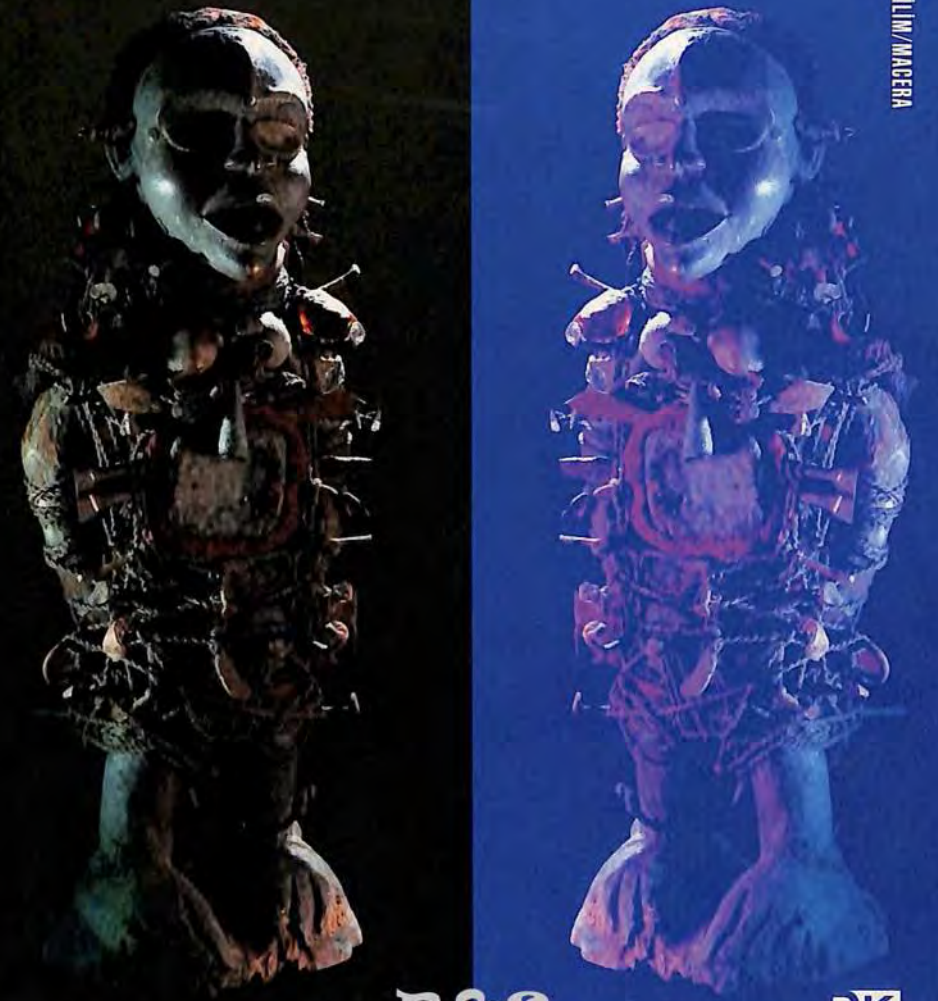
JEAN-CHRISTOPHE

GRANGÉ

KONGO'YA AĞIT

GERİLİM/MACERA

B&S

DK

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Kızıl Nehirler
Taş Meclisi
Leyleklerin Uçuşu
Kurtlar İmparatorluğu
Siyah Kan
Şeytan Yemini
Koloni
Ölü Ruhlar Ormanı
Sisle Gelen Yolcu
Kaiken
Lontano

KONGO'YA AĞIT

Orijinal adı: Congo Requiem
© Editions Albin Michel-Paris, 2016
Yazan: Jean-Christophe Grangé
Fransızca aslından çeviren: Tankut Gökçe
Yayına hazırlayan: Sevim Erdoğan

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
1. baskı / Haziran 2017 **/** ISBN 978-605-09-4452-5
Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer
Kapak görseli: © Ulstein Bild / Getty Images
Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi. A Blok Kat: 2
34310 Haramidere-İstanbul
Tel. (212) 412 17 00
Sertifika no: 12026

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Kongo'ya Ağıt

Jean-Christophe Grangé

Çeviren: Tankut Gökçe

DK
DOĞAN KİTAP

I

Dünyanın kırmızı yüreği

1

Lubumbaşi Havalimanı, Kongo-Kinşasa. Uçağa binmek için büyük bir itiş kakış yaşanıyordu. Uçak alelacele boyanmıştı. Havada kesif bir kerosen kokusu vardı. Uçağın dibinde Siyahi adamlar ile aptallaşmış Beyazlardan oluşan bir kalabalık bekleşiyordu. Bağrışmalar. El kol hareketleri. Bubular.[1] Mukavva kutular. Bu kargaşa sıradan yerel bir gelenek miydi? Yoksa toplumsal gerilemenin şaşırtıcı bir örneği mi?

Uzun zamandan beri Grégoire Morvan artık soru sormayı bırakmıştı. Pistin ucunda ailece tadını çıkara çıkara yenecek insan eti parçaları satıldığını biliyordu. Pilotun havalanmadan önce büyücüsünü kokpitte kabul ettiğini. Üstünkörü onarılmış motorlara takılması gereken yedek parçaların çoğunun satıldığını da. Yolculara gelince...

Morvan bu uçağa binmeyecekti. Ertesi günkü uçuşu için tamamen kendi cebinden finanse ettiği, oldukça ucuza bir Antonov kiralamıştı; son kontrolleri yapmaya gelmişti. Gümrük memurlarına, göçmenlik bürosu görevlilerine, askeri yetkililere rüşvet vermişti, elbette havalimanında dolanıp duran ve sadece bahşişlerle beslenen çok sayıdaki asalağı, yani uyması gereken "protokolleri" de unutmamıştı. Gerekli belgeleri tedarik etmişti: Uçuş planı, kuyruk tescili, sigorta sözleşmeleri, bröveler, izinler... Hepsi sahteydi. Bu da kimseyi rahatsız etmiyordu: Kongo'da orijinal evrak yoktu, sadece kopyaları vardı.

Oğlu Erwan'la birlikte, Kinşasa'ya yaptıkları kısa süreli bir aktarma uçuşunun ardından iki gün önce Lubumbaşi'ye inmişlerdi. Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin başkentine ulaşmak için dokuz saatlik bir uçuştan sonra DKC'nin hâlâ savaş tehdidi altında-

1. Afrika'ya özgü, hem kadınların hem de erkeklerin giydiği geleneksel kıyafet. (ç.n.)

ki en zengin eyaleti Katanga'nın başkentine varmak için de dört saatlik bir uçuş daha yapmışlardı. Dikkate değer bir şey yoktu.

Birlikte yolculuk ediyorlardı, ama sebepleri farklıydı. Erwan geçmişin küllerini eşelemek niyetindeydi. Oğlu, kırk yıl önce Morvan'ın bizzat sürdürdüğü, Kuzey Katanga'nın madenci şehri Lontano'da Beyaz kızları öldüren bir seri katille ilgili soruşturmanın ayrıntılarına inmek istiyordu. Ona göre, Grégoire bir hata yapmıştı: Çivi Adam'ın yedinci kurbanı olarak kabul edilen Catherine Fontana başka biri tarafından öldürülmüştü. *Kahretsin, sen ne biliyorsun ki?*

Morvan, oğlunun bu saçma fikrin peşinden gitmesine mâni olmak için her şeyi yapmıştı, ama 36'dan ücretsiz izin koparınca ve uçak biletini alınca hiçbir şeyin onu durduramayacağını anlamıştı. Böylece ona eşlik etmeye karar vermişti: Ne de olsa onun da Katanga'da yapacak işleri vardı...

– Gidelim mi, patron?

Arkasına döndü. Michel tüm havaalanının mülkiyeti kendisine aitmiş gibi, elinde bir anahtar tomarıyla pistin ucunda duruyordu. Zürafa boyunlu, ufak tefek, sıska bir Siyah'tı. Devasa kıvırcık saçlarından dolayı lakabı Tutam'dı; tergal bir pantolon ile çiğ renklerden desenli bir gömlek giymişti. Michel, Morvan'ın güvenilir adamıydı, ki bu da Lubumbaşi'de hâlâ görece bir kavramdı.

Bunaltıcı güneşin altında Siyah adamı takip etti. Bütün düşünceleri, bütün umutları donduran boğucu bir ışık, ezici bir beyazlık dışında burada insan hiçbir şey hissetmiyordu.

Tüm malzeme sıkıca kilit altına alınmış, askerler tarafından korunan bir hangara yerleştirilmişti. Tutam kapının kilidini açtı ve kapı kanadını rayının üstünde kaydırdı.

– İşte!

Işık, Renault marka damperli iki kamyon ile yolcu koltukları sökülmüş üç tane Toyota 4x4'ü –hepsi geçen ay başka madenci gruplarından satın alınmıştı– aydınlattı. Morvan, Kolwezi çevresindeki tesislerin yenilenmesini bahane ederek, bu bütçeyi 90'lı yıllarda bizzat kendisinin kurduğu maden şirketi Coltano'nun genel kurulunda oylatmıştı. Aslında aklında, uzman jeologları tarafından bulunmuş yeni maden damarlarını işletmeye açmak vardı. Gerçek bir fırsat.

Yaklaştı ve hâlâ yerinde duran tekerlekleri, direksiyonları ve motorları kontrol etti.

– Yakıt?

– Orada.

İşi varilleri kontrol etmeye kadar götürmedi: Daha önemli şeyler vardı.

– Başka?

Michel karanlığın içinde sıralanmış askeri erzak sandıklarını işaret etmek için entrikacı bir yüz ifadesi takındı. Anahtar tomarının içinden özenle bir anahtar seçti ve sandıklardan birini açtı. İçinde kırk kadar saldırı tüfeği, şarjörler ve tabancalar vardı. Ormandaki Siyahlar bu tür aletleri kullanmayı bilmiyordu, ama Cross onlara öğretecekti.

– Bunları nereden buldun?

– MONUSCO'dan.

Demokratik Kongo Cumhuriyeti Birleşmiş Milletler İstikrar Misyonu. Mavi Bereliler yaklaşık on beş yıldır bu balçığın içinde debeleniyordu. Asgari bir sonuca ulaşmak için azami miktarda askeri birlik. Bu karışıklık içinde, silahlar ve cephaneler yolunu şaşırarak kimi zaman böyle erzak sandıkları içinde bu tür hangarlarda ortaya çıkabiliyordu...

Grégoire FAMAS'lardan[2] birini aldı ve seri bir hareketle sürme kolunu çekti. Bu basit hareket hatıralarını canlandırdı. Hem sevdiği hem de nefret ettiği Afrika'nın derinliklerinde savaşlarla, fetihlerle, şiddetle geçmiş yıllar.

9 mm'lik bir Glock aldı, beline yerleştirdi ve pantolon ceplerine bir sürü şarjör tıkıştırdı – Erwan için hediye. Onun soruşturmada ilerlemesini engellemek istiyordu, onu savunmasız bırakmak değil. *Özellikle de bunu istemiyordu.*

– Ayrıca yeterince 7,62 mm'lik M43 stokumuz da var.

AK-47'lerde kullanılan mermiler. Klasikleri unutmak gerekiyordu: Modern Afrika'nın eski dostu Keleş'i.

– Mükemmel. Kaç adam götürüyoruz?

– Sekiz.

– Onlara güveniyor musun?

– Kendime güvendiğim kadar.

– Beni kaygılandırmaya başladın.

Michel kıkır kıkır güldü, ama Morvan şaka yapmıyordu. Bir saniye önce kendini yirmi beş yıl öncenin savaşçısı, modern dünyanın öncüsü olarak görüyordu, şimdi ise mezara yakın hissediyordu. Ne olursa olsun, bir uyuşuklar çetesini gizli maden damarlarına ulaşmak için ormanı geçerken idare edecek olma düşüncesi daha şimdiden onu bitkin düşürmüştü.

2. Fransız yapımı bir saldırı ve piyade tüfeği. (ç.n.)

– Patron, seçtiğim adamlar FARDC'ın[3] eski mensupları ve...

Morvan artık dinlemiyordu. Eğer her şey öngördüğü gibi gittiyse –ki bu Afrika'da imkânsızdı– kuzeye bin kilometre mesafedeki maden yatakları kazılmış ve yatakların yaklaşık yirmi kilometre uzağındaki iniş pistine kadar bir yol açılmıştı. Böylece kamyonlar ocaklardan çıkacak ilk tonlarca koltanı uçaklara kadar taşıyabilecekti, bu da yatakları hızla işletmeye açmanın ilk adımı olacaktı. Birkaç ay gizlice Ruanda'yla çalışacak, cepler iyice dolunca da yataklardan partnerlerini –Katangalı yetkililer, Kongolu hissedarlar, Avrupalı ortaklar haberdar edecekti. İşte ancak, o zaman geri kalan bu zengin kaynağı onlarla paylaşacaktı.

Bu, tamamen teoriydi. Son haberler –her şeyin yolunda gideceğini vaat eden kısa e-postalar– iyimserliğe sevk etmiyordu.

– İyi iş, Michel.

Malzemeyi gözden geçirdi ve yeniden ruh hali değişti. Altmış yedi yaşmda, Afrikalı Fitzcarraldo'ları[4] oynamak için burada olduğunu düşündü. Sonuçta oğlunun adaleti sağlama hevesi ve isteği onu cesaretlendirmişti. Böylece bir taşla iki kuş vurma umudu... Zengin olmak ve oğlunun dizginlerini elinde tutmak.

–Yarın öğleden önce havalanabilmemiz için elini çabuk tut.

– Sorun yok, patron.

Morvan yakıcı güneşin altmda adamın yanından uzaklaştı. Bej rengi ince kumaş pantolonunun üzerinde dalgalanan basit bir mavi keten gömlek giymişti – her koşulda kasıla kasıla giydiği, plilileri kusursuz siyah takımdan iklim sebebiyle verilen bir ödün.

Uzakta, uçağın pervaneleri vınlayarak çalışırken, insan salkımları, uçaktan uzaklaştırılan seyyar merdivene hâlâ asılmaya devam ediyordu. Genel bir itiş kakış. Kıvırcık gri saçlarını kaşıdı ve kendisini fark eden dilenci çocukları bir el hareketiyle uzaklaştırdı.

Bu yolculuk onun son yalanı olacaktı.

3. Demokratik Kongo Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri. (ç.n.)

4. 1982 tarihli aynı adlı film. Peru-Almanya ortak yapımı film, Peru'da yaşayan Avrupalı işadamı Brian Sweeney Fitzgerald'ın (Fitzcarraldo) Güney Amerika'daki bir ormanın derinliklerine opera binası yapma hayalini ve inadını anlatmaktadır. (ç.n.)

2

Babası akşam yemeği için ona katıldığında Erwan epeydir otelin terasında oturuyordu. Saat 19'dan az önce, gece bir külçe gibi çökmüştü.

– Yarın sabah havalanıyoruz! dedi İhtiyar, muzaffer bir ses tonuyla.

– Bunu daha önce yüz kere konuştuk, diye cevapladı Erwan, gözlerini mönüden ayırmadan. Ben seninle gelmiyorum.

Morvan ağır hareketlerle plastik sandalyesine oturdu. Erwan'm gözlemleyebildiği kadarıyla Padre,[5] Kongo standartlarındaydı: Bir metre seksen santim boy ve yüz kilo ağırlık.

– Aynı yöne gidiyoruz: Benim uçağımdan faydalanabilirsin.

– Hayır. Bağımsız olmak istiyorum.

Grégoire kahkahayı bastı.

– Umarım beni kokuşmuş bir devlet memuru olmakla suçlamazsın!

Erwan, cüssesi, ışıklandırılmış havuzun üstünde bir karaltı halinde beliren muhatabına dikkatle baktı. Bir sivrisinek bulutu turkuaz rengi suyun üstünde uçuşuyor, dolanıp duran bir tür hale oluşturuyordu.

– Bu işe karışmanı istemiyorum, diye şiddetle karşı çıktı. Bilgilere tek başıma ulaşmalıyım. Bağımsız olmalıyım. Objektif olmalıyım.

– Bir gazeteci gibi konuşuyorsun.

– Kırk yıl öncesine ait eski bir olayı gün ışığına çıkarmak, daha çok bir tarihçinin işi.

Erwan Katanga'ya, kendisini neyin beklediğini bilmeden gelmişti. Bazen babasının Catherine Fontana'nın gerçek katilini giz-

5. Baba. (ç.n.)

lediğinden şüphe ediyordu. Bazen de İhtiyar'ın iyi niyetli olduğunu ve herkes gibi Thierry Pharabot'nun suçluluğuna inandığını düşünüyordu. Aslında, ekip olmadan, teknik destek olmadan, ipucu ve tanık olmadan babasının zamanında bu soruşturmayı nasıl yürütülebildiğini anlamakta zorlanıyordu.

Garson geldi. Alacakaranlığın içinde (teras sadece havuzun ışığıyla ve ultraviyole sineksavar lambalarla aydınlatılmıştı) yalnızca beyaz gömleği, papyon kravatı ve yeleğinin V biçimindeki yakası görünüyordu. Kararsız yürüyüşü ona başsız bir uyurgezer havası veriyordu.

– İki Nil levreği, iki! diye bağırdı Morvan, tartışmaya mahal vermeyecek bir şekilde.

– Yine mi?

– Burada sadece bu var. Nehrin en iyi balığı. Pirinçle birlikte yediğinde, öbür güne kadar açlık hissetmezsin. İşte ishal olmadan geçireceğin bir gün daha.

Dün de, önceki gün de aynı tuzağa düşmüştü. Bu gidişle Erwan bir ay boyunca kabızlık çekecekti.

– Gerçeği ortaya çıkarmak istiyorum, diye söze girdi, ciddi bir ses tonuyla. Buna hakkım var, öyle değil mi?

– Elbette. Ama tam olarak bu soruşturmanın konusu ne? Kırk yıllık eski bir cinayet mi? Hakkında hiçbir şey bilmediğin ölmüş bir kız mı? Soruşturmayı artık olmayan bir şehirde mi yapacaksın? Çivi Adam'ın onu öldürmediğinden nasıl emin olabilirsin?

– Cinayet anında, Lontano'dan seksen kilometre uzaktaydı.

– Nereden biliyorsun ki? diye üsteledi İhtiyar, dirseklerini masaya dayayarak. Afrika'da tarihlerin güvenilir olduğunu mu sanıyorsun? Uzaklıkların? Tanıklıkların? Sen doğmadan önce olmuş olaylarla ilgili benim yazdığım raporu gözden geçirmek istemeni küstahça buluyorum.

Erwan sakin olmaya karar vermişti: Baba oğul çatışması, kim bilir bu kaçıncı raunttu ve hiçbir yere varmıyordu. Bir şekilde sakinleşmenin yolunu bulmalıydı.

– İşte tam da bu yüzden, diye kabullendi. Burnunun dibindeydi. Kendini olup bitenlere kaptırmıştın. Belki bugün, geriye dönüp bakıldığında...

Morvan bağırmak için ağzını açtı, sonra vazgeçti. Dudaklarında gülümsemeyle sandalyesinde geriye yaslandı.

– Sen bir polissin. Sen de benim kadar olayların her zaman mantıkla ve kronolojiyle örtüşmediğini bilirsin. Bu tutarsızlıklara rağmen, o kızın daha önce aynı teknikle altı kez cinayet işlemiş o

katil tarafından katledilmiş olması güçlü bir olasılık değil mi?

Erwan bir avuç yerfıstığı aldı: Her akşam Nil levreklerinin gelmesi o kadar uzun sürüyordu ki insan, balıkların tabaklarına ulaşmadan önce nehri akıntıya karşı tırmandıklarını düşünebilirdi.

– Eğer öyleyse, tutarlı ipuçları bulurum ve yaptığım tahkikat doğru mu yanlış mı birkaç gün içinde belli olur.

– İyi de onları, yani ipuçlarını nereden bulacaksın?

– Pharabot davasının eksiksiz olarak arşivlenmiş tutanaklarından.

– O tutanaklar artık yok.

– Var. Buldum.

Babası kaskatı kesildi.

– Neredeler?

– Buradan iki adım uzakta. Saint-François-de-Sales Koleji'nde.

– Gördün mü?

– Yarın sabah gidiyorum. Hepsinin orada olduğuna dair güvence verdiler.

– Seninle kafa bulmuşlar.

Erwan kaderci bir edayla ellerini iki yana açtı. Onun bu soğukkanlılığı babasını çileden çıkarıyordu, bunu bildiği için daha da abartıyordu.

– Göreceğiz bakalım, dedi sakin bir ses tonuyla.

Morvan masaya vurdu. Kâğıt masa örtüsü çatal bıçakların gürültüsünü azalttı.

– Kongo'dayız, kahrolası! Burada izler iki saate, raporlar iki güne, arşivlerse ertesi aya kaybolur. Burada sonsuza dek kaybolmayan üç şey vardır: Yağmur, çamur ve orman. Gerisini unut gitsin.

Erwan bir türlü kabullenemiyordu. Önceki gün eski gazetelerin peşinde tüm şehri dolaşmıştı. Boşuna. Adli mercileri, idari kurumları araştırmıştı. Bir şey bulamamıştı. Bugün de belediyeye, Lubumbaşi Başpiskoposluğu'na, maden şirketlerinin ofislerine gitmişti. Nafile. Geriye bir tek Saint-François-de-Sales kalıyordu.

– Sanırım o dönemin tanıklarını da bulmaya çalışacaksın? diye yeniden konuşmaya başladı babası.

– Deneyeceğim.

– Afrika'da ortalama insan ömrü ne kadar, biliyor musun?

Erwan cevap vermedi. Sonunda çatışmadan bıkan kıvırcık saçlı dev, egzotik meyve kokteyli kadehini kaldırdı – asla alkol kullanmazdı.

– Her halükârda sana iyi şanslar diliyorum!

Savaş baltalarını gömer gibi kadeh tokuşturdular.

– Şaka bir yana, diye müşfik bir ses tonuyla yeniden konuşmaya başladı İhtiyar, Lontano'ya nasıl ulaşmayı düşünüyorsun?

– Tanganika Gölü'nün batısı Ankoro'ya düzenli bir uçuş var.

– Aylardan beri oraya uçak kalkmadı. Üstelik iniş pisti bile yok.

– Havalimanındaki adamlar bana öyle söylemedi.

– Bahşiş verirsen hipopotam sırtında götürmeyi bile vaat ederler!

Erwan omuzlarını silkti. Yeniden yerfıstığı aldı.

– Farz edelim oraya ulaştın, diye kabullendi Morvan, Lontano yüz kilometre daha kuzeyde.

– Nehirden mavnaya bineceğim. Araştırdım: Köylere bu şekilde ikmal yapılıyor. Çinli tüccarlar bile bu konvoyları kullanıyor.

– Kuzey Katanga'ya ulaşabileceğine inanıyor musun?

– Nasıl yani?

– Yanisi, yavrum, o bölgede savaş var.

Buraya varışlarından beri Erwan bunu bekliyordu: Kongo'daki savaş hakkında esaslı bir ders. *Neden olmasın?* Yola çıkmadan önce bu konuyla ilgili ne bulduysa okumuş ancak pek fazla bir şey anlamamıştı.

– Sana durumu yeniden açıklamama izin ver, diye ekledi Morvan bilgiç bir ses tonuyla.

İki ay önce, Coltano'nun "özlemle yâd edilen" müdürü Philippe Sese Nseko'nun cenazesi için geldiklerinde de Morvan ona yine bu savaşı açıklamaya çalışmıştı. Erwan ise dinlemek için en ufak bir çaba sarf etmemişti: O dönemde, buraya bir daha geleceğini hiç düşünmemişti.

– Kongo'daki bu karmaşık durumun ne başı ne de sonu var ama bir yerden başlamak gerekir; o halde başlangıç 1994'teki Ruanda Katliamı diyelim. Birkaç gün içinde Hutular tarafından katledilen bir milyon Tutsi. Afrika'ya özgü kahrolası bir çılgınlık. Bunun üstünde fazla durmayacağım: Herkes biliyor.

Ama bu sadece insan kıyımının başlangıcıydı. Tutsiler Kigali'de iktidarı yeniden ele geçirince Hutular Kongo'nun batısına Büyük Göller Bölgesi'ne doğru kaçtılar. Birkaç gün içinde milyonlarca sığınmacı Kivu'ya geldi. Bir gecede şehirlerin nüfusu ikiye, üçe, hatta dörde katlandı. Alelacele sığınmacı kampları kuruldu. Hutuları ne yapacağını kimse bilmiyordu ve herkes Tutsilerin intikam için gelmelerinden korkuyordu.

Paul Kagamé, Ruanda'nın Tutsi kökenli yeni başkanı, birliklerini kaçan Hutuların peşinden göndermekte gecikmedi, hatta yaşlı Mobutu'yu devirmek için bu durumdan yararlandı. Kendi

kavmine uygulanan soykırımdan sonra mareşalin kafasını uçursa da, Batılılar onu alkışlamaya devam ederdi. Yine de işgaline bir meşruiyet kazandırmak amacıyla eski isyancı grupları sözüm ona bir koalisyon çatısı altında bir araya getirerek Kongo'da düzmece bir isyan sahneledi. Bu isyancılar arasında, beş yıl önce emekliye ayrılmış 60'lı yıllardan kalma eski bir asker, Laurent-Désiré Kabila da vardı.

– Ve böylece birinci Kongo savaşı başladı, diye babasının sözünü kesti Erwan.

Grégoire derin bir iç çekti. Afrika'daki olaylar hakkında konuşabilecek tek kişinin kendisi olduğunu sanıyordu. Zaten bu nedenle de konudan uzak duruyordu. Ona göre orada ne bir sorun ne de çözüm vardı. Sadece günü gününe yönetilecek, içinden çıkılması güç bir durum söz konusuydu.

– Bu ilk savaş sadece birkaç ay sürdü. Yıl 1997'ydi. İktidarı ele geçiren Kabila minnettarlığını kendine has bir üslupla gösterdi: Kagamé'ye karşı cephe aldı ve ülkedeki Tutsileri, o "rezil işgalcileri" defetti.

Balıklar hâlâ gelmemişti. Dün bir saatten fazla beklemişlerdi. Siparişleri geldiğinde Nil levrekleri soğuktu ve açlıkları da geçmişti.

Erwan babasının yanı sıra çevrelerindeki ormandan gelen hışırtıları da dinliyordu. Karanlığın içinde karınca yuvası misali kaynaşan hayat, insanda adeta rahatlatıcı bir etki yapıyordu. Zaman zaman bataklık kurbağalarından biri korodan ayrılıp tek başına vıraklıyordu.

Erwan konuya vâkıf olduğunu bir kez daha göstermek istedi:

– Bunların hepsini okudum. Misilleme olarak, Kagamé birliklerini yeniden silahlandırdı ve Büyük Göller Bölgesi'ni bir daha işgal etti. İkinci Kongo savaşı.

– Doğru, diye tereddütle de olsa oğlunu onayladı Morvan. Ama şartlar değişmişti: Kabila'nın birliklerini yeniden oluşturacak zamanı olmuştu; ünlü kadogolar, çocuk askerler. Ayrıca ülkenin doğusunda katliam yapmaları için kışkırttığı Hutuları da silahlandırmıştı. Tabii Angola ve Zimbabwe gibi yeni müttefikler de edinmişti. Kagamé'ye gelince, o da Uganda ve Burundi'yle birleşmişti.

Afrika'nın merkezinde tüm kıtayı etkileyen bir savaş patladı ve bu da zincirleme bir tepkimeye yol açtı: Milisler de savaşa girdi. Maï-Maï'ler, Banyamulengeler, diğer isyancı gruplar... Ayrıca düzenli Kongo ordusunun içinde bile eski Zaire Silahlı Kuvvetleri ile kadogolar, yani çocuk askerler arasında rekabet baş gösterdi... Herkesi saymaya kalkarsak bitiremeyiz.

– Okuduğuma göre durum sakinleşmiş, öyle değil mi?

– Ne demezsin! Bilmem kaç defa müzakere masasma oturuldu, ateşkes ilan edildi. Her seferinde savaş yeniden daha şiddetli başladı. Doğruyu söylemek gerekirse kimse ne olacağını bilmiyor.

– Senin dışında.

– Böyle bir iddiam yok, ama sana iki şey söylemek istiyorum, gerçi bunlar da yepyeni haberler değil. İlki, eğer dünyanın en zengin yeraltı kaynaklarından biri söz konusu olmasaydı bu savaş çoktan bitmiş olurdu. İkincisi, bunun ceremesini çeken her zaman sivil halktır. Şu ana kadar bu çatışmalarda en az beş milyon insan hayatını kaybetti. Bu da Yugoslavya'da, Afganistan'da ve Irak'ta ölenlerin toplamından çok daha fazla. Tabii ilk sırada da kadınlar ve çocuklar var. Salgın hastalıklar, kötü beslenme, tecavüzler, yetersiz tedavi birçok insanın ölümüne sebep oldu.

Tam da sırasıymış gibi Nil levrekleri geldi. Bu kez, uzun bekleyişe ve iç karartıcı konuya aldırmadan, tabaklarına saldırdılar. Bir anda sessizlik hâkim oldu. Erwan bir yandan tatsız tuzsuz yemeğini çiğnerken bir yandan da düşünüyordu. Babası onun okuduklarını teyit ediyordu, ama olaylar onun gür sesiyle dile getirildiğinde daha *gerçekçi* bir hal alıyordu.

Birkaç dakikanın sonunda Erwan yeniden lafa girdi:

– Bana cevap vermedin: Bugünlerde durum artık daha sakin, öyle değil mi?

– Mavi Bereliler birkaç hamlede bulundu, evet. Şefler tutukladı, anlaşmalar yürürlükte, ama silahlar hâlâ elden ele dolaşıyor, maden ocakları tam kapasite çalışıyor ve onları savunacak her "grubu" finanse ediyorlar. Merkezi hükümetin bu bölgede hiçbir etkisi yok...

– Kaynaklarıma göre, Kuzey sakin ve güvenliymiş. Savaş Kivu'da sürüyormuş ve...

– Seninle konuşulduğunda dinlemiyor musun? Bir kez daha tekrarlayayım: Ne olacağı asla bilinemez ve özellikle de Tanganika Bölgesi'nde. Yarın bir bakarsın Tutsi grupları saldırıya geçmiş, FARDC'a yeniden savaş açmışlar.

– Sen yine de gidiyorsun ama...

– Bu benim işim.

Erwan, Morvan'ın Lontano'nun yukarısındaki yeni maden yataklarını gizlice işletmeye hazırlandığını biliyordu. Altmış yedi yaşına merdiven dayamış Padre'nin hâlâ taşaklı olduğunu kabul etmeliydi.

– Her halükârda, diye son noktayı koydu Morvan, ikimiz de ay-

m yöne gidiyoruz. Uçağımdan faydalan. Seni Ankoro'ya bırakır, bir veya iki hafta sonra aynı yerden alırım.

Bu aşamada teklifteki tuzağı fark etmek imkânsızdı, ama babasının ona yardım etmek için de hiçbir sebebi yoktu. *Tam tersine.* Erwan hızla bir muhakeme yaptı. Her şeye rağmen bu uçuş ona değerli bir zaman kazandıracaktı, hem Grégoire'ın onu gözetim altında tutmaktan çok daha önemli işleri olmalıydı.

– On dört saatten önce hazır olamam, diye bir bahane ileri sürdü, hemen boyun eğdiğini belli etmek istemiyordu, önce Saint-François-de-Sales'e gitmeliyim.

– Beklerim, diye söz verdi Morvan ve elini uzattı.

Erwan uzatılan eli kavrarken, boynuna geçen ilmeğin sıkıldığını hissetti.

3

Erwan güneşin altında ıssız bir şehirde yürüyordu. İki yanında palmiyeler ve düz çatılı binalar bulunan geniş caddeleriyle beyaz bir kent. Rüya gördüğünü biliyordu, ama içinden çıkılması imkânsız kapalı bir evren oluşturan rüya her şeyden daha güçlüydü.

Ayaklarının zemine gömüldüğünü hissederek, zorlukla ilerliyordu. Bununla birlikte asfalt sertti: Çamur gibi direnci kırılan kendi bedeniydi. Kollarında ve bacaklarında ne kemik ne de kas vardı. Işık yoğunluğunu daha da artırıyordu. Sıcakta eriyordu...

Kapı sundurmalarının altında insan siluetlerine benzeyen kahverengi lekeler fark etti. Yaklaştı ve kapılara çivilenmiş, bir metre genişliğinde siyahlaşmış, yağlı derileri gördü.

İnsan derisi...

Bunun şehrin bir özelliği olduğunu hatırladı: Sepiciler sadece insan derisiyle çalışıyorlardı.

Bir çığlık duyuldu, sonra bir başkası ve ardından bir tane daha. Erwan hızlanmaya çalıştı ama zemine temas ettikçe bacakları asfalta git gide daha fazla gömülüyordu. Kaçmıyordu, batağa saplanıyordu... kendiliğinden.

Kafatasını bir kabuk gibi çatırdatan çığlıklar dayanılmaz bir hal alıyordu. Gözlerini açtı. Cibinliğin arasından odanın duvarları nabız gibi atıyordu. Dışarıda sesler yükseliyordu, gerçek sesler. Bir yanık kokusu odayı dolduruyordu. Doğruldu ve anladı: Bir yerlerde yangın vardı.

Tüllerin arasında debelendi, yataktan çıkmayı başardı; ter içindeydi. Pencereden yansıyan alacalı aydınlığa doğru sendeleyerek ilerledi.

Ağaçlar yolun görünmesine engel oluyordu ama uzaktan gelen

bağrışmalar duyuluyordu. Müşteriler, otel personeli bahçede heyecan içinde koşuşturuyordu. Gölgeler uzuyor, çimenlerin üzerinde birbirine karışıyordu. Erwan saatine baktı: Sabahın dördüydü.

Pantolonunu, gömleğini giydi, anahtarını aldı ve odadan çıktı. Babasını uyandırmak için kaygılanmasına gerek yoktu, muhtemelen o çoktan olay yerine gitmişti. İhtiyar asla uyumazdı – en azından normal bir insan gibi dinlenmek ve düşüncelerini boşlamak için.

Dışarıda, kendini çıplak halde bir fırının içine girmiş hissetti. Avlu. Sokak. Yangından yayılan koku burun deliklerini büzüştürüyor, ciğerlerini kaplıyordu. Devasa bir şömine gibi çıtırdayan gökyüzü kıpkırmızıydı. İnsanlar koşuşturuyor, bağrışıyor, itişip kakışıyordu. Kalabalığın kaçmadığını, tam tersine yangının olduğu yere doğru koştuğunu anladı.

Bu hareketliliği izlerken tuhaf bir heyecan duydu, tıpkı çocukken fırtınanın verdiği heyecan gibi bir şey. Herkes aynı karşıt duygular içinde gibiydi: Korkmuş, dehşete düşmüş veya neşeli olduklarını söylemek imkânsızdı. Çocuklar da kendilerinden geçmiş bir halde koşturup duruyorlardı.

Bir yan sokağa saptılar; insanların gecenin bir yarısında sokağa bu kadar kolay çıkmaları Erwan'ın dikkatini çekmişti. Lubumbaşi: Duvarları rüzgârdan kent. Rüyasında gördüğü şehir sürekli aklına geliyordu: Caddeler, binaların açık renkli cepheleri, yağlı deriler... Sokak aydınlatması olmayan, kargaşa dolu bu karanlık sokaklarla hiç alakası yoktu. Kusmak istiyordu.

Bir duman kubbesiyle örtülü, sıkıştırılmış topraktan bir meydana ulaştılar. Bakır damarları, lâl renkli filamanlar volkanik çatlaklar gibi bu kubbenin tavanını boydan boya kat ediyordu. Burada, panik had safhadaydı. Ellerinde çantalar veya tuhaf eşyalar taşıyan erkeklerle kadınlar birbirlerine çarparak, bağırıp çağırarak her yöne koşuşturuyordu. Alevler her şeyi yakıp yutmadan mahalleden kaçıyorlardı.

Şu an için yanan tek bir bina vardı. Pencerelerinden turuncu renkli kıvılcımlarla bol miktarda kapkara kurum püsküren üç katlı bir yapı. Yangın sanki kendi kudretinden zevk alıyor, hamam kadar sıcak gecenin içinde büyük bir coşkuyla iyice yayılıyordu.

Erwan'ın adeta içine doğdu. Bir kolunun altında bir çocuk, diğerinin altında leğenlerle koşan bir kadını bileğinden yakaladı.

– Bu bina, ne binası?

Kadın anlamsız gözlerle ona baktı. Soruya –ya da daha ziyade saçmalığına– anlam verememişti.

– Yanan yer neresi? diye sorusunu yineledi Erwan.

– Saint-François-de-Sales! Kolej!

Erwan kadını bıraktı ve tüm umutlarını bağladığı binaya dikkatle baktı. Burası artık duvarları, eriyen bir şeker gibi çöken, git gide kızıllaşmakta olan bir yapıdan başka bir şey değildi. Aklına okulun öğrencileri geldi, ama elbette içeride kimse yoktu.

Çevresine bir göz attı, itfaiyecilerin gülünç denebilecek araçlarını fark etti; şort ve kısa kollu gömlek giymiş sıradan insanlardan oluşan bu itfaiyeciler, el kol sallayarak sanki görünmez bir komutandan emir bekliyormuş gibi duran MONUSCO askerlerinin gözetimi altında kovalarla su, torbalarla ve küreklerle toprak atarak yangına müdahale ediyorlardı.

Erwan donup kalmıştı. Kuşkusuz bu okulda, onun için büyük önem taşıyan arşivi dışında yanacak pek fazla şey yoktu. Tanıkların adları, Çivi Adam'm cinayetleriyle ilgili ayrıntılı gerçekler, tanık ifadeleri ve dava sırasında yapılan savunmalar, hepsi gözlerinin önünde yok olup gidiyordu.

Soruşturması daha başlamadan sona ermişti.

O anda gözleri babasını aradı. Geriye dönüp bakması yeterli oldu: İhtiyar tam arkasında, bir duvarın üstüne oturmuştu. Küle bulanmış yüzü bir ölüm maskını andırıyordu. Yangınla da, çevresindeki karmaşayla da ilgileniyor gözükmüyordu: Elindeki ince dal parçasıyla yere bir şeyler çiziktiriyordu.

Gözlendiğini hissedince kafasını kaldırdı, oğlunu gördü. Eliyle üzgün olduğunu belirten bir işaret yaptı. Erwan, Saint-François-de-Sales Koleji'ni kimin ateşe verdiğini anladı.

4

– Öğlende benimle gelmek için engelin kalmadı.

– Umurumda değilsin.

Sabahın yedisiydi. Erwan babasının karşısına, tam olarak dün akşamki aynı masaya oturdu – dünyanın neresinde olursa olsun, alışkanlık edinmek iki günlük işti. Duyduğu öfke ve hissettiği yetersizlik yüzünden sabaha kadar uyuyamamıştı. Soruşturmadan vaz nu geçmeliydi? Söz konusu bile olamazdı. Doğrudan ikinci safhaya geçmeliydi, ama körlemesine olacaktı. Davanın son tanıklarını bulmalıydı, ancak elinde ne bir isim ne de bilgi vardı. En ufak bir ipucu olmadan olayları, tarihleri, mekânları yeniden oluşturmalıydı.

– Bir şeylerde parmağım olduğunu düşünüyorsan, yanı...

– Hiçbir şey düşünmüyorum, biliyorum.

Morvan ona kahve koydu. Siyah gözlüklerinin ardında hiç olmadığı kadar karanlık görünüyordu. Üzerinde pembe keten bir gömlek ile krem rengi kusursuz bir pantolon vardı. Onun karşısında, Erwan kendisinin daima bir sokak serserisi gibi giyindiği izlenimine kapılırdı.

– Gençliğin kesin doğruları, diye mırıldandı Grégoire.

Ses tonu alaycıydı: Erwan kırk yaşını geride bırakmıştı. O da füme camlı gözlüklerini taktı –olabildiğince eşit silahlarla savaşmalıydılar– ve kahvesini içti: Tadı yoktu, çok sıcaktı. Buna karşılık kruvasan daha iyiydi.

– Yapılacak şey, diye yeniden konuşmaya başladı Erwan, herkesin kendi işine bakması. Sen maden ocaklarına git, ben de başımın çaresine bakarım.

– Hâlâ nehirden mi gitmeyi düşünüyorsun? Kongo'da *Kıyamet* filmi, ha? Filmin uyarlandığı Conrad'ın romanına geri dönüş...

Dinlemiyordu. Şafak sökerken yağan yağmurun ortaya çıkardığı o masalsı manzarayı düşünüyordu. Açık pencereden, yan-

gın kokusu alırken toprağı sular altında bırakan bu kısa süreli ve şiddetli yağmuru da hayranlıkla seyretmişti. Kuşkusuz bardaktan boşanırcasına yağan bu yağmur yangının üstesinden gelmişti, ama burada kimse ne bahçe salıncaklarını içeri almaya ne de masaları ve sandalyeleri kenara çekmeye yeltenmişti: Dünyanın en şiddetli yağmurunun işini yapmasına izin veriyorlardı.

Bir kruvasan daha aldı. İhtiyar konuştukça mücadeleci ruhunun yeniden canlandığını hissediyordu. Babasına duyduğu öfke her zaman en iyi motivasyonu olmuştu.

– Yine de sana bazı nasihatlerde bulunmama müsaade eder misin?

– Kendini Kongo kralı gibi görmekten vazgeçmelisin.

– Hükümdarlığım tam da burada, Lubumbaşi'de sona eriyor: Orada göze batmaman gerekecek. Kuzey'de benim adım hiçbir işine yaramaz.

– Senin adından faydalanmayı düşünmüyordum.

– Alman gereken izinleri düşündün mü?

Erwan bir küfür savuracaktı ki son anda kendine hâkim oldu. Soruşturmasına o denli odaklanmıştı ki, bu geziyle ilgili hiçbir hazırlık yapmamıştı.

– Hangi izinler? diye sordu cesaretini toplayıp.

– Eyalet başkanından, turizm bakanlığından, MONUSCO'dan, altyapı iyileştirme hizmetlerinden, maden işletmeleri bürosundan alacağın izinler... Senden para koparmaya namzet çok insan var.

– Henüz hiçbir şey yapmadım, dedi.

– Diğerlerinin çenesini kapatmak için en yukarıdan vur. Ve özelikle de nereye gitmek istediğini tam söyleme.

– Peki, gittiğim yerde başvuruda bulunsam?

– Yine ödersin: sana daha pahalıya patlar, hepsi bu. (Morvan, Katanga'nın haritasını açar gibi avuç içlerini masanın üzerinde gezdirdi.) Gerekli belgeleri aldığını ve seni Ankoro'ya kadar götürecek bir uçak bulduğunu farz edelim... Sonra, şu meşhur mavnana bineceksin. Öyle mi?

– Öyle.

– Onlardan daha önce gördün mü?

– Hayır.

– Genellikle iki tekne birlikte seyreder. Yüzlerce metre uzunluğundadırlar ve yükleyebildikleri her şeyi yüklerler: Aileler, hayvanlar, yiyecek, çeşitli malzemeler, benzin, askerler, rahipler, orospular... Daha ziyade halk işi.

– Lontano'ya kaç günde gider?

– Birkaç günde. Belirli bir zamanı yok. Bugünlerde bölgeyi tehdit eden savaş nedeniyle her seferinde azıcık duruyorlar. İnsanları, yiyecekleri, STK'ların yolladığı ilaçları, bazen de silahları indirip milislere görünmeden hızla yeniden hareket ediyorlar...

– Peki, dönüşüm için mavnalar ne zaman geri gelir?

– Geri gelmezler. En azından nehrin o kısmından.

– Ama Ankoro'ya dönen tekneler var, değil mi?

– Mümkün, ama Lontano'da işin uzarsa hayatta kalma şansın neredeyse sıfır. Soruşturmanı teknenin durduğu birkaç saat içinde yapmak zorundasın. Sonra tekneye dön ve hâlâ tek parça olduğun için Tanrı'ya şükret.

– Dün, bir veya iki haftalığına beni oraya bırakmayı teklif etmiştin.

– Yanında benim bir adamımla. Tek başına bir gün bile dayanamazsın.

– Zırvalık.

– Ben mi zırvalıyorum? Tüm bu zorlu yolu olay mahallinde sadece bir veya iki saatlik bir araştırma için...

Erwan'm aklına acemice başka bir soru geldi:

– Nehir, hep Kongo Nehri mi?

– Yukarı kısmı Lualaba. Sen kinin aldın mı?

– Lariam aldım.

– Hata etmişsin: Meflokinin ciddi yan etkileri olabilir. Bu lanet şey yüzünden çıldıran, görme yetisini kaybeden ya da kalp krizi geçiren adamlar gördüm.

Erwan cevap vermedi, "Artık on yaşında değilim" der gibiydi.

– Böyle berbat ülkelere daha önce seyahat yaptın mı? diye üsteledi babası.

– Loïc'i bulmak için Hindistan'a gittim.

– Hiç alakası yok.

– Ayrıca Guyana'da görev yaptım ve...

– Orası Fransa.

– Bana ne söylemeye çalışıyorsun?

Morvan tavernada oturan yaşlı bir korsan gibi eğildi.

– Kongo-Kinşasa'nın taş devrinde yaşadığını. Yaralanmamaya çalış: Kırk sekiz saat içinde enfeksiyondan geberip gidersin. Asla arıtılmamış su içme. Böcek kovucu sür: Ormanda hastalıkların ana sebebi o mahluklardır.

– Yanımda ecza çantası getirdim.

– Öyleyse ona dönüş biletinmiş gibi iyi bak. Tabii Siyah kadınlara da elini sürme.

Morvan, Eastpak marka sırt çantasını yerden aldı, dizlerinin üstüne koydu. Bir kumaş parçasına iyice sarılmış bir şey çıkardı, kahveyle kruvasanların arasına doğru itti.

– Seni düşünmediğimi söyleyemezsin.

Erwan bez parçasının ucunu kaldırdı ve üstünde G harfinin diğerlerini çerçeve gibi kuşattığı GLOCK logosu kazılı siyah polimerden kabzayı gördü.

– Şarjörler çantada, diye belirtti Grégoire, silahı yeniden çantaya yerleştirirken. MONUSCO kuvvetlerinden araklanmış güvenilir bir silah.

Erwan şaşırmış görünmemek için çaba sarf etti.

– Teşekkür ederim, ama buna ihtiyacım olacağım sanmıyorum.

– Yanlış düşünüyorsun ve işte bu nedenle beni dinlemen gerekiyor. (Elini yeniden çantanın içine sokan Morvan bu kez görkemli bir anteni olan, sıradan telefonlardan bir hayli büyük bir cep telefonu çıkardı.) Bir İridyum.[6] Bununla beni nereden olursa olsun arayabilirsin, hatta ormandaki herhangi bir lanet deliğin derinliklerinden bile. Bunun için yapılmış.

– Bir sorun olduğunda mı demek istiyorsun?

Alaycı, gereksiz yere kışkırtıcı bir ses tonuyla sormuştu.

– Nehrin yukarı çığırında, yaklaşık elli kilometre uzakta olacağım ve yirmi dört saat içinde hazır olacak bir uçağım var. Numaram zaten telefonun hafızasında.

Erwan babasıyla asla temas kurmamaya yemin etti. Soruşturmasının ne denli karmaşık olduğunu düşünüyordu: Catherine Fontana'nın katilini ararken dünyaya gelmesine sebep olan kişiyi de gizlice köşeye sıkıştırmayı umuyordu, oysa bugün onu koruyan da aynı kişiydi.

İhtiyar, bir hamlede fermuarını çektiği çantayı ona uzattı. Erwan teşekkür etmek yerine kafasını sallamakla yetindi.

Yeniden kahve servisi. Son bir nasihat salvosundan önce – yol için:

– Karşılaşacağın savaşçıların 36'da gördüğün katillerle hiç alakası olmadığını anlaman gerekir. Çoğu yamyamdır, kafalarının içi çılgınca inanışlarla doludur. Maï-Maï'ler kurşunların bedenlerine temas ettiğinde su damlacıklarına dönüştüğünü düşünürler. Tutsiler erkeklik organlarıyla dolu çantalarla dolaşırlar. Hutular kadınlara, öldürdükleri kocalarının iç organları üzerinde tecavüz ederler.

6. Uydu telefonlarının ve çağrı cihazlarının birbirleriyle olan bilgi ve ses akışını sağlamak için dünyanın yörüngesine oturtulmuş olan uydulara ve bu uydular aracılığıyla iletişim kuran uydu telefonlarına verilen genel ad. İlk planlanan uydu sayısı 77 olduğu için uydulara o atom numaralı element olan İridyum adı verilmiştir. Her bir uydu numaralarla adlandırılır. (ç.n.)

– Cinayet büroda çalışıyorum, hatırlatırım.

– Benim de tam olarak söylediğim bu işte. Söz konusu ne kırk yıllık karısını öldüren bir adam ne de tek kaygısı kurbanlarını saymak olan bir psikopat. Her biri yüzlerce insanı öldürmüş, gözlerinin önünde parçalayıp pişirdikten sonra annesini çocuğunu yemeye zorlayabilen kaçıklardan söz ediyorum. Bu tür heriflerle karşılaştığımda kural tanımaz polisi oynama zamanı değildir.

Erwan ilgileniyormuş gibi yaptı. Aslında, hiçbirine inanmıyordu. Bu tür korkular, kulaktan kulağa yayılırken abartılan, çarpıtılmış orman efsanelerine benziyordu.

Yine de savaş lordlarından sakınacaktı. Buraya dünyayı kurtarmaya gelmemişti; sadece tanıklar bulması, hafızalarını tazelemesi ve Nisan 1971'de Lontano'da gerçekte neler olduğunu ortaya çıkarması gerekiyordu, o kadar.

– Gidip çantalarımı hazırlayayım, dedi Morvan ayağa kalkarken. Pişmanlık yok, değil mi?

– Her şey iyi olacak, baba: Israr etme.

Grégoire, Erwan'ın omzuna dostça bir şaplak attı.

– Sen yola çıkmadan önce ben dönmüş olurum.

5

Konsiyerj seslendiğinde Morvan otelin holünden geçiyordu: Onu, otelin arkasında, nedense "atrium" olarak adlandırılan bir iç avluda bekliyorlardı.

– Kim?

Siyahi adam bir özür işareti yaptı: Bilmiyordu ya da bir şey söyleyemiyordu. Grégoire alçak sesle küfretti ve personele ait koridora girmek için resepsiyon bankosunun etrafından dolandı.

Alnında Ray-Ban'leriyle, koyu renk takım elbiseli iriyarı bir herif arka avluda volta atıyordu; adamın gövdesi o denli genişti ki sanki tüm mekânı dolduruyordu. Tuğgeneral Trésor Mumbanza'nın bizzat kendisiydi; yanında onun kadar uzun boylu, ancak çok zayıf ve kamuflaj giysili başka bir adam daha vardı.

– Selam olsun sana! diye bağırdı dev, kollarını iki yana açarak.

– Seni arayacaktım, diye yalan söyledi Morvan.

– Umarım öyledir! Kimse bana geleceğini bildirmedi!

– Büronun hatası.

Kaygılarına ve keyifsizliğine rağmen manzara hoşuna gidiyordu. İnsana Afrika'nın gizemli derinliklerine giriyor hissi veren gizli köşelerinden biriydi. Verandanın zemini kırmızı talaşla ve gece düşmüş yapraklarla kaplıydı. Biraz uzakta, kafesli bir duvar, devasa kökleri olan kül rengi birkaç ağacın sıralandığı bakımsız bir bahçeyi çevreliyordu. Sanki bir açık hava serası, tropikal bir ormanın küçük bir örneğiydi.

Özel koruma görevlisi plastik bir sandalye aldı ve Morvan'a uzattı: Nazik bir davranıştan ziyade bir emirdi. Grégoire oturdu, iki muhatabı ayakta durmaya devam etti.

– Sana izinleri getirmek için geldim. Tanganika seyahatin için.

Mumbanza daha şimdiden nem nedeniyle kabarmış karton bir dosyayı ona verdi. Yaklaşık bir kilo ağırlığında, uysal memurlar

ordusu tarafından imzalanmış, paraflanmış, mühürlenmiş ve geçerli kılınmış bir yığın evrak.

– Kuzey'e gittiğimi sana kim söyledi?

– Cık, cık, cık... Benim her şeyi bildiğimi sen de çok iyi bilirsin, ahbap.

Tutam iyi durumda araçlar, benzin, silah ve adam bulmuştu. Bu durumda, bir de ondan ağzını sıkı tutması istenemezdi.

– Yeni maden yatakları aramaya gidiyorum, dedi Morvan, önemsiz bir şeyden bahseder gibi.

– Bana daha ziyade cevher taşıyacakmışsın gibi geldi.

Lubumbaşi Patronu olarak adlandırılan Mumbanza, Katanga'nın hâkimiydi. Eyalet ordularının komutam, savaşın Kongo'nun en müreffeh bölgesine ulaşmasını engelleyen adamdı. Coltano'nun yerel patronu Philippe Sese Nseko öldürülünce, doğal olarak general şirkette onun yerini almıştı. Maden ocakları konusunda hiçbir bilgisi yoktu, ama yatakların çevresinde düzeni sağlayabilirdi, zaten önemli olan da buydu. Bu yeni görev alanı onu başka entrikalar çevirmekten alıkoymuyordu: Herkes onun Katanga'nın valisi olmak istediğini biliyordu.

– Coltano için mi yeni maden yatakları arıyorsun?

– Hayır. Kabila için.

Siyahi adam kaşlarını çattı.

– Ne zamandan beri ülkemiz için çalışıyorsun?

– Kabongo talep ettiğinden beri, diye irticalen cevapladı Grégoire.

Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki maden kaynaklarının perde arkasındaki bu isim etkisini gösterdi. Kinşasa'dan bin beş yüz kilometre uzakta bile olsa merkezi iktidarı öfkelendirmek hayra alamet değildi. Bundan daha basit şeyler yüzünden bile insanların felaketlere sürüklendiği, hatta ortadan kaybolduğu görülmüştü.

– Demek fazla mesai yapıyorsun?

– Tanganika'da olaylar duruluyor; işletilebilecek ne var gidip bakacağım.

– Ne tarafında arayacaksın?

Morvan cevap vermek yerine gülümsedi: Belli etmeden dizginleri yeniden ele alıyordu. Generalin, salladığı yalanlara inandığını sanmıyordu, ama nasıl teyit edebilirdi ki?

– Umarım kendi şirketinin arkasından aptalca dolaplar çevirmiyorsundur...

– Bunu neden yapayım ki?

– Çünkü geçen ay şirketteki bütün hisselerini sattın.

Kongoluların bu denli bilgi sahibi olmalarına hep şaşırmıştı. Nseko'nun ölümünden sonra Coltano yönünden her şey ters gitmişti: Gizemli tahvil alımları nedeniyle şirketin hisse senetlerinin rayici birdenbire yükselmişti. Oysa Morvan kimsenin ne şirketiyle ilgilenmesini ne de yeni yatakların varlığını öğrenmesini istiyordu. Ayrıca Afrikalı ortaklarının bu alımların arkasındaki kişinin o olduğunu sanmalarından korkuyordu. Sonuçta, bu yangını kendi portföyünü zararına satarak söndürmeyi başarmıştı.

– Bu, apayrı bir konu... Çoktan mazide kaldı, umarım.

Siyahi adam ellerini birbirine vurdu, neşesi yerine gelmişti, arkadaşını işaret etti:

– Sana Albay Laurent Bisingye'yi takdim ederim, kendisi Kuzey Katanga bölge operasyonları komutanı. Ben sivilleri oynarken askerlerle artık o ilgileniyor!

Adam bir adım öne çıktı ve hafifçe eğildi. Bir metre doksan santim boyundaydı ve ayaklarının altındaki ölü yapraklar kadar hafifti. Morvan adamı tanımıştı. 1994 yılında, yüz binlerce masum Tutsi korkunç koşullar altında Hutular tarafından katledilmişti, ama Uganda'da silahlandırılmış ve eğitilmiş diğer Tutsilerin de soykırımcı Hutulardan geri kalır yanı yoktu. Bisingye de onlardan biriydi. Kivu'da milis kuvvetleri oluşturmuş ve kendi kafasından yeni işkence metotları icat ederek korkunç bir nam salmıştı; özellikle küçük kız çocuklarının ve yeni doğmuş bebeklerin dişilik organlarının içine eritilmiş plastik akıtmakla ünlenmişti. Tüm bunlar onun Tanrı'ya gönülden inanmasına engel teşkil etmiyordu: Eğer asker olmasaydı rahip olurdu. Göklerin krallığında Hutulara yer yoktu.

Suratı, yaptığı işle uyumluydu. Kavminin tipik özelliği olan ince uzun yüzünde yanlamasına yara izleri vardı. Bunlar maçete[7] yaraları değil, savaşçılara özgü, kasten oluşturulmuş yara izleriydi. Afrika'da acı veren yara izleri ile yiğitlik göstergesi bu özel izler arasında ince bir çizgi bulunurdu.

– Eğer sahada bir sorun çıkarsa her zaman ona başvurabilirsin, diye ekledi Mumbanza.

Kuşkusuz Morvan'ın karşısına sorunlar çıkacaktı ve kuşkusuz bu sorunlar da Bisingye'nin müttefikleriyle yaşanacaktı. Böyle bir durumda, resmi görevlilerden yardım istemek zorunda kalacaktı. Mesaj böyleydi: Yukarı bölgede, bir Beyaz kolaylıkla bir odun ateşine dönüşebilirdi.

7. İsp. *machete*'den. Sık ormanlık alanlarda dalları, yaprakları kesmenin yanı sıra savaş silahı olarak da kullanılan kısa saplı bir tür pala. (ç.n.)

Grégoire ayağa kalktı ve albayın piliç budunu andıran elini sıktı.

– Memnun oldum.

İşkenceci ne tek kelime etti ne de gülümsedi. Grégoire yeniden oturdu; karanlık, sonu belirsiz bir yola girmekten başka çaresi yoktu. Yeni maden yataklarını işletebilmek için, ulusal iktidarın arkasından Kabongo'yla bir anlaşma yapmak zorunda kalmıştı. En ufak bir pürüzde, bu kez de Kabongo'nun arkasından Mumbanza'yla bir anlaşma yapmak zorunda kalacaktı...

Bu gidişle, ganimeti güneş altındaki kar gibi eriyip gidecekti.

General, nehrin her iki yakasında Ruanda ile Kongo orduları arasında çıkacak olası çatışmalara karşı onu uyararak güncel durum hakkında bir söylev çekti. Silah sevkiyatından bile söz ediliyordu...

Morvan buna ihtimal vermiyordu. Zaten, o anda, kendini çevresindeki manzaranın etkisine kaptırmış, hiçbir şeyi umursamıyordu. Etrafı, sarmaşan bitkilerle kaplı dev ağaçlarla, güneşin toz yüklü yol yol ışınlarıyla, sabahın pusunda kaçamak arabesk figürler çizerek dans eden haşerelerle doluydu. Buraya, insanda hem çok uzak hem de çok tanıdık bir yer izlenimi uyandıran mantar kokuları ile ağaç kabuklarından yayılan esansımsı kokuların bir karışımı hâkimdi. Kutsal bir ışık kaynağından yayılan ışınların geçmesine müsaade eden bir mahzen gibi.

– Sen beni dinliyor musun, dinlemiyor musun?

– Özür dilerim, diyerek yeniden dikkatini verdi Morvan. Ne diyordun?

– Oğlunun burada ne aradığını sormuştum.

Erwan onun Aşil topuğuydu, özellikle de Lubumbaşi'de kalırsa. Pastanın paylaşımı sırasında çocuğu kolay hedef olurdu.

– Benimle alakası yok. Paris'te yürüttüğü bir soruşturmayla ilgili olayları bir araya getirmek için geldi.

– Katanga, Paname'a[8] gerrrçekten uzak, dostum.

– Geçen eylül ayında, Fransa'da Çivi Adam tarzı birçok cinayet işlendi.

Kongo'da bu adı telaffuz etmek, İngiltere'de Karındeşen Jack'ten ya da Fransa'da Landru'den bahsetmek gibiydi. Herkesin tanıdığı seri katil. Neredeyse bir ulusal övünç kaynağı.

– Erwan suçluyu tutukladı... diye devam etti.

– Öldürdü mü demek istiyorsun?

Morvan duymamış gibi yaptı.

8. Paris ve banliyösüne verilen gayriresmi ad. XX. yüzyıl başında Panama Kanalı'nı açan Fransız işçilerin moda ettiği "panama" modeli şapkadan esinlenerek Parisliler tarafından benimsenmiştir. (ç.n.)

– Dosyasını kapatmak için Pharabot davasının arşivlerini incelemeye geldi.

İriyarı adam, zaman zaman yerdeki yapraklardan birini tekmeleyerek iç avluda ağır adımlarla gidip geliyordu.

– Kolejdeki şu yangının piyangodan çıkmadığını düşünüyordum...

General kendi esprisine güldü ve ısrarcı gözlerle muhatabına baktı.

– Ama bana bir kaza olduğunu söylediler.

– Bütün Afrika bir kazadır.

– Sen ne düşünüyorsun?

– Temizlik yapıldığını. Eski dosyalar Saint-François-de-Sales'e konulmuştu. Biri geçmişte kalmış çirkefin eşelenmesini istemedi.

Morvan, bu salak herifin olaylardan sonra doğmuş olmasına içinden şükrediyordu – yaşananların neden olduğu yıkımları ancak tasavvur edebilirdi.

– Bu durumda oğlun geri mi dönecek? diye sordu Siyahi adam; elleri ceplerindeydi.

– Fransa'ya dönmeden önce bazı ipuçlarını araştırmayı düşünüyor?

– Burada mı?

– Lontano'da.

– Gerekli izinleri alamaz.

General tepeden bakan tavırlarıyla Morvan'ın canını sıkmaya başlıyordu.

– Tabii ben konuyla ilgilenmezsem...

Mumbanza gelip tam karşısına dikildi. Parlak güneşin altında, dünyayla birlikte doğmuş gibi duran bu ağaçların arasında mitsel bir boyuta erişiyordu: Aşağı Kongo kozmolojisinin şu devlerinden biri; zaten Çivi Adam'ı da etkileyen aynı kozmolojiydi.

– Gerçekten istediğin bu mu? Belki de Beyaz büyükbaba, oğlunun geçmişini eşelemesinden zarar görecek.

– Canımı sıkıyorsun, diye homurdandı Morvan ayağa kalkarken. Yolculuk için hazırlanmam gerekiyor.

Trésor özür mahiyetinde eğildi. Bunu, yapmacık ve soytarıca bir tavırla, teatral bir tarzda yapmıştı. Pili-pili soslu commedia dell'arte usulü.

– Pontoizau oğlunun bu yolculuğa çıkmasına asla izin vermez.

– Kim?

– MONUSCO'nun yeni komutanı. Gerrrrçekten tam bir karın ağrısı.

Morvan onunla havalimanında karşılaştığını hatırlıyordu: Kıçının üstünde FAMAS taşıyan bir Kanadalı. Erwan Lubumbaşi'den ayrılmakta kuşkusuz zorluk yaşayacaktı.

Grégoire herkesin üstünde uzlaşabileceği bir konuyla konuşmayı sonlandırmaya karar verdi:

– Peki, ya Nseko olayı? Soruşturma ne durumda?

– Hangi soruşturma? diye cevap verdi beriki, yeni bir kahkaha patlatarak.

Bemba villasında, göğsü açılmış, kalbi yerinden çıkarılmış halde bulunmuştu. Katil veya katiller villaya elektrikli daire testereyle gitmişti. Kimse bu işi kimin yaptığını öğrenmeye çalışmamıştı. Sadece bunun neyi sembolize ettiğini unutmamışlardı: Nseko yanlış yapmıştı ve cezalandırılmıştı. Yaklaşık yirmi yıldan beri savaş halinde olan bir ülkede neredeyse sıradan bir mesaj.

– Sana iyi yolculuklar dilerim, kardeşim, dedi general. Beni haberdar et.

Düşüncelere dalan Morvan, uzaklaşmakta olan adamın arkasından baktı. Nseko'yu kim öldürmüştü? Koltan piyasasındaki Tutsi rakipler mi? Benzer bir gizli ticaretin içindeki ortaklar mı? Mumbanza'nın bizzat kendisi mi? Belki de kendine bu soruyu sormanın *gerçekten* zamanı gelmişti.

Nseko yeni yatakları bilen tek tük Kongoludan biriydi: Ölmeden önce konuşmuş olabilir miydi? Eğer konuştuysa, ellerinde elektrikli testereyle hiç çekinmeden Morvan'ı tepelerde bekliyorlar demekti.

Kuşkularını doğrular gibi gözden kaybolmadan önce Mumbanza geriye döndü ve kolunu uğursuz cehennem zebanisinin omzuna attı.

– Ve özellikle, diye alaycı bir ses tonuyla bağırdı, sıkıntılı herhangi bir durumda halihazırda burrrda olan Albay Bisingye'yle temasa geçmeyi unutma!

6

– Sizi görmeyeli uzun zaman oldu.

– Beni arayan sizsiniz.

– Kaygı duyuyordum.

– Bana ne diyeceğinizi biliyorum.

– Öyleyse benim yerime siz söyleyin.

– Bir terapi düzenli olmak zorunda. Buraya hiç gelmeyerek her şeyi berbat ettim. İyileşme şansı hiç kalmadı.

– Bu uzmanlık alanında, iyileşmeden... söz edilemez.

Gaëlle derin bir nefes aldı.

– Geleli beş dakika bile olmadı beni şimdiden o tepeden bakan tavırlarınızla şişirmeye başladınız. Kılı kırk yarmayın.

– Oturun.

– Divanı tercih ederim.

– Nasıl isterseniz.

Kadın uzandı ve Nepal işi nakışları olan yastığın temasını, tuhaf bir aşinalıkla yeniden hissetti. Ergenliğinden ve anoreksiya krizlerinden bu yana çok sayıda psikiyatr ve psikanalist eskitmişti – Éric Katz ise bunların en sonuncusuydu. Geçen mayıs ayında onu bırakmaya karar vermişti – haber bile vermeden.

Adam diğerlerine göre onda çok daha derin bir iz bırakmıştı, ama eylül ayındaki olayların şiddeti tüm bunların üstünü örtmüştü. Ve işte, haberlerini almak için Gaëlle'i muayenehanesine yeniden çağıran da o olmuştu. Taahhüt olmaksızın bir randevu kabul edilebilir bir şeydi ve bu bakış açısı onun yüreğini yeniden ısıtmıştı. Psikiyatrına kim âşık olmamıştır ki?

Gaëlle sessizliğin odayı doldurmasına izin verdi. Tek kelime etmeden geçen tüm seansları hatırlıyordu. *Bütün bir dönem boyunca...* Her ayrıntıyı yeniden gözünde canlandırıyordu. Tavandaki çatlaklar. Kafasını kaldırdığında görebildiği Freud'un ve

Lacan'ın kitapları. Odaya hâkim olan sedir ağacı kokusu. Kendini, tüm kalkanlarını yavaş yavaş yok eden ılık bir banyo suyunun içinde yatıyormuş gibi hissediyordu.

Sessizliği ilk bozan Katz oldu:

– Yine de haberlerinizi aldım.

– Kimden?

– Sainte-Anne Hastanesi'nden.

– Şu sizin meslektaşlar arası işbirliğiniz gerçekten Stasi'den farksız.

– Hadi ama, tıbbi kayıt dosyanız var, hepsi bu. Psikiyatrınızım ve...

– Onlar mı aradı?

– Ertesi gün, evet.

– Anlattılar mı?

– Ana hatlarıyla, ama ayrıntıları sizden duymayı tercih ederim.

Yeniden bir araya gelmenin cazibesi çoktan paramparça olmuştu. Birkaç saniye içinde divan bir kafese dönüşmüştü. Gaëlle sessiz kaldı. Psikiyatr da en ufak bir gürültü bile çıkarmıyordu. Sanki adam gizli bir kapıdan sıvışmıştı.

– Bir planım vardı, diye sonunda konuşmaya karar verdi Gaëlle. Babamı mahvetmek.

– Bunu birçok kez konuşmuştuk.

– Hayır. O sırada, onu yok etmek için elimde *somut* bir imkân vardı.

– Bunu ne şekilde yapmayı düşünüyordunuz?

– Beklenmedik bir şekilde koltan yataklarıyla ilgili gizli bilgilere ulaştım.

– Koltan mı, o da ne?

– Orta Afrika'da bulanan, dünya üzerinde az rastlanan bir cevher. Elektronik devrelerin, özellikle de cep telefonlarının, oyun konsollarının üretiminde kullanılıyor. Babam bu şey sayesinde servet yaptı.

– Onun emniyette üst düzey bir polis olduğunu sanıyordum.

– Biri diğerine engel değil. Polislik mesleğinin yanı sıra Kongo'da ticari girişimleri hep oldu.

Gaëlle konuşmasına kısa bir ara verdi. Hemen devam etmedi. Psikiyatr belki not alıyordu...

– Ne tür bilgiler?

– Geçen yıl bir araştırma ekibi, babamın şirketinin kontrolündeki bir bölgede, süren savaşa rağmen işletilebilir durumda önemli cevher damarları buldu. Onun dışında kimsenin haberi yoktu.

– Bu bilgileri sattınız mı?

– Hayır. Tanıdığım bankerlere bedava verdim.

– Onlarla nasıl karşılaştınız?

– Bunu çok iyi biliyorsunuz.

Yeniden sessizlik oldu, adam hiçbir yargıda bulunmadı.

– Tam olarak planınız neydi?

– Pek bilmiyorum, finans dünyası hakkında hiç bilgim yok, ama içgüdüsel olarak bu bilgilerin bir karmaşaya yol açabileceğini hissettim. Bilgileri vermiştim. Bankerler çok miktarda Coltano hissesi aldı. Hisselerdeki bu hareketlenme rayiçte hesapta olmayan bir yükselmeye neden oldu, bu da babamı boktan bir duruma soktu. Kongolu ortakları, şirketi ele geçirmek için hisseleri satın alan kişinin babam olduğunu düşündüler.

– Bu çok mu tehlikeli?

– Onlar hakkında bir şey bilmediğiniz belli. Zaten ben de bilmiyorum. Ama babama göre, şakası olmayan insanlar.

– Mademki hisseleri alan o değil...

– Siyahlar, ocaklar sakin bir şekilde faaliyetlerine devam ederken bir anda neden Coltano hisselerini alındığını bir türlü anlayamamışlar. Babam onların yeni yatakları öğrenmesinden korkuyordu.

– Onlara bundan bahsetmemiş miydi?

– Hiçbir şeyden anlamıyorsunuz galiba. Bu yatakları, ortaklarından gizli olarak, kendi hesabına işletmeyi planlıyordu. Tüm bunları ben daha sonra öğrendim...

– Öyleyse gerçeği öğrendiler?

– Hayır. Paçasını kurtardı, her zaman olduğu gibi. Borsa rayicini düşürmek için kendi hisselerini zararına sattı. Benim bankerler de verdiğim tüyonun uydurma olduğunu düşünerek satın aldıkları hisseleri elden çıkardılar. Kongolular işin peşini bıraktılar. Coltano da yeniden kapalı, karanlık grup olarak var olma özelliğine geri döndü.

– Babanızı mahvedebildiniz mi?

Genç kadın kıkırdadı, ama kahkahası boğulmakta olan birinin son nefesi gibi çınlamıştı.

– Hiçbir şekilde. Yüklü miktarda para topladı; bütün hisselerini geri satın alacak, bundan eminim. Bu arada, önceden planladığı gibi kahrolası cevher yataklarını işletmeye başlayacak. Zaten, burada sizinle konuşurken o orada işbaşında, zorlukla nefes alınan tünellerde imanı gevreyen adamları kırbaçlamakla meşgul.

– Bu yüzden mi ondan nefret ediyorsunuz?

– Elbette hayır.

Yeniden sessizlik oldu. Gaëlle bu kez emindi, adam not alıyordu.

– Ama çok daha ciddi bir şeyler olmuş olmalı, değil mi? diyerek yeniden konuşmaya başladı psikiyatr.

Genç kadın yutkundu; boğazında sanki zımpara kâğıdı vardı.

– Ne yaptığımı öğrenince, diye mırıldandı, erkek kardeşimin, Loïc'in evini bastı. Çocuklarına bakmak için oradaydım. Birden karşımda görünce, ben... ben panikledim. Aslında bunun olacağını biliyordum... Hatta bu karşılaşmayı bekliyordum da... Onun allak bullak olmuş suratının tadını çıkarmak istiyordum... ben...

Sustu. *Kesinlikle ağlamamalıydı.*

– Ne oldu?

– Kendimi pencereden attım. Loïc üçüncü katta oturuyor.

Gaëlle bir dakika sessiz kaldı. Yazısız bir mezar taşı gibiydi. İntiharında bile başarısız olmuştu.

– Kurtuldum, diye devam etti duygusuz bir sesle, ağaçlar, bir arabanın tavanı sayesinde, pek hatırlamıyorum. Özellikle, bu durumdan asla kurtulamayacağımı anlamak için kurtulmuştum.

– Daha açık olun.

– Babamdan nefret edebilirim, onu mahvetmeye çalışabilirim, bunlar birer kaçıştan başka bir şey değil. Onun bende uyandırdığı tek his korku. İlkel, kontrol edilemez bir korku.

– Neden?

Son anda ampütasyonu reddeden bir hasta gibi yattığı yerden tek dirseği üzerinde doğruldu.

– Her şeyi yeniden ortaya dökmeye mecbur muyuz?

– Tedavinize katkısı olacak tek şey, konuşmanız. Aynı şeyleri kaç kez yinelediğinizin fazla önemi yok, o esnada başka şeyler de söyleyebilirsiniz, bu da sizi rahatlatır.

Katz'ın metalik ve cinsiyetsiz bir sesi vardı. Bu sesin tınısı, varlığının yansızlığını daha da pekiştiriyordu. Ne erkek ne de kadın, sadece bir kulaktı...

– O pislik, tüm hayatı boyunca, annemizi dövdü, diye anlatmaya başladı Gaëlle, yeniden divana uzanırken. Korku içinde büyüdüm. Ona hiç sarılmadım. Onun bana yaklaşmasına da asla izin vermedim. Eğer bir gün ona dokunursam, ancak öldürmek için olur.

Pencereden yere düştükten sonra iki arabanın arasında ayağa kalkarken içinden söylediği de işte buydu. Ama bu kararın da diğerleri gibi bir değeri yoktu. İhtiyar çoktan yardımına koşmuştu. *Her şey siliniyor ve yeniden başlıyoruz.*

Çantasından bir kâğıt mendil çıkardı, burnunu sildi, sonra gözlerini kuruladı, hâlâ uzanır vaziyetteydi. Yeniden küstah, hayâsız Gaëlle olmalıydı. Sözcükleri gözyaşı değil, zehir saçmalıydı.

– Peki, Sainte-Anne?

Küçük kızların gözyaşlarına hâkim olmak için yaptığı gibi gülmeye başladı.

– Niyetiniz beni mahvetmek mi?

– Yaradaki irini boşaltmak gerekiyor.

– Düştükten sonra, fiziki muayene için beni Amerikan Hastanesi'ne götürdüler, sonra da üçüncü kişinin talebiyle beni Sainte-Anne'a kapattılar.

– Çünkü hâlâ kırılgandınız.

– Kırılgan mı? dedi genç kadın, sesini yükselterek. Tehlikeyi göze alıp atlamıştım! İhtiyacım olan şeyin bu olduğuna mı inanıyorsunuz, benden daha kaçık depresiflerle bir arada bulunmak mı?

Psikiyatr cevap verme gereği duymadı. Genç kadın, kapkara iki kayanın arasındaki acı suyla dolu bir çamurun içine batar gibi yastığına gömüldüğünü hissetti.

– Ertesi gece, diye yeniden konuşmaya başladı, hastanede saldırıya uğradım. Lateks giysili bir adam beni öldürmeye çalıştı. Bir hastabakıcı ile beni korumakla görevli bir polisi öldürdü. Kaçmayı başardım. Önceki gün intihara kalkışmış biri için pek sıradan bir şey değildi. Henüz vaktimin gelmediğine inanmak gerekiyor.

– En azından bir şeyler öğrenmiş olmalısınız.

– Benimle o küçümseyici ses tonuyla konuşmaktan vazgeçin.

– Peki şu saldırgan, kimliği saptandı mı?

Genç kadın bir küfür savurduktan sonra bağırdı:

– Siz hiç gazete falan okumaz mısınız?

– Ayak sürümeyi bırakın, Gaëlle. Benim ne okuduğumun ya da ne bildiğimin fazla bir önemi yok; bu seansın amacı, ne olduğunu sizin bana anlatmanız.

Gaëlle nefesini üfleyerek verdi – düdüklü tencere ıslığı.

– O gece gelen adam Çivi Adam'dı. Ya da daha çok, ilk Çivi Adam'dan, babamın 70'li yıllarda Katanga'da yakaladığı seri katilden esinlenen bir katil. Sizi uyarayım: Bu iki olayla ilgili hiçbir şey anlatmayacağım.

Genç kadın hafif bir iç çekme, belki de bir gülümseme duyar gibi oldu.

– Olay nasıl sonuçlandı?

– Soruşturma erkek kardeşime, Erwan'a verilmişti. Sonunda katili buldu.

– Onu öldürdü, değil mi?

– Onu ben öldürdüm.

Bu kez Gaëlle ifşaatının yaratığı şoku hissedebildi. Resmi olarak, Erwan Morvan, cinayet büro başkomiseri, evine giren katili öldürmüştü. Kimse, elinde bıçak olan kişinin, o esnada Erwan'ın evinde uyuyan Gaëlle olduğunu bilmiyordu.

Genç kadın, belki de buraya, taşıdığı o yükten kurtulmak için gelmişti. Ya da sadece Doktor Katz'ı kışkırtmaktan alacağı haz için. Onun büyümüş gözbebeklerini, yarı açık ağzını hayal ediyordu. Fiziksel özelliklerinden tiksinirdi: Efemine bir yüz, hastalıklı denebilecek zayıflıkta bir beden, son derece yapmacık bir görünüm.

Bu kez uzandığı yerden tamamen doğruldu ve divanda oturdu, gözleri alev alev yanıyordu, farkında olmadan çantasını iki eliyle sımsıkı tutmuştu.

– Bu konu hakkında artık size başka bir şey söylemeyeceğim, diye fısıldadı. Bugün için bu kadarı yeterli.

– Zaten zamanımız da doldu.

Her zaman son kelime. Genç kadın ona yüz vermiyordu ama adamın ağzının payını aldığını da düşünüyordu. Fazladan bir iki ayrıntıyla adamı iyice şaşkına çevirmeyi deneyebilirdi: Babasının ona verdiği ve çantasında taşıdığı 9 mm'lik Glock'tan veya onu aşağıda, Nicolo Sokağı'nda bekleyen iki korumadan bahsedebilirdi.

Ayrıca Çivi Adam dosyasının tamamen kapanmadığını, kimliği ve cinayetlerin sebepleri konusunda şüpheler olduğunu, erkek kardeşinin dosyayla bağlantılı karanlık sırrı açığa çıkarmak için Afrika'ya gittiğini de ekleyebilirdi. *Cephaneni bir sonraki randevuya sakla.* Terapiye yeniden başlamaya çoktan karar vermişti.

Bir felçli gibi bacaklarını divanın kenarından aşağı sallandırdı ve yere bastı. Doktor ona seslendiğinde çantasında para arıyordu.

– Gelin buraya oturun.

Çalışma masasının tam karşısındaki sandalyeye yerleşti ve birkaç saniye boyunca Katz'ı inceledi. Her şeye rağmen çekici bir adamdı. Kadınsı güzelliğe sahip erkekler gibi büyüleyiciydi. Bu izlenimi giysileriyle düzeltmek yoluna da gitmiyordu. Tam tersine. "Burnu havada, ukala" ifadesini pekiştirmek için biçilmiş kaftan intibaı uyandıran yüksek yakalı gömlekler giyiyordu.

Gaëlle nefesinin daraldığını hissetti: Katz reçete yazıyordu. Bu da hastanenin anksiyolitik tedavisine hâlâ devam ettiğinden genç kadını rahatsız etti. Kanser hastasının acısını morfinle dindirir gibi ona ilave ilaç veriyordu.

– Zaten yeterince ilaç alıyorum, dedi.

– Size sadece bir meslektaşımın bilgilerini veriyorum.

Daha da kötüydü: Psikiyatrı artık onu istemiyordu...

– Beni bu şekilde başınızdan atmaya hakkınız yok, dedi titreyen bir sesle.

Katz dolmakalemini kapattı, kâğıdı katladı ve masanın üstünden kadına doğru kaydırdı.

– Sizi hem hasta olarak dinleyip hem de arkadaşınız olamam, dedi, soğukkanlı bakışlarını ona yönelterek.

Gaëlle bir şeylerin ensesini sıkıştırdığını hissetti – bir tür beyin tutulması gibi. Ne düşünebiliyor ne de o kelimelere anlam verebiliyordu.

– Ne... ne söylemeye çalışıyorsunuz?

– Sizi akşam yemeğine davet ettiğimi.

7

Saat 15.00'te her şey tamamdı. Hareket saati öğlen olarak öngörülmüş olsa da hiç fena değildi. Doğrusu, Morvan günlerce sürebilecek bir gecikme olmasından korkmuştu.

Pistin üstünde, göğsünün gururla kabardığını hissetti: Antonov AN-32 hazır bekliyordu. İri gövdesi, Cap Canaveral'daki bir uzay gemisi gibi havanın toz yüklü rüzgârıyla sarsılıyordu. Uçağı üç gün için kiralamayı başarmıştı; Lubumbaşi'de böyle bir şey tam bir mucizeydi.

Kalabalık bir insan grubu uçağın yanında bekleşiyordu. Morvan, tüm risklerine rağmen ailelerinin yanına, Kuzey'e gitmek isteyenleri uçağa yolcu olarak almayı kabul etmişti. Bunu iyilikseverliğinden yapmamıştı: Satılan yerlerin parasını yetkililer tahsil ediyor, karşılığında hiçbir legal varlığı olmayan bu uçuşa göz yumuyorlardı.

Uçağın kargo bölümü tam kapatılacakken Michel ile karton kutularla dolu market arabalarını iten birkaç adam belirdi. Afrika tuhaflığına yeniden hoş geldiniz. Bir anda Antonov, Morvan'm gözüne olduğu gibi göründü: Devasa bir konserve kutusu gibi yamru yumru, Nuh Nebi'den kalma bir kargo uçağı. Ve seyyar merdivenin çevresinde toplanmış Siyahlar, mutlak bir ölüme yazgılı yalın ayak insanlar.

Michel'in yanına gitti ve karton kutulardan birini açtı: İçinde renkleri solmuş, dikişi kötü üniformalar vardı.

– Bunlar nedir?

– Onlar için, şef.

Tutam çevresindeki güleç yüzlü, şortlu ve tişörtlü irikıyım adamları işaret ediyordu.

– Onlar bizim askerlerimiz, babalık. Giydirmek gerekiyor.

Kabongo ona askeri destek vaat etmişti, ama bu Afrika usulü bir destekti. Bay Maden Ocağı, sadece sıradan bir miskini resmi asker kılığına sokması için ona izin veriyordu.

Morvan razı oldu: Hepi topu on kadar adamdı, ama indiklerinde, uçağın kıç kısmındaki diğer adamları da işe alabilirdi. Bu düşünce ona bir başka şey çağrıştırdı: Sahadaki ortağından, Jacquot'dan hâlâ hiç haber yoktu. Son e-postası yaklaşık on gün önce gelmişti. İş tamamlanmış mıydı? Yoksa herkes hafriyat kamyonlarına binip gitmiş miydi?

Uçağın içine girince yaşadığı şaşkınlıkla, "Kahretsin!" diye bağırdı. Kabinin uzunluğu yaklaşık yirmi metreydi: Ne koltuk ne emniyet kemeri ne de bir yolcu uçağını çağrıştıran herhangi bir şey vardı. İnsan kalabalığı keçilerin, domuzların, her boydan dengin, bitki ve meyve dolu sepetlerin, bavulların, sandıkların arasında balık istifiydi ve dip tarafta, gülünç görünümlü bir kafesle ayrılmış bölümde, saldım çayıra Mevlam kayıra usulü bağlanmış kamyonları ile 4x4'leri duruyordu.

Bubuların, fularların ve kumaşların renkleri göz kamaştırıcıydı. Uçağın lombozları sahne takip spotlarını andırıyor ve her renk pigmentine güçlü bir parlaklık katıyordu. Kadınların siyah yüzleri, narin enseleri, çıplak omuzları, tamamı koyu renkli ve parlak bir taştan yontulmuş gibiydi. Yansımaları insanoğlunun yaratılışını anlatan parlak bir maden cevheriydi.

Morvan pilota merhaba demeye gitti – eski usul çalışan Şepik adlı bir Rus'tu: Uçak kazalarına, savaşlara, hastalıklara rağmen hayatta kalmayı başaracağı üç dört yılın sonunda ülkesine cepleri dolu olarak dönecekti. Puslu gözleri, daha şimdiden votka kokan nefesiyle adam son talimatları anlayacak gibi görünmüyordu; Morvan ısrarcı olmadı ve kabine geri döndü.

Ona bir taht ayırmışlardı: Yerlere oturmuş yolculara tepeden bakan bir bahçe sandalyesi. Sandalyeyi görmezden geldi, ailelerin ve hayvanların arasına oturdu. Kabin duvarına yerleştirdiği çantasına sırtını dayadı. Öksürük nöbetine tutuldu: İçeride toz ve manyok kokusu karışımının hâkim olduğu bir hava vardı. Hâlâ ayakta olan Michel, elinde bir bloknotla gidip geliyordu: Ne okuma ne yazma biliyordu ama bu aksesuar, patron vekilliği görevi için önemliydi.

Grégoire'ın hayal kurduğu yoktu. Vardıklarında, malzemelerin yarısının eksik çıkacağından hiç kuşkusu yoktu; unutulmuş, çalınmış ya da satılmış olacaklardı. Önemi yoktu: Afrika'da sorunlarla başa çıkmanın en iyi yolu onları görmezden gelmekti. Belir-

sizlik de tüm planlara dahil olan önemli bir unsurdu. Bu durum kabullenildiğinde, ülkenin akıl almaz ve çıkışı olmayan gerçekliği daha da iyi anlaşılıyordu.

Pervaneler vınlamaya başladığında, Morvan, yolculuğun vaat ettikleriyle esrimiş bir halde çoktan hayallere dalmıştı. Kendini, bin kilometreden daha uzaktaki krallığına götürecek uçağa teslim etmekten başka çaresi yoktu. Bir kez daha, bu işte öncü olduğunu hissederek ürperdi. Bunun anlamı da şuydu: Bu kaotik zamanlarda, bu topraklar yeniden bakirleşiyor ve hiçbir Beyaz oralara giderek tehlikeye atılmıyordu.

Uçağın motorları aniden stop etti, çalıştı, yeniden stop etti; kabinin içinde korku çığlıkları ve kahkahalar yükseldi. Sonunda, bu kez gerçekten silkelendi ve hızlanmaya başladı. Yolcular daha şimdiden hastaydı. Bir kısmı uyuyordu. İçeriye, olacakları kabullenmiş bir kadercilik hâkimdi. Uçağın düşmesi ölüm biçimlerinden sadece biriydi, o kadar.

Çocuklar hiçbir güvenlik kuralına uymadan oyun oynuyordu. Yine de radyofonik bir ses, Fransızca ve Svahili dilinde, resmi bir havayolu şirketinin kitapçığından esinlenerek hazırlanmış talimatları anlatıyor; hiçbir zaman var olmamış emniyet kemerlerinden, oksijen maskelerinden, can yeleklerinden bahsediyordu.

Morvan, Kara Kıta'da Fransız dilinin ve idari prosedürlerinin yarattığı sihirli etkiye daima hayran olmuştu: Evraklar, dolmakalemler, mühürler; en azından idealleştirilmiş bir gerçeğe doğru atılmış adımlardı. Elinde hiçbir şey yoksa ağız kalabalığı umudun yerini alıyordu.

Büyük bir ihtimalle Lubumbaşi'deki herhangi bir bekleme salonunda sürünmekte olan Erwan'ı düşündü. Morvan'ın planında nüfuzlu bir müttefiki vardı: Afrika bürokrasisi. Her ne kadar gerekli önlemleri almış olsa da oğlunun genel tepkisizlik karşısında hiç şansı olmadığını biliyordu.

Gözlerini kapattı, hayallerine doğru havalandı.

8

– Bu bir şaka mı?

Erwan'm artık cevap verecek gücü yoktu. Bütün sabah Ankoro'ya gidecek bir uçak aramıştı. Özel nakliye şirketlerini, madencilik şirketlerini, STK'ları dolaşmıştı: Görünürde oraya hiç uçuş yoktu. Her halükârda, resmi izinlere ihtiyacı vardı. Sonunda, gerekli evraklar olmadan bir uçak bulmaya çalışmanın gereksiz olduğunu anlamıştı. Bu nedenle bakanlıkları, Bölge Ticaret Odası'nı, su işleri ve ormancılık işletmelerini, taş ve maden ocağı şirketlerini ziyaret etmişti. Ancak hiçbirinde "yetkili" biriyle konuşamamıştı. Randevu almak gerekiyordu ve bunun için de yeniden gelmesi lazımdı.

Sonunda, onu Kuzey'e götürebilecek tek bir yetkili olduğunu öğrenmişti: DKC'deki BM görev gücü. İşte bu nedenle şimdi, şehir merkezinde, Mama-Yemo Caddesi'ndeki MONUSCO genel karargâhındaki, çatısı sacdan bu bungalovdaydı.

– Bu bi şaka mı?

BM görev gücünün yeni komutanı Danny Pontoizau, başında bir gözüne doğru inmiş mavi beresiyle, elleri belinde tam karşısında duruyordu. Lubumbaşi'de pek sık rastlanmayan, pembe tenli ve dinç görünümlü, sarışın bir çam yarması.

Québec'li, Voltaire'inkiyle uzaktan yakından alakası olmayan bir Fransızca konuşuyordu. Bekleme salonlarında karşılaştığı mühendislerin Slav ve Çinli aksanlarından ve Kongolu memurların karman çorman dillerinden sonra, Mavi Bereli'nin güçlükle anlaşılan konuşması gerçekten dayanılmazdı.

– Bu planı kim yaptı? Nerden bu fikre kapıldın sen?

– Soruşturmamı sürdürmem gerekiyor ve...

– Ne tür bi soruşturma?

Erwan hikâyesini yeniden anlatmaya başladı, ama Pontoizau birden onun sözünü kesti:

– Ülkenden yazılı bi emrin var mı? Resmi herhangi bi şey?

– Hayır. Bu soruşturmayı kendi adıma yapıyorum.

Kanadalı odanın içinde hiç durmaksızın gidip geliyordu. Duvarları çimento rengine boyanmış odası pırıl pırıldı. Klima, kusursuz mobilyalar, kahve makinesi... BM konuk kabul etmeyi biliyordu.

– Bu kabul edilebilir bi şey diil. Bölge son derece karışık.

Yaşı kırktan fazla olmamalıydı ve şüphesiz, Kivu gibi durumun son derece karmaşık olduğu yerlerde konuşlanmış üst rütbeli subayların emirlerine göre hareket ediyordu. Ancak Kongo'nun neresinde olurlarsa olsunlar, BM güçleri etkisizdi ve eleştiriliyordu. Daha bu sabah, Okapi Radyosu'nda Kongolu bir milletvekili, MONUSCO'yu turistik askeri gezi yapmakla suçlamıştı...

Pontoizau bilmem kaçıncı kez Katanga'daki durumla, devam eden çatışmalarla ilgili açıklamalar yapmaya başladı; ona göre, Kuzey bölgesinde sayısı belli olmayan silahlı gruplar, nereye yerleştireceklerini bilmedikleri sığınmacılar vardı...

Erwan neredeyse beş kelimeden birini anlıyordu, ama ondan İngilizce konuşmasını istemeye de cesaret edemiyordu; subay, "fast-food" yerine "hızlı restoran" ve "karavan" yerine "tatil taşıtı" diyen bir ülkeden geliyordu.

Erwan onun mimiklerini izlemekle yetiniyordu. Pontoizau'nun gençlere özgü bir havası vardı; burnu basıktı, açık renk gözleri de mat camdan küçük küreleri andırıyordu. Sarı bukleleri postiş gibi beresinin altından dışarı taşmıştı.

– O halde şuna bir bak! diye bağırdı Pontoizau, duvardaki haritayı göstererek.

Bir cetvel aldı ve kamuflaj giysilerinin içinde dimdik durarak, Ankoro'nun üst kısımlarında gizliden gizliye süren çatışmaların olduğu çeşitli bölgeleri anlatmaya başladı. Bu arada, maden cevheri kaçaklığından yararlanan Ruanda, Uganda, Burundi gibi komşu ülkeleri de suçluyordu. Sonra sıra uluslararası gruplara, silah tüccarlarına, karanlık işler çeviren işadamlarına; koltandan, tantaldan, kassiteritten, altından ya da elmastan ve elbette savaştan nemalanan kişilere geldi.

– Beş milyon ölü, bu sana bi şey ifade ediyo mu?

Dolaylı yollardan milislere yardım ederek bu entrikalarda rol alan STK'lara hiç lafı dolandırmadan öfke kustu; sonra onları bu bataklığa yollayan hükümetlere, yapmaları gerekeni yapmaları-

na izin vermeyen MONUSCO'nun küçük adamlarına hakaretler yağdırdı.

– Sana n'olacağını söyleyeyim: Savaş ancak herkes ölünce sona erecek! Lanet olsun! Hepsi bu kadar, nokta.

Erwan onunla herhangi bir tartışmaya girmeksizin ayağa kalktı. Saat 17.00'ye geliyordu, birazdan hava kararacaktı, ancak bir milim bile ilerleme kaydedememişti. Komutana teşekkür etti ve kapıya doğru yönelmişti ki Pontoizau onun önüne kesti.

– Sen Grégoire Morvan'ın oğlusun, di mi?

– Evet.

– Neden biraz önce onunla birlikte gitmedin?

Demek babası havalanmayı başarmıştı; onun teklifini kabul etmesi gerekirdi.

– Aynı yöne gitmiyoruz.

– O tam olarak nereye gidiyor?

– Bilmiyorum, ama ben Lontano'ya gidiyorum.

Pontoizau kovboyvari bir hareketle, beresini işaretparmağıyla yukarı kaldırdı.

– Şehrin artık var olmadığını biliyorsun, di mi?

– Çevre köylerde tanık arayacağım.

Çam yarması ona doğru bir adım attı, Erwan gerilemek zorunda kaldı. Bu tehdit yeterli gelmemiş olmalı ki, Kanadalı, panayırlardaki dev adamlar gibi, iki eliyle kemerini sıkıca kavradı.

– Orada bir şey bulamayacaksın, çünkü Lubumbaşi'de kalacaksın.

Erwan sinirlenmeye başlıyordu.

– Benim seyahat özgürlüğümü mü kısıtlamaya çalışıyorsunuz?

– Hiçbir şeyi kısıtlamıyorum. Ya ülkenden, BM'den ya da herhangi bir yetkiliden bir izin belgesi getirirsin, ben de senin için eskort eşliğinde bir yolculuk ayarlarım ya da hiçbir halt yapmazsın ve burada kalırsın. Bölge benim sorumluluğum altında, anladın nu?

Erwan kabul etmiş gibi göründü, tam o esnada aklına yasadışı bir yöntem gelmişti. Kimseye çaktırmadan gitmesi gerekiyordu. Ama kimden yardım isteyecekti? İhtiyar zaten ortada yoktu.

Pontoizau elini onun omzuna koydu, bu kez tavrı daha dostçaydı.

– Özür dilerim, dedi alçak sesle, bugün öfkem burnumda. Yanımda asker olacak götverenler başıma bir sürü dert açtı. Ve "götverenler" derken, bunu bilerek söylüyorum, bu ibneler yüzünden ondan fazla tecavüz şikâyeti dinledim. Ve tüm bunlar ye-

terince boktan değilmiş gibi, bir avuç dolusu askerim de dünkü yangında yanmış halde hastanede yatıyor. (Kapıyı açtı, ama koluyla geçişi kapadı.) Baban, sana Nseko'dan bahsetti mi?

– Pek değil.

– Bu olay hakkında ne biliyorsun?

– Öldürüldü, öyle değil mi?

– Kalbini sökmüşler. Yemin ederim, bu ülkede sıkılmaya vakit yok. Nseko, babanın şirketi Coltano'nun buradaki patronuydu. Bunu biliyor muydun?

– Bu olayla ilgilenmiyorum. Kusura bakma. Soruşturma sürüyor, değil mi?

Pontoizau hüzünlü bir yüz ifadesiyle gülümsedi.

– Bu olayla KUPT ilgileniyor. Kongo Ulusal Polis Teşkilatı. Yani hiç kimse. Peki, General Mumbanza, onunla karşılaştın mı?

Komutan bu küçük dünyadan bahsederken gerçekten acı çekiyor gibiydi.

– Lubumbaşi'de kimseyi tanımıyorum.

– Soysuz herifler, diye dişlerinin arasından fısıldadı. Baban, Antonov'unda ne götürdü, biliyor musun?

– Malzeme, sanıyorum. Maden damarları araştırmak için.

– Sana silahlardan söz etmedi mi?

Erwan bu sabah Grégoire'ın verdiği çantayı hâlâ omzunda taşıyordu. 9 mm'lik Glock'un ağırlığı bir an üstüne çöktü, sanki tonlarcaydı.

– Babam bu tür işlerle ilgilenmez, diye sert bir tavırla cevapladı.

– Tüfeklerimiz, tabancalarımız, mermilerimiz çalındı, dedi Pontoizau, sanki Erwan'ı duymamış gibi.

Bu ofisten bir an önce ayrılmalıydı. Geri kalan imkânları değerlendirmek için alacakaranlıktan yararlanmalıydı. Ama komutan durduğu kapı eşiğinden milim kımıldamıyordu.

– Eğer sana silah ya da herhangi bir şey teklif ederlerse, bana haber veriyorsun. Anlaşıldı mı?

– Kesinlikle.

Subay sonunda kenara çekildi, sanki biraz daha yumuşamıştı.

– Bu akşam ne yapıyorsun? Soğuk bir şeyler içmeye gidebiliriz?

– Ben... Belki. Çok yorgunum ve...

– Hangi otelde kalıyorsun?

– Grand Karavia.

– Bu gece uçmam gerek ama öncesinde uğramaya çalışacağım. Seninle biraz daha sohbet etmemiz lazım.

9

– Bu kepazelik de ne?

Uçak daha inmeden karanlıkta bile Morvan işlerin tamamlanmamış olduğunu anlamıştı. Ormanda bir adım bile ilerleme yoktu. Ağaçlar kesilerek açılacak alanın daha başı bile oluşturulmamıştı. Görünürde şantiye filan yoktu. *Kahretsin.*

Antonov, gemici fenerleriyle aydınlatılmış piste iyi kötü bir iniş yaptıktan sonra, Afrikalıları ve karton kutularını –artık onlara tahammül gücü kalmamıştı– itip kakarak kudurmuş bir köpek gibi kabinden dışarı çıkmıştı.

– Bana açıklayabilir misin? diye bağırdı, basamakların dibinde bekleyen Beyaz adama.

– Bazı sorunlar çıktı.

– Yapma!

Jacquot'nun boyu, ayak parmaklarının ucunda yükseldiğinde bile ancak onun omzuna geliyordu. Üstünde, timsah yerine Mobutu'nun kafası bulunan polo yaka bir Lacoste vardı. Kongo mizahı. Ellerini kocaman şortunun ceplerinden çıkardı ve pist boyunca kök salmakta olan sıralanmış hafriyat kamyonlarını işaret etti:

– Yakıtımızı çaldılar.

– Kimler?

– Pek bilmiyoruz. Ama muhtemelen Maï-Maï'ler.

Hiçbir milis gücünün taşıtı yoktu, ama burada her şey benzinle çalışıyordu, elektrik bile.

– Bu ne zaman oldu?

– Yaklaşık iki hafta önce.

– Peki, Cross ve diğerleri, onlar nerede?

– Uzun zamandan beri maden ocağındalar. Onlara orada daha fazla ihtiyaç var.

Morvan hemfikirdi: Benzininin çalınması bir şeydi ama yatak-

lar üstündeki hâkimiyeti kaybetmek olmazdı. Cross geçmişte FAZ[9] üyesiydi, eski kafa askerdi: Ona güvenilebilirdi.

– İki ay önce size malzeme yolladım, dedi Grégoire, karanlık ormanı işaret ederek, başlamadınız mı?

– Kesmiştik, yeniden filiz verdiler.

– Peki, o zaman beri ne halt ediyorsunuz?

– Seni bekliyorduk. Pisti ellerimizle açıyoruz.

Morvan yükü boşaltması için Michel'e işaret etti – seçme şansı yoktu: Antonov yerde yirmi dakikadan fazla kalamazdı. Yolcular, kendi eşyalarını yüklenmiş rengârenk hayaletler, sıska hayvanlarını çekiştirerek uçaktan iniyorlardı. Nereden geldiği belli olmayan, bir anda ortaya çıkmış bir kalabalık onları karşılamaya gelmişti. Kucaklaşmalar. Kahkahalar. Keçiler ve domuzlar da bu şenliğe katılıyordu.

– Neden beni aramadın?

– Telefonu da çaldılar. (Jacquot yere tükürdü.) Parayı da. Kartlı bir cep telefonundan sana e-posta atmayı zar zor başardım.

"Her şey yolunda..." Morvan hatırlıyordu. Jacquot mizah duygusunu kaybetmemişti. Ve özellikle de hayatta kalma içgüdüsünü: Eğer gerçeği yazsaydı, İhtiyar buraya gelmezdi.

– Ölen var mı? diye sordu, bu batağa saplanıp kalmış insanları sonunda hatırlamış gibi.

– Hayır.

Gece tonlarca ağırlıktaymış gibiydi. Kokularla, nemle, kösnüllükle yüklüydü. Manzarayı görmeye gerek yoktu: Biliyordu. Suyla ve ölümle şişip beslenen ağaçlar, sarmaşan bitkiler, çalılıklar. Yol yoktu, köy yoktu, en ufak bir yerleşim yoktu.

– En azından yanında yakıt getirdin, değil mi? diye tedirgin bir şekilde sordu Jacquot.

Morvan başını salladı.

– O halde yarından itibaren çalışmaya başlayabiliriz.

Şiddetli bir gıcırtı duyuldu: Uçağın kargo bölümünün arka kapısı. Motorlar gürültüyle çalıştı. Kamyonlar ve 4x4'ler yavaş yavaş eğimli çelik kapaktan aşağı inmeye başladı. Bu araçlar akıl almaz bir biçimde boşu boşuna burada sıkışıp kalacaktı. Morvan kendisini de tamamen gereksiz hissediyordu. Sırtında binlerce ton hurdayla hiçliğin ortasında kısılıp kalmış zavallı, aptal bir Beyaz.

Jacquot hızını alamamış konuşmaya devam ediyordu:

– Yol, bir hafta içinde maden yataklarına ulaşır.

Afrika sendromu: Belçikalı zayıf mazeretler uydurma faslını bırakmış, doğrudan saçma öngörülere geçmişti. Morvan gülümse-

9. Zaire Silahlı Kuvvetleri. (ç.n.)

di. *Oyuna iştirak et. Ona inanmış gibi yap.* Çevrelerinde, birbirlerine yeniden kavuşanların uğultusu devam ediyordu. Buraya gelenler bir cehenneme girdiklerinin farkındaydı. Köyleri yok edilmiş, aileleri katledilmişti ve kuşkusuz onların sonu da aynı olacaktı; ama burası ülkeleriydi, topraklarıydı.

Jacquot uçağa doğru yaklaştı, araçlar manevra yapıyor, insanlar büyük malzeme sandıklarını boşaltıyordu. Michel, hamallara vurup olayı hızlandırmak için eline esnek bir dal almıştı. Bir Zenci'den daha iyi bir Zenci köle tüccarı olamazdı...

Belçikalı teftişini bitirip uzman edasıyla geri döndü.

– İyi malzeme. Bugünden itibaren on beş gün içinde haftada üç seferi sana garanti ederim.

Küçük bir viski matarası çıkardı ve viskisinden büyük bir yudum aldı; patronuna teklif etmedi. Zira Morvan'ı uzun yıllardan beri tanıyordu: Asla alkol kullanmazdı.

Jacquot, geçmiş zamanların Afrikası'ydı. Flanan kökenliydi, evlere şenlik bir aksanı, cılız bir bedeni vardı, kıtada yakalanabilecek tüm hastalıklara tutulup daha da zayıflamıştı. "Geriye sadece kemikler kaldı!" diyordu kendi kendine, çöp gibi bacaklarını elleriyle yoklarken. Altmışlı yaşlarda, saçları beyazlamış, hayatta kalmayı başarmış bir profesyoneldi: Angola'da paralı askerlik yapmış, Mobutu'nun pilotu olmuş, Belçika şirketleri için bıçkı fabrikalarında müdür, Güney Afrikalılar için maden işletmelerinde yönetici olarak çalışmıştı, Jacquot –gerçek ismi Jacques de Beenaert ya da buna benzer bir şeydi– hayatı boyunca çok şey görmüş, çok şey tanımış, birçok şeye maruz kalmıştı. İnsanlar, hastalıklar, hayvanlar veya doğal afetler yüzünden birçok kez ölümle burun buruna gelmişti. Hapse atılmış, işkence görmüş, mahkûm edilmişti, ama eli ayağı tutar bir şekilde hâlâ buradaydı. "Bir kuruş vergi ödemedim!" diye haykırarak hayatının özetini yapardı.

Morvan, elinde tuttuğu fenerle alttan aydınlanan Jacquot'yu inceliyordu. Soğuk eti andıran benzine, kadidi çıkmış akbaba siluetine dikkatle bakıyor ve bu görüntüyü koltan satın alan çokuluslu şirketlerin resmi söylemleriyle mukayese etmeyi seviyordu. Bu gruplar fütürist makineler ve sendikalı işçiler tarafından çıkartılan siyah ve temiz cevher talep ediyordu. Oysa gerçek pek de öyle değildi: Jüt çuvallar içinde taş toprak, toprağın altında köleler ve tepelerinde Jacquot'lar.

– Yukarıda çalışma başladı mı?

Ocaklar yaklaşık yirmi kilometre yukarıda bir tepenin üstündeydi.

– Evet.

– Eğer beni oyuna getiriyorsan, sana yemin ederim ki...

– Sorun yok. Burada adam bulmak külüstür araçları götürmekten daha kolay.

– Kaç kazıcı var? Kaç çavuş?

Madenciler ile şefler böyle adlandırılıyordu.

– Yaklaşık dört yüz. Her on kişilik ekip için bir çavuş.

– Ya baykuşlar?

Bunlar gece vardiyasında çalışanlardı.

– Hemen hemen yarısı.

– Galeriler?

– En az kırk kadar. Günde bir ton çıkarıyoruz. Bir veya iki hafta içinde üç tona çıkarız.

Gayet iyi. Cevheri Ruanda'ya gönderdikten sonra Morvan rafinaj ve ihraç işlemini bizzat üstlenecekti. Mallar yerlerine varınca, bu yasadışı ticaret ona vergiden muaf *–Jacquot usulü–* milyonlarca avro kazandıracaktı.

Ancak işin riskleri vardı ve zamanla sınırlıydı. Bu iş, milisler üzerlerine çökene ya da şu veya bu ordu araziyi ele geçirene kadar sürecekti. Şansları biraz yaver giderse, savaş tam tersine onlardan uzaklaşırdı ve Morvan da yerini kendi şirketine bırakırdı. Bu durumda, daha az kazanırdı, ama yine de kazanırdı.

– Çeteler çalışmanıza müsaade ediyor mu?

– Şimdilik. (Jacquot küçük bir kahkaha attı: Sipsivri dişleri vardı.) Götverenler seni bekliyorlar. Tüm bunların arkasında kim var görmek istiyorlar!

– Bana birliklerin Lualaba'ya doğru hareketlendiğini söylediler...

– Söylenti. Kendini Ölülerin Ruhu diye adlandıran bir Tutsi, yeni bir milis gücü oluşturdu, YKÖC: Yukarı Katanga Özgürlük Cephesi. Fethedecek topraklar bulmak için Güney Kivu'ya indiler...

İkinci Kongo savaşı en azından iki değişmez arz ediyordu: Abuk sabuk kısaltmalar ve gerçeküstü lakapları olan, tamamen kaçık savaş lordları. Grégoire, Ölülerin Ruhu'nu tanıyordu. CNDP[10] ile M23'ün[11] eski bir üyesiydi, Kivu sınırında daha önce de ortalığı kasıp kavurmuştu. Neden yeniden Katanga'ya gelmişti? Yeni yataklardan söz edildiğini mi duymuştu?

Refleks olarak gözleri kendi adamlarını aradı; profesyonel değillerdi, ama yine de bir tüfeğin sürme kolu ile bir şişe açacağını

10. (CNDP) Congrès National pour la Défense du Peuple: Halk Savunması İçin Ulusal Kongre. (ç.n.)

11. Kongo'da isyan başlatan 23 Mart Hareketi. (ç.n.)

karıştırmazlardı. Onları askere dönüştürmek için birer üniforma ile birer tüfek dağıtacaklardı. Bir kepçe ve önlükle aşçı yamağına bile dönüşebilirlerdi. Jacquot'nun dediği gibi, "Afrika'da, uyum sağlamayı bilmek gerekir"di.

Grégoire da uyum sağlamayı biliyordu. Şimdilik, pistin uzak bir noktasında geçici kamp kuracaklardı. Şafakla hareket ederlerdi. Bu engebeli arazide, askerleri, hamalları ve keçileriyle yürüyerek, maden ocaklarına kadar olan yirmi kilometrelik mesafeyi kırk sekiz saatte kat edebilirlerdi. Böylece büyük dalaveresi için düğmeye basacaktı. Koltan nakli önce insan sırtında yapılacaktı. Birkaç dolar karşılığında kişi başı elli kilo. Teslimat iki günde bir olacaktı. Bu arada Jacquot yolu açacaktı: Birkaç hafta içinde de taşıtlardan tam anlamıyla yararlanmaya başlayabileceklerdi. Ruanda ile burası arasında her gün bir uçak mekik dokuyacaktı ve ardından gelsin paralar.

Michel uçağın etrafında bekleşen aylaklar arasından hamalları çoktan seçmeye başlamıştı. Antonov havalandığında, iki gruptan oluşan kortej hazırdı; bir tarafta önemli adamlar, diğer tarafta buranın tabiriyle "dar kafalılar", yani askerler ve hamallar. Aslında sanılanın tam tersine en cılız olanlar şerpalardı. En iyi görev askerlik olduğundan, iriyarı olanlar bu göreve talip olmuşlardı.

Tüfekler dağıtılırken (şimdilik, cephane verilmiyordu), Morvan kılıfı olan bir kemer aldı ve içine bir 9 mm'lik yerleştirdi; 45'likleri tercih ediyordu, ama müşkülpesentlik yapmayacaktı. Tutam ayrıca ona bir de otomatik tüfek verdi ve jokeyi hazırlayan bir hara görevlisi gibi fişekliğini beline göre ayarladı. Tüm bu sahnede hem ölümcül hem de tahrik edici bir hava vardı. Morvan'ın aklına hem uçuran hem de kötü triplere sokma riski olan bir uyuşturucu geldi.

Yürümeye başladılar: Yirmi kadar asker ve onları izleyen, çoğu başlarının üstünde taşıdıkları çuvallardan veya sandıklardan daha zayıf otuz hamal.

Morvan onların öne geçmesine izin verdi ve sadece alın lambalarıyla aydınlanan konvoyu hayranlıkla izledi. Birkaç saat içinde, yeniden kalem pil çağma kesin dönüş yapmışlardı. Ne motorlu bir taşıt ne de herhangi bir modern teknoloji vardı; bir avuç Kongo frangı (hiçbir değeri olmayan göz kamaştırıcı banknotlar) için canlı canlı gömülmeye hazır yüz kadar adamı idare edecekti. Gerektiğinde, onları dövecek veya tehdit edecekti, herhangi bir savaş lordu gibi.

O zaten başka bir şey olmuş muydu?

Bu soru onun yüreğini ısıttı: Pisliklerin bile tutarlı olmaya ihtiyacı vardı.

10

Gece olmuş, Erwan oteline dönmemişti. Québec'liyle buluştuktan sonra, askerin ona bahsettiği kaçakçıları bulmak için yeniden havaalanına gitmişti. Herkes bir pilot, bir şirket, havalanmaya hazır bir uçak biliyordu. Onu pistin diğer ucuna yollamışlar, sonra geldiği yere yeniden göndermişlerdi. Issız araziler, gettolar, çalılık kümeleri boyunca ona kılavuzluk etmişlerdi. Ama o hiçbir şey bulamamıştı – en azından aradığını.

Lubumbaşi'ye döndüğünde, şehir gecenin karanlığında ona daha da fokurduyormuş gibi gelmişti. Kimseye görünmemek için bir Lübnan restoranının verandasının altına sinmişti. O, Beyaz'dı, yabancıydı; bu insan selinin içinde iyice afallamıştı. Babası gitmişti, başka kimseyi tanımıyordu. Ne bir milim ilerleyebilmiş ne de en ufak bir ipucu bulabilmişti. İhtiyar'ın kehaneti daha şimdiden gerçekleşiyordu.

– Patron?

Üzerinde Primus[12] tişörtü bulanan bir garson tam karşısında duruyordu.

– Çay.

– Sadece bira var.

– Bira getir o halde.

Buraya geldiği andan itibaren sadece tek bir şey öğrenmişti: Afrika'da geçirilen bir gün ikiye, hatta üçe veya daha fazlasına bedeldi. Bir aydan beri buradaymış gibi hissediyordu. Sıcağın ötesinde, her şey insanı nakavt ediyordu. Basit bir benzin kokusu boğazınızı yakıyordu. Renkler yüreğinizi sıkıştırıyordu. Ağzınıza attığınız her şey metabolizmanızı altüst ediyor, sinirlerinizi bozuyor, ölümün burada ne derece yakın –bir meyvenin içinde, sosların acısında, yağmurun ılıklığında– olduğunu anlatıyordu. Hayat-

12. 1980'li yılların ortasında California'da kurulmuş alternatif rock grubu. (ç.n.)

ta kalmanıza yardımcı olacak her şeye birkaç saat içinde bağımlı hale geliyordunuz. "Afrika'yı bulmak için" diye onu uyarmıştı babası, "önce içinde kaybolmak gerekir."

Gün boyu bürokratlar uyku hastalığına yakalanmış gibi davranırken sokak çocukları onu taciz etmiş, zırlayıp el kol hareketleri yaparak cebinde ne var ne yok boşaltmışlardı. Lacivert üniformalı ve kırmızı düdüklü polisler bile ondan şantajla para sızdırmıştı. Yorgunluktan serseme dönen Erwan direnmemişti. Kan ve terden boğulduğunu, hareketlerinin engellendiğini, kendi ağırlığıyla adımlarının yavaşladığını hissediyordu.

Tek güzel sürpriz Lubumbaşi'nin kendisiydi. Güneşli, havadar, aralarda pastel rengi binaları bulunan, "bakırla beslenenlerin şehri", deniz kenarındaki bir sahil kasabasını andırıyordu.

Birası geldi. Sokak lambaları yanmıştı. Düşük voltajda yanan, soluk sarı bir ışık veren ampuller ateşli bir nekahet dönemini çağrıştırıyordu. Birasından bir yudum aldı; sıcaktı, gazı kaçmıştı. Tuhaf bir şekilde, beklenmedik bir olay olacağını hissetti, yerini değiştirmesine yol açacak ürkütücü, olağanüstü bir şeyler: Yağmur geliyordu.

Önce yer sarsıldı, sonra yakıcı esintiler halinde rüzgâr çıktı. Bir anda gökyüzü büyük bir gürültüyle sanki yırtıldı ve tufan gibi bir yağmur başladı. Bu sabahki sağanaklar şu anki tufanın sadece habercisiydi. Şimdi çatılara taşlar düşüyordu. Toprak makineli tüfekle taranıyordu. Sokakları sıcak ve kontrolsüz akan bir sel basmıştı. Dünya, kızıl ve mavi bir havaifişek gibi çıtırdıyordu.

– Eve dönmek için gemi mi bekliyorsun, patron?

Erwan kafasını kaldırdı: Karşısında, üzerinde gövdesini iyice saran ayçiçeği rengi bir fanila ile bisikletçi şortu bulunan atlet kılıklı bir herif duruyordu. Tepeden tırnağa sırılsıklamdı, giysileri bir süper kahraman kostümü gibi vücuduna yapışmıştı.

Erwan kendisine atılan o espriyle karışık lafı anlamak için birkaç saniye durakladı.

– Oturabilir miyim?

Fazla kibarlık göstermeden adama sandalyeyi işaret etti: Bilmem kaçıncı bir tokatçı daha. Davetsiz misafir oturmadan önce üstündeki suları silkeledi. Bir metre seksen santimden daha uzundu, göze çarpan belirgin kasları vardı; Erwan adamın şortuna sıkıştırılmış küçük İncil'i fark etti.

– Salvo, dedi Siyah, elini uzatırken. "Sarı Mayo" da derler.

Erwan kendini tanıtırken uzatılan eli sıktı.

– Yorgun bir halin var, dostum.

– Günün en güzel şeyi bu yağmur oldu.

– Afrika suyunu akşamları kaynağından içer!

Siyahi adam kendi esprisine kahkahayı bastı ve Erwan böyle gülen bir adamdan bir kötülük gelmeyeceğine karar verdi.

– Lubum'da ne arıyorsun, patron?

– Kuzey'e gitmem lazım, dedi karamsar bir sesle.

– Kendini öldürtmek mi istiyorsun nedir? Tam olarak nereye?

Şu anki halime bakılırsa...

– Ankoro, sonra da Lontano...

Salvo gözlerini fıldır fıldır oynatarak kuşku yüklü bir ıslık çaldı.

– Kimse seni oraya götürmez: Bu gerrrrçekten güvenli değil. STK'ları denedin mi?

– Planlanan bir yolculuk yok. Zaten her halükârda izin belgesi olmadan beni götürmeyi reddediyorlar.

– Çünkü gerekli evrakların da yok, öyle mi? Durum senin için hiç de iç açıcı değil, patron.

– Beni vazgeçirmeye mi geldin?

Salvo "samimi" kahkahasını bir kez daha patlattı.

– Tam tersine, bugün senin şanslı günün.

– Sabahtan beri bana aynı şeyi tekrarlayıp durdular.

– Hayır, gerrrçekten. Çünkü ben de oraya gidiyorum.

– Uçak yok.

– Benimki var.

Bugün ona o kadar çok saçmalıktan bahsetmişlerdi ki artık sinirlenmeye bile takati kalmamıştı.

– Senin, uçağın mı var?

– Benim şirketin. İthalat-ihracat işinde çalışıyorum.

– Ne tür?

– Ben sadece taşıyorum, o kadar. Kuzey'den Güney'e. Güney'den Kuzey'e.

– Gitmek istediğim bölgeyi bildiğini mi söylüyorsun?

– Patron, ben bir Banyamulenge'yim.

Erwan bu adın ne ifade ettiğini biliyordu: Bunlar, Katanga'nın kuzey sınırının tam üstünde, özellikle de Güney Kivu'da yaşayan Tutsi kökenli göçmenlerdi. Adamın söylediklerini çok daha dikkatli dinlemeye başladı.

– Genellikle nereye iniyorsun?

– Bir sürü pist var. Ama çoğunlukla Kabwe'ye inerim.

Erwan hâlâ muhatabını incelemeye devam ediyordu: Ya diğerlerinden çok daha donanımlı bir blöfçü ya da sağanağın yolladığı bir mucizeydi.

– Sonrasında Lontano'ya gitmek mümkün mü?

Salvo, namı diğer Sarı Mayo, işaretparmağı ile başparmağını birbirine sürttü. Parmaklarının iç kısmı tuhaf bir şekilde solgundu.

– Her şey senin olanaklarına bağlı.

– Boş ver, diye karşılık verdi Erwan, garsona işaret ederken.

Salvo elini cebine soktu ve masanın üstüne bir bilet koydu.

– Bu benim için. Ne sanıyordun? Bedava yolculuk edebileceğini mi?

– Ne zaman yola çıkabiliriz?

– Sana söyledim: Bu bir olanaklar meselesi.

– Diyelim ki gereken her şeyi hallettim, hareket ne zaman?

– Yarın.

– Kesin mi?

Siyahi adam teslim olur gibi pembe avuçlarını yukarı kaldırdı ve bir kahkaha daha patlattı.

– Patron, burası Afrika...

Verilebilecek en iyi cevap buydu.

– Oraya gitmek ne kadara patlar?

– Üç bin dolar.

– Bin.

Salvo gülümseyerek kafasını salladı.

– Babalık, savaş olduğunda fiyatlar hiç kımıldamaz. Ya da tam tersi yükselir. Üç bin dolar, evrak işlerini bana bırak.

– Ne taşıyorsun?

Sarı Mayo masanın üstündeki boş bira şişesini aldı, bir dürbün gibi içine baktı, sonra şişeyi Erwan'a doğrulttu.

– Eğer beraber iş yapacaksak, soru sormak yok.

Erwan'm aklına başka bir düşünce geldi; Figaro'nun Katanga versiyonu olan bu adamı git gide daha iyi anlıyordu.

– Benimle Lontano'ya kadar gelecek misin?

– Ayrıca bin dolar.

Pazarlık yapmaya kalkışmadı. Az önce başka bir gerçeği daha anlamıştı.

– Buraya damdan düşercesine gelirken, benim oraya gitmek istediğimi zaten biliyordun.

– Lubum'da hava akımı çoktur... Ses oradan oraya taşınır!

Erwan bardağındaki birayı bitirdi. Her şey belirli bir tutarlılık kazanmaya başlıyordu: Salvo Tanganika'ya gitmek istiyordu, ona bir Beyaz'ın da oraya gitmek istediğini söylemişlerdi, yolculuk masraflarını karşılayacak bir Fransız. Durum aşikârdı.

– Grand Karavia'da kalıyorum; yarın sabah 10'da buluşuruz. Pilot ve ayrıntılı bir haritayla.

– Ya benim avansım, patron?

– Önce bana vaktinde gelebileceğini ispatla.

Salvo da ayağa kalktı.

– Orada olacağım, şef.

11

Erwan kahkahaları duyduğunda konsiyerjden oda anahtarını istiyordu. Arkasını dönünce, Flaman aksanlı eksantrik görünümlü bir adam gördü; etrafı, ona saygıyla davranan otel personeliyle çevriliydi.

Yaşlı adamın –yaşı seksenleri aşmış olmalıydı– kafasında haki renkli bir bob şapka, üstünde de bir yağmurluk vardı. Ufak tefekti, güneşte daha da kuruyup çekmiş bir iskelet kadar zayıftı, sırtındaki çantaya rağmen kauçuk çizmelerinin içinde dimdik duruyordu. Kara Afrika'nın ortasındaki görevi hakkında en ufak bir kuşkuya mahal yoktu, göğsünde büyük bir haç taşıyordu.

Erwan kulak kabarttı: Adam, Ankoro yolu üstündeki şehirlerden biri olan Fungurume'den geliyordu. Önce Salvo, şimdi de bu rahip... Şansı dönüyor olabilir miydi?

Adamı biraz daha inceledi. Suratı sarımsı toprak rengindeydi ve çatlaklarla doluydu. Gözlüklerinin arkasında, gözlerinin akı nikotin rengindeydi ve gözbebekleri sedefli küçük deniz kabuklularını gibi parlıyordu.

– İyi akşamlar, peder, dedi Erwan, adamın etrafındaki Siyahlar gidince.

Kendini tanıttı, karşılığında rahipten onlarca yıllık Hıristiyanlık erdemiyle dolu nazik ve cömert bir gülümseme aldı. Birkaç kelimeyle, Lubumbaşi'de bulunma sebebini açıkladı. Rahip Albert anlamıyordu. Erwan, Grégoire Morvan ile Çivi Adam'm adını söyleyerek üsteledi.

– Yahu, genç adam, sizin anlattığınız bu hikâyeler çok eskilerde kaldı! diye cevapladı din adamı, sert bir ses tonuyla.

– O dönemde Kongo'da mıydınız?

Misyoner, yağmurluğunun altında, kurumakta olan kilden bir heykel gibi sabit duruyordu.

– Evet, ama Ankoro'nun üst kısımlarına çok nadiren gittim, az daha kuzeyde yer alan Kalemie-Kirungu Piskoposluğu'na bağlı olmama rağmen. Biraz karmaşık. Bilmek lazım. Her halükârda, o sırada...

Erwan bar tezgâhının yanındaki kanepeler ile sehpaları işaret etti.

– Size bir içki ısmarlayabilir miyim?

Din adamı kaşlarını kaldırdı, sonra kemerli burnunun üstündeki gözlüğünü düzeltti.

– Eh peki... madem istiyorsunuz, dedi saatine bakarak. Tamam.

Özenle, sırt çantasını çıkardı ve Svahili dilinde seslendiği üniformalı bir otel görevlisine verdi. Ardından pançe yağmurluğunu ve çizmelerini çıkardı. Altındaki kıyafetleriyle gerçek bir Afrikalıya benziyordu: Kısa kollu polo tişört, keten şort ve sandaletler.

Oturdular, Erwan garsonlardan birine işaret etti.

– Ne içersiniz?

– Çay.

– Başka bir şey... daha sert... istemez miydiniz?

Rahip Albert pörsümüş gözkapaklarını kapattı, sonra Latince bir dua okur gibi mırıldandı:

– Cinzano.

Erwan bir kez daha ılık birada karar kıldı.

– Tam olarak ne öğrenmek istiyorsunuz? diye sordu Albert.

– Lontano'yu hatırlıyor musunuz?

– İnşa edildikten sonra, hatta öncesinde bile oradan geçmiştim...

– Öncesinde?

– Bir grup İtalyan tarafından kurulmuş küçük bir köyken. Sonra Beyaz Kurucular geldi.

– Onlar kim?

– Manganez yatakları bulunduktan sonra, 60'lı yılların sonunda Katanga'ya yatırım yapan Belçikalı sömürgeciler. Daha önce, Aşağı Kongo'da yaşayan, petrol çıkaran ve şekerkamışı üreten aileler. Bu klanlar Lukula'dan, Kangu'dan, Tshela'dan, iki bin kilometreden daha uzakta yer alan Mayombe'den geliyorlardı.

Akılda tutulması gereken bir olgu: Birinci Çivi Adam da bu bölgeden geliyordu ve uyguladığı Mayombe büyü ritüeliydi. Katil ile o aileler arasında bir bağ olabilir miydi?

İçkiler geldi. Albert özenle bardağını kavradı. İçmekten ziyade kendinden geçmiş bir edayla dudaklarını ıslattı.

– Bana bu yeni şehirden bahsedin. Neye benziyordu?

– Muhteşemdi. Bir tür küçük Brasilia. Ormanın ortasında asfalt yollar, büyük ızgara cepheli binalar, modern heykellerle süslü meydanlar. Denizaşırı mimarinin göz kamaştırıcı bir örneği.

Erwan rüyasını hatırladı: Kapıların üzerine çivilenmiş insan derileriyle modern şehir. Carl Jung olsa bunu "eşzamanlılık"la[13] açıklardı...

– Hızla önemli bir faaliyet merkezine dönüştü, diye devam etti rahip. Maden ocakları tam kapasite çalışıyor, trenler cevher taşıyordu...

– Demiryolu var mıydı?

– Elbette! (Sıkkın bir ifade takındı.) Ama bunların hiçbiri artık yok.

– Anlamakta zorlanıyorum. Mobutu, sömürgecileri ülkeden kovması ve Siyah adamı özgürlüğüne kavuşturmasıyla tanınmıştı. Belçika'mn hâkimiyeti altında bir şehrin kurulmasını nasıl desteklemiş olabilir?

Albert bu kez biraz daha güçlü bir kahkaha attı. Yüzünün her ifadesinde, kırışıkları ağzının çevresine metal bir tel gibi dolanıyordu.

– Pragmatik bir insandı. Sadece Batılılar bu yatakları işletebiliyordu. Şehrin karma olacağını ifade etmişti, ama her zaman olduğu gibi tasarlayanlar Beyazlar, kazanlar ise Siyahlar oldu...

– Peki, ya cinayetler, onları hatırlıyor musunuz?

– Böyle bir olay nasıl unutulur? O dönemde büyük gürültü çıkardı. Beyaz kadına, Tanrım, kim dokunma cesareti gösterebilirdi. Ve özellikle o kadınlara!

– Ne demek istiyorsunuz?

– İlk kurbanlar Beyaz Kurucular'ın kızlarıydı. De Vos'ların, De Momper'lerin, Cornette'lerin kızları... Günah adeta ikiye katlanıyordu.

Yeni bilgi. Pharabot'nun bu zengin ailelerin kızlarını seçmesi için belki de gizli bir sebebi vardı. Lontano'da değil ama Aşağı Kongo'nun vadilerinde aranması gereken bir sebep.

– Catherine Fontana adı size bir şey ifade ediyor mu?

– Hayır.

– Yedinci kurbanın ismi.

– Kulağa pek Belçikalı adı gibi gelmiyor.

13. Eşzamanlılık, birbirine neden-sonuç ilişkisiyle ya da teleolojik olarak bağlı olmayan, yine de aralarında anlamlı bir bağ olan iki olayın gerçekleşmesini anlatır. Jung, birbiriyle ilgisiz gibi görünen olayların aslında bilmediğimiz bir bütünün parçaları olduğu için eşzamanlı meydana geldiğini söylemiş ve haberci rüyaları buna örnek göstermiştir. (ç.n.)

– Fransız'dı.

– Emin misiniz? Bana katilin sadece Belçikalıları hedef aldığını söylemişlerdi. Gerçi bu konuda oldukça tatsız şakalar da yapılıyordu.

İçkisinden küçük bir yudum aldı. Kanı çekilmiş dudaklarında vermut, neredeyse kutsal bir içki gibi bal rengi bir iz bırakıyordu.

– Başka ne hatırlıyorsunuz?

– Özellikle siyasi durumu hatırlıyorum. Bu cinayetler olayları fitillemişti. Siyahlara karşı ilk linç girişimleri, Kongolulara misillemeler yapıldı. Şehir iç savaşın eşiğine gelmişti. Mobutu askeri birlikler yolladı ama bu, kargaşayı artırmaktan başka bir işe yaramadı. Genç bir Fransız subayı durumu el koydu.

– Jean-Patrick di Greco mu?

Yaşlı adam kafasını sallayarak alçak sesle ismi tekrarladı:

– Di Greco, doğru...

Bu deniz subayını yardıma çağıran Morvan'dı; Port-Gentil'de, petrol platformlarında tanışmışlardı. Erwan olayların bu kısmını biliyordu.

– Kaynaklarıma göre, bu kargaşa az kalsın şehirde ekonomik krize yol açıyormuş.

– O en hafifi, daha dur! Belçikalılar evlerine dönüyor, Siyahlar çalışmayı reddediyorlardı. Bir lanetten söz ediliyordu. Ruhlar Beyazları kovmak için Çivi Adam'ı göndermişti. Bilmem bilir misiniz, Kongo'da bütün kötülüklerin üstünde bir kötülük vardır: *Bulozi*, batıl itikat...

Tabir çok çekiciydi.

– Peki siz, siz bizzat Yombe büyüsüyle karşılaştınız mı?

– Pek karşılaştım denemez. Katanga'da bu uygulamalar yaygın değildi.

– Ya soruşturma, bu konuda bilginiz var mı?

– Maalesef. Fungurume'de sadece sansasyonel haberler veren yerel gazetelerin yazılarını okurduk. Bir kez daha söylüyorum, sorguya çekilmesi gereken doğru kişi ben değilim...

Bunu, boşalan bardağını masaya bırakırken, kıssadan hisse çıkarırcasına söylemişti.

– Lontano'da Beyaz rahipler çalışıyor muydu? diye yeniden sordu Erwan.

– Birkaç kişi, evet. Ama onlar da artık hayatta değil. Yine de biri var, sanıyorum... İzin verin düşüneyim.

Yeniden gözlerini kapattı. Açtığında sedefli gözbebekleri parlıyordu.

– Rahibe Hildegarde! O dönemde çok gençti. Bir dispanserde çalışıyordu.

– Kilometre 5 mi?

Catherine Fontana'nın hastanesinin adı doğal olarak Erwan'ın ağzından çıkıvermişti.

– Hatırlamıyorum ama savaşa rağmen hâlâ buralarda olduğunu sanıyorum.

– Nerede?

– Tam olarak Kuzey'de. Ancak oraya gitmenizi tavsiye etmem. Güvenliğiniz tam olarak sağlanamaz.

İki adam da aynı anda ayağa kalktılar.

– Karavia'da mı kalıyorsunuz? diye sordu Erwan; biraz şaşkın bir haldeydi.

– Hayır, burada çalışan Fungurume'li garsonlara mektuplarını vermek için uğradım. Saint-Pierre-et-Paul Katedrali yakınındaki bir düşkünler yurdunda kalıyorum.

– Neden Lubumbaşi'de olduğunuzu sorabilir miyim?

Ufak tefek rahip yağmurluğunu ve çizmelerini giydi.

– Belçika'ya geri dönen eski dostlarımdan birine eşlik ediyorum.

– Yurt özlemi mi?

– Öyle de denebilir: Öldü. Doğduğu şehir Mons'ta gömülmek istiyordu.

– Neden öldü?

– Yaşlılıktan. Doksan iki yaşındaydı. (Bir anda, yeniden muzip yüz ifadesini takındı.) Beyaz rahiplerin kudreti. Üflemek bile gereksiz, kendi kendimize sönüp gidiyoruz!

12

Gaëlle şimdilik Loïc'in evinde yaşıyordu. Korktuğu için değil –cehennem zebanisini andıran iki koruması ve Glock'uyla kendini idare edebilirdi– Loïc istediği için onunla kalıyordu. Kardeşi sonunda kokaini bırakmaya karar vermiş, bir koça ihtiyacı olduğunu söylemişti.

Kimse bu ani kararın sebebini anlamamıştı. Sebep, boşanması ve günde birkaç gram kokain kullanmasının çocukların ortak velayetini almasına engel olabileceği endişesi miydi? Ailesinin bir seri katilin hedefi haline gelmesi miydi? Babasının maden şirketi yüzünden almış olduğu tehditler miydi? Ya da İhtiyar'ın hisselerini zararına satmak zorunda kalması mıydı?

Böyle bir karar vermesinde şüphesiz hepsinin bir parça etkisi vardı. Yaşanan tüm bu sıkıntılar onda elektroşok etkisi yapmıştı.

Üç haftadan beri, Loïc ciddi sportif faaliyetlerde (koşu, Fransız boksu, yoga...) bulunmak için kendini zorluyor, meyve ve sebze ağırlıklı alkali beslenme rejimi uyguluyordu. Kendi şirketi Firefly Capital'e hasta olduğunu bildirmişti ve beslenme konusunda ilkelerine –katkısız, sağlıklı, organik– aykırı davranmıyordu.

İlk sonuçlar felaketti. Tam anlamıyla çekilmez biri olmuştu ama Gaëlle dayanıyordu; doktorlar "zorlu" on-on iki haftadan söz etmişlerdi. O da elini ayağını her şeyden çekmişti: Asla alamayacağı rollerin peşinde koşmayı bırakmış ve para karşılığı gittiği randevularına son vermişti. Yaşadığı onca şeyden sonra tüm bunların hiçbir anlamı yoktu.

Gece yarısı, Stilnox[14] yardımıyla erkek kardeşini uyutmayı başardıktan sonra, Président-Wilson Caddesi'ndeki büyük apartman dairesinde –iki ay önce kendini pencereden attığı daire– do-

14. Bir uyku ilacı. (ç.n.)

lanıyordu. Ağabeyinin kokaini bırakmaya çalışırken ilaçlara dadanması tehlikeliydi, ama Gaëlle'in psikolojiye ve alternatif tıp yöntemlerine bel bağlayacak ne zamanı ne de sabrı vardı.

Balkon kapısını açtı ve dışarı çıkıp oturdu. Buz gibi bir rüzgâr vardı. Bir sigara yaktı. Sokak lambalarıyla aydınlatılmış caddeyi hayranlıkla seyrederken sigarasından bir nefes çekti. Eğildi ve Tokyo Sarayı'nın önünde, karşı kaldırımda gidip gelen korumalarını gördü. Babası tam olarak neden korkuyordu? Yeni bir saldırıdan mı? Yoksa bir kez daha intihara kalkışmasından mı? Ya da yeniden fahişeliğe başlamasından mı?

Günün olayını düşünmeye başladı: Éric Katz'ın davetini. Çok saçmaydı, ama bununla birlikte, Tanrı biliyor, hep bunu hayal etmişti. Psikiyatrla bir yıl boyunca olan ilişkisi, zaman aralıklarıyla yeniden gözünün önüne geldi. İlk başlarda ondan nefret etmişti. Adam ona tiksinti veren ne varsa onu temsil ediyordu: Tedavi görmesi gerektiği düşüncesi, bu yeni terapinin babasının bir tavsiyesi –bir emri– olması gerçeği, bir kez daha bir yabancıya kendini anlatmak –içini boşaltmak– zorunda kalacak olması... Ayrıca fiziksel olarak da onun tarzı değildi: Çok zayıftı, hünsa görünümlüydü. Dapdaracık giysilerinin içinde, yaşlanmakta olan bir kadına benziyordu. Evli ve iki çocuk babası olduğunu öğrenene kadar onun homoseksüel olduğunu düşünmüştü. Sadece gözlerinde –açık renk gözbebekleri ve hüzünlü bakışlar– cezbedici bir şeyler vardı.

Git gide kendini onun cazibesine kaptırmıştı. Daha da rahatsız ediciydi. Psikanaliz seansları bir çeşit tavlama, ayartma toplantılarına dönüşmüştü. Önce kendi hayat öyküsü üzerine oynamıştı. Babasının annesine uyguladığı şiddet. Anoreksiyası. İntihar girişimleri. Psikotik krizleri. Fahişeliği. Art arda gelen bu kadar olay karşısında bir uzman hekimin heyecanlanması gerekirdi. Boşuna. *Nicolo Sokağı'nda melodrama yer yoktu.* Bunun üzerine giysi tarzını çeşitlendirmişti (bazen fahişe, bazen de rahibe gibi), oyunculuk mesleğiyle ilgili sırlarını anlatmış, çok özel itiraflarda bulunarak erkekleri tavlama konusunda ısrarla durmuştu... Yine boşuna. Psikiyatr, onun anlattıklarını ilgisizce dinlemişti. Gaëlle, eskortluk günlerinden bahsederek bir üst vitese geçmişti. Randevularının teferruatlı anlatımı, gizli yetenekleri. Kışkırtıcı ve ahlakdışı bir coşkudan zevk alarak, çoğu uydurma ayrıntılar vermişti. Bay Aysberg gözünü bile kırpmıyordu. Ara ara bir soru soruyor, açıklık getirmesini istiyor, bir yorumda bulunuyordu, ama bunu hep onu yeniden konuşmaya teşvik etmek için yapıyordu.

Hiçbir şey söylemeden, asla hiçbir müdahalede bulunmadan konuşma sanatını icra ediyordu.

Gaëlle sonunda eyleme geçmişti... fiziksel olarak. Onu açıkça tahrik etmeye çalışmış, ama bir sonuç alamayınca çok kızmıştı. Onu dövmekle, intihar etmekle, karısını aramakla tehdit etmişti. Gaëlle'i çıldırtan, adamın ilgisizliği değil, donukluğuydu. Ne düşündüğünü ne hissettiğini bilmek imkânsızdı. Sadece, belirli bir noktayı yakaladığını düşündüğünde, yani Gaëlle her ağladığında, bağırıp çağırdığında, hakaretler ettiğinde, bazen memnuniyetini belli belirsiz ifade ediyordu. O zaman da sanki "Çok güzel, devam edin..." der gibi bir edayla kafasını hafifçe sallıyordu. Gaëlle tırnaklarını onun kalbine geçirme isteği duyuyordu.

Sonunda her şey yatışmıştı. *Terk etmeyle galibiyet.*[15] Üçüncü safha, Gaëlle'in biteviye konuştuğu, konuştuğu, konuştuğu tükenmişlikten kaynaklanan bir tür umursamazlık içinde gelişmişti. Ameliyat bölgesini hazırlamak için yarayı açığa çıkarmak gerekiyordu. Şüphesiz terapi için bu en iyi aşamaydı: Gaëlle tamamen tarafsız birinin yanında, hiç düşünmeden, hiçbir duygulanımda bulunmadan "boşluğa" konuşuyordu. Bununla birlikte tedavi meyvelerini vermemişti. Hiçbir iyileşme belirtisi yoktu. Daha da kötüsü, Gaëlle'in hastalığı depreşmişti. Psikiyatr ona yeni antidepresanlar yazmak zorunda kalmıştı. Sonunda Gaëlle ilaçları kullanmayı bırakmış ve yeniden acı çekmeye başlamıştı. İblislerine meydan okumayı bu lanet divanda zaman kaybetmeye tercih ediyordu...

Gaëlle onu yeniden gördüğünde hayal kırıklığına uğranuştı. Bir sopa gibi kupkuru bu ellilik adama nasıl âşık olabilmişti? Karl Lagerfeld tarzı yüksek yakalı gömleğiyle zürafayı andıran bu adama? Sinirlerini zıplatan ve asap bozucu sessizliğiyle yaralarını deşen bu kayıtsız psikiyatr yine karşısındaydı.

Psikiyatr bugün ormanından çıktığına göre yanılmış olmalıydı. Giysilerinin altında tam bir erkek vardı. Hatta belki de bir cinsellik abidesi. Duyarlılığını yitirmişti, sinirliydi, yine psikiyatrın cazibesine yenik düştüğünü kabul etmesi için uzun zaman geçmesi gerekmemişti.

Gaëlle, Parislilerin, aşkın sadece bir nevroz biçimi, aşk haritamızın ise travmalar listesinden ibaret olduğu yolundaki düşüncesinden nefret ediyordu. Psişik dengesizliklerine rağmen, aşk konusunda gelenekçiydi: Aşk kendiliğinden gelişmeli, açıklanamaz ve büyüleyici olmalıydı. Bütün duygularla hep alay etmiş, kadın-

15. Teniste, rakibin sakatlanarak veya başka bir nedenle korttan çekilmesiyle kazanılan galibiyet. (ç.n.)

ları bile devre dışı bırakacak denli katı bir feminizm anlayışı benimsemiş olmasına rağmen diğerlerinden daha güçlü değildi. Tam tersine, aslında son derece idealistti.

Arkasından gelen bir gürültüyle başını çevirdi.

Suratında çarpık bir sırıtma olan bir adam, uyurgezer adımlarla alacakaranlığın içinde ilerliyordu. Bir korku filminden fırlamış bir zombiyi ya da Gaëlle'in psikiyatri kliniğinde sıkça karşılaştığı, ilaçlarla sersemleşmiş bir hastayı andırıyordu.

Bu adam, kâbus görmüş erkek kardeşinden başkası değildi.

Sigarasını korkulukların üstünden aşağı fırlattı ve içeri girdi: Görev onu çağırıyordu.

13

Katanga'nın her zamanki gibi bodur ağaçlardan ve çalılıklardan oluşan, düzlüklerle ağaç altı bitkilerin dönüşümlü olarak yer değiştirdiği bir manzarası vardı. Bugün, baltayı taşa vurmuşlardı: Şafaktan beri sürekli yükselip alçalan, görüş alanı birkaç metreyle sınırlı bir bitki tünelinin içinde debeleniyorlardı. Sanki Katanga'da değil, daha ziyade Kongo'nun Doğu eyaleti ile Ekvator eyaletindeki sık ormanların birinde yol alıyorlardı.

Bu tünelin içinde eski usul ilerliyorlardı: Beyaz şef, silahlı adamlar, hamallar. Morvan başı öne eğik yürürken sırt çantasının kayışlarının etine gömüldüğünü hissediyordu. Aşırı derecede terliyordu, hatta bu terleme ona çarklarını yağlıyormuş hissi veriyordu.

İkide bir aklına, mantralar veya Kuran ayetleri gibi aynı düşünceler, aynı sorular geliyordu: Nseko'yu kim öldürmüştü? Yeni yataklardan kimin haberi vardı? Onu orada, kendi arazisinde kim bekliyordu? Bu belirsizlikler, sanki ısırgan bitkilerle dolu bir çalılığın içine düşmüş gibi onu rahatsız ediyordu. Beyni boşa çalışmaktan yorgun düştüğünde ikinci vitese geçiyor ve esas sorunla yüzleşiyordu: Oğlu, geçmişini öğrenecek miydi? Gerçeği, bütün gerçeği ortaya çıkarmayı başaracak mıydı?

Yeniden ter içinde kaldı. Terini kurulamaya çalışmadan, kafasını iki yana sallayarak alnındaki terleri silkeledi – başparmakları sırt çantasının kayışlarının altındaydı. Üzerlerini örten ağaçlar bile terliyordu ve insanı besleyen ılık bir yağmur gibiydi. Gerçekten berbat bir durumdu...

Bununla birlikte, açıklığa çıkmak için acele etmiyordu. En azından burada güvendeydiler; düşman gözlerden uzakta.

Arkasında bir gürültü, bir hareketlenme oldu, ardından grup durdu.

– Ne oluyor?

Michel sıradan çıkıp yukarıya doğru ilerledi ve ona gelmesini işaret etti. Grégoire sırt çantasını yere bıraktı ve saatine baktı; 8'di. GPS'ine göre, bugün için öngörülen yolun üçte birini daha şimdiden kat etmişlerdi. *Fena değil.* Tutam ona alçak sesle, anlayamadığı birkaç kelime söyledi.

Yamaçtan aşağı, kortejin sonuna kadar indiler. Yükünün altında pestili çıkmış bir yeniyetme çamurun içinde yatıyordu.

– Bu da ne böyle? diye ortaya sordu İhtiyar.

Kimseden cevap gelmedi. Yaklaştı ve bez çuvalı kaldırdı. Çocuğun ayakkabısının içinden bileğinin üst kısmına kadar irin toplamış bir yara gördü. Bacakta yeşile çalan bütün tonlar vardı. *Kangren. Acilen kesilmesi gerekiyor.* Yeniyetmenin gömleğini hafifçe kaldırdı ve bunu yapmak için çok geç olduğunu anladı. Çürüme her tarafı kaplamıştı. Çocuğun en fazla birkaç saati vardı.

– Bu salağı kim işe aldı? diye Tutam'a öfkeyle bağırdı.

– Patron, o gelmek istedi.

Ölmek üzere olan çocuk, durumunun iyi olduğunu göstermek için ayağa kalkmaya çalıştı. Ecza çantalarında penisilin vardı, ama bu evrede... Oğlanı ocaklara kadar taşımalı mıydı? Geri dönmeli ve uçak pistine mi götürmeliydi? Bir haftadan önce hiç uçak yoktu. Burada mı bırakmalıydı? Seçimi ne olursa olsun, çocuk ölecekti ve bunun neticesinde de zaman kaybetmiş, ilaçları boşa harcamış olacaklardı, üstelik sıkıntıları ikiye katlanacaktı...

Morvan Michel'e döndü ve sinirli bir şekilde emretti:

– Çantasını alın ve devam edin. Ben size yetişirim.

Tutam alçak sesle emirler yağdırdı. Orman bir mezar gibi üzerlerine kapanmıştı sanki.

Yeniden yere düşmüş olan çocuk, titreyerek Grégoire'a bakıyordu.

– Sana yardım edeceğim, dedi Morvan Svahili dilinde.

Kolunu çocuğun koltukaltlarından geçirdi ve onu tek hareketle ayağa kaldırdı.

– Adın ne?

– Gilbert.

– Kaç yaşındasın?

– On beş.

Onu, gruptan uzaklaştırmak için yamaç yönünde, öne doğru itekledi. Delikanlı duyduğu acıyı belli etmemek için dudaklarını ısırıyordu. İnanmak istiyordu: Piste doğru gittiklerine, onu tedavi edeceklerine, hayatını kurtaracaklarına...

Morvan sadece bir kez ateş etti – ensesine. Midesindeki ülser ağrısı gibi silahının namlusunda hep bir kurşun bulunurdu. Çocuk yere yuvarlandı, iç içe geçmiş sarmaşanlara takılıp kaldı. Yaklaşınca Grégoire oğlanın kafasının kırmızı bir toz yatağının içinde olduğunu gördü: Milyarlarca karınca daha şimdiden yüzüne doğru hücuma kalmıştı.

Aklına Léopold Sédar Senghor'un mısraları geldi:

"Kıskanç bir kader yaşamın köklerini beslemek için seni dönüştürmeden küle..."

Birkaç saat içinde ceset tamamen yok olacaktı.

Küfrederek yamacı yeniden tırmandı. Silah sesi etraftaki yırtıcı hayvanları alarma geçirmiş olmalıydı. *Fuck.*[16] Gözyaşlarının gözlerini yaktığını hissediyordu; yaşadığı bu duygusallık onda şaşkınlık yarattı.

Ama çocuğa değil –ormanda ömür kısadır– kendine ağlıyordu. Kendisini var eden ve şu anda alçakça bir rahatlıkla içinde yeniden bulduğu bu şiddete ağlıyordu.

Çantasını sırtına yerleştirdi ve adamlarının başına geçti. Hiçbirinin gözünde herhangi bir kınama, herhangi bir yargılama yoktu. Adamlarını tahkik etmediği için hatalıydı. Çocuk bu gemiye binmeyi bizzat istediği için, onlar da böyle bir çocuğu yanlarına aldıkları için hatalıydılar.

Dosya kapanmıştı.

Düşünülenin aksine, Afrika merhameti teşvik etmezdi.

16. İngilizce "kahretsin" anlamında. (ç.n.)

14

Kokainsiz yirmi iki gün.

Uyanınca aklıma gelen ilk düşünce.

Bir ürperti içinde, sanki onu boğmak istemişler gibi çarşaflarının burgu haline geldiğini fark etti. Ensesindeki, omuzlarındaki ve bacak arasındaki terin bir anda soğuduğu hissine kapıldı. Yeni bir ürperti. Terlemeyi seviyordu. Terlemek vücuttan toksinleri atmak demekti. Toksinleri atmak, illetten kurtulmak demekti.

Gün ışığı odasındaydı. Saat 9.50'yi gösteriyordu. Loïc'in ne bir randevusu ne de yapması gereken acil bir işi vardı. Sürdürmesi gereken tek mücadele dışında: Bir çizgi kokain çekmeden zamanı akışına bırakmak. *Zaten bu bile çoktu.*

O an dişleri takırdamaya, kasılmalarla titremeye başladı. Kemikleri, sanki uykusunda eşek sudan gelinceye kadar dövülmüş gibi sızlıyordu. Çarşaflardan kurtulmaya çalıştı ve karnına şiddetli bir ağrı girdi. Bağırsaklarında, yakıcı bir patlamayla temizlenmesi gereken bir yanma vardı: İshal.

Çok geç olmadan tuvalete gitmeliydi. Ayağa kalktı ve dengesini kaybetti. Bir an sonra yere yapışmış, burnu parkeye çarpmıştı. Doğruldu ve ahşap zemindeki kan lekesini gördü. *Kahretsin.* Burnunu kırmıştı ya da burnunun çeperlerine taktırdığı titanyum plakaları; gözleri yaşlarla buğulandı.

Yerde büzülüp kaldı ve az biraz toparlanacak gücü bulmak için cenin pozisyonunda birkaç saniye bekledi. Bazen çok ciddi bir hastalığa –iki ay önce onu kaçıran Siyahlardan kaptığı tropik bir hastalığa– yakalandığını düşünüyordu. Aslında gerçek çok daha basitti: Anglosaksonların *cold turkey* diye adlandırdığı "soğuk hindi" sendromu yaşıyordu, çünkü uyuşturucu yoksunluğu sırasında kişinin hayatı yaşlı bir kümes hayvanı gibi titremekle geçerdi.

Elinin tersiyle burnuna bastırarak doğruldu ve yarı sürüne-

rek, yarı emekleyerek banyoya kadar ilerledi. Eğer büzgen kasları tutamayıp kaçırırsa her tarafı batırır ve böylesi bir utançtan kurtulamazdı.

Yer karolarının serinliği iyi gelmişti. Kapağından destek alarak zar zor klozetin üstüne yerleşti. Karanlık bir flaşın beyninde çaktığında hissettiği yanma sanki makatını yırttı. Aşırı kanama. Ya da tam tersine oksijen kaybı. O...

Yerde kendine geldiğinde daha iyi hissediyordu. Ne kadar süre bu şekilde baygın kaldığını bilmesinin imkânı yoktu; saati odada kalmıştı. Yüzündeki damarlar patlayacakmış gibi şişmiş ve burun delikleri kurumuş çamurla –sadece pıhtılaşmış kandı– tıkanmış gibiydi.

Ağzından nefes alarak lavaboya tutundu ve ayağa kalktı; bağırsakları da sakinleşmişe benziyordu. Sifonu çekti, "Hint ağacı" kokulu bir mum yaktı ve soyundu. Duş kabininin içine oturdu, suyu açtı ve sıcaklığını –az çok– ayarladı. Ilık suyun altıda hâlâ titriyordu.

Sert liften banyo eldivenini aldı ve var gücüyle kendini keselemeye başladı. Yavaş yavaş kendine geliyordu. Tek iyi haber, uyumuş olmasıydı. Bir haftadan beri Mogadon[17] kullanıyordu. Eğer o yeterli gelmezse Mepronizine[18] yutuyordu. Dün gece ayrıca bir de Tranxene[19] almış, sonra kız kardeşi takviye olarak Stilnox vermişti. Ama kokaini bırakmak için tıka basa ilaca yüklenmek fahişelerden kurtulmak için mastürbasyona başlamaya benziyordu.

Artık çalışmıyordu. Cep telefonunun SIM kartını çıkarıp atmıştı. Vajrayana öğretisine göre dua ediyor, meditasyon yapıyordu. Kas ağrıları rahat bıraktığında spor yapıyordu. Tuvaletin görüntüsü bile onda şartlı refleks yarattığından –anında aklına "*Kokain çizgim nerede?*" sorusu geliyordu– lavabolara işemeye başlamıştı.

Mutsuzluğuyla kendi köşesine çekilmişti. Her zaman galip çıktığı silahsız bir düelloydu bu, çünkü ıstırapların, umutsuzluk anlarının, anksiyete krizlerinin ötesinde zaman geçiyordu ve önemli olan da sadece buydu. Artık geriye dönüşü yoktu.

Duş başlığından akan su hâlâ başının üstünde pıtırdıyordu. Psikiyatrına haber vermesi ve gerçek bir destek terapisine devam ediyor olması gerekirdi. Ya da adsız bağımlılar tarzı bir prog-

17. Uykusuzluk tedavisinde kullanılan bir ilaç. (ç.n.)

18. Uykusuzluğa karşı kullanılan başka bir ilaç. (ç.n.)

19. Uykusuzluk ve anksiyete tedavisinde yaygın olarak kullanılan bir ilaç. (ç.n.)

rama yazılması. Ama gururuna yediremiyordu: Uyuşturucuyu tek başına ve gizlice bırakmak, Zümrüdüanka gibi küllerinden yeniden doğmak istiyordu.

Duştan çıkınca, bu kez üşüdüğü için tir tir titredi ve kafasının daha berrak olduğunu hissetti. Tıraş olmayı düşündü, ama ellerinin titrediğini görünce vazgeçti, bir tarafını kesebilirdi. Aynaya baktı. Kurşuni bir ten ve çökmüş bir yüz gördü. Haftalardan beri ne gülmüş ne de gülümsemişti. Hiçbir şeyden zevk almıyor, ne olursa olsun hiçbir şey ona tat vermiyordu. Gel-git misali kabaran bütün arzuları çekilmiş, kasvetli ve hüzünlü, çıplak deniz kıyısı kalmıştı.

Külot ve tişört giydi; Gaëlle'e seslenerek mutfağa doğru yöneldi. Cevap yoktu. Neredeyse öğlen vaktiydi: Kuşkusuz dışarı çıkmıştı. Kız kardeşi cinayetlerden beri başka birine dönüşmüştü. On yaş gençleşmişti. Artık makyaj yapmıyor ve sadece rahat edebileceği, cool giysiler seçiyordu – *it girl*[20] tarzından ziyade hippi tarzı kıyafetler. İncelmişti ama zayıflamamıştı (Gaëlle'in kilosu söz konusu olduğunda herkes gerginleşirdi). Bretanya'dayken kasım güneşinde yanmış, kavrulmuştu – iyi manada.

Loïc kız kardeşine hayrandı. Gaëlle, başarısızlığa uğramış aktris kariyeri ve ara sıra yaptığı eskortluk nedeniyle tam bir kaybeden olarak değerlendirilebilirdi. Yanlış düşünce: Gaëlle'in felsefe doktorası vardı ve XIII. yüzyıl skolastiğinde uzmanlaşmış herkese, kim olursa olsun lafını yedirebilirdi. Hayatında gördüğü en güzel kızdı – Sofia'dan sonra elbette ya da eşittiler. Buna rağmen hiçbir erkekle ciddi ilişkisi olmamıştı. Aşk hayatı duygusuz cinsel ilişkilerle ve karmaşık entrikalarla sınırlıydı.

Kendine tuz, arpa, tereyağı ve sütle bir Tibet çayı hazırladı. İnsanı anında kusturacak bir şeydi ama bu içecek ona, hayatı boyunca tek mutlu olduğu yılları, Zhongdian Manastırı'nda geçirdiği zamanları hatırlatıyordu.

Kanepesine, iflas etmiş bir koleksiyoncudan satın aldığı Anselm Kiefer'in üçkanatlı tablosunun altına oturdu, çocuklarını düşündü ve bir anda neşesi kaçtı. Şimdilik onları görmeyi reddediyordu. Aslında, onlarla birlikteyken, uyuşturucu kullanıyor da olsa, bırakmış da olsa kendini hep rahatsız hissediyordu. Onların dünyasına, dillerine, oyunlarına yabancıydı, yani kısaca hiçbir işe yaradığı yoktu. Ne onlara bir yumurta pişirebilecek ne de onları giydirebilecek beceriye sahipti. Şu anda, piyano telle-

20. Kıyafetleriyle, hareketleriyle sürekli medyanın ilgisi çeken, ancak ne iş yaptığı belli olmayan zengin kızlar için kullanılan İngilizce deyim. (ç.n.)

ri gibi gergin sinirleriyle onların varlığına bir saat bile tahammül edemezdi.

Çocuklarla görüşme günlerine gitmemek için sağlık sorunlarını bahane etmişti. İronik bir şekilde, Sofia onun aşırı miktarda kokain kullandığından rahatsızlandığını düşünmüş olmalıydı. *Daha iyi.* Uyuşturucu, boşanmalarının en büyük sebebiydi ve İtalyan kadının yeniden barışmak için kokaini bıraktığını sanmasını istemiyordu.

Kapı çalındığında üçüncü tereyağlı çayı –spora başlamadan önce kusardı– içiyordu. Gaëlle anahtarlarını unutmuş olmalıydı: Kimseyi beklemiyordu ve bina kapıcısıyla, şifreli girişiyle gerçek bir kaleydi.

Kilidi açtı ve gözetleme deliğinden bakmadan kapı kolunu çevirdi.

Gaëlle değil, Sofia'ydı gelen.

– *Papà è morto,*[21] dedi sakin bir ses tonuyla.

21. İtalyanca "Baba, öldü". (ç.n.)

15

Yaşadığı şaşkınlığı atlatan Loïc, onu içeri aldı ve ona adına layık bir içecek hazırladı: Önem arz eden durumlarda çıkardığı, Japonya'ya özgü kavrulmuş yeşil çay – *hojiça*. Titremeleri daha şiddetli bir şekilde yeniden başlamıştı. Inox mutfak gereçleriyle dolu açık mutfağında, hareketleri tek kişilik bir perküsyon performansından daha fazla gürültü çıkarıyordu.

Sofia ona dikkat etmiyordu. Tezgâhın diğer tarafına, bir taburenin üstüne oturmuş, sabit gözlerle bakmaya devam ediyordu. Kusursuz, parlak beyaz teni ve hafifçe çekik gözleri bütün sözleri kifayetsiz kılıyordu.

Loïc beylik sözcükler kullanmaktan çekiniyordu.

– Ne oldu? diye sordu sonunda, pragmatik bir şekilde.

– Öldürülmüş.

Elinde çaydanlıkla, Loïc donup kaldı.

– Ne?

– Cesedini yeni bulmuşlar, feci şekilde parçalanmış.

Adam son derece karanlık biri olsa da Loïc böyle bir şeyi beklemiyordu. Giovanni Montefiori, namı diğer Condottiere,[22] hiç yoktan bir imparatorluk kurmayı başarmış bir hurdacıydı. Hakkındaki söylentiler, özellikle de beyaz yakalı mafyayla ve Silvio Berlusconi'yle olan ilişkileri hakkındaki dedikodular alıp başını gitmişti, ama Loïc, bütün saflığıyla, yetmiş yaşını geçmiş kayınpederinin bu tür yasadışı işlerden emekli olduğunu düşünüyordu.

Yeniden çaydanlığıyla ilgilenmeye başladı.

– Tam olarak ne biliyorsun?

– Bu canavarca bir şey... Bu... (Sustu sonra metanetli bir ses to-

22. İtalyanca *condottiere*. Ortaçağ'da ve Rönesans dönemi boyunca Papalık Devleti de dahil olmak üzere İtalyan şehir devletleri tarafından kullanılan sözleşme usulü çalışan paralı asker liderlerine verilen ad. (ç.n.)

nuyla yeniden konuşmaya başladı.) İlk belirlemelere göre, daire testereyle gövdesini açmışlar. Sonra da onun... (Sofia yeniden duraksadı, hiçbir zaman onun bir kelimeyi söylemekten geri adım attığını görmemişti.)... kalbini söküp çıkarmışlar.

Loïc yeniden çakılıp kaldı. Bu tür bir cinayetten söz edildiğini ilk kez duymuyordu. Geçen eylülde, Lubumbaşi'de Philippe Sese Nseko da aynı şekilde öldürülmüştü. Aradaki mesafeye rağmen, bu iki cinayet kuşkusuz birbiriyle bağlantılıydı. Çünkü Condottiere'nin Lüksemburg kökenli şirketi Heemecht, Coltano'nun yüzde 18 hissesini elinde tutuyordu.

Fincanlar. Kopuk kopuk hareketler. *Kendine hâkim ol.* Listedeki bir sonraki isim Grégoire Morvan mıydı? Şu an tam da işin başındaydı, aslanın ağzında. Loïc çayını devirdi. Sünger. Yeniden doldurdu.

– Başka ne biliyorsun?

– Hiç. Her zamanki gibi erkenden işe gitmiş. Saat 10'a doğru, Signa yakınlarında cesedini bulmuşlar.

– Randevusu mu vardı?

– Onu tanıyordum.

Montefiori'nin bir özelliği vardı: Okuma yazması azdı, bir de buna ek olarak gizliliğe çok önem verirdi. Ajandasını sadece kendisi bilirdi. Not aldığı ne defteri ne de cep telefonu vardı. Sekreterinin hiçbir şeyden haberi olmazdı. Son günüyle ilgili ipuçlarını bulmak için polisler bayağı uğraşacaktı.

– Polisle konuştun mu?

Sofia, "Montefiori'lerin işine akıl sır erdirebilirler mi?" demek istercesine, küçümseyici bir tavırla omuzlarını silkti. Mermer mutfak tezgâhının arkasında oturmuştu (Iéna Meydanı'ndaki eski dairelerinin mutfağıyla aynı şekilde dekore edilmişti), Loïc onu yeniden eski günlerdeki gibi görüyordu. Mutlu oldukları o ilk yıllardaki gibi. New York, Floransa ve Paris'te gittikleri sayısız kafeler. Loïc finans dünyasında yükselirken yedikleri tutkulu akşam yemekleri. İlk bebeklerinin ağlamaları. Satın aldıkları, Eiffel Kulesi'ne ve Tokyo Sarayı'na bakan, ama onlar için kutsal bir yer olan apartman dairesi...

Kafası karışmıştı, ona salona geçmeyi teklif etti.

– Polislerin şüphelendiği bir şeyler var mı? Şüpheliler?

– Bilmiyorum. Soruşturma daha yeni başladı. Otopsi kararı verilmiş. Yarın Floransa'ya gidiyorum.

– Çocuklar nerede?

– Evde. Henüz onlara bir şey söylemedim.

Loïc karısının ailesiyle ilgilenme gereği duydu.

– Annen?

– Herhangi bir tepki vermedi. İlaçlarını artıracak ve bir süre daha batıda kalacak, hepsi bu.

– Kız kardeşlerin?

– Organizasyon becerilerini ispatlamak için sırtlanlar gibi cenaze töreninin üstüne atladılar. Daha şimdiden imparatorluğun başkanlığına göz diktiler.

İsimlerini hatırlamanın imkânı yoktu. Sofia kadar güzel değillerdi, bekârdılar, Condottiere'nin şirketlerinde istedikleri mevkileri elde etmişlerdi. Mukayese edildiğinde, Sofia işe yaramaz ve işsiz güçsüz bir prensesti. Haksızlık: Kız kardeşlerine göre her konuda daha parlaktı, çalışmaya doğası gereği bir küçümsemeyle (annesi gibi, aristokrat bir yaklaşım) bakıyordu. İş onun seviyesine çıkamıyordu, tersi söz konusu değildi.

Loïc bir dikişte çayını içti. *Hojiça*'nın içtiği o tereyağlı ve tuzlu içeceklerden sonra hiçbir tadı yoktu. Yeniden doldurmaya gitti – Sofia fincanına hiç dokunmamıştı. Tezgâhın arkasına geçince onu yeniden inceledi. Kanepede oturuyordu, sırtı Loïc'e dönüktü. Siyah ve düz saçları Japon mürekkebi gibi omuzlarına dökülüyordu. Onu pek çok kere böyle habersiz hayranlıkla seyretmişti...

Bu duygulanımdan silkinerek kurtuldu. Gardını düşürmemeliydi. Onu tuzağa düşürmek için buradaydı. Bu durumun başka bir açıklaması yoktu.

– Baban için gerçekten üzüldüm, dedi ona doğru yaklaşırken, neden bunu bana bizzat söyleme gereği duydun? (Onu provoke etmekten kendini alamamıştı.) Bu boşanma konusunda bir şeyleri mi değiştiriyor? İmzalanacak kâğıtlar mı var?

– Çok salaksın. Buraya cenaze töreni için geldim. Bizimle gelmeni istiyorum.

– Biz?

– Çocuklar ve ben.

Ayrılığın tam ortasında, bu istek çok saçmaydı.

– Ben anlamıyorum, dedi. Yıllardan beri birbirimizle didişiyoruz, annen ve kız kardeşlerin beni hapishanede ya da akıl hastanesinde görmek için can atıyor. Ailenin geri kalan kısmına gelince, onlar...

– Geliyor musun, gelmiyor musun?

Loïc çayından küçük bir yudum aldı.

– Elbette geliyorum.

16

En azından Salvo'nun yararlı biri olduğu söylenebilirdi. Öğleyin ortaya çıkmıştı – saat 10'daki bir randevu için kabul edilebilir bir gecikmeydi. Ve mazereti vardı: Bütün sabah telefonlar etmiş, her kapıyı çalmıştı. Resmi evraklar alınmış, uçak kiralanmıştı; son hazırlıklar yapılıyordu.

Salvo'nun üstünde artık sarı mayo yoktu; üzerinde, Che'nin ünlü portresi gibi tasvir edilmiş Steve Jobs'un resminin bulunduğu bir tişört giymişti. Lobide oturmuşlar ve yolculuğun her noktasını yeniden gözden geçirmişlerdi. Akşam saatlerinde havalanacaklar ve Ankoro'ya yüz elli kilometre mesafedeki Kabwe yakınlarına ineceklerdi.

– Neden Ankoro'ya değil?

– İmkânsız.

– Neden?

– İmkânsız.

Erwan üstelememişti. Zaten babası ona orada artık pist olmadığını söylemişti. Daha sonra bir 4x4 onları Ankoro'ya kadar götürecek, oradan da Lualaba Nehri'nde çalışan mavnalara bineceklerdi.

– Lontano'ya ne kadar sürede varırız?

– Hiçbir fikrim yok.

Erwan'ın bu kuşkuculuğu karşısında, Siyahi adamı taklit edilemez o meşhur kahkahasını patlatmıştı.

– İnsan orada tahminlerde bulunamaz. Paran var mı?

– Şimdi mi vermek gerekiyor?

– Avans olarak yarısı, dostum.

Erwan modern toplumun bir ürünüydü: Asla üstünde iki yüz avrodan fazla nakit taşımazdı. Oysa artık, içine üçte ikisi dolar

olan on bin avro koyduğu gizli bel çantasıyla dolaşıyordu. Hatta bu sabah, Lubumbaşi Merkez Bankası'nda, birkaç avroyu Kongo frangına çevirtmişti – küçük çaplı rüşvetler için.

Tuvalete gitmiş ve bin dolarla geri dönmüştü.

– Yeniden işemeye git, dostum. Üç bin doların yarısı bin beş yüz yapar.

– O Ankoro içindi.

Salvo gülümsemiş, parayı cebine koymuş ve onu idari bürolar arasında son bir tur atmaya götürmüştü. Hiçbir yerde beklememişler, boş konuşmalarla –Fransızca, Svahili dili– zaman kaybetmemişlerdi. Erwan sadece tek bir şey yapmıştı: Banyamulenge'nin "küçük motivasyonlar" diye adlandırdığı, cebinden biraz daha para çıkarmak. Birkaç mühür, bir imza ve haydi yola!

Saat 14 sularında, büyük hareket başladı. Erwan kendini hafiflemiş hissediyordu. Hatta hayallere bile dalmıştı: İki ay önce kısa bir aşk yaşadığı Sofia'yı, "müstakbel eski yengesi"ni düşünüyordu. Almanların yıldırım savaşını andıran bir aşk gecesi. Kontesin Eiffel Kulesi'ne bakan evinde bir imparatorun uyanışı. Yaralandığında hastanede yatarken bir kez daha birlikte olmuşlardı, gerisi gelmemişti. Bu arada Sofia, babasının onu Loïc'le evlenmesi için manipüle ettiğini öğrenmişti ve genç kadın iki aileye de lanet okuyordu, Erwan dahil.

Böylesi bir durumdan kurtulmak, işin inceliklerini bilen bir kuyumcu, bir virtüöz olmayı gerektirirdi, oysa o bu konuda bakir erkek evresinin ötesine geçemiyordu. Lualaba Nehri'nde yol alırken, ona, içinde tumturaklı sözlerin eksik olmayacağı uzun bir mektup yazmayı düşünmeye başladı, sonra bundan vazgeçti, Sofia her zamanki Sofia olarak kalmalı, diye düşündü: Erişilmez bir *pietà*.[23]

Salvo anayoldan ayrılmıştı (açıklanamaz bir biçimde yeni ve gıcır gıcır bir Toyota Land Cruiser kullanıyordu). Binalar seyrekleşiyor, bahçelerin arasından villaların kırmızı çatıları görünüyordu, ağaçlar yol boyunca budanmıştı. Kuşkusuz burası lüks konutların bulunduğu bir mahalleydi.

Siyah adam, sanki yüzlerine karşı öksürüyormuş hissi veren, asfaltlanmamış dar bir yola saptı. Ön cam kırmızı tozla kaplandı.

– Nereye gidiyoruz?

Siyah adam cevap vermedi. Direksiyona sıkı sıkı tutunmuş, çukurlardan, sabahki yağmurun neden olduğu su birikintilerinden,

23. Hıristiyan resminde ve heykelciliğinde, kucağında ölü İsa Mesih'i tutan Meryem Ana teması. (ç.n.)

yola saçılmış dallardan kaçmak için çaba sarf ediyordu. Tuzlu su dolu bir göl boyunca ilerlediler, ardından sağa saptılar. Karşılarına, suyun üstünde açan bir çiçek gibi fantastik bir ev çıktı.

Terasları, kafesli locaları, dış merdivenleri olan, kazık temeller üstüne oturtulmuş beton çerçeveli devasa bir yapı. Sanki ön cephesi sökülüp atılmışçasına binanın iç yapısı gözüküyordu. Denizaşırı ülkelerin meşhur mimarisi –sade düz çizgiler, ızgara güneşlikli camsız pencereler– ileri derecede saf bir soyutluğa kadar itilmişti. Yapı, evden ziyade tapmakla yaz köşkü arası geometrik bir heykeli andırıyordu.

Tropikal iklim evi iyice harap etmişti. Yüksek otlar taşıyıcı kazıkları çürütüyor, sarmaşıklar duvarları boğuyor, bitki kökleri terasları çatlatıyordu. Tam altındaki durgun ve kokmuş su, sıradan bir enkazmış gibi evi yutmaya hazırdı sanki.

Salvo binadan yüz metre uzağa park etti ve kontağı kapattı.

– Yanlış anlamadıysam, Lontano ile Çivi Adam'ın hikâyesine dair her şeyi öğrenmek istiyorsun, değil mi?

Erwan, soruşturmasının ayrıntılarını anlatacak kadar zaman bulmuştu.

– De Momper'lere hoş geldiniz, dedi Sarı Mayo, arabanın kapısını açarken.

– Magda de Momper gibi mi?

Mart 1970, Çivi Adam'ın üçüncü kurbanı: Yirmi yaşındaki bir jeoloji öğrencisi. Erwan arabadan indi, rehberinin peşine takıldı.

– Daha ziyade Philippe gibi, Lontano'nun mimarı. Magda'nın babası. Şehrin her şeyini kendisi tasarladı, kendisi çizdi, burada.

– Burada mı yaşıyorlar?

– Sadece Magda'nın küçük kız kardeşi, Philae.

– Olaylar sırasında kaç yaşındaymış?

– Bilmiyorum: On-on iki yaşlarında, sanırım.

– Geliyor musun, gelmiyor musun?

– Tabii ki geliyorum!

Salvo durdu ve onun önünü kesti.

– Bu beş yüz dolar.

Erwan tek kelime pazarlık etmeden ona iki yüz verdi. Hayatında ilk kez ayakbastı parası vererek bir soruşturma yürütüyordu, böyle giderse çok çabuk sıfırı tüketecekti.

17

Dışarının göz kamaştırıcı aydınlığından doğruca karanlığa daldılar. Erwan önce hiçbir şey göremedi, sonra yavaş yavaş gözleri alıştı. Büyük bir odaya girdiler, süpürgesine dayanmış bir kadın sanki onları bekliyordu: Uzun boylu, siyah, miskinlikten atomlarına ayrılmış gibiydi. Önlüğü kan rengi lekelerle doluydu – sadece laterit lekeleri.

Salvo onunla Svahili dilinde, otoriter, neredeyse hakaretamiz bir ses tonuyla konuştu. Hizmetçi, hiç duraksamadan arkasındaki dışarıya açılan çift kanatlı kapıyı belli belirsiz bir hareketle işaret etti. Sanki ev, bitkilerle dolu geniş bir arazinin ortasındaki bir geçitten başka bir şey değildi. Salondan geçerken Erwan alacakaranlığın içinde enselikler,[24] ince uzun masklar, alçak koltuklar gördü. Tamamen Afrika'ya özgü, yıpranmış ve tozlanmış objeler.

Kendilerini yeniden bahçede buldular. Karman çorman bir çimenliğin üstünde, heybetli bir ağacın dibinde boyalı demirden bir mobilya grubu duruyordu. Dip tarafta, su sümbülleri, hasırotları devasa boyutlara ulaşmıştı. Buradaki bitki örtüsü sanki gizemli bir ilaçla coşmuş gibiydi.

Masa ile sandalyelerin yanındaki bahçe salıncağındaki kadını fark etmesi için iki kere bakması gerekti: Siyah gözlükler, indigo bubu, saçlarını saran bir fular. Altmışların bir starı.

Yaklaştılar. Philae de Momper'in yaşı yoktu: Daha ziyade bir eşiği aşmış görünüyordu. Gerçekten ölü olmasa bile, mumyaların ve mozolelerin statik dünyasına ait gibiydi. Magda'nın küçük kız kardeşi altmışından büyük olamazdı, ama sanki asırlar görmüş geçirmişti. Hafif bir gıcırtının ritmiyle, bir çan tokmağı kadar dik bir şekilde, yavaş yavaş sallanıyordu. Bubusunun malzemesi –ba-

24. Afrika'da, saçlar bozulmasın diye yatarken enseninaltına konulan, ağaçtan yapılmış destek. (ç.n.)

zin– heybetini daha da artırıyordu. Hışırtılı ve koyu renkli, altın sim ipliklerle süslenmiş kumaş, tıpkı bir lahtin üstünü örter gibi onu örtüyordu.

Erwan kendini tanıttı, hiç sakınmadan kendisini buraya sürükleyen olayları özetledi. Çivi Adam. Lontano. Grégoire Morvan, babası...

– Ona çok benziyorsunuz.

Bu saptama Erwan'ı şaşırttı: Halbuki, olayların olduğu dönemde Philae küçük bir kız çocuğuydu.

– Onu hatırlıyor musunuz?

– Bize çok yakındı. Bir limonata?

Demek İhtiyar kurbanlardan birinin ailesiyle ilişkisini sürdürmüştü. Erwan, zihnini başka sürprizlere hazırlarken kadının bardakları doldurusunu izledi. Sessizce içtiler. Kongo'ya geldiğinden beri içtiği gerçekten buz gibi ilk içecekti.

Nihayet Philae'ye doğru eğildi –salıncağın karşısındaki bahçe sandalyelerine oturmuşlardı– ve yeniden konuşmaya başladı:

– Soruşturmayla ilgili olarak mı sizi görmeye geliyordu?

– Önceleri, evet, sanıyorum, sonra dostluk için. Semenderler'i çok seviyordu.

Bu isim Erwan'a belli belirsiz bir şeyler çağrıştırıyordu. Philae'nin füme camlarının ardından, hüzünle onu incelediğini hissetti: Hiçbir şey bilmiyordu. Buna karşılık, kadın her konuda onu aydınlatmaya hazır gibiydi.

– Büyük ablam, ayrıca Ann de Vos, Sylvie Cornette ve Monika Verhoeven Semenderler'in üyesiydi. Tamamen kızlardan oluşan bir rock grubu. Lontano'nun starları... Her cumartesi Cité Radieuse'de çalarlardı.

Philae de Momper'in sesinin çocuksu tınısı kaybolmamıştı. Bu, şu anda ergenlik anılarını hatırlaması kadar şaşırtıcıydı.

– Cité Radieuse, diye sordu Erwan not defterini çıkarırken, nedir?

– Büyük Lontano Oteli. Konserler, balolar, büyük davetler orada yapılırdı. Babam Le Corbusier'nin Marsilya'daki bir binasına atfen otele bu adı vermişti. Bu mimara hayrandı.

Bir kez daha rüyası. Uykusunda bu oteli "gördüğüne" emindi.

– Oraya müzik dinlemeye gitmeme müsaade etmiyorlardı, diye devam ediyordu Philae, ama yine de bir veya iki konsere gittim. Maggie'nin gerçek bir blues sesi vardı.

– Kim? diye sordu Erwan; titriyordu.

– Maggie de Creeft. Grubun şarkıcısı.

Annesinin genç kızlık soyadı. Köklerinin Lontano'da olduğuna artık iyice inanması gerekiyordu. *Tüm hikâyeyi yeniden ele al.*

– Grégoire'ın ne zaman hayatınıza girdiğini hatırlıyor musunuz?

– Tam olarak, hayır. On iki yaşındaydım. Bütün ailem yastaydı...

Tarihler Erwan'ın aklındaydı: Morvan Katanga'ya Mayıs 1970'te gelmişti, Magda cinayetinden iki ay sonra.

– Annem gitmek istiyordu ama babam tereddüt ediyordu: Lontano onun eseriydi. Eğer şehir yok olacaksa, bir gemi kaptanı gibi kendisinin de onunla birlikte öleceğini söylerdi. Ben, özellikle hayatın durduğunu hatırlıyorum. Artık okula gitmiyordum. Hatta dışarı çıkmam bile yasaktı. Şehir ateş ve kan içindeydi.

Philae çizgi film sesiyle, kanlı yılların neden olduğu ruhsal çöküntüyü anlatmaya devam ediyordu. Erwan not alıyordu; ter içinde kalmış parmakları sayfaların içine gömülüyordu. Salvo şemsiyenin altına gizlenmişti; belki de uyuyordu.

– Babanız... kısacası, Siyahlara karşı yürütülen eylemler konusunda... hemfikir miydi?

Erwan ihtiyatlı davranıyordu, zira Philae'nin hangi taraftan olduğunu bilmiyordu.

– Operasyonları bizzat o yönetiyordu. Hatta Zencilere saldırdığı bile söylenebilir... O dönemde, katilin bir Yombe büyücüsü olduğuna inanılıyordu. Babam ve ekibi Aşağı Kongolu göçmenlerin peşine düştü. Ama çok çabuk vazgeçtiler...

– Neden?

– Yombeler avcıdır. Milisler halinde örgütlenmişler; köpeklerle, ağlarla Beyazların peşlerine düşmüşlerdi. Elektrikli... bir ortam söz konusuydu. İki taraftan da ölüler vardı.

Erwan bir türlü bağdaştıramadığı bir olaya geri döndü.

– Grégoire'ın Semenderler'e hayran olduğunu söylüyorsunuz ama o buraya geldiğinde grup çoktan dağılmıştı, değil mi?

– Evet. Bu tuhaf gelebilir ama Maggie yılgınlığa kapılmamak gerektiğini, ölenlerin anısına çalmaya devam etmek zorunda olduklarını söylüyordu. Başka müzisyenler bulmuştu. Ayrıca Siyahları savunmak için bir dernek bile kurmuştu. Gerçek bir fenomen.

Erwan burada, annesinin farklı bir yönünü daha keşfediyordu: Düşüncelerini dile getirmekte güçlü, mücadelede daima ön saflarda yer alan bir hippi. O dönemin atmosferini hayal ediyordu: Peace & Love,[25] her akşam devrim ve ot içme. Korku dolu ortama rağmen, Semenderler gardlarını düşürmemişlerdi...

25. İngilizce "Barış & Aşk" anlamında. (ç.n.)

– Maggie ve diğerleri müzmin... protestocuydu, dedi Philae. Kendi köklerine, madenlere, Siyahi halkın sırtından kazanılmış tüm bu paraya karşı mücadele ediyorlardı. Çoğu, zevk için ve özellikle de provoke etmek için Afrikalılarla yatıyordu, bu da ailelerimizi çılgına çeviriyordu... Ben onlara hayrandım. (Elini uzattı ve bir Marlboro aldı.) Sigara içiyor musunuz?

– Hayır.

– Bana ateşi verebilir misiniz?

Erwan masanın üstündeki çakmağı aldı. Philae dumanı uzun uzun üfledi, Erwan yanan sigara ile kavurucu hava arasında, önceki günün Saint-François-de-Sales yangını ile boğucu gecesi arasında aynı türden gizli bir anlaşma varmış gibi hissetti.

– Sonuç olarak, diye yeniden konuşmaya başladı Erwan, Thierry Pharabot'nun kimliğini saptadılar ve onun da Mayombe'den geldiğini öğrendiler. Ailelerinizle bir bağı olma ihtimali var mı?

– Hayır. Aynı kuşaktan değildi.

– Ailesi?

– Onlardan söz edildiğini hiç duymadım. Pharabot'nun bu cinayetleri işleme sebebi ikinci dünyadaydı.

Philae resmi versiyona bağlı kalıyordu: Orta Kongo'nun animist büyücülerinin yanında yetişmiş mühendis, kendi inançlarıyla ruh sağlığı bozulmuş Beyaz *nganga*...[26] Israr etmek gereksizdi.

– Grégoire'a dönelim, dedi. Aklıma takılan başka bir ayrıntı var: Magda öldüğüne göre, onun bu kadar sık size gelmesi için bir neden yoktu.

– Size söyledim: Grégoire Semenderler'i seviyordu. (Bahçeye doğru bir el hareketi yaptı.) Aslında, kızların çalmaya devam ettiği bir bungalovu vardı. Provalara katılıyordu. Bizi koruduğunu söylüyordu.

Erwan sonunda Morvan'ın onların evine gelme sebebini anlamıştı:

– O dönemde mi Maggie'yle yakınlaştı?

Kadın yeniden gülümsedi. Kuru, pörsümüş dudakları solgun teniyle bütünleşiyordu. Güneş gözlüklerinin ardındaki suratı bir hayaletin yüzünü andırıyordu.

– İçlerinde en güzeli Maggie'ydi... Hemen birbirlerinden hoşlanmışlardı...

Erwan erkek ve kız kardeşiyle cehennemi andıran bir evlilik içinde büyümüştü. Anne ve babası arasındaki romantik aşk hikâyesini dinlemeye hazır değildi, hem de hiç.

26. Şifacı. (ç.n.)

– Biliyor musunuz, diye lafını kesti kadının, ablanız ve diğerleri... (tereddüt ediyordu, ihtiyatlı olmak adına durdu) uyuşturucu kullanıyorlar mıydı?

Philae polisin bu utangaçlığı karşısında hiç çekinmeden kahkahayı patlattı.

– Sabahtan akşama kadar, günün her saati, kafaları iyiydi. Bu da oyunun bir parçasıydı.

– Ne tür bir uyuşturucu?

– Esrar, tabii ki, ama haplar ya da dillerinin üstüne koydukları pulu andıran şeyler de vardı...

Amfetaminler, asitler: O yılların cephanesi.

– Uyuşturucuları nereden bulduklarını biliyor musunuz?

Philae başını "hayır" anlamında salladı. Erwan yazdığı son kelimelerin altını çizdi. Aklına takılan bir şey vardı: Bir seri katilin korku saldığı ve iç savaş yaşanan bu şehirde, bu kızlar dışarı çıkmaya neden devam ediyorlardı?

Ve şimdi sıra en önemli soruya gelmişti:

– Catherine Fontana'yı hatırlıyor musunuz?

– Catherine... herkes ondan nefret ediyordu.

Cevap Erwan'ı irkiltti. En iyi olasılıkla, belli belirsiz birkaç anı duymayı bekliyordu. En kötü olasılık ise, hiç tepki vermemesiydi. Fransız hemşire Catherine, Semenderler'in profiline uymuyordu.

– Neden?

– Çünkü Morvan'ı Maggie'nin elinden almıştı.

İkinci sansasyonel bilgi. Morvan sadece Cathy'yi tanımıyor, onunla yatıyordu da! Babası ona bu konuyla ilgili bir şey söylememişti – *beni şaşırtıyorsun...*

– Hakkında ne söyleyebilirsiniz?

– Pek bir şey söyleyemem. Sadece anlatılanları biliyorum. 1970 Saint-Sylvestere Gecesi Grégoire'ı Cité Radieuse'de tavlamıştı. Semenderler onun dünyanın görüp görebileceği kaltakların en kötüsü olduğunu söyleyip duruyorlardı...

Philae sigarasından uzun nefesler çekerek, çocuksu mayhoş sesiyle konuşmaya devam ediyordu. Görünüşte en ufak bir duygu belirtisi yoktu: ne sevgi ne merhamet.

– Tam olarak onun öldürülmesiyle ilgili ne hatırlıyorsunuz?

– Hiçbir şey. Listeye eklenen bir isim daha, o kadar. Ama yarattığı üzüntü aynı değildi... Kızlar, fahişenin layığını bulduğunu, kimsenin onun için üzülmeyeceğini söylüyordu. Bu tür şeyler.

– Maggie bu şekilde düşünen grubun başını mı çekiyordu?

– Hayır. Tuhaf bir şekilde, Cathy'nin ölümü onu büsbütün mah-

vetti. Hatta Kisangani'ye gitti. Lontano'nun adını bile duymak istemiyordu.

– Ya Grégoire?

– Artık onu da görmüyorduk. Gece gündüz soruşturmasına devam ediyordu, ama sonuç yoktu. Kurbanlar artıyordu ve onun elinde hiçbir ipucu yoktu. Ebeveynlerim hiçbir işe yaramadığını söylüyorlardı. Çivi Adam'ın, yakalanması imkânsız bir iblis olduğu düşünülüyordu. Lontano'nun lanetiydi.

Erwan, Philae'nin kullandığı sözcüklere sadık kalarak not almaya devam ediyor, ama hiç analiz yapmıyordu.

– Martine Duval, dördüncü kurban, o da Fransız'dı. Onu tanıyor muydunuz?

– Evet. Gruba mensuptu.

– Anne-Marie Nieuwelandt?

– Aynı şekilde. İkisi de provalara gelirdi, grubun hayranları olarak.

– O halde Catherine Fontana kulüp üyesi olmayan ilk kurbandı?

– Çivi Adam'm, Morvan'ı provoke etmek için onu öldürdüğü düşünülüyordu. Herkes ikisinin birlikte olduğunu biliyordu.

– Kimse başka bir katilin öldürmüş olabileceğinden şüphelenmedi mi? Kendi cinayetini örtbas etmek için bu seri cinayetlerin tarzını kullanabileceğinden?

Philae füme camlarının ardından gözlerini Erwan'a dikti. İlk kez kaşları yukarı kalktı: Nasıl bu tür düşünceleri olabilirdi? Buna karşılık içini bir sıkıntı kapladı: Ya yanılan oysa? Üzerinden kırk yıldan fazla zaman geçmiş olan şu gün ve saat meseleleri, Erwan'ın kafasındaki çarpık senaryoları desteklemek için yeterli miydi?

– Sonraki kurbanlar? diye sordu Erwan, duyduğu şüpheden kurtulmak için. Onları hatırlıyor musunuz?

Philae bir su birikintisini hedefleyerek, bir fiske darbesiyle izmaritini fırlattı. Gölün suyu tüm çimenliğe yayılıyor ve süngersi hale getiriyordu.

– Çivi Adam av sahasını genişletiyordu, o kadar. Artık sadece Semenderler'i hedef almıyordu. Catherine'den sonra, bir anneyi villasında yakaladı. Bebeği birkaç metre ötede ağlarken kadının vücuduna onlarca çivi çaktı.

Erwan bu olayların hepsini dava tutanaklarında okumuştu. Açıklamasına gerek yoktu. Katilin son kurbanını anlatmasına da: Yirmi yaşında bir rahibeydi.

– Peki, ya yakalanması?

– Günler, geceler boyu kutlandı. Grégoire bizim kahramanımızdı! Lontano belediye başkanı olmak isteseydi, o an seçilirdi.

– Peki, Maggie?

– Bir daha asla geri dönmedi. Grégoire Kisangani'ye yanma gitti. Hamile kalmıştı ve...

Philae sustu. Kuşların ötüşleri, otların hışırtıları sanki bir anda artmıştı. Maggie'nin o sırada beklediği çocuğun Erwan olduğunu anlamıştı.

Bütün bu sorulara son vermek için Erwan ayağa kalktı. Hikâyenin devamını biliyordu: Onun çocukluğuydu. Kafası uğulduyordu: Çok sıcaktı, çok kelime vardı, beklemediği kadar çok bilgiye ulaşmıştı. Artık daha fazlasını sindirecek gücü olmadığını hissediyordu.

– O döneme ait gazete kupürlerini saklamış olabilir misiniz? diye sordu son olarak.

– Hayır. Güzel hatıralar değildi.

– Lubumbaşi'de ailenizin izlerini aradım, ama hiçbir şey bulamadım. Daha sonra Lontano'yu terk mi ettiniz?

– Bizi terk eden Lontano oldu. 80'li yıllarda maden ocakları verimsizleşmişti. Daha sonra yağmalamalar başladı. Uzun zamandan beri maaş alamayan Mobutu'nun askerleri işin kaynağına indiler. Son Beyazlar da kaçtı. Kimileri Afrika'nın başka yerlerine, kimileri de Belçika'ya.

– Siz, siz kaldınız.

– Burası benim ülkem. Burada eğitim gördüm, burada kariyer yaptım.

– Hangi branşta?

– Katanga'da tek bir branş vardır: Madencilik. Sanayi mühendisliği, kayaç mekaniği, çıkarma yöntemleri. Önce Kolwezi'ye yerleştim, sonra da buraya, bakırla beslenenlerin şehrine...

Yola çıkmadan önce son bir soru:

– Evlenmediniz mi? Çocuğunuz olmadı mı?

– Ölürüm daha iyi. Sonraki kuşaklar için burada bir gelecek yok.

– Beyazlar için mi, Siyahlar için mi?

– Kimse için.

18

Kabwe üstüne geldiklerinde gece oluyordu.

Uçak –işe yaramaz bir Cessna 182– seyir ışıklarını kapatmıştı. Uçağın içinde sadece iki koltuk vardı; Erwan arka tarafta, doğrudan doğruya yere oturmuştu. Kabin, kuşkusuz daha fazla cevher taşısın diye tüm donanımından arındırılmıştı, ama içerisi boştu. O halde Salvo'nun teslimatı neydi? Yoksa söz konusu olan tam tersi miydi? Yük almaya mı gidiyordu? Beraberinde sadece, yük kayışlarıyla bağlanmış, kartonu andıran birkaç valiz getirmişti.

– Ne FARDC'ın ne de Ruandalı asilerin karadan havaya füzeleri var, diye bağırdı Sarı Mayo ona dönerek, ama ihtiyatlı olmaktan zarar gelmez! Tutsilerin silah tedarik ettiği söyleniyor...

Uçak karanlığa doğru pike yaptı. Bu durum o kadar gerçekdışıydı ki, doğrusu Erwan pek korkmuyordu. Daha ziyade paralel bir boyutta yer değiştiriyormuş duygusu yaşıyordu. Birden, gecenin karanlığında titreşen çift ışık çizgisini fark etti. Bir pistten daha çok, yanmış bir tarla üstündeki ekin kalıntılarını andırıyordu.

Elli metre yükseltide, Cessna ışıklarını yeniden yaktı. Tüm beklentilerin tersine iniş sorunsuz oldu. Hızla birlikte, zemindeki çukurlar sanki yok olmuştu ve pilot uçağı az çok ekseninde tutmayı başardı. Erwan'ın nerede olduklarına dair en ufak bir fikri yoktu. Tek bir referansı vardı, saati: 18'i biraz geçiyordu.

– Kabwe'ye hoş geldin, patron.

Hiçbir şey ummuyordu ve dışarıda kendisini tam olarak neyin beklediğini de bilmiyordu. Zifiri bir karanlık, ıslak bir palto gibi yapış yapış ve ağır bir hava. İniş bölgesini işaretlemek için içlerine benzin doldurularak yakılmış konserve kutularından başka bir şey seçilmiyordu. Nemli toprağın pis kokusuna eklenen yakıt kokusu burun deliklerini dolduruyordu. Karanlığın içinde kaybol-

muş Siyahiler, yuvalarından fırlamış gözlerle onlara bakıyorlardı.

– Burada... burada mı uyuyacağız? diye kaygıyla sordu Erwan.

– Hayır, bizi Ankoro'ya götürecek arabanın içinde. Şimdi yola çıkarsak, yarın gün ortasında orada oluruz. Mavnalara rahatlıkla yetişebileceğimiz bir zamanda.

– Saat kaç gibi?

– Ohooo, öncelikle teknelerin gelmiş olması gerekir! (Salvo bir işadamının ses tonuyla konuştu.) Bin avro, patron.

– Birkaç kilometre için mi?

– Yürüyerek gidebilirsin.

Erwan kemerini açtı.

– Araba nerede?

– Patikanın sonunda, diye cevap verdi Siyahi, paraları cebine koyarken, korkma.

Cessna çoktan havalanmıştı. Motorun gürültüsü uzaklaşırken hışırtı ve vızıltılar sanki yakınlaşıyordu. Salvo artık rahatlıkla onun boğazını kesip paralarını alabilirdi. İçgüdüsel olarak Erwan elini çantasının içine daldırdı, 9 mm'liği buldu ve çıkarıp beline yerleştirdi.

Yapraklardan oluşan bir koridorun içinde yürüyorlardı. Banyamulenge, valizlerinden biri koltuğunun altında, fenerini ileri doğru tutarak en önde yürüyordu, Erwan hemen onun arkasında, diğer yükleri taşıyan hırpani kılıklı hayaletler ise en arkadaydı.

Az sonra, el fenerinin ışık huzmesinin içinde, yer yer çamurla kaplı beyaz bir Toyota belirdi. Çevrede ne bir ev ne de en ufak bir yaşam belirtisi vardı. Sadece şortlu bir şoför, ağzında sigarasıyla onları bekliyordu. Bin avroya layık gerçek bir mucize.

– Son bakımlar ve ardından hareket ediyoruz.

Erwan, bir örümcek veya bir yılanla karşılaşmaktan çekinerek bir kütüğün üstüne oturdu, ancak bunların yerine yorgunluk ona musallat oldu. Havanın gün boyu süren sıcaklığı, uçuş esnasındaki sarsıntılar ve şimdi de onları kuşatan hiçlik onu serseme çevirmişti. Bu akşamdan ona kalanlar, gözünün önünde eriyip giden tüm birikimi, geleceğiyle ilgili tam bir belirsizlik ve ishale dönüşmeyi arzulayan bir karın ağrısıydı.

Bununla birlikte, elde ettiği bir şeyler de vardı: Philae de Momper'in verdiği bilgiler. Yeni bir teori geliştirmek için onları bir düzene sokmayı daha şimdiden denemişti. Hayır, çok erkendi. Fakat babasına telefon açması gerekiyordu. Çantasını karıştırdı ve İridyum'u bulup çıkardı. Sonuçsuz birkaç denemenin ardından, düdük sesi duyuldu. Birkaç saniye sonra da telefon açıldı.

– Benim, dedi Erwan muzaffer bir ses tonuyla. Kabwe dolaylarındayım.

Padre hayranlık dolu bir ıslık çaldı, ama herhangi bir şey sormadı. Oğlunun çabalarına bir tür saygı göstergesi. Gecenin karanlığında, bir ormandan diğerine bu şekilde konuşmada gerçeküstü bir şeyler vardı.

– Philae Momper'in sana selamı var, diye devam etti Erwan.

Morvan herhangi bir şaşkınlık belirtisi göstermemişti: Aslında oğlunun neleri ortaya çıkarabileceğini ve kimlerle konuşabileceğini tam olarak biliyordu.

– Nasıl, iyi mi?

– Çökmüş... buldum.

– Afrika, saftirik oğlum! Sana ne anlattı?

– Bana Semenderler'den bahsetti.

– Ne dönemdi!

– Bana bununla ilgili neden bir şey söylemedin?

– Söyledim ama sen dikkate almadın. Ve haklıydın: Soruşturmanla hiç ilgisi yoktu.

– Peki, Catherine Fontana'yla olan ilişkin?

Homurdanmaya yakın bir iç çekiş duyuldu.

– Bunu eşelemek istemedim, evlat. Pharabot, patronun kim olduğunu bana göstermek için onu öldürdü. (Grégoire içinden bir küfür savurdu.) Bu basit flörtle, dikkatleri Catherine'in üstüne çeken bendim.

Erwan, konuşma süresi boyunca, cinayeti işleyenin Pharabot olduğunu kabul etmeye karar verdi.

– Neden tüm bunları bana ilk konuşmamızda anlatmadın?

– Senin kafanı karıştırmamak için. Bu ayrıntılar Paris'teki katilin profili hakkında sana bir yarar sağlamayacaktı.

– Bunun kararını ben verirdim.

– Başka bir sebep daha vardı, diye ekledi İhtiyar, daha alçak bir ses tonuyla. Pharabot Cathy'yi öldürdüğünde beni de tam anlamıyla altüst etti. Geçen sonbahar, yeni Çivi Adam Anne Simoni'yle aynı şeyi yapmaya çalıştı. İyi bilmediğim bir sarmalın içine düşmemek için batıl itikatla hareket edip sessizliğimi korudum...

Mesafeye ve cızırtılara rağmen, Erwan babasının sesindeki içtenliği algılayabiliyordu: En baştan beri onun hakkında yanılmış mıydı?

– Bana ondan bahset.

– Lontano'ya 1970'in sonunda geldi. Onunla Saint-Sylvestre Gecesi'nde, Cité Radieuse'de karşılaştım, öyle bir otel ki...

– Bana otelden söz ettiler.

– Cathy, Siyahlara açık bir dispanserde çalışıyordu; bu, o döneme göre esaslı bir inanç göstergesiydi. Sana başka ne söyleyebilirim? İlişkimizi çok ileri götürecek kadar zamanımız olmadı.

– Maggie'yi terk etmeye yeterliydi.

– Yeterliydi, evet.

Erwan şimdi çevresinde duyduklarının uzak yankısı gibi derinden gelen bağırış ve sürtünme seslerini ayırt ediyordu. Grégoire'm kamp yeri de onunkiyle benzer koşullarda olmalıydı.

– Semenderler ondan nefret ediyordu.

– Maggie onların lideriydi: Onun tarafını tuttular. Cathy'nin fingirdek, önüne gelenle yatan bir kız olduğunu söylüyorlardı. Bu yanlıştı. Çekingen, ağırbaşlı ve sadık bir kadındı. Sıkı bir Katolik'ti ve biraz saftı. Hep sinir olduğum o zengin, babacı kızlardan farklıydı...

– Bana tam tersini, bu kızların dibinden ayrılmadığım söylediler.

– Onları koruyordum. Yani, çaba gösteriyordum... O yıllarda, senin tanıdığın Morvan'la hiçbir ilgim yoktu. Ben de bir tür hippiydim. Uzun saçları ve her şey hakkında inançları olan bir solcu.

Aslında, hayal etmesi zordu. Genç, Maocu veya beatnik haliyle bile o ruhen bir polis, her şeye burnunu sokan su katılmamış bir meraklı olmalıydı.

– Semenderler'in Beyaz Kurucular'm kızlarından oluştuğunu öğrendim.

– Bak işte bu yeni haber. Eee ne olmuş?

Yeni şüphesinden bahsetmenin zamanı gelmişti.

– Pharabot'nun cinayetleri işlemesinin belki de başka bir sebebi vardı.

– Sen ne anlatıyorsun?

– Beyaz Kurucular Aşağı Kongo'dan gelmişti, tıpkı onun gibi. Belki de onları oradan tanıyordu.

– Tarihler örtüşmüyor. Bu aileler Lontano'ya yerleştiğinde o daha doğmamıştı.

– Onun ailesiyle alakalı bir şeyler? Ya da büyücülük?

– Sen iyice kafayı yemişsin. Aşağılık herif Semenderler'i seçmişti, çünkü onlar Lontano'nun en gözde kızlarıydı. Onları birer birer fetişe dönüştürerek daha fazla güç elde ediyordu... hepsi bu. Bana para ve zaman kaybettiriyorsun. Bu tür bir telefon konuşmasının kaça patladığından haberin var mı?

Erwan kulak asmadı.

– Philae bana kızların çok fazla uyuşturucu kullandığını söyledi.

– Yani?

– Bana asitlerden, LSD'den bahsetti. Nereden buluyorlardı?

– Tedarikçiler vardı. Lontano modern bir şehirdi. Nereye varmak istiyorsun?

Arkasında kapanan kapıların sesini duydu. Erwan dönüp baktı. Çantalar bagajda, şoför direksiyonda, Salvo da şoförün yanındaki koltuktaydı. Tek eksik kendisiydi. Ürperdi. Belki de sünger kadar nemli bu havada çoktan hastalanmıştı.

– Bu ipucunun üstüne gittiğine eminim.

– Kokain almaya akşam gidiyorlardı, dedi babası kısa bir sessizliğin ardından. Nehrin diğer tarafına. Aslında, katil de onları bu şekilde ağına düşürüyordu... Memnun musun? Bugün sana bunun ne yararı var?

– Benim fikrim...

– Hangi fikirden bahsediyorsun? diye patladı Morvan. Dönemin bütün uyuşturucu satıcılarını sorguladım, Siyahların gettolarına gidip gelen her kızı takip ettim, gecelerimi teknede gizlenerek geçirdim, bunların tümü sonuçsuz kaldı. Onu asla suçüstü yakalamayı başaramadım. Bugün, Pharabot öldü. İkinci Çivi Adam da. Lanet olsun, hikâyeyi neden yeniden yazmaya çalışıyorsun? Bu olaylardan kırk yıl sonra beni boka bulamak için mi?

Erwan ne diyeceğini bilemedi. Babası öfkeyle konuşmayı sonlandırdı:

– Bu tür zırvalıklar için uydu telefonunu kullanma. Onu, ihtiyacın olduğunda arayasın diye verdim, akşamları beni çileden çıkarman için değil.

19

Penasar 8. Bölge'de yer alan, geniş ve loş bir Endonezya restoranıydı. Masaların üstünü ve yüzleri, cimrice aydınlatan mumlar, dolaylı ışıklandırmalar, bronz ve bakır objeler. Duvarlar boyunca uzanan bez bölmelerin ardındaki *wayang*[27] kuklalarından zarafet dolu gölgeler yansıyordu. Buranın kadınlar için bir avantajı vardı: Loş ortam, kırışıkları ve diğer kusurları örtüyordu. Erkekler içinse, zafer öncesi bir ön tadımdı: Daha şimdiden yataktaydılar sanki yani hemen hemen.

Gaëlle'in burayı seçme nedeniyse başkaydı: Birbirlerinden uzak yerleştirilmiş masalar gerçek bir mahremiyet sağlıyordu. Bu ilk buluşmada, rahatsız edici tanıklar istemiyordu. Tuhaf bir şekilde kendini rahat hissediyordu. Buna karşılık Katz, konuyla alakası yokmuş gibi davranıyordu. Gaëlle bu ortamın tadım çıkarıyordu; bir yıl boyunca, onun karşısında kendini aşağılık konumunda hissetmişti. Burada, küçük rövanşını alıyordu.

– Endonezya'yı biliyor musunuz? diye sordu adam acemice.

Görünen o ki, bu tür işlere alışkın biri değildi. İyi de hangi tür bir işti bu? Onu neden davet etmişti? Tavlamak için mi? Yeni bir deney mi yapıyordu: masa başında psikanaliz?

Gaëlle şişte pişirilmiş bir tavuk parçasını satay sosuna batırdı, bir lokma ısırdı, sonra omzunu silkti.

– Herkes kadar: Bali'ye gittim.

Katz da bir tavuk parçası alırken gülümsedi.

– Aynı dünyaya ait olmadığımız ortada.

– Arkadaşlarınızın Palavas-les-Flots'ya kamp kurmaya gittiklerine beni inandıramazsınız.

– Şaşıracaksınız. Mesleğimi 16. Bölge'de icra etmeme ve hasta-

27. Java ve Bali adalarında çok popüler olan bir tür gölge tiyatrosu. (ç.n.)

larımm genelde ekonomik rahatlık içinde olmasına rağmen, geldiğim ortam...

Demek öyle, anlaşılan Zola'ya yakışır bir biyografi dinleyecekti. *Önemli değil.* Akşamın gidişatı nasıl olursa olsun, psikiyatrını böyle bir pozisyonda seyretmek büyük bir zevkti.

– Peki, eşiniz, çocuklarınız? Bu akşam onlar nerede?

– Eee şey... (Rahatsız olmuş gibiydi, eli kendiliğinden peçetesine gitti, ağzını sildi.) Evdeler.

– Eşiniz, benimle akşam yemeğinde olduğunuzu biliyor mu?

– Yani... elbette.

– Bir yorum yapmadı mı, size kızmadı mı?

Adam kısa bir kahkaha attı.

– Biz o tür çiftlerden değiliz.

Gaëlle onun ne demek istediğini merak etti ama soru kutusuyla devam etmeyi tercih etti:

– Çocuklarınız kaç yaşlarında?

– Büyük olan, Hugo, on bir yaşında. Kardeşi, Noah, sekiz.

Garson sipariş için geldi. Gaëlle beraber paylaşacakları birçok yemek seçti.

– Sizi uyarmak isterim, dedi yapmacıktan otoriter bir ses tonuyla, bu akşam konu sizsiniz.

– Neden?

– Çünkü zaten benim hakkımda her şeyi biliyorsunuz.

Gaëlle psikiyatrın tikini fark etmişti: Sanki ısıtmak ister gibi avuçlarını birbirine sürtüyor, çıkan kuru yaprak sesi ona Morvan'ı ve onun yılan derisini hatırlatıyordu. *Hiç hoş değildi.*

– Katz, hangi kökenden?

– Yahudi, eğer sorunuz buysa.

– Soru *kesinlikle* bu değil!

– İsmim Alman ismi, dedi gülümseyerek kadını yatıştırmaya çalıştı. Babam 60'lı yıllarda Doğu Berlin'de araba montaj işindeydi. Sonra "düşman" tarafa geçti, rakip Fransız markasıydı, ismini bilmiyorum, Fransa'ya göç etmeden önce.

– Siz Fransa'da mı doğdunuz?

– Öyle denebilir: Alsace'ta. Üniversiteye kadar orada yaşadım.

– Neden bu dalı seçtiniz?

Soru ağzından kaçıvermişti; halbuki bu soruyu sormayacağına dair kendine söz vermişti: Çok beylik bir soruydu. Psikiyatrlık da, polislik veya fahişelik gibi bir meslekti. Üst düzey bir polisin kızı ve boş zamanlarında eskortluk yapan biri olarak soracak çok daha iyi bir soru bulabilirdi.

– Size basit bir cevap vereceğim... Psikiyatrlık benim için dünyanın en güzel mesleği.

– Onu nasıl tanımlarsınız?

Dirseklerini masaya dayadı; mum ışığının yansımaları kemikli yüzünde girdap oluşturuyordu.

– Ben bir tamirciyim. Kadınları ve erkekleri işler hale getiriyorum. Ruhlarını arındırıyorum ve onlara pozitif enerji yayıyorum. Ölüme karşı sevgiyi savunuyorum.

– Siz bir idealistsiniz.

– Böyle düşünceler için yaşlı olduğumu mu düşünüyorsunuz?

– Yaşınızı bilmiyorum.

– Kırk altı.

Siparişler geldi. Adamın sorulara verdiği cevaplar içten ve daha ziyade tatmin ediciydi. Gaëlle, her yemek hakkında bazı açıklamalar yaptıktan sonra (ikinci gelişi olmasına rağmen çok iyi biliyor gibi davranıyordu), hafif saldırgan tutumuyla devam ederek yeni sorulara geçti:

– Gün boyu hastaların sızlanmalarını, marazi düşüncelerini dinlemek sizi yormuyor mu?

– Sizi duyan da apartmanlardaki çöp tünelinden bahsediyorsunuz zanneder.

– Biraz öyle, değil mi?

– Dinleyici olan ben değilim aslında, sadece kilidi açan bir anahtarım. Hastalarım, kendi kendileriyle konuşurlar.

– Kendinize on beş dakika hâkim olabildiniz.

– Neden ki?

– Bu psikiyatr saçmalıklarını kastediyorum.

Kadehini –aslında fincanını– kaldırdı: Baharatlı çay sipariş etmişlerdi.

– Haksızlık ediyorsunuz: Soruları soran sizsiniz.

Gaëlle de fincanını kaldırdı, ardından çayından bir yudum aldı.

– Doğru, ama siz beni tanıyorsunuz, öyle değil mi? Küstah olmadığımda düşmanca davranırım. İki türlü de davranmıyorsam ağlarım. Beni akşam yemeğine neden davet ettiğinizi söyleyecek misiniz?

Sormaması gereken bir soru daha.

– Sizinle arkadaş olmak istiyorum diyelim.

– Hayal kırıklığına uğradım, dedi Gaëlle sırıtarak.

– Yanılıyorsunuz: Bu daha ziyade, büyük umutlar beslediğimi gösteriyor...

Gaëlle üstelemedi, dostluğun aşktan daha güçlü olduğuna dair

sonu gelmeyen bir söylev dinlemekten korkuyordu. Pragmatik sorulara –günlük yaşamı, mesleği– geri dönmeyi tercih etti. Bu konuda hâlâ yeterince bilgi sahibi değildi. Fakültede ders vermiyordu, bir hastanede çalışmıyordu: İşinde ne başarılıydı ne de farklı. Muayenehanesinden küçük bir ticarethane gibi söz ediyordu.

Ama yine de onun yüzünü incelemekten bıkmıyordu; seanslar boyunca, Katz'ın sesi hep boşlukla ve çatlak tavanla özdeşleşmişti. Şimdi, bu etten ve kemikten –özellikle de kemikten– varlığı hayranlıkla seyredebiliyordu.

Gecikmeyle de olsa, gelişigüzel konuşarak hiç susmadığını fark etti. Kendini içmiş gibi hissediyordu, ama bu tahrik olmanın yarattığı etkiydi. Başı bir dua çarkı[28] gibi dönüyordu.

Birden psikiyatr bir el hareketiyle onu susturdu. Gözlerini Gaëlle'in tabağına dikmişti: Genç kadın yemeklerine hiç dokunmamıştı. Aslında o da bir sınamadan geçiyordu. Katz, on yıl süren anoreksiya ve bu sorunla ilgili her şeyi Gaëlle'in anlattıkları kadarıyla biliyordu.

– Sandığınız gibi değil, dedi Gaëlle kaşığını *nasi goreng*'ine[29] daldırırken. Sürekli konuşmaktan yemek yemeyi unuttum.

– O halde bırakın ben konuşayım. Size bir cinsel ilişkiden çok daha değerli bir şey önerdiğimi anlamanızı istiyorum.

Genç kadın kaşığı ağzına götürdü; çok lezizdi.

– Bu, erkeklerin çekiciliği olmayan şişko kızlara söylediği şey.

– Gaëlle sizi derinlemesine tanıyorum. Şu nefret ettiğiniz baba imgesi...

– İmge değil, gerçek. Adam pisliğin...

– Erkeklerle sadece tek bir şekilde ilişki kuruyorsunuz, savaşarak ve kullandığınız silah da kendi bedeniniz. Bu konuda mücadelenizi verdiniz, nevrozlar yaşadınız...

– Bu konsültasyona para ödemem gerekiyor mu?

– Beni dinleyiniz. Size bugün başka türlü bir destek, bir güç teklif ediyorum. Sizi bu duruma getiren erkek/düşman çağrışımını sona erdirmek için size yardım etmek istiyorum. (Gülümsedi.) Affedilen ilk erkek olmak istiyorum, diyelim...

Gaëlle çayından bir yudum aldı; soğumuştu.

– Sizden konuşmayı tercih ederdim, dedi; kaskatı kesilmişti.

– Bizden konuşuyoruz. Artık sizin psikiyatrınız olmak zorun-

28. Tibetli Budistlerin ibadetlerinde kullandığı, üzerinde mantralar yazılı olan ve bir eksen çevresinde dönen silindir. (ç.n.)

29. Endonezya mutfağına özgü yağda kızarmış pirinç. Tatlı soya sosu, kimyon, tatlı kırmızıbiber, kişniş, zerdeçal, kurutulmuş zencefil tohumuyla servis edilir. (ç.n.)

da değilim, ne de diğer erkekler gibi cinsel bir av. Dostunuz olacağım yalnızca.

Gaëlle gözlerinin yaşlarla dolduğunu hissetti. Katz'ın niyetini anlamıyordu, ama bu iyi yürekliliği midesini bulandırıyordu. Etkilendiği tüm duygular arasında en kötüsü acımaydı.

– Özür dilerim.

İki gözü iki çeşme ağlamak için tuvalete gitti. *Kahrolası, lanet rezil...* Kendini kim sanıyordu? Bir yıl boyunca suskunluğuyla onu bunaltmıştı, şimdi de kalkmış bir rahip gibi onunla konuşuyordu.

Lavaboların üstündeki aynada kendini gördüğünde çoktan durumunun üstesinden gelmişti. Altın sarısı yansımalarıyla koyu renkli dekorasyonun içinde –hep Bali üslubu– kendini inceledi: Ufak tefek, çok yorgun, öfkeli. *Bu akşam yemeği hiçbir halta yaramadı*, diye düşündü. *Tamamen başarısız. O kadar heves edecek bir şey yokmuş.* Çantasını masada unutmuştu: Makyajını tazelemesi imkânsızdı. Alnına biraz su çarptı, yanaklarını çimdikleyip sıkıştırdı ve tuvaletten çıktı... Merdivenleri çıkarken çoktan fikir değiştirmişti. Ona bir şans vermesi gerekiyordu. İlk kez bir erkek, başka bir şey yerine ona elini uzatıyordu.

Bir tiyatro sahnesine yaklaşır gibi avuçlarıyla küçük siyah elbisesini düzelterek salonu geçti. Masaya birkaç metre kala durdu, şaşırmıştı. Karanlığın derinliklerinde, masayla kendini gizlemiş, Éric Katz onun el çantasını karıştırmakla meşguldü.

Gaëlle yeniden yürümeye başladığında, Katz onu fark etmiş ve gülümsüyordu. Çanta yeniden yerine, boş koltuğun üzerine konmuştu. Gaëlle hayal gördüğünü sanabilirdi, ama hayır. Ne arıyordu? Bu akşam yemeğinin gerçek amacı neydi?

Yerine oturduğunda mantığını yeniden kazanmıştı, yani öfkesini ve küçümseyici tavırlarını. Durmadan gülüyordu, hatta daha da fazla gülüyordu: Bu rolü oynamayı çok iyi bilirdi. Katz onunla konuşuyor, o da nükteyle, hayat dolu cevaplar veriyordu. Otomatik pilota bağlamıştı, bu masada olup bitenler onu zerre kadar ilgilendirmiyordu artık.

Kemiklerine kadar buz kesmiş, kararını vermişti: İşi adamın arzularının en son noktasına kadar götürecek ve sırrını söküp alacaktı.

Bu adam bir şeylerin peşindeydi ve o, ne olduğunu öğrenecekti.

20

"Turned a whiter Shade of pale..."[30]

Lontano, 1970. Cité Radieuse'ün balo salonunda, Procol Harum'un ezgileri otelin çevresinde yankılanırken, orman sessizce ağlıyordu.

Morvan parçanın ahenkli devamını (Pachelbel'in *Canon'u*) ve Hammond orgunun boğuk tınısını hâlâ hatırlıyordu. Aşkın sesi ve aynı zamanda ölümün de sesi. Pistte çiftler tam bir uyum içinde dans ediyorlardı, ama disko topunun ritmiyle tımbırdayan bu kilise esinli müzikle esrimiş herkes yalnızdı.

Kısacık şortu, beyaz botlarıyla Maggie onun kulağına, sıcağa rağmen sivrisinekler yüzünden naylon çorap giymek zorunda olduğunu ama lanet olasıcıların çorabın üstünden de ısırdığını fısıldıyordu... Kırmızı dudaklarının gülümsemesi, sesinin boğuk tınısı. Morvan hafifçe ondan uzaklaşıyor ve ona yetimhanede verilen vitamin tozlarını hatırlatan çillerini hayranlıkla seyrediyordu – çocukluğunun nadir güzel anılarından biri.

Ve şimdi, bu toz oradaydı, kızın dudaklarının hemen yanında. Ebediyen onun vitamini...

Maggie'nin mırıldanmalarının ötesinde şarkının sözlerini de duyuyordu: Hayaleti çağrıştıran solgun yüzlü bir kadın, uçup giden bir tavan, hikâyesini anlatan bir değirmenci ve iskambil kartlarının arasında yüzen bir adam... Kelimeler akıp giderken Morvan kendi kaderini düşünüyordu: Bir şekilde bu şarkı onun hikâyesini anlatıyordu, soluk yüzlü bir kadın, Verlaine'in şiirlerinde sık sık sözü edilen o kadınlardan biri tarafından izlenen bir adamın hikâyesini. Bu müzik ona ne söylüyordu? Lanetinden asla kaçamayacağını ve soluk benizli kızın onu hep bulacağını mı?

30. *"Beyaz gölgesi gibi oldu solgunluğun..."* 1967'de kurulmuş İngiliz rock grubu Procol Harum'un ünlü parçasının adı. (ç.n.)

Ve gerçekten, o akşam da balo salonunun kapısında belirmişti.

Silueti arkadan vuran ışıkla karaltı halinde görünüyordu. Pistin kenarında, sırtı giriş holünün neon ışıklarına dönük bir şekilde duruyordu. Morvan'm nefesi kesilmişti. Zaman durmuştu. Artık Maggie'nin kahkahaları yoktu, önemini yitirmiş bir geçmişin belirsizliklerinde çoktan kaybolmuştu.

Onun için tek şimdi vardı; orada, birkaç metre ötede duruyordu.

Maggie Grégoire'ın bakışlarını takip etmiş ve o da gelen kızı fark etmişti. Şaşkın, dalgın ve çoktan yenik düşmüş görünüyordu. Darbe çok uzun süre veya tam bir saniye önce, haberi olmadan gerçekleşmişti, ama orgda "A Whiter Shade of Pale"in ağıt bölümü çalmaya devam ederken zaten her şey kendiliğinden hallolmuştu.

Morvan Maggie'yi bıraktı ve diğerine doğru döndü. Ufak tefek ve çok zayıf bir kızdı. Yüzü baklava biçimindeydi. Hatları belirgin çenesi, dolgun dudaklarının çevresinde daralıyordu. Bir yumuşaklık, kameo tarzı kolye uçlarının içindeki minik heykelcikleri andıran bu yüzü sarmalıyordu. Lontano'da revaçta olan düz ve uzun saçlardı; Catherine Fontana'nın saçları kısaydı. Semenderler'de kızıllık ve sarışınlık olağandı, o esmerdi.

– Tanıyor musun? diye sordu Maggie, hâlâ neşeliymiş gibi davranmaya çabalayarak.

Morvan güçlükle yutkundu ve uzaklaşırken fısıldadı:

– Ezelden beri...

Çadırın perdesi aniden açıldı.

– Patron, gelmen gerekiyor.

Şiltesinin üstünde doğruldu; oğlunun yeniden canlandırdığı iblislere meydan okumak için çadırma kapanmıştı.

– Ne oluyor?

– Gel.

Korkmuş bir halde ateşin çevresine toplanmış askerleri ve hamalları gördü.

– Gürültüler duymuşlar, tonton.

– Ne tür gürültüler?

– Gürültüler işte.

Morvan kulak kabarttı. Olağanüstü bir şey yoktu. Bir hayvan olduğunu sanmıyordu; savaş bütün büyük yırtıcıları kaçırmıştı. Büyük olasılıkla milislerdi. "Götverenler seni bekliyor..." diye takılmıştı Jacquot. Grégoire, oğlanı vurup öldürdüğü için herkes onun tavrını biliyordu.

– Ne yapıyoruz, patron?

– Gidip yatacağız. Bu gece bir şey yapmayacaklardır.

– Emin misin, patron? Çünkü...

– Uyuyun. Yarın bakarız.

Tutam gözden kayboldu. Morvan bu bölgede daha çok Maï-Maï'lerin olduğunu düşünüyordu, Kongo'nun geleneksel savaşçıları. Zaten bu salaklardan daha fazla batıl itikatlı kimse yoktu. Asla bir gece saldırısına kalkışmazlardı – gece ruhların krallığıydı.

Hemen kubbe çadırına girmedi, karanlığın tadını çıkararak, yakıcı havayı soluyarak birkaç dakika oyalandı. Çevredeki tehdidi çoktan unutmuştu – Afrika'nın bedenine gerçekten nüfuz etmek isteyenlerin ödeyeceği küçük bir bedeldi. Evet, onu korkutan tek tehlikeyi yeniden düşünüyordu: Oğlu Erwan'ın öğrenebileceği şey. Cité Radieuse'e ve bu gece harekete geçen kâbusa kadar ulaşabilecek miydi?

21

Bozuk yolda iki saatlik bir yolculuğun sonunda yerinden fırlayan bir tekerleklerini kaybetmişlerdi. Aramışlar, bulmuşlar ve gece yarısından sonra yeniden yola çıkmadan önce elden geçirmişlerdi. Daha sonra yolu kapatan bir ağaç gövdesiyle bir saat uğraşmışlar, ardından da 4x4 çamura saplanmıştı. Erwan, sağanak sırtlarını kamçılarken lastiklerin altına metal plakalar yerleştiren adamlarına yardım etmişti. Geri kalan zamanda da arka koltukta uyumaya çalışmıştı; başaramamıştı: Çok fazla tümsek, çok fazla sarsıntı, çok fazla ter vardı. Sonunda, bu hayalet yolculuktan iyice faydalanmak için gözlerini açık tutmanın daha iyi olduğuna karar vermişti.

Artık güneş doğuyordu, arabanın içinde serin bir rüzgâr vardı ve Salvo ona yolun anca yarısını kat ettiklerini söylemişti.

– Erzak almak için Muyumba'da duracağız! dedi bağırarak.

– Bu işi Ankoro'da yapmamız gerekmez mi?

– İhtiyatlı olmak daha iyi.

Erwan mesajı aldı.

– Ankoro'ya daha kaç saat var?

– En az bir gün.

Böylece, nihayet oradaydı işte. Babasının çok sık sözünü ettiği batakta. Zaman kavramı yok, yol yok, sınırlar yok. Olayları olduğu gibi kabul etmek ve özellikle de yolculuğun ne demek olduğunu iyi kavramak: Afrika sizin üstünüzden geçer, siz onun değil.

– Peki... mavnalar?

Salvo, ne bugün ne de yarın oraya varma şanslarının olmadığını belirten bir aldırmazlık hareketi yaptı.

Erwan camını açtı ve sabah güneşi altındaki manzarayı hayranlıkla seyredaldı. Uçsuz bucaksız ovalar, güneşten yayılan toz-

lu ışığın içinde kaybolmuş küçük vadiler, tepe noktaları sisin içinde kalmış ağaçlar. Her öğe sanki çok eski bir jeolojik çağa aitti. Çeltik tarlalarının yeşili, dökümhanelerin kızıllığı, çiçek başçıklarının sarısı: Bütün renklerin doğduğu yer burasıydı.

Aklına bu toprakları fethetmiş –sömürmüş– insanlar geldi. Kendi dillerinde "uzak" anlamına gelen bir tabela dikmiş şu İtalyanları ve yeraltı zenginliklerini keşfederek İtalyanların izinden gitmiş Belçikalıları düşündü.

– Beyaz Kurucular'ın hikâyesini biliyor musun?

– Patron, dedi Salvo, kendinden emin bir ses tonuyla, ben psikoloji eğitimi aldım.

Erwan ilişkiyi anlamamıştı, ama devamını bekledi.

– Her şey Léopold'la başladı, Belçika kralı, dedi boru gibi sesiyle. Ülkesinden adamlar yolladı, Afrika topraklarını sömürmek, fildişi toplamak, ağaçları kesmek, ilk demiryolunu inşa etmek ve elbette Zencileri yola getirmek için en sert, en acımasız adamlar... İlk başlarda, gariban Beyazlar hayvanlar gibi yaşıyorlardı. Evleri yoktu, tonton, ne yiyecekleri ne de başka bir şeyleri vardı. Dışarı çıkarmak ve onların yerine yerleşmek için katedral termitlerini dumana boğdular.

Tekerleklerin sarsıntısı, motorun uğultusu ve Salvo'nun maçete kadar keskin aksamı nedeniyle Erwan yanlış anladığım sandı.

– Toprağın altında mı yaşıyorlardı?

Salvo neşeyle ellerini çırptı; bazen uyumasını engellemek bazen uyandırmak için şoförü durmadan tokatlıyor ya da tekmeliyordu.

– Patron, katedral termitlerinin yuvaları, yerüstünde birkaç metre yüksekliği olan yapılardır! Onları kırmak, parçalamak imkânsızdır. O kadar sağlamlardır ki, bir yol inşa ederken etraflarından dolanmak gerekir. Beyazlar bunların içinde yaşıyorlardı ve cevher bulmak için kayayı çıplak elle kazıyorlardı.

Erwan bu anlatılanların doğruluğu konusunda gerçekten şüpheye kapılmıştı.

– Lontano'daki aileler, bu öncüler onlar mıydı?

– Aşağı Kongo demiryolunu onlar inşa ettiler! Rayları döktükleri büyük potaların içine ölmüş işçilerin cesetlerini atıyorlardı ve demiryolunun geçmesine karşı çıkan büyücüleri öldürüyorlardı...

Yine efsaneler, ama Erwan servet ve güç peşindeki o Beyazları gözünde canlandırabiliyordu. Gerçek vahşiler, onlardı. Annesinin soyu. Kendi soyu. Maggie'nin ailesinden şimdiye kadar kimseyle

tanışmamıştı. Morvan onların, kendi ülkelerinde öldüğünü söylemişti. Doğru muydu?

– 1914 savaşından sonra, diye devam ediyordu Salvo, Avrupa'yı Kongo sayesinde kalay, çinko ve bakırla yeniden inşa ettiler...

Rahip Albert, ona Beyaz Kurucular'ın 60'lı yıllarda Katanga'ya yerleştiğini söylemişti.

– Bu ailelerin bu bölgeye neden geldiklerini biliyor musun? Batıda işleri yolunda gitmiyor muydu?

– Bir şeyler olmuştu, diye cevapladı Salvo, sıkıntılı bir ses tonuyla. Mayombe'den kovulmuşlardı. Bir büyü olayı... Mayombe'de büyücü çok güçlüdür. Gerrrrçekten, çoook güçlü! O Beyazlar lanetlenmişti!

Bu söylentilerin kuşkusuz sembolik bir değeri vardı: Bir olay meydana gelmişti, bir cürüm veya siyasi bir yanlış, bu da ormandakiler ve batıl itikatlar tarafından gerçeğinden saptırılmıştı. Kısacası, bu aileleri batı kıyılarından kovmuşlardı.

– Katanga'da kimse onları istemiyordu, diye devam etti Banyamulenge. Belçikalılar çok önceden beri oradaydı, Kolwezi'de işleri tıkırındaydı ve bunu paylaşmak istemiyorlardı. Bunun üzerine, Kurucular Kuzey'e, gerçek vahşi topraklara doğru gitmek zorunda kaldılar. Yeniden termit yuvalarında yaşamaları ve kırmızı toprağı beyaz elleriyle kazmaları gerekti... Kongo bağımsızlık savaşı veriyordu ve herkes birbiriyle kavga ediyordu. Ama onlar, kazıyorlar, yine kazıyorlardı... Parmaklarının altında kobalt, manganez, altın vardı! Mobutu onları dinlemek zorunda kalmıştı... Onlar belki de küçümseniyorlardı, ama kendi alanlarında en iyi olanlar da hep onlardı...

Erwan Çivi Adam'ı, Aşağı Kongo'nun ihmal edilmiş çocuğunu düşündü. Sonuçta, onun doğumu ile bu lanetli kralların göç etmesi arasında çok fazla bir süre yoktu...

– Patron, Muyumba'ya vardık.

Erwan, yer yer çamur olmuş ön camdan, hırpani kılıklı askerler tarafından kontrol altında tutulan, iki benzin varili arasına gerilmiş bir ip gördü. Yolun kenarında, geniş bir şemsiyenin altında, bir kovanın ya da tahtadan bir sandığın önünde oturmuş kadınlar vardı.

Salvo döndü ve elini uzattı. Gece boyunca, bu tip birçok barikatla karşılaşmışlardı. Her seferinde, izin belgelerini göstermek ve özellikle de bir miktar banknot vermek gerekiyordu. Erwan kemerini açtı ve bir tomar parayı Salvo'ya verdi.

– Sen yaklaşmıyorsun. Konuşmayı bana bırakıyorsun. (Sarı Mayo hızlı bir şekilde istavroz çıkardı, sonra Kutsal Kitap'ım öptü.) Tanrı bizi korusun!

Kuzey'e doğru çıktıkça Salvo git gide daha sinirli olmuştu. 4x4'ü kontrol noktasından yüz metre uzakta durdurdu. Bir sigorta memuru gibi evrak çantası koltuğunun altında askerlere doğru yürürken, Erwan bacaklarının uyuşukluğunu gidermek için bu fırsattan yararlandı.

İnsan bir gemiden indiğinde sallanmaya devam ederdi. O da yoldaki çukurların, derin tekerlek izlerinin ve su birikintilerinin neden olduğu sarsıntının titreşimini hâlâ bacaklarında hissediyordu. Sendeleyerek şemsiyeye doğru ilerledi; kurt gibi acıkmıştı.

Kahvaltı için bir göz atması gerekecekti. Burada yetmiş beş santilitrelik şişelerde benzin, herhangi bir otelden çalınmış duş boneleri, leğenlerin içinde tırtıllar satılıyordu. Diğer malzemeler çok daha gizemliydi: Ne oldukları meçhul tüpler, saydam paketler içinde kahverengimsi sıvılar, paslı küçük teneke kutular...

Salvo arkasında belirdi, ağzı kulaklarındaydı: Kontrol sorunsuz geçmişti.

– Hasta mısın, patron?

– Hayır, neden?

– Çünkü burası eczane.

Erwan şekilsiz ve kir pas içindeki kaplara yeniden baktı.

– Bunlar ilaç mı?

– Diş macunu, hemoroit için. Kil, diş çürükleri için, diye açıkladı Siyahi adam bir doktor edasıyla. Yanıklar için, daha ziyade tırtıl yumurtaları kullanılıyor. Kendi başımızın çaresine bakmamız gerekiyor!

– Peki... bu? diye sordu Fransız, alüminyum kâğıtlara sarılmış, kare biçimindeki şeyleri işaret ederek.

– Kozmetik.

– Ne tür?

– Bulyon küpleri. Kadınlar fitil diye kullanıyor, daha büyük kalçalara sahip olmak için!

22

Muyumba tepeler arasında yer alan, kumlarla örtülü bir şehirdi. Her şey kırmızıydı: Laterit, kerpiç tuğlalar, pas rengi çatılar. Erwan, kan görmekten gına gelmiş gözlerini dinlendirmek için cerrahların yeşil önlük giydiklerini düşündü; Muyumba sakinlerinin de yeşil giymeleri gerekecekti.

Şoför labirenti andıran dar sokaklara girmek için anayoldan ayrılmıştı. Her şey şıpın işi ve yakın zamanda inşa edilmiş gibiydi. Başka yerde maden bulunur bulunmaz sanki herkes çekip gidecekti.

– Kontrol noktasındaki askerler, diye sordu Erwan, düzenli ordudan mıydı?

– Sayılır.

– Nasıl "sayılır"?

– FARDC üniforması giyiyorlar ama bu bir şey ifade etmez. Her grup kendisi için savaşır. Bir parça toprak ele geçirirler ve orayı işletirler: Maden ocağı, tarlalar... Kabila uzakta ve hayatta kalmak gerekiyor.

Lâl rengi bir labirentin içinde yol almaya devam ediyorlardı. Erwan böyle bir gettoya neden sapmak gereği duyduklarını anlamıyordu.

– Buradan nereye gidiyoruz?

– Mesele şu: Hâlâ mangırın var mı?

– Beni yormaya başladın, Salvo. Bir ip parçasını geçmek için sana para ödemeyeceğim.

– Peki, bir tanıkla görüşmek için?

Erwan'ın cevap verecek zamanı olmadı. Salvo arkaya döndü ve dirseğini iki koltuğun arasına yerleştirdi.

– Uzun süre Lontano'da yaşamış bir teyzem var. Büyük bir ai-

lenin yanında çalışıyordu, hangisi olduğunu hatırlamıyorum. Şimdi teyzem burada, Muyumba'da yaşıyor. Düşündüm de: Belki onu görmeye gidebiliriz...

Erwan kemerini açtı – fiziki tehdide ve silaha dayalı başka yöntemlere geçmenin zamanı gelecekti. Salvo yüz doları cebe indirdi ve şoföre yeni bir emir verdi.

Birkaç manevranın ardından kendilerini sıkıştırılmış toprak zeminli bir avluda buldular. Tüm alanı U biçiminde tek bir blok çevreliyordu. Çatının üstünde yağmur suyu toplamakta kullanılan bir sarnıç vardı. Kum sanki duvarları emiyor ve en küçük köşeyi bile dolduruyordu. Yere oturmuş peçeli kadınlar kendi ölüm pusularına yatmış gibiydi.

Banyamulenge perdeyle kapatılmış bir girişe doğru yöneldi. Bu iç avlunun sıcaklığı bir fırınınkinden farksızdı. Bez bir pankartın üstüne fırçayla yazılmış yazı dikkatini çekti: KADIN BAKIM MERKEZİ.

Salvo ona doğru döndü, birden ciddileşmişti.

– Teyzemin adı Mouna, patron. Burada çok saygı görür. Kuzey'den gelen tecavüze uğramış kadınlarla ilgileniyor. Yani terbiyeli ve nazik davranıyorsun, tamam mı?

– Elbette, ben...

– Buradaki kadınlar radyasyona maruz kalmışlardır, anlıyor musun?

Salvo, rüzgârın uğultusu kırmızı toz bulutları kaldırarak etraflarında dönmesine rağmen neredeyse fısıldayarak konuşuyordu.

– Ne radyasyonu?

– Utanç, acı, kirlenme... (Siyahi adam onu kolundan tuttu.) Tecavüz, bizim atom bombamızdır, anlıyor musun? Bu kurbanlar sonsuza dek kirlenmişlerdir, ağır ateşte kavrula kavrula ölürler...

Erwan kolunu kurtardı.

– Terbiyeli ve kibar olacağım.

23

Perde karanlığa açıldı. İlk odada mobilya yoktu, sadece halılar vardı. Dışarıdakiler gibi yine türbanlı kadınlar yere oturmuşlardı, hiç kımıldamıyorlardı. Erwan ilerledi. Bir iki çatı penceresi de kartonla kapatılmıştı. Gemici fenerleri ve mumlar, toprak duvarlara pembemsi ölgün ışıklar yansıtarak mekânı yer yer aydınlatıyordu.

Burası artık siyah Afrika değil, kırmızı Afrika'ydı, çölün ve İslam'ın Afrikası. Alacakaranlığa rağmen, içeride en ufak bir serinlik yoktu. Sıcaklığın kırk derecenin altında olduğunu düşünmek bile hayalcilik olurdu.

Salvo hayaletlerle yeni bir lehçeyle konuştu. Kadın kafasını salladı ve ayağa kalktı. Ufak tefekti, kamburlaşmıştı, boyu ancak onun beline geliyordu. Yürümeye başladı ve onlar da tek kelime etmeden kadının peşinden gittiler.

Kumaşlarla, bezlerle, çamaşırlarla bölmelere ayrılmış bir sürü odadan geçtiler. Bu dalgalanan bölme duvarlarının ardında Erwan, tepkisiz oturan veya ağır hareketlerle ve itinayla ev işleriyle uğraşan siluetler, yeniyetmeler, küçük kızlar görüyordu. Bazen bir bebek ağlaması duyuluyordu. Kuşkusuz bir cinsel suiistimalin ürünüydü – ya da bir ırz düşmanının kurbanı. Kimi nekahet dönemindeki kadınlar topallıyor ya da zorlukla yürüyordu. Erwan, Paris'teki araştırmaları sırasında, ülkede gerçekleşen yüz binlerce tecavüz olayıyla ilgili raporlar bulmuştu; dakikada bir tecavüzden söz ediliyordu. Bu kadınların neden sakat olduklarını biliyordu, ama okuduğu ayrıntıları hatırlamak istemiyordu.

Son odada, on kadar hayalet, üzerinde çay hazırlanan bir mangalın çevresine halka biçiminde oturmuştu. Onları getiren gölge eğildi ve yerde oturmakta olan yaşlı bir kadınla konuştu.

– Mouna Anne, diye fısıldadı Salvo.

Kadınlar onlara yer açmak için kenara çekildiler. Yaldızlı motiflerle süslenmiş lâl rengi, emprime bir giysi giymiş olan ev sahibesi merakla kafasını yana doğru eğmişti ve saçları kıvırcık değildi: Gri saçları sadece dalgalıydı ve omuzlarına kadar inen koyu renkli bir başörtüsüyle kapatılmıştı. Mangalın ölgün ışığı altında, yüzü çok sert, siyah renkli bir ağaç kütüğünden yontulmuş gibi gözüküyordu. İki derin kırışık elmacıkkemiklerinin üstünde kıskaç oluşturuyor, ağız çevresinde daralıyordu.

Tanışma faslı. Salvo Fransızca konuşuyordu. Mouna ilgisiz bir şekilde, neredeyse orada değilmiş gibi dinliyordu. Yarı aralık gözleriyle kör gibi boşluğa bakıyordu.

– Seninle konuşmayı kabul etti, diye durumu özetledi Banyamulenge, bir fincan çayı Erwan'a uzatırken. Doğru hatırlıyormuşum: Beyaz Kurucular'ın evinde çalışmış.

– Diğer kadınlar Fransızca biliyor mu?

– Hayır.

Daha iyi. Dinleyiciye gerek yok. Erwan çayından bir yudum aldı –hiç bu kadar acı, ama aynı zamanda da şekerli bir şey içmemişti– sonra buraya geliş sebebini sıkılarak açıkladı; tedirgindi: Bugünün kurbanlarının yanında kırk yıl öncesine ait hikâyenin pek bir önemi yoktu. Yaşlı kadın hâlâ gizemli bir noktaya bakıyordu; başı, kırık bir oyuncak bebeğinki gibi yana eğikti. Erwan'ın konuya giriş şekli onu eğlendirmiş gibiydi; gazetecilerin ya da STK mensuplarının konuşmalarından sonra farklı gelmişti.

– Verhoeven'lerin evinde çalışıyordum, diye sonunda cevap verdi yaşlı kadın, neredeyse kusursuz bir Fransızcayla. Lontano'nun önemli ailelerinden biriydi. Baba, Maden İşletmecileri Birliği'nin yöneticisiydi, şehrin başkanıydı.

– Verhoeven'lerde ne iş yapıyordunuz?

– Ev işleri, elbette. Ama biraz daha fazlası da vardı... Yemeklerin planlanması, çocuklarla ev ödevleri...

– Nerede... Yani sonuçta, mükemmel Fransızcanız var.

Kadının gülüşünde hafif bir cilve vardı.

– Ben evrim geçirmiş bir kızım.

– O ne demek?

– Belçikalıların uydurması. Maymunla, yani Afrikalı ile uygar insan, yani Beyaz arasındaki eksik halka. Evrim geçirmiş *mundele-ndombe* demekti: Siyah derili Beyaz. Fransızca okumayı ve yazmayı biliyor, çatalla yemek yiyor, çarşaf üstünde uyuyorduk. Bu da bize kırmızı şarap satın alma hakkı veriyordu! Mobu-

tu bunların hepsini yok etti. *Mzungu*'lara[31] öykünmek artık söz konusu olamazdı...

Erwan ona cinayetleri sordu.

– Önce De Vos'larm kızı, ardından küçük Cornette, sonra da Magda de Momper ve Martine Duval. Monika öldürülünce... Verhoeven çılgına döndü. Sürekli aynı şeyi söyleyip duruyordu: "Hepsini ateşte yakmak lazım!"

– Ya siz? Sizi aynı sepete koymuyor muydu?

– Hayır. *Mzungu*, çalışanları da dahil olmak üzere daima bütün evin koruyucusudur. Bizler artık Siyahi değilmişiz gibi...

– Bu aileler Aşağı Kongo'dan geliyordu, tıpkı katil gibi.

Yaşlı kadın bir saygı ifadesiyle onu onayladı: Erwan katilin dosyasını incelemişti.

– Yombe büyüsünü çok iyi biliyorlardı. Lanet, Katanga'ya kadar onların peşinden gelmişti. Çivi Adam ruhlar tarafından yollanmıştı!

Erwan, konuşulanların tek kelimesini kaçırmayan Salvo'ya baktı. Yüzünde, uyumadan önce büyücü hikâyeleri dinleyen bir çocuğun ifadesi vardı.

– Beyaz Kurucular'ın ruhlara inandıklarını mı söylemek istiyorsunuz?

– Mayombe'de yıllarca yaşamışlardı: Başka türlü nasıl hayatta kalabilirlerdi ki?

Erwan bu bilgiyi kafasının bir köşesine kaydetti.

– Onların bir hata yaptığını söylüyorlar, ne olduğunu biliyor musunuz?

– O tür şeyler konuşulmaz.

– Seri cinayetler bir ceza mıydı?

– Eğer öyleydiyse, bu haksızlıktı: Kızları masumdu.

Semenderler konusunu açmak için iyi bir fırsattı. Mouna ona zaten bildiği şeyleri anlattı, sonra hiç beklemediği bir şey önerdi: Kurbanlarını resimlerini.

– Fotoğrafa çok meraklıydım.

Alacakaranlığın içine doğru bir emir verdi. Birkaç saniye boyunca, çemberin etrafında sessizlik asılı kaldı. Erwan ikram edilen yeni çayını içti; daha da acı ve aynı derecede çok şekerliydi.

Resimler geldi.

– Semenderler! dedi Mouna müstehzi bir gururla.

Bu bir grup fotoğrafıydı; resimde sadece müzisyenler değil, birbirlerine şaşırtıcı derecede benzeyen on kadar genç kadın var-

31. Svahili dilinde "Avrupalı, Beyaz adam". (ç.n.)

dı. Sarışın ya da kızıl, hepsi ince, hatta bazıları iyice zayıf kadınlar; Afrika tunikleri, Hint bluzları, mini etekler giymiş ve bir sürü etnik takı takmışlardı.

Mouna başka resimler seçti ve Fransız'a gösterdi, bunlar Ann de Vos'un, Sylvie Cornette'in, Magda de Momper'in, Monika Verhoeven'in yakın plan fotoğraflarıydı... Hepsinin çillerle kaplı yüzü solgun ve cansızdı. Yüz hatları inceydi ama bazen de sert bir ifade alıyordu. Kemikleri ince derinin altından dışarı doğru çıkıntı yapıyordu.

– Benzerlikleri... şaşırtıcı.

Mouna başörtüsüyle ağzını kapatarak güldü.

– Çünkü kardeşler.

– Ne?

– Yani, neredeyse... Beyaz Kurucular yerel halkla, hatta kendilerinin soyundan olmayan Batılılarla karışmayı reddediyorlardı. Klan kuşaklardan beri birbirleriyle baba soylu akrabaydı. Kuzenler arası, hatta bazen kardeşler arası evlilikler oluyordu ve ensest söylentileri her zaman vardı.

Erwan fotoğraflara bakıp orada görünmeyen şeyleri hayal ediyordu: Kısırlaşan soylarını çekemeyen otoriter babalar, anemik ve takati kalmamış doğurgan kraliçeler misali geri planda duran anneler. Sömürgeciler, aile içi yakın evlilikler yüzünden deliliğin pençesinde boğulan veya genetik hastalıklarla zayıf düşen Eski Mısır'ın ya da Antik Roma'nın lanetli soylarını kendi tarzlarına göre yeniden oluşturmuşlardı.

Birden, yüreğini ağzına getiren bir fotoğraf gördü: Fonda batan güneş ve önünde ayakta duran bir çift. Erkek iriyarı ve kaslıydı, Jackson Beşlisi tarzında afro saçları vardı. Grégoire Morvan, gençliğinin doruğunda. Bu resimde, bir seri katilin peşindeki bir polisten çok Club Méditerranée'nin bir GO'suna[32] benziyordu. Asıl şok, fotoğraftaki ikinci kişiydi: Güzelliği erkeğinin kolları arasında açık kum rengi bir çizgi gibi akan, ince ve zarif bir genç kadın. Maggie. Tek başına, diğer hepsinin güzelliğini ve solgunluğunu temsil ediyordu. "O en güzeliydi..." demişti Philae.

– Maggie de Creeft'i hatırlıyor musunuz? diye sordu Erwan kısık bir sesle.

– Grubun lideriydi. Onların deyişiyle "*sit-in*"[33] yapmak için hepsi eve gelirdi. (Bu çocukça davranışları hatırlamış gibi gülümsedi.)

32. Club Med'lerde "sevimli, kibar organizatör" anlamına gelen *gentil organisateur*'ün baş harflerinden kısaltma. Tatil köyündeki her türlü etkinliğe ve animasyona katılan çalışanlara bu ad verilir. (ç.n.)

33. İngilizce "oturma eylemi" anlamında. (ç.n.)

Ben onlara *mikate*, yağda kızartılmış muzlu çörek hazırlardım...

Philae de Momper gibi, Mouna da bir gerçeği keşfetmişe benziyordu.

– Soyadınızın Morvan olduğunu mu söylemiştiniz?

– Evet. Tıpkı babam Grégoire Morvan gibi.

İlk kez, yaşlı kadın mutlulukla gülümsedi. Kuvars yüzünde gözleri daha güçlü parladı.

– Grégoire Morvan... Lontano kahramanı. Ona çok benziyorsunuz.

İhtiyar hakkında yeni bir methiye duymaya hiç niyeti yoktu.

– Peki, Catherine Fontana, bu isim size bir şey ifade ediyor mu?

– Hayır. O kim?

Konuyu değiştir.

– Görünen o ki, bütün o kızlar uyuşturucu kullanıyormuş.

– Modaydı. Nehrin diğer tarafından tedarik ediyorlardı, Siyahlardan. Saint-Paul, Lagune, Jambo, Soso... Onlara söylüyordum... Onları uyarıyordum...

– Kızlar oraya nasıl gidiyordu?

– Bisikletle, sala binerek. Onları hep nehrin diğer tarafında buldular. Resmin yanında.

Erwan ürperdi.

– Hangi resim?

Mouna kafasını kaldırdı ve gözleriyle Salvo'yu aradı. Erwan da kafasını kaldırdı ve Siyahi adamın ortalarda olmadığını fark etti. Hareket saati.

Kadına doğru eğildi. Baharat ve tütsü karışımı bir kokusu vardı.

– Katil yere bir şema çiziyordu, diye fısıldadı kadın. Bir cevherin bileşimini gösteren şemalar gibi.

Mahkeme esnasında bundan hiç söz edilmemişti.

– Atomik şema mı demek istiyorsunuz?

– Sanırım... Ben, bu konuda bir şey bilmiyorum. Bazen yağmurla siliniyordu, ama çoğu kez, bunu biliyorum, yeniden görülüyordu. Polisler onların fotoğraflarını çekiyordu.

Bu fotoğraflar neredeydi? Migreni tutuyordu; odada uçuşan toz beyninin içine nüfuz etmişti sanki... Kokular, peçeler, beyaz gözler... Catherine Fontana –farklı bir cinayet– için buradaydı ve Çivi Adam'la ilgili yeni ipuçlarıyla karşılaşıyordu.

– Söz konusu olan hangi cevherdi?

– Bırakın beni... Yoruldum...

Kadını bileğinden yakaladı, diğerleri bu şiddet gösterisiyle şo-

ke olmuş halde ayağa kalktılar. "Bu kadınlar radyasyona maruz kaldılar" demişti Salvo.

– Hangi cevher? diye yineledi Erwan, kadının bileğini bırakırken.

– Jeologlar bu şemayı incelediler... Asla ne olduğunu bulamadılar...

Arkasında ayak sesleri duydu; Salvo geri dönmüştü.

– Gitmemiz gerekiyor. Daha yolumuz var.

Erwan zorlukla ayağa kalktı. Sanki beynini kor haline gelmiş bir mangalın üstünde kızartıyorlardı.

– Birkaç fotoğrafı alabilir miyim?

24

Giovanni Montefiori öldürülmüştü.

Ve bunu şimdi öğreniyordu. Olaydan yaklaşık yirmi dört saat sonra. *Lanet olsun.* Maggie gün ağarırken onunla temas kurmayı başarmıştı. Cinayetin ayrıntıları çok açıktı: Açılmış göğüs kafesi, çıkarılmış kalp. Nseko gibi. Yakında kendi başına gelecekler gibi...

Nasıl bu kadar ihmalkâr olabilmişti? İki aydan beri, Lubumbaşi'deki müdürünün ölümüyle ilgilenmeyi öteliyordu; bu cinayeti, "Zenci Davaları" olarak adlandırdığı kalın bir dosyaya koyup kaldırmıştı. Hesaplaşmalar, kabile rekabetleri, ihanet, rüşvet, ritüel kurbanları, tutkulu âşıklar – neden olmasın ki, daha önce Kongo'da başka sebeplerden işlenen cinayetler de görmüştü... Ama hiçbirinde, Coltano'yla en ufak bir bağlantı olduğunu bile düşünmek istememişti.

Bu cinayetin Coltano'yla bağlantısı, uygulanan korkunç yöntemdi; elektrikli daire testere kullanılmıştı.

Saat 9'du. Morvan karşısına çıkan bu tehdit ile çok daha yakında olan diğerini neredeyse unutmuştu: Maï-Maï'ler. Pislik herifler ortaya çıkmakta gecikmeyecekti. Ortamın sıcaklığına göre ya diplomatça davranmak ya da bir meydan muharebesine hazırlanmak gerekecekti.

Gayriihtiyari, onu çevreleyen ovaya şöyle bir göz gezdirdi. Yüz seksen derecelik bir görüş alanı vardı. Düzlükler havanın pusunda kaybolurken ışık yansımaları ufku dağıtıyordu. Görünürde kimse yoktu. Şapkasını şakaklarına kadar iyice oturttu –Navy Seals'in orman modeli– ve yeniden düşüncelere daldı.

Bu iki cinayetle, biri Lubumbaşi'de, diğeri Floransa'da, olay yerel bir cinayetten çıkıyor, doğrudan finansal bir komployu işaret

ediyordu. Sebebi konusunda şüpheye mahal yoktu: Coltano içinde gücü ele geçirmek. Yine de bu şirket bu kadar zahmete değmezdi. Tabii yeni yatakların kokusunu almadılarsa.

Bu yüzden onun kıçından ayrılmıyorlardı. Gideceği yere vardığında, diğerleri gibi onun da göğsünü açacaklardı. Kendi kendine homurdandı ve adımlarını hızlandırdı. Bu değerli maden kendi ailesi içindi. Kimse çocuklarına zarar veremeyecekti. Sonuçta, aklına Paris'teki savunmasız haldeki ailesi geldi. Siyahlar onu zorlamak için yakınlarına saldırabilir miydi? Şu an için hayır...

Morvan silkelendi. Üzüntüye bir dakikadan fazla yer yoktu. Montefiori ve o, alışıldık anlamda dost değillerdi. Arkadaştılar, ortaktılar, hatta kimi zaman rakiptiler. Ama saygı, bağlılığı sağlamış, karşılıklı korku ise nezaketi getirmişti. Kırk yıllık ortaklık az bir şey değildi. Floransa'da yedikleri *pasta con le sarde*'ın[34] özlemini duyacaktı. Hazmedemediği olayları artık kime anlatamayacaktı? Kiminle karşılıklı susacaktı? Aynı rezil ve alçak hayatı paylaşınca konuşmak gereksizdi...

Yeni bir orman tüneli, pusu için ideal bir yer. *Kötü his.* Topraklarından uzaktaydı (Coltano'nun resmi ocakları güneyde, Kolwezi ile Fungurume'nin arasındaydı), buradaki şefleri tanımıyordu. Tek kozu Beyaz olmasıydı: Herhangi bir Siyahi, bir *mzungu*'ya dokunmanın tehlikeli olduğunu bilirdi. Uluslararası dikkati çekmenin en iyi yoluydu. Ve insanlar savaşa giderken barış yapmayı severlerdi.

Bir orman yoluna girdiler. Cinayet mahallerindeki aynı yavan çiğ et kokusu burada da vardı. İç içe geçmiş yaprakların arasından, çürüme sonucu açığa çıkan pis kokular duyuları yok ediyordu. Aynı büyülenme, aynı uyuşturucu etki...

Dönüp arkasına bir göz attı: Herkes onu takip ediyordu. Michel sıra boyunca gidip geliyor, emirler yağdırıyor ve değneğini sallayıp duruyordu. Askerler, boş tüfekleriyle sıranın sonundaydı. Cephaneleri dağıtmanın zamanı gelmiş miydi? Bulunduğu yerden bile Morvan onların asabiliğini, tedirginliğini hissedebiliyordu – Siyahlar ormandan nefret ederdi.

Yeniden önüne döndüğünde, Maï-Maï'ler tam karşısında duruyordu.

34. Sardalyeli makarna. (ç.n.)

25

Savaşçılar tek bir el silah atmadan askerlere silahlarını bıraktırmışlardı. Onlar da yerlerinin belli olmasını istemiyorlardı. Diğer gruplar etrafta dolanıyordu. Morvan en ufak bir harekette bulunmadı; belindeki silahı fark etmemişlerdi, ama kullanması söz konusu olamazdı. Maï-Maï'ler tek kelime konuşmadan, onlara, sarmaşanlar ve eğreltiotlarıyla çevrili açıklığa kadar peşlerinden gelmelerini işaret ettiler. Grubun çevresinde dört savaşçı vardı, diğer ikisi arkadan silahlarını doğrultmuştu. Bu adamlar ölüm kokuyordu. İnançlarına rağmen, her an ölümü bekliyorlardı. Yaşanılan bir gün, daima kazanılmış fazladan bir gün demekti.

Kırmızı bereli ve boynunda maymun kafatası asılı bir savaşçı, Morvan'a doğru yaklaştı – her zaman şef Beyaz adamdı.

– Her şey yolunda mı, patron?

– Evet, yolunda.

– Böyle nereye gidiyorsunuz?

– Topraklarıma.

İriyarı herif bir kahkaha patlattı. Diğerleri hiç kımıldamadı: Fransızca bilmiyorlardı. Morvan birkaç saniye boyunca onları dikkatle inceledi. Çoğunun göğsünde, Meksikalı haydutlar gibi, çaprazlama takılmış fişeklikler vardı, kimilerinin maçeteleri tüfeklerinin şarjörlerine bantla tutturulmuştu. Diğerlerinden daha genç bir savaşçı fişekliği başına dolamıştı, deniz kabuklularıyla süslenmiş uzun rasta saçları fişekliğin altından sarkan bir azman. Hepsi fetişleriyle caka satıyordu: Tavuk ayakları, çıngıraklar, tüyler... Biraz daha dikkatle bakınca, kemerlerine takılı kurutulmuş insan kulakları ve eller de seçiliyordu. Kıyafetlerinde üniformaya benzer hiçbir uyum yoktu. Tek bir ortak noktaları vardı: Kalaşnikov.

Maï-Maï'ler sadece tehlikeli değil, aynı zamanda deliydiler. Morvan, tepelerine inen havan mermilerinin üzerine, "*Mai mule-*

le! Mai mulele!" diye uluyarak atıldıklarını görmüştü. Korunmak için haykırdıkları bu büyülü sözlerin kendilerini yenilmez veya görünmez –ki bu da gününe göre değişiyordu– kıldığına inanıyorlardı. 1960'lı yıllarda, düşmanlarının ayaklarını kestikleri ve sonra da onları koşmaya zorladıkları anlatılıyordu: Bunu başaran kişinin hayatı kurtuluyordu. Deliler.

– Toprakların mı? diye yineledi Siyahi adam. Hadi ya! Abartıyorsun...

– Evraklarımı görmek ister misin? Kabila tarafından imzalanmış imtiyazlarım var.

– Burada Kabila yok. Evraklar da. Burada sadece bu var...

Siyahi, AK-47'sinin sürme kolunu çekti. Morvan kabzasına Latince *Vae victis* (Kaybedenlerin vay haline) deyiminin kazılı olduğunu gördü. Afrikalılar onu daima şaşırtacaktı.

– Buraya ne yapmaya geldin, yahu?

– Yerleşmeye.

Savaşçılardan birinin omzunda bir maymun vardı – üzerine bir tişört giydirerek ve belindeki kemere maçete görünümü verilmiş bir bıçak takarak gülünç bir kılığa soktukları bir tür kıl yumağı. Grubun maskotu.

– Ormanın ortasında, hem de bugünlerde?

– Başka günler de gördün.

İriyarı herif ona doğru yaklaştı: Karşısındakinin ne bir BM görevlisi ne de yolunu kaybetmiş bir gazeteci olduğunu anlamıştı. Bir misyoner ya da herhangi bir STK gönüllüsü de değildi.

– Önce ne taşıdığına bir bakalım, dedi hamalların yere bıraktığı denkleri ve sandıkları işaret ederek.

– Evindeymiş gibi davran.

– Zaten evimdeyim.

Onların canlarını bağışlasalar bile, Maï-Maï'ler silahları ve diğer malzemeleri alıp gideceklerdi. Bu durumda da Morvan her şeyini kaybetmiş olarak Lubumbaşi'ye kös kös geri dönecekti. Ama arkalarında canlı birilerini bırakacaklarından da şüpheliydi. Tutsakları öldürmek, daha kesin, daha hızlıydı. Maçeteyle veya boğarak, gürültü çıkarmadan.

Arama başladı. Morvan bir çözüm bulmak için, her hareketlerini ayrıntılı bir şekilde inceliyordu. Şef ile yardımcısı sandıkların üzerine eğilmişti, çoktan dikkatlerini kaybetmiş diğer üçü makaklarıyla oynarken, kortejin diğer ucunda, son iki Maï-Maï silahlarını konvoya doğrultmuş, kımıldamadan duruyorlardı. Askerleri ile hamalları, hâlâ sıra halinde yolun kenarında bekliyorlardı.

Kuşkusuz bir katliam anında kaçabilmeyi umut ediyorlardı – bir ya da ikisi mermilerden kurtulabilirdi.

Morvan sakin adımlarla maymunla oynayan üçlüye doğru ilerledi ve tişörtlü maymuna baktı. Beyaz adamın yaklaştığını görünce hayvan hemen taklalar atmaya başladı. Savaşçılar hep birden güldüler. Masum çocuk neşesine sahip bu sersem heriflerin küçük kızlara tecavüz eden, pişmiş bebek eti yiyenlerle aynı kişiler olduğunu kabullenmek zordu.

– O da bir Maï-Maï mi? diye sordu Morvan Svahili dilinde.

Kahkahalar kesildi. Yuvalarından pırtlamış gözlerinde birbiriyle çelişen parıltılar vardı. Kin, güvensizlik, delilik. Bir de yangına körükle gider gibi, alkolün veya uyuşturucunun neden olduğu coşku.

– Sizin şefiniz bu, değil mi?

Maymun topaç gibi dönmeye, taklalar atmaya devam ediyordu.

– Aynen öyle, tonton! dedi sonunda adamlardan biri, kahkahalar atarak. Kesinlikle öyle. O bizim şefimiz!

Diğerleri de gülmeye başladı. Neşe dalgası, maymunun zıplamalarıyla katlanarak toplu kahkaha krizine dönüşmüştü.

Morvan omzunun üstünden arkaya bir göz attı: Kırmızı Bere sandıkların biriyle meşguldü.

– Gerçek bir Maï-Maï, ha? diye konuşmaya devam etti Morvan.

– En iyisi, patron! En iyisi!

Vicdanları rahat katiller uyluklarına vura vura kahkahalar atıyorlardı. Bu bağırtı çağırtıyla iyice heyecanlanan hayvan ölü yaprakların üstünde daha güzel yuvarlanmaya başlamıştı.

– Öyleyse neden onun Keleş'i yok?

Bu soru bir anda onları şaşkınlığa düşürdü. Bir ıslık sesi geldi, Grégoire kafasını çevirdi: Şef ona gelmesini emrediyordu. Acele etmeden yürüdü; kazanılan her saniye onun planını olgunlaştırmasını sağlıyordu.

– Bunun içinde ne var?

Siyahi adam sandıklardan birine tekme attı – anımsadığı kadarıyla, kırk kadar yarı otomatik silah vardı.

– Maden arama gereçleri. Ben jeoloğum.

– Aç! diye emretti Siyahi.

Morvan dönüp arkasına baktı: Milislerden biri tüfeğini maymuna verirmiş gibi yapıyor, hayvan silahı her yakalamaya çalıştığında da Maï-Maï kahkahalar atarak elini kaçırıyordu.

– Anahtarı nereye koyduğumu bilmiyorum.

Yalan olduğu aşikârdı, Siyahi herif aldırmadı.

– Aç.

– Sana söyledim, nereye koyduğumu bil...

– Aç, dostum. Yoksa onu senin cesedinde aramak zorunda kalırım.

Morvan ceplerini yokladı. Diğer adamlara yeniden bir göz attı: Maymun AK-47'yi az önce ele geçirmeyi başarmıştı. Morvan bu salakların tüfeğin emniyetini kapatmadığından emindi.

– Sana yemin ederim... diye mırıldandı, ben...

Yoğun bir ateş sesi, sözlerini tamamlamasına izin vermedi.

– Kahretsin, bu ne!.. diye uludu Kırmızı Bere.

Maymun, eli tetiğin üstünde, üç Maï-Maï'yi taradı. Herkes kendini yere attı, sadece şef, taş kesmiş bir halde ayakta donakaldı. Kafasına bir mermi yemişti: Morvan silahını çekmiş ve ilk olarak ona nişan almıştı. Ekseni etrafında döndü ve diğer mermiyi, kendisine nişan almaya çalışan iki savaşçının kalbine yerleştirdi. Otuz yıllık atış talimi, işte fark buradaydı.

Arkasına döndü, maymunu vurmaya hazırdı, ama hayvan ateşlediği silahın gürültüsünden ürkmüş, koşup saklanmak için tüfeği elinden fırlatmıştı. Maalesef ayakları Keleş'in kayışına takılmış, kendini kurtaramıyordu. Tıpkı bir Şarlo filmi gibi.

Afrika deliliği: Gerçek olan tek şey buydu.

Bir Siyahi hâlâ kımıldıyordu. Morvan yaklaştı ve kafasını dağıttı. Kendi etrafında dönmeye devam eden maymuna ihtiyatla yaklaşırken bıçağını çıkardı ve otomatik tüfeğin kayışını kesti. Hayvan kaçıp, cesetleri soğumakta olan sahiplerinin birkaç metre uzağındaki bir ağacın arkasına gizlendi.

Her yer yeniden sessizliğe büründü.

İlk bakışta, grubundakiler tek bir zarar görmemişti. *Kahrolası gerçek bir mucize.* Yere uzanmış, ölü yaprakların altına gömülmeye hazırdılar.

Ekibin başarısı şempanzenin yardımıyla yedi ölüydü.

Michel ayağa kalktı. O denli titriyordu ki bir türlü konuşamıyordu. Morvan da ondan daha iyi durumda değildi ama emir vermeyi başardı.

– Silahlarını ve erzaklarını alın.

Savaş ilan edilmişti. Silah sesleri diğer yağmacıların dikkatini onların üzerine çekmişti. Askerlerine cephane dağıtmalıydı. Hızlanmaları gerekiyordu. Olabildiğince çabuk ocaklara ulaşmalıydılar; Cross ile eğitimli adamları oradaydı. Her seferinde bu kadar şanslı olamazlardı.

Silahını kılıfına sokarken sarmaşıklarla kaplı ağaç gövdesinin arkasındaki maymunu işaret etti:

– Birkaç parça şeker verin. Hayatımızı ona borçluyuz.

26

Yeniden, Floransa'nın tepelerinde yer alan Fiesole'deki aile evindeydi, keyifsizdi. Aslında buraya yeniden geleceğini hiçbir zaman düşünmemişti. Onu D'Annunzio odasına yerleştirmişlerdi – her oda bir İtalyan yazarın adını taşıyordu, bu da nurlar içinde yatsın, okuması yazması olmayan birinin evi için ilginç bir durumdu. Derin bir rahatsızlık hissetmesine rağmen Sofia ve çocuklarla birlikte seyahat etmişti. Milla ve Lorenzo ne düşüneceklerdi? Anne ve babalarının yeniden bir araya geldiğini mi? *Nonno*'nun[35] ölümünün kavgaları ve kırgınlıkları ortadan kaldırdığını mı?

Uçuş boyunca neşeliymiş, rahatmış gibi davranmıştı. Tüm bunlar, kokaini bıraktığından beri eksikliğini duyduğu şeylerdi. Kas ağrıları devam ediyordu, titremeleri de. Lorenzo'nun yanına oturmuş, boyama kitabındaki resimleri boyamasına yardım etmiş ve öfkesini keçeli boya kalemlerinden çıkarmıştı.

Artık yalnızdı. Nihayet. Odasının penceresinden, altın tozu serpilmiş ve pusla kaplı rüya gibi manzaraya dalmıştı. Uzakta Floransa'nın katedralleri ve çan kuleleri, kırmızı çatılar, pembe çatılar, başyapıtlarla dolu daracık sokakları görünüyordu. Daha yakında ise, güneş ışınlarını içmeye başlamış dingin saraylarıyla tepenin yamaçları göze çarpıyordu – ışık şöleni muhteşem bir şekilde sonlanacak; akşam, alacakaranlıkla birlikte keyfe keder bal rengi veya altın sarısı bir renk alacaktı.

Gözlerini büyük bahçeye çevirdi: Kum taşıyla kaplı taraçalar, suları taşmış bir yüzme havuzu, yeşermiş çalı çitler, yüzyıllık ağaçlar... Manzara ebedi ve ezeli bir eşsiz güzelliğe, İtalya'nın özüne ulaşıyordu. Gidip gelen ve şüphesiz hepsi silahlı olan korumalar bile ülkenin sağlam bir geleneğine aitti: Mafya, entrikalar, şiddet.

35. İtalyanca "Büyükbaba". (ç.n.)

Loïc, etrafı bu tür karikatür kılıklı adamlarla çevrili başka bir adam daha tanıyordu: Babası. Ona ulaşmaya çalışmamıştı ama Maggie haber vermişti. İhtiyar kuşkusuz altüst olmuştu. Loïc ihtiyarların uzun süredir dost olduklarını ve çocuklarının evliliğini gizlice ayarladıklarını öğrenince hiç şaşırmamıştı. İki şef, eskiden hükümdarların krallıklarını birleştirmek için yaptıkları gibi ailelerini birleştirmek istemişlerdi. Duyduğu büyük öfkenin ardından –babasını silahla tehdit etmişti– sakinleşmişti. Aslında İhtiyarlar ortak mallarını, yani para kazanma becerisinden yoksun olan evlatlarına bırakacakları mirası korumak için bu şekilde davranmışlardı.

Bahçedeki ayrıntıları daha iyi algılamak için siyah gözlüklerini çıkardı. Paparazzilerin yüksek bahçe duvarının dışında toplaşacağını asla tahmin etmemişti, ama Montefiori'nin öldürülmesi haftanın en önemli haberiydi. Servilerin altında, kontes sofrayı hazırlamakta olan hizmetçilere emirler yağdırıyordu – kasım ayı olmasına rağmen öğlenleri dışarıda yemek yenebiliyordu. Uzun boylu ve inceydi, vücuduna iyice oturan Prada elbisesinin içinde Giacometti'nin bir heykelini andırıyordu. İnsan ona doğru yaklaşınca günah çıkarma kabinine girmiş gibi bir hisse kapılıyordu. Hüzünlü bir ışık saçıyor ve hep alçak sesle konuşuyordu.

Sofia'nın iki ablası uzakta değildi, havuz boyunca mekik dokuyorlardı. Kuşkusuz cenaze törenini organize ediyorlardı. Diplomalı, sinirli, başarıya ulaşmak için her yolu mubah gören tiplerdi; iPhone'larını bir an olsun ellerinden bırakmadan yaşıyorlar ve saatlerce kırmızı ojeli tırnaklarıyla ilgileniyorlardı. Loïc'ten hep nefret etmişlerdi: Çok yakışıklıydı, çok cool'du ve çok uyuşturucu kullanıyordu. Ama şimdi serbest olduğuna göre belki fikir değiştirirlerdi...

En tuhafı da kimsenin Condottiere'nin ölümünden etkilenmiş ya da korkmuş görünmemesiydi. Karısı ve kızları böyle bir şiddeti bekliyorlar mıydı? Bazı olaylardan haberleri var mıydı? Bu sorular Loïc'i babasına götürdü. Çok belirgin bir şekilde Afrikalı olan bu yöntem nedeniyle –kalbin çalınması, yamyamlık: Organın ısırılmış parçaları sonunda bulunmuştu– İhtiyar'ı bu dramla ilişkilendirmemek zordu. Babası da potansiyel kurbandı ya da tam tersine cinayetin azmettiricisiydi.

Yola çıkmadan önce, annesini aramıştı. Bu son aylarda Maggie, şiddete maruz kalmış ev kadınından çok daha becerikli bir kadına dönüşmüştü, hatta belki de Afrika'daki işlerinde kocasının "diğer ben"iydi. Şaşkınları oynanış ve Morvan'm telefonda güven

verici bir şekilde konuştuğuna dair yemin etmişti. Komedi devam ediyordu.

Loïc'e gelince, onun kafasında başka bir düşünce vardı: Montefiori cinayetiyle ilgili kendi soruşturmasını yürütmek. Olayları araştırmak ve Condottiere'nin son günlerinin zaman çizelgesini çıkarmak için pek parlak bir durumda değildi, ama kusursuz bir İtalyancası vardı. Hurdacının özel odasını karıştırabilir, randevularına bakabilirdi. Floransa'ya tatile gelmiş Kongoluları tespit edebilirdi – "sağlıklı" bir İtalyan'ın ya da bir Fransız'ın, profesyonel katil bile olsa, daire testere kullanması imkânsızdı. Önümüzdeki günlerin programı böyleydi.

– Buraya son gelişini hatırlıyor musun?

Sofia. Kapıya vurmamıştı. Arkasına dönmedi ama o akşamki yemeği hatırlamıştı: Çok sarhoştu; "Bir kadın ne denli güzelse iş konusunda da o denli başarısızdır" gibi bir şeyler söylemişti – babanın işlerini devralmış Sofia'nın ablalarına yönelik tam bir kışkırtmaydı. Masanın diğer ucunda oturan Sofia gülümsemişti.

– Hem de nasıl hatırlıyorum! O akşam tüm rekorlarımı kırmıştım.

Genç kadın onun yanında, pencerenin önünde durdu ve yeşil dalların altına yemek takımlarını yerleştiren hizmetlilere baktı. Üstünü değişmişti. En ufak hareketinde fısıldıyormuş gibi hışırtılar çıkaran, çok koyu mavi ipek muslinden ince bir elbise giymişti. Loïc profilini hayranlıkla seyretti. Yüzünün yanından inen uzun siyah saçlarının düşey hattından dışa doğru çıkıntı yapmış kusursuz alnını, burnunu. Muhteşemdi, ama tüm bunlar artık onu ilgilendirmiyordu.

New York'taki o tutku ve aşk dolu günlerden geriye tek bir duygu kalmıştı: Zaman hızla geçip gitmişti. Birlikteyken saniyeler, otoyolda son hız sürerken yol çizgilerinin alttan akıp gitmesi gibi geçiyordu. Bu tek duygu –belki de aşk değildi– kontrollerini kaybettirecek kadar sarhoş etmiş, başlarını döndürmüştü. Uçuruma yuvarlandıktan sonra, eciş bücüş olmuş arabanın iskeleti içinde hapisken birbirlerinden nefret edecek bol zamanları olmuştu.

– Kaç gün oldu? diye sordu aniden.

Siyah gözlüklerinin ardına gizlenmiş olan Loïc titredi.

– Neden bahsediyorsun?

– Uyuşturucuyu bırakalı kaç gün oldu?

– Nereden biliyorsun?

– Çünkü görüyorum.

– Yirmi üç gün.

Loïc, Sofia'nın kahkaha atmasını bekliyordu ama genç kadın, gözlerini taraçadan ayırmadan eklemekle yetindi:

– Bir şeye ihtiyacın var mı?

– Senin yardımına kesinlikle yok.

Sofia sessizce gülümsedi. Çıngırak sesi duyuldu; normalde hizmetçileri çağırmak içindir, ama Montefiori'lerin evinde misafirleri sofraya davet etmek için kullanılıyordu. *A tavola!*[36]

36. İtalyanca "Sofraya!" anlamında. (ç.n.)

27

Kendisi takip edilirken başka birinin izi nasıl sürülürdü?

Gözetleme işine başlamadan önce Gaëlle, Katz hakkında internette bilgi toplamaya çalışmıştı. Ve olabilecek en garip şeyi bulmuştu: Hiç. Adıyla ilgili en ufak bir kayıt yoktu. Psikanaliz derneklerini aramıştı: Hiçbir şey. Tabipler Birliği'ni aramıştı: Cevap vermeyi reddetmişlerdi. Tıp fakültelerini araştırmıştı: Bu soyadında hiçbir öğrenci, herhangi bir öğretim görevlisi yoktu...

Akşam yemeğinden sonra, Katz onu apartmanının önüne kadar taksiyle bırakmıştı; Gaëlle restorandaki o sahneden dolayı hâlâ şaşkındı. Çantasında ne arıyordu? Anahtarlarını mı? Kimlik belgelerini mi? Mahrem bir eşyasını mı? Özel hayatıyla ilgili bilgiler mi? Ona karşı hissettiği sözüm ona duygular havaya uçmuştu. Geriye kalan, boğazındaki sıkıntı yumağıydı. Ve bir miktar merak. Bu herifin tam olarak kim olduğunu öğrenmek istiyordu? Bir şarlatan mı? Apartmanın girişine bakır bir levha asarak doktor taklidi yapan o kaçıklardan biri mi? Şantajcı? Özel detektif?

Onu nereden bulduğunu hatırlamasının imkânı yoktu – belki bir rehberde rastlamıştı ya da bir partide: Bu bellek arızasının sebebi o dönemde ya alkolün ya da uyuşturucunun etkisi altında olmasıydı. "Buyurun, kartım." Bununla birlikte, en azından adamın başını sokacak bir muayenehanesi vardı: Teyit ettiği ilk şey bu olmuştu. Rehberin sarı sayfalarında psikiyatr, psikanalist bir "Éric Katz" vardı. Neden başka hiçbir yerde adı geçmiyordu?

Ailesini de düşünmüştü. Karısını, iki çocuğunu. Gerçekten bir ailesi var mıydı? Herhangi bir ev adresi bulamamıştı. Île-de-France'ta Éric Katz adında hiç kimse yoktu. Karısının adına kayıtlı bir apartman dairesi veya bir ev olabilir miydi?

Bu sabah bir karar almıştı. Adam çantasını mı karıştırmıştı? O

da onun muayenehanesine girecekti. Tek sorun, peşinden ayrılmayan iki bekçi köpeğiydi. Psikiyatrın kapısının önünde kazık gibi dikilip bekleyemezdi. Koruyucu melekleri anında İhtiyar'ı alarma geçiren bir rapor yazarlardı.

Bunu bir mizansenle çözmüştü: Katz'ın apartmanının karşısındaki bir kafe-bara oturmuştu, yanında bilgisayarını da getirmişti; şimdi, ilham gelmiş de harıl harıl yazan, kafelerde çalışan türden bir yazarı oynuyordu. Aslında, hedefinin muayenehanesinden ayrılmasını bekliyordu. Bu bekçi köpekleri, doktorun yüzünü tanımıyorlardı: Sadece Gaëlle'in bu adrese daha önce de geldiğini biliyorlardı.

Sonunda, saat 18.30'da Katz muayenehanesinden çıktı. Sıkı sıkıya sarındığı pardösüsünün içinde, savaş sonrası Berlin'indeki bir casusu andırıyordu, Gaëlle'i görmeden kafe-barın önünden geçti. Genç kadın kahvesinin parasını ödedi ve yolun karşısına geçti. *Arama yapmak için yola koyulmuştu.* Diğer iki adama bakmadan, kapı şifresini kodladı ve hole girdi. Merdivenleri çıkarken, o akşamın son dakikalarını yeniden hatırlıyordu. Katz çizgisini belirlemişti: Dostluk. Hiçbir girişimde bulunmamış ve en kısa sürede onu arayacağına söz vermişti. *Bir rahibe kızı kadar namuslu.*

Onun katına ulaşınca zile bastı. Cevap yoktu. Daire kapısı çelik değildi – bir yıldan fazla bir süre, haftada iki kez geldiğinden, daracık bir holde bu kilidin karşısında oturup sırasının gelmesini beklemişti. Kapıyı açmak için düşündüğü yöntem şaka gibiydi: Bir röntgen filmini kapı ile pervaz arasına sokacak, sonra kilit dilini düşürene kadar filmi yukarı doğru itecekti. Anahtarlarını unuttuğu bir gece çilingirin bu yöntemi kullandığını görmüştü. Yöntemin basitliği onu etkilemişti. Hatta sabahına internette teyit etmişti. Klasik bir yöntemdi, hatta adı bile vardı: Bay-pas.

Polyester filmi kapı ile pervazın arasına sokmaya çalışarak operasyonuna başladı. Bir sonuç alamadı. Gözü dönmüş bir halde yeniden gücünü topladı. Hâlâ sonuç yoktu. Birden gürültünün bütün apartmandan duyulduğunu sandı. Komşulardan biri gün ortasında bir hırsızlık olduğunu sanarak geliverecekti. O...

– Burada ne yapıyorsunuz?

Gaëlle'in ancak röntgen filmini mantosunun altına gizleyecek ve arkasına dönecek kadar zamanı oldu: Éric Katz, kemeri bağlı trençkotunun içinde, karşısında duruyordu.

– Ben... ben sizi görmeye gelmiştim, diye aklına gelen ilk şeyi söyledi.

– Neden?

– İzin verin içeri gireyim, size anlatacağım.

Psikiyatr ilerledi, kuşkulanmış gibiydi, anahtarlarını çıkardı ve kapının kilidini açmaya karar verdi. Hep duvargeçen olmayı istemişti: Kapı çerçevesi aslında çeliktendi ve kilit de en az üç noktadan kilitleniyordu.

Eşikten içeri girince, kendini Mavi Sakal'm son kadını –yasak odaya girmek isteyen kadın– gibi hissetti.

28

Ormanda akşam yemeği saat 18'de yeniyordu, yaşlılar gibi.

Alın lambası yanık, çamurun içinde oturmuş Morvan, bok gibi kokan, *chikwangue*'sini, manyok köftesini yemeye başladı. Böyle bir zımbırtıyı sindirebilmek için onu çeşnilendirmek gerekirdi: Domates sosu, acı biber, baharatlar, palmiye yağı ya da tezek tadını bastırabilecek herhangi bir şey. Mönüde başka bir şey yoktu: Avcılar elleri boş dönmüştü.

Gece olmadan ocaklara ulaşmayı başaramadıklarından, bir açıklıkta kamp kurmak ve sırayla nöbet tutmak en akla yatkın şeydi. Planlarına göre (dizlerinin üstünde yarı yarıya küflenmiş bir harita tutuyordu, GPS'i ruhunu teslim etmişti), öğle saatlerine kadar gidecekleri yere varacaklardı.

Parmaklarıyla yemeğinden bir parça daha aldı – jelatinimsi bir hamur, sosa rağmen aynı kötü tat. Her şeye rağmen Maï-Maï'leri alt ettiği ve ormana karşı iyi direndiği için kendiyle gurur duyuyordu. Yakıcı güneşin altında, yarı bellerine kadar gömüldükleri bataklıkların içinde, dikenli telleri andıran dikenlerin arasında ilerlemeye devam ediyordu.

Hamallar kaçmıştı, Maï-Maï olayı bazılarının gözünü korkutmuştu, bir diğeri de bir sandıkla –ecza sandığı– birlikte ortadan kaybolmuştu.

Ama önemli olan malzemenin yüzde 80'i hâlâ yanlarındaydı. Yolun üçte ikisi için oldukça iyi bir yüzdeydi.

Morvan, koca bir ağacın dibinde top gibi büzülmüş yatan Michel'e baktı. Orta Afrikalı Siyahlar genellikle, zaman zaman ateş nöbetleri olarak kendini gösteren kronik malaryadan mustaripti.

– Sıtma bu... Sıtma bu... diye inliyordu Tutam büzülmüş bir halde.

Bu nöbetlerin geçmesini beklemek gerekiyordu.

Morvan Maï-Maï sorunu üstünde düşünmeye devam ediyordu: Başkalarıyla karşılaşmaları olasılık dahilindeydi. Ya da farklı kökenden yağmacılarla. Silah sesleri, sürek avında kovalanan hayvanın her an yakalanacağını haber vermek için çalınan borunun sesi gibiydi: Issız köşelere gizlenmiş bütün yağmacılar artık peşlerindeydi. Ne nehrin diğer yakasındaki Tutsilerden ne de FARDC askerlerinden çekiniyordu; onlar saldırma cesareti gösteremezlerdi – Mumbanza'nın yetki belgesi ile Kabongo'nun geçiş izni onların heyecanını yatıştırırdı. Geriye kendi başlarına hareket eden çeteler kalıyordu: Interahamweler, kadogolar, asi Tutsiler...

Nseko ile Montefiori cinayetleri gibi doğrudan hedef alınmış bir saldırıyı da göz ardı etmiyordu. Ama bu heriflerin, son darbeyi indirmeden önce yatakların yerini saptamak için bekleyeceklerine inanıyordu. Öyleyse –ertesi güne kadar– bir çeşit erteleme söz konusuydu.

Aslında bu tür tehlikeler onu zerre kadar ırgalamıyordu. Hayatı boyunca kelle koltukta yaşamıştı. Öldürme ruhsatının karşılığı ölme ruhsatıydı. Ve burada, bu kırmızı cehennemde ateşler içinde yanarak veya leopara dönüşebilen asiler tarafından şişe geçirilerek ölmek, her halükârda suluboya resimler yaparak veya şişelerin içine gemiler yerleştirerek Bréhat Adası'nda ölmekten daha çekiciydi.

Su geçirmez kutusunun içindeki telefonu çaldı. Hâlâ çalışıyor olması onu şaşırtmış gibiydi. Kutuyu açtı: Oğluydu arayan.

– Neredesin? diye sordu, onun konuşmasına fırsat vermeden.

– Kayombo. Birazdan yeniden yola çıkacağım. Yarın Ankoro'da olacağım.

– Fena değil.

Soruyu laf olsun diye sormuştu: Erwan'm İridyumunda bir uydu takip sistemi olduğundan onun yer değişikliklerini gerçek zamanlı olarak izleyebiliyordu.

– Yol aldıkça, dedi oğlu sert bir sesle, daha fazla şey öğreniyorum. Kuşkusuz bana söylemeyi unuttuğun oldukça çok şey var.

– Yine başlama.

– Daha yeni başlıyorum. Katilin yere çizdiği şu şema hikâyesi de ne?

– Saçmalık. Pharabot kaçığın tekiydi. Eğer her ayrıntı üstünde durmak istiyorsan, sen...

– Bunun bir ayrıntı olduğunu düşünmüyorum. Çivi Adam ipuç-

ları yolluyordu. Kurbanları, sadece *minkondi*'leri[37] değil, mesajlarını da taşıyorlardı.

– Mesajlar kimeydi?

– Beyaz Kurucular'a, kurbanların babalarına. Bu adamlar bir hata yapmıştı, Pharabot da intikam alıyordu ve...

– Bir kez daha, senin bu lafazanlığına hayranım. Kırk yıl sonra bir şeyleri gözden kaçırdığını sen mi bana anlatacaksın?

– Her ne haltsa bir şeyleri gözden kaçırdığını düşünmüyorum: Sorun da bu zaten. Benim düşündüğüm daha ziyade...

Bir gök gürültüsü yeri titretti ve Erwan'ın son kelimelerini bastırdı.

– Bir şeyler olmuş, diye devam etti, buna eminim. Ve sen ne olduğunu tam olarak biliyorsun. Neden bu aileler lanetlenmişti?

– Dur biraz: Sana bu saçmalıkları kim anlattı?

– Önce rehberim, sonra Mouna, uzun süre Verhoeven'lerde çalışmış bir kadın.

Grégoire hayal meyal nezaket kurallarını bilen, uygarlaşmış bir hizmetçi hatırlıyordu. Yarı Siyah, yarı Beyaz, ama yüzde yüz uysal. Dualarına rağmen, Lontano sakinlerinin hepsi ölmemişti. Oğlu daha ne kadarını bulup ortaya çıkaracaktı?

– Bu Belçikalılar ne yaptı? diye bağırdı Erwan, parazitlerin ve fırtına gürlemelerinin arasından.

– XIX. yüzyıl sonunda, demiryolunu onlar inşa etti ve...

– Ne hata yaptılar, bana onu anlat.

Morvan içini çekti. Hikâye bu açıdan zamanaşımına uğramıştı: Oğluna kemirmesi için bir kemik atsa iyi olurdu.

– Sana şantiyenin yüzyılın en kanlı şantiyesi olduğunu, işçi cesetlerinin rayların içinde eritildiğini, balastların ufalanmış insan kemiklerinden yapıldığım söylemiş olmalılar.

– Evet, bu tür şeyler söylediler.

– Bir sürü saçmalık. Buna karşılık o dönemde, Beyazlar bir cinayet işlediler. Bir Yombe büyücüsü, demiryolunun gelişmesine karşı çıktı. Yol onun topraklarından geçiyordu. Büyücü yolun üstüne oturdu ve hiç kımıldamadı. Beddualar ediyor, işçilere büyüler yapıyordu: İlerlemenin imkânı yoktu. Belçikalılar onun üstündeki tepeyi dinamitle patlattılar ve büyücüyü canlı canlı toprağın altına gömdüler. Buldozerler de yolu dümdüz etti.

– Onların temel hatası bu muydu?

– Kuşkusuz başka hataları da vardır. Ama Aşağı Kongo'da, ani-

37. Aşağı Kongo'daki Mayombe bölgesine ait insan biçiminde yontular. Bu yontular, büyücülere ve onların yaptığı büyülere karşı silah olarak kullanılır. (ç.n.)

mist bir büyücüyü canlı canlı gömmek iyi bir fikir değildi.

– Bana Beyazların Yombe büyüsünden korktuğunu da söylediler.

– Doğru, ama bu olayın hemen akabinde, kendilerinin çok daha güçlü olduğunu sandılar. Bu ailelerin çok özel bir entegrasyon anlayışı vardı. İktidarı ele geçirselerdi Güney Afrika'daki gibi apartheid uygulayacaklardı.

– Bana ayrıca ensestten de söz ettiler.

Morvan kahkahayı bastı:

– Semenderler'in fotoğraflarını gördüğüne eminim. Gerçek açıkça orada: Bu kızlar aynı soydan geliyordu. Anneni tanıdığımda hipertiroidi vardı, kalıtsal bir hastalık, erkek kardeşi deliydi ve ablası multipl skleroz nedeniyle ölüyordu. Beyaz Kurucular, işte buydu: Kuşaktan kuşağa geçen kötü genlerin zincirleme tepkimesi. Bu hastalıklı soya yeni bir kan getirmiş olmaktan hâlâ mutluyum!

Yeniden gök gürlemesi duyuldu, bu kez daha yakındaydı. Ayaklarının altındaki toprağın titrediğini hissedebiliyordu. Hattın diğer ucundaki oğlu sessizliğini koruyordu. Konuşmasının tümünü duyduğundan bile emin değildi. *Önemi yok.*

– Beyaz Kurucular, 60'lı yılların sonunda Aşağı Kongo'dan kovulmuşlar, dedi Erwan, birkaç saniyelik suskunluğunun ardından. Tam olarak ne oldu?

Morvan homurdandı, ama ne de olsa bundan da bahsedebilirdi.

– Bir başka cinayet. Onların karılarından biri bir Siyah'la yatmış. Bu da onları çılgına çevirmiş. Canlı canlı adamın derisini yüzmüşler, sonra da tuğla öğütücüsünden geçirmişler.

– Tam olarak kim yapmış?

– Asla öğrenilemedi. Ama De Creeft'ler iyi bir mevkideydi.

– Söylemek istediğin...

– Senin büyükannen ile büyükbaban. Tüm bunlardan sonra, karının ailesiyle ilişkimi kesmeme şaşırıyorlar.

Erwan hiç tepki vermedi, belki de konuşması telefondaki cızırtının içinde kaynamıştı.

– Olay Mobutu'nun kulağına gitti, diye devam etti Morvan. Kuzey Katanga'daki maden ocakları daha yeni bulunmuştu: Suçluları oraya yolladı. Ya böyle olacaktı ya da *manu militari*[38] ülke dışına atılacaklardı. Beyaz Kurucular her şeye sıfırdan başladı ve Lontano'yu inşa ettiler. Hepsi birer pislikti ama kutsal ateşin sahibi onlardı. Tüm Zaire'de onlardan daha iyi maden ocağı işletmecisi yoktu.

38. Latince "Askeri güçlerin yardımıyla" anlamında deyim. (ç.n.)

Birkaç saniye daha geçti, sonra Erwan'ın sesi daha güçlü olarak yeniden duyuldu:

– Bu cinayetler ile katilin cesetleri bıraktığı yere çizdiği şemalar arasında nasıl bir bağ olabilir?

Morvan ürperdi. Bu konuda asla şüphesi yoktu: Sonunda oğlu bulacaktı.

– Ne bileyim ben? diye soruyu geçiştirdi.

Erwan pis bir kahkaha patlattı.

– Soytarılığı bırak, baba. Kırk yıldan fazladır senin takıntılarına, şiddetine, hırsına katlanıyorum. En ufak ayrıntısına kadar ne olduğunu anlamadan asla bir olayın peşini bırakmazsın. Anlatman bana zaman kazandırır.

– İstediğini düşün. Yarın mavnalara biniyor musun?

Cevabı duyamadı: Bir çatırtı gökyüzünü yırtıyordu.

– Kendine dikkat et, diye devam etti. Silah tedarikiyle ilgili söylentiler var. Eğer doğruysa, olay tam olarak senin bulunacağın yerde patlak verecektir.

– Soruşturmama devam etmek zorundayım.

– Gerçekten de salaklıkta üstüne yok.

Öfkeyle telefonu kapattı. Peşinden şiddetli yağmur başladı. Ilık ve yarısaydam bir bombardıman şeklinde aşırı iri damlalar. Morvan hızla küçük çadırına doğru yöneldi ve emekleyerek içine girdi. Yağmur ve çamur sürükleyip götürmesin diye çadırı bir ağaca bağlamıştı. Çift çadır bezinin fermuarını çekti ve zemine kıçının üstüne düştü.

Gerçekten gülünecek bir durumdu: Fişeklikleri ve kovboy şapkasıyla, bez bir çadırın içinde mahsur kalmış yaşlı bir adam hâlâ kahramanlık taslıyordu. Japonya'nın teslim olmasından otuz yıl sonra, ara ara Filipinler'de hâlâ savaşmaya devam eden Japon askerleri, *straggler*'lerden farkı yoktu.

Birkaç saniye sonra, oğlunun söyledikleri yeniden aklına geldi. Bu gidişle, gerçek bir ya da iki gün içinde ortaya çıkacaktı. İridyumunu aldı: Adamını uyarıp olaya el atmanın zamanı gelmişti.

29

– Salvo? Morvan.

– Evet, şef.

– Konuşabiliyor musun?

– Olumlu.

– Ne halt ediyorsun, kahrolasıca?

– İlerliyoruz. Yarın sabah Ankoro'da olacağız.

– Ne tür bir oyun oynuyorsun? Ona ormanda bir tur attırmanı ve geri dönmeni sana söylemiştim.

– Şef, ben bir profesyonelim ve...

– Kapa çeneni. Hemen Lubum'a dönmezsen, yemin ederim senin kıçına tekmeyi basacağım.

– Ama...

Banyamulenge oyunu Afrika kurallarıyla oynuyordu. Morvan'm parasından sonra şimdi de Erwan'ın parasını cebe indiriyordu. Ve kuşkusuz bu yolculuktan, daha başka dümenler çevirmek için yararlanıyordu...

– Onu De Momper'lere götürmeni kim sana söyledi? Sonra da Mouna'ya?

– Şef, bunlar bazı fırsatlardı ve...

– Sanırım sen işinin ne olduğunu anlamadın. Erwan'ı engellemen için sana para ödüyorum, omuzlarının üstünde taşıman için değil. Bu şekilde devam edersen, yemin ederim, Lubum'da her tarafını ızgarada pişireceğim!

Salvo cevap vermedi: Kâr-zarar hesabı yapıyordu. Kısa vadede para, uzun vadede işsizlik.

Fırtınanın şiddeti azalmıyordu. Çift katlı çadır bezi yağmurun ağırlığı altında eğilip bükülüyordu.

– İsyancılarla durum ne? diye bağırarak sordu yeniden Morvan.

– Şimdilik bir sorun yok.

– FARDC?

– Her zamanki barikatlar.

– Peki, Tutsilere tedarik edildiği söylenen silahlar?

– Sadece bundan bahsediliyor.

– Tamı tamına neden bahsediliyor?

– Roketatarlar, füzeler, otomatik tüfekler.

– Başlarında Ölülerin Ruhu mu var?

– O ve birlikleri Güney Kivu'ya, bizim buraya kadar inmiş olmalılar. Ama belki de sadece aldatmacadır...

Bu silahları FLHK'ye, "asilerin asisi"ne kim satmıştı? Bu çatışma ortamını beslemek kimin çıkarınaydı?

– Yarın sabah, Kabwe'ye geri dönüyorsun.

– Neredeyse Ankoro'ya vardık!

– Sen ne dediğimi anlamıyor musun? Erwan daha yukarılara çıkmamalı.

– Ona ne söyleyeceğim?

– Başının çaresine bak.

– Tamam, şef.

Barınağı, yağmurun altmda, sarmaşanlardan ve köklerden oluşan devasa bir el tarafından dibinden sökülürcesine sarsılmaya devam ediyordu. Suyla dolu çatının dışında Morvan palmiyelerin, tabanı balçık kaplı bir denizin dibindeki devasa suyosunları gibi olağandışı bir yavaşlıkla sallandığını görüyordu.

– Ve özellikle de peşinden bir an ayrılmıyorsun, anladın mı?

– Tamam, şef.

– Yarın akşam rapor istiyorum.

– Peki, ya uçak?

Lubum'a dönmelerini söyleyen ormana bir uçak yollayacağını da söylemeliydi.

– Benimle irtibatta ol, ayarlayacağım.

Öfkeyle telefonu kapattı. Olay çoktan kontrolünden çıkmıştı. Erwan kafasının dikine gidecekti. Banyamulenge sırf kendi çıkarlarına göre hareket edecekti. Silahlı çatışmaya gelince, bugünden yarının ne olacağını bilmiyordu...

– Patron?

Tufan etkisini kaybediyordu, başladığı gibi hızla bitiyordu. Grégoire çadır bezinin arasından iki büklüm olmuş Michel'in siluetini tanıdı – onun arkasında, başlarınm üstüne tuttukları bir ağacın dev yapraklarıyla kendilerini korumaya çalışan diğer adamlar, ateşi benzinle ve odun kömürüyle yeniden canlandırmaya çalışıyorlardı.

– Her şey yolunda mı? diye sordu Morvan, Tutam beyaz tavşan gibi kırmızı gözleriyle kafasını çadırın kapısından içeri soktuğunda.

– İlacımı aldım.

– Nivaquine?[39]

Michel ona huniyi andıran bir joint[40] gösterdi.

– Seni bana Tanrı yolladı! diye bağırdı Morvan elini uzatırken.

39. Sıtmada kullanılan bir ilaç. (ç.n.)

40. Esrarlı sigara, cigaralık. (ç.n.)

30

Arago Bulvarı ile Saint-Jacques Sokağı'nın kesiştiği yerdeki Île-de-Seine Meydanı'nda kışın her akşam yüz kadar insan toplanıyordu. Işık yoktu, sığınacak bir yer yoktu, hiçbir açıklama yoktu. Sebebi ve pankartı olmayan bir sokak gösterisi denebilirdi.

Gaëlle onların önünden taksiyle, Vélib'le,[41] hatta babasının arabasıyla sıklıkla geçmişti. Duman bulutları başlarının üzerinden göğe yükselirken kuyruk yapıyormuş gibi hiç kımıldamadan duran bu karanlık kalabalık hep ilgisini çekmişti. Bugün oraya doğru yürüyordu. Gece karanlık ve ayaz, ince buz tabakasıyla kaplı ışıldayan kaldırımlar, sokak lambalarının parlak gözleri. Les Restos du coeur.[42] Sadece ismini biliyordu ve hayal meyal hatırladığı dokunaklı sahne gösterileriyle bağdaştırıyordu. Şimdi, onların tam ortasındaydı.

Yemek fişleri dağıtılıyor, eller uzanıyor, tabaklar ve metal bardaklar tutuluyordu; her hareket yemek ve yağ kokusuna yapışıp kalmıştı sanki. Bu şekilde düşünmekten nefret ediyordu – ipekler içinde doğmuş, küçümseme duygusuyla büyümüş küçük burjuva kızı. "Bu benim tabiatım..." diyordu masaldaki akrep.

Gaëlle bekleyen kuyruğun önüne geçti ve aradığı kişinin tezgâhın arkasında olduğunu gördü, elinde kepçe vardı. İplik gibi saçlar, asker ceketi, cinsiyetsiz bir siluet: Kolaylıkla diğer gruba, yoksulların tarafına geçebilirdi.

– Selam, dedi Gaëlle, çevresi kürklü kapüşonunun altından.

– Herkes gibi kuyruğa gir, diye cevap verdi beriki, ona bakmadan.

– Ben Grégoire Morvan'ın kızıyım, Erwan'ın kız kardeşi.

Kız kafasını tam çevirmeden ona baktı, sanki hemen tanımıştı.

41. Bisiklet kiralama sistemi. (ç.n.)

42. İtalyan asıllı Fransız komedyen, palyaço Coluche tarafından kurulmuş aşevi zincirleri; "kalp lokantaları." (ç.n.)

– Burada ne arıyorsun?

– Seninle konuşmak istiyordum.

Kız cevap vermedi, gözleriyle etrafına bakındı, şüphesiz Gaëlle'in peşinden bir an bile ayrılmayan iki bekçi köpeğini arıyordu. *Kız her şeyden haberdardı.*

– Burada bekle. On dakikalık işim kaldı.

Doğrudan "sen" diye hitap etmişti: Gaëlle'den çok daha büyük olmamalıydı, ama ona bir kız çocuğuymuş gibi davranıyordu. Daha açık olmak gerekirse: Yaşadığı ilişkilerle, ortadan kaybolmalarıyla ve intihar girişimleriyle her gün ağabeyinin canını sıkan babacı kızlar gibi.

Gaëlle itiraz etmeden denileni yaptı. Kenara çekildi ve canlı cenazelerin sessizce yemeklerini yediği bankın yanında durup bir sigara yaktı. Hava ince bir buz tabakası gibi çatlayacak gibiydi. İki çam yarması, yüz metre ötede, asfaltın üstünde geziniyordu. Kapüşonu hâlâ başında, tuhaf bir teselli duygusu içinde, birkaç adım attı.

Öğleden sonra yaşadığı o korkudan sonra sadece kendine gelmeye çalışıyordu. Aniden Katz'a yakalanınca, ziyaretini mazur göstermek için kaygı krizi bahanesi bulmuştu. Psikiyatr onun bu yalanına inanmış görünmüş ve bir meslektaşıyla iletişime geçmesini tavsiye etmişti. Çünkü bundan böyle, artık onun psikiyatrı değildi.

Bu olaydan bir ders çıkarmıştı. Eğer araştırmasına devam etmek istiyorsa yardıma ihtiyacı vardı. Ve herhangi birinin yardımına da değil: Bir polisin yardımına ihtiyacı vardı, gizli araştırma ve sırları açığa çıkarmakta yetenekli bir polisin yardımına. Oldukça fazla aynasız tanırdı: Onların arasında büyümüş, onlara çok yakın olmuş, onları anlamayı öğrenmişti. Her Noel evlerinde, ya karısından ayrı olduğu için ya da amirine saygısından dolayı gelmiş ve o akşam ayakkabılarını çam ağacının dibinde, nereye koyacağını bilmeyen bir veya iki sefil polis olurdu mutlaka.

Aklına hemen Audrey gelmişti, Erwan'ın ekibinin beşinci elemanı. Erwan'm ekibinden bahsettiği ender zamanlardan bu isim aklında kalmıştı: "En iyi adamım bir kadın" demişti Erwan.

"Acil durumlar için" Erwan'ın ona verdiği bir numarayı aramış ve karşısına Kevin Morley adında biri çıkmıştı. Polis ona Audrey Wienawski'yi nerede bulacağını söylemişti: Her çarşamba Restos du coeur'de hayır işleri yapıyordu.

– Ne istiyorsun?

Kadın polis önünde dikilmiş, bir yanda da sigarasını sarıyordu. Ses tonu saldırgandı: Sigara molasını ona ayırmıştı.

Gaëlle konuşmaya başladı, ancak beriki onun sözünü kesti:

– Kim olduğunu, ne yaptığım biliyorum.

Ardından daha yumuşak bir tonda ekledi:

– Başına geleni de... biliyorum, dedi.

Saint-Anne'da uğradığı saldırı, Erwan'ın evindeki çatışma. Gaëlle bu fırsattan yararlandı.

– İşte bu nedenle seni görmek istiyordum... dedi; o da "sen" diye hitap etmeye başlamıştı.

Son günlerdeki olayları anlattı. Katz'la yeniden terapiye başlamasını. Akşam yemeği davetini. Çanta olayını.

– Ee, yani?

– Bunlar psikiyatrların yapmayacağı şeyler.

– Belki de bu farklıdır.

– Anlamıyorsun: Psikiyatri çok katı kuralları olan bir branştır. Terapist senin hayatını kurcalamak için değil, bunu hastanın kendisinin yapması için vardır. Müdahalede bulunamaz. Zaten akşam yemeğine davet etmesi de tuhaf. Ama çanta olayı başka bir gerçeği gözler önüne seriyor: Katz bir şeylerin peşinde.

Audrey gözünü meydanın dört bir köşesinde yemek yiyen evsizlerden ayırmadan sigarasını içiyordu. Arada kadınların gizli saklı konuşmasından kuşkulanmışa benzeyen korumalara bakıyordu.

– Yemekte, nelerden konuştunuz?

– Her şeyden ve hiçbir şeyden.

– Hayatınla ilgili seni sorguladı mı?

Bu kadın polis anlaşılan bir psikiyatr muayenehanesine hiç ayak basmamıştı.

– Onu bir yıl boyunca haftada iki kere gördüm. Hayatımla ilgili her şeyi biliyor.

– Sana askıntı oldu mu?

– Bana dostluğunu önerdi. Bu daha da garip.

Audrey onu onayladı, gözbebeklerinde hayranlık dolu bir pırıltı vardı – Gaëlle'in güzelliği başka kadınlarda her zaman öfke uyandırmazdı, genellikle sessiz bir saygı, kaderine razı olma hissi yaratırdı.

– Ağzındaki baklayı çıkar, dedi birkaç saniye bekledikten sonra. Kafanda ne var, söyle.

– Neyin peşinde olduğunu öğrenmek istiyorum. Neden bana yakınlaşmaya çalıştığını. (Yeni bir sigara yaktı.) Hayatım psikiyatrlarda geçti. Onlara asla güvenmedim. Soğuk ve entrikacı varlıklar, her zaman eksantrik vaka meraklısı sapkınlar; Katz belki de beni koleksiyonuna eklemek istiyordur.

– Bu durumda, seni hastası olarak tutmak isterdi, öyle değil mi?

Audrey'nin saptaması doğruydu. Gaëlle bir sokak lambasının etrafında birkaç adım attı. Evsizlerin çiğneme sesleri, homurtuları sanki git gide artıyordu.

– Belki de beni bir başka açıdan incelemek istiyordur...

– Onun hakkında tam olarak ne biliyorsun?

– Hiç, yani neredeyse hiç. Sadece Nicolo Sokağı'ndaki muayenehanesinde mesleğini icra ediyor. Ne hastanelerde danışmanlık yapıyor ne de başka bir mesleki sorumluluğu var.

– Ailesi?

– Bir karısı ve iki oğlu olmalı, ancak teyit edemedim.

– Başka bilgilere de sahipsin, değil mi?

Gaëlle internette onunla ilgili hiçbir şey bulamadığını söyledi, bu da oldukça garipti; ardından, biraz tereddüt ettikten sonra başarısız kapı açma girişimini anlattı.

– Neyi göze aldığını biliyor musun?

– Kaburgalarımın arasına saplanacak bir bıçak.

Audrey, Gaëlle'in hayal gücü karşısında kahkahayı patlattı, sonra birden sustu: Geçmişini çok çabuk unutmuştu.

– O denli ileri gidemezdi, ancak senden şikâyetçi olabilirdi.

– Hiçbir şey fark etmedi. Bir kaygı krizini bahane ettim. O da bana başka bir psikiyatrla görüşmemi tavsiye etti ve dostça beni kapıya doğru iteledi.

– Yeniden görüşmeyi kararlaştırdınız mı?

– Şu an için hayır, ama...

– Ama?

– Beni takip etmesinden, beni gözetlemesinden korkuyorum... Benimle yeniden temasa geçtiğinde, Sainte-Anne'da olanları biliyordu. Bana hastanenin kendisine haber verdiğini söyledi. Yalan söylediğine eminim: Bu herifin herhangi bir resmi varlığı yok.

Audrey, birkaç aylağın boşalttığı bir banka oturduktan sonra başka bir sigara sarmaya başlamıştı. *İyiye işaret.*

– Peki, bu ikisi? diye sordu, karşıda bekleyen iki bekçi köpeğini işaret ederek.

– Zindan mahkûmlarının ayağında bir pranga güllesi vardır, ben de iki.

– Seni koruyorlar, öyle değil mi?

Gaëlle omuzlarını silkti. Çok daha alçakça bir tehditten çekiniyordu. Bunlar gibi iri pazılıların hiçbir şey yapamayacağı zihinsel manipülasyondan, zihinsel kirlenmeden korkuyordu.

– Hâlâ benden ne istediğini söylemedin.

– Sahip olduğun yetkilerle onu araştırmanı.

– Daha ne olsun.

Gaëlle asker ceketli kıza doğru eğildi: Onun bu üstenci tavırlarından bıkmıştı.

– Elimden geldiğince onu araştırdım. Bir kez daha söylüyorum, bu herifin hiçbir yerde kaydı yok. Hiçbir üniversitede eğitim görmemiş. Herhangi bir hastaneye bağlı değil. Hiçbir psikanaliz derneğine üye değil.

– Ama rehberde var, değil mi?

– Sarı sayfalarda evet, psikiyatr olarak, ama normal rehber sayfalarında yok.

– Mesleğin profesyonelleri için normal bir şey, öyle değil mi?

Gaëlle istemeden de olsa onu onayladı.

– Onu nasıl tanıdın?

Dosyasına kötü bir puan daha.

– Hiç hatırlamıyorum.

– Nasıl yani?

– Bir davette, sanırım. En makul açıklama bu. Büyük olasılıkla ya çok sarhoştum ya da ilaçların etkisi altındaydım. Zor zamanlar geçiriyordum... yani kafam pek berrak değildi diyelim.

Audrey sigarasını yaktı. Bu tuhaf olaya dahil olup olmamakta tereddüt ediyor gibiydi. Ne Erwan ne de Padre hakkında tek kelime etmişti: Kız Afrika'da olduklarını biliyordu.

– Bu son aylarda yaşadıklarımdan sonra, diye üsteledi Gaëlle, kaygılanmam normal değil mi?

– Bana adını ve adresini ver. Yeni bir şey bulur bulmaz seni ararım.

– Numaram sende var mı? diye sordu Gaëlle, önceden hazırlamış olduğu bilgileri ona uzatırken.

– Ekipteki herkeste var, diye cevapladı kadın polis, elleri ceplerinde uzaklaşırken.

Bu da sana kapak olsun.

– Sana bir şey sorabilir miyim? diye seslendi Gaëlle.

Audrey döndü.

– Ne?

– Her çarşamba bunu... yani bu şeyi neden yapıyorsun?

Adli polis Wienawski, gölgeleri yemek kazanlarının ve konteynerlerin dumanına karışan paçavralar içindeki insanlara mutlu bir bakış attı.

– Benim de geldiğim yer burası. Ağabeyin olmasa, hâlâ burada olacaktım.

31

Babasıyla konuştuktan sonra, Ankoro yönünde, yeniden yola koyulmuşlardı. Mesafeler ve süreler hiçbir şey ifade etmiyordu. Gün ortasında sonlanması gereken yolculuk akşam olmasına rağmen tamamlanmamıştı ve Salvo hâlâ on beş saatlik bir yolları olduğunu söylüyordu.

Erwan artık hiç tepki vermiyordu. Yirmi saatlik araba yolculuğu onu iyice sersemleştirmişti. Yolun bozuk olmasından dolayı sabit bir hızda ilerleyememeleri onu sersemletmişti; sadece barikatlarda durduklarında biraz kendine geliyordu – para, erzak ve yeniden hareket... Arkada oturmuş, sanrılı bir şekilde yol almanın zorluklarını, kırmızı su birikintilerini, ön cama çarpan yaprakları, kaputun üstünde sıçrayan çakılları, patinaj yapmalarına sebep olan çamuru izliyordu...

Tekerleklerin altına metal plakalar yerleştirmek, itmek, parçalanmış et parçasını andıran toprağı kabartmak için arabadan iniyorlardı. Ayrıca dalları, ağaç kütüklerini, sarmaşanları kesmeleri, kaldırmaları, kenara çekmeleri de gerekiyordu... Yeniden yola koyulduklarında, her sarsıntıda kas ağrıları yeniden başlıyordu ve elbette uyumak söz konusu değildi.

Daha da kötüsü, arabanın kliması arızalanmıştı. Camlar açık halde, her türlü böcü böceği içeri davet ederek yol alıyorlardı. Sivrisinekler, atsinekleri, yabanarıları ve hepsi de kocaman tanımadıkları başka böcekler... Sivrisinek kovucu ve kaşıntıyı alan krem sürmüş olan Fransız artık bir şey hissetmiyordu ve bu pisliklerin ona çoktan hastalık bulaştırdığını düşünüyordu. Kapı koluna sıkı sıkı tutunmuştu, parazitlerin kanında hızla çoğaldığını ve alyuvarlarını yok ettiğini kuruyordu kafasında.

Şimdi karanlığın içinde yol alıyorlardı. Sağanak nedeniyle cam-

ları kapatmak zorunda kalmışlardı. Bir alet kutusunun içindeymiş gibi bir o yana bir bu yana savruluyordu. Yağmur o denli şiddetliydi ki, gece milyarlarca parçaya bölünerek Toyota'nın üstüne düşüyordu sanki. Uzakta, işin doğru yapılıp yapılmadığını kontrol eden ve herkese iplerin kimin elinde olduğunu gösteren devasa gözetleme kulelerinin projektörlerini çağrıştıran şimşekler çakıyordu.

Babasıyla yaptığı konuşmayı durmadan düşünen Erwan, Semenderler'in fotoğraflarına bakmak için tavan lambasını yakmıştı. Hasır şapkaları, saçlarındaki çiçekleri, hünsa siluetleriyle yetmişli yılların Musalarını çağrıştırıyorlardı. Sonra aynı resimde, fotoğrafçılıkta uygulanan bindirme tekniği gibi kızları etlerine çiviler çakılmış, gözyuvarlarına ayna kırıkları sokulmuş, karın bölgelerinde açılmış yaralarla –hatta katil iç organlarını çıkarmış ve yerlerine bir sonraki kurbanın saçlarıyla tırnaklarını koymuştu...– gözünde canlandırıyordu.

Erwan buraya Catherine Fontana'nın katilinin kim olduğunu öğrenmeye gelmişti, ama hemşire, gerçekten de Çivi Adam'ın yedinci kurbanı olabilirdi. Buna karşılık, Pharabot'nun, polisin, varlığından bile şüphelenmemiş olduğu bir sırrı vardı. İntikamının nedeni... Öyleyse niçin Cathy'den itibaren hedef değiştiriyordu? Ne ev kadını Colette Blockx ne de Rahibe Noortje Elskamp Beyaz Kurucular klanındandı. Ve neden Pharabot, Maggie de Creeft'i, Lontano'nun en güçlü liderlerinden birinin kızını öldürmemişti? Maden kentinin kurucularına darbe indirmek için daha güçlü bir simge olamazdı.

Bir de yere çizilen şu resim vardı. Bir cevherin atom yapısı, doğru muydu? Ona göre Çivi Adam şehrin sahiplerine bir işaret yolluyordu. Kim olduğunu anlamaları için mi? Kendisini yakalamaları için mi? Ya da sadece eski bir hatayı onlara hatırlatmak için mi? İntikam düşüncesi Erwan'ın aklından çıkmıyordu: Pharabot'nun amacını öğrenmeliydi. Babası, bundan emindi, gerçeği biliyordu, ama ona yardım edecek son kişiydi. Bu trajedinin aktörleri arasındaki bağ neydi?

Morvan kocaman bir maobinin[43] dibinde, palmiye yapraklarından oluşturulmuş bir barınağın altında şarkı söylüyordu. Joiṇtini –Tutam'm mucize ilacı– bitirmiş, bulutların üstünde uçuyordu. Birkaç metre ötede, ateş çıtırdıyordu. Siyahiler, BM'ye ait sugeçirmez bir branda bezi germişler ve altında toplanmışlardı. Yere düşen son damlaların şıpırtısı karanlığın dört bir yanından duyuluyordu. Uzakta, gök hâlâ gürlemeye devam ediyordu – gece boğazını temizliyordu.

Alın lambasının aydınlattığı aralık mahlukat kaynıyordu: Yengeç büyüklüğünde örümcekler, yılan görünümlü solucanlar, ne oldukları meçhul, hızlıca kaçıp giden karaltılar... Bu hezeyan krizinde bir şenlik havası vardı. Afrika'da yağmur asla hüzünlü değildir: Tabiatı uyandırır, toprağı besler, geçit töreninin açılışını yapardı.

Önceki gün bir çocuğu öldürmüştü. Bu sabah üç adamı tepelemişti. Ocaklara varmadan yeni bir saldırıya uğrama ihtimalleri çok yüksekti, hatta maden ocakları başka isyancıların eline geçmiş bile olabilirdi. Erwan'a gelince, amansızca gerçeğe doğru yaklaşıyordu. *Var mı artıran?* Morvan işinde pişmiş biriydi ve ortama hâkimdi. Ama bu gece, esrarın etkisi altındayken hiçbir şeyin önemi yoktu.

Bu melankolik sarhoşluğu ona başka şeyleri de hatırlatıyordu. Oğlu, üstünde fazla durmadan torbacılar konusuna şöyle bir değinmişti. Haklıydı: Araştırılması gereken yer orası değildi. Ama o, zamanında, bunu bizzat araştırmıştı. Ot satıcılarını ısrarla sorgulaması sonunda onlarla arkadaş olmuştu, özellikle de Jimmy'yle,

43. Afrika armut ağacı da denilen, boyu 50-60 metreye ulaşabilen, gövde çapı ise 1,5 ila 2,5 metre arsında değişen devasa ağaç. (ç.n.)

bölgenin en önemli marihuana kaçakçısıyla. Yaptığı ziyaretlerden hiçbir şey öğrenememişti. Ta ki o geceye kadar...

Nisan 1969.

Büyük J.'nin kulübesinin ışıkları bütün gece açık kalırdı. Bitkilerin serpilmesini hızlandırmak için günde on altı saatten fazla ışıkları açık tutmak gerekiyordu. Gettonun içindeki ini, bir ardiyenin dip tarafındaki devasa bir kristal tuz lambasını andırıyordu.

Morvan cinayetler konusunda hiçbir zaman Siyahi adamdan kuşkulanmamıştı: Reçine buharından sersemleşmiş olan bu adam neredeyse dikili bitkileri kadar faaldi.

– Semenderler, diye sormuştu Grégoire o gece, onlar hakkında ne düşünüyorsun?

– Hepsi kokuşmuş. Bu Beyaz kaltaklar Siyah adamlarla yakınlık kurmak istiyorlar, bundan daha kötü bir şey yok...

– Bu senin işlerini yürütmeni sağlıyor...

– Bu yüzden onlara kapımı açıyorum...

– Ya Çivi Adam?

Jimmy Tutsi kökenliydi. İki metre boyundaydı, sanki bir ceviz kıracağıyla sıkıştırılmış gibi çok dar bir kafası, balık yüzgeçlerini andıran elleri, doğrudan şakaklarından dışarı taşmış izlenimi veren gözleri vardı.

– O bir iblis, patron... Ona karşı bir şey yapamayız...

Haftalardan beri, Grégoire sürekli bu tür batıl inanışlarla mücadele ediyordu, bunlar o denli güçlü itikatlardı ki onun inançlarını bile sarstığı oluyordu.

– Soso'da hiçbir şey duymadın mı? Somut bir şeyler?

– Babalık, insanlar bundan başka bir şey konuşmuyor ve hepsi de bir sürü saçmalık... Şeytan hikâyeleri, şekil değiştiren büyücüler...

– Peki müşterilerin, Beyazlar?

– Kimse gece vakti buraya gelmeyi göze alamaz... Tüm bu yaygara bizim işler için kötü. Sadece senin yavru...

Bir tek Maggie nehrin bu tarafına geçmeyi hâlâ göze alıyordu.

– Onun için böyle kelimeler kullanma.

Jimmy sigarasından bir fırt çekti ve yeniden güldü. Yere, lambaların sıcağıyla ısınan yaprakların arasına oturmuşlardı.

– Özür dilerim, tonton...

– LSD'yi, ketamini kim satıyor?

– Sana daha önce de söyledim, ona elimi sürmem, ben...

Dışarıda tuhaf bir gürültü duyuldu. Bir tür ahşap çıngırak sesi.

– Bu ne?

– Av mevsimi.

– Ne avı?

Sanki bir marimbaya ya da bir *wood-block*'a[44] vurulmuş gibi yeni bir ses daha duyuldu.

– Gitsen iyi olur: Sürek avına yakalanacaksın.

– Gece vakti sürek avı? Mahallenin ortasında?

– Bu özel bir av, patron. *Mzungu* avı.

Maden işçilerinin Beyazlara karşı bir misilleme harekâtına hazırlandıkları söyleniyordu. O büyük akşam, bu akşam mıydı?

– Ama bu gürültü, o ne?

– Yombeler eski usul avlanıyor, havlamayan köpeklerle. Avı avcılara doğru sürmek için köpeklerin boynuna ahşap bir çıngırak takıyorlar. (Siyahi adam duman kıvrımlarının arasından yeniden güldü.) Ama bu akşam, boynunda çıngırak olan avın kendisi...

Morvan, ayağa kalktı; başı dönüyordu. Çok fazla bokluk, çok fazla saçmalık. Hiçbir Avrupalı gece vakti gettoya gelmeyi göze almazdı. Az kalsın düşüyordu ve plastik duvarlara tutundu. Ampuller sallanıyor, yapraklar hışırdıyordu. Sanrılı miyasmalarla dolu, dev bir akciğerin içindeydi.

– Beyaz adanu Yombelerden önce bulursan iyi olur! diye bağırdı Jimmy arkasından.

Morvan, o geceki kekliğinin büyük olasılıkla Maggie olabileceğini anladı.

Seranın fırın gibi sıcaklığının ardından gece ona neredeyse serin gelmişti. Issız bir mahalle. İnce ince yağan yağmur. Bir maden ocağının galerileri kadar dar, tahtalarla ve lastiklerle çevrili virane evlerin yer aldığı daracık sokaklar.

Elinde tabancası, kazıklardan oluşturulmuş duvarlar, karanlık girişleri olan evler boyunca ilerledi. Birkaç saniye içinde kayboldu. Emin olduğu tek bir şey vardı: Bu labirentin içinde gelişigüzel, kararsız, korku içinde yer değiştiren çıngırağa doğru yaklaşıyordu... Maggie'nin görüntüsü şakaklarını zonklatmaya devam ediyordu.

Sola döndü. *Pong-pong-pong.* Ardında sağa, bileklerine kadar çamura batmıştı. *Pong-pong-pong.* Beriki birkaç sokak uzaktaydı. İlerledikçe, buranın yakınlarında bir yerde bata çıka yürümeye çalışan kişinin Semenderler'in kraliçesi olduğuna daha fazla inanıyordu. *Ne aptal kız.* Tam seslenecekti ki bağırışmalar duydu, onu ıslıklar ve berbat, tüyler ürpertici gıcırtı sesleri izledi. Av-

44. İçi oyuk bir ahşap ile ona vurmakta kullanılan bir tokmaktan oluşan bir perküsyon enstrümanı. (ç.n.)

cılar maçetelerini birbirine sürtüyordu. Bu iş kendisinin av olmasıyla bitecekti.

Birden ahşap çıngırağın sesi çok daha yakından geldi. Grégoire o tarafa doğru seğirtti ve bir çardağın altına büzülmüş bir karaltıyla karşılaştı. El fenerini yaktı ve ava dikkatle baktı: Yirmi beş yaşlarında fasulye sırığı gibi bir adamdı, uzun saçlıydı ve İngiliz tarzı giyinmişti. Nefes nefeseydi, elleri arkadan bağlanmıştı, suratı kanla ve yağmur damlalarıyla kaplıydı, kolye niyetine boynunda kocaman bir çıngırak vardı.

Onu Lontano'da hiç görmemişti.

– Adın ne?

– Michel... Michel de Perneke.

Kaçak son hızla anlaşılmaz sözcükler fısıldamaya başladı. Panik halinde onu buradan götürmesi, hayatını kurtarması için yalvarıyordu. Morvan önce onun üstünü aradı: Ceketinin astarında haplar, minik kurutma kâğıtları, kurşunkalem uçlarını andıran gri sivri uçlar buldu. Amfetaminler, asitler, ketamin... Haftalardan beri aradığı torbacıyı ele geçirmişti. Kızların tedarikçisini.

– Bunları nereden buluyorsun? diye sordu, ellerini çözmeden önce.

Adam cevap vermeden başını öne eğdi: Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Maçetelerin gıcırtısı git gide yaklaşıyordu. Islık sesleri ıslak geceyi yırtıyordu.

Morvan adamı gırtlağından yakaladı.

– Bu uyuşturucuları nasıl buldun?

– Size yalvarıyorum, beni serbest bırakın!

– Cevap ver.

– Ben... onları ben yapıyorum... ben psikiyatrım.

– Nerede?

– Stanley Kliniği. Ek gelir elde etmeye çalışıyorum. Aracı olarak Siyahları kullanıyorum ve...

Morvan onu çözdü ve titrek ayaklarının üstünde doğrulttu. Soso'nun dar sokaklarının arasında gözden kayboldular. Morvan avcıların heyecanını dindirmek için birkaç el ateş etti. Kimse karşılık vermedi: Anlaşılan ateşli silahları yoktu.

Grégoire, menzil dışına çıkıp da iki yaka arasında kullandığı piraguaya binince zanlısını sorguya çekti. Doktor, Lontano'da sadece Beyazların gittiği bir kliniğin bodrum katında gizli bir laboratuvara yerleşmişti. Her hafta, yaşanmakta olan "olaylara" rağmen Soso'ya teslimat yapıyor ve adını bilmediği aracılarından hatırı sayılır miktarda pay alıyordu.

Polis, bu psikiyatrın Çivi Adam olma ihtimalini düşünmüştü. Hayır: Çok Belçikalıydı, çok korkaktı, yeterince kaçık değildi.

– Ben nasıl... size nasıl teşekkür edebilirim? diye sordu De Perneke, diğer kıyıya ulaşınca.

– Beni bedava tedavi ederek.

O anda, bu düşünce ona makul görünmüştü – Grégoire'ın hâlâ paralize eden kaygı dönemleri, dayanılmaz halüsinasyonları, kontrol edilemez şiddet taşkınlıkları oluyordu.

Aslında, o gece aklına gelmiş olan, en kötü fikirdi.

Michel de Perneke. Cehennemin gerçek elçisi.

33

– Ciascuno pensi ed operi a suo talento: e anche la morte non mancherà di fare a suo modo.

"Herkes gönlünce düşünse ve davransa da: Ölüm yine de bildiğini okumaktan geri kalmazdı." Loïc, Recanatili şair Giacomo Leopardi'den yapılan bu alıntıyı biliyordu. Şimdi, aile mezarlığının yanma yerleştirilmiş kürsüde duygularını dile getiren kişi Montefiori'nin yöneticilerinden biriydi – ona "albay" denebilirdi.

Adam, müteveffanın hayatı boyunca "özgür bir insan" –bütün diğer rakiplerini alt etmesine engel olabilecek ahlakı, yasaları, insanlığı ve diğer bütün değerleri unutarak hareket etmiş biri– olduğunu hatırlatmak için konuşmasına bu alıntıyla başlamıştı. Büyük Giovanni kendini hep yasaların üstünde görmüştü. Loïc, Leopardi'nin eserini biliyordu. Böylesi bir durum için, bu iyilik ve hassasiyet şampiyonundan alıntı yapmak tam bir tezattı – ya da sinsice bir düşünsel algı yaratmaktı. Ama yine de bir mezarın kenarında fazladan söylenmiş bir yalanın ne önemi vardı ki?

San Miniato al Monte Bazilikası'ndaki bir saatlik ayinden sonra orada bulunanlar yeniden hareketlendiler. Ardından arabalara ulaşmak için gazetecilerle mücadele etmek zorunda kalmışlardı. Aynı sabah, gazetelerin ilk sayfalarında, Condottiere'nin ölümü üzerine en çelişkili bilgiler, en acayip varsayımlar yer almıştı. Oysa bunlar ne aile ne de polis tarafından dile getirilmişti.

Elbette: Kimse hiçbir şey bilmiyordu.

Durumuna rağmen (boğazı şişmişti ve burnu tıkalıydı), Loïc sahnenin güzelliğini hayranlıkla seyrediyordu. Montefiori, Allori Mezarlığı'nda siyah Golzinne mermerinden, sade hatlarıyla Brunelleschi'nin ilk eserlerini andıran, Rönesans stilinde bir ye-

raltı aile mezarı yaptırmıştı. Hurdacı kendini hep bir Medici sanırdı. Yapının siftahını yapıyordu: Kontesin ailesi bir Floransa sarayının yeraltı mezarlığına defnedilmişti, Montefiori'ninkiler ise herhangi bir mezarlıkta gömülüydü.

Kış güneşi, töreni adeta kutsuyordu. Sabah ışıkları, hastaların alnına "Tanrı adına" sürülen altın rengi zeytinyağını çağrıştırıyordu. Herkes koyu renk giysiler giymişti, bu da en başından beri hiçbir ortak yanı olmayan bu topluluğa bir görkem, bir homojenlik kazandırıyordu. Yanlarında kızlarının akranı otuzlu kırklı yaşlardaki kadınlar bulunan gösterişli bir şıklığa sahip yaşlı mafya üyeleri ile diğer aristokrat çiftler mükemmel bir denge sağlıyordu. Özellikle Loïc, altmış yaşını devirmiş kadınları hayranlıkla izliyordu: Sonuna kadar kocalarının yanında olmak için kendilerini vazgeçilmez ya da ürkütücü göstermeyi bilen, kocalarının kollarına sıkı sıkı tutunmuş eşler – azimli kadınlar.

Konuşmalar devam ediyordu. Görüntü, Uffizi Müzesi'ndeki grup resmi tabloları kadar görkemliydi, İtalyanca konuşmalar ise Gabrielli'nin *Symphoniae*'lerinin müzikalitesiyle eşdeğerdi. Tüm bunlar ona muhteşem geliyordu, ama objektif değildi. Uyku ilaçlarından kafası iyiydi, önceki günün öğleden sonrasını havuz başında çocuklarla geçirmişti. Bu olağan anlar –aslında sıra dışıydı: Aylardan beri onlarla bir saatten fazla zaman geçirmemişti– onu fazlasıyla mutlu etmişti. Onların canlılığı; telefonda konuşan veya abartılı bir şekilde ağlayan ablaların, bahçede amaçsızca dolanan annenin siluetinin, Sofia'nın ve bu felaket karşısında hâlâ nasıl bir tutum takınacağını bilmeyen soğukluğunun villada yarattığı matem havasını dağıtıyordu.

– *Cosa stai facendo?*[45]

Loïc irkildi.

– Ne?

Sofia ona dirsek atmıştı. Tören bitiyordu. Mezarın içine bir gül atmak gerekiyordu. Kendi gülünü aldı ve anıt kabrin içine girdi. Siyah duvarlardan beklenmedik bir ılıklık yayılıyordu. Bu sadelik Condottiere'ye hiç uygun değildi. O Eski Mısır'a özgü –idam edilmiş esirleri, hazineleri ve onun olağanüstü hayatını anlatan duvar freskleri olan– bir mezara layıktı.

Tabutun üstüne çiçeği fırlattı ve Afrika'daki babasını düşündü. Onu nasıl bir tehlike bekliyordu? Katiller onun da kalbini sökmeye karar vermişler miydi?

45. İtalyanca "Ne yapıyorsun?" (ç.n.)

Anıt kabirden ışığa çıktığında, Sofia çocuklarını ellerinden tutmuş, orada bulunanlarla hiç alakası olmayan, saçları jöleli sarışın bir adamla konuşuyordu. Hemen anladı: Bir aynasız. Sofia, yüz hatları gergin bir şekilde, yanlarına gelmesi için ona işaret etti.

Sıkıntılar başlıyordu...

34

– Seni Massimo Sabatini'yle tanıştırayım, *ispettore superiore.*[46]

Loïc bu rütbenin Fransa'da neye karşılık geldiğini artık hatırlamıyordu: Başkomiser ya da müfettiş? Her halükârda bir cinayet soruşturmasını yürütmek için yeterliydi. Adam Montefiori dosyasından kendisinin sorumlu olduğunu ifade etti. Açık renkli ve jöleli saçlar, kırklı yaşlar; bu renksiz yanıyla Almanları andıran Kuzey İtalyanlarına benziyordu.

Sofia, Milla ile Lorenzo'yu ablalarından birine emanet etti ve yeniden onların yanma döndü.

– Bay Sabatini bizimle birkaç dakika konuşmaktan memnuniyet duyacakmış.

– Benimle de mi? diye sordu Loïc şaşırmış gibi.

– Fazla zamanınızı almayacağız, dedi polis saygıyla eğilerek.

Törene gelenler çoktan mezarlığın çıkışına doğru yönelmeye başlamıştı. Parmaklıkların dışında flaşlar patlıyordu. *İspettore* ters yöne doğru giden gölgelik bir yolu işaret etti. Montefiori'ler elli kadar yakın dostları için bir öğle yemeği organize etmişti – Loïc bu yemeğe katılmak için acele etmiyordu.

Sessizce yürüdüler. İki yanı ağaçlı yollar Pompei'nin dar sokaklarını anımsatıyordu. Lavla ve küllerle bir anda durmuş zaman. Görkemli haçlar, aralıklarla mezar taşları, rüzgârda hışırdayan yapraklar... Gökyüzünün eşsiz güzelliği içinde ağaçlar mavi, mezarlar da gümüş parlaklığında görünüyordu.

Şu an için adli tıp ile cenaze evi hız rekorları kırmıştı: Cesedin nakli, otopsi ve ardından cesedin düzeltilip aile için hazır hale getirilmesi hepsi kırk sekiz saatten az sürmüştü.

Sofia sonunda sordu:

46. İtalyanca "Başmüfettiş" anlamında. (ç.n.)

– Elinizde ipuçları var mı, *ispettore*?

– Henüz yok. Ne bir tanık ne de en ufak bir ipucu var; babanızın kesin olarak nerede... saldırıya uğradığını bile bilmiyoruz. Cesedin bulunduğu yer bir anlam ifade etmiyor: Kriminal büro teknisyenlerimiz cesedin taşındığından emin.

Sabatini ürkek ve kararsız birine benziyordu. Yağlı saçlarıyla soğuk sıkım zeytinyağı gibi görünüyordu.

– Şimdilik, diye devam etti, ikircikli sesiyle, babanızın zaman çizelgesini oluşturmakta çok güçlük çekiyoruz.

– Babam çok ketum biriydi.

– Peki siz, siz de babanızın o sabah nereye gitmiş olabileceğini bilmiyor musunuz?

– Yıllardan beri Fransa'da yaşıyorum. Bunu daha çok karısına sorun. Ya da kız kardeşlerime: Onunla çalışıyorlardı.

– Ah öyle mi? Çok güzel.

Sabatini her cümlenin sonunda, özür diler gibi hafifçe eğiliyordu. Gözlükleri sarı kaşlarını kapatıyor, yüzünün bütün ifadesini yok ediyordu. Bununla birlikte, yürüdükçe Loïc başka bir şey hissetti. Bu herif rol yapıyordu. Onların dikkatini dağıtmak için Columbo tarzı bir strateji uyguluyordu.

– Çalışma odasında bir ajandası, elektronik veya yazılı, var mıydı? Fiesole'deki villada demek istiyorum. Üzerinden hiçbir şey çıkmadı. Cep telefonu bile.

– Babam bilgisayar da, not defteri de asla kullanmazdı, diye açıkladı Sofia tekdüze bir sesle. Kuşkusuz bilmediğiniz başka bir ayrıntı daha var: Doğru düzgün ne okuma ne de yazma biliyordu. Özellikle rakam hafızası çok güçlüydü.

Kontes rolünü mükemmel oynuyordu: Kibirli, soğuk, ulaşılmaz.

– İki koruması olduğunu biliyor muydunuz? diye yeniden sordu İtalyan.

– Onları çok iyi tanıyorum, evet.

– Salı günü, babanız sabahtan öğleye kadar onlara izin vermiş.

– Randevularına bazen tek başına gitmeyi tercih ederdi.

Bu bir kedi fare oyunuydu ve Sofia, yanlış olarak, ki Loïc artık bundan emindi, kendisinin kazandığını düşünüyordu.

– Üzgünüm, madam, ama yanılıyorsunuz.

İlk tokat.

– Çoktan teyit ettik: İlk kez korumaları ona eşlik etmemiş. Yaklaşık on yıldan bu yana Giovanni Montefiori onlar olmadan asla bir yere gitmiyormuş.

Ağaçlı yolun sonuna gelmişlerdi. Birbirlerine sormadan sağa

saptılar. Loïc, sakinlikten ve boşluktan yararlanarak mezarların arasında dolaşan hayaletler, sağa sola kaçışan ufak tefek ışıklar hayal ediyordu.

– Heemecht Şirketi'ni biliyor musunuz?

Loïc irkildi. Sabatini şimdi ikisine birden soruyordu. Kedi, bir fareyle değil, iki fareyle oynamaya başlamıştı.

– Babamın şirketlerinden biri, diye cevapladı Sofia.

– En önemlilerinden biri, diye onu teyit etti polis. Kullanılmış metalleri toplama, geri dönüşüme sokma ve değerlendirme işleri yapan bir şirket. Ayrıca navlun, taşıma, lojistik faaliyetlerinde bulunan bir firma olmanın yanı sıra birçok uluslararası şirkette hisse sahibi olan, Lüksemburg merkezli bir finans grubu.

İspettore tüm bunları tarafsız ancak sert bir tonda söylemişti. Yürümeye devam ederken, muhataplarının bakışlarını kendinde toplayabilmek için birkaç adım öne geçmişti.

– Belki yeni duyuyorsunuz ama babanız birkaç yıldan beri Guardia di Finanza[47] soruşturmasında şüpheli konumundaydı, özellikle Mediaset imparatorluğuyla yaptığı... daha ziyade karanlık ortaklıklar, Toscana ve Lombardiya milletvekilleriyle olan rüşvet ilişkileri nedeniyle.

Sofia durdu. Sonunda anlıyordu: Bu çok ağırdan alınan giriş sadece bir tuzaktı. Diken üstünde olacaklardı, o ve finansçı kocası. Sabatini, verdiği bilgilerin yarattığı şiddeti fark etmemiş gibi hâlâ dalgın dalgın gülümsüyordu.

– İddianamenin hazırlanması sadece birkaç haftalık bir işti, diye devam etti. Eğer cinayet bu kadar barbarca işlenmemiş olsaydı, intihar varsayımı göz önünde bulundurulacak ilk şey olacaktı.

Sofia allak bullak olmuştu. Loïc ile polis onun etrafında hareketsiz duruyordu. Mezarlıkta "spagetti western" tarzı bir üçlü düello için her şey hazırdı.

– Aslında şirketleri, yolculukları, İtalya içinde yaptığı gidip gelmeleriyle ilgili hazırlanmış tam dosya masamın üstünde duruyor. Söylenenin tersine, polisin tüm birimleri etkili bir işbirliğinde bulunur ve çok hızlı olabilirler. Heemecht'in hissedarı olduğu şirketler arasında Coltano da var, bu size bir şey ifade ediyor mu?

– Belli belirsiz, dedi Sofia, dudaklarının arasından çıkan ıslığı andıran bir sesle. Size bir kez daha söylüyorum, babanın işleriyle ilgilenmiyorum.

Öğrendiği şeyi söylemesinin gereği yoktu: Afrika'daki hisselerini birleştirmek için iki babanın çocuklarını evlendirdiğini.

47. İtalya'da mali suçları araştıran güvenlik teşkilatı. (ç.n.)

– Peki, siz? diye sordu Sabatini Loïc'e bakarak; sanki onu da oyuna davet ediyordu.

– Cevaplarını bildiğiniz sorular sormayı bırakın, diye cevapladı Loïc kusursuz İtalyancasıyla.

– Giovanni Montefiori babanızla birlikte Kongo'daki bu madencilik şirketinin önemli miktarda hissesine sahipti. Ölümünün bununla bağlantılı olduğunu düşünüyorum.

– Neden?

– Çünkü Philippe Sese Nseko, Coltano'nun sahadaki, yani Katanga'daki müdürü, iki ay önce tam olarak aynı şekilde öldürülmüştü.

– Babam Afrikalılar tarafından öldürülmüş olabilir mi?

Sofia, ırkçı sayılabilecek nahoş bir ses tonuyla cümleyi ağzından kaçırmıştı. Loïc durumu daha da kötüleştirmesine engel olmak için Sofia'yı istem dışı bir hareketle kolundan tuttu.

– İtalyanların acımasızlık ve barbarlıkta herhangi bir ülkeden geri kalır yanı yok, ama her şey bizi, gerçekten de bu cinayetin Afrika ve Coltano'yla bir bağlantısı olduğunu düşünmeye sevk ediyor. Belki de grup içinde ciddi bir... iktidar mücadelesi söz konusudur.

Sofia, sinirli bir hareketle, çantasının içinden bir sigara çıkardı.

– Bugün bu hisselerin tek mirasçısı benim, dedi dumanı güneşe doğru üfledikten sonra. Ben de tehlikede olabilirim.

Polis bu kuşkuyu belli belirsiz bir el hareketiyle dağıttı:

– Korkmayın. Sebep farklı. Aslında, babanız sadece birkaç Coltano hissesinden fazlasına sahip değildi.

– Siz ne diyorsunuz?

Sofia'yı bu konuda aydınlatmak için biraz geç kalmıştı, ancak Loïc fısıltı halinde konuştu:

– Son haftalarda bütün hisselerini sattı. Sana anlatırım...

– Bana da anlatırsanız memnun olurum...

Loïc geri adım attı: Sabatini doğrudan onun gözlerinin içine bakıyordu.

– Bu operasyonun sebepleri oldukça karmaşık, diye işin içinden sıyrılmaya çalıştı, saatler gerekir...

– Randevulaşalım.

– Sorun değil, dedi Loïc, tedirginliğini belli etmemeye çalışarak, işte numaram.

Sabatini hoşnut bir şekilde kartviziti aldı. Yine hafifçe eğilerek, onları başka bir patikaya doğru yönlendirdi. Sofia sanki bedeni buharla çalışıyormuş gibi sigara içiyordu.

– Isidore Kabongo, tanıyor musunuz? diye ortaya sordu *ispettore.*

– Hayır, dedi Sofia, şaşkın bir sesle. O kim?

– Kongo-Kinşasa'nın Bay Maden'i. Birçok kez Madencilik, Maden Sanayileri ve Jeoloji bakanlığı yaptı. Joseph Kabila Hükümeti hâlâ uzman olarak onun görüşlerine başvuruyor.

– Hiç duymadım.

– General Trésor Mumbanza?

– Onu da.

Loïc bu isimleri biliyordu, ama Grégoire'la tam olarak bağlantılarının ne olduğunu hatırlaması imkânsızdı.

– Albay Laurent Bisingye?

– Bize biraz açıklama yapabilir misiniz acaba? diye araya girdi Loïc.

– Kongo'da maden işletme işine ve koltan ticaretine müdahil olmuş kişiler. Henüz bütün ayrıntılara sahip değilim, ama bir şey kesin: Coltano'nun yeni müdürü Mumbanza'nın yardımcısı Bisingye bir savaş suçlusu.

– Şüpheliniz o mu? diye sordu Loïc.

– Önce onun olay anında İtalya'da olduğunu ispatlamamız gerekir.

Bu çağrışımla, Loïc yeniden Morvan'ı düşündü.

– Babam, o da tehlikede olabilir mi?

– Her halükârda, ihtiyatsız davranıyor. Kaynaklarıma göre, bugünlerde oradaymış.

– Doğru.

– Seyahatinin sebebi hakkında bir bilginiz var mı?

– Hayır. Babam da Giovanni gibi ketumdur.

Sabatini yeniden gülümsedi, manzarayı seyrediyormuş gibi yapıyordu: Mezarlar, porsukağaçları, gökyüzü... Farkında değilmiş gibi, onları çıkıştaki parmaklıklara kadar getirmişti. Berlinler, cenaze arabası, televizyon reji kamyonları, hepsi gitmişti.

– Sizden şimdilik Floransa'dan ayrılmamanızı rica ediyorum.

– Gerçekten canımı sıkmaya başladınız, diye birden patladı Sofia. Bizimle suçluymuşuz gibi konuşuyorsunuz. Öldürülenin babam olduğunu unutmuş görünüyorsunuz.

Loïc, polisin yolunu keserek önünde dikildi.

– Bizden tam olarak ne istiyorsunuz?

– Giovanni Montefiori'nin ajandasını.

– Size söyledik ki...

– Yanılıyorsunuz. Tanıklıklara göre, gizli randevularını villada

sakladığı bir deftere kaydediyormuş. Mekânların ve buluştuğu kişilerin isimlerini okunduğu gibi yazmak için sadece kendisinin kullandığı ilkel bir alfabe icat etmiş.

Loïc bundan söz edildiğini hiç duymamıştı ama Sofia'nın yüz ifadesinden polisin doğru söylediğini anladı. Aklına, babasının da şifrelere, sırlara, ajanlık meselelerine meraklı olduğu geldi. *Lanet olası ihtiyar maymunlar...*

– Bu defteri bulun, *signora*, size minnet duyarız. Babanıza yönelik mali soruşturma yüzünden, şu an için Fiesole sarayında arama yapamıyoruz...

– Ya onu bulamazsak?

Sabatini, bir başka yüzyıla ait yapmacık bir tavırla, bir kez daha iki büklüm oldu.

– Babanızın ölümü, hakkında başlatılmış olan yasal takibi ortadan kaldırmaz. Ona yönelik suçlama, bu kez, eşinin işleriyle bağlantılı olduğundan annenize ve onun yerini almak gibi kötü bir düşünceye kapılan iki ablanıza yöneltilecek.

Sofia yeni bir sigara yaktı. Dumanı öfke ve çaresizlik içinde dışarı üfledi.

– Belki başka bir dönemde, babanızın ilişkileri onu korumuş olabilir ama o zamanlar geride kaldı, diye devam etti polis. İtalya değişti, *signora*. Her ne olursa olsun böyle düşünmek hoşuma gidiyor.

Nihayet, Sabatini maskesini düşürüyordu: Adaletin koruyucusu mesleğine bağlı bir küçük burjuva, Floransalı aristokrat bir aileyi, üstelik Berlusconi döneminin türedi zenginlerinden oluşan bir klanı kendine iş edinmekten çok mutluydu.

– Size yirmi dört saat veriyorum.

Polis onlara son bir bakış attı, sonra arkasını döndü ve bir daha dönüp bakmadan parmaklıklı kapıdan çıkıp gitti.

Sofia kımıldamıyordu, sigarasını içmeye devam ederken dudaklarını ısırıyordu. Sonunda birbirlerine baktılar; suç ortaklığı içinde geçen yılları birden yeniden hortlamıştı. Hurdacının ajandasını bulacaklardı, ama elbette, yağ sürülmüş ekmek dilimini andıran bu polise vermek için değil.

35

Ankoro. Ona gerçekdışıymış gibi gelen hedefe sonunda ulaşmışlardı. Bütün gece bir sürü badire atlatarak yol almışlardı. Saat 22'de, bilmem kaçıncı barikatı geçtikten sonra şoförleri inlemeye başlamıştı: Ateşi vardı, enfeksiyon kapmıştı. Salvo ona bir tekme atmış ve direksiyona geçmişti. Bir saat sonra da 4x4 bir çukura girmişti. Mucize kabilinden, karanlığın içinden adamlar çıkmış ve çukurdan kurtulmalarına yardım etmişlerdi. Bir kez daha Erwan kemerini açmak zorunda kalmıştı... Yorgunluğa, böcek sokmalarına rağmen büyülenmişti: Ayaklarının altındaki toprağın kırmızı yüreğinin attığını hissediyordu.

Salvo iyi sürücüydü. Sıçrayan çamur öbekleriyle ön cama hücum eden yaprakları aydınlatan farların seyir ışığıyla sınırlı yolda giderken sakin bir şekilde önüne odaklanıyor, tümseklerin etkisini hafifletiyor, sarsıntıları kat edilen kilometrelere dönüştürüyordu.

Erwan ön koltukta oturuyordu, kemeri takılıydı, eliyle kapı üstündeki tutamağa sıkıca yapışmıştı. Bir patates çuvalı gibi koltuğunda bir sağa bir sola savruluyordu. Bazen, yarı uyuklar duruma geçiyor, çenesi göğsünün üstünde zıplıyor, bedeni ani sıçramalar yapıyordu. Alelade bir kadavra nakli...

Gerçekten uyuduğundaysa aynı rüyayı görüyordu. Bir termit yuvasında iri ve saydam kraliçeyle çift olarak yaşıyordu. Okşamalarıyla hareketlenen binlerce larvayla dolu bedenini hissederek onu sarmalıyor, sıkıyor, döllüyordu. Birden gelip onu kurtarıyorlardı: Dumanı tüten meşaleleriyle Beyaz Kurucular. Termitler kaçıyordu. İninden, gözleri yaşlı bir halde çıktığındaysa ağaçlara asılı derisi yüzülmüş bedenlerle çevrili kurtarıcıları onu bekliyordu.

Gün ağarırken kendi suyunun içinde yüzen bir ovaya ulaşmışlardı. Yağmur örtüsünün altında sere serpe uzanmış yemyeşil ko-

caman bir düzlük. Her şey tan kızıllığında ışıldıyordu. Tabiat gece boyu gelişmiş gibiydi. Demirci tanrıların elinden çıkmış lâl rengi gökyüzünün altmda dünya doğuyordu...

Şimdi öğlen olmuştu ve Ankoro'nun içinden geçiyorlardı. Burada hiç renk yoktu: Sadece pas rengi bir hava ve nehrin griliği. İnsanın bitkiye, bedenin ağaç kabuğuna, plastiğin balçığa karıştığı bataklıkların ortasında bir gecekondu semti.

Salvo 4x4'ü bir garaja, daha ziyade yerli halk tarafından nezaret edilen bir sundurmaya park etti.

– Senin işin, tam olarak ne? diye sordu Erwan, Banyamulenge'nin her an elinin altında olan valizine bakarak.

– İthalat-ihracat, sana söyledim.

– Hangi ülkelerle?

– Hangisi bize mal verirse.

– Anlamadım.

– Gelişmiş kibar ülkeler bize koli yolladığında onları dağıtmak gerekir.

– Onları çalmak ve yeniden satmak demek istiyorsun.

– Her halükârda kayboluyorlar. Daha ziyade her şeyi kontrolüm altına alıyorum diyelim. Stokları topluyorum ve parça parça değerlendiriyorum... Son kullanım tarihi geçmiş ilaçlar, çifti kaybolmuş ayakkabılar, bozuk arabalar.

– Bana alçakgönüllülük taslama: BM var, STK'lar var.

Salvo kahkahayı bastı.

– Günaydınlar! Bizler karıncayız, patron. Ve karıncalar, ekmek kırıntılarıyla yaşarlar...

– Peki, bu valiz?

Salvo, Erwan'ın bakmasını engellemek ister gibi elini valizin üstüne koydu.

– Bu, kayıt dışı. (Erwan'm üstelemesine fırsat vermedi ve sokaktaki kalabalığın içine daldı.) Yürüyerek devam ediyoruz.

Peşlerinde hamallarıyla, çocukların, seyyar satıcıların saldırısı altında, kulübelerinin kapısında duran kadınların gülüşmeleri arasında köyün geri kalan kısmını zar zor yürüdüler. Suya doğru yaklaştıkça evler artıklardan inşa edilmiş gibiydi. Her tarafa çürümüş balık kokusu hâkimdi.

Gerçek manzara nehirdi. Rengi turuncuya kaçan bir kahverengiydi, sanki dalgalar unutulmuş bir zamana ait eski metalleri, hâlâ canlı olan korları topluyordu. Bu manzara ağızda demir tadı bırakıyordu. Karşıda, nehrin diğer kıyısı, puslar içinde kaybolmuş yeşil bir şerit halinde belli belirsiz görülüyordu.

Ayakları suyun içinde, sazlardan ve köklerden oluşan bir ormanda ilerlediler, ardından kıyıya ulaştılar. Karmaşa had safhadaydı. Başları, sırtları yüklü, elleri kolları dolu yolcular körlemesine yürüyorlardı. Suyun içindeki köklerin arasına kurulmuş küçük tezgâhlarda tuhaf mallar satılıyordu. Variller, küçük denkler, kıyı boyunca çalkalanan sandallar. Herkes dizlerine kadar bulanık suyun içindeydi, ama kimse yavaşlamıyordu. Hareket saatini kaçırmak olmazdı.

Erwan'ın sazlıkların ilerisinde gördüğü şeyin ne olduğunu anlaması birkaç saniye sürdü: Birbirlerine bağlanmış, yaklaşık iki yüz metre uzunluğunda bir güverte oluşturan, üzerinde ne bir donanım ne de kapalı bir alan bulunan, sadece yolcular tarafından işgal edilmiş iki mavna. Bu mesafeden, insan buranın suyla aynı hizada kocaman bir yükleme-boşaltma yeri olduğunu düşünebilirdi. Ya da nehirdeki yolculuk için çoktan hazırlıklarını tamamlamış binlerce insanıyla yüzer bir köy. Bu devasa ütü tahtasının yan kısmında beyaz boyayla yazılmış bir yazı vardı: VINTIMILLE.

– Şansımız var, tekneler burada! (Salvo, cangılda maçete kullanır gibi sopasıyla vur vura kalabalığı yarıyordu.) Acele et, patron. Birinci mevkide bir kamara kapmamız gerekiyor!

Erwan adımlarını sıklaştırdı – ya da daha ziyade yüzdü: Çantalar başlarının üstünde, yarı bellerine kadar suyun içinde bata çıka ilerliyorlardı. Erwan karınca yuvası gibi kaynayan güverteden gözlerini ayıramıyordu. Güneşin altında kaslı kollarıyla bir yerlere düğüm atan gövdeleri çıplak erkekler. Leğenlerinin önüne çömelmiş çamaşır yıkayan kadınlar. Ellerinde olta, balık tutan çocuklar. Tel kafeslerde keçiler, domuzlar ve tavuklar. Birbirinin içine geçmiş, sıkış tıkış tenteler, çadırlar, güneşlikler, şemsiyeler. Dumanı tüten mangallar, iplerde kuruyan çamaşırlar, prova yapan bir müzik grubu...

Mavnaya binmek için bir tahta uzatılmıştı. Erwan Salvo'yu takip etmek için dirsekleriyle kendine yol açıyordu. Havanlarda manyok dövülüyor, insanlar birbirlerine sövüp sayıyor, plastik tentelerin altına sandıklar bağlanıyordu. İnsanlar yakıcı güneşe aldırmadan, koca çuvalların arasına yerleşmeye, bir yer bulmaya çalışıyordu.

Salvo sürekli olarak hamallarına bağırıyor, onlara nezaret ediyordu. İkinci mavnaya ulaştılar. "Her şey arkada olup bitiyor" diye açıkladı Sarı Mayo. *Vintimille* itiliyordu, çekilmiyordu.

– Neyle itiliyor?

– Ne biçim soru: Elbette bir itici tarafından! Üç bin beygir gücün-

de, dört pervaneli! FAZ'dan çalınmış bir saldırı tankının motoru!

Erwan nihayet motorlu mavnayı fark etti. Birinci mevki kamara güvertenin üstündeydi. Hamallar onlara bagajlarını verdiler: Erwan ile Salvo'nun ısrarına rağmen tekneyle nehir yolculuğuna çıkmayı özellikle istemiyorlardı. Erwan paralarını ödedi ve onların rövanş mücadelesi için karmaşanın içine daldıklarını gördü.

Etrafına bakındı. İtici tekne, pruva bodoslaması ilk mavnaya, çıkrıklarla gerili çelik halatlarla bağlanmış, gövdesi oturaklı bir mavnaydı. Dümeni, kaptana geniş bir görüş alanı sağlamak için güvertenin üstünde, yüksekçe bir yerdeydi. Altta, ambarın içinde motorlar uğultuyla çalışıyordu. İkisinin arasında da, birinci mevki kamara: Leş gibi mazot kokan, güneşin altında iyice kızmış sac bir levha. En iyi yeri kaptıklarından emin değildi, makine dairesinin sarsıntıları yukarı kadar geliyordu ve kaptanın tükürükleri yukarıdan tepelerine düşüyordu. Tek olumlu taraf, başlarının üstündeki tenteydi.

– Silahın var mı? diye sordu Salvo, tedirgin bir şekilde.

– Evet.

– Asla gösterme. Soğukkanlılığını kaybetme, dostum. Aksi takdirde, seni sadece soymak isteyenlere öldürmek için bir sebep vermiş olursun.

Erwan durumu kabullendi ama yine de bu uyarıyı ciddiye alamıyordu.

– Özellikle, burada bir numaralı kuralı asla unutmamalısın.

– Hangi kural?

– Nerede durursak duralım, hemen yeniden hareket edilir.

Babası bu kuralı ona daha önce açıklamıştı: Tanıkları bulmak ve onları sorgulamak için fazla zamanı olmayacaktı.

– En fazla bir saat, diye tekrarladı Salvo, işaretparmağını uzatarak, sonra nehrin yukarı çığırını gösterdi: Ötede savaş var. Karada kalırsan ölürsün.

– Peki... ya diğerleri? Bizimle birlikte yolculuk edenler?

– Onlar, onlar için aynı şey değil. Seçimlerini yaptılar. Ailelerini görmeye gidiyorlar, iş yapmaya gidiyorlar, onlar başlarına ne gelebileceğini biliyorlar. Senin gibi bir adam burada tek başına kalırsa öbür dünyayı boylar.

Aşırı sıcak havada güçlü ve tiz bir ses duyuldu. Demir almaya hazırlanan konvoyun çığlığı.

36

Audrey bütün sabah Katz hakkında araştırma yapmış ve Gaëlle'le aynı sonuçlara ulaşmıştı. Böyle bir psikanalist yoktu. Ne nüfus dairesinde kaydı vardı ne de sosyal güvenlik kurumunda. Ne de trafik sicil dairesinde. Elbette tabipler odasında ya da ulusal psikanalistler kütüğünde de adı yoktu. Reçetelerinin üstündeki telefon numaraları başka bir doktora aitti.

– Île-de-France'ta bir sürü Éric Katz var, diye belirtti kadın polis, ama hiçbirinin doktorlukla alakası yok, Michel Katz adında bir pratisyen hekim dışında, o da 1991'de ölmüş. Paris'te, 6. Bölge'de çalışıyormuş.

– Ailesi yok mu?

– Doktorların yok. Senin herif bir sahtekâr. Bu tür dolandırıcılıklar hakkında bilgi topladım: Düşündüğümüzden çok daha fazla.

Gaëlle bir yıl boyunca bir dolandırıcı tarafından tedavi edilmişti... Kendini küçük düşürülmüş, hatta neredeyse tecavüze uğramış gibi hissediyordu. Kör taklidi yapan bir adamın önünde yüzlerce kez soyunmuş bir kadın gibi.

Nicolo Sokağı'ndaki bir kafede randevulaşmışlardı. Psikiyatr birazdan öğle yemeği için dışarı çıkacak ve onlar da adamı takip edebileceklerdi – en azından Audrey takip edecekti, zira *men in black*'leri[48] Gaëlle'in peşinden hâlâ bir saniye bile ayrılmıyordu.

– Onu tutuklayacak mısın?

– Hey, yavrum, o kadar hızlı olma. Önce doktor olarak faaliyet gösterdiğini ve bu sıfatla para kazandığını ispatlamak gerekiyor.

– Apartmanın girişinde adının yazılı olduğu bir tabela var.

– Onu yalana dayalı reklam yapmakla mı suçlamak istiyorsun?

– On iki ay boyunca ona ödeme yaptım.

– Nakit olarak, değil mi?

48. Siyah giyen adamlar. Aynı adı taşıyan filme atıf. (ç.n.)

Gaëlle karşısına çıkabilecek engelleri önceden hissediyordu ama bir veya iki reçeteyi saklanış olmalıydı. Aklına Katz'ın tavsiye ettiği meslektaşı geldi. Bir başka dolandırıcı? Onun irtibat numaralarını saklamamıştı bile.

– Özellikle onun kim olduğunu bulmak gerekir, diye karşılık verdi Gaëlle. Ve neden beni yeniden görmek istediğini.

– Kuşkusuz sende tırtıklanacak daha fazla para var mı öğrenmek istiyor.

– Ailemden mi, demek istiyorsun?

– Başka kimden olabilir?

Gaëlle cevap vermedi. Audrey'nin bu olayı bir para meselesine indirgemesi normaldi ama o, bu işte başka bir oyun olduğunu hissediyordu. Bir tür... zihin röntgenciliği. Katz onu araştırmış, gözlemlemiş, analiz etmişti. Şimdi daha fazlasını istiyordu.

– Dinle beni, diye fısıldadı adli polis onun elini tutarak, bu herif bir amatör. Hastalarıyla görüşmeye devam ettiği sürece...

– Yolunacak kazlarla, demek istiyorsun...

– Ondan kuşkulanmayan zayıf, güçsüz kişilerle görüştüğü sürece bu işten yırtabilir, ama kıçında polisler varsa mesele başka olur. Onu güveni suiistimalden suçüstü yakalamak için bana bir hafta ver.

– Bu senin uzmanlık alanına girmiyor, değil mi?

– Hayır, diye onayladı Audrey, cinayet bürodayım ve bu konuda hiçbir şey yapamam. Ama en iyi saldırı açısını bulacağız...

– İşte, orada.

Katz apartmanından çıkıyordu. Hesabı ödediler ve kafenin kapısına yöneldiler. Plan basitti: Audrey onu takip ederken, Gaëlle koruyucu meleklerinin eşliğinde evine dönecekti.

Ama kadın polis yerinden kımıldamıyor, adamın uzaklaşmasını izliyordu.

– Ne halt ediyorsun?

– Plan değişikliği.

Gaëlle onun aklından geçeni anladı.

– Bunu yapacak mısın?

Audrey gülümsedi. Elleri asker montunun ceplerinde, av çantası omzunda psikanalistin kapısına doğru yöneldi.

– Şüphen mi var?

Kata ulaştıklarında, kadın polis çantasından çeşitli şekil ve yapıda anahtardan oluşan bir demet çıkardı. Dikkatle kilidi inceledi, sonra koleksiyonundan bir model seçti.

– Ne bu?

– Bir *bump key*, diye fısıldadı, anahtarı usulca kilit göbeğine sokarken.

Elinde küçük bir çekiç belirdi. Anahtara hızlı bir darbe indirdi ve hiç zorlanmaksızın anahtarı hemen çevirdi. Kapı tek klikle açıldı. Gaëlle adli polisin bunu önceden planlamış olduğunu anladı.

– Nasıl yaptın?

– Vurmalı anahtar, diye cevapladı Audrey hole girerken. Sana açıklaması biraz zor, ama bu anahtarın çentikleri darbenin etkisiyle kenetler ile karşı kenetler arasında çok kısa süreli bir boşluk oluşturuyor diyebiliriz. Saniyenin onda biri kadarki bu süre, herhangi bir kilidi açmak için anahtarı döndürmeye yeterli oluyor.

Bu kızın yanında Gaëlle, korumalarının ona sağlayamadığı emniyeti hissediyordu. Aklına onu tanımlayacak tek bir kelime geliyordu: Profesyonel.

– Orada dikilip durma. (Gürültü çıkarmadan Audrey kapıyı kapattı, sonra başka bir anahtar çıkardı kilide soktu.) Geri dönerse içeri giremez. Bu da pencereden kaçmamız için bize zaman kazandırır.

– Ama birinin içeri girdiğini anlar...

– Daha iyi: Bu da onu düşünmeye zorlar.

Gaëlle'e bir çift ameliyat eldiveni uzattı. O da tek kelime etmeden onları ellerine geçirdi, yarı korku yarı coşku içinde tir tir titriyordu. Çizgiyi aşmışlardı. Artık geri dönemezlerdi.

– Ben ofisini arayacağım. Sen yan tarafta ne var, gidip bak, diye emretti Audrey.

Gaëlle bugüne kadar diğer odaya hiç girmemişti – Katz'ın arşivinin bulunduğu küçük bir yer ya da siesta yaptığı bir oda olmalıydı. İlk düşündüğü doğruydu: İkiye üç metre ebadında, raflarla ve alfabetik olarak sıralanmış dosyalarla dolu küçük bir oda. Katz'ın sanki yüzlerce hastası vardı. Tümü yolunacak kaz mıydı?

Ne aradığını tam olarak bilmeden kendi dosyasını bulmaya çalıştı. Katz'a koyduğu teşhisin –hem dolandırıcıydı hem de en ufak bir yasallığı yoktu– tahmininden daha ciddi olmasından korkarak psikiyatrın notlarına daldı.

– Gel bak! diye seslendi Audrey, duvarın diğer tarafından.

Kadın polis cilalı çalışma masasına oturmuştu, içinde plastik föylere yerleştirilmiş gazete kupürlerinin bulunduğu açık bir klasörü elinde tutuyordu. Gaëlle bir bakışta anladı. Dosyada Çivi Adam 2012 olayıyla ilgili ayrıntılı yazılar ve fotoğraflarlar vardı. Wissa Sawiris, Anne Simoni, Ludovic Pernaud... Audrey sayfala-

rı şaklatarak çeviriyor, Gaëlle'in düşünceleri de aynı ritimde akıp gidiyordu.

Fetişist katilin yeni bir hayranı. Katile büyük bir saygı duyan ve onu avlayan adamın kız kardeşiyle uğraşan bir kaçık...

– Bundan sonrası benim uzmanlık alanıma giriyor, diye fısıldadı kadın polis, hoşnutluk içinde.

Gaëlle cevap vermedi: Düşünceleri bir şaşkınlık duvarına çarparak parçalanıyordu. Audrey deri sumeni kaldırarak, üst üste yığılı dosyaları gözden geçirerek, oraya buraya yapıştırılmış Post-it'leri okuyarak aramasına devam etti. Sonunda, masanın bir köşesinde duran takvimli bir bloknotun sayfalarını karıştırdı.

– Kahretsin.

Audrey ajandanın, biri haziran diğeri ağustos tarihli iki yaprağını itinayla koparıp alırken Gaëlle kafasını kaldırdı. Her birinde, isim ve başka bir bilgi olmaksızın sadece adres yazılıydı.

–Anne Simoni ile Ludovic Pernaud'nun adresleri, diye açıkladı Audrey.

Gaëlle bu yeni sürprizi sineye çekti: Cinayetlerden haftalar önce Éric Katz, Çivi Adam'ın iki kurbanının adreslerini ajandasına kaydetmişti. Simoni ile Pernaud'yu nereden tanıyordu? Katilin suç ortağı mıydı? Ya da gerçek katil o muydu?

"Balo bitmeden orkestraya para ödenmez" derdi hep babası. Bir başka deyişle, bir davanın gerçekten sonuçlandığından –yani kapandığından– emin olmak için birkaç ay beklemek gerekirdi. Bugünkü keşif babasını haklı çıkarıyordu, Çivi Adam olayı kapanmamıştı – Éric Katz eylül katliamıyla bağlantılıydı ve hiçbir zaman sorgulanmamıştı.

37

Kampı sabaha karşı dörtte toplamışlar ve hemen yola çıkmışlardı, gruba korku hâkimdi – hamallar bütün gece şüpheli çıtırtılar duyduklarını ileri sürüyorlardı, birkaçı daha kaçmıştı. Morvan, akşamdan kalma olmasına rağmen, hızlı hareket edilmesini istemişti. Hamallar yükleri altında eziliyor, askerler lastik çizmelerini şaklatarak yürüyorlardı; herkesten ödünç aldığı eski giysilere sarınmış Michel sendeleyerek yürüyor ve hâlâ titriyordu.

Grégoire tahmini olarak ilerliyordu. Elindeki haritada belirsiz noktalar fazlaydı, jeologların talimatları yetersizdi ve kendisi de bakir bölgelerin –ne referans noktası ne yerleşim yeri olan çalılık arazilerin, değişimli önüne çıkan uçsuz bucaksız kırmızı bataklıklar ile yeşil tepeciklerin– topoğraflığını yapıyordu. Ne Montefiori'yi ne Maï-Maï'leri ne de maden alanında kendilerini bekleyen sürprizleri düşünmek söz konusuydu artık. Hatta oğluyla soruşturmasını bile rafa kaldırmıştı. Kutsal gökyüzü altında eğilip adım adım ilerlerken, insanı deli eden bu çift renkliliğe katlanıyordu: Yeşil, kırmızı, yeşil, kırmızı...

Öğlen olduğunda maden ocağından en ufak bir iz yoktu. Saat 15'e geldiğinde yanlış yerde olduğundan emindi. Saat 16'da tam geri dönmeye hazırlanırken, binlerce gürültünün arasından bile tanıyacağı bir uğuldama duydu: Kayalara vuran çekiçlerin gürültüsü, insan seslerinin kargaşası, jeneratörlerin uğultusu...

Yeni bir tepe, ardından insanın göl sanabileceği denli ıslak bir vadi. Herkes hızlanmıştı – varış yerine doğru kısa mesafe koşusu, kurtulan hayat. Bir kez daha sık ağaçlardan oluşan bir ormana girdiler, ağaçların tepeleri arasından maden ocağının kırmızı duvarlarını görebilme umuduyla başları yukarıda ilerliyorlardı.

İlk askeri barikata kadar bu şekilde yürüdüler. Maden damarları çeşitli şekillerde vergilendiriliyordu ve işletme alanından bir

veya iki kilometre önce rüşvet başlıyordu. Hükümet vergiyi kaynağında alıyordu. Ulusal yollar komitesi ya da su ve ormancılık idaresi payını istiyordu. Bölge valiliği haracını alıyordu...

"Gümrükçüler" Morvan'ın iri cüssesini ve beyazlamış kıvırcık saçlarını görünce burun kıvırdılar. Burada kimse onu daha önce görmemişti ama herkes onu bekliyordu. Ateşine rağmen, Michel her türlü çatışmayı önlemek için önden koştu. *Mzungu* elinde tüfeğiyle kendi evine geliyordu ve onu sinirlendirmemek daha iyi olurdu.

İkinci barikat. Bu kez onlara çay, mayınun ve manyok ikram ettiler. Etraflarında koşuşturuyorlardı. Kazıcılar köylerine dönüyordu. Diğerleri ise, tersine, geliyordu. Dünyanın ucunda bir yerde tükenmiş bir kalabalık; bu işi yapmak ile ölmek arasında bir tercih yapmış öncülerden, maceracılardan, yoksullardan oluşan bir fauna.

Morvan oyalanmadı. Nihayet son eserini hayranlıkla seyrederken artık soluk soluğaydı. Çekiçlerden düzenli aralıklarla çıkan ses, sağır edici bir gürültüye, sık ağaçlardan oluşan çatının altında bir yürek çarpıntısına dönüşüyordu. Yolun kenarında, güneşliklerin altında satıcılar telefon kartları, araba lastiklerinden yapılmış tokyolar, kalem piller satıyorlardı...

Michel'e şöyle bir baktı: Aynı coşkuyu, aynı baş dönmesini paylaşıyorlardı. Tek bir insan ruhuna rastlamadan kat edilen kilometrelerden, varoluşun kaynağında geçirilen saatlerden sonra bir anda böyle bir karınca yuvasının içine dalmak onlarda şok etkisi yaratmıştı. Özellikle Morvan kalabalık nedeniyle madenin gerçekten de faaliyetine başlamış olduğunu anlıyordu. Maden ocağının yöneticisi Souza ile silahlı adamların şefi Cross, krallığın temellerini atmışlardı.

Şimdi gri ve yeşil bir kubbe oluşturan sık yapraklı ağaçların altında, ayaklarıyla ölü yaprakları hışırdatarak yürüyorlardı. Buradaki manzaranın bir dinginliği, dokunaklı bir görkemi vardı. Birden Morvan, hiç hoşlanmadığı bir şey gördü: Başı, ayakları, elleri olmayan sırtta taşman cesetler. Uylukların üst kısmı belirgin bir şekilde kesilmişti: İki kilo son derece taze et. Etin altından kemikler görünüyordu.

– Bu kepazelik de neyin nesi?

– Araştıracağım.

– Benim yerimde böyle şeyler olmaz.

Herkes uylukların en iyi parçalar olduğunu biliyordu. Bu

adamlar nasıl ölmüştü? Burada yamyamlık ne hayatta kalmak için başvurulan bir yöntem ne de animist bir ritüeldi. Sadece bir alışkanlıktı...

Tünellerden çıkan ilk maden işçileriyle karşılaştılar. Aynı şekilde kırmızıya bulanmış, çıplak gövdeler, donanım olarak sadece alın lambaları (aslında, kafanın üstüne bir deri kayışla sabitlenmiş bir el feneri), ıskarpelaları ve çekiçleri vardı. Laterit, gözlerinin akına kadar işlemişti. Hepsi uyuşturucu almış gibiydi. Morvan alkolü ve keneviri yasaklamıştı, ama bu adamlar karanlıkla ve koltanla kafayı bulmuştu. Onların toprakla bütünleştiğini söylemek lafı uzatmak olurdu: Onlar topraktı.

Emirler yağdırdı. Malzemeler boşaltılsın. Silahlar kontrol altına alınsın. Aslında, dağının karşısına tek başına çıkmak istiyordu. Ormandan çıktı ve kuyularla delik deşik edilmiş –her çukurun başında Keleşli bir nöbetçi vardı– lâl rengi yamaca baktı. Mağara adamlarının dünyası. Deliklerin içi, yamaçların üstü, dağın eteği onlarla kaynıyordu. Omuzlarında torbalarıyla bazı işçiler kayanın içine yontulmuş basamakları inerken diğerleri tırabzan işlevi gören küçük ağaçlara tutunarak emekleye emekleye yukarı tırmanıyordu. Her şey kırmızı bir toz bulutunun içindeydi. Sadece bu manzaraya bakmak bile, insanın gözlerini acıtıyor, boğazını yakıyordu. Aşırı nemden sonra başka bir çağ başlıyordu: Kayanın ve çoraklığın çağı.

Ne bir haritada ne de resmi bir kayıtta yer alan bu gizli ocaklar Morvan'a aitti. Bir savaş lorduna, diğerleri gibi bir köle tüccarına dönüşmüştü. Bu yüzden ne gurur duyuyor ne de vicdan azabı çekiyordu. Onu buraya getiren şey göreviydi, vasiyetnamesine yazacak birkaç milyon daha kazanmak için isyancılarla, heyelanlarla ve hastalıklarla mücadeleye hazırdı.

Michel, dizlerine kadar inen bir basketçi forması giymiş iriyarı bir Siyahi'yle birlikte Morvan'ın yanma geldi. Ölüler anıtını çağrıştıran bir gövde, tava gibi basık, yusyuvarlak bir kafa, güleç iri gözler: Souza, katedralin mimarı. Kolwezi'de yetişmiş ve Gécamines[49] bünyesinde çalışırken her yeri dolaşmış bir Luba. Tek başına jeologların, mühendislerin, levazım memurlarının, ekip şeflerinin görevini yapıyordu.

– Patron! Seni dün, akşam yemeğine bekliyordık!

– Seni görmekten memnun oldum, Souza. İyi iş çıkarmışsın.

– Fazla vaktimiz yok, baba.

Her an olabilecek Milis saldırılarını kastediyordu.

49. Kongo devletine ait taş ve maden ocakları şirketi. (ç.n.)

– Kaç kazıcı var?

– Yaklaşık altı yüz.

Jacquot sadece dört yüz adamdan bahsetmişti. Adamlar hızla çoğalmaya başlamıştı.

– Her yerden geliyorlar, diye onu doğruladı Souza. Haber tüm ormana yayıldı. Çocukları da alırsak yakında bin kişiyi geçeriz ve...

– Çocuk yok. Kaç kuyu var?

– Şimdilik otuz kadar.

– Galeriler sağlam mı?

– Hızlı çalıştık, diye yüzünü buruşturdu Luba.

Birkaç gün içinde kazalar başlardı. Morvan galerileri desteklemelerini isteyebilirdi, ama neye yarardı? Kimse onu dinlemeyecekti. Önemli olan sadece koltandı. Hayatını kazanmak için bu sıçanyollarında gebermek, hiçbir şey yapmadan köyünde ölmekten daha iyiydi. Afrika'da, insanın ölümüne özellikle bir anlam verilirdi.

– Nerelerdeyiz?

– Hemen yüzeyin altında.

– Potansiyel nasıl?

– Çok iyi. Bir Eldorado.

Grégoire'm yüzüne bir gülümseme yayıldı: Jeologları yanılmamıştı. Kırmızı dağ bir zenginlik piramidine dönüşecekti. Maggie, Baudelaire'den bir alıntı yapmıştı: "Çamuru yoğurdum ve ondan altın yaptım." Kadın haklıydı. Tüm bunlar çok az bir parayla başlamıştı. *Afrika mucizesi.*

– Randıman nasıl?

– Kazıcı başına günde bir çuval.

Cevher rafine edildikten sonra elli kilosu bin avroya satılabilirdi. Hesap basitti: Günde altı yüz çuval rayice göre altı yüz bin avroluk bir randıman demekti; böylece, masraflar çıkarıldığında – ki çok azdı: Her kazıcı dört dolar yevmiye alıyordu– günlük beş yüz elli bin avroluk bir kazanca ulaşılıyordu. Morvan bu sonuçlara alışkındı – büyük yenilik, tek işletmecinin kendisi olması ve bu paranın doğrudan onun cebine girecek olmasıydı.

Acaba her şey düzgün bir şekilde sonlanacak mıydı?

Bu büyüleyici manzarayı seyretmekten bıkmıyordu. Kuyulardan dumanlar tütüyordu; kuyulara giren, köze ve kömüre bulanmış siluetler cehennem iblislerini çağrıştırıyordu. Üzerlerinde, tozlar havaya kalkıyor, sanki gökyüzünün derinliklerinde bir şey pişiyormuş gibi kırmızıdan pembeye geçmek için alacakaranlığın ışığıyla bütünleşiyordu.

– Erzak durumu? diye sordu, lojistik konusuna geri dönerek.

– Keçilerimiz, kümes hayvanlarımız var. Anneler fırınların başında. Tarlalar çoktan ekildi. Yakında manyok elde ederiz.

Grégoire kesilmiş bedenleri, doğranmış bacakları düşündü. *Daha sonra.*

– Tuzla ilgili bir sorun?

Tuz bu bölgede ithal ediliyordu. Maden ocaklarını ele geçirmenin en basit yöntemlerinden biri tuza zehir katmaktı. Bir anda herkes ölür ya da kaçardı. Geriye bir tek boş galerilere girmek ve kendi hesabına işletmek kalırdı.

– Cross'un adamları gece gündüz tuzu kontrol altında tutuyorlar. Ayrıca tadımcılar da var.

– Hastane?

– Umarım yanında getirmişsindir? diye güldü.

Morvan'ın yanında, sahte hastane izlenimi yaratacak kadar hap ve penisilin vardı. Afrika tıbbı neredeyse tamamen plasebo etkisine dayalıydı.

– Fahişeler? diye sordu, daha iç acıcı bir konuya geçmek için.

– Geliyorlar.

Sandıklardan biri prezervatif doluydu – alkolü ve uyuşturucuyu yasaklamıştı, ama kadınları değil. Toplulukları vaatlerle bir arada tutamazsınız; bizzat Karl Marx bile böyle demişti.

Her saniyede binlerce parça kırılıyormuş gibi çekiç gürültüleri devam ediyordu. Toz tanecikleriyle yüklü havayı içine çekti ve esaslı bir sarhoşluk hissetti. Eğer Maï-Maï'ler ona sıkıntı vermezse, Tutsiler onu bombalamazsa, düzenli ordu ona sırt çevirmezse, Mumbanza'nın adamları stoklarını çalmaya gelmezse; hastalıklardan, komplolardan, hatıralardan kurtulursa ve sonunda Nseko ile Montefiori'nin katilleri sıranın ona geldiğine karar vermezse, o zaman evet, sahip olduğu her şeyi çocuklarına bırakıp gidecekti.

– Çuvallar, onlar nerede?

– Sana göstereyim.

Dallar ve naylonlardan üstünkörü yapılmış barakalardan oluşan gecekondulara doğru ilerlediler. Topraktaki deliklerden insanların ağız deliklerine geçiliyordu. Orada, aşağıda, içiliyor, yeniliyor, kaba, korkmuş hatta utangaç bir şekilde konuşuluyordu. Morvan, büyüdüğü dini yetimhanelerde onlara izlettirilen *Ben-Hur* filmindeki cüzamlılar köyünü hatırladı. Aslında, bu Siyahiler kendilerini tanrılar tarafından kutsanmış insanlar olarak görüyorlardı. Nereden geldikleri bilinmiyordu, Cross ve adamları tarafından korunuyorlardı ve çok yakında hiçliklerine herhangi bir köylüden daha zengin bir şekilde döneceklerdi.

Souza çitlerle çevrili bir alanı gösterdi – koltukaltlarında Keleşleriyle iki adam tarafından korunan, tozlu çuvalların yığılı olduğu bir yer. Her biri eşsiz cevherle doluydu: Henüz öyle olmasa bile burada koltan olarak adlandırılıyordu. Çuvallardan birini açtı ve elini siyah çakılların içine daldırdı. Hem tantalit hem kassiterit hem niyobyum hem çinko hem de altın içeren benzersiz kolumbit-tantalit... En ileri teknolojilere olanak tanıyan, günümüz dünyasının kilit taşı. Her şey buradan başlıyordu: Avucunun içindeki bu ağır kumdan.

Jacquot'nun yolu açmak için en az on güne ihtiyacı vardı. Morvan bu gelir kaynağını burada üst üste yığılı halde bırakamazdı.

– Yarından itibaren çuvalları yaya olarak götürüyoruz.

– Ama orada uçak yok, patron.

– Ben halledeceğim.

– Ya yolda saldırıya uğrarsa?

– Takviye kuvvet getirdim. Yolda adamlara eşlik edecekler.

Souza ikna olmamış bir şekilde yuvarlak kafasını salladı.

– Galerileri de görmek istiyor musun?

Morvan delik deşik olmuş falezlere dikkatle baktı. Demirlerin gürültüsü, kararmış akciğerleri kazıyan bir tüberkülozu çağrıştırıyordu. Bunların içine girme düşüncesinin verdiği sıkıntı midesini ağrıttı. Çocukluğundan beri –aslında, *onun yüzünden*– klostrofobisi vardı. Bunu gizlemiyordu: Tam tersine, bu onun itiraf ettiği tek fobisiydi. Korkutucu olan, orada kapalı kalmak değildi, kiminle kalacağıydı...

– Şimdi değil, diye cevapladı. Ekipleri oluştur. Çuvalların gece olmadan yola çıkarılmasını istiyorum.

– Patron, bu gece kimse yola çıkmaz.

– İki katı ödeme yapacağım. Bu iş acil, lanet olsun!

38

Gün, nehir gibi akıp gitmişti. Uzun, yavaş, monoton. Mavnada herkes, sanki beşikteymiş gibi motorun uğultusuyla uykuya dalmıştı. Pruvada ayakta duran, uzun sopalarını suya daldırarak kaptana gizemli el kol hareketleriyle derinliği bildiren iskandilciler dışında.

Şimdi, alacakaranlık fonda, her şey yeniden hareketlenmeye başlıyordu: Çocuklar bağrışıyor, hayvanlar başlarını sallayarak uyuşukluk halinden çıkıyor, kadınlar ev işleriyle ilgileniyordu. Sadece erkekler suyun kenarında dinlenmeye devam ediyordu – anlamak mümkün değildi.

Erwan da uyanmıştı ve ağrıyan kaslarını sayıyordu. Rüzgârlığın altında doğrulurken, dikkatini çeken ilk şey, platformların üzerine yayılmış kalabalık oldu. İkincisi, Lualaba'nın yüzeyiydi. Dalgaların rengi değişiyor ama tonları değişmiyordu: Kırmızı, toprak rengi, sarı, bej, çikolata... Yola çıktıktan sonra, kıyılar büyük yeşil perdeler gibi onlardan uzaklaşmış ve nehir gökyüzü kadar geniş, onun kadar göz kamaştırıcı bir hal almıştı. İnsan kendini açık denizde sanabilirdi. Ama şimdi, manzara yine farklılaşmıştı. Kıyıları içinden çıkılması imkânsız bitki labirentleriyle çevrili bir tür amfibi maki olan papirüs bataklıklarından geçiyorlardı.

Erwan orada pusuya yatmış hayvanları hayal ediyordu: On binlerce böcek, kesilmiş ağaç köklerinin ve sarmaşanların arasında kayar gibi ilerleyen sürüngenler, ağaç kabuklarındaki budaklar, bitkilerin tomurcukları gibi hareketsiz duran ve sizi gözleyen binlerce görünmez göz.

Birden, başka bir şey dikkatini çekti: İnsanı gerçekten görüp görmediği konusunda şüpheye düşürecek kadar ağaç gövdeleri ve yapraklarla bütünleşmiş çıplak insanlar. Yansıma mı? Göz yanılması mı? Hâlâ uyumakta olan Salvo'yu dürttü ve karaltıları gösterdi.

– Bunlar kim?

Banyamulenge elini gözüne siper etti.

– Çıplaklar.

Hayaletler en ufak bir el kol hareketi yapmadan, geçmekte olan mavnalara bakıyorlardı.

– Yani?

– Sığınmacılar. Onların her şeylerini aldılar. Köylerini yaktılar. Gidecek hiçbir yerleri yok. Sinek yiyorlar ve sarmaşanların suyunu içiyorlar. Herhangi bir milis grubu tarafından mideye indirilmeyi bekliyorlar.

Erwan gözleriyle yeniden onları aradı, ortadan yok olmuşlardı. O anda ışığın doğası değişti: Donuklaştı, titrekleşti, manzarayı bir akvaryumun içine daldırdı. Sıcak hava yapışkan bir hal aldı. Kafasını kaldırdı ve ağaçların doruklarının arasından şimşeklerle yırtılmaya hazır siyah bulut kümesini gördü. Akşam yağmurları. Aynı anda, savaştan önce safları sıklaştıran savaşçılar gibi kokular da yoğunlaşıyordu. Gün sonuna, pis kokulu bir bataklığa gömülür gibi giriliyordu.

Mavnada hayat devam ediyordu. Kadınlar ipten çamaşırlarını alıyordu. Askerler güverte üzerinde varilleri yuvarlıyorlardı. İnsanlar ayağa kalkıyor, bağrışıyor, sürülerini –çocuklar, keçiler, tavuklar, domuzlar– bir araya topluyorlardı. Erwan sonunda bir iskeleye yaklaştıklarını anladı.

– Tuta, dedi Salvo, onu teyit edercesine. İlk durak.

Mavnalar kıyıya o denli yakın seyrediyordu ki bordalarına sürtünen sazlar hışırdıyor, kökler teknelerin ağırlığı altında eziliyordu. Erwan timsahların ve yılanların dışında burada kimlerin yaşayabileceğini anlamakta zorlanıyordu. Görünürde ne bir ev ne de bir köy vardı.

Bununla birlikte, yüksek otlardan oluşan bir burnu geçince, oyluklarına kadar suya girmiş, hoplayan zıplayan, bağıran, eğlenen bir kalabalık beliriverdi. Karşılama komitesi.

Salvo uyuşukluğu gidermek için bacaklarını ovuşturdu.

– Hâlâ kaybedecek paran var mı, bay *mzungu*?

– Bana satacak bir şeyin mi var?

– Hep aynı mal: Bir tanık.

– Benimle dalga geçmeyi bırak.

– Dalga geçmiyorum. Tuta'da bir *muganga* var. Bir doktor hem de. Uzun süre Lontano'da çalışmış. Kilometre 5'te, şef! Döneminde çok ünlü bir doktormuş!

Catherine Fontana'nın çalıştığı dispanser. Yeni bir şans daha.

Demirleme manevraları başlamıştı. Motorlar homurdanıyordu. Pervaneler, dipteki turbayı ve çamuru kaldıran dalgalar oluşturarak önce bir yöne, ardından da diğer yöne dönüyordu. Güvertede kimsenin beklemeye sabrı yoktu. Mavnalar tarafından ezilme ya da köklerin vücutlarına saplanma tehlikesini göze alarak suya atlıyorlar, su sümbüllerinin arasında bekleyen piragualara atılıyorlardı.

– Gerçekten duracak mıyız?

– Biraz ileride, orada bir iskele var.

Salvo, bütün dikkatini toplamış, valizini sıkı sıkı göğsüne bastırıyordu. Yoğun duman. Korkunç çatırtılar. Sonunda bir tahta yığınından ibaret iskeleye yanaşıldı.

– Ne kadar burada kalacağız?

– Sana daha önce de söyledim: Bir saatten fazla değil. Kaptan yol çizelgesini onaylatacak ve yeniden yola çıkılacak.

– Senin doktor nerede?

– Senin para nerede?

Erwan elini sırt çantasının içine daldırdı, 9 mm'liğini aldı ve gizleme gereği duymadan silahı Salvo'nun kaburgalarının arasına dayadı.

– Sana silahını çıkarmamanı söylemiştim!

– Bana soğukkanlılığımı korumamı da söylemiştin. Aptallıklarına devam edersen korkarım gerçekten sinirleneceğim. Şimdi senin adamı görmeye gideceğiz. Sonucuna göre sana ödeme yapacağım ya da yapmayacağım.

Siyahi adam kahkahayı bastı.

– Gidiyoruz, tonton. Ağaçların ardı, beş yüz metre ilerisi Tuta. Orada Doktor Fuamba'nın yönettiği bir dispanser var. Mesleğine 70'li yıllarda Lontano'da başlamış.

Birden kaptan motorları tornistan çalıştırdı ve bu da yüzlerce yolcuyu, mavna sanki ters bir dalga yemiş gibi yere düşürdü. Erwan kıyıda bir sinek bulutunun içinde bekleşen insanlara bakarak manevranın sonlanmasını beklerken sıkı sıkı tutundu. Çıplaklardan bir nebze daha iyi durumdaydılar. Gövdeleri çıplak, bacakları çamura bulanmış halde yolculara, gemi hamallarına ve özellikle de Erwan'a el kol sallıyorlardı: Mavnada bir Beyaz, bu alışılagelmemiş kazançlar demekti.

– *Let's go!*[50] diye bağırdı Salvo, birden ikidilli olmuştu.

Karmaşanın içine daldılar, Salvo mavnaya binmek isteyen kalabalığa karşı sopasını kullanmaya devam ediyordu. Onun arkasında Erwan, nereye bastığını görmeden Salvo'nun omzuna tutunmuş

50. İngilizce "Haydi gidelim!" anlamında. (ç.n.)

olarak ilerliyordu. Kılavuzundan destek almaya devam ederek, devasa kan damarlarını çağrıştıran küçük kanallardan oluşan labirentin içine girmeden önce, kendini sert toprağın –aslında, lâl rengi bir bataklık– üstünde buldu. İnsanlar çamurun içinde bata çıka ilerliyor, çarpışıyor, esnek otlardan oluşan duvar boyunca itişip kakışıyordu.

Bu güzelliğin uğultusuydu. Kadınların bubuları, ter içinde kalmış siyah tenleri, bitki örtüsünün iç titreten yeşili... Aynı anda, ayrıntılar mağlubiyete ihanet ediyordu. Özellikle de yüzler, savaşın damgasını taşıyorlardı; kadınlar başlarının üstünde küçük denkleri, sırtlarında çocukları, ellerinde bez torbalarıyla çıkışı olmayan bir trajediyi yansıtıyorlardı.

– Birazdan kuru toprağa ulaşacağız, diye haber verdi Salvo. Beş dakika kaldı.

Erwan saatine baktı: Daha şimdiden on dakika geçmişti. Hesap yaptı: On beş dakika dönüş yolu için, yarım saat doktoru sorgulamak için. Meslek hayatının en hızlı tanık dinlemesini gerçekleştirmek zorundaydı.

39

Doktor Fuamba'nm dispanseri, bağırıp çağıran, itişip kakışan, kapıya vuran, pencerelere asılan erkekler ve kadınlardan oluşan bir kalabalık tarafından çoktan kuşatılmıştı. İçeri girmek kesinlikle imkânsızdı.

– Neler oluyor?

– Yeniden yola çıkmadan önce ilaç istiyorlar.

– Çekip gidelim: Onu sorgulayacak zamanımız asla olmaz.

– Eğer bana yüz dolar verirsen olur.

Beyaz adam için bir ders: Afrika'yla oyun olmaz. Paraları verdi. Salvo hâlâ koltukaltında tuttuğu valiziyle, parmaklarının arasından bir ıslık çaldı. Düzeni sağlamaya çalışan hastabakıcılar geçmeleri için onlara yol açtı. Birkaç saniye sonra içerdeydiler.

Binanın içi de dışına benziyordu: Likenlerin ve yosunların kemirdiği aynı çimento duvarlar, sıkıştırılmış, balçık rengi aynı toprak zemin, aynı çamur kokusu. Şansına, Anatole Fuamba çabuk kavrayan ve sinirli bir tipti. *Mzungu*'yu buraya getiren şeyin ne olduğunu hemen anladı ve para tırtıklamak için bundan faydalanmaya çalışmadı. Buna karşılık, Svahili dilinde önce Salvo'yla konuştu.

– Ne oluyor? diye sordu Erwan.

– Seninle ilgili değil.

– Sen yine de söyle.

– Teknede penisilin kutuları görüp görmediğimi öğrenmek istiyor. Altı aydan beri onları bekliyormuş. Ben de biraz daha beklemesi gerekeceğini söyledim ona.

Erwan bir sandalye kaptı ve Fuamba'nın masasının –üzeri kâğıt kuleleriyle dolu bir okul sırası– karşısına oturdu. Sorularını tekrarlaması gerekmedi.

– Catherine'i çok iyi hatırlıyorum, diye başladı doktor, sert bir

hareketle imzaladığı dosyaya hızla göz atarken. Ona Fransız kız derlerdi.

– Onun arkadaşım da hatırlıyor musunuz, Çivi Adam soruşturmasını yürüten bir polis?

Yeni dosya, yeni imza.

– Grégoire mı? Ama onu çoook iyi tanırdım! İriyarı, sağlam yapılı bir çocuktu! Size benziyordu.

– Kendisi babam olur.

Fuamba kuşkuyla kaşlarını yukarı kaldırdı. Kısa boylu, geniş omuzlu, kıvırcık gri saçları olan biriydi; bir motosikleti veya başka bir hız aracını kullanmaya hazırmış gibi kocaman gözlükler takıyordu. Üstü kırmızı lekelerle dolu beyaz bir önlük giymişti ve boynunda bir stetoskop asılıydı – elli yıldan beri üzerinden çıkartmadığı tıbbi üniforma. Konuşurken bir yandan da yarı küflü dosyalarının ilk sayfalarını çiziktirmeye devam ediyordu.

– Grégoire... diye tekrarladı dalgın dalgın. Cathy'yle sorunları vardı...

– Ne gibi?

Gözlüklerinin üstünden kısa bir bakış attı.

– Onu dövüyordu. Cathy'nin kollarında morluklar olurdu...

Morvan'ın iblisleri, ta o zamana aitti.

– Neden onu terk etmiyordu?

– Onların, ikisinin ilişkisi çok eskiye dayanıyordu.

Her şey geçmişe dönüyordu.

– Bekleyin. Lontano'dan önce birbirlerini tanıdıklarını mı söylemek istiyorsunuz?

– Cathy ona yeniden kavuşmak için kendini Kongo'ya tayin ettirmişti. Gabon'da nişanlanmışlar, sanıyorum.

Erwan yaşadığı bu şaşkınlıktan kurtulmak için silkelendi ve parçaları bir araya getirmeye çalıştı. *Rewind.*[51] Grégoire Afrika sürgününe Libreville ile Port-Gentil'de başlamıştı. Orada Cathy'yle tanışmıştı. Ardından soruşturmayı yürütmek için Lontano'ya gelmişti. Nişanlısı da ona katılmış ve Maggie'yi devre dışı bırakmıştı. Öyleyse gerçek hikâye bugüne kadar anladığının tam tersiydi. Sonradan eklenen parça Semenderler'di, Cathy değil.

Birkaç saniye boyunca, bu yeni bilgiler ışığında Cathy'nin ölümünü yeniden düşündü. Nedenler, şüpheliler, stratejiler gözlerinin önünde dönüp duruyordu. Morvan ona çok sert mi vurmuştu? Maggie rakibinden kurtulmak mı istemişti? Seri cinayetlerle ilgisi olmayan bir cinayet varsayımı anlam kazanmaya başlıyordu.

51. İngilizce "Geri sarmak" anlamında. (ç.n.)

Fuamba sonuncu dosyayı kapattı ve bir hamlede ayağa kalktı.

– Gelin. Teftişe çıkmam gerekiyor. (Kahkahası bir kestanefişeği gibi patladı.) Yani vizite demek istiyorum!

Erwan saatine göz attı: On beş dakikadan biraz fazla bir zamanları kalmıştı. Salvo peşlerinden gitti, gergin bir hali vardı. Hastaların yaralarında herhangi bir anlaşılmazlık yoktu. Zaten tüfekler de bir asma kilitle kapatılmış bir kafesin içinde duruyordu – hastaların cephaneliği.

Yirmi kadar yatakta yaralılar vardı, içerinin boğucu sıcağına yoğun bir dezenfektan kokusu da ekleniyordu. Kolları bacakları kesilmiş askerler, kanlar içinde yatan veya kör olmuş yaralılar; bazıları inliyordu ama çoğu hareketsiz bir şekilde sessizce yatıyordu. Üniformaları yırtık pırtıktı, pansumanları kirlenmişti, serum ayaklıkları boştu. Antiseptik kokusu her tarafı kaplamıştı, sanki insanlar burada sadece eter ve çamaşır suyuyla tedavi ediliyordu.

– Catherine, diye devam etti Erwan, Fuamba'nın peşinden giderken, size... sorunlarından bahseder miydi?

– Hayır. Ama ben Grégoire'la konuştum. Artık bu şekilde devam edemezdi. Gerçek bir... akli rahatsızlığı vardı. Fransa'da olsa, çoktan kapatılmış olurdu!

– Ne cevap verdi?

Muganga bir yataktan diğerine geçiyordu, kompresleri kaldırıyor, ateş çizelgelerini inceliyor, hastaların ellerini sıkıyordu; herkes ona "baba" diye hitap ediyordu.

– Tedavi gördüğünü, bir psikiyatrın onu iyileştireceğini.

– Psikiyatr mı? Lontano'da?

– Stanley Kliniği'nde, evet, adı De Perneke'ydi. Michel de Perneke. (Yeniden kısa bir kahkaha attı.) Beyazların bütün sırlarını biliyordu!

Bu adı hiç duymamıştı. Puzzle'ın yeni bir parçası?

– Bana Catherine'den bahsedin.

Fuamba iki bacağım birden kaybetmiş genç bir adamı dinliyordu. Bacakları kesik adamın kapkara ve kaslı çıplak bedeni, kesik yerlerdeki beyaz bandajlarla acıklı bir tezat oluşturuyordu. Adamın üzerine eğilmiş doktor stetoskopuyla –bu alet ölüme karşı savaşında onun tek silahı gibiydi– hastanın kalp atışlarını dinliyordu. Doğruldu ve gözleri ateşin etkisiyle parlayan askere gülümsedi.

– Doktor, diye üsteledi Erwan, lütfen... Ailesi var mıydı?

Fuamba sanki kendi kendine konuşur gibi cevap verdi, üzgün bir hali vardı:

– Cathy... Küçük Fransız kız... Ailesi yoktu... Bir öksüzdü...

– Arkadaşları?

Doktor kollarını salona doğru açtı, neşesini yeniden kazanmıştı.

– İşte onun arkadaşları! Zamanını dispanserde geçirirdi... Çalışmaktan başka bir şey yapmazdı... Özür dilerim...

Erwan'm önüne geçti ve diğer salona girdi. Burası daha kalabalıktı, ama sadece kadınlar ve küçük kızlar vardı. Erwan'm aklına Mouna ve aslında bir nekahet yeri olan "tedavi merkezi" geldi. Buradaki kurbanlar yeni tecavüze uğramış olanlardı.

Fuamba, başı ellerinin arasında, büzülmüş halde, çarşafsız bir yatağın üzerinde oturan küçük bir kızın önünde durdu. Çok minik görünüyordu, demirden kocaman bir şalupanın üstünde gibiydi. Fuamba, kızın pansumanını kontrol etmek istedi –bacak arasında bir bandaj vardı– ama vazgeçti. İlk kez yüz ifadesinin gerginleştiğini hissetti – Erwan onun bu tür şeylere nasıl dayanabildiğini düşündü.

– Patron, diye fısıldadı Salvo, gitmemiz gerekiyor: Mavna hareket edecek.

Doktordan son bilgileri koparmak için sadece birkaç dakikası kalmıştı.

– Cathy, diye yeniden söze girdi, Grégoire'dan korkuyor muydu?

– Hayır. Onu kurtarmak istediğini söylüyordu... Ben kaygılıydım. Hatta psikiyatrı bile görmeye gittim... Beyazların kliniğine!

Sanki aklına komik bir anısı gelmiş gibi omuzlarının arasından güldü.

– Size ne söyledi?

– Grégoire'la aynı şeyi: Onu nasıl tedavi edeceğini bildiğini. Hatta hastalığının sebebini bildiğini bile iddia ediyordu.

– Sebebi neydi?

Fuamba şimdi, yüzü uğradığı çılgınca şiddetin izlerini taşıyan yeniyetme bir kızı dinliyordu. Yüzünün ifadesi, yüz hatlarının üstüne kilitlenmiş bir kafesi çağrıştırıyordu.

– Bu sebep neydi, doktor?

Muganga cevap vermeden omuzlarını silkti. O sırada sis borusu yankılandı.

– Tonton, diye üsteledi Salvo, mavnayı kaçıracağız!

– Hatırlamaya çalışın, doktor, De Perneke size ne söyledi?

– Grégoire'ın Cathy'yi neden dövdüğünü bildiğini... Grégoire'm sırrını keşfetmişti... Elinde onunla ilgili bir dosya vardı...

Doktor bilinci yerinde olmayan bir hastanın göbeğinin altındaki gazlı bezi kaldırdı – şansına yeşilimsi kare bez parçası paravana görevi yapıyor ve Erwan yarayı görmüyordu. Fuamba bütün

dikkatiyle yarayı incelerken dudaklarındaki gülümseme hâlâ devam ediyordu. Onun yüzünde de bir çılgının ifadesi vardı.

– Bu dosyada ne vardı?

Fuamba sanki bir anda Erwan'ın orada olduğunu hatırladı. Stetoskopu kulaklarından çıkardı ve ona doğru döndü. Tüm neşesini kaybetmişti.

– Gidip Rahibe Hildegarde'la konuşun. O dönemde birlikte çalışıyorduk.

Lubumbaşi'deki Beyaz rahip de aynı adı söylemişti.

– Yerinden hiç kımıldamadı, diye mırıldandı doktor, yeniden gülümsemeye başlamıştı. "Keçiden daha yaşlı, boynuzundan daha sert..." Belçikalıların deyişiyle.

– Bu dosya hakkında bir şeyler biliyor mu?

– Onu bilmiyorum ama o dönemde De Perneke'nin Stanley Kliniği'ndeki bürosunda ne var ne yoksa hepsini toplamıştı.

– Psikiyatr Lontano'dan ne zaman ayrıldı?

– Bilmiyorum... 1971'de... Kimseye haber vermeden ayrıldı ve her şeyi olduğu gibi bıraktı. Belki Rahibe Hildegarde bir şeyler bulmuştur.

Yeni bir düdük sesi duyuldu.

– Grégoire, diye sordu Erwan bir solukta, Cathy'nin öldürülmesinden sonra onu bir daha gördünüz mü?

– Elbette.

– Nasıldı?

– Yıkılmıştı. Hastaneye bile yatırıldığını sanıyorum...

– Nereye? Stanley Kliniği'ne mi?

– Bilmiyorum.

– Onun Cathy'yi öldürmüş ve cinayeti örtbas etmiş olabileceği hiç aklınıza geldi mi?

– Asla.

– Maggie'yi tanıdınız mı?

– Hayır. O kim?

Yeni bir boru sesi daha. Erwan arkasına döndü: Salvo yoktu. Mavnalara kadar yolu tek başına bulabileceğinden emin değildi.

– Doktor, bir şey daha: Siz de Cathy'nin bir resmi var mı?

Doktor derin bir iç çekti, kızgınlığını ilk kez belli ediyordu.

– Büromda. Duvarda asılı resimler var. Üzerlerinde tarihler yazılı. Kilometre 5 ekibinin toplu olarak çektirdiği bir fotoğraf bulacaksınız. Benim yanımda duran ufak tefek esmer kız, Cathy. İsterseniz alabilirsiniz. Ben de başka resimler de var.

– Teşekkürler, Doktor.

Cenaze töreninden sonra öğle yemeği; bundan kurtulmanın yolu yoktu. Loïc ile Sofia istemeyerek ve sabırsızlanarak bu yemeğe katlanırken korkunun, üzüntünün ve yeniden yaşamaya dönüşün – mezarlığın kapısından çıkar çıkmaz gülüşmeler ve iştah, haklarını geri alıyordu– birbirine karıştığı bu tuhaf şölen bitmek bilmiyordu.

Nihayet, saat 16'ya doğru işbölümü yapmışlardı. Sofia babasının çalışma odasını –köşe bucak her yerini biliyordu– arıyordu, Loïc ise Sabatini'nin söylediği isimlerle ilgili internette aramalar yapıyordu: Isidore Kabongo, Trésor Mumbanza, Laurent Bisingye.

İlk isim Katangalı katıksız bir Luba'ydı. Merdivenin en alt basamağından, maden ocaklarından başlamış, sonra Mobutu'nun yanında, Madencilik, Maden Sanayileri ve Jeoloji bakanı olarak en yukarılara tırmanmıştı. Bütün hükümetlerde yer alacak kadar vazgeçilmez olmayı başarmış, kendi kendini yetiştirmiş biriydi. Bugün Kabila'nm yanında danışmandı, onun onayı olmadan hiçbir şekilde yatakları işletmeye açma kararı verilemezdi – yeni damarları biliyor muydu?

Trésor Mumbanza'yla bir üst seviyeye çıkılıyordu. Bir diğer Luba da oydu, daha genç ve daha kan dökücüydü. Ne kökeni ne de eğitimi hakkında bilgi vardı. Paul Kagame'nin emrindeki Ruandalı subay James Kabarebe, Mobutu'yu devirmek için AFDL'yi[52] oluşturduğunda, 1996'daki Birinci Kongo savaşı sırasında birdenbire ortaya çıkmış bir askerdi. Daha sonra Mumbanza, Ruandalılara sırt çeviren Laurent-Désiré Kabila'yı desteklemiş ve albay olmuştu. Katanga'ya dönmüş ve orada silahlı güçler oluşturmuştu. 2000'li yıllarda general olmuş, Kivu'dan Kuzey Katanga'ya

52. Alliance des forces démocratiques de Libération du Congo'nun (Kongo Özgürlükçü Demokratik Güçler İttifakı) kısaltması. (ç.n.)

inen çatışmaları geri püskürtmüştü. Sonrasında madenleri, özellikle de Coltano'nun yataklarını korumakla görevli milisleri oluşturmuştu. Böylece Philippe Sese Nseko'nun ölümüyle müdürlük makamı ona teklif edilmişti. Teklif kabul edilmişti. Yerini almak için selefini o mu öldürmüştü?

Mumbanza'mn adı hiçbir rüşvet olayında doğrudan geçmiyordu –Katanga ne Kivu ne de Ituri'ydi– ama askerleri –FARDC'lar sıradan askerlerden daha etkiliydi– kilise korosu çocukları değildiler. Aralarından elektrikli testere kullanacak hevesliler, eşref saatlerinde yamyamlık yapacaklar bulmak kolaydı.

Özellikle sağ kolu, işin garibi, bir Tutsi'ydi: Albay Laurent Bisingye. Onunla her şey netti: On yıl boyunca acımasızlıkta eşi benzeri olmayan birlikleri yönettikten sonra hem iki Kivu'da, hem Ituri'de, sonra Kuzey Katanga'da en fazla para ödeyene hizmet etmiş, ardından da Kuzey Katanga'da Mumbanza'nın emrine girmişti. Nseko ve Montefiori cinayetleri için Tutsi en mükemmel adaydı. Loïc'in internette bulduğu fotoğraflar insanın kanını donduruyordu. Yara izleriyle dolu uzun bir yüz, ruhun en karanlık yerlerinden fışkırmış öfkeli bakışlar. Albay, negatif enerji yayan bir taşa benziyordu.

Loïc bu üç surata bir daha baktı, dehşetengiz bir İpucu[53] oynadığı hissine kapıldı. Condottiere'yi kim öldürmüştü? Sabatini neden bu adamların adlarını söylemişti? Toscana'ya gelmişler miydi? Listelerindeki bir sonraki isim kimdi? Baba Morvan? Kendisi? Sofia?

Yandaki odadan gelen arama seslerini duyuyordu ve tam Sofia'nın yanına gidiyordu ki titremeleri yeniden başladı. Ter içinde kaldı, banyoya girdi ve bacakları titremeye devam ederken taş kesmiş gibi durdu. Kolları ve gövdesi şimdi gerçek spazmlarla sarsılıyordu. Sonu olmayan bir kriz, bir yıkım hissi, kızgın bir katran gibi üzerine çöküyordu. Daha önce de yaşadığı bir duygu. Bu gibi durumlarda, intihar bile çok güzel görünüyordu...

– Her şey yolunda mı?

Sofia banyonun eşiğinde duruyordu. Sainte-Anne'daki ya da Maison-Blanche'daki bir kaçık gibi alnıyla aynaya vurmakta olduğunu fark etti. Cevap vermeden, soğuk suyu sonuna kadar açtı ve kafasını altına tuttu.

– Her şey yolunda, dedi sonunda, sular başından oluk oluk akarken, afallamış bir halde.

Titremeler azalıyordu. Aynada, su damlalarının bir mermerin üstünde kayar gibi akıp gittiği bu sert ve titrek yüz hatlarını tanı-

53. İpucu: (Cluedo) Üç veya altı kişiyle oynanan bir cinayet/gizem oyunu. (ç.n.)

yamıyordu. Riskleri ne olursa olsun bu soruşturmayı sonlandırması gerekiyordu. Onu, o uyuşturucu müptelasını, o korkağı içinde bulunduğu durumdan kurtaracak olan bu soruşturmaydı... "Bir kahraman" derdi babası, "kaçmaktan çok korktuğu için kahramandır." Bugüne kadar Loïc'te kaçacak cesaret hep olmuştu.

Sofia'ya doğru yürüdü ve elinde bir ajanda tuttuğunu fark etti.

– Buldun mu?

Genç kadın yaklaştı ve onun önünde, yaklaşık dört bin yıldan daha eski, çivi yazısının ilk örneklerinden biri *Hammurabi Kanunları*'nın işaretlerini çağrıştıran işaretlerle dolu sayfaları karıştırdı.

– Tüm hayatı boyunca babam bütün programını bu düz çizgiler ve sembollerle kaydetmiş.

– Bu şeyleri... deşifre etmeyi biliyor musun?

– Gereği yok.

Sofia salı gününe denk gelen karşılıklı iki sayfayı açtı: Boştu.

– O gün hiç randevusu yok muymuş?

– Daha ziyade, şifreli yazıyla bile olsa adlarının yer almasını istemediği kişilerle görüşmek zorundaydı. Ve bunun uzun süreceğini öngörmüştü: Bütün gün.

– Başladığımız yere mi döndük?

– Pek öyle sayılmaz.

İtalyan kadın ona bir önceki sayfayı gösterdi: Pazartesi sayfası işaretlerle doluydu ve sağ sayfanın en altında, tuhaf bir K harfi vardı.

– Sana Keno'yu takdim etmenin zamanı geldi.

41

Audrey, Éric Katz'ın masa takviminde Çivi Adam'ın iki kurbanının adresini bulduktan sonra yüz seksen derecelik bir dönüş yapmıştı. Kâbus görmüş bir çocuğun odasını kontrol eder gibi Gaëlle'e yardım etmişti, ama artık kötü günlerin geri döndüğünü anlıyordu.

Muayenehaneden ayrılmadan önce, Anne Simoni ile Ludovic Pernaud hakkında bir dosya olup olmadığını görmek için Éric Katz'ın arşivini aramışlardı. Kadınla ilgili bir klasör vardı, ancak erkekle alakalı hiçbir şey bulamamışlardı. Diğer isimlere de bakmışlardı. Eylül ayının gerçek katili, namı diğer Kripo, Philippe Kriesler hakkında da bir şey yoktu – ilk Çivi Adam'ın cinayetlerinde, çocuk yaşlardayken ona yardımcı olmuş ve kırk yıl sonra Paris'te akıl hocasını taklit eden yeni katil olarak ortaya çıkmıştı. Soruşturmanın ilk şüphelileri, yani efsanevi katile "dönüşmek" için Thierry Pharabot'nun hücrelerini kendilerine naklettirmiş olan Jean-Patrick di Greco, Ivo Lartigues, Sébastien Redlich ve Joseph Irisuanga hakkında da hiçbir şey yoktu. Sonuçta, bu değerli bulguları yanlarına almışlar ve psikiyatrın kapısını özenle yeniden kilitlemişlerdi.

Audrey şaşkın bir haldeydi: Böyle biri, eylül ayındaki soruşturmada nasıl gözden kaçmış olabilirdi? Anne Simoni'nin hayatını en ufak ayrıntısına kadar her yönüyle incelemişler ve bir terapi görebileceğini asla akıllarına getirmemişlerdi. Dosyada olağanüstü bir şey yoktu – Baba Morvan'ın himayesindeki eski gaspçı, eski mahkûm Anne Simoni, sapkın zevklerinin (tıbbi fetişizm tutkunuydu) üstesinden gelmek için değil, tam tersine onları doya doya yaşamak için geçen şubat ayında psikanaliste gitmeye başlamıştı. Aslında, onun bu egzotik eğilimlerinin kökeni, sadece ifade

etmekte değil, ne olduğunu anlamakta da çok zorlandığı travmatik bir geçmişe dayanıyordu.

İşin tuhaf yanı şuydu: Notlarına göre, psikiyatr ona ilk Çivi Adam hakkında soru sormamıştı – polis soruşturması kızın Afrikalı katile derin bir saygı duyduğunu ortaya çıkarmıştı. Oysa, Éric Katz ile iki Çivi Adam (1970 yılındaki ve geçen eylül ayındaki) arasındaki bağ artık aşikârdı. Psikiyatr, Anne Simoni'yi tuzağa mı çekmişti? Hangi koşullarda bu terapi başlamıştı? (Notlarında bu konuyla ilgili tek bir kelime yoktu.) Ludovic Pernaud'nun adresini nereden biliyordu?

Audrey maksimum önlem ilkesinde karar kılmıştı: Yeni bir emre kadar Gaëlle'in dışarı çıkmasını yasaklamak. Bu süre zarfında, kadın polis elindeki dosyayı yeniden gözden geçirecekti. Artık Katz hakkında dolandırıcılık ve yasadışı doktorluk yapma suçlamasının ötesinde çok daha iyi suçlamalar vardı.

Gaëlle, Audrey'nin gözle görülür soğukkanlılığına karşın paniklediğini hissediyordu. Erwan yoktu, son derece tehlikeli bir kaçığa karşı tek başınaydı. Onun dönüşünü mü beklemeliydi? Soruşturmasını gizlice mi yürütmeliydi? Üstlerini haberdar mı etmeliydi? Bu imkânsızdı: Bilgilere Katz'm muayenehanesine hırsız gibi girerek yasadışı yollardan ulaşmıştı.

Şimdilik, gün sonunda onu bilgilendirmeye söz vermişti. Bütün öğleden sonra, Gaëlle bilmecenin bildiği bazı parçalarını kafasında evirip çevirmişti. Onları birleştirmeye çalışmış, ancak bir sonuca ulaşamamıştı – parçalar arasında çok boşluk vardı.

Saat 18'de, Audrey'den hâlâ haber yoktu. Gaëlle onu hâlâ holde bekleyen iki yarmanın yanma gitti. Karl *Candy Crush* oynuyordu. Ortiz, çok daha ilginç biriydi, Edmund Wilson'ın *To The Finland Station*'ım okuyordu, hem de orijinalinden.

– Kahve?

İki adam kafasını kaldırdı. Bu gerçek bir teklif değildi: Gaëlle İtalyan malı kafetiyerine ulaşmak için çoktan üzerlerinden atlayıp (yere oturmuşlardı) geçmişti bile. Şaşkın bakışlarını üstünde hissederek birkaç dakikada kahveyi hazırladı. Elinde tepsisiyle geri dönünce teklifini yaptı:

– Odama gelin.

İki paralı asker keyifsiz bir şekilde hareketlendi. Gaëlle'in "uzanın bakalım şöyle" diyeceği büyük geri dönüşü müydü? Yoksa tam tersine, kahve zehirli miydi? Karl ile Ortiz genç kadının kendi kahvesini almasını bekleyip bir nebze olsun rahatlamış göründüler.

– Bu akşam burada ne halt ediyorsunuz?

Adamlar birbirlerine baktılar; bu bir şakaysa, hiç de komik değildi. Gaëlle artık onları tanımıştı: Mesleklerine (ve ellerini bulaştırdıkları kana) rağmen kötü herifler değillerdi. Hatta onların neredeyse saflığa varan kibarlıklarını Afrika'nın veya Ortadoğu'nun karanlık ülkelerinde başvurmak zorunda kaldıkları şiddet eylemleriyle karşılaştırmak yanıltıcı bile olabilirdi.

– Ne yapacağımızı size söyleyeyim, dedi fincanını sert bir şekilde sehpanın üstüne bırakırken, üçümüz dışarı çıkacağız.

– Ama...

– Size işinizi hatırlatmam mı gerekiyor?

– Audrey bize dedi ki...

– Paranızı Audrey mi ödüyor? Babam ödüyor ve size peşimden ayrılmamanızı emretti. *Andiamo!*[54] (Saatine baktı.) Nicolo Sokağı'ndan başlayacağız.

54. İtalyanca "Gidelim" anlamında. (ç.n.)

42

Condottiere gibi güçlü adamların himayelerinde bir metres olması bir zorunluluk, mekanizmanın çarkları için bir gereklilikti –sadece Morvan dışında, ama bu başka bir meseleydi... Arabada Sofia, Loïc'in onu gözünde canlandırması yasakmış gibi bu gizemli kadın hakkında sadece birkaç kelime söylemişti. Montefiori klanı tarafından en iyi korunmuş sırdı: Bunun kanıtı da, Loïc'in daha önce bundan bahsedildiğini hiç duymamış olmasıydı.

Keno, namı diğer Andrea Buscemi, Montefiori'nin gerçek kadınıydı. O ne patronun becerdiği bir sekreter ne de kapatma olarak tutulmuş gizli bir sevgiliydi. *Corriere della Sera*'da tanınmış bir gazeteciydi, özellikle Ortadoğu'daki birçok savaşla ilgili makaleler yazmış, bugün bile hâlâ saygı gören bir kalemdi. Hiç evlenmemişti, çocuğu yoktu; sanki bütün hayatı boyunca Condottiere'yi beklemişti.

Sofia ondan gönülsüz bir şekilde bahsediyordu. Sebebiyse annesine olan saygısı değil –aslında Montefiori'nin hayatını kontesle paylaşabilmiş olabilmesi onu şok ediyordu–, kaçırılmış bir fırsata, babasının çıkmayı beceremediği yolculuğa üzülmesiydi.

Sofia arabayı Santa Maria Novella semtinde, Piazza della Repubblica'nın yakınlarına park etti, sonra Via degli Strozzi'yi yürüdüler ve sağa döndüler; daracık sokaklardan oluşan bir labirentin içinde kaybolmuşlardı. Bu akşam hava sıcak değildi: Gece, soğuk bir maden gibi şehri kaplayarak çöküyordu. Loïc, Sofia'nın yanında kendini rahatsız hissediyordu. Eskiden çok sık yaptıkları gibi bu taştan yüzyılların arasında sessizce yürüyorlardı, ama bu kez bir öfke duvarı onları ayırıyordu. İki ay önce İtalyan kadın ona şantaj yapmıştı; o ise kadını memnuniyetle pencereden aşağı atabilirdi. Lanet olsun, burada birlikte ne yapıyorlardı?

– Burası.

Kadın hiç duraksamadan şifreyi girdi.

– Sen... sen onu iyi mi tanıyorsun? diye sordu Loïc merdiveni çıkarlarken.

Sofia cevap vermedi: Aralıkları eşit olmayan basamakları dikkatli bir şekilde çıkıyordu, yüzü karanlığın içinde kaybolmuştu. Merdiven sahanlığının ortasında, eski sokak lambalarının ışığı duvarlarda baklava ve yıldız şeklinde yansımalar oluşturuyordu.

Kapının önünde, sanki bir iş görüşmesine ya da çocuklarının okul müdürüyle konuşmaya gelmiş gibi mantosu ile çantasını düzeltti. Loïc göz ucuyla onu izliyordu: Çok güzel bir İtalyan kadını ile bir Asya heykelinin karışımı, Gandhara'nın Greko-Budist heykellerini çağrıştıran bir bağdaşma. Onu hiç bu denli çekingen, ürkek görmemişti.

– Onu tanıyorsun, değil mi? diye tekrar etti öfkelenerek.

Kadın zili çaldı, sonra onun o asil soyunu hatırlatan büyüleyici, yüksekten bakan gülümsemesini takındı.

– O benim vaftiz annem.

Loïc'in başka soru soracak zamanı olmadı, kapı çoktan açılmıştı.

– *Sofia? Mia cara...*[55]

55. İtalyanca "Sevgili çocuğum (yavrum)" anlamında. (ç.n.)

43

Loïc iki kadının sevinçle ve ortak bir heyecanla sarmaş dolaş olduğu hole girdi. Kimse onunla ilgilenmediğinden hayranlıkla Andrea'yı incelemeye başladı: Altmışlarındaydı, ufak tefekti, inceydi, Modigliani tarzı uzun bir yüzü vardı. İri oval gözler, ince bir burun, neredeyse vahşi, tutkulu bir hoşluğa sahip iyice belirgin dudaklar: Bir ikonaya has hatlara sahip bu yüz, küt kesim sedef grisi saçlarla çevreleniyordu. Şüphesiz Keno'nun çekiciliği, yıllar geçtikçe daha da belirginleşmiş, ortaya çıkmıştı. Kırışıklarına, cildinin kuruluğuna rağmen, bir kurşunkalemle çizilmişçesine narin ve inceydi.

Sofia eşini tanıştırdı. Anında kadın, Loïc'in tüylerini diken diken eden boğuk bir sesle onunla Fransızca konuşmaya başladı:

– Loïc... (İçten gelen bir hareketle onun saçlarını okşadı.) Benim küçük Loïc'im... Giovanni bana sizden çok bahsetti.

Ne söylemiş olduğunu öğrenmek isterdi. Kayınpederini pek tanımazdı, İtalyan'ın onda yarattığı tek duygu da korkuydu. Kadın onları sarı toprak rengi çimento duvarları olan, ferforje biblolarla dolu bir salona yönlendirdi. İçeriye kilise atmosferini andıran ağırbaşlı ve katı bir görkem hâkimdi.

Bir kanepeye oturdular, ev sahibesi kahve hazırlamaya gittiğinde hiç konuşmadan sessizce beklediler: Sofia orada olmaktan gözle görülür derecede duygulanmıştı. Loïc ise bu kadar yıldan sonra eski karısının hayatının bu önemli parçasını keşfetmiş olmaktan dolayı hâlâ şaşkındı.

Elinde tepsisiyle –gümüş, bakır, porselen– geri döndü, fincanları servis ederken Fransızca sordu:

– Cenaze töreni iyi geçti mi?

– Keno, ben sana...

– Biliyorum, sevgili yavrum... Sonra kendi kendine konuşuyormuş gibi mırıldandı: *Ogni cosa a suo tempo, ciascuno al suo posto e un posticino per ogni cosa...*

Bu İtalyan deyimi, "Herkes işini yaparsa, sorun çıkmaz" anlamına geliyordu. Konu kapanmıştı. Metresin resmi cenaze töreninde yeri yoktu.

– Ajandasında yazdığına göre, diye başladı Sofia, son gece seninleymiş.

Andrea gülümsedi – üzüntüsü kilitli bir kapının ardında, bir mahzenin derinliklerinde saklıydı.

– Soruşturma mı yapıyorsun?

– Sadece anlamak istiyoruz...

– Bunu polise söyleyecek misin?

– Elbette hayır. Ama sonunda öğreneceklerdir.

– Her halükârda, annen onları bilgilendirecektir.

Sesinde hiçbir düşmanlık yoktu. Sofia başka soru sormadı. Eğer Keno bir şeyler söylemek isterse, bu onun kendi arzusuyla olacaktı.

Loïc yan gözle onu inceliyordu: Koyu etek, dik yaka siyah kazak, inci kolye. İtalyan usulü matem kıyafeti. Yolda gelirken Loïc Sofia'ya, bir şans oyununu işaret eden Keno lakabının kökenini sormuştu. Giovanni zamanında onunla "büyük ikramiye"yi kazandığını ileri sürmüşmüş. Açıklamanın yalınlığı ve doğallığı onun şaşkınlığını daha da artırmıştı – bu açıklamada kurnaz ve tehlikeli hurdacıdan eser yoktu.

– O gece, uyumadı, dedi sonunda Andrea alçak sesle. Kaygılıydı.

– Nedenini biliyor musun?

– Ertesi gün, onun kafasını çok kurcalayan bir randevusu vardı.

– Kiminle?

– Bilmiyorum. Bana işlerini anlatmazdı.

– Sana kesinlikle her şeyi anlatırdı.

Keno'nun dudaklarına gizemli ve bilgiççe bir gülümseme yayıldı.

– Isidore Kabongo ismi size bir şey ifade ediyor mu? diye sormakta sakınca görmedi Loïc.

– Hayır.

– Trésor Mumbanza?

– O da hayır.

– Laurent Bisingye?

– Bu isimleri hiç duymadım. Bunlar Afrikalı mı?

– Kongolu, evet.

Bu kez Sofia araya girdi:

– Polis, cinayetin babamın oradaki işleriyle alakalı olabileceğinden şüpheleniyor.

Keno, gözlerini fincanından ayırmadan, ağır ağır kafasını salladı. Tüm bunlar sanki onu fazla ilgilendirmiyordu.

– En azından randevusunun nerede olduğunu biliyor musun?

– Kesinlikle, hayır.

– Coltano'daki tüm hisselerini sattığını biliyor muydunuz? diye sordu Loïc, her şeyi göze alarak.

– Evet. Giovanni yorulmuştu, diye yanıtladı kadın, belli belirsiz bir şekilde elini sallayarak.

– Tahvilleri geri satın alma niyetinde olduğunu düşünüyor musunuz?

Kadın Sofia'ya şefkatle baktı.

– Her zaman olduğu gibi, sizi, ablalarını ve seni korumak için en iyisi neyse onu yapardı.

Sessizlik çöktü. Bir anda Loïc'in aklına Condottiere'nin ona ne bırakmış olabileceği geldi... Çalışırken Loïc, öldükten sonra arkasından sövmesinler diye vasiyetnamesinde metresinin adını bile anmayan birçok koca tanınuştı.

– Afrika koltanına hiç inanmıyordu, diye mırıldandı sonunda Keno. Medya, Heemecht'i Kongo savaşını finanse etmekle suçluyordu. Büyük gruplar sonunda koltanı başka yerlerden tedarik etmeye başlamıştı. Çinliler bile bunu, içinden çıkılması güç bir durum olarak görüyordu.

Kadın gerçek konumunu açığa vuruyordu: Sofia'nın da söylediği gibi, o Montefiori'nin işlerini konuştuğu tek kişiydi. Yükselen pazarların çarklarını ve dünyadaki kırılgan dengeleri bilen, uluslararası çatışmalar konusunda uzman bir gazeteci.

– Kuzey Katanga'daki yeni damarlardan bahsetmiş miydi? diye sordu Loïc; kadının tüm sırlara vâkıf olduğuna karar vermişti.

– Kuşkuluydu. Babanızın, gerçeklerin yerine hayallerini koyduğunu düşünüyordu.

– Yine de bu damarların işletilmesi için ona destek oluyordu.

– Dostluktan.

Sofia araya girdi, sesindeki sabırsızlık hissediliyordu:

– Keno, babanın salı günü kiminle randevusu vardı?

– İsimleri bilmiyorum. Kongo'yla alakalı kişiler.

Eski karıkocalar göz göze geldi: Hiçbir şey anlamıyorlardı.

– Koltanla artık ilgilenmediğini söylemiştiniz, diye belirtti Loïc.

– Başka bir iş alanına girmişti. (Andrea içini çekti.) Çok daha

tehlikeli bir iş. Hikâyenin bütün ironisi de burada: Babanızı eleştiriyordu, ama ondan çok daha riskli bir yolu seçmişti.

Loïc koltuğunu öne doğru çekti.

– Kassiterit? Altın? Elmas?

Kadın gri gözlerini yavaşça ona doğru çevirdi – çevrelerindeki tuhaf objelerin ferforjesiyle aynı renkteydi.

– Kongo-Kinşasa'yı biliyor musunuz?

– Hayır.

– Orada çok daha kazançlı bir ticaret var.

Kafasının içi boş bir yumurtadan farksızdı.

– Gerçekten, anlamıyorum...

– Savaşın beş milyon insanın hayatına mal olduğu bir ülkede mi?

– Ben...

– Silahlar, *ragazzo*.[56] Giovanni Kongo'ya yasadışı yollardan silah ticareti yapıyordu. Yakın zamanda Katanga'ya önemli miktarda bir teslimat yapmıştı.

56. İtalyanca "Erkek çocuk, oğul" anlamlarında. (ç.n.)

44

Alın lambasının cılız ışığında Erwan, Cathy Fontana'nın yüzünü inceliyordu. Şubat 1971 tarihli bu grup fotoğrafında, ufak tefek esmer bir kız Doktor Fuamba'nın yanında duruyordu. Tek Beyaz oydu. İki ay sonra öldürülmüştü. Erwan teknede rastladığı bir rahibin gözlüklerini ödünç almıştı: Camları ayarlayarak, onları büyüteç gibi kullanmayı başarmıştı. Bu yüzün şifresini çözmek istiyordu. Babasının duygularını da. Neden onu dövüyordu? Kız neden öldürülmüştü? Neden Morvan ondan hiç bahsetmemişti?

Kedi gibi bir suratı vardı: Badem gözler, küçük bir ağız, az kavisli kalın kaşlar. Kara derili adamların ortasında çok minik ve çok ince görünüyordu. Kısa saçlarıyla, yeniyetme bir kız sanılabilirdi. Erwan, İhtiyar'ın zevklerini biliyordu: Kadınlarda sadece bakireliği, masumiyeti ve gençliği seviyordu. Cathy onu cezbedecek her şeye sahipti: Duruydu, heyecanlandırıcıydı, bütün cinsellik ve arzu düşünceleriyle çelişen esritici bir koku yayıyordu. Bir de bunlara gizemli kaçışların, kısa süreli ortadan kayboluşların yarattığı etki ekleniyordu. Güçlükle hatırlanan bir rüya gibiydi.

Morvan, o öfkeli, şiddet düşkünü adam katile mi dönüşmüştü? Cadaloz Maggie bir katil miydi? Erwan, De Perneke'yi, psikiyatrı işin içine dahil etmekte bir tereddüt yaşamıyordu. Grégoire'dan esirgemediği tedavileri, onun hakkında oluşturduğu şu dosyayı...

Lambasını söndürdü ve uyumaya çalıştı. Sivrisineklerden korunmak için bezden bir uyku tulumunun içine girmiş, sırtını kaptan köşküne dayamıştı. Mavnaları son anda yakalamak için yaptığı koşuyu hâlâ bacaklarında hissediyordu. Geldiğinde Salvo teknedeydi: Erwan kurallara uymamıştı, ölebilirdi.

Bu akşam, Sarı Mayo valiziyle ortadan kaybolmuştu. Bütün ak-

şanı, fıstıkçamı gibi dümdüz saçları olan bir *msichana*'ya[57] askıntı olmuştu. Kırmızı elbisesi içinde kahkahalarla gülen kız bir Maltalıyı andırıyordu. Salvo bir kadın avcısıydı. Bir keresinde, bir barikatta briketlerden yapma duvarın arkasında işi bitirmek için Salvo'nun tırtıl satıcısı kadınla birkaç dakika konuşması yeterli olmuştu.

Kaptan motorları stop etmişti. Ya akıntıdan faydalanmak istiyordu ya mazot tasarrufu yapıyordu ya da görülmemek için bir önlemdi. Güvertedeki tüm ışıklar söndürülmüştü. Artık çevreden görülme tehlikesi kalmamıştı. Sessizlikleri zifiri karanlığın içinde kayboluyordu. Cırcırböceklerinin rahatsız edici zırıltısının yerini karakurbağalarının kakofonisi alıyor, buna suyun kahkahaları ya da kaçamak şıpırtılar ekleniyordu. "Timsahlar" diye sırıtıyordu Salvo, "gece avlanırlar. Suya düşmenin sırası değil."

Şimdi kaygı verici başka bir konu içini kemiriyordu: Söylentiler mavnalarda kulaktan kulağa dolaşıyordu. Tutsilerden oluşan yeni bir öz savunma grubu Güney Kivu sınırını aşmıştı ve Lualaba'dan geçmeye hazırlanıyordu. Bu grubun adı, Ölülerin Ruhu denilen birinin –kendini general ilan etmiş ve en kaçık savaş baronları arasında iyi bir yer edinmişti– komutasındaki Yukarı Katanga Özgürlük Cephesi'ydi. Ayrıca bu yağmacıların Lontano'nun yıkıntıları arasına yerleştiği ve önemli miktarda silah tedarik ettiği de kulaklara fısıldanıyordu. "Eğer bu doğruysa" demişti Salvo, "*Vintimille* orada durmayacaktır."

Erwan buna yarın karar verecekti. Şu an için hızları iyiydi. Ne arıza olmuştu ne engelle karşılaşmışlardı ne de mavna batmıştı. Araba yolculuğundan sonra teknenin üstünde her şeyin bu denli yolunda gitmesi onu şaşırtmıştı.

Birden, rüzgârlığa sabitlenmiş cibinliğin perdesi bir kukla tiyatrosunun perdesi gibi açıldı. Salvo içeri daldı. Valizi koltuğunun altındaydı, gözleri kan çanağı gibiydi, teni terden parlıyordu.

– Sen hiç durmaz mısın?

– Bu, Afrrrikalı tarzı!

Arıtılmış su dolu şişeyi kaptı ve bir dikişte içti. Bitkin, suyu sıkılmış –ve elbette boşalmış– gibiydi.

Şimdi tam zamanıydı.

– Salvo, sana bir sorum var.

– Dinliyorum, şef.

– Valizinin içinde ne var?

– Devlet sırrı, şef.

57. Svahili dilinde "Genç kız" anlamında. (ç.n.)

– Tehlikeli yerlere gideceğiz, ben kiminle ya da daha çok neyle yolculuk ettiğimi bilmek istiyorum.

Sarı Mayo ona yandan bir bakış attı, sanki Erwan'a güvenip güvenemeyeceğini tartıyordu. Sonunda kurnaz bir gülümsemeyle harekete geçti:

– Korkma, şef, o bizim seyahat sigortamız! dedi, elini tişörtünün altına sokarken.

Bir zincire bağlı bir anahtar çıkardı. Entrikacı tavırlarla, gözleri çevreyi hızla taradıktan sonra valizin kilitlerini açtı. İçi naylon gıda poşetlerine yerleştirilmiş dolar tomarlarıyla doluydu. Hepsi gıcır gıcır, çok miktarda yüz dolarlık banknot. Bu servetin yanında, kendisininkiyle aynı model, bataryası ve anteniyle bir İridyum vardı.

– Ne kadar var? diye sordu Erwan şaşkınlıkla.

– Üç yüz bin.

– Bu kadar parayla ne halt ediyorsun?

– Daha alçak sesle konuş. Teslimat yapıyorum.

– Kime?

– Tutsilere.

– Hangilerine?

– YKÖC Tutsilerine.

Erwan bu ana kadar Siyahi tarafından ne derece kandırılmış olabileceğini düşünüyordu.

– Bunlar sözüm ona Lontano'da olanlar mı?

– Oradalar, şef.

– Ve silahları da teslim aldılar?

– Teslim aldılar.

– Nehri geçecekler mi?

– Deneyecekler.

– Onlarla temas halinde misin?

– Onlara götürdüğüm şeyden dolayı, böylesi daha iyi.

– Onlarla buluşacak mısın?

– Eğer Tanrı bizi korursa.

Salvo haklıydı: Bu para sigorta değerine sahipti, ama aynı zamanda iyi bir potansiyel bela kaynağıydı.

– Peki, silahın yok mu?

– Bu Ölülerin Ruhu'nun parası. Kimse ona dokunmaya cesaret edemez.

Erwan farkında olmadan kafasını salladığını hissetti.

– Bu para, tam olarak ne için?

– Bilmesen daha iyi, patron.

– Koltan için bir ödeme mi?

– Ya da kassiterit. Ya da altın için. Tutsiler daha şimdiden birçok maden ocağını işletiyorlar. Lubum'daki yabancı ticaret acentelerine teslim ediyorlar, ben parayı getiriyorum.

Ne olursa olsun bana ne. Erwan çuvalların üstüne uzandı, ellerini ensesinde birleştirdi. Sonuçta bu valiz iyi bir haberdi. Böyle bir malla son barikatları geçip Rahibe Hildegarde'a ulaşacağından emindi.

Dönüş kuşkusuz daha karmaşık olacaktı.

45

Cesur adamlara dinlenmek yoktu. Maden ocakları gece gündüz işliyordu.

Baykuşlar sıkı çalışıyordu. Çekiçler gürültüyle iniyor, taş parçalanıyordu; gürültüler galerinin dibinde yankılanırken dağın kemikleri kırılıyordu. Uyumanın imkânı yoktu. Morvan en korkunç kâbuslarını bile arıyordu.

Onun yerine, hatırlıyordu, ki bu daha da kötüydü.

Stanley Kliniği, Mart 1971.

– Doktor, şu benim halüsinasyonlar... Artık dayanamıyorum...

– Bana onları anlatın.

– Bunu çok sık konuştuk. Size söyledim...

– Yeniden anlatın.

Hasırın üstüne uzanmış Grégoire zorlukla yutkundu ve mırıldandı:

– Onun yüzünü görüyorum.

– Yüzü nasıl?

– Mahvolmuş... mahvolmuş bir güzelliği var. Yüz hatları güzel ama teni sarı, yaralanmış. Zayıflık, elmacıkkemiklerini, göz çukurlarını daha da belirginleştiriyor.

– Hepsi bu kadar mı? Bu güzelliği solduran başka bir şey yok mu?

Bu sorular Grégoire'ı bütün dikkatini kızın üstünde toplamaya –onu beyninin derinliklerinde daha iyi seçmeye– zorluyordu.

– Kafası tıraşlanmıştı. Derinin üstünde usturanın kesik izleri ayırt ediliyor.

– Onu böyle kim tıraş etti?

– Ben.

Gözleri kapalı Morvan zorlukla nefes almaya başladı. XV. ve XVI. yüzyıllarda Anglosakson ülkelerde uygulanan *strong and hard punishment*'ı, "çetin ve sert cezayı" düşünüyordu: Suçlu ağır taşların altında havasız bırakılarak boğulurdu.

– Başka ne görüyorsunuz?

– Doktor, bunu çok iyi biliyorsunuz.

– Cevap verin.

Anılar göğsünü eziyordu. Bu taşların altında ölecekti. Çocukluğunun ilk yılları.

– Bir gamalı haç.

– Nerede?

– Alnında.

– Bana onu tarif edin.

– Ben... ben yapamam.

Psikiyatr sessizliğini korudu. Ne forseps ne de epidural: Doğum acı içinde gerçekleşecekti. Yirmi beş yaşındaki, yarı deli Morvan, Afrika'nın ona ruhsal açıdan en ufak bir yardımı olacağını asla düşünemezdi. Yıllardan beri halüsinasyonlar görüyor, korku krizleri yaşıyordu. Kendisi de üç boyutlu bir çılgınlık olan kara kıta aynı zamanda bir çare olarak ortaya çıkmıştı...

Gözlerini açtı: Vantilatör tavanda sessiz ve düzenli hareketlerle dönüyordu. Kongo için bir lükstü. Her zamanki gibi vantilatörün palaları, korkunç uğuldamalar çıkararak dönüyordu, sanki hava parça parça dilimlendikçe haykırıyordu.

– Bu hayallerin nedenini buldunuz mu? diye sordu yeniden De Perneke.

– Bir sebebi yok. Onlar hep var, ben...

– Ama buraya, Lontano'ya geldiğinizden beri çoğaldılar.

– Pek öyle sayılmaz: Afrika'ya geldiğimden beri.

– Yani bunun soruşturmanızla bir ilgisi yok mu? Siz de takıntı haline gelen bu katille?

– Hayır. Alakası yok, eminim. Bunun... topraklarla, buranın halklarıyla ilgisi var.

– Ne demek istiyorsunuz?

– Bilmiyorum.

– Bunu düşündünüz mü?

– Bundan başka bir şey düşünmüyorum...

Palaların uğultusuyla hipnotize olmuştu, kendini daha iyi hissediyordu. Konuşmak, nefes almak, konuşmak, nefes almak... Taşların altından kurtulmuştu; yüzden, haçtan, ustura kesiklerinden uzaklaşıyordu...

– Bu krizlerin tehlikeli olduğunu düşünüyor musunuz?

– Beynim için, kesinlikle! diye şaka yapmaya çalıştı.

Psikiyatr yerinden kalktı. Onun üzerine eğildi.

– Kaçmakla bir şey kazanamazsınız. Bu ne bakımdan tehlikeli? Kimin için tehlikeli?

Taşlar geri geliyordu. Odanın boğucu sıcaklığı. Düzensiz soluk alışlar. Ve boğucu havada asılı duran bu ses...

– Kimin için tehlikeli? diye üsteledi ses.

– Onun için tehlikeli, diye cevapladı sonunda, kısa kesmek ister gibi.

– O kim?

– Catherine.

– Onu yine dövdünüz mü?

– Bu kelimeyi sevmiyorum.

– Gerçeğe uygun değil mi?

Taşlar artık göğsünü ezmiyor, boğazını tıkıyordu, içerden.

– Evet, ama...

– Ama ne?

– Bu olduğunda, ben normal halimde değilim.

– Normal halinizi nasıl tanımlarsınız?

– Krizlerimin olmadığı zamanlar. Sakin olduğum huzurlu dönemler.

Sessizlik. Ses düşünüyordu. Hayır, tam tersiydi: Ses ona düşünmesi için zaman tanıyordu.

– Bu krizlerin sizin bir parçanız olduğunu söyleyebilir misiniz?

– Bendeki karanlık bir bölgeye, hastalıklı bir bölgeye aitler...

– Onları neyin tetiklediğini biliyor musunuz?

– Hayır.

– Düşünün.

– Hiçbir şey bilmiyorum! Geliyorlar... hepsi bu.

– Ama hep Catherine bunun kurbanı oluyor.

– Ne demek istiyorsunuz?

– Bu krizleri onun varlığının tetiklediğini söyleyebilir misiniz?

Cevap veremedi. Soru olduğunu düşünememişti bile. Kuşkusuz, çünkü cevap sorunun *içindeydi.*

– Onu uyarmıştım, diye mırıldandı. Ben... ben ona peşimden gelmemesini söylemiştim.

– Onun için bir tehdit misiniz?

– Benim karanlık tarafım, içimdeki iblis... bir tehdit.

– Neden "iblis"ten söz ediyorsunuz?

– Bilmiyorum.

– Bana Çivi Adam'ın o kadınları iblislerinden korunmak için öldürdüğünü söylemiştiniz?

– Daha iyi olmak için benim de birini öldürmem mi gerekecek?

– Herkesin kendine özel bir arınma yöntemi vardır.

Bu kaçık ona tam olarak ne tavsiye ediyordu? Cathy'yi öldürmesini mi?

– Bunu düşünün, Grégoire. Korkularınızdan, öfkenizden kurtulmanın bir yolunu bulmak zorundasınız.

– Beni tedavi edecek olan sizsiniz! Beni iyileştirecek olan sizsiniz!

– Hayır, Grégoire. Bunu yalnızca siz yapabilirsiniz.

Morvan bir hamlede ayağa kalktı. De Perneke geriledi, ürkmüştü. Polis gülümsedi, ter içindeydi. Şu anda en iyi arınma yöntemi, bu kolonyal büroda bir şeyleri kırmak ve özellikle de bu genç Belçikalı doktorun suratını dağıtmak olurdu.

İlerledi. Psikiyatr biraz daha geriledi. Birden Morvan her şeyin allak bullak olduğunu gördü. Kafesli parmaklıklardan içeri giren güneş ışıkları, beyaz duvarlar, yerdeki örme halı. Psikiyatr, bir vampire haç tutar gibi ellerinin arasında bir fotoğraf tutuyordu. Yıldırım hızıyla, Grégoire kadının yüz hatlarını tanıdı ve kalbi, bir odanın içinde şiddetle patlayan bir duy gibi göğsünün içinde hopladı.

– Na... na... nasıl bu fotoğrafı buldunuz?

– Bunun bir önemi yok.

– Catherine...

De Perneke odanın bir köşesine çekilmişti, gülümseme sırası artık ondaydı.

– Bu Catherine değil, bunu siz de gayet iyi biliyorsunuz.

Morvan dizlerinin üstüne çöktü ve gözyaşlarına boğuldu.

– Arınma, diye yineledi psikiyatr, arınmanızı gerçekleştirmek zorundasınız.

Birden anılar, elindeki cam bardak gibi tuzla buz oldu. Ayağa kalktı ve "evinde" olduğunu anladı: İçinde bir kamp yatağı, bir tabure ile bir kafetiyerin bulunduğu derme çatma bir çadır. Dağdan çekiç sesleri gelmeye devam ediyordu. Kazıcıların gürültü patırtısı geceyi dolduruyordu. Morvan iki gözü iki çeşme ağlıyordu.

El yordamıyla Tutam'ın az önce onun için hazırladığı çayı buldu. Tropikal ülkelerde bilinmesi gereken ilk şeyler: Çayı havanın sıcaklığından daha sıcak içmek. Afrika'yı kendi topraklarında yenmek.

Yeniden kuşetine oturdu ve gözlerini kurularken çayından birkaç yudum aldı. *Arınma...* O gece, bir leş parçasını kapıp götüren bir sırtlan gibi psikiyatrın elinden fotoğrafı alışı yeniden gözünün önüne geldi. *Lanet olası psikiyatr...* Geçen bunca zamandan sonra, hiçbir şey düzelmemişti...

Tüm bunlar, oğlunun hatasıydı. Geçmişin pisliğine çomak sokan o veledin suçu. Ölüleri mezarından çıkaran soruşturmasının, sorularının, hırsının. Morvan düşüşünü hissedebiliyordu. Kırk yıl boyunca ip cambazlığı yaptıktan sonra işte yeniden dengesini kaybediyordu. *Bu kez, kesindi.*

Çayından biraz daha içti ve boğazı yandı.

Afrika'ya hiç geri dönmemeliydi.

46

– Baba? Benim, Loïc.

Bir o eksikti. Morvan bütün aile fertlerine numarasını vermişti, ama bu telefon en son beklediğiydi.

– Bir sorun mu var?

Hattın diğer ucunda oğlunun güldüğünü duydu. Bu türden tepkiler karşısında suçunu baştan kabul ederek savunmasını hazırlardı. Saat sabahın altısıydı: Morvan çok az uyumuş ve sabah manyokunu da çoktan bitirmişti.

– Montefiori'den haberin vardır sanırım?

– Annen aradı.

– Floransa'ya cenaze törenine gittim. Sofia istedi.

– Her işte bir hayır vardır.

– Benimle dalga geçme. Seni bunun için aramadım.

Şantiye alanından uzaklaşmıştı – galerilerden hâlâ çekiç sesleri geliyordu. Tarıma elverişli hale getirilmiş açıklıktan çıkar çıkmaz, yeniden bir saf cangıla dönüşen çalılıkların arasına girmişti. Uzaktan da olsa, günü başlatan rahibin coşkulu sesi duyuluyordu:

– Tanrım, bugünü sana vakfediyoruz, bizleri koru, lütfun bizlerin üstünde olsun!..

– Giovanni'nin ölümü hakkında, diye devam etti oğlu, senin fikrin ne?

Bu sabah yeni saçmalıklar uydurmak için gereken enerjisi yoktu.

– Kuşkusuz Coltano'yla ilgili ama daha fazlasını bilmiyorum.

– Büyük hissedarları ortadan kaldırmak mı istiyorlar?

– Nseko'nun hissesi yoktu ve Montefiori de henüz kendi hisselerini geri satın almamıştı.

– Ben yeni ocaklarla ilgili olduğunu düşünüyorum.

Morvan da öyle düşünüyordu ama onu kaygılandırmanın da gereği yoktu.

– İtalyan polisi ne diyor? diye geçiştirdi.

– Soruşturmayı Sabatini adında biri yürütüyor, kim olduğunu biliyor musun?

Morvan kendi kendine gülümsedi. On üç yaşında alkolik, on yedi yaşında eroinman, yirmi beş yaşında Budist, otuz yaşında milyoner olmuş Loïc hâlâ çocuktu. Babasının yeryüzündeki bütün polisleri tanıdığını sanan küçük bir çocuk.

– Hayır. İtalyan polisi soruşturmada bir ilerleme kaydetti mi?

– Yok, ama Afrika bağlantısına öncelik veriyorlar.

Beni şaşırtıyorsun. Bu isme yaraşır herhangi bir polisin öncelikle Montefiori'nin işlerini mercek altına alması ve finans piyasasındaki son hareketlerini incelemesi normaldi. Heemecht'in Coltano'daki tüm hisselerini satması dikkat çekmiş olmalıydı. *Poliziotti*[58] önce maden işletme şirketine, sonra da bu şirketin Lubumbaşi'deki müdürünün vahşice öldürülmesine odaklanmıştı...

– Bana Kabongo hakkında sorular sordu, diye devam etti Loïc.

– Ona ne söyledin?

– Bildiğim her şeyi, yani hiçbir şey.

– Başka isimlerden de bahsetti mi?

– Trésor Mumbanza, Laurent Bisingye.

İtalyanlar Coltano'nun etrafında dolanan pislikleri çoktan belirlemişti. Bütün dikkatlerini, intikam almak için Floransa'ya gelebilecek güçlü Afrikalıların üstünde yoğunlaştıracaklardı.

– Ben de bilgi topladım, diye ekledi Loïc. Bisingye katil olabilir.

Hadi bakalım, küçük oğlu da işe burnunu sokuyordu.

– Cinayet salı sabahı oldu, değil mi? diye sordu Morvan.

– Evet.

– Öyleyse o değil. Pazartesi sabahı Lubum'da benimle birlikteydiler.

– Yirmi dört saat içinde, Floransa'ya ulaşabilir.

– Zor görünüyor. Önce Lubum'dan Kinşasa'ya gelmek, sonra da Paris veya Brüksel uçağına binmek gerekir... İhtimal vermiyorum.

– Mumbanza Batılı katiller kullanmış olabilir.

Her şey mümkündü. Ayrıca sadece bu üçlüyle yetinmek olmazdı. Ruandalıların da bir sebebi olabilirdi. Hutuların da. Katanga'da koltan veya başka bir cevher çıkaran diğer grupların da. Her şeye rağmen, Grégoire, Nseko ile Montefiori'nin tam olarak ne dümenler çevirdiğini bilmiyordu.

– Son günlerde Floransa'ya gelmiş Kongoluları araştıracağım, diye devam etti Loïc.

58. İtalyanca *poliziotto*'nun (polis) çoğulu, polisler. (ç.n.)

– Sen neden bahsediyorsun? Bırak polis işini yapsın.

– Artık polislere güveniyor musun?

– Senin bu işi boka saracağına güveniyorum. Bu işe bulaşma!

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Loïc karşı atağa geçti:

– Keno'yla tanıştım.

– Cenazeye mi geldi?

– Elbette, hayır. Sofia'yla onun evine gittik. Montefiori son geceyi onun yanında geçirmiş. Keno'ya göre, ertesi gün onu kaygılandıran bir randevusu varmış.

– Kiminle?

– Kongolularla ya da onun işlerine bulaşmış heriflerle. İsimlerini bilmiyor.

Morvan bitkilerin arasına iyice dalıyordu. İnsan dışkılarının ortasında bata çıka ilerlediğini fark etti – kuşkusuz burası adamlarının hela olarak kullandığı yerdi. Sinek bulutları bu boklarla besleniyor, sonra gelip onun kollarındaki, boynundaki sıyrıklara konuyorlardı.

– Sana başka ne söyledi? diye bağırdı, kendini koruluğun dışına atarken.

– Keno'ya göre, başka bir işe girmiş.

– Ne işi?

– Yasadışı silah ticareti.

Morvan az kalsın yüksek sesle haykıracaktı – ya kahkahadan ya da şaşkınlıktan, bilmiyordu. Yaşlı hurdacının böyle bir klişenin içine düşmüş olması anlaşılır şey değildi. Lontano'dan beri, ikisi de bir daha asla silah işine girmeyeceklerine söz vermişlerdi – zaten Kongo'daki ölümlere yeterince katkıda bulunuyorlardı, bunu daha da artırmanın gereği yoktu. Ama hayatının yaşlılık döneminde Makarnacı kolay paranın çekiciliğine yenik düşmüştü. Aslında, pek de şaşırtıcı değildi: Giovanni metal sanayiinde faaliyet gösteren bir patrondu, öyleyse neden mermiler, toplar, obüsler satmasındı?

– Silahları kime satıyormuş?

– Bu konuda bir şey bilmiyor, ama Montefiori Katanga'ya bir teslimat yapmış.

Tutsiler. Demek söylentiler doğruydu. YKÖC tepeden tırnağa silahlanmıştı ve bu yüklü miktardaki teslimatın altındaki imza da bu ihtiyar pisliğe aitti. Bir şekilde, bu iyi bir haberdi. Koltan artık bu resmin dışına kalıyordu ve onunla birlikte Morvan'lar da. Nseko, ki bu onun ilk aptallığı değildi, malların nakline nezaret etmiş olmalıydı. O sırada bir sorun çıkmıştı ve sipariş verenler de sorunu kendi yöntemleriyle çözmüşlerdi.

Bir de madalyonun tersi vardı, bu durumda nehir bir cehenneme dönecekti. Aynı yerde, Erwan, sanki söz konusu olan 6. Bölge'deki bir aşk cinayetiymiş gibi soruşturmasına devam ediyor ve bir sonuca ulaşmaya çalışıyordu. *Lanet olsun.* Daha ne kadar onların kıçlarını kollaması gerekecekti. Birden orman ona en kötü günündeymiş gibi geldi. Pornografik bir cehennem. Şekiller, pis kokular, sıcaklık. Her çıkıntı, iç bulandırıcı maddelerle boncuk boncuk terleyen, cinsel bir arzuyla uzamış gibiydi. Her oyuk ıslak ve ılıktı. Parlak vulvalar, lifsi salgı bezleri, şişmiş penisler...

– Şu üç Afrikalıdan birinin aracı ya da müşteri olarak bu yasadışı silah ticaretine bulaşmış olabileceğini düşünüyor musun? diye sordu Loïc.

Morvan, Bisingye'nin ince uzun suratını, Mumbanza'nın bir halt etmiş gibi sırıtışını gözünün önüne getirdi. YKÖC'ye *go-between*[59] olarak hizmet etmiş olabilirler miydi? Hayır: Bu heriflerin başka ihtirasları vardı. Koltan, Katanga'nın yönetimi...

– Bu konuda ne öğrenebileceğime bakarım, diye konuşmayı sonlandırdı, ama senin de bu işe karışmanı yasaklıyorum.

– Pazarlığın Floransa'da yapılmış ve her şeyin ters gitmiş olabileceğini düşünmüyor musun?

Grégoire dönüş yolunu arıyordu, nefesi tıkanmıştı.

– Sen dediğimi anlamıyor musun? Bu konuyu unut, aileni toparla ve Paris'e dön.

– Ben istiyordum ki...

– Söz dinle, kahrolası! Bulunduğum yerde, inan bana, işler zaten hiç kolay değil. Bir de baş belası ağabeyinle uğraşıyorum ve en azından sizin tarafta her şeyin yolunda olduğunu bilmek beni mutlu etsin.

– Valizleri hazırlayacağız, diye pes etti Loïc. Erwan'la ilgili bir sıkıntı mı var?

Yataklar görünmüştü. Ciğerleri rahatladı. Ocakların ölümcül havasını, cangılın boğucu cehennemi sıcağına yeğliyordu.

– Ben onunla ilgileniyorum. Sen Paris'e dön. Kaygılanman için hiçbir sebep yok.

Loïc tereddüt ediyor gibiydi.

– Kendi kendime soruyorum da...

– Ne?

– Şu silah meselesi... bu işle senin bir alakan yok değil mi?

– Loïc, diye homurdandı Morvan, sen bir uyuşturucu müptelası ve korkağın tekisin. Üstüne bir de salaklık ekleme.

59. İngilizce "aracı" anlamında. (ç.n.)

47

Karl ile Ortiz gerektiği gibi davranmışlardı. Üstelik çok kibarlardı. Gaëlle, fazla bir açıklamada bulunmadan, onlardan Nicolo Sokağı'ndaki gözetleme operasyonunda kendisine eşlik etmelerini istemişti. Üçü de Éric Katz'ın apartmanının önünde sabırla beklemişlerdi. Psikiyatr saat 19.15'te muayenehanesinden çıkmış, yürüyerek Paul-Doumer Caddesi'ne yönelmiş, oradan 38'e kadar Tour Sokağı'nda ilerlemiş, modern bir apartmana girmişti. Kuşkusuz burası eviydi.

"Bekliyoruz" diye karar vermişti Gaëlle, takımın lideri olmaktan memnun bir ifadeyle. Saat 21'de, Ortiz bir Çin lokantasına yemek almaya gitmiş ve akşam yemeklerini arabada yemişlerdi. Gece boyunca yerlerinden kıpırdamamışlardı. Gerçek bir gizli izleme operasyonuydu – Arama ve Müdahale Birimi'nde görev yaparken Erwan'ın ona anlattığı gibi. Gaëlle, Karl'ı posta kutularının üzerindeki isimleri kontrol etmeye yollamıştı: Katz diye bir isim yoktu. Birinin evine akşam yemeğine mi gelmişti? Ya da daire başka bir isimle mi kiralanmıştı?

Tek yeni haber saat 22 sularında gelmişti, ama Éric Katz'la bir ilgisi yoktu. Maggie, kuşkusuz herkesin daha önceden bildiği bir haberi kızına bildirmek için arıyordu: Giovanni Montefiori, Sofia'nın babası, öldürülmüştü. Vahşice işlenmiş bir cinayetti, parçalanmış beden ve çalınmış organlar.

Gaëlle önceki gün Loïc'in neden tek kelime etmeden İtalya'ya gittiğini daha iyi anlıyordu. Ona hâlâ kırılgan küçük kız kardeş –ikinci kuşak Çivi Adam'la karşılaşmış kız kardeş– muamelesi yapıyorlardı. Maggie'ye göre şimdilik daha kimse yakalanmamıştı ve İtalyan polisi ne yapacağını bilmez bir durumdaydı – tabii yine ondan ürkütücü düşündükleri bilgileri gizlemiyorlarsa...

İtalyan hurdacıyı bir ya da iki kez görmüştü ve ölümü onu hiç

ırgalamıyordu. Sadece bu korkunç ölüm karşısında hazırlıksız yakalanmış olan Sofia'yı, tarihi rakibini düşünüyordu: Dram, babasından intikam almaya yemin ettiği sırada meydana geliyordu...

Gecenin ilerleyen saatlerinde, Gaëlle'in aklına birden bu cinayetin, dolaylı da olsa Çivi Adam'la ve onun mirasıyla bir bağı olup olmadığı geldi. *Hayır, saçma.* Çok daha kesin olan bir şey vardı: Montefiori Afrika'da kötü sonuçlanmış bir finansal operasyonun bedelini ödemiş olmalıydı, birkaç ay önce Kongo'da aynı şekilde öldürülen Coltano'nun müdürü gibi. Sonuçta, bu konuyu hiç düşünmemeye karar vermişti. *Beni alakadar etmez.*

Gece yarısında, ondan haber almak için Audrey telefon etmişti. Gaëlle her şeyin yolunda olduğunu söylemiş, tabii dışarıda olduğundan bahsetmemişti. Audrey'de de yeni bir haber yoktu, ki zaten bunun kendisi bir haberdi. Nüfus idaresindeki araştırmalardan herhangi bir sonuç elde edilmemişti. Fransa'da yaşayan bir sürü Éric Katz vardı, ancak hiçbiri şüphelinin eşkâline uymuyordu. Hiçbirinin çocuklarının adları psikiyatrın çocuklarının adlarıyla –Hugo ve Noah– aynı değildi. Karısına gelince, hiçbir araştırmadan olumlu yanıt alınmamıştı. Varılan sonuç ortadaydı: Psikiyatrın sahte olan sadece adı değildi, kuşkusuz kendisine uyduruktan bir aile de yaratmıştı. Çalışma masasının üstündeki fotoğraftakiler kimindi?

Gaëlle kendi keşfinden Audrey'ye bahsetmemişti: Éric Katz'ın yeni bir adresi. Ertesi sabaha kadar beklemek, kapıcıyı sıkıştırmak ve adamın dairesinin numarasını ve kaçıncı katta olduğunu öğrenmek istiyordu. Belki o zaman içeriye gizlice girmek için Audrey'yi arardı... Gecenin birinde, çam yarmaları gözlerini kırpmadan beklerken o uyuyakalmıştı. Şimdi, saat 7'yi birkaç dakika geçiyordu ve onlar da derin bir uykuya dalmışlardı. *Bravo, paralı askerler.*

Bacaklarının uyuşukluğunu giderme ihtiyacı hissetti, sessizce arabanın kapısını açtı. Bir sigara ve kendine gelecekti. Aslında hava hâlâ karanlıktı ve kendini, kurşuni mavilikte, opak ve soğuk bir kozanın içinde buldu.

Birden bir kapı girişine gizlendi: Katz apartmanından çıkıyordu. Bu onun dairesine bir ziyarette bulunmak için uygun bir fırsat mıydı? Sonra vazgeçti. Sorulması gereken asıl soru başkaydı: Bu kadar erken saatte nereye gidiyordu? Mercedes'e baktı: Adamlar hâlâ uyuyordu. Hiç düşünmeden, Katz'ın peşine takıldı. Savaş sonrası Berlin'inde dolanan altmışların bir casusu gibi hep aynı kurnaz, zeki ve kaygılı siluet.

Costa-Rica Meydanı, duraktan bir taksiye bindi. Gaëlle adımlarını hızlandırdı ve o da bir taksiye atladı.

– Şu arabayı takip edin!

Bir gün böyle bir cümle sarf edeceğini hiç düşünmemişti. Şoför istifini bozmadan söyleneni yaptı – gecesini sonlandırıyordu ve şaşkınlığa düşmesi için daha fazlası gerekiyordu. Önlem olarak, Gaëlle kafasına beresini geçirdi –uçuşan, beyaza yakın dağınık sarı saçları onun fark edilmesini sağlayacak en önemli özellikti– ve koltuğuna iyice gömüldü. Zaman zaman boynunu gıcır gıcır bir Škoda berlin olan diğer taksiyi görmek için uzatıyordu. Heyecandan içi titredi. Bu, yaşadığı maceranın neden olduğu bir titremeydi elbette. Artık gözetleyen kişi kendisiydi, bundan sapkınca zevk aldığı da doğruydu.

Porte Maillot, Porte Clignancourt yönüne giden çevreyolu bulvarı. Uyandıklarında iki bekçi köpeğinin ne yapacaklarını düşünüyordu. Trafik akıyordu, gün uyanmakta kararsızdı. Paris sabahının sert ve soğuk griliği, toksik gazlarla yüklü çevreyolunun puslu havası: Tüm bunlar ona gizemli bir masal ormanının soluk ve pis bir versiyonu gibi geliyordu.

Škoda, Porte des Lilas'dan çıktı.

– Bu nereye gidiyor böyle? diye şoföre sordu.

– Nereden bilebilirim ki?

Maquis-du-Vercors Meydanı –Gaëlle yerin ismini GPS ekranından görüyordu– kırmızı tuğladan bloklarla ve cam cepheli apartmanlarla çevrili bir alandı, taksi Faidherbe Caddesi'ne saptı ve ardından isimsiz sokaklardan oluşan bir labirentin içinde gözden kayboldu. Az sonra, grimsi kaba sıvalı kör bir duvar boyunca ilerlerken yeniden karşılaştılar. Gaëlle fark edildiğinden korkuyordu – bu saatte etrafta, dikkati başka tarafa çekecek tek bir araba yoktu.

Škoda durdu. Katz bir çiçekçiye girmek için arabadan indi. Gaëlle bu kadar erken bir saatte bu dükkânın açık olmasına şaşırmıştı.

– Nerede olduğumuzu biliyor musunuz? diye sordu şoföre parasını öderken.

– Lilas Mezarlığı.

Gaëlle hızlandı. Katz, elinde kırmızı çiçeklerden oluşan büyük bir buketle, tavan pencereleri olan küçük bir binanın yanındaki kapıdan içeri girmişti bile. Birkaç adım attı ve parmaklıkların ötesindeki mezarlar ve mezar taşlarıyla dolu geniş açıklığı gördü.

Saat 8.30'du. İçeride sadece o ve Katz vardı, bir de binlerce ölü.

Sonunda hava aydınlanıyordu ve fark edilmeden hedefini takip etmek git gide güçleşiyordu – çevrede kimse yoktu. Psikiyatr bir yeraltı mezarının önünde durdu, ceplerini yokladı, ardından ferforje kapıyı açtı. Bir hayalet gibi duvarın içinde kayboldu.

Gaëlle beresini kaşlarına kadar indirdi, gizlenmek için en yüksek mezar taşlarını seçerek yaklaştı. Elli metre kala durdu, bekledi. Çevirdiği dizi için bundan güzel bir ortam hayal edemezdi: Issız bir sabah, trençkotlu bir siluet, mezarlık, daha iyisi can sağlığı. Tek eksik, adamın elinde valizle yeniden ortaya çıkmasıydı. Şimdiden, senaryoları çoğaltmaya başlamıştı: Belki de ihtiyar Morvan yakınlarından birinin ölümünde rol oynamıştı, belki de Katz, kızını takip ederek ondan intikam almaya çalışıyordu...

Kate, elleri boş bir şekilde yeraltı mezarından çıktı, arayoldan yürümeye devam etti, sonra arduvaz rengi gökyüzünün altında gözden kayboldu. Buz gibi havada on dakika bekledikten sonra, Gaëlle mezara doğru yaklaştı. Duyduğu heyecan onu mantosunun altında yeniden ısıtıyordu.

Mezar odası, ağır başlı, yalın hatlara sahip, koruganı andıran bir yapıydı. Kapısının üstünde, üzerinde altın harflerle yazılmış üç isim ile tarihlerin yer aldığı bir levha vardı:

PHILİPPE HUSSENOT 1960-2006
HUGO HUSSENOT 1995-2006
NOAH HUSSENOT 1998-2006

Aynı soyadları, aynı ölüm tarihleri: Bir aile dramı. Kaza? Cinayet? Toplu intihar? Philippe Hussenot ile Éric Katz arasındaki bağ neydi? Bu kıyımda psikiyatrın bir sorumluluğu var mıydı? Hussenot, psikiyatrın umutsuzluğunun ciddiyetini anlamadığı bir hastası mıydı? Ve onun da bu trajediyle bir ilişkisi olabilir miydi?

Bir anda aklına gelen bir başka fikir çok daha tuhaftı, bu iki adamın sevgili olabileceği. Hemen kafasında farklı bir senaryo canlandı: Philippe Éric'le yatıyordu, Philippe'in karısı ihaneti ortaya çıkarmış ve herkesi öldürmüştü. Hayır, Philippe'in karısıyla yatan terapistti, koca intikam almak için çocuklarını öldürmüştü. Ya da... *Sakin ol, Gaëlle: çok fazla heyecanlandın.*

Cep telefonuyla metal levhanın fotoğrafını çekti, ferforje kapının kilitlenmiş olduğunu gördü, sonra sessiz adımlarla mezarın yanından ayrıldı. Ellerini cebine sokarken, Audrey'yle telefonda konuşmadan kafasında başka bir şey kurgulamayacağına yemin etti.

48

Lualaba'nın üstünde ikinci gün.

Dikkat çekici bir şey yoktu. Erwan bu yolculuğun aynı zamanları, aynı manzaraları, aynı izlenimleri sonsuza dek tekrarlayıp duracağını çoktan anlamıştı. Zamanın çoğunda, ufka doğru uzanan, flüorışıl çayırları ile bodur ağaçlardan oluşan bir makilik. Bazen de yüksek gövdeli ağaçları, iç içe geçmiş sarmaşanları, sulara gömülü kök bitkileriyle bir orman. Sonra yeniden, sıcağın altında pestili çıkmış, ara ara ıssız bir yola bağlanan düzlükler.

Kıyıya doğru yaklaşınca, suyla beslenen, sanki ağaç kabuğundan ipliklerle çamurlu suya dikilmiş gibi duran aynı bitkiler. İçinde böceklerin kaynaştığı ölü ağaçlar, sudaki ağaç gövdelerinden daha hareketsiz timsahlar, çürümekte olan piragualar... Bazen de terk edilmiş kulübeler göze çarpıyordu – kuş yuvaları gibi, sanki balçıktan ve çalı çırpıdan yapılmışlardı. Ya bu dünyanın insanları buralardan sürülmüştü ya da türün kendisi yok olup gitmişti. Burada boş bir kıtanın izleri vardı. Otlardan ve çamurdan oluşmuş bir tür magma. Ne başlangıcı ne sonu, ne çevresi ne de sınırı olan bir yalnızlık ve ilgisizlik cehennemi.

Gerçek bir korkuya kapıldığında, Erwan yolcuların yanına dönüyordu. Teknede hayatın değişmeden sürüp giden evrelerini görmüştü. Sabah, uyanınca herkes, bir yeraltı düzeninin karışıklığı içinde farklı bir yöne dağılıyordu – herkesin kendi yeri vardı, kimse asla suya düşmüyordu. Günün geri kalan kısmında, bir tavanın içindeki domuz yağı parçası gibi güneşin altında kavruluyorlardı. Gözleri yarı kapalı yolcular, bu kavurucu sıcaktan korunmak için en ufak bir çaba bile sarf etmiyordu. Öğleden sonranın son saatlerinde hayat yeniden başlıyordu ve bu, milislerin ve özellikle de ruhların dikkatini çekmekten korktuklarından herkesin sakinleştiği geceye kadar devam eden en mutlu andı.

Saat 8'di: Tekne halkı birinci fasıldaydı. Erwan gidip kaptanla konuşmaya karar vermişti. Meşin gibi bir surat, fosforlu gözler, kırışıklar ve çeşitli yerlerde yara izleri. Ne Tutsi ne Hutu ne de Luba'ydı; kökenini anlamak imkânsızdı. Kaptan köşkünün tepesinde duruyordu, çevresi XIX. yüzyıla ait nehir haritaları, seyir defteri ve fetişleriyle doluydu. Kafesinden sadece erik kurusunu andıran kara balgamı bordadan aşağı tükürmek için çıkıyordu. Erwan ona biraz para vermiş ve ondan sadece belli belirsiz bir söz almayı başarmıştı: Lontano'ya yanaşmak için elinden gelenin en iyisini yapacak, ama en ufak bir düşman varlığında hiç oyalanmadan bir sonraki iskeleye doğru hızla yol alacaktı.

Şimdi, gri pembe gökyüzünün altında Erwan notlar tutuyordu –geceyle ilgili düşünceleri– ama dikkatini toplamasının imkânı yoktu. Gün doğumundan beri aklını kurcalayan başka bir konu vardı: Sofia. Yola çıktığından beri ondan hiç haber alamamıştı. Doğruyu söylemek gerekirse, böyle bir suskunluk için dünyanın öbür ucuna uçmasına gerek yoktu: Bir aydan beri onunla hiçbir teması olmamıştı. Döndüğünde onu arayacağına kendi kendine söz verdi. Bunu düşünürken, aldığı bu kararın altında açıkça dile getirilmeyen başka bir kanı olduğunu ürküntüyle anladı: Geri döneceğine gerçekten inanmıyordu...

Büyük bir çatırtı onu düşüncelerinden uzaklaştırdı.

Kaptan, kuşkusuz bir engelden ya da ivintilerden kurtulmak için nehrin başka bir kolunu takip etmişti. Şu anda dallardan ve sarmaşanlardan oluşan bir tünelin altında süzülüyorlardı. Işık kaleydeskop misali çılgınca bir hal almıştı; sanki güneş ışınları, ağaçların tepelerinin arasından fışkıran binlerce küçük pırıltıya bölünmüştü. Dallar mavnanın kenarlarına takılıyor, güverteyi yalıyor, insanlara ve hayvanlara sürtünüyordu. Keçiler suya düşüyor, anında kakao rengi balçık tarafından yutuluyordu. Kimsenin ne yakınacak ne de üzülecek zamanı oldu. *Vintimille* sabahın göz kamaştırıcı aydınlığında mavnalarını itmeye devam ediyordu. Herkes, gündüz saatlerinin birazdan başlayacak eşitsiz savaşından korunmaya çalışarak, yeniden yerine oturdu: Siyah bedenlerin beyaz güneşe karşı savaşı.

Erwan yeniden düşüncelerine dalıyordu ki çevresindeki anormal sessizliği fark etti. Olağanüstü bir şey yoktu: Orman, sıklıkla sebebini kimsenin anlayamadığı bir sessizliğe bürünüyordu. Ama bu kez, güvertelerde bir uğultu yayıldı. Bakışlar sancak tarafındaki kıyıya çevrildi.

Oradaydılar.

Kıyı boyunca uzanan kalın bitki örtüsünün içinde, ellerinde Keleşleriyle, taştan yapılma nöbetçiler gibi hareketsiz duran savaşçılar. Erwan elini gözüne siper etti: İlk kez, hareket halinde askerler görüyordu – ve bir barikattaki gibi sarhoş veya uykulu değillerdi. Yirmi yaşından daha büyük görünmüyorlardı. Bulundukları ortamla bütünleşmiş, bitki puzzle'ının mangrov yaratıklarını çağrıştırıyorlardı.

– Kadogolar, şef. Dua etmekten başka yapacak bir şey yok.

Erwan bu çocuk savaşçılar hakkında bir yığın kitap ve makale okumuştu. Kongo'da ilk çocuk askerler Laurent-Désiré Kabila tarafından orduya alınmış ve daha sonra ölümü de onların elinden olmuştu. İkinci Kongo savaşı sırasında, bu çocuk askerlerin kullanılması sistematikleşmişti. Milisler çocukları köylerinden kaçırıyor, ateşle vaftiz adı altında onları anne babalarını ya da erkek ve kız kardeşlerini öldürmeye zorluyorlardı ve ardından çocuk asker oluyorlardı. Her biri uyuşturucu müptelası olan, sabahtan akşama sarhoş gezen bu çocuklar sürekli olarak sadece tek bir aileleri olduğunu tekrarlayıp duruyorlardı: Bu aile de Keleşleriydi. Okuma yazması olmayan, ahlak kurallarından habersiz bu çocuk savaşçılar karınları aç, beyinleri dumura uğramış olarak büyüyorlar, buluğ çağlarını tecavüzler ve cinayetlerle geçiriyorlardı. Erginleştiklerinde beklemeye alınan hayaletlere dönüşüyorlar, eğer savaş biterse daha da beter kayıp vaka oluyorlardı.

Orada, yarı beline kadar suyun içindeki kadogoların bazıları kauçuk eldivenler takmıştı. Erwan daha dikkatle baktı. Çevrelerinde yüzen cesetlere maçetelerle vuruyorlardı.

– Ne yapıyorlar?

– Cesetlerin karınlarını yarıyorlar, dedi Salvo boğuk bir sesle.

– Neden?

– Dibe batmaları ve bir daha yüzeye çıkmamaları için.

– Kurbanlar, kim?

– Köylüler, kuşkusuz. Karılarını ve ürünlerini çaldıkları adamlar.

Erwan, ürkmüş bir şekilde, yarılmış karınlardan organları çıkaran çocuklara bakıyordu. Suratları, siyah meşinden yapılmış maskeleri çağrıştırıyordu. Bu kadar mesafeden bile, kafası kesilmiş annesinin cesedine hâlâ bağlı bir bebeğin ağlamaları duyuluyordu.

– Cesetleri neden yok etmek istiyorlar? Bu, onlar için neden önemli?

– BM'nin baskınından korkuyorlar, Mavi Bereliler zaman zaman bu bölgeleri helikopterle kontrol ediyor. Onları korkutan tek şey, La Haye.

– Kauçuk eldivenler ne için?

– AIDS'e yakalanmamak için.

Bu şoku atlatana kadar, mavnalar kadogoları geçip gitmişti. Silah atışı olmamıştı: Paçayı kurtarmışlardı. Salvo ona kadogoların bazen sırf alıştırma olsun diye ya da iddialaştıkları için geçen mavnalara ateş açtıklarını söylemişti.

Erwan ter içinde kalmıştı, ama onu terleten sıcak havaydı. Fırtına geliyordu. Sağanak boşaldı boşalacaktı. Herkes tentelerin altındaydı. Kurşunlardan kurtulmuşlardı, sırada yağmur vardı. Gök gürültüsü duyuldu ama gökyüzü kuruydu. Öte yandan, gümbürtüler her zamanki gibi değildi. Sanki topraktan fışkırıyor, uzun titreşimler halinde ovaya yayılıyorlardı.

Herkes gözlerini dikti ve uzakta, nehrin dip tarafında, kara bir fon üstünde patlamalarla uyumlu ışık parıltıları gördü. Mesafe, seslerle görüntüyü birbirinden ayırıyordu ama söz konusu olan tek ve aynı olaydı. Bir fırtına değildi. Havan toplarıydı. Tutsilerinkiydi ya da FARDC gösterdiği kibarlıktan vazgeçmişti.

Bunu onaylarcasına bir yerlerde çatırtılar duyuldu – kusursuzca yinelenen bir ölümün soğukluğuna sahip, kısa ancak yoğun silah sesleri. Kalabalığın arasında bir dalgalanma oldu, herkes kendini yere attı ya da siper olarak kullanılabilecek az miktardaki eşyanın arkasına doğru yöneldi.

Erwan yerinden kımıldamadı: Silah seslerinin uzaktan –en az birkaç kilometre– geldiğini çoktan anlamıştı.

– Kim saldırıyor? diye sordu, ruhsuz bir ses tonuyla.

– Hiçbir fikrim yok, ama Lontano'yu gerrrrçekten unutabilirsin.

– Ağabeyin beni uyarmıştı: Sen gerçek bir baş belasısın.

– Benimle böyle konuşma.

– Beni böyle bir plana nasıl dahil edebildin? Bu konuda yeterince net değil miydim?

Mezarlıktan hızla uzaklaştıktan sonra Gaëlle Audrey'ye telefon etmişti. Telefon konuşması pek de iç açıcı geçmemişti. Kadın polisin ilk refleksi Karl ve Ortiz'le temasa geçmek olmuştu –mesleki dayanışma– sonra kahvaltı için Gaëlle'i 36'nın yanındaki bir restorana, Kamyoncuların Yeri'ne çağırmıştı. Gri renkli bir asmakatı ve turkuvaz rengi arkalıksız sıralarıyla mekânın eski tarz polis barlarıyla bir ilgisi yoktu – daha ziyade vejetaryen boboların[60] takıldığı bir yeri andırıyordu. Mönüye gelince: Azarlanma ve sıcak kahveydi.

Gaëlle fırtınanın geçmesini bekledi. Özellikle de ilk bilgilerin sonuçlarını bekliyordu – o Pont-Neuf'e ulaşana kadar adli polisin Philippe Hussenot'yla ilgili bir araştırma yapacak kadar vakti olmuştu.

– Neredeyse Katz'ın tersi, dedi Audrey bilgisayarını açarken. İzini sürme konusunda herhangi bir sorun çıkmadı. Hatta kendi çevresinde tanınmış biriymiş.

– Hangi çevre?

– Psikiyatri ve nörobiyoloji.

Gaëlle bir kruvasan daha aldı. Kendini, kahvaltıdan önce yirmi kilometre yol kat etmiş bir yürüyüşçü gibi hissediyordu.

– 1959'da Isère Vienne'de doğmuş, diye özetledi Audrey. Höpitaux de Paris'in[61] eski stajyer hekimi. Lyon Fakültesi'nin eski

60. Fransızca *bohème-bourgeois*'nın (bohem-burjuva) kısaltması; özellikle Fransa'da üst orta sınıftan gelen, ama eski usul bir bohem kültürle paralellik içinde yaşayanlara verilen ad. (ç.n.)

61. Paris'e ve Paris bölgesine hizmet veren kamu hastaneleri birliği. (ç.n.)

klinik şefi. Uzmanlığını 80'li yıllarda yapmış. İzini Lyon'daki Saint-Jean-de-Dieu Hastanesi'nde, sonra da Montpellier'deki Dessault Kliniği'nde buldum. 90'lı yılların sonunda muayenehane açmış ve orada psikiyatr olarak hizmet vermiş. Ardından, Chatou'da, depresyonun ve bağımlılıkların tedavisinde uzman kendi kliniğini kurmuş. Aynı zamanda, Nanterre Ağır Ceza Mahkemesi'nde bilirkişilik yapmış.

Gaëlle onu durdurdu:

– Kliniğinin adı ne?

– Les Feuillantines. Biliyor musun?

– Eylül ayında kısa bir süre orada kalmıştım.

Sustular. Rastlantı mı? Gizli bir bağlantı mı? Gaëlle'in hatırladığı tek şey, eskiden babasının da orada tedavi gördüğüydü.

– Ölüm sebebi ne? diye sordu.

– Araba kazası. Yunanistan'da tatildeyken, iki çocuğuyla birlikte ölmüş.

– Bunu nasıl biliyorsun?

– Chatou'yla basit bir telefon görüşmesi yaptım.

– Sende resmi var mı?

Audrey, Mac'inin ekranını ona doğru çevirdi: Büyük, kare bir kafa, yoğun bakışlar, içten bir gülümseme. Kibar ve gizemli Éric Katz'la herhangi bir benzerliği yoktu. Morfopsikolojiye düşmeden, iki adamın birlikte olması imkânsızdı. Sevgili teorisi ortadan kalkıyordu.

– Şimdilik, eski karısını bulamadım, dedi Audrey; sanki Gaëlle'in o tuhaf tezini –Gaëlle'in teorilerini Audrey'ye anlatacak zamanı olmuştu– kesin olarak toprağa gömmek istiyordu. Net olmayan bir şey var. Hussenot boşanmıştı, ancak karısı hakkında en ufak bir bilgiye ulaşmak imkânsız.

– Nüfus idaresinde?

– Hiçbir şey yok.

– Çocukların doğum belgeleri? Ölüm belgeleri?

– Oradan da tıkanıyor.

– Ailenin kalan kısmıyla ilgili bir engelleme olduğunu mu düşünüyorsun?

– Bunu söylemek için erken.

Bütün çocukluk yılları boyunca, Gaëlle bazı kişiliklere ya da "hassas" bir alana dokunan marjinal soruşturmalardan söz edildiğini işitmişti. Bu durumda kimse belirli bir prosedür gerektiren o verilere ulaşamazdı.

– Bu gizli bir davayla ilgili olabilir mi? diye atıldı.

Audrey onun saflığına gülümsedi. Gaëlle aldırmadı: Şimdi de senaryolarına gizemli eşi dahil etmeye çalışıyordu. Bu aşamada, artık her şeyi düşünebilirdi.

– Sana göre bu iki psikiyatr arasında ne tür bir ilişki vardı?

– Katz psikiyatr değil.

– İki adam arasında diyelim.

Audrey yeniden gülümsedi, küçümsemeye devam ediyordu.

– Şu homoseksüel hikâyelerini unut artık.

– Ama neden Katz onun mezarına gitsin ki?

– Belki aile fertlerinden biridir. Ya da Hussenot onun hastasıdır.

– Sahte psikiyatr, gerçeğini mi tedavi ediyor? Fazla abartmıyor musun?

– Bana da bulaştırdın, diye cevap verdi Audrey gülerek. İşte koruyucu meleklerin. Eve git ve uyu. Öğleden önce seni yeniden arayacağım.

50

Söylentiler doğru çıkmıştı. YKÖC Tutsileri geçen hafta silahları almıştı. Ve öyle kamyondan düşmüş birkaç tüfek de değildi: Mayınlardan, roketatarlardan, havan toplarından oluşan gerçek bir cephane. *Teşekkürler, Montefiori.* Birkaç kepçe koltan karşılığında Cross'un adamları konuşmuştu ve tüyoları da sağlamdı: Konvoyları geçerken görünüşlerdi, o cephedeki askerleri tanıyorlardı. Malzemeler doğrudan Kongo'dan geliyordu, Ruanda'dan değil.

Makarnacı bu işi nasıl kotarmıştı? Aracı kimdi? Gün doğumundan beri Morvan bu yasadışı silah işine bulaşmış olabilecek alçakları düşünüyordu. Condottiere ile onun Katanga'daki adres defterlerinde aynı isimler vardı. YKÖC hakkında kendi adamlarını da sorgulamıştı: Birkaç yüz kişiydiler ama toprak arayışında olan gerçek yağmacılar ve deneyimli katillerdi. Kongo'da söylendiği gibi, edebikelamın bir sanat olduğu yerde, birçok "tehlikeli olasılığı" önceden kestirmek gerekirdi.

Morvan kendi maden ocakları için korkmalıydı, ama daha çok oğlu için korkuyordu. Birkaç saat içinde Erwan karmaşanın ortasında kalacaktı. Sabahın erken saatlerinde güçlü gürlemeler duyulmuştu. Belki de şenlik başlıyordu – eğer fırtına değildiyse. Karar vermek için çok uzaktı. Ama ne Erwan ne de Salvo artık telefonlara cevap veriyordu. Dua etmekten başka yapacak bir şey yoktu...

Eğer bu bir çatışmaysa, hayatı pahasına da olsa gidip oğlunu bulmaktan başka çaresi yoktu. Çoktan iki motorlu uçağını kiralamak için Rus pilot Şepik'le temasa geçmişti. Sorun yere inmekti. Lontano'nun batısında bir pist kalıntısı vardı, ama bölge çok tehlikeliydi. Kongolo Havaalanı'na ya da daha beteri Tanganika Gö-

lü yakınındaki Kalemi Havaalanı'na inmek gerekecekti. *Salak oğlu salak.*

Gün doğumundan beri, karargâh olarak kullandığı çadırın içinde bu olasılıkları kafasında tartıp duruyordu. Kendine bir kahve hazırlıyordu ki, bir gök gürültüsü duyuldu. Hayır: Gürültü ıslak değil kuruydu. Havan topu? Çok yakındı. Souza, 33'lük bir plak gibi düz kafasıyla çadırın kapısında belirdi.

– Çöktü, patron, çöktü!

Morvan bir fular ile bir yağmurluk alarak dışarı fırladı. Tepe, sanki tekmeyle dağıtılmış bir karınca yuvasını andırıyordu: Bütün adamlar kuyulardan dışarı çıkıyor, hızla lâl rengi yamaçlardan aşağı iniyorlardı. Maden duvarının yarı yüksekliğinde, sol taraftaki bir çukurdan sıvı halinde çamur püskürüyor, madenciler sendeleyerek ilerliyordu.

Souza da peşine takıldı, Morvan yamaçtan tepeye doğru tırmanmaya başladı.

– İçeride kaç kişi var?

– Hiçbir fikrim yok, şef. Müdürü bulmak lazım, ama...

Yeni bir gürleme onları durdurdu. Morvan kollarında ve bacaklarında çökmenin titreşimini hissetti. Yeniden aşağı akmaya başlayan taşlara kapılıp sürüklenmemek için ancak kaçacak zaman buldular. Birkaç saniye beklediler, sonra tekrar tırmanmaya başladılar. Morvan iki büklüm emekleyerek tırmanıyordu. Ayaklarının altlarından binlerce kalem pil yuvarlanıyordu. Ters yöne doğru kaçan madenciler üzerlerine, sırtlarına basarak geçiyorlardı, elbiseleri çökmenin etkisiyle parçalanmıştı.

Sonunda kuyuların sahanlığına ulaşmışlardı. İçeriden hâlâ hayaletler çıkıyordu, döküntülerin arasında çamurdan yansımalar. Morvan bir el hareketiyle, sadece gözleri hâlâ insanı çağrıştıran, çamurdan bir Âdem'i durdurdu.

– Aşağıda sıkışmış adamlar var mı? diye sordu Svahili dilinde.

Cevap olarak, beriki üzgün, neredeyse küçümseyen bir tavırla yüzünü buruşturdu.

– Çökme kaç metre derinlikte oldu?

Adam toprak tükürdü.

– Çok derinde değil, ama toprak her yeri tıkadı, üç yüz metre bile gidemezsin.

Morvan kuyunun ağzına yaklaştı: Kanlı bir gırtlak.

– Bana fenerini ver, diye emretti Souza'ya, yağmurluğunu yere bırakırken.

– Ben... benim de seninle gelmem gerekiyor mu?

Siyahi adam lâl rengi pusun içinde titriyordu. Morvan, cevap vermeden, alın lambasını kafasına taktı, sonra fuları başına sardı.

– Sende galerilerin haritası var mı?

– Harita mı?

– Boş ver.

Çamurun içinden bir çekiç ile bir levye aldı ve deliğin ağzında hareketsiz bir şekilde durdu. *Sen bir klostrofobsun, Morvan.* Anılar peş peşe gözünde canlandı. Champeneaux'daki uzun çiftlik evi. Gamalı haç. *Kleiner Bastard!*[62] Tuareg türbanının altında gülümsedi: Başına gelen şeyin ne olduğunu anlıyordu. Neden burada olduğunu, ölüme yakın durduğunu. Oğlunun neden onun sırlarını ortaya çıkarmaktan vazgeçmediğini. Neden kendini toprağın altına canlı canlı gömmeye çalıştığını... Hesaplaşma zamanı gelmişti.

Kuyunun içine daldı. Her yer kırmızıydı. Zemin. Duvarlar. İnsanlar. Rahatsızlığın ilk işaretleri. Korku. Mide bulantısı. Soluma güçlüğü. Gözlerini kapattı, kafasını öne eğdi ve tünelin içine girdi. Gözlerini yeniden açtığında, artık hiç gün ışığı yoktu. Sadece fenerlerin ışık demetleri karanlığı yırtıyordu. Göçükten kurtulanlar, onu sertçe itekleyerek yukarı çıkmayı sürdürüyordu.

Morvan lambasını yaktı ve göğüs göğüse savaşır gibi, ne yaptığını düşünmemek için tüm dikkatini engellere –diğerlerine– vererek aralarına daldı: Işıktan, havadan, yaşamdan uzaklaşıyordu. Her adımda, dağın ağırlığını sırtında hissediyordu. Fularının arasından, soluma ritmini yakalamaya çalışıyordu, gözlerine zımpara kâğıdı sürtülmüş gibiydi.

Korku soluk alıp verişlerini zorlaştırmasın diye, durumu *uzaktan* gözlemleyerek, zihninde ruhen kendini ikiye ayırdı. Bu sıçanyolunu arşınlayan bir başkasıydı. O, Morvan, kapalı yerde bulunmaktan korkan ve soluk alma güçlüğü çeken adam yüzeydeydi.

Biraz daha indi. Burada payandalama yoktu. Bazen oldukça eğimli bir basamak, ardından yeniden iniş. İlerledikçe tavan alçalıyor, bölme perdeleri birbirine yaklaşıyordu.

Sen burada değilsin. Gözlem yapan sadece bilincin...

Sıcak başını döndürüyordu. Öğle vaktinin cehennemi sıcağı zifiri karanlık bir koridorda toplanmıştı.

Öksürüyor, fuların altından geğiriyor, feneri kararsız ışık huzmeleri yayarken o ilerliyordu. Çığlıklar, boğuk inlemeler onu kuşatıyordu. Yaralı bedenlerden, parçalanmış yüzlerden, kopmuş

62. Almanca "Küçük piç" anlamında. (ç.n.)

kol ve bacaklardan oluşan görüntülerle, insanı boğan bir korku tüneli... Galerinin bu denli derin olduğuna inanamıyordu – birkaç haftalık çalışmayla kazıcılar kıvrımlar oluşturarak, en küçük taşı kazıyarak en ufak bir koltan kalıntısı bile bırakmadan dağın içini yüzlerce metre oymuşlardı.

Karşısında bir sürü sıçanyolu vardı. Görünürde kimse yoktu. Maden ocağı, kollarını kayanın içine sokmuş bir ahtapotu andırıyordu. En geniş yolu seçti, sendeledi, tutundu. Başına doladığı fulara rağmen fermente gaz kokusu her nefes alışında onu zehirliyordu. Sıcaklık birkaç derece daha artmıştı. Üzerinden ter ve çamur akıyordu. Toprağın yakıcı kalbine doğru, cehennemin ağzına doğru yürüyordu...

– Kimse var mı?

Kafası tavana çarpıyor, omuzları duvarlara sürtünüyordu. Lambasının ışığı, sanki hiçbir yere ulaşmayan titrek bir hale oluşturuyordu.

Tozdan geldin, toza döneceksin.

Yeniden çocukluğundaki çiftliği, zindanını, kâbusunu düşündü.

Kafamı tıraş et... ve kukumu da!

Tam olarak ne arıyordu? Yaralıları mı? Sağ kalanları mı? Cesetleri mi? Ya da sadece gerçekten ölmek mi istiyordu? O, galerilerden zorlukla geçen iriyarı adam, yarı deli klostrofob, dünyanın bağırsaklarıyla hipnotize olmuş Beyaz adam...

Molozlar yolu tıkamıştı. İlerlemenin imkânı yoktu.

– Kimse var mı?

Hiç düşünmeden, levyesini iki kayanın arasına soktu ve yerlerinden oynattı.

– Kimse var mı? diye yineledi, bir toz yağmurunun altında.

Bir inilti. Gediğin arasından kaydı ve başka bir çukura düştü. Artık hiç görmüyor, soluk alamıyordu, ama bedeniyle yeniden bütünleşti; savaşmak için buradaydı. Ayakları batak bir zemine gömülüyordu. Gayriihtiyari başını ve başıyla birlikte de alın lambasını öne doğru eğdi. Cesetler. Ezilmiş bir kafa. İçeri göçmüş bir göğüs. Birkaç saniye sonra göğüs kafesinin içine ayağının girmiş olduğunu anladı. Ayağını dışarı çekmeden önce ulur gibi bağırdı.

Biraz daha ilerlemeliydi. Yüzlere, gözlere, ağızlara bakmamalıydı.

Yeni molozlar, bu kez molozlar bir duvar gibi sımsıkıydı.

– Neredesin? diye bağırdı, Svahili dilinde.

Blokların diğer tarafından hâlâ inilti geliyordu. Bir geçit açma şansı yoktu. Yine de Morvan bir dizini yere koyarak bir boşluk

bulmaya çalıştı. Artık dağın ağırlığını hissetmiyordu. Artık soluğu tıkanmıyordu. Aklında tek bir düşünce vardı: Buraya kadar, kendisinden birkaç metre ötedeki zavallı bir herifi ölüme terk etmek için gelmemişti.

Bir gedik. Levye. Çekiç. İri gövdesinin geçmesine yetecek kadar bir alanı kazmayı başardı. Diğer kayaların devrilmeyeceğini umut ederek açtığı boşluktan içeri girdi. *Strong and hard punishment* gibi. Engel aşıldıktan sonra, tünel ancak tırmanarak ilerlemeye imkân veriyordu. Etrafı görebilmesini sağlayan tek ışık kaynağı alın lambasıydı. O olmasa kendini ölmüş veya diri diri gömülmüş zannedebilirdi. İki dirseği ileride, bedeni toprakla karışık çeşitli maden yığınlarının içine gömülü halde santim santim ilerleyerek tırmanıyordu.

Anıları aklına geldiğinde, tüm dikkatini git gide yakınlaşan hırıltılara veriyordu. Darbelerden sakınmak için çöplerin altında girerdi. Ahşabı kafasıyla kırabilmek umuduyla duvarlara ve sıkıca kapatılmış pencerelere vururdu.

O her türlü imkânı kullanarak kaçmaya çalışırken kötü bir ses ona seslenirdi: *KLEINER BASTARD!*

Bağırdı, hıçkırıklara boğuldu, sövüp saydı.

Yaralı oradaydı, kayayla bütünleşmiş gibiydi. Toza bulanmış, bacağı bir taşın altında ezilmiş küçük bir oğlan. On iki yaşında var ya da yoktu. Emirlerine yine karşı gelmişlerdi. Moloz parçasını tam kaldıracaktı ki aklına Crush sendromu geldi. Baskıya maruz kalan kol ya da bacağa artık kan ulaşmaz ve ölümcül toksinler oluşmaya başlardı. Onu taşın altından kurtarmak, aynı zamanda, vücudun ürettiği zehrin, böbrekleri ve kuşkusuz başka organları etkileyerek, anında kanı ve kasları enfekte etmesine neden olmak demekti. Yaralı için dert etmeye gerek kalmaz, onu öldürmüş olurdunuz.

İlkyardım bilgileri on yıllar öncesine dayanıyordu ama taş kütlesini yerinden oynatmadan önce kemerini çıkardı ve küçük oğlanın uyluğunun çevresine sıkıca sardı. Karar vermişti: Onu, sadece oğlanı kurtaracaktı. Kemeri, bir tekerleğin bijonlarını sıkar gibi döndürerek sıkıca bağlamıştı. Kazıcı bayılmıştı. Daha şimdiden çok mu geç kalınmıştı?

Oğlanı taşın altından kurtardı –bacağın durumu berbattı– sonra geldiği yolu izleyerek onu yerde sürüyerek götürmeye başladı. Ne dönüş yolunun ne kadar süreceğini ne de bu alık oğlanın hayatta olup olmadığını biliyordu. Hiçbir şey düşünmüyor, hiçbir şey hissetmiyordu. Sadece, tasarruflu olarak kullandığı ve bir

mumun alevi gibi koruduğu kendi soluklarını duyuyordu. Nihayet ayağa kalkabildi ve oğlanı sırtına aldı.

Biraz daha ileride, yeniden dizlerinin üstüne düştü, bir ileri hamle arkasından bir başka hamle daha, geçen her saniye bir öncekine benziyordu. Lambası onu yarı yolda bıraktığında, bunun farkına bile varmadı. O artık bir mekanizma, gün ışığına doğru giden kör bir toz tanesiydi...

Dışarıda yağmur kesilmişti. Afrika güneşi onu bando mızıkayla karşıladı. Yaralıyı gönüllü sağlık görevlilerine teslim etti, olduğu yere yıkıldı. Yüzü çamurun içinde, gidip birilerinin suratını dağıtması gerektiğini düşündü: Emir emirdi, toprağın altında çocuklara yer yoktu. Sonra kahkahalarla güldü: Ne yaparsa yapsın, Siyahların dediği olacaktı.

Ayağa kalktı, birkaç şişe arıtılmış suyu içip bitirdi, ama özellikle güneşli havayı uzun soluklarla ciğerlerine çekti. Kanının oksijenle beslendiğini, ilkel enerjisini yeniden kazandığını hissediyordu. Işıkla birlikte, acısı da ortaya çıkıyordu. Yaralar, çürükler, kesikler... Önemi yoktu: Hayattaydı, galip gelmişti.

Görev tamamlandı, Kleiner Bastard.

İki gün önce bir çocuğu öldürmüştü. Bugün bir diğerinin hayatını kurtarmıştı. Bu da onun teorisini destekliyordu: Ne yaparsan yap, Afrika'daki dengeler yasasını değiştirmek imkânsızdır.

51

Sabahın ilk saatlerinden beri, Floransa'nın lüks otellerini dolaşıyorlardı.

Loïc ile Sofia, ne olduğu konusunda hemfikirdi: Öldüğü sabah Montefiori Kongo'ya yapılan yasadışı silah sevkiyatını görüşmek için ortaklarıyla ya da alıcılarla buluşmuş, işler ters gitmiş, Condottiere bunu hayatıyla ödemişti. Buluşma bir Floransa otelinde, brunch yaparken gerçekleşmemişti –tonlarca metal ya da binlerce varil petrol satar gibi silah satılmazdı– ama katiller otelde kalmıştı.

Ne aradıklarını biliyorlardı: Beş yıldızlı bir otelde konaklamış Afrikalılar – kuşkusuz generaller, bakanlar ya da diplomatlar. Buna karşılık ne Kabongo ne de Mumbanza ya da Bisingye cinayete iştirak etmişti: Teyitler alınmıştı, üçü de Toscana'ya ayak basmamıştı.

Sabahın ilk saatlerinden beri, şehir merkezindeki restore edilmiş sarayları, içine görkemli SPA'lar inşa edilmiş XV. yüzyıldan kalma villaları, birer konfor ve gastronomi merkezi olarak yeniden düzenlenmiş eski manastırları gezmişlerdi: Bu son günlerde konaklamış Afrikalı bir *guest*'ten[63] iz yoktu.

Soruşturmaları özeldi, en ufak bir yasal dayanakları yoktu, ama tüm kapılar onlara açılmıştı. Çünkü bu iki detektiften biri, ünlü Balducci ailesinden Kontes Sofia Montefiori'den başkası değildi. Şehir onun büyümesine tanıklık etmiş, Toscana aristokrasisinin ışıldayan bir figürü olarak ona hayranlık duymuştu. Bütün Floransalılar, magazin basınından onun seyahatlerini, evliliğini, Milla ile Lorenzo'nun doğumları takip etmişti. Öte yandan, babası bu otellerin özel salonlarında iş bağlantıları yaparken, resepsiyonlar verirken ya da klanıyla öğle yemekleri yerken çocuk Sofia buraların bahçesinde oynamıştı.

Buna rağmen en ufak bir sonuca ulaşamamışlardı.

63. İngilizce "misafir" anlamında. (ç.n.)

Saat 13'te, tam da en iyisinin bu işten vazgeçmek olduğunu düşünmeye başladıkları sırada birden şansları dönmüştü. Son otelin lobisindeki tuvalete kafasına biraz soğuk su çarpmak ve olası bir krizin önüne geçmek için hap yutmak amacıyla giden Loïc çıktığında, Sofia'nın eski usul giyinmiş –krem rengi ceket, siyah papyon, dimdik duruş– bir otel görevlisiyle konuşmakta olduğunu gördü. Adam altmışlarında olmalıydı, ancak Piazza della Signora'daki heykellerden biri kadar ebediydi.

– Seni Marcello'yla tanıştırayım, diye gülümsedi Sofia. Yirmi yıldan fazla bizde, Fiesole'deki evde çalıştı.

Loïc âdet yerini bulsun diye onu selamladı. Araştırmaları aile albümüne dönüşüyordu ve ağrıları bütün başka düşüncelere üstün geliyordu.

– Marcello bir şey görmüş, diye ekledi Sofia.

Konuşmaması, kımıldamaması gerekiyordu. İlaçlar etkisini gösterene dek huzursuzluğunun kendiliğinden geçmesine müsaade etmeliydi. Nasıl bir çok önemli haber olabileceğini anlamıyordu. Otel konsiyerji haftalardan beri Afrikalı birini görmediğini onlara söylemişti.

– Burada görmemiş, diye belirtti Sofia, onun düşüncelerini okumuş gibi. Anlat Marcello.

– Saat sabahın dokuzuydu, dedi İtalyan kusursuz bir Fransızcayla. Comeana'dan çıkıyordum, yaşadığım köy, Floransa'ya on beş kilometre mesafede.

– Evet? diye sabırsızlıkla homurdandı Loïc; sakinleşeceğine krizinin daha da kötüleştiğini hissediyordu.

– Signa yakınlarında, ormanın iç kesimlerinde bir sürü araba gördüm.

– Yoldan geçen herkes görebilirdi...

Marcello yerlere kadar eğilerek gülümsedi – onun genetik programında, biri olmadan diğeri olmuyordu.

– Tam tersine, arabaların hepsi gizlenmişti. Size geç kaldığım zamanlarda kullandığım bir kestirme yoldan söz ediyorum.

Bir baş işareti: "Devam et."

– Arabaların yanında, korumalara benzeyen iriyarı tipler vardı. Sonra, biraz ileride, konuşan takım elbiseli adamlar. Çok tuhaf bir sahneydi, ağaçların altında tartışan, iyi giyimli o adamlar. Derken, tanıdığım bir arabayı fark ettim: *Signor* Montefiori'nin Maserati'siydi. Yanılmış olamam: Yıllarca o arabaya itinayla bakmıştım. Bunun üzerine eğildim ve yaprakların arasından *Il Condottiere*'yi gördüm!

Loïc titremelerini bastırmak için ellerini ceplerinden çıkarmıyordu. Sanki ateş yutmuş gibi gırtlağı kupkuruydu. Kalbi kaburgalarının altında çarpıyordu: Dum-dum-dum... *Soğukkanlı ol lanet olası. Soğukkanlı!*

– Her şey yolunda mı?

Sofia elini onun kolunun üstüne koymuştu. İçinden onu tokatlamak geldi.

– Neden olmasın ki?

Marcello'ya döndü ve adi bir suçluya hitap eden bir polis gibi emretti:

– Devam et. Aralarında Siyahi adamlar var mıydı?

Metrdotel bir anda şakın bir ifade takındı.

– Hayır. Neden Siyahiler?

– Diğer adamlar, onları daha önce görmüş müydün?

– Evet, içlerinden birini tanıyorum.

Loïc sırtını öne eğdi: Omurlarını mikserden geçiriyorlardı. Suratı tiklerle kasılıyordu; yüz hatlarının kendisinden uzaklaştığını, allak bullak olduğunu hissediyordu. En ufak bir olumlu yanıt beklemeden soruyu öylesine sormuştu.

– Kimdi?

Marcello gülümsedi: Fransız'ın can sıkıcı tavrına, kontesin onun gözünü korkutan varlığına rağmen, ağırbaşlı ve içten ses tonunu koruyordu.

– Floransa küçük bir şehir. Burada doğdum, burada öleceğim. Sonuçta herkesi tanırsın...

– Kimdi, kahrolası!

– Sakin ol, Loïc.

Loïc alnındaki terleri sildi ve yanındakine, "Oynama sırası sende" der gibi bir adım geri gitti.

– Kimdi o, Marcello?

– Giancarlo Balaghino.

– Şu çöpçü Balaghino mu?

– Ta kendisi.

Sofia Loïc'e döndü: Bir açıklama yapması gerekiyordu.

– Balaghino, Floransa'da tanınmış biridir ve çok kötü bir ünü vardır. Atık işleme işinden bir servet kazanarak 80'li yıllarda ortaya çıktı. Uzun yıllar hapis yattıktan sonra, eski mahkûmları atık toplamaları ve yeniden dönüşüm fabrikalarında çalışmaları için işe aldı. Görünürde, onları yeniden topluma kazandırmanın güzel bir örneğiydi, ama kimse ne bu heriflerin tam olarak ne iş yaptığını ne de Balaghino'nun belediyelerle nasıl bir ilişkisi olduğunu bi-

liyordu. Herkes rüşvetten, devlet fonlarından, şantajdan söz edip durdu... İtalya'da alışıldık şeyler.

Tüm bunlar ne Kongo'yla ne de yasadışı silah ticaretiyle örtüşüyordu.

– Giovanni'nin arkadaşı mıydı?

– Hayır.

– Düşmanı?

– Babamın ne arkadaşı ne de düşmanı olurdu. Sadece ortakları vardı.

Hurdacı cehennemin dibinde olduğuna göre bu basmakalıp sözler artık anlamsızdı.

– Onunla daha önce Fiesole'de karşılaştın mı?

– Asla. Tekin değildi, babam da melek olmamasına rağmen böyle bir pislikle görülmeyi asla istemezdi.

– Hapse neden girmiş?

Marcello araya girdi – Floransa'nın en hoş detektiflerinin arasında yer almak bir anda onu mutlu etmiş gibiydi.

– Eğer bana müsaade ederseniz, diye fısıldadı Marcello, Balaghino, terör yıllarında İtalyan aşırı sağının silahlı gruplarından biri olan NAR'ın, Devrimci Silahlı Çekirdekler'in bir üyesiydi. Lakabı *Il Nazista*'ydı. Silahlı bir soygun nedeniyle tutuklanmıştı. Daha sonra, bir gazetecinin öldürülmesi ve Bologna Garı saldırısı gibi başka suçları da ona yıkmak istediler, ama aklandı. İtalya'da gerçek ile efsaneyi birbirinden ayırmak imkânsızdır.

Loïc kendini bitkin hissediyordu, ama en azından kasılmaları ve titremeleri nihayet azalıyordu. Belki de her şeye rağmen, holdeki koltukların birinde biraz kestirmeliydi.

– Babam ve Balaghino dışında o sabah orada başka kimler vardı? diye sordu Sofia.

– Sadece başka bir adam daha vardı. İri yapılı biri. Sarışın, çok soluk tenli. İsveçli ya da benzer ülkelerden birinden olmalı...

– Onu daha önce görmüş müydün?

– Asla.

– Bize başka ne söyleyebilirsin?

Marcello riyakâr tarzda gülümsedi – servis öncesi sofracıbaşı gülümsemesi.

– Arabasının plakasını aldım.

– Onun arabası olduğunu nasıl biliyorsun?

– Ben oradayken arabalardan birine gidip bir dosya aldı. Bir Marea. Tüm bunlar bana çok... garip gelmişti.

– Bize plakayı verecek misin?

Marcello dörde katlanmış küçük bir kâğıt çıkardı, sanki o olağandışı sabahtan beri, kontesi beklerken kâğıdı ceketinin cebinde muhafaza etmişti.

– Bunları polise anlatır mısın? diye sordu Sofia, kâğıdı cebine koyarken.

– Hayır, bunu çok iyi biliyorsunuz.

Sofia gülümsedi ve Loïc'e baktı: Düşecek gibi hissediyordu. Hatta dengesini korumak için tekerlekli bir masadan destek almak zorunda kaldı.

– Teşekkürler, Marcello.

– Babanız için...

Metrdotel beylik birkaç cümleyle her şeyi berbat edecekti, ancak Fiesole'nin bahçesinde oynayan küçük kızı hatırlayarak vazgeçti – zaten Sofia da ne kendine ne de başkalarına acıyacak bir tipti.

Genç kadın onu yanağından öptü. Loïc, o anda yaşlı fasulye sırığının hüngür hüngür ağlayacağını hissetti. Gerekeni yapmış olmak için büyük patron havalarına bürünerek çenesiyle sert bir selam verdi. *Son derece gülünç.*

Otelden çıktılar, ayaklarının altındaki çakılları gıcırdatarak arabalarına doğru yürüdüler. Yaşadığı çöküşe rağmen, Loïc bir zamanlar ikisinin Toscana'da, hiçbir yerde olmayan o modası geçmiş huzurun tadını çıkarak paylaştıkları o çok güzel anları, ufuktaki uzak bir nokta gibi yeniden gözünün önüne getirdi.

Arabanın kapısını açarken Sofia öfkeyle patladı:

– Ya sakinleş ya da yeniden kokaine başla, ama beni bir daha aynı durumla karşı karşıya bırakma.

52

– Bunu yapmış olduğuma inanamıyorum, patron.

– Bunu onarabilirsin de, öyle değil mi?

– Şef, konvoydaki herkesin hayatını riske attık.

Saat 14. Sabahki ani saldırıdan bu yana, mavnaların altından çok sular akmıştı. Yaylım ateşi sadece birkaç saniye sürmüş ve kimse neler olduğunu anlamamıştı. Mavnalardaki askerlere göre, Tutsiler nehrin sancak tarafında, yani sağda; düzenli FARDC birlikleri ile Hutular ise iskele tarafında, yani soldaydı. Ortalarında, bir kez daha bu durumdan zararlı çıkacak siviller vardı – gerçek birer hazine olan mavnalarla başlayacaklardı: Yağmalanacak erzak, kurbanlar, zenginlikler (görece olarak). *Vintimille*'nin kaptanı aynı cümleyi tekrarlamıştı: Lontano'da durulmayacaktı. Bir sonraki durak yeri kuzeyde, elli kilometre uzaktaydı.

Erwan'ın aklına tek bir şey gelmişti: Sabotaj. Salvo bir arızaya neden olup bu yüzer katarı Lontano yakınlarında durmaya mecbur bırakabilecek kadar mekanikten anladığını iddia ediyordu. Kimseye görünmeden makine dairesine inmiş ve bir saat sonra, tedirgin bir yüz ifadesiyle yukarı çıkmıştı.

– Bundan hoşlanmıyorum, patron. Biz burada zirzopluk yaptık ve iblisler, onlar...

– Duracak mıyız, durmayacak mıyız?

– Yağ akışını kestim. Aşırı ısınma olur. Bu köhne teknede bile, gösterge ışıkları yanar. Her halükârda, etrafa kötü kokular yayılır. Kaptan motorları durdurur, gidip bizzat kontrol eder.

– Onarması ne kadar sürer?

– Motorların soğumasıyla birlikte yaklaşık üç saat.

– Teknenin akıntıyla ilerlemesine izin vermez mi?

– Hayır. Lontano güçlü akıntılarıyla ünlüdür: Demir atması gerekir. Bundan hoşlanmadım, baba. Bundan hiç hoşlanmadım...

– Sızlanmayı bırak. Elindekini teslim etmen gerekiyor, öyle değil mi?

Salvo istemeyerek de olsa onu onayladı. Erwan kararına kilitlenmişti. Babası, bir soruşturmayı sonlandırmak veya bir operasyondan başarıyla çıkmak için bir sürü insanın hayatını tehlikeye atmayı bir saniye bile tereddüt etmeden göze alırdı. Bu zalim kan onun damarlarında dolaşıyordu.

Bağrışmalar yükseldi. Silah seslerinden beri örtülerin altında gizlenmekte olan yolcular, bağırarak, işaretparmaklarını uzatarak, elleriyle gözlerini kapatarak güvertenin kenarına yığıldılar. Erwan da onlara uydu ve bu çalkantıya neden olan kıyı noktasına dikkatle baktı. Dikkat çekici bir şey yoktu. Kıyı, yol yol siyahlaşmış, ucu bucağı olmayan yeşil bir hat oluşturuyordu.

Sonra, birden, gördü.

Sazlıkların içinden yükselen uzun kazıklar. Üzerlerine kesik kafalar geçirilmiş kazıklar. Kanlı gırtlaklar tüyler ürpertici yakalıkları andırıyordu – IV. Henry dönemindeki kırmalı yakalıklar gibi. Her kazığın yarı yüksekliğine cinsel organlar çivilenmişti. Düşmanlarının bedenleri en basit anlatımlarına indirgenmişti...

– Tutsiler, diye mırıldandı Salvo titrek bir sesle. Onların bölgesine giriyoruz.

Kıyıya çıkma planlarını yeniden gözden geçirmek için çok geçti. Erwan gözlerini kaptan köşkünü oluşturan paslı ekmek fırınına çevirdi. Camın arkasından hilkat garibesi yüzü seçiliyordu. Gözlerinde duyduğu memnuniyetin parıltısı vardı. Gelecek iskeleye uğramayı iptal ettiği için kendini keyifle kutluyor olmalıydı, ama kendisini neyin beklediğinden habersizdi. Kuşkusuz bunun Beyaz adamın işi olduğunu tahmin edecekti, ancak onunla ilgilenmek için çok geç olacaktı. Acilen motorları stop etmesi, akıntılarla başa çıkması, avaryayı onarması gerekecekti.

Erwan, herkes gibi yerine döndü. Birkaç dakika içinde Afrika ve cehennem sıcağından payına düşeni geri aldı. Gri ve yakıcı gökyüzü. Kıyılarda toprak yumuşak ve tekdüzeydi. İnsan, totemleri andıran o kazıkların var olmadığına ve konvoydaki insanların toplu bir halüsinasyonun kurbanı olduğuna inanabilirdi. Çok geçmeden nehrin hipnotize eden gücü etkisini gösterdi. Herkes örtüsünün altında uykuya daldı ya da kaygılı bir duyarsızlığa gömüldü. Bu insanların aşırı tehlike altında olduğu, çok yakındaki Tutsilerin her an onları hedef almaya hazır beklediği düşüncesi bile yolculuğun monotonluğuna ve sıcağın etkisine yenik düşmüştü.

Erwan, sanki içine doğmuş gibi uyandı ve eski şehrin habercisi olan manzaraları gördü. Çamura gömülmüş uçak enkazları. Sarmaşanlarla ve kurumuş çamurla kaplanmış villa kalıntıları. Kıyı ölü balıklarla ve yırtılmış ağlarla doluydu: İnsan balıkçıların ve ailelerinin birkaç saat önce kaçtığma yemin edebilirdi.

Salvo hâlâ uyuyordu.

– Geliyoruz! diye kulağına bağırdı Erwan, onu sarsarak.

– Yani? diye sordu Siyahi, tek gözünü açarak.

– Yanisi, ufukta hiç arıza gözükmüyor.

– Kokuyu duymuyor musun?

İki günden beri boğucu bir mazot kokusunun içinde yaşıyorlardı: Erwan burnunun dibinde çürümekte olan bir cesedin kokusunu bile alamazdı. Ama Salvo haklıydı: Pis bir yanık kokusu yakıt kokusunu bastırıyordu. Aşırı ısınmış motorlar patlama noktasına gelmiş olmalıydı. Tentenin altından çıktı ve gözleriyle kaptanı aradı: Yerinde yoktu. Kuşkusuz çoktan makine dairesine inmişti, çarkçısıyla sorunu bulmaya çalışıyordu.

O sırada, motor homurdandı, konvoy yavaşladı – sabotaj başarılı olmuştu.

Herkes hareketlendi – kimse mavnaların durup durmayacağı bilmiyordu, ancak herkes her ihtimale karşı hazır bekliyordu. Kaptan dümenin başına döndü, öfkeden yüz hatları kaskatı olmuştu. Yara izleriyle dolu bu suratta, Erwan iki gerçeği okudu: İlki, Lontano'ya demir atacaktı; ikincisi, *mzungu*'yla daha sonra hesaplaşacaktı.

Çamurla aynı hizada bir ponton. Hep aynı tip: Yarısı suda, yarısı karada, çürümüş tahtadan ve aşınmış kazıklardan oluşan, üstünde yakınlarını bekleyen ailelerin durduğu, dibinde herhangi bir iş çıkar umuduyla piragualarm beklediği bir iskele. Bu evcil sahne ile eli kulağındaki tehlike arasında hiçbir alaka yoktu.

– Dispanserin nerede olduğunu biliyor musun? diye sordu Erwan çantasını kapatırken.

Salvo, hiç yapmadığı kadar, valizini sıkı sıkı göğsüne bastırıyordu.

– Hâlâ anlamamış gibi bir halin var, şef. Lontano, bir yıkıntı alanı. Dispanser ormanın içinde. Bu da şehri boydan boya geçmek, Tutsilerle pazarlık yapmak anlamına geliyor...

– Valizin var, değil mi?

– Ne olacağı asla bilinmez. Ayrıca valizdeki para miktarının doğru olduğuna, sarhoş olmamalarına, ruhların da bizim yanımızda olduğuna umut bağlamamız gerekiyor...

Saat 15.10. Başkaları daha şimdiden binmeye çalışırken inen kalabalığın arasına karıştılar. Erzakları, varilleri, sandıkları, çuvalları boşaltıyorlardı. Kimsenin görülmekten kaygılanır bir hali yoktu. Zaten bu aşamada fark edilmemek de imkânsızdı. Kaderlerini Tutsiler tayin edecekti. Afrika ruleti: Neredeyse mermi yuvalarının hepsi dolu bir tabanca topu.

Nihayet kıyıya atladılar. Her şey bitkisel, olağanüstü bir ışık içinde yıkanıyordu. Ağaç gövdeleri, toprak, pontonun tahtaları, her şey zümrüt yeşili, pırıl pırıl, doğal bir canlılığa sahipti.

Lontano, ölü şehirden önce, çok daha canlı başka bir şehir daha vardı: Araba lastiklerinden, ağaç parçalarından, naylon örtülerden inşa edilmiş hem karada hem de suda yaşam süren insanların yaşadığı bir su şehri. Bu insanların arasında, lastik çizmeleriyle birkaç asker de vardı: Ayakbastı parası almak için. Zorla alınan bu paradan kaçış yoktu, ama Salvo miktarı asgariye çektirdi. Sopasını kaldırmıştı: Keleş dünyasına giriyorlardı.

Erwan refleks olarak *Vintimille*'ye baktı. Onarımın ne kadar süreceği belirsizdi, ama yeniden yola çıkabilecek duruma geldiklerinde kaptan, kim olursa olsun beklemeden motorlara tam yol verecekti. Beyaz adam dönmediyse yazık olacaktı. Ya da bilakis iyi olacaktı.

Ayakkabılarını çıkararak ve pantolon paçalarını kıvırarak, diğerleriyle birlikte bataklık menderesine girdiler. Çöpler baldırlarına çarpıyordu, su sidik gibi ılıktı. Yol arkadaşları, sazlıkların ve yaprakların arasından duvargeçenler gibi süzülerek bir bir ortadan yok olurken, bu şekilde yaklaşık on beş dakika yürüdüler. Kimse, eli kanlı birlikler tarafından işgal edilmiş, tam karşılarındaki harabe kente ulaşıp ulaşamamalarından endişeli değildi.

Bir yükseltinin üstünde, silahlarını doğrultmuş, gözleri gezde askerler belirdi. Salvo bağırdı ve valizini gösterdi. Erwan hâlâ onun peşindeydi. Birden aklına alakasız bir anı geldi: Loïc, o Budist vecit anlarında, sık sık ona, belki de insanın bir hayal ürünü olduğunu tekrarlıyordu.

O da şu anda kendini bir kâbusun içinden fırlamış gibi hissediyordu.

Onlardan bir dolar bile talep etmeden yola çıkmalarına izin verdiler. Bitki örtüsünün arasından mimari kalıntılar görünüyordu. Sarmaşanlara boğulmuş duvarlar, çökmüş düz damlar, yapraklarla kaplanmış molozlar. Ajurlu pencereler güneş ışınlarını karelere veya eşkenar dörtgenlere ayırıyor, çatılardan geriye kalan parçalar yağmurla yıpranmış renkler sergiliyordu: Soluk pembe, su yeşili, gök mavisi...

Erwan nehirden uzaklaştıklarını düşündüğü sırada, kendilerini yeniden bir kıyıda buldular: Ağaçlar ile kamışlar arasına sıkışmış yol, mavnaları kıyıdan çekerken kullanılan geçiş yolu işlevi görüyordu. Cangıldan gelen hışırtılar dev bir kuş kafesindelermiş gibi onları sarıyordu.

– Buradan, şef.

Salvo'nun hiç sesi çıkmıyordu. Sadece yiğitliğinden geriye ne kaldıysa onu dışa vuran ince bir ses. Tuhaf bir şekilde, bu *no man's land*'de[64] tek başlarına ilerliyorlardı. Bazen, karşılarına hayalet villalar çıkıyordu: Beyaz Kurucular'ın eski konutları. Çürümüş duvarlar dışında geriye hiçbir şey kalmamıştı: Storlar, borular, mobilyalar, çerçeveler, çalınacak ne varsa hepsi yok olmuştu. Klima kutuları bile araklanmıştı – binaların cephelerinden kalanlar, rengi atmış içi boş çerçeveler gibi duruyordu.

– Son yağmalama 90'lı yıllarda oldu, diye açıkladı Salvo fısıltı halinde, Mobutu askerlere para ödemeyi kesince. Buradaki her şeyi aldılar...

Bir patika, sarmaşanlardan oluşan bir kafesin altına giriyordu.

– Burada hâlâ oturanlar var mı? diye sordu Erwan alçak sesle.

– Tutsiler dışında kimse yok. Evlerin tamamı tuzaklarla dolu. İçeri giriyorsun, üstüne bir kafes iniyor. Eskiden, geçmek için tır-

64. İngilizce "insansız toprak" anlamında. (ç.n.)

manmak zorundaydın ve yarı beline kadar sıkışıp kalıyordun. Diğer tarafta, Tutsi tipini beğenmezse seni boğazlardı.

Çekiç sesini andıran düzenli gürültüler duyuldu.

– Bu ne? diye kaygılandı Erwan; gırtlağı kurumuştu.

– Tutsilerin kadınları. Savaştan önce ruhları çağırıyorlar.

– Onları Hıristiyan sanıyordum.

– Alakası yok. Bu savaş için.

Islık kadar tiz, Sahra zılgıtlarına benzeyen çığlıklar duyuldu. Bunların umutsuzluk sızlanması ya da sevinç çığlığı olduğunu söylemek imkânsızdı. Ağaçlar üzerlerine kapanmıştı, su yeşili ve durmadan yer değiştiren bir yarı aydınlığın içindeydiler. Erwan'ın aklına artık saatine bakmak gelmiyordu. Her yer yeşildi. Yosunlar kalıntıları bir kürk gibi sarıyordu. Her borunun içinden, her temelin altından bir bitki çıkmıştı.

Sonunda onları gördüler.

Dallardan oluşan bir tümülüsün önünde, halka oluşturarak oturmuşlar, tekdüze bir sesle dua okuyorlardı. Siyah bir türban yüz hatlarını gizliyordu. *Macbeth*'in büyücülerinin Afrika versiyonu. Erwan kollarını köklere, yüzlerini ise bir örümceğe benzetmişti.

– Paran var mı, misyi?[65]

Arkasına döndü: Tam teçhizatlı üç asker ona silahlarını doğrultmuştu. Uzun boylu, zayıftılar; belindeki kemerde fişeklik, tabanca ve bıçak bulunan, hâki bir üniforma giymişlerdi. Her birinin başında kırmızı bir bere vardı, komik derecede büyük kauçuk botlar giymişlerdi.

Ama suratları insanın bütün neşesini alıp götürüyordu: Öfke dolu kemikli bir yüz, doğrudan yuvalarından fırlamış gibi duran birer kan çanağına dönüşmüş gözler. Bu herifler ya iyice kafayı bulmuştu ya da çılgınlık derecesinde fanatiklerdi. Ancak her halükârda, geri dönüşü olmayan o noktayı aşmışlardı.

– Para nerede, misyi?

Erwan artık kadınların dualarını duymuyordu. Bir kez daha, ruhu, bir kaya duvarından düşen bir dağcı gibi gerçek dünyadan kopmuştu. Artık ne sivrisinekleri ne bunaltıcı sıcağı hissediyor, ne askerlerin sesini ne de bir kubbe gibi her yanı kaplamış böceklerin vızıltılarını algılıyordu.

– Misyi...

Nihayet, beyninin derinliklerinde alarm zilleri çaldı. Tabloda bir öğe, sahnenin önemli bir parçası eksikti: Salvo ortadan kaybolmuştu.

65. "Mösyö" demek istiyor. (ç.n.)

Askerler onun açıklamalarını dinlememişti: Çantasını ve pasaportunu almışlar, ellerini bağlamışlar, sonra onu yapmacıklı davranışlarla ve aşırı kibarlıkla yürümeye davet etmişlerdi. Erwan durumunu kavramaya çalışıyordu – umutsuzdu. Salvo paralarla birlikte sırra kadem basmıştı. Ortadan kaybolmak için neden Tutsi bölgesine girmeyi beklemişti? Planının olgunlaşması için uzun süre beklemiş olmalıydı ve o da şu veya bu şekilde bu planın bir parçası olmuştu.

Ellerini arkadan bağlamadıkları için saatine bakabildi: Yaklaşık 16'ydı. Şimdi bu ne anlama geliyordu? Bu durumdan paçasını sıyırmak için en ufak bir şansı var mıydı? Sarı Mayo onu öldürtmek istemiş olsaydı, bundan daha iyi bir yol bulamazdı.

Bir açıklığa geldiler, Lontano'nun büyük meydanı olmalıydı. Ortada, üzerinde herhangi bir heykel olmayan, yıkık dökük bir kaide vardı. Çevresinde, harabeye dönmüş binalar, geniş basamaklarıyla büyük kapı girişleri, kare biçimli sütunlarıyla galeriler yer alıyordu... Eski kentten artakalan tüm yıkıntılar yeşile boyanmıştı. Bina cephelerinin birinin üstünde pembe harflerle bir yazı vardı: LA CITÉ RADIEUSE. Bir seri katil tüm Lontano halkına korku saçarken babası burada annesiyle her cumartesi akşamı dans ediyordu. Erwan bir zamanlar cinayetlerin işlendiği yerdeydi, ama çok geç kalmıştı.

Çöp gibi ince, silahlı onlarca asker savaş düzeni alıyordu. Büyük gelen üniformalarının içinde bileğitaşıyla bilenmiş gibiydiler. Dar yüz, kartalsı burun, çakmaktaşını andıran elmacıkkemikleri. Gözleri yüzün üst kısmının tamamını dolduruyordu. Şaşırtıcı bir ayrıntı dikkat çekiyordu: Hepsinde Amerikan donanma askerlerinin kullandığı MK 12 Special Purpose Rifle tüfekleri vardı.

Erwan Radio Okapi'nin web sitesinde ya da Kongo savaşıyla ilgili kitaplarda okuduğu korkunçlukları hatırlıyordu: Tecavüzler, işkenceler, yamyamlık... Bu askerler disiplinli üniversite öğrencilerine benziyorlardı, ama insanlık nosyonundan tamamen koparak korkunç eylemlerde de bulunabilirlerdi. Ütülü üniformalarının içinde gerçek psikopatlar.

İki rütbeli adam ile elinde bloknot bulunan kot pantolonlu ve kovboy gömlekli biri ona doğru yaklaştı.

– Param nerede? diye sordu çok daha cool bir tavrı olan subay.

– Salvo'da, diye cevapladı Erwan, hiç düşünmeden.

Dudaklarına bir gülümseme yerleşirken Tutsi yavaşça kafasını salladı. Omuzlarında albay işaretleri vardı ve katı bir üniversite eğitimi almış olmalıydı. Ölülerin Ruhu'nun bizzat kendisi. Sorbonne'da veya Oxford kampüslerinde eğitimi almış kaç soykırımcı vardı?

– Salvo, diye mırıldandı. Bir Banyamulenge'ye nasıl güvenilir? (Kovboya doğru döndü.) Bize ne kadar borcu var, James?

Muhasebeci defterini açtı.

– Üç yüz dört bin dolar, Albayım.

Yeniden kafasını salladı. Ölülerin Ruhu, elindeki muhteşem resimlerle dolu bir kitapmış gibi, ağır hareketlerle Erwan'ın pasaportunun sayfalarını karıştırıyordu.

– Bize bunu nasıl ödeyeceksin, Fransız köpeği?

– Benim bu işle hiçbir ilgim yok. Salvo benim rehberimdi, hepsi bu.

– Nereye gitmek için rehber?

– Rahibe Hildegarde'ın dispanserine.

Albay kahkahalarla güldü, ama adamları bir konsil toplantısındaki piskoposlar gibi ciddiyetlerini koruyorlardı. Meydanın dört köşesinde, uzun metal sandıklar tabutlar gibi üst üste istiflenmişti. İçlerinden birinin kapağı aralıktı, hâki bir gövde ile taşıma kulpu görülüyordu. Bir füzeatar. Bu mesafeden bile Erwan FGM-148 Javelin'in kendine özgü profilini tanımıştı; bunlar, Irak tanklarına karşı kendini kanıtlamış Amerikan yapımı ölüm makineleriydi.

– Yaşlı kadını mı görmek istiyorsun?

– Tabii şimdiye kadar onu öldürmediyseniz.

Anlaşılmaz bir şekilde, Erwan onu tahrik etmeye çalışıyordu. Yersiz bir davranıştı: Ölülerin Ruhu çok sakin görünüyordu. Görünüş itibariyle, herhangi bir özelliği yoktu. Diğerlerinden ne daha fazla zayıf ne de daha az sanrılı; sıradan bir Tutsi'ydi.

– Onu koruyoruz. Çarpışmalardan sonra bizi o tedavi ediyor. O

kadın, bir azize. Her pazar, sadık müminlerimden onun için dua etmelerini istiyorum.

– Siz... sen bir rahip misin?

– Yedinci Gün Adventist papazı, dedi kocaman bir gülümsemeyle. Tanrı bizimle olduğu için kendimizi kabul ettirebildik.

Erwan sandıkları işaret etti:

– Bu malzemeleri de size o mu gönderdi?

Albay pasaportu göğüs cebine yerleştirdi ve ellerini beline dayadı – insan boyutlarında plastik bir asker. Bakışlarında mesafeli bir muziplik, dünyayı elinde tutan bir adamın kararlılığı vardı.

– Neden olmasın? Topraklarımızı geri almak için kutsal bir savaş sürdürüyoruz.

– "Madenlerimizi" demek istiyorsun.

Ölülerin Ruhu bu yeni provokasyona da tepki göstermedi ve öğrencisine en uygun cezayı düşünen bir öğretmen gibi bir o yöne bir bu yöne birkaç adım attı.

– Tam olarak neyin peşindesin? diye yineledi.

– Ben polisim, diye karşılık verdi Erwan açık yüreklilikle. Kırk yıl önce burada, Lontano'da olmuş eski bir olayı soruşturuyorum.

Soykırımcı, Erwan'ın söylediklerinde yalanın nerede olduğunu anlamak için dikkatle muhatabına baktı. Böyle bir fantezi ancak bir masalda olabilirdi. Ya da *mzungu* kaçığın tekiydi.

– Savaşınız umurumda değil, diye devam etti Erwan. Sadece dispansere ulaşmak, rahibeyle konuşmak ve mümkün olduğunca çabuk *Vintimille*'ye dönmek istiyorum.

Tutsi en ufak bir tepki vermiyordu. Yarı aralık gözkapaklarının altında gözbebekleri parlıyordu. Erwan'ın artık fazla vakti yoktu ve bu baskı, şu an dışında başka herhangi bir şeyi düşünmesine engel oluyordu. Uçurumun kenarında ne anılar ne de pişmanlıklar vardı.

– Salvo nerede, Misyi Morvan?

– Hiçbir fikrim yok, bir kez daha söylüyorum. Bana işkence yapabilirsin, daha fazlasını bilmiyorum.

Ölülerin Ruhu kısa bir baş hareketi yaptı. Üniformalı yamağı hemen tabancasını çıkardı ve Fransız'ın alnına dayadı – Erwan, Heckler & Koch USP'yi tanıdı. Bu seri katillere böylesi silahları kim satmıştı?

– Tuta'dan mı geliyorsun? diye sordu papaz.

– Mavnalarla, evet.

– FARDC'ın adamlarını gördün mü?

– Hayır.

– Maï-Maï'leri?

– Hayır.

– Başka kimseyi?

Erwan kadogoları ve onların cesetlerini unutmaya karar verdi.

– Tuta'dan bu yana tek bir asker yok.

Tutsilerin şefi, kocaman beyaz dişlerini tümüyle sergiledi. Dişetleri bir karpuzun göbeği gibi kıpkırmızıydı. Mizaç değiştirmeler, farklı yöntemlere geçmeler: Erwan alışmaya başlıyordu.

– Bizi arıyorlar, patron, diye fısıldar gibi konuştu albay, bir anda Frankofon Afrikalı aksanıyla. Bizi arıyorlar ama Tanrı bizi saklıyor... (Yeniden ciddi havasını takındı.) Sana aynı soruyu son bir kez daha soruyorum: Salvo nerede? Böyle bir durumda oyun oynayacak zamanım yok: Hazırlanmamız gereken bir saldırı var.

– Javelinleri kullanmayacak mısınız?

Erwan bir gerçeğin farkına varmıştı: Bu birlikler savaşın eşiğindeydi – ateş edebilecek ve yok edebilecek her şeyi sandıklarından çıkarmışlardı. Oysa füzeatarlar hâlâ sandıklarındaydı. Tutsiler onları kullanmayı bilmiyordu.

– Bu zımbırtıları kullanmayı biliyor musun? diye sordu albay, ona doğru yaklaşarak.

– Polis olmadan önce, askerdim.

Fransız Guyanası'nda, özgüdümlü kızılaltı Javelin füzeleri atan FGM-148'lerle ilgili bir kursa katılmıştı.

– Hangi birlik?

– Paraşüt birliği, 6. RPIMA.

Albay düşünüyormuş gibiydi; Erwan belki de hayatta kalmak için fazladan birkaç dakika kazanmıştı. Birden Tutsi onu kolundan yakaladı ve sandıklara kadar sürükledi.

– Nasıl çalıştığını biliyor musun?

– Evet.

– Göster bana.

– Benim bundan kazancım ne?

– Pazarlık yapacak durumda değilsin, ahbap.

– Ne olursa olsun size açıklama yapmadan ölmeye karar verebilirim.

Ölülerin Ruhu abartılı bir şekilde iç çekti.

– Bunları nasıl kullanacağımızı bize göster, sonra mavnana geri dönebilirsin. Saldırı sırasında yanımızda olmana gerek yok.

Füzeatarın nasıl ateşlendiğini öğrenir öğrenmez Tutsi onu öldürürdü, ama Erwan birkaç saniye daha kazanabilirdi. Kafasını sallayarak kabul ettiğini belirtti. Bir el hareketiyle, Ölülerin Ruhu

onu serbest bırakmalarını emretti. Erwan diz çöktü ve demonte durumdaki parçaları sandıktan çıkardı. O dönemde gördüklerini hatırlayacağından emin değildi ama sağduyusuna güveniyordu.

– Önce CLU'yu (*command launch unit*)[66] FGM-148'in konektörüne sabitlemek gerekiyor...

Büyük bir fotoğraf makinesini andıran kutuyu sabitlerken, titremeyen bir sesle açıklamalar yapıyordu. Tümü otomatik yapılan bir hareketler dizisiydi, her adımı bir sonraki adım takip ediyordu. Javelin'in nasıl doldurulacağını, emniyetinin nasıl açılacağını, sonra CLU'dan nasıl nişan alınacağını gösterdi.

– Bunlar *fire and forget*, "ateşle ve unut" tipi füzeler. Özgüdümlüdür. Hedefini vizörde görünce buraya basarak kilitliyorsun ve ateşliyorsun. Böylece bir sürü sistem devreye giriyor: Ataletsel güdümleme, GPS, radar sistemi ve kızılaltı saptama. Sonuç olarak, attığını unutabilir, gidip gizlenebilirsin.

– Gece de kullanılabilir mi?

– Sorun yok. CLU ekranının gece konumu var. Burada.

Sunumuna devam edecekti ki Ölülerin Ruhu'nun tabancasının namlusunu ensesinde hissetti.

– Tamam, ahbap. Gerisini biz sensiz de hallederiz.

– Ya anlaşmanız? diye sordu Erwan, artık ona ait olmayan bir sesle.

– Az önce ne diyordun? "Ateşle ve unut"...

Bir gürültü, anı geçersiz kıldı. Patlama, zamanı ve mekânı delip geçerek her şeyi alıp götürdü. Patlamayı, ıslığı andıran bir ses takip etti ya da tam tersi oldu. Bir anda, dipten gelen bir dalga, çamuru yerden havalandırarak yağmur gibi yağdırırken meydanın çevresindeki yapraklı dallar dalga halinde titremeye başladı.

Erwan bir kuş gibi havaya fırladı, o sırada ölümün ne denli acısız olduğunu şaşkınlıkla fark etti.

66. Ateşleme kumanda ünitesi. (ç.n.)

55

Yere çarpmanın etkisiyle gözlerini yeniden açtı.

Gökyüzü kıpkırmızı bir sis bulutundan ibaretti. Ağaçlar paramparça olmuştu. Havada dallar uçuşuyordu. Maymunlar bir ağaç tepesinden diğerine atlıyordu. Ölülerin Ruhu, sadece kanlı bir kalçaya bağlı iki bacaktan ibaretti: Kopmuş gövdesi birkaç metre ilerde yatıyordu. Erwan, bir hoparlörden çıkan tiz bir sesi andıran vınlamalar dışında hiçbir şey duymuyordu. FARDC daha önce davranmıştı. Diğer kıyıdan havanla saldırıyorlardı.

Tutsiler, yaprak ve laterit yağmuru altmda dört bir yana koşuşturuyordu; onlarca asker şimdiden yere devrilmişti. Erwan, albayın 45'liğiyle onlara nişan almakta olduğunu fark etti. Gayriihtiyari bir hareketle, tabancayı Ölülerin Ruhu'nun öksüz kalmış kalçalarından almıştı. Konu bir anda değişmişti. Kimse ona dikkat etmiyordu.

Bir Tutsi, ağzında bir şeyler geveleyerek ayakta sendeliyordu – bir kolu omuz kökünden kopmuştu. Patlamanın etkisiyle giysileri paramparça olmuş bir diğeri, sarmaşanların arasına gizlenmeye çalışıyordu; sırtına metal parçaları saplanmıştı. Bir başkası, pantolonu kahverengi bir idrarla boyanırken, çaprazladığı kollarının arasında bağırsaklarını tutuyordu.

Erwan, iki eliyle tabancasını sımsıkı kavramış, içgüdüsel atış pozisyonunda hâlâ kıpırdamadan duruyordu. Yanmış et ve altüst olmuş toprak kokusu burun deliklerini dolduruyordu. Ne korkmuş ne de dehşete kapılmıştı. Tüm bunlar, başka bir yerde, sinirleriyle ve beyniyle hiçbir bağlantı kurmaksızın bilincinin üstünde bir yerlerde oluyordu.

Sonunda, tehlikenin farkına vardı. Obüsler yağmur gibi yağmaya devam ediyordu –ses yoktu– ve Erwan füze sandıklarının tam

ortasına düşmüştü. Bu füze başlıklarının içeriğini bilmiyordu, ama "boşluklu imla hakkı", "yakıcı gaz", "ateş mızrağı", "K-kill" gibi sözcükler kafasının içinde yankılanıyordu. Eğer bir havan, Javelinlerden birine isabet ederse parçalanan bedeni yüzlerce metrelik bir yarıçap içinde dağılırdı.

Silkinip canlan! Vücudunu hızla kontrol ettikten sonra yürümeye başladı: Gözle görünen bir yarası yoktu. Yeniden duymaya da başlıyordu. Yaygın bombardıman gürlemelerine kısa aralıklarla duyulan otomatik silah sesleri ekleniyordu – Tutsiler karşılık veriyordu. Saldırı pozisyonunda, üçayak üstüne oturtulmuş ağır makinelilerin sürekli takatukaları.

Hızlanmalıydı. Meydanı geçmeliydi. Nehre giden yolu bulmalıydı. İlk silah seslerini duyar duymaz *Vintimille*'nin kaptanı palamar çözüp hemen yola çıkmış olmalıydı. Erwan koşarsa mavnaları nehir boyunda hâlâ yakalayabilirdi. Toprak ayaklarının altında sallanıyor, gökyüzü tehlikeli bir biçimde alçalıyordu. Birkaç metre sonra, sanki ona göz kırpar gibi LA CITÉ RADIEUSE'ün pembe harflerini gördü. Bu boyalı yazı aklına başka bir şeyi getirdi.

Birden çark etti ve geldiği yere döndü. Ölebilirdi, evet, ama bulmaya geldiği şeyi bularak ölecekti. Sırt çantasını yerden aldı ve Ölülerin Ruhu'nun gövdesinden geri kalanların önünde durdu. Nefesini tutarak kan içindeki göğüs ceplerini yokladı ve pasaportunu buldu. Ayrıca o esnada yanına bir saldırı tüfeği aldı ve sırtını nehre vererek ormana daldı.

56

– Yaralı mısın? diye sordu eşikte duran kadın.

O kadar ufak tefek, o kadar zayıf ve o kadar sevimsizdi ki, Erwan onun dikenli tellerden yapılmış oyuncak bir bebek olduğunu düşündü. Giysisinin ve teninin rengi canlıydı. Cevap olarak Erwan yere tükürdü – siyahımsı bir mukus boğazını tıkıyordu.

– İçeri girmeme izin verin, dedi sertçe, geçmek için kadını iterken.

Bombaların açtığı çukurlardan sakınarak, mermi ıslıklarının altında bir koruluktan diğerine koşmuştu. Başka yıkıntılarla, başka meydanlarla karşılaşmış, sel yataklarının içine girmiş, yere yuvarlanmış, yeniden ayağa kalkmıştı; sonunda, şehrin bitiminde, üstünde boyalı bir haç bulunan çıplak sıvalı binayı görmüştü.

Kadın arkasından kapıyı kilitledi. Erwan iki büklüm duruyordu, elleriyle dizlerinden destek alıyordu. Ciğerleri yanıyor, kafası zonkluyordu. Sağ bacağında boydan boya bir ağrı vardı, ağzı kanıyordu ve sol kolunun kullanılamaz hale geldiğini hissediyordu, ama ciddi bir şeyi yoktu, bundan emindi. Sonunda kafasını kaldırdı ve alacakaranlığa uyumu sağlamak için birkaç saniye daha bekledi.

Odada on kadar boş yatak vardı. Beyaz önlüklü üç ya da dört Siyahi yere oturmuştu. Burada tüm algılar, tüm düşünceler boğucu sıcağın etkiyle altüst olmuştu. Cehennem sıcağı mekânı ele geçirmiş ve onu etkisi altına almıştı. Bu soruya ancak... eriyerek cevap verilebilirdi.

– Yaralı mısın? diye sorusunu yineledi kadın.

Rahibe Hildegarde işini bilen birine benziyordu. Narin görünümüne rağmen dayanıklı biriydi, kırışıklarla dolu minik bir suratı vardı, sanki Afrika onu yıpratmaktan hiç vazgeçmemişti. "Mohikanların sonuncusu" demişti Rahip Albert onun için. Her şeye

rağmen, Erwan akıldışı bir zafer duygusu yaşıyordu. Başarmıştı. Soruşturmasının sonuna gelmişti.

– Ben iyiyim, diye homurdandı sonunda. Siz Rahibe Hildegarde misiniz?

– Başka kim olabilirim? dedi kızgın bir şekilde. Peki sen, sen kimsin?

– Adım Erwan Morvan. Paris'te polisim... Grégoire Morvan'ın oğlu.

– Bu bir şaka mı?

– Şaka yapar gibi bir halim mi var?

– Doğruyu söylemek gerekirse, evet, diye karşılık verdi. Hem de kötü bir şaka.

Dışarıda patlamalar, silah sesleri seyrekleşiyordu.

– Bırak seni muayene edeyim.

– Ben iyiyim, size söyledim.

Rahibe Hildegarde ısrarından vazgeçti, sert bir görüntüsü vardı: Ona elini uzatmış ama o bu eli reddetmişti, ikinci bir şansı olmayacaktı. Kadın üzerinde yarısı paslı cerrahi aletlerin durduğu tekerlekli bir masaya doğru yöneldi.

Erwan da ona doğru yaklaşmak istedi ama kadın bakışlarıyla onu durdurdu.

– Ayakkabılarım çıkar.

– Ne?

– Kahrolası çamurlu ayakkabılarını çıkar!

Erwan söyleneni yaptı – bir bisiklet hangarını andıran bu salonda gülünç bir asepsi önlemi. Bu arada sırt çantasından ve MK 12'sinden de kurtuldu.

– Buraya nasıl geldin?

– Mavnalarla.

– Dışarıda durum ne?

– FARDC vurmaya başladı.

– Bazı söylentiler var, dedi kadın kendi kendine konuşur gibi, ama emin değilim... Kongolular yeni silahlara kavuşmuş.

Alman aksanıyla Rahibe Hildegarde, heceleri ağır ağır ve üzerlerine basa basa telaffuz ediyordu. Yarattığı intiba daha ziyade bir Hollandalı aksanını çağrıştırıyordu.

– Yanılıyorsunuz: Silahları alanlar Tutsiler.

Kadın içten bir kahkaha patlattı. Gri yüzünü ikiye kesen mükemmel dişlere sahipti. Erwan, hemen, bu muhteşem dişleri Alman usulü sağlıklı yaşamla bağdaştırdı. Nehirde sabah banyosu, ormanda jimnastik.

– Silah tacirleri iki orduya da silah sağlıyor. Bir taşla iki kuş. Her durumda kazançlılar.

Karşı tarafın saldırısının gücünü şimdi daha iyi anlıyordu.

– Silahları kim satıyor?

– Bunu bilmek imkânsız. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Tutsilerle mi karşılaştın?

Nefesini ayarlamaya çalışırken başıyla onu onayladı. Kadın bir beyaz ispirto şişesi aldı ve cerrahi aletlerini ıslattı.

– Seni hayatta mı bıraktılar?

– Bombardıman hayatımı kurtardı.

– Mavnalara geri dön. Ölülerin Ruhu peşini bırakmaz.

– Onu unutun. İsmine hiç bu denli layık olmamıştı.

Rahibe Hildegarde bir kibrit çaktı ve bir anda alevlenen aletlerin üstüne attı. Alevler bir mezar taşı yazısını andırıyordu.

– Ne istiyorsun? Kötü bir zamanda geldin.

– Size bazı sorular sormak için geldim.

– Neyle ilgili?

– Çivi Adam hakkında, 70'li yılların katili.

Kadın diğer bisturileri aldı ve çıplak elle turuncu-mavi alevlerin içine bıraktı. Alevlere aldırmıyor gibiydi.

Kadının suskunluğu karşısında, Erwan konuşmaya devam etti:

– Bu cevapları almak için yedi bin kilometre yol kat ettim ve bunu yapma gerçeklerimi size açıklayacak vaktim yok.

Yaşlı kadın eski bir otoklavı açtı ve flambe muz gibi çıtırdayan aletleri içine yerleştirdi. Hâlâ en ufak bir acı belirtisi yoktu.

– Dinle, yakışıklı. Dışarıdaki sesleri duyuyor musun? Birkaç dakika içinde, dispanser ağzına kadar yaralılarla dolacak. Senin bu eski hikâyenle ilgilenmeye zamanım olacağını sanıyorsan...

– Sadece birkaç soru, Rahibe, sonra ortadan kaybolacağım...

Kadın bir testere aldı. Kibrit. Otoklav. Başka koşullar altında olsa, tüm bunlar onu güldürürdü: Ufak tefek yaşlı bir kadın kirli bulaşıklarını yıkıyordu... Yorgunluktan bitap düşmüş olan Erwan kamp yataklarından birinin üstüne çöktü. Kan ve çamur teriyle karışıp organik turba haline gelmişti.

– Hiç hastanız yok mu? diye şaşkınlıkla sordu, salona göz gezdirdikten sonra.

– Muayene günlerinde, saat sabahın beşinden itibaren kapımın önünde yüzlerce metre uzunluğunda bir kuyruk olur. Burada, içeride de dışarıda da herkes hasta, herkes yaralı. Ama sadece haftada bir gün hasta bakıyorum. Bu savaş bir deniz kazası gibi. Her avaryada yaralanıyoruz, her seferinde onarıyoruz. Ertesi

gün, bir başka gedik açılıyor ve biz yeniden onarıyoruz.

Sanki cümlesini daha da anlamlı hale getirircesine, bir patlama duvarları titretti.

– Bir yere sığınma gereği duymuyor musunuz? Korkmuyor musunuz?

– Ben Tanrı'ya inanırım. O bana bir iş emanet etti, o işi bitirmek zorundayım.

Rahibe Hildegarde durumdan haberdar değil gibiydi: Tanrı çok uzun zaman önce Kongo'yu terk etmişti.

– Tutsiler sizi korkutmuyor mu?

– Neyle korkutacaklar? (Sırıttı.) Tecavüz etmekle mi? Öldürmekle mi? Ben onları tedavi ediyorum. Ancak ben onları korkutabilirim.

Otoklavın kapağını kapattı, ellerini elbisesine kuruladı. Sonunda derin bir iç çekti, Erwan'ın varlığını kabullenmiş gibiydi. Yeni patlamalar, tek tük silah sesleri.

– Kahve ister misin? diye sordu birden, daha dost canlısı bir ses tonuyla.

Bu belki de sorularım sorması için bir davetti...

– İyi olur, teşekkür ederim.

Bir İtalyan kafetiyerini net ve kesin el hareketleriyle yaktığı bir Bunsen bekinin üstüne yerleştirdi. Hâlâ alacakaranlık bir köşede büzülüp kıpırdamadan oturan Siyahiler harekete geçmek için sanki ondan bir işaret bekliyordu. Yaşlı kadın elinde yamru yumru iki metal kupayla Fransız'ın yanına geldi.

– Şeker?

– Rahibe...

Tam karşısındaki yatağa oturdu – çene çalan iki savaş gazisi.

– Ne öğrenmek istiyorsun?

Morvan'la başlamaya karar verdi.

– Onunla... doğrudan tanışmadım, diye cevapladı kadın, kahvesinden bir yudum aldıktan sonra. Onu birkaç defa dispanserde gördüm, o kadar. Onun hakkında tüm bildiklerim, Catherine'in bana anlattıkları. Çok hastaydı. (İşaretparmağıyla şakağına hafifçe vurdu.) Bir tür... krizleri oluyordu. Ateş, titremeler ve özellikle de kaba güç kullanma.

– Bu krizler sırasında onu dövüyor muydu?

Kalın bir sigara yaktı – esmer tütün olmalıydı.

– Cathy onun tedavi olması gerektiğini ileri sürüyordu.

– Neden "ileri sürüyordu..."

– Onda dayak yiyen kadın sendromu vardı. Onun için hâlâ bahaneler, patolojiler bulmaya çalışıyordu... Ona kalırsa, halüsinasyonlar görüyor, sesler duyuyordu.

– Bana bir psikiyatrdan bahsettiler.

– Michel de Perneke. Onun Stanley Kliniği'ndeki çalışma odasını devraldım, ama onunla hiç karşılaşmadım. Cathy ondan çekiniyordu. Onun tehlikeli biri olduğunu, Grégoire'ı manipüle ettiğini, Lontano'yu avucunun içinde tuttuğunu söylüyordu...

Az kalsın ona psikiyatrın hazırlayıp giderken klinikte bıraktığı dosyadan bahsedecekti. *Hayır, çok erken.* Önce bu hayırsever rahibeyle arasında bir güven bağı oluşturmalıydı.

– Belki de onu bizzat iyileştirmeyi umut ediyordu.

– Bunu yapacak en son kişi oydu.

– Neden?

– Cathy bir şekilde, onun hastalığıydı.

– Anlamıyorum.

– Babanızın hikâyesini biliyor musunuz?

– Hangi hikâyeden bahsediyorsunuz?

– Doğumu, çocukluğu, soyu sopu.

Olumlu cevap verecekti ki, sadece bölük pörçük birkaç şey bildiğini fark etti: Bir deniz kazasında ölmüş balıkçı-denizci bir baba ile doğumundan üç yıl sonra 1945'te tüberkülozdan ölmüş bir anneden, Côtes-d'Amor'da doğmuş bir öksüzdü. Kuşkusuz hepsi bir sürü yalandı, ama Erwan, garip bir şekilde, Morvan efsanesinin bu yanını hiç kurcalamamıştı. Zaten İhtiyar bundan hiç söz etmezdi. "Hiçbir faydası olmaz" diyordu.

– Babam hayatının ilk yıllarıyla ilgili hep ketum davranmıştır. O...

Yaşlı kadın ayağa kalktı, tozlu evraklarla, kenarları kemirilmiş dosyalarla dolu metal bir dolabın içini karıştırdı. İçinden sargı beziyle bağlanmış, bez kapaklı bir dosya çıkardı, sonra dosyayı Erwan'm yanına, demir karyolanın üstüne bıraktı.

– Zaman kaybetmeyelim: Her şey bu dosyada. De Perneke, Fransa'da babanız hakkında kendi cebinden bir soruşturma yaptırmış.

Erwan gözlerini dosyadan ayıramıyordu: Dosyanın ortaya çıkmış olması bir mucizeydi. Erwan içten içe bu belgelerin kaybolmuş olmasından korkmuştu.

– Şu an dosyayı okuyacak zamanım yok, diye ağzında geveledi.

– Onu alabilirsiniz. Ne de olsa ailedensiniz.

Titreyen elini dosyanın üstüne koydu. Pandora'nın Kutusu.

Rahibe Hildegarde ayakta duruyordu.

– Artık beni rahat bırakın. (İşaretparmağını havaya kaldırdı.) Sessizliği duyuyor musunuz? Şenlik sona erdi. Birazdan hepsi gelir.

– Nehrin diğer yakasındakileri kim tedavi ediyor?

– Bilmiyorum.

– Bir STK mı?

Kusursuz dişlerini sergileyen memnuniyetsiz bir ifade takındı. Erwan, gecikmeyle de olsa, kadının yüzünün bir zamanlar çok güzel olduğunu fark etti. Kuzeyli bir manken, sarışın, sağlıklı ve soğuk. Hem Almanya'nın en güzel kadını hem de Nazilerin resmi film yıldızı Leni Riefenstahl tarzı bir fiziği vardı.

– Burada ne bir STK ne de herhangi bir yardım kuruluşu var. Sizinle konuştuğum an itibarıyla, binlerce kilometrelik bir alan içinde ikimizden başka Beyaz yok.

Bu açıklama ona kendi durumunu hatırlattı. Bu eşiği geçtikten sonra nereye gidecekti? Babasını düşündü –Rahibe Hildegarde çevrede başka bir Avrupalı daha olduğunu bilmiyordu– ama onu yardıma çağırma düşüncesinden hemen vazgeçti.

– Size göre, diye sordu ayağa kalkarken, Catherine Fontana'yı kim öldürdü?

– Bunu herkes biliyor: Çivi Adam.

– Bir aşırı öfke anında, onu Morvan öldürmüş olamaz mı?

– Ne söylemek istediğinizi anlamıyorum. Zavallı Cathy de... Sonuçta o da diğerleri gibi kesilip parçalanmıştı.

– Bir cinayeti istediğiniz şekilde gösterebilirsiniz. Cinayetle ilgili şüphe uyandıran herhangi bir şey hatırlamıyor musunuz? Ya da 31 Nisan akşamı öncesinde olmuş olaylar?

Kadın düşünür gibi yaptı.

– Hayır. Sadece Cathy'nin son gününü hatırlıyorum: Dispanserden akşamüstü geç saatte ayrılmıştı ve... Tanrım, kırk yıl önceydi!

Dışarıda, orman yeniden canlanıyordu. Böceklerin ve hayvanların uyanışının ifadesi olan, seslerden, hışırtılardan, çıtırtılardan oluşan bir kakofoni. Tıpkı yağmur sonrası gibi.

Kadın başka bir dolaba doğru yöneldi, içinden çıkardığı, arkadan bağlanan naylon bir önlük giydi.

– Kapatmama yardım eder misiniz?

Erwan zorlukla istenileni yaptı – parmakları hâlâ titriyordu.

– Size yardımcı olabilecek bir adam var, dedi teşekkür yerine. Adı Faustin Munyaseza, bir Hutu.

Erwan bir bayrak yarışındaydı: Tanıklar el değiştiriyordu, ama varış çizgisi hâlâ ulaşılmaz bir yerdeydi.

– Ona nasıl ulaşabilirim?

– O dönemde Cité Radieuse'de gece bekçisiydi. Onun bir şeyler gördüğünden söz edip durdular.

– Cathy'yle ilişkisi neydi?

– Catherine gizemli bir kadındı. Kimse onun nerede yaşadığını, dispanser dışında neler yaptığını bilmezdi. Morvan'la o otelde tanışmıştı.

– Onunla cinayet gecesi görüştüklerini mi söylüyorsunuz?

– Öyle sanıyorum. Daha fazla bir şey bilmiyorum: Çok eskide kaldı...

Bir ayrıntıda terslik vardı: Hiç kuşkusuz bir hemşire ile mesleğinin başındaki bir polisin Cité Radieuse'deki masrafları karşılayacak imkânları yoktu. Öte yandan, korkunun kol gezdiği bir dönemde, Morvan gecenin bir yarısı Cathy'nin tek başına eve dönmesine asla izin vermezdi. Ya da kız onun eşlik etmesini istememişti.

– Bu Faustin, uzakta mı yaşıyor?

– Hem de nasıl!

– Onu nerede bulabilirim?

– Nehrin diğer tarafında ama ona ulaşmak güç olacaktır.

– Neden?

– Çünkü FARDC'm müttefiki olan Interahamwelere komuta ediyor. Biraz önceki havanlar onun marifeti.

Bu durumdan asla yakasını kurtaramayacaktı: Onu dehşete düşüren ve ilgilenmediği için sebebini hiç anlamadığı bu çatışma sürekli karşısına çıkıyordu. Lualaba'yı geçmek için bir piragua bulma şansı neydi?

– Bu Faustin'in bir savaş adı var mı?

– Adından dolayı, çok uzaklara gitmemiş: Ona Méphisto diye hitap ediyorlar.

– Onu tanıyor musunuz?

– Büyümesine tanıklık ettim.

– Sorularıma cevap verir mi? O dönemi hatırlayabilir mi?

– Eğer her gün kullandığı uyuşturucular ve yaşadığı korku beynine zarar vermediyse ve özellikle de ona verecek çok paranız varsa.

Git gide incelen kemerini ve Salvo'nun valizini düşündü. O pisliği bulmalı, bir güzel pataklamalı ve parasını almalıydı. Erwan tam bir soru daha soracaktı ki, kapı sertçe açıldı.

Göğüs kafesi parçalanmış bir üçüncü Siyahi adamı taşıyan iki Siyahi belirdi. Erwan hiç böylesini görmemişti: Kaburgaları etinden dışarı çıkmış, plevrası yırtılmış uyluklarının üstüne sarkıyordu, bağırsakları açıkta titreşirken metal parçaları koca yaranın çevresine saplanmıştı.

Rahibe Hildegarde hemen fırladı, Svahili dilinde emir verdi. Hastabakıcılar çoktan harekete geçmişti. Bir topuk hareketiyle botlarını çıkardıktan sonra gelenler yaralıyı ameliyat masasının üstüne bıraktılar.

Erwan, çoktan ameliyat eldivenlerini giymiş olan kadına yaklaşmak için askerleri ve hastabakıcıları itekledi.

– Rahibe, sadece tek bir kelime, size yalvarıyorum...

Hildegarde bir alkol şişesi aldı, yaranın üstüne döktü, ardından otoklavı açtı.

– Rahibe!

– Beni rahat bırakın!

Kadın daha başka şeyler de anlatabilirdi, Erwan bunu hissediyordu. Aklına başka bir ayrıntı geldi – Çivi Adam'm ikinci sırrı.

– Lontano'yu yöneten aileleri tanıyor muydunuz?

Cevap yoktu. Adamlar acıyla kıvranan yaralıyı tutuyordu.

– Pharabot neden bu ailelerden intikam alıyordu?

Hâlâ cevap yoktu. Rahibe adamın koluna iğne yapıyordu.

– Çamurun içine neden şemalar çiziyordu?

– Soyağaçları.

– Ne?

Kompresler kanı emiyor, yanmış etleri silip temizliyor, ölümcül bir oyunun kartları gibi elden ele geçiyordu.

– Babanız o şemaların ne anlama geldiğini anlamıştı. Thierry Pharabot, Lontano aileleriyle bağlantılıydı. Belki de onlarla akrabalık bağı bile vardı.

– Onun o ailelerden birinin oğlu olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?

Otoklavın içinden aletlerini aldı. Tutsi masanın üzerinde bayılmıştı. Ya da ölmüştü. Diğer ikisi gözleri yuvalarından fırlamış halde ona bakıyorlardı. Bu artık bir ameliyat değil, animist bir ritüel, sihirli bir seremoniydi.

Erwan bez ciltli klasörü sırt çantasına yerleştirdi, tüfeğini aldı ve kapıya gitti. Dışarının sıcak havası içerinin cehennemi sıcağıyla mukayese edildiğinde ona neredeyse serin geldi. Diğer milisler, kan ve topraktan oluşan bir çamura bulanmış, parçalanmış kurbanları sedyelerle taşıyorlardı.

Bir omzunda sırt çantası, diğerinde MK 12'sinin kayışı yola koyulmaya hazırlanırken beklediği son şeyi duydu.

Vintimille'nin sis borusu.

Bu kaos ortamında bile alışkanlıklar kolay kolay yok olmuyordu: İtici yeniden yola çıkıyor ve bunu bütün ormana duyurmak için düdük çalıyordu.

Erwan nehre doğru var gücüyle koşmaya başladı.

Zaman.

Lontano'yu boydan boya kat edebilir ve on dakika içinde *Vintimille*'ye ulaşabilirdi. Sarmaşıklar ile sarmaşanların istilası altındaki şehre ulaştığı sırada, etraf bir kez daha patlamalarla sarsıldı. Ancak kendini yere atacak kadar zamanı oldu. Patlamanın esintisi kulak zarlarını yırtacak gibiydi. Kafası ellerinin arasında, üzerine yağan lateriti ve kopan yaprakları hissetti – aynı şeyleri bir kez daha yaşıyordu.

Hiç düşünmeden ayağa kalktı, çantasını yerden aldı ve yeniden koşmaya başladı. Sanki sesler –otomatik tüfeklerin *tak-tak-takları*, ara ara duyulan cılız silah sesleri– boğuklaşmıştı. Görüntüler de bulanıklaşnuştı – gerçeklik dev eller tarafından buruşturulmuştu.

Lontano, yeşil şehir, obüslerle altüst edilen laterit nedeniyle kırmızıya dönüşmüştü – bir tabutun üstüne kürekler dolusu toprak atılmış gibi. Görünürde tek bir Tutsi bile yoktu: Neredeydiler? Çok az işittiğinden silah seslerinin nereden geldiğini anlaması imkânsızdı.

Yeni bir patlama. Ses çok daha yakından gelmişti.

Birkaç metre uzaktaki bir bina alev aldı. FARDC havan topundan yangın füzelerine geçerek şenliğe çeşitlilik kazandırıyordu. Erwan, hâlâ doğru yolda olduğunu umut ederek, biraz daha sağır, biraz daha sanrılı bir şekilde yeniden koşmaya başladı. Sürekli aynı şeyleri tekrarlayıp duruyordu: *Kıyı, oraya beş dakika içinde ulaşabilirim, kıyı...*

Cité Radieuse Meydam – cesetler, toprakta yarıklar, bırakılmış silahlar. Yeni bir patlama. Dolu gibi yağan taş toprak ve ağaç kabukları. Tutsiler neredeydi? Bir asker rastgele ateş ederek ortaya

çıktı, göz çukurları kanla doluydu. Bu şokla MK 12'sini kaybetmiş olduğunu fark etti. 45'liğini çıkardı, namluya mermi sürdü ve tek bir mermiyle körün kafasını uçurdu. Ardından sendeleyerek yeniden yoluna devam etti.

Lanet olsun, Tanrı neredeydi? Herkes kaçmış mıydı? Meydanın sonunda, kıyıya inen patikayı tanıdı. Birkaç adım daha attı ve gözlerine inanamadı. Cephe hattı orada, nehir boyunda, doğal bir setin ardındaydı. Yan yana dizilmiş yüzlerce asker, Keleşlerinden elleri yana yana, durmaksızın ateş ediyordu; dumanın içinde giden mermiler kadar kovanları da aynı şiddetle fırlatan ağır makineliler kamufle edilmiş mevkilere yerleştirilmişti.

En güzeli, karşı kıyıydı – iki günden beri görmek zorunda kaldığı tekdüze yeşil şerit, şimdi alevlerden, patlamalardan, dumandan zengin bir görüntü sergiliyordu: Düşman ateşi. Geçmek imkânsızdı. Kendini bir ağacın dibine bıraktı. Ağlamak üzereydi, çoktan havanın kararmaya başladığını fark etti. Belki de bu, hiç ummadığı bir şans olabilirdi...

Bilmem kaçıncı kez yeniden ayağa kalktı ve yaralarını unutarak, ona sırtını dönen askerleri umursamadan ve karşıdan gelecek mermilerin arasından geçmeyi umut ederek yeniden koşmaya başladı. Karanlık nedeniyle görülmediğini ve güvende olduğunu sanıyordu.

İskeleye ulaşmasına beş yüz metre daha vardı. Kırılmış tüfeklerin üstünde sendeliyor, cesetlerin üzerinden atlıyordu – yerde, yarısı suyun içinde bir Keleş gördü ve aldı. Şarjörleri de topladı ve parmaklarının altında çamurun ılık yapışkanlığını hissederek onları pantolonunun içine yerleştirdi. Yönünü tayin etmek ve kat ettiği mesafeyi ölçmek için obüslerin ışığından yararlanarak ağır ağır ilerliyordu. FARDC, Afgan usulü roketatarlara geçmişti; bütün kıyıyı vuruyorlardı.

Bir vınlama geceyi yırttı, sonra bir patlamanın ışığı saniyeden daha kısa bir süre için çevresini aydınlattı, ellerinde silahlarla ona doğru yürüyen iki Tutsi göründü. Erwan sağ tarafa doğru seğirtti, sazlardan oluşmuş duvarı aştı ve çantası başının üstünde suyun içine girdi.

Askerler onu görmeden geçip gittiler. Onları vurabilirdi ama bütün bedenini saran yorgunluk, aşırı derecede kan ve ölüm onu uyuşturmuştu. Çantası ve AK-47'si omzunda, kıyı boyunca yan kulaçlarla yüzmeye başladı. Yüz metre ileride, yeniden sert toprağa ayak bastı ve yüzünü lateritle sıvadı: Siyahın üstüne kırmızı, daha da az görünürdü. Kulak çınlamalarına rağmen, duyma-

sı sanki düzeliyordu. Adrenalin yaşamsal işlevlerini, var olan reflekslerini güçlendiriyordu...

Kat edecek daha ne kadar yolu vardı? Çantasını sırtına yerleştirdi, üzerine tüfek kayışını çaprazlama geçirdi ve şev boyunca tırmanmaya başladı. Sonunda, yolun serbest olduğuna kanaat getirince yeniden hızlı ve sessiz adımlarla yürümeye başladı. Bir Maï-Maï'ye, görünmez bir ruha dönüşmüştü.

Gökyüzündeki yol yol ışıkların patlamalar değil, çakan şimşekler olduğunu anladı. O anda ilk damlalar düşmeye başladı, o denli şiddetliydi ki, sanki karşı Kongolular ateş ediyordu.

Nihayet ayaklarının altında, iskelenin tahtalarını hissetti. Tam hızlanacağı anda göğsünün tam ortasına sert bir şey isabet etti. Nefesi kesildi, sırtüstü düştü, çantasının üstünde sekince ensesi çürümüş tahtalara çarptı.

Bitti. Bu orman ile çamur arasında geberip gidecek, timsahlar tarafından mideye indirilecekti. Acısının azaldığını anlayabilmesi için birkaç saniye geçmesi gerekti. Elini göğsüne götürdü, yokladı: Kan yoktu. Yağmur damlaları, çakmak taşının kıvılcımları gibi yüzüne çarpıyordu. Sırtüstü düşmüş bir kaplumbağa gibi döndü ve sonunda durumu anladı: Sadece tüfeğinin kayışı pontonun kazıklarından birine takılmış, hızla koşarken onu aniden durdurmuştu.

Kazıktan kurtulmak için birkaç saniye uğraştı, ardından enikonu sallanarak yeniden yürümeye başladı. *Vintimille...* Bir adım, ardından bir adım daha, sonra yine bir adım daha...

Mavnaları bulacaktı.

Kendini güverteye atacaktı.

Yapacaktı...

Erwan yağmurun altında ulur gibi bağırdı.

Rıhtım boştu: *Vintimille*, onu bu cehennemde tek başına bırakarak Tuta'ya doğru yola çıkmıştı.

II

Kleiner Bastard

Bu kez, emindi: Savaş güneyde, elli kilometre uzakta, nehrin üstünde yeniden başlamıştı. Yani Lontano'da. Erwan'ı aramaya çalışmıştı: Cevap yoktu. Salvo'ya da ulaşamamıştı. Morvan hemen kararını vermişti: Bombaların altında oğlunu aramaya gidecekti. Yıllar içinde öğrendiği bir şey vardı: Her zaman insanlarla pazarlık yapılabilirdi –özellikle sen Beyaz, diğerleri Siyahi'yse– ama körlemesine düşen obüs mermileri ve füzelerle bu imkânsızdı. Erwan'ın ölmüş olma ihtimali de yüksekti.

Michel'i motorlu bir piragua bulmaya yollamıştı. Mümkün olduğunca çabuk bir şekilde, artık Lontano'ya inmek imkânsız olduğundan, onları Kongola'dan veya Kalemi'den alması için Şepik'i de aramıştı – Rus buna pek sıcak bakmamış, fiyatını ikiye katlamıştı. Cross'a da haber vermişti: "Lualaba üstünde bir gezintiye ne diyorsun?" diye sormuştu. Luba, pırıl pırıl kamuflajlar giyen (çamaşırlarıyla ilgilenen bir sürü kadını vardı), bazalt taşından yapılma bir devdi; bereli başını sallayarak teklifi kabul etmişti. Ona güvenilebilirdi. Eski lejyoner, eski FAZ, ölümün tadını bilirdi, ürpertisini unutmamak için diyet yapan herhangi biri gibi dudaklarını ıslatmakla yetinirdi.

Morvan'ın öfkesi bir türlü geçmiyordu. Erwan'ın bu maceraya atılmasına asla izin vermemeliydi. Gerçeği bulmaya çalışması saçmaydı, ama Lontano'da serseri bir mermiyle ölmek daha da saçmaydı.

Şu anda, bir gemici fenerinin ışığı altında, Elisabethville döneminden kalma bir Lualaba haritasını inceliyordu: Gerçek bir karikatür. Mesafeler, akıntılar, göz önünde bulundurulması gereken engeller... Michel bir tekneyle gelir gelmez, eldeki imkânlarla ve pusulasıyla –ve birkaç askerle– yola çıkacaktı. Nehirde elli kilo-

metre: Teknenin tipine göre, başta basit bir nehir kazası olmak üzere, Afrika'da karşılaşabilecekleri her türlü belayı hesaba katmaksızın on ila on beş saatlik bir yolculuk demekti. Şanslarının ne olduğunu değerlendirirken, aklına Salvo geldi: Ne dolaplar çeviriyordu? Neden telefonlarına artık cevap vermiyordu?

İridyum'u çaldı. Erwan mıydı? Loïc.

– Bir tanık var, dedi küçük oğlu, merhaba bile demeden. Biri cinayet sabahı Giovanni'yi bazı adamlarla tartışırken görmüş...

Morvan durumu intibak etmek için birkaç saniye bekledi.

– Ben sana ne söylemiştim? Yeterince açık değil miydim? Aileni uçağa koy ve...

– Bilgi istiyor musun, istemiyor musun?

– Anlat bakalım, diye iç çekti Morvan; dikkatini toplamakta zorlanıyordu.

– Salı sabahı, saat 9'da Giovanni Signa yakınlarındaki bir korulukta iki herifle tartışıyormuş.

– Adamlar Siyahi miymiş?

– Hayır, Beyaz. Bizim adam, o heriflerden birini tanımış: Giancarlo Balaghino. Pis işlere bulaşmış bir faşo ve...

– Adamı biliyorum.

Bunun hiçbir anlamı yoktu: Montefiori şehrini soyan pisliklerle asla iş yapmazdı.

– Tanığınız kim?

– Floransa'daki bir otelin şef garsonu. Montefiori'lerin Fiesole'deki evinde yirmi yıl çalışmış.

O kadar uzun süre Condottiere'nin güvenini kazanmış bir adama inanılabilirdi.

– Tanıdığı başka biri var mı?

– Hayır. Sadece irkıyım, sarışın bir adamdan bahsetti, kırklı yaşlarda. Etraflarında korumalar varmış.

Bu gizli buluşmanın sebebi neydi? Silah satışıyla mı ilgiliydi? Ya da başka bir şey mi vardı? Balaghino hep paramiliter işlere bulaşmıştı, ama Montefiori'den kurtulmak istese bunu daha gizli kapaklı yapardı – asit banyosu veya betona gömme gibi. Eğer tam tersine güç gösterisi yapmak istese kafasını kesme, asma ya da namlusu kesik av tüfeği gibi başka klasik mafya yöntemlerine başvururdu.

– Sofia'yla birlikte, bir fikrimiz var, diye devam etti Loïc, Afacan Beşler'e yaraşır bir ses tonuyla. Şef garson, arabalardan birinin plakasını almış. Ona göre bir kiralık araba. Sofia, bağlantıları sayesinde, arabayı kiralayan adamın kimliğini belirleyebileceğini düşünüyor.

Grégoire kızsın mı gülsün mü bilemedi. Bir muhallebi çocuğu ile bir kontes, kalp söken katilin peşinde. Sonuçta bu kaygılanılacak bir durumdu.

– Seninle yeterince açık konuştuğumu sanıyordum, sen...

– Ben ne yapacağımı biliyorum. Polislerden daha başarılı olabiliriz.

Bağlantı iyi değildi, ama Loïc'in anormal derecede sinirli olduğunu hissediyordu. Morvan, Sofia'nın onu sakinleştirmiş olabileceğini düşünmüştü, ama yanılmıştı. Belki Makarnacı'nın ölümü bu görevi üstlenebilirdi... Loïc bile, Morvan'larda gururdan başka bir şey olmayan "irade" denilen o sağlam ve namuslu cevheri hep korumak zorundaydı.

– Yeni bir şey öğrenirsen beni ara, diye konuşmayı sonlandırdı Morvan.

İridyumunu henüz kapatmıştı ki yeniden çaldı. Tutam.

– Tekneyi buldum, patron. Kaptanıyla beraber.

– Ciddi misin?

– Son derrrrece ciddiyim.

– Motor?

– Enduro 40 BG.

– Benzin?

– Koymanız gerekiyor.

– Kaç kişi yolculuk edebilir?

– Üç, dümenci dahil.

Michel yalan söylüyordu. Bu sayıyı telaffuz ederek, özellikle karada kalmayı umut ediyordu. Morvan, yanında Cross, onun destek gücü ve tecrübeli bir kaptan olmadan yola çıkacaktı.

– Ne kadar sürede senin yanında olurum?

– Şimdi yola çıkarsan, saat 22'de burada olursun.

Michel'in konumu İridyum'un hafızasındaydı. Grégoire, öğleden önce Lontano'ya ulaşabileceğini hesapladı. Eğer Şepik gelmezse, oğluyla bir başlarına kalacaklardı, ama en azından iki kişi olacaklardı. Ve daima nehir yoluyla geri dönebilirlerdi. *Benzini ona göre ayarla.*

– Durum hakkında bilgi toplayabildin mi?

Ormanın içinde bir yerden bir yere gitmek neredeyse olanaksız olmasına rağmen, kartlı cep telefonları kulaktan kulağa oyununun yeni bir versiyonunu oynama imkânı veriyordu.

– Tam bir havaifişek gösterisi olmuş, şef. Havan atışları. Füze atarlar. Böylesi hiç görülmemiş.

– Silahlar kimin, YKÖC'nin mi?

– İki tarafta da var, patron. Hutular ağır silahlara sahip. Galiba 120 mm'likleri varmuş. Tutsilerin de özgüdümlü füzeleri. Şimdilik, patron, biz...

Morvan düşüncelere dalmıştı. Kaçakçılar her iki orduyu da silahlandırmıştı. *Daha çılgınca bir şey olamazdı...* Eğer bu devam ederse, işine elveda diyebilirdi. Kazanan kim olursa olsun, silahlarıyla birlikte nehir yoluyla koltan kokusuna geleceklerdi.

– Sonuç?

– FARDC Tutsileri katletmiş.

Bu soruyu laf olsun diye sormuştu – Michel, ki kendisi bir Luba'ydı, haberleri Kongo cephesinden alıyordu; aynı soruyu karşı taraftan birilerine sorsa tam tersi bir cevap alırdı.

– Mavnalar geçmiş mi?

– *Vintimille* Lontano'da durmuş. Arızalandığını söylediler.

Tesadüf müydü yoksa Erwan'ın marifeti bir sabotaj mı? Piç kurusu her şeyi yapabilirdi. Her halükârda amacına ulaşmış ve karaya çıkmıştı. Grégoire gururlandı: Morvan'lar ne istediklerini biliyorlardı.

– FARDC'a kim komuta ediyor?

– İki ordu var, şef. Kongolulara General Étienne Egbakwe komuta ediyor, Interahamwelere ise Méphisto.

– Faustin Munyaseza mı?

– Ta kendisi!

Bu kez gerçekten avazı çıktığı kadar bağırmak istedi: Geçmişin hayaleti, tam da şu anda en ön safta nasıl yeniden ortaya çıkmıştı?

– Oğlumdan haber var mı?

– Konuştum, şef. Sorular sordum. Kimsenin haberi yok.

Gereksiz bir soru daha. Erwan Tutsilerin bulunduğu yakada, Lontano tarafındaydı. Kongolular arasında, onun varlığının haberi tıpkı melek Cebrail'in –ya da vurulacak ender bir av hayvanın– haberi gibi hemen yayılırdı. Bir savaş lordunun kötülüklerle dolu çantasında Beyaz adamın taşakları, birinci sınıf bir ganimet.

– Konumun telefonun hafızasında. Geliyorum.

– Benzini unutma.

Telefonu kapattı ve emirler yağdırdı. Aslında gece yapacağı bu nehir yolculuğu onu rahatsız etmiyordu. Afrika'da gece, canlılığın doruklarına ulaşır, dünyanın geri kalan kısmını ebediyen yavan ve önemsiz kılardı.

Aklına Faustin, namı diğer Méphisto geldi: Çocuk, Cité Radieuse'den bu yana epey yol kat etmişti. *Tatlı hemşirenin ölümüyle ilgili*

gerçeği bilen tek kişi. Erwan'ın sorgulamak amacıyla onu bulmayı kafaya koymuş olmaması için dua etmekten başka çaresi yoktu. Grégoire, her ne olursa olsun Erwan'ın Rahibe Hildegarde'ı sorguladığından emindi. Cadaloz karı belki de her şeyi ifşa etmişti...

Gecikmeden yola çıkmalıydı.

Oğlunu bulmalıydı.

Ve gerekirse Hutu'yu öldürmeliydi.

60

Saat 22. 8. Bölge'nin güneydoğusu ölü bir bölgeden farksızdı. Apartmanların çoğu ya boştu ya da güç ve mevki sahibi kişiler oturuyordu. Yoldan geçenler bu mevki sahibi insanların yardımcılarıydı, arabalar ise diplomatik plakalıydı veya ulusal polisin renklerini taşıyordu. Kapak, her gece mahallenin üzerine kapanıyor; insanlar, sanki bir karartma söz konusuymuş gibi sabırla gün doğumunu bekliyordu.

Çatı penceresinin üstünden Gaëlle etrafı seyrediyordu. Gece boyunca, camının önünde sigara içerek, mezar gibi sessiz ve donuk çinko çatıları gözlemişti. Sıkıntıdan patladığı bir gün daha. Kaçma olayından sonra, Audrey ile koruyucu melekleri yeni sınırlamalar konusunda mutabık kalmışlardı: Hiçbir şekilde izinsiz dışarı çıkmayacak, hiç kimseyle temas kurmayacak, teyit edilmeden telefon açmayacak veya SMS atmayacaktı.

Öğlen, Audrey onu aramıştı: Yeni bir gelişme yoktu. Akşam saatlerinde geleceğine dair söz vermişti. Ve buradaydı, parmaklarının arasından yağı damlayan sandviç kebap ve koltukaltında bilgisayarıyla gelmişti. Gaëlle'in coşkusu karşısında, adli polis hemen onu sakinleştirdi: Henüz bir ipucu yoktu.

– Öncelikle Katz. Bütün cephelerde araştırma yaptım. İç Güvenlik Genel Müdürlüğü, merkez bürolar, 36'nın birimleri: Kimse bu ismi duymamış, tek bir polis bile onun eşkâline tepki göstermedi. Bir psikiyatrın dahil olduğu adli vakaları inceledim, oradan da bir şey çıkmadı. Sosyal güvenlik kayıtlarına yeniden baktım; Tabipler Birliği'ni, üniversiteleri yeniden aradım: Bu isimde birkaç doktor var, ama bizim adamla en ufak bir benzerlikleri yok. Yüz tanıma programını kullandım ve farklı derneklere üye psikiyatrların fotoğraflarını dikkatle inceledim: Hiçbir şey bulamadım.

– Ya cep telefonu?

Audrey cevap vermeden önce yağı damlayan sandviçini ısırdı.

– Gerekli izinleri alamadık. GSM şirketinde iyi bir bağlantım olduğu için son günlerle ilgili detaylı bir döküm aldım.

– Ses kayıtlarını da aldın mı?

– Katz'm telefonları dinlenmiyor ve onu dinlemeye alma durumu da yok. Bunun için mahkeme izni gerekiyor, yani bir şikâyet ya da hâkim kararı olmalı. Numaraları kontrol ettim: Kuşkusuz hastalarla yapılmış, randevularla ilgili konuşmalar. Hiçbir çağrı bir dakikadan uzun değil.

– Karısı, çocukları?

– Hiçbir şey yok.

– Peki, Tour Sokağı'ndaki dairesi?

– Kendi adına kiralamış. Evrak işini nasıl halletmiş bilmiyorum. Her halükârda, yasadışı bir şey yok.

– Posta kutularının üstünde Katz adı yoktu.

– Gizliliğini korumak istiyor. Bu seni şaşırtıyor mu?

Gaëlle, çatlağı ya da pürüzü olmayan bir duvara bakıyormuş gibi bir izlenime kapılıyordu.

– Hussenot?

– Sana bu sabah söylediklerimin tamamının doğru olduğunu bir kez daha ifade ediyorum. Meslek hayatı Chatou Kliniği'nde sona ermiş. Çocuklarıyla birlikte araba kazasında öldüğünde hâlâ oranın yöneticisiymiş.

Gaëlle bu ayrıntıyı kafasında evirip çeviriyordu: Babası Feuillantines'de yatmıştı, belki de Hussenot'yu tanımıştı, ama Afrika'da bulunan İhtiyar'ı araması söz konusu değildi.

– Polisle veya adaletle hiç başı derde girmemiş mi?

– *Niente.*[1] Adli sicil kaydının bir numaralı bültenini inceledim: Ne tutuklanmış ne de hakkında hazırlanmış bir tutanak var. Hussenot, önlüğünün cepleri gibi beyaz ve tertemiz. Onun tek sorunu, ailesiymiş.

Mac'ini açtı, diğer eliyle iğrenç şeyi tutmaya devam ediyordu. Gaëlle sehpasının üstünde yağ lekeleri oluşmasından korkuyordu, ama ev kadınım oynamanın sırası değildi.

– Ne yaparsam yapayım, karısı ve çocuklarıyla ilgili hiçbir şey bulamadım. Evlilik tarihi yok, çocukların doğum belgeleri yok. Elimde sadece, Hussenot'nun 2000'li yıllarda boşandığını hatırlayan, Chatou Kliniği'nden bir doktor var, hepsi o kadar. Onun söylediğine göre, karısından hiç söz etmezmiş, ancak adam onun

1. İtalyanca "Hiç" anlamında. (ç.n.)

ölümünden birkaç ay önce klinikte işe başlamış. Aile mahkemeleri nezdinde bir araştırma yaptım, oradan da bir şey çıkmadı. Sanki bu tarafta bütün bilgilere erişim engellenmiş.

Gaëlle "gizli dosya"dan söz edince Audrey sırıtmıştı, ama bu düşüncesi doğru olabilirdi. Gaëlle, cesaretini toplayarak, hep gizemli bulduğu o senaryolardan birini açıkladı:

– Karısı belki de bir cinayet davasında tanık oldu. Bir tanık koruma programından yararlandı ve...

– Çok film seyretmişsin, canikom. Polis olduğumdan beri, bu tür bir programdan söz edildiğini hiç duymadım.

– Ya kaza?

– Olumsuz bir şey yok diyebilirim. Ağustos 2006'da, Kyklades Adaları'ndan küçük bir ada olan Naksos'ta, arabası yoldan çıkmış. Cesetler Fransa'ya getirilmiş ve Paris'te gömülmüş.

– Mezar odasıyla kim ilgileniyor?

– Bilmiyorum.

– Ölüm kâğıtlarında, annenin ismi olmalı, değil mi?

– Hayır. Evraklar Yunanistan'da düzenlenmiş ve babanın kimliği yeterli olmuş. Zaten adam çoktan boşanmış.

– Kazayla ilgili polis raporunu istedin mi?

– Yunanistan'ın Paris'teki irtibat memuruyla temasa geçtim. İlgileniyor. İçecek bir şey var mı? Bira filan?

Gaëlle ayağa kalktı ve Erwan için sakladığı biralardan birini getirmeye gitti. Gitmişken birkaç kâğıt peçete de aldı.

– Bana bilgi toplamak için fazla acele etmiyormuşsun gibi geldi, dedi peçeteleri sehpanın üstüne koyarken.

Audrey sandviçini peçetelerden birinin üzerine gelişigüzel koydu, sonra mola vermiş bir tamirci gibi parmaklarını sildi.

– Sen söylediklerimi anlamıyor musun? Bir suçlama olmadan, daha fazla bir şey yapılamaz.

– Sahte doktorluk yapmaktan Katz'dan şikâyetçi olabilirim.

Audrey şişenin kapağını sehpanın köşesine yerleştirdi ve avucuyla vurarak açtı, tabii ahşap tabakanın kenarı da çizildi. *Kasten yapıyor.* Kadın polis köpüklü bir yudum aldı, ardından geğirdi. Öneriyi ciddiye bile almamıştı. Gaëlle'in altyazıya ihtiyacı yoktu. Şikâyetçi olarak gerçekten uygun profile sahip değildi: Sürekli hastaneye kapatılma, kırılgan ruh sağlığı... Öte yandan, adli polis, Éric Katz'ı Çivi Adam'la ilgili olarak enselemek istiyordu, yasadışı psikiyatrlık faaliyetinden değil.

Ama temel itiraz başkaydı: Katz'ı büyücü katille ilişkilendiren kanıtlar da –özenle derlenmiş gazete kupürleri, Anne Simoni adı-

na açılmış hasta dosyası, kurbanların öldürülmelerinden *önce* kaydedilmiş adresleri– yasadışı bir aramayla elde edilmişti. Eğer iki *Fantômette*[2] suçlu bulunmak istemiyorlarsa, en iyisi bu kanıtları unutmalarıydı.

– Onu tekrar görebilirim ve ondan DNA örneği almaya çalışabilirim.

– Gerçekten, yavrum, bir daha söyleyeyim: Çok fazla film izliyorsun.

– O örnekler sayesinde, diye üsteledi Gaëlle, onun kimliğini saptayabiliriz.

– Genetik İzler Ulusal Arşivi'nde dosyalanmış olması koşuluyla. Ayrıca ben, adamın böyle bir kaydı olduğunu kesinlikle düşünmüyorum.

– Bu adam kimliğini değiştirdi, bunun için iyi bir sebebi olmalı.

Audrey ayağa kalktı, Mac'ini kapatmadan önce yeniden ellerini sildi.

– Ben gidiyorum. Sen de uyumaya çalış.

Gaëlle bir sıçrayışta ayağa kalktı.

– Hepsi bu kadar mı? Burada bırakıyor muyuz?

– Yarın devam ederim. Bu arada, evden dışarı çıkma, kimseyi arama.

Bir gün daha bu duvarların arasında kalma düşüncesiyle, Gaëlle sıkıntıdan boğulacak gibi oldu.

– Ya yalan söylediyse? diye bir anda sordu.

– Her konuda yalan söylediğini biliyoruz.

– Ben Hussenot'dan söz ediyorum. Ya Yunanistan'daki kazada ölmediyse? Kaçak çalışan bir doktora sahte ölüm belgesi hazırlatmış olabilir. Çocuklarının cesetlerini ve kendisi içinde boş bir tabutu kendisiyle birlikte buraya getirmiş olabilir.

Audrey kahkahalarla güldü. Gaëlle tokat yemiş gibi bir hisse kapıldı.

– Dinle! diye bağırdı. Fransa'ya geri döndü, adını değiştirdi ve yeniden muayenehane açtı.

– Fotoğraflarını gördük: Fizik olarak, Katz'm Hussenot'yla hiçbir benzerliği yok.

– Ya estetik cerrahi?

– Git uyu, diye salık verdi Audrey. Yarın seni ararım.

– Onda mezar odasının anahtarı var!

Kadın polis kapıya doğru yöneldi, ama Gaëlle yolunu kesti.

– Sen ve ben, şimdi oraya gidiyoruz.

2. Georges Chaulet tarafından yaratılmış, elli iki romandan oluşan gençlik serisi. (ç.n.)

– Nereye?

– Lilas Mezarlığı'na. Anıt mezarın kapısını zorlayarak açarız. Tabutlardan biri boş, bundan eminim.

– Sen gerçekten aklını kaçırmışsın. Bırak geçeyim.

Gaëlle kımıldanmadı.

– Erwan'la, çoktan yola çıkmış olurduk.

Audrey çantasının kayışını başının üstünden geçirdi ve teslim bayrağını çekti:

– Gerçekten can sıkıyorsun. Şu kısacık eteğin yerine bir kot pantolon giy, dışarısı buz gibi.

İtalya gecesi.

Loïc için, anılarla dolu değildi. Tam tersine, tüm hafızası bakir bir halde, her seferinde yeniden hayran oluyordu. Bu akşam da mucize yeniden gerçekleşiyordu. Odasının balkonunda oturmuş, her şeyi algılıyordu: Servilerin hışırtısını, ardıçların, lavantanın, zeytin ağaçlarının kokusunu; karanlık kazımaya, gıcırdamaya, ıslık çalmaya başladığında doğadaki binlerce sesi, hatta günün ılıklığını, havuzun çevresindeki taşlara takılıp kaldığını hissediyordu. Yoksunluk çeken bir müpteladan, günlerden beri verdiği mücadeleyle aklını bozmuş birinden, on kilo eksiği olan bir açtan başka bir şey değildi, ama şimdi bu hışırtılı ve kokulu uçsuz bucaksız akıntının içinde hiç kımıldamadan sürükleniyordu – kuşkusuz yemekten önce yuttuğu avuç dolusu ilaç da onu uyuşturmuştu.

Marcello'nun tarif ettiği beyaz Fiat Marea'yı bulmak için araba kiralama şirketleriyle görüşmüşlerdi. Şirket yetkilileri, araştırma gereği bile duymamışlardı: Bu model 2000'li yıllardan beri üretilmiyordu, böyle bir arabayı müşterilerine teklif etmeleri söz konusu bile olamazdı. Loïc ile Sofia şu can sıkıcı sonuca varmışlardı: İşini bilen polisler değillerdi. Kuşkusuz silah tacirleri, aracı Balaghino'nun şirketlerinin birinden almışlardı. *Basta così.*[3]

Bununla birlikte ertesi sabah, yeniden otelleri dolaşmaya karar vermişlerdi, artık ellerinde yeni bir profil vardı: Mafyaya eşlik eden irikıyım bir sarışın; ancak ne gösterebilecekleri bir fotoğraf vardı ne de tarif edebilecekleri ayırt edici bir özellik biliyorlardı. Ayrıca bu lüks oteller, bu eşkâle uyabilecek kırklı yaşlarda işadamlarıyla doluydu. Hiçbir şey bulamazlarsa aynı akşam Paris'e dönmeye karar vermişlerdi.

3. İtalyanca "O kadar" anlamında. (ç.n.)

– Uyuyor musun?

Sofia odasının kapısında duruyordu. Şu tuhaf, kapıya vurmadan içeri girme alışkanlığı. Loïc'in aklına gelen ilk düşünce onu ürküttü: Onunla sevişmeye gelmişti. İkinci düşünce de pek iç açıcı değildi: Onunla barışmak istiyordu. Loïc ona karşı en ufak bir yakınlık hissetmiyordu. Kavgaları, ayrılıkları, çocuklar için verdikleri savaş bütün sevgiyi, her türlü uyumu yok etmişti. Paylaşabildikleri tek şey, Milla ile Lorenzo'ya karşı duydukları sevgiydi, bunu da bir düello gibi, aralarında belirli bir mesafe bırakmaya özen göstererek yapıyorlardı.

Aslında, Montefiori'nin ölümünden beri, karşılıklı öfkeleri bile yerini belirli bir cazibesi olan bir boşluğa bırakmak için yavaş yavaş yok oluyordu. Budist özverisi? Eski Yunan filozoflarının ataraksiyası? Birbirlerinin yanında hiçbir şey hissetmiyorlardı ve belki de bu, geleceğin onlara uygun gördüğü sürdürülebilir tek şeydi.

– Marea'yı düşündüm, dedi Sofia, Loïc'in yanına otururken; ayaklarını taş balkon korkuluğunun direklerinin arasına sokmuştu.

Ağır hareketlerle bir sigara yaktı. Loïc rahatlamıştı: Buraya soruşturmaları hakkında küçük bir sohbet için gelmişti.

– Bu Marea kiralanmamıştı ve Balaghino'ya da ait değildi.

– Nereden biliyorsun?

– Herkes randevuya kendi imkânlarıyla geldi: Babam, Balaghino ve o yabancı.

– Yani?

Tütün kokusu karanlığın rayihalarına karışıyordu. Ovanın üstünde yayılan bir kamp ateşinin kekremsi kokusunu düşündü Loïc. Havadaki yanık kokusu ona hep tuhaf bir zevk vermişti. *Ölümün kokusu...*

– Ona Marea'yı oteli tahsis etmiş olmalı. Bir incelik göstergesi. Floransa'da oteller müşterilerini kiralık araba bulma sıkıntısından kurtarmak için bazen bu tür tekliflerde bulunurlar. Yarın sabah bunu teyit etmek için otelleri dolaşırız.

Kurbağa vıraklamalarıyla kesintiye uğrayan bir sessizlik oldu. Tiz, akordu bozuk ve iç karartıcı bir ses. Loïc, şimdi, Sofia'nın bu büyük villadaki ortak hatıralarını anımsatmaya kalkışmasından korkuyordu ya da daha kötüsü, bir sevgi gösterisinde bulunmasından. Aynı can sıkıcılıkta bir başka olasılık daha vardı: Merhamet dolu bir ses tonuyla kokaini bırakması hakkında onu sorguya çekebilirdi.

Âdeti olduğu üzere, Loïc'in aklına gelebilecek en son cümleyi söyledi:

– Erkek kardeşinle yattım.

Loïc irkildi ve en sonunda dönüp ona baktı. Tek bir el hareketiyle çizilmiş, mükemmel hatlara sahip, duygusuz bir profil. Ve her koşulda, ona hem donuk hem de sert, tam olarak anlaşılması zor bir ifade katan o lanet Asyalı gözleri.

Hemen parçaları birleştirmeye çalıştı: Maço erkek kardeşi ulaşılmaz yengesine karşı hep ilgili olmuştu. Onda olmayan her şey Sofia'da vardı: Asalet, incelik, snopluk. Ama bu kaba polisteSofia'nın hoşuna giden ne vardı? Aslında, Loïc onun hoşlandığı şeyleri *gerçekten* bilmiyordu.

– Ne zaman? diye sordu; sanki yeryüzündeki tüm boynuzlu kocalar adına konuşuyordu.

– Geçen eylülde.

– Çivi Adam olayının ortasında mı?

Sofia'nın sessizliği bir tür onaylamaydı.

– Hâlâ devam ediyor mu?

– Hayır.

– Bitti mi yoksa düşünme safhasında mısınız?

Sofia alçak sesle güldü. Bu, cevabı kendisinin de bilmediğini söylemenin bir şekliydi. Loïc'e gelince, hiçbir yorumda bulunmuyordu. Ayrılmışlardı, Sofia özgürdü ve Loïc, bu konu hakkında, kıskançlık olarak değerlendirilebilecek herhangi bir şey hissetmiyordu. Her şeye rağmen, eski karısının İtalyan jet sosyetesinin parlak ve gürültücü kırklık herifleriyle birlikte olmasındansa onu erkek kardeşinin kollarında hayal etmeyi yeğliyordu. Daha ziyade çocuklarım düşünüyordu. Eğer durum ciddi bir hal alırsa, Milla ile Lorenzo, her zaman onlara karşı beceriksizce ancak iyi niyetle yaklaşmış olan amcalarım daha sık göreceklerdi.

Erwan, özellikle sağlam ve samimi biriydi – onda olmayan her şeye sahipti. Çocuklarının adına, Loïc bayrağı devretmeye hazırdı. Kendisi evsizler tarafından işgal edilmiş boş bir binada uyuşturucuyla kafayı bulurken ya da AIDS'e yakalanmak umuduyla kıçını satarken, Erwan'm Gaëlle'in yanında olduğunu, onun çılgınlıklarını dizginlediğini, onu koruduğunu bilmek nasıl hep yüreğine su serptiyse, böyle bir ilişkinin de düşüncesi bile onu rahatlatıyordu.

Birden, gerçekten ne hissettiğini anladı ve bu da onda kusma isteği uyandırdı. Erkek kardeşi tekneye binmişti, öyleyse o suya atlayabilirdi.

Nihayet ölebilirdi.

Uzun zamandan beri hiç bu kadar iyi bir akşam geçirmemişti.

Bu gece dolaşmasında her şey onu heyecanlandırıyordu. Emmaüs'ten[4] giyinen bu kadının yanında gizlice mezarlığa sızma fikri. Betondan bir karınca yuvasını andıran ıssız banliyö. Bu sabah, Katz'ın peşinde taksiyle geçtiği ve Audrey karşısında ona üstünlük sağlayan sokaklar. Kadın polisin arabası bile –McDonald's kokan bir Hyundai'ydi– gözünde belirli egzotizme sahipti. Tek olumsuzluk, kıçlarından ayrılmayan iki bekçi köpeğiydi, ama her şeye rağmen desteğe ihtiyaçları olabilirdi.

Kıyafeti de olayın önemine uygundu: Sadece jimnastik yaparken giydiği siyah eşofman takımı. O Irma Vep'ti; Louis Feuillade'ın *Vampirler* filminin, ölüme ve kaosa neden olmak için evlere gizlice giren kadın kahramanı.

Ve artık, mezarlığa ulaşmışlardı.

Ana kapıyı geçtiler ve biraz uzağa park ettiler. Yürüyerek geri döndüler ve koruyucu meleklerinin şaşkın bakışlarını umursamayarak, hiç zorlanmadan parmaklığa tırmandılar. Birkaç saniye içinde diğer taraftaydılar; mezar taşlarıyla dolu, sessizliğin hüküm sürdüğü uçsuz bucaksız bir düzlük.

– Buradan, diye fısıldadı Gaëlle.

Gecenin karanlığında, mezarlığın tekdüzeliği daha da belirginleşiyordu. Aynı iç karartıcı renkte, neredeyse birbirinin benzeri yüzlerce mezar taşı. Ebedi yatakhane kenti.

– Tüm bunlar seni eğlendiriyor, ha? diye sordu Audrey, biraz rahatsız bir ses tonuyla.

– Seni eğlendirmiyor mu?

4. Evsizlere, eski mahkûmlara ve göçmenlere yiyecek, giyecek ve barınma yardımı yapan uluslararası kuruluş. (ç.n.)

Adli polis cevap vermedi. Sonunda, Hussenot'ların mezar odasına ulaştılar ve ameliyat eldivenlerini giydiler. Yapı Gaëlle'e sabaha göre daha görkemli –özellikle de daha kasvetli– göründü.

Doğrudan bir tarihi filmden fırlamış gibi duran ferforje kapının üstü iri siyah perçinlerle doluydu. Audrey av çantasını açtı. İçinde, otuzlu yaşlardaki bu zayıf kadının gık demeden buraya kadar taşıdığı bir yığın alet edevat vardı.

– Etrafı dikizle, bekçi ya da gelen biri var mı, bak.

Gaëlle, bütün dikkatini ağaçlı yollara, haçların arasındaki karanlık bölgelere vererek söyleneni yaptı. Taş ormanı ona buz gibi ve duygusuz bakışlar atıyordu. Bu sırada Audrey, alçak sesle küfürler savurarak kilidi kurcalıyordu. Sinirlendikçe git gide daha az temkinli davranıyor, sertçe çantasının içine fırlattığı gereksiz aletlerden *kling klong* diye gürültülü sesler çıkıyordu. Gaëlle'e bu gürültüler sanki çevreyolundan duyuluyormuş gibi geliyordu.

Sonunda adli polis boğuk bir inilti çıkardı ve kapı açıldı – Gaëlle, kadının orgazm olurken de yine aynı iniltileri çıkarıp çıkarmadığını merak etti. İçeride, birkaç basamaktan sonra eksantrik motiflerle süslü –Mısır hiyerogliflerini çağrıştıran siluetler ve semboller– bir parmaklıkla son bulan bir giriş odası vardı. Sabahki çiçekler önde duruyordu, hâlâ kusursuz görünüyorlardı. Gaëlle elinde buketiyle Katz'ı yeniden gözünün önüne getirdi. Bu hikâyede, çılgınlık sınırlarında dolaşan, yoğun bir gizem kokusu vardı.

Parmaklık kilitliydi. Audrey yeniden aletlerini çıkardı. Gaëlle bir el feneri almış, ferforje parmaklığın arasından tabut odasını görmeye çalışıyordu.

– Işığı bana tut, lanet olsun! diye bağırdı Audrey.

Gaëlle ışığı kilidin üstüne tuttu. Çok geçmeden bir *klik* sesi duyuldu. Zıvanalar gıcırdamadı ve bu duruma şaşırdı, geri kalan her şey oraya kadar klişeydi. İlerlediler ve dört ayaklı destekler üzerine yerleştirilmiş üç tabut gördüler; büyük tabut ortadaydı, her iki yanında birer küçük tabut vardı. Birbirlerine baktılar. Tabutlar neden bir döşeme taşının altına gömülmemişti?

Tabutların tam karşısına dua kürsüsü konmuştu, birileri gelip, içinde hüzünlü bir boşluk hissiyle burada tek başına düşüncelere dalıyor olmalıydı; kadife yastığındaki diz izleri de bu geçirilen yoğun saatleri doğruluyordu.

Gaëlle fenerini fazla titretmemeye çalışıyordu. Yaklaşınca, tabutların ahşaptan değil, daha ziyade mat bir malzemeden –cilalanmamış taştan– olduğunu fark etti. Bir rafın üstüne, siyah renk-

li üç urna sıralanmıştı; boyutlarıyla farklı boylardaki bira kupalarını andırıyorlardı. Ürpertici. Yine de Gaëlle elini büyük tabutun üstüne koydu. İlk sürpriz: Tabut ahşaptandı, ancak üzerine koyu renk boya sürülmüştü. İkinci sürpriz: Kapağı oynuyordu.

– Kahretsin, diye elinde olmadan bağırdı, kapalı değil.

Hiç düşünmeden, fenerini dişlerinin arasına sıkıştırdı, sonra üst kısmı itti: Tabutun içinde bir ceset vardı, ama tamamen gri bandajlarla sarılmıştı. Bu o denli çılgınca görünüyordu ki, fenerini gayriihtiyari eline alarak geriye doğru gitti. Yeniden fenerini cesede doğru tutarken, Louvre Müzesi'ndeki gerçek bir mumyayı çağrıştıran cesede uzun uzun baktı; gözlerine inanamıyordu. Sanki büyümesini engellemek istermişçesine sıkıca sarılıp bağlanmış bir bedeni çağrıştıran, kararmış aynı bandajlar, sıkı sıkı saran sargı bezlerinin altında aynı kabartılar.

İki kadın kımıldamadan duruyordu. Karşılaştıkları şeyin acayipliği, mezar odasının lanetli atmosferi, cesedin korkutucu görüntüsü, bunların hepsi iki kadının kanını dondurmuştu. Şaşkınlığın etkisi geçer geçmez, Gaëlle'in aklına ilk başta düşündüğü şey geldi: Tabutun içindeki Philippe Hussenot değildi. Hiç duraksamadan cesedin suratını eliyle yoklamaya başladı. Şakaklarının hizasında bir sargı bandajı hafifçe çözülmüştü: Tuttu ve açmaya başladı. Tabutun diğer tarafında duran Audrey'nin ürkmüş gözlerle kendine baktığını hissediyordu; ancak ona engel olmak için ne bir şey söylemiş ne de bir harekette bulunmuştu: O da bilmek istiyordu.

Gaëlle önce alnı –daha ziyade, bandajların temasıyla parlaklaşmış gri bir yüzey– sonra da gözleri açtı: Gözkapakları dikilmiş, karanlık iki göz çukuru. Eğildi ve tahmin ettiği şeyi doğruladı: Gözyuvarları çıkarılmıştı. Mumyanın kendisi kadar soğuk bir şekilde, suratı açmaya devam etti. Çeneye ulaşınca, gerçeği kabullenmek zorunda kaldı: Bu fotoğraftaki adamdı. Philippe Hussenot, yeşile dönmüş ve kuruyup sertleşmiş bir halde burada yatıyordu. Onu kim mumyalamıştı? Katz mı? Eski karısı mı? Aileden başka biri mi?

Kafasını kaldırdı ve yukarıdaki tahtanın üstünde duran üç urnaya baktı. Onları gördüğünde içlerinde kül olduğunu düşünmüştü. Aslında organlar vardı. Eski Mısırlılar, "kanopos" denilen vazolara tahnit edilen cesetlerin iç organlarını koyardı. Gaëlle başka ayrıntıları da hatırladı (ergenlik çağında, "firavunlar" dönemine ilgi duymuştu): Tahnitçilerin ölen kişinin beynini bir çengel yardımıyla burun deliklerinden nasıl boşalttıklarını, içi boşaltılan

karnı, dövülmüş mirrayla, tarçınla, başka kokulu bitkilerle doldurmadan önce nasıl palmiye şarabıyla yıkadıklarını biliyordu.

Geri çekildi. Tahmini doğru çıkmıştı. Tüm bu karmaşa Katz'ın eseriydi. Onu, cesetlere sarmadan önce sargılarını zamka batıran Eski Mısır'ın tahnitçileri gibi, dik ve uzun kulakları olan siyah köpek başıyla tasvir edilen bir Anubis maskı takmış olarak, gülünç bir kılıkla hayal ediyordu.

Bunu neden yapmıştı?

Hussenot'yla ilişkisi neydi?

Audrey'nin feneriyle alttan aydınlanan iki kadın bakıştı. Tek kelime etmeden anlaştılar. Çocukların tabutlarına bakmadan buradan ayrılmayacaklardı.

63

Güneş doğduğunda, Erwan artık başka bir adamdı.

Çürümüş bir ağaç kütüğünün altında, üzeri yapraklarla örtülüydü, artık ne sivrisinek ısırmalarını ne de pantolonunun içinde kaynaşan böcekleri hissediyordu. Yağmurluğuna sarınmıştı – Afrika'da onsuz olmazdı; o sadece çamura bulanmış diğer şeylerden biriydi.

Vintimille'nin gerçekten gittiğine kanaat getirince Tutsilerden mümkün olduğunca uzaklaşmak ve yaralarına pansuman yapmak için sığınacak bir yer bulmak amacıyla yeniden koşmaya başlamıştı. Artık düşürümüyordu, artık bir umudu kalmamıştı: Sürüngen gibi hareket ediyor, hayatta kalmaya çabalıyordu, hepsi o kadar. Köklerin ve sazlıkların arasında sığınacak bir ağaç gövdesi bulana kadar bir saatten fazla koşmuştu, içeri girdiği boşluğu dallarla kapatmıştı. Silah sesleri, patlamalar, cesetler, korkunun ve ölümün neden olduğu titremeler, hepsi devam ediyordu; bunları elektrik boşalmaları halinde kollarında ve bacaklarında hâlâ hissediyordu. Sadece bu yankılanmaların azalmasını ve sonunda kafasının yeniden çalışmasını beklerken iyice büzülüp kalmıştı.

Onu saklandığı delikte bulmalarından korktuğu için saatlerce bir milim bile kıpırdamadan durmuştu. Manzaranın içinde kaybolup gittiğini umut ediyordu, ama tam tersine bu sulu cangıl onun içinde kaybolup gitmişti. Bedenine işlemiş, onu iyice özümsemiş, yok etmişti. Zihni bir nebze özgürlüğüne kavuşurken, o bir salgıya, balçığa, çürümüş bir nesneye dönüşmüştü.

Gecenin ortalarında, etrafında hiç insan olmadığına kanaat getirince durumunu gözden geçirdi. Ne pahasına olursa olsun çatışma bölgesinden çıkmak için bir çözüm yolu bulmak zorundaydı. Ama ondan önce, nehri geçmek, Cité Radieuse'ün eski gece bek-

çisi Faustin'le, namı diğer Méphisto'yla konuşmak için bir piragua bulması gerekiyordu. Son cevapları almadan buradan ayrılması söz konusu olamazdı.

Babasını aramaya çalışmıştı; bağlantı yoktu. Sonra aklına başka bir şey geldi: Hiçbir –"lanet olası!"– durumda Yukarı Katanga'ya gitmemesi gerektiğini söylemek için onunla görüşen MONUSCO'nun Kanadalı komutanı Danny Pontoizau. Erwan gece yarısına doğru ona ulaşmayı başarmıştı. Konuşma ilk başlarda bağırıp çağırmalardan, Québec lehçesiyle edilen küfürlerden ibaretti. Subay sonunda sakinleşmiş, Erwan da ona durumunu açıklayabilmişti.

– Orada çatışma hâlâ sürüyor mu? diye sormuştu Pontoizau.

Dünya tersine dönmüştü. Ona yaşanan kıyımı anlatan, sivil ve acemi çaylak Erwan olmuştu.

Çatışmaların yeniden başlamış olması subay için iyi bir haber değildi.

– Silahlar?

Erwan ona gördüğü (ya da hissettiği) silahlardan bahsetti: Havan topları, Javelin füzeatarlar, RPG, otomatik silahlar – MK12'ler. Pontoizau ona YKÖC hakkında da sorular sordu ve çarpışma sonrası milislerin durumunu öğrenmek istedi. Tahmini bir cevaptı. Hattın diğer ucunda sessizlik oldukça anlamlıydı: Québec'li şaşırmıştı. Erwan kendi durumunu gündeme getirmek için bu sessizlikten yararlandı: Birkaç saat ancak dayanabilirdi.

– Canlı olarak demek istiyorum.

– Bunu hak ettin, şapşal herif!

– Bu sizin göreviniz...

– Görevmiş, yeme beni! Bu yaptığın aptallıklarla gerçekten çok hoşsun, burada yapacak başka işlerim olmadığını mı sanıyorsun?

Sert bir eleştiri daha. Asker o kadar yüksek sesle bağırarak konuşuyordu ki Erwan bu bağırış çağırışların yerini belli etmesinden korkuyordu.

Sonra, hiç ummadığı anda Pontoizau o sihirli cümleyi sarf etti:

– Yerinden kımıldama, geliyoruz.

– Koordinatlarımı istiyor musunuz?

– Koordinatların bende var: İridyum'un konumunu gösteriyor.

Şaşkınlık. Demek ki babası, yola çıktığı günden beri onun tam olarak nerede olduğunu hep biliyordu. Bir aşırı saflık daha: İhtiyar onu hep gözetim altında tutmuştu. Görünmez olmak için artık çok geçti. Tam tersine: Nehri geçebilir, Hutu bölgesine girebilirdi, Pontoizau nerede olursa olsun onun yerini bulabilirdi.

Birkaç küfrün ardından BM görevlisi sabah saatlerinde onu arayacağına söz verdi. Saat gecenin biriydi, çamurla dolu oyuğunda kımıldamadan duruyordu, çatı görevi gören yapraklı dalları iyice sıkılaştırmış ve her türlü riski göze alarak alın lambasını yakmıştı. Artık ikinci perdeye geçme zamanı gelmişti: Morvan'm geçmişiyle ilgili dosyaya.

İşte bu nedenle, altı saat sonra Erwan artık başka bir adamdı.

Sonunda babasının kim olduğunu biliyordu.

1971 başı, Psikiyatr Michel de Perneke, uzun süreden beri kafasını kurcalayan hastası hakkında Fransa'da araştırma başlatmıştı. Bir özel detektife para ödemek, psikiyatr bir meslektaşından yardım istemek ve psikiyatri öğrencilerinden amatör bir ekip oluşturmak zorunda kalnuştı – şurası kesin ki, soruşturma kusursuzdu. Polis raporları, gazete kupürleri, tanıklıklar, nüfus kayıtları, uzman görüşleri: Dosyada, Grégoire Morvan'ın insanı dehşete düşüren çocukluğu bütün ayrıntılarıyla yer alıyordu.

Her şey İkinci Dünya Savaşı'yla başlamıştı. Ancak bunun ne Fransa'nın Almanya'ya karşı (kötü) yürüttüğü başarısızlığa uğramış savaşla ne Normandiya Çıkartması'yla ne de Direniş'in yeraltı mücadelesiyle ilgisi vardı. Tam olarak iç karartıcı, kayda değer olayların yaşanmadığı, bir başka deyişle utanç verici İşgal dönemiyle alakalıydı. Karaborsa, yeşil üniformalılar, işbirlikçiler ve suç ortaklığı. Yer, Picardie bölgesinde, Noyon yakınlarındaki Champeneaux'ydu: O tarihte nüfusu yedi bindi. Weygand Hattı'nın çökmesinin ardından 1940'ta işgal edilmesi dışında kasabanın hiçbir özelliği yoktu. Dört yıl boyunca Alman boyunduruğunda kalmuştı (Almanların ilk yüksek komuta merkezi, otuz kilometre mesafedeki Compiègne'deydi) ve düşmanla iyi anlaşmuşlardı, Almanlarla uyum içinde çalışan yerel yönetim, Chleuh'leri[5] besleyen çiftçiler, işgalciye bağlılığını gösteren kasabalılar. Fransa'nın özgürlüğüne kavuşması büyük sevinç gösterilerine sahne olmuştu. Savaşta başarısız olunmuştu, ama barışta başarılı olunacaktı. Savaşta düşmana boyun eğmiş olanlar, kuşku götürmez yurtseverliklerini –ve intikamcı ruhlarını– hemen sergilemişlerdi. Champeneaux, saçları kazınmış kadınlar, yani "Almanlarla yatmuş" kadınlar konusunda hüzünlü bir rekoru eline geçirmişti.

5. Fransızların İkinci Dünya Savaşı sırasında, Alman askerlerine küçümseme yollu verdikleri ad. (ç.n.)

Bu kadınlar arasında, Noyon'daki Wehrmacht karargâhında sekreter olarak çalışmış yirmi iki yaşındaki Jacqueline Morvan da vardı. Özgürlükle birlikte, "düşmanla işbirliği yapmak"tan ve o zamanın deyişiyle "düşmanla yatay ilişki kurmak"tan tutuklanmıştı. Eylül 1944'te, okul avlusunda yargılamak için onu hücresinden çıkarmışlardı. Halk galeyana gelmişti. Onu soymuşlar, saçlarını kazımışlardı. İnsanlar alnına gamalı haç çizmiş, sonra özellikle öfkesini alamamış bir grup (içlerinde kadınlar da vardı) taşa tutmak için onu kasabanın dışına götürmüştü. Zavallı kadın kanlar içinde kalınca da erkekler üzerine işemiş ve ölmesi için onu yolun kenarına bırakmışlardı.

Suçu: Genç daktilo kız, iki yıl boyunca Hans Jurgen Herhoffer adında bir subayla aşk yaşamıştı – ülkesinde bir yazar olan adam, Wehrmacht'ta levazım yüzbaşısıydı ve Picardie bölgesindeki Alman birliklerine erzak tedariki onun denetimi altındaydı. Diğerlerinin arasında ne iyi ne kötü de bir Fritz'di,[6] ama Jacqueline onunla aşk yaşadığı yıllarda karnını doyurmuştu.

1944 ilkbaharında, Herhoffer Rus cephesine gönderilmişti ve ondan bir daha haber alınamamıştı. Birkaç ay sonra da Jacqueline günahının bedelini çok ağır ödemiş, ancak ölmemişti. Ailesinden miras kalmış çiftlik evine kadar sürünerek gitmişti. Dosyada kendini nasıl tedavi ettiği ve karnını nasıl doyurduğu yazmıyordu, ama hareket edebilecek duruma gelince evin bütün kapı ve pencerelerini kapatarak kendini içeri hapsetmişti.

Zaman akıp gitmişti. Vicdan azabı çeken, Champeneaux sakinleri her hafta ona yiyecek, giysi, sigara, yakacak odun getirmeye başlamıştı; erzakını almak için Jacqueline'in açmayı kabul ettiği pencerenin bir köşesinden içeri bırakıyorlardı. Kimse onu görmüyordu. Kimse onunla konuşmuyordu. O kasabanın sırrıydı. Bir utanç ve pişmanlık vesilesiydi. Ona yiyecek ve benzeri şeyler getirerek kasabalılar suçlarının kefaretini ödemeyi umut ediyorlardı.

Onun varlığına alışmışlardı. Ondan bir dilenci, bir marjinal, bir yaratık gibi söz ediyorlardı. Çiftlik evi, herkesin uzak durmaya özen gösterdiği bir orman yolunun kenarındaydı, hatta 1947'de, onu kendilerinden biraz daha uzak tutmak için başka bir yol inşa etmişlerdi. Bazen ateş başında, onun hakkında delice hikâyeler anlatıyorlardı. Aklını yitirdiğini, kafasını kazımaya devam ettiğini, Fritz'in ona hediye ettiği bağ bıçağıyla vücudunu kestiğini söylüyorlardı. İninden sayıklamalar, Almanca şarkılar, kahkahalar, ağlama sesleri, çığlıklar duyulduğunu anlatıyorlardı.

6. Küçümseme yollu Alman askeri. (ç.n.)

Özellikle de bir çocuğu olduğunu iddia ediyorlardı.

Bu söylenti 1945 yılında yayılmaya başlamıştı: Alman askerinden gebe kalmış olan Jacqueline, çocuğu tek başına, evinden yükselen pis kokular sebebiyle domuz ahırında doğurmuştu. Kimileri bebek ağlamaları duyduğunu söylerken kimileri de şafak vakti evin etrafında gizlice dolanan bir siluet gördüğünü iddia ediyordu. Ayrıca kadının küçük çocuk elbiseleri istediğini ileri sürenler de vardı.

Yıllar geçtikçe Morvan sorunu büyümeye başlamıştı. Bölge meclisi her toplandığında Jackie –ondan bahsetmek gerektiğinde, herkes tereyağı veya başka taze ürünler almak için ona yaltaklandığı günlerdeki adını kullanıyordu– sorunu gündeme geliyordu: Kulübeye girmek gerekir miydi? Sosyal hizmetleri haberdar etmek gerekir miydi? Ya da kolluk kuvvetlerini?

Sonunda belediye harekete geçmeye karar vermişti... 1952'de. Jandarmalar kapıyı kırmış ve bir çöp yığınıyla karşılaşmışlardı. Ev tamamıyla dökün tülerle doluydu. Bir odanın içinde, yarı çıplak, hiç konuşmayan bir oğlan çocuğu haftalar önce ölmüş annesinin yanında duruyordu. Jacqueline'in cesedi şişmişti, yeşillenmişti ve gamalı haçlarla kaplıydı. Çocuğun bedeni ise bir iskeleti andırıyordu, kabuk bağlamış yaralarla, yara izleriyle doluydu. Bu kez Champeneaux skandalı örtbas edememişti. Bölge gazeteleri kasabaya hücum etmişti. Fotoğraflar çekilmişti. Yazılar yazılmıştı.

Hiç kuşkusuz, Erwan'a en çok acı veren, belgelerin yer aldığı bölüm oldu: Sararmış gazete sayfalarındaki makaleler, günlük adli suçları basan *Qui? Détective* gazetesinin birinci sayfadan verdiği haber. Bütün gece dönüp dönüp fotoğraflara bakmıştı: Annenin cesedi, bir örtüye sarılmış oğlan çocuğu, kulübenin içinin iğrenç görüntüsü. Alın lambasının ışığında bu resimlere bakmak için kendini zorlamıştı; bu çürümüş cesedin babaannesi, örtünün altından sadece sanrılı gözleri görünen bu yabani çocuğun da Grégoire Morvan, yani *Padre* olduğuna kendini inandırmak zorunda kalmıştı.

De Perneke'nin hafiyesi ya da hafiyeleri sosyal hizmetlerin değerlendirmelerine, psikiyatrik raporlara da ulaşmıştı. Böylelikle çocuğun ilk yıllarının izini sürmek mümkündü; o zamanlar oğlanın adı henüz Grégoire olmamıştı; ufaklık, annesinin ona verdiği addan başka bir ad bilmiyordu: "Küçük pislik", "küçük piç" anlamına gelen Almanca Kleiner Bastard.

Doktorlarla geçirilen seanslar boyunca, çocuğun Fransızca-Almanca arası karman çorman bir dille kendini ifade etmeye baş-

laması epey zaman almıştı. Azar azar da olsa bazı ayrıntılar veriyordu: Üzerinden hiç çıkarmadığı kir pas içindeki elbisesiyle dolanan annesi, saçları kazınmış kafası (çocuğu bunu yapmaya zorlamadan önce kafasını hep kendi tıraş ediyordu), alnındaki kabuk bağlamış, enfekte olmuş gamalı haçı, dışkılar arasında sürdürdükleri iğrenç hayatları.

Jacqueline başka bir dünyada yaşıyordu; kasabalılara karşı beslediği intikam duygusundan, Fritz'ine duyduğu takıntılı aşktan, işkence ettiği, ama kimi zaman da âşığıyla bir tuttuğu çocuğa duyduğu tiksintiden kaynaklanan hezeyanlar içindeydi. Kelimelerin arasından çıkardıkları kadarıyla çocuğa cinsel istismarda bulunduğunu da tahmin ediyorlardı. Bu seansların bazı bölümleri dayanılır gibi değildi: Çocuğu sigarasıyla nasıl yaktığı, nasıl kestiği, "ona bir şeyler yapmak" için buz gibi evde, çöplerin arasında nasıl kovaladığı yazılmıştı.

Çocuk devlet himayesine alınmıştı. Belgelerde ona neden Grégoire adı verildiği yazmıyordu. Bir pedopsikiyatri enstitüsünde aylarca kaldıktan sonra, Paris'in banliyösündeki bir koruyucu ailenin yanma verilmeden önce Soissons yakınlarındaki bir yetimhanede, ardından da Beauvais'deki bir yurtta entegrasyon dönemi geçirmişti. Dosyada bu entegrasyon yıllarıyla ilgili birtakım ipuçları da vardı: Grégoire uyum sağlıyor, ancak öğrenim açığını kapatamıyordu.

Erwan böylesi işkencelere maruz kalmış bir çocuğun beyninin ne hale gelmiş olabileceğini düşünüyordu: Travmalar, ruhsal yaralanmalar, yoksun bırakılmalar ileride ancak kendini şiddet ve delilikle gösterirdi. Zaten eğitim kurumlarının düştüğü notlar da sorunları işaret ediyordu: Hırsızlıklar, kavgalar, küfürler.

Nihayet, diplomasını aldıktan sonra Grégoire askerlik görevini tamamlamış ve asayiş memuru olmuştu – o dönemde hâlâ "şehir zabıtası" deniyordu. Kendini toparlamıştı. Üniforma ve disiplinle, en azından görünüşte, normale dönmüştü.

Erwan, onun, küçük piçin, günahın ve ihanetin çocuğunun, kendine Bröton köken, güçlü soy sop uyduran İhtiyar'ın hayatı boyunca benzer ne tür yalanlar söylemiş olduğunu düşünüyordu. Onun bu şaşkınlığını bir kat daha artıran başka bir olgu daha vardı: Ondan önce bu sayfaları De Perneke okumuş ve bazı bölümlerin altlarını çizerek, kenarlarına yorumlar yazarak notlarla doldurmuştu. Psikiyatr, okullarda işlenecek kadar ilginç olan bu vakadan son derece etkilenmişti: Grégoire'ı, tropik kuşakta kaybolmuş genç polisi kobayı, inceleme –ve deney– konusu yapmıştı.

Dosyanın devamı Erwan'ı daha az ilgilendiriyordu: Bu kısımda onun her zaman tanıdığı babası vardı. Çömez gizli ajan, güç sahibi olmak isteyen sağdan soldan topladığı bilgileri kullanan genç bir polis. İç Güvenlik Müdürlüğü'nün ve emniyet istihbaratının raporlarına göre genç devrimci 68 Mayısı'nda, bu görevinde tökezlemeden önce Troçkistler, SAC[7] ve sosyalist polisler arasında üçlü ajan olarak çalışmıştı – amfetaminin etkisi altında faşist militanlara saldırmıştı, halbuki bir yandan da SAC'taki sahte polis meslektaşlarının yanında dövüşüyordu. Omar Bongo'nun yakın koruması olarak Gabon'a sürgüne yollanmadan önce, polislikten atılmaktan son anda kurtulmuştu – bir paralel polis operasyonu sırasında topladığı bilgiler sayesinde. Böylece katil avcısı ve gizli ajan, efsanevi Morvan doğmuştu.

Şafak sökene kadar, Erwan bu bilgileri kafasında evirip çevirmiş, ilk yıllardaki Kleiner Bastard'ı, köklerini düşünüp durmuştu. Şu an için, yaptığı bu keşfin sonuçlarını düşünmüyordu, ancak bunların son derece allak bullak edici olacağı belliydi: Babasını, o canavarı, annesini döven adamı, pisliklerin şahını yeni bir bakış açısıyla değerlendirmeliydi.

Telefonu titreştiğinde bunları düşünüyordu. Kendini bu duyguya kaptırmış bir halde birkaç saniye bekledi –fetüs pozisyonundaydı, uyuşmuş bedeni tüm duyarlığını yitirmişti– sonra ıslanmış çantasının içinden telefonu çıkardı ve ekrana baktı: Babası.

Telefonu açacaktı ki, iki şeyi fark etti.

İlki, güneş doğmuştu.

İkincisi, iki gözü iki çeşme ağlıyordu.

7. Service d'Action Civique (Sivil Eylem Hareketi), Fransa'daki 68 Olayları'nda De Gaulle'ü desteklemek üzere sağcıların kurduğu örgüt. (ç.n.)

65

Bütün gece Morvan, Cross ve suratsız bir dümenciyle –tüm akıntılardan ve ivinti yerlerinden kurtulmayı beceremese kolayca gözden çıkarılabilecek bir adam– birlikte motorlu piraguasıyla nehir boyunca aşağı inmişti. Gece saat üç sularında Grégoire, oğlunun onunla temas kurmaya çalıştığını –ve başaramadığını– fark etmişti! Şafak sökene kadar oğlunu sürekli aramıştı, ancak bir sonuç alamamıştı. Sonunda Erwan cevap veriyordu.

– Nasıl gidiyor? diye sordu, hemen konuya girerek.

– Sıcak. Her yer havaya uçtu.

– Silah seslerini duyduk.

– Şu an kesildi.

– Bir dahaki sefere kadar. Salvo nerede?

– Salvo'yu tanıyor musun?

– Ne sanıyordun? Tek başına gitmene izin vereceğimi mi?

Sessizlik oldu; sanki Erwan, hattın diğer ucunda, ne dereceye kadar kandırıldığını düşünüyordu. Bu noktada yerinmenin gereği yoktu – insan her zaman yakınlarına göz kulak olmak zorundaydı. Öte yandan, o da Banyamulenge tarafından aldatılmıştı.

– Ortadan yok oldu. İçi para dolu bir valizle...

– Para kimin için?

– Ölülerin Ruhu'na getiriyordu.

Bunda şaşıracak bir şey yoktu: Salvo yarı Kongolu yarı Tutsi olarak, birbirlerinden nefret eden bu iki halk arasında hep bir ulak, bir *go-between* görevi görmüştü. Bir taşla üç kuş vurmuştu: Oğluna eşlik etmesi için Morvan'ın parasını, soruşturmasında ona yardım etmek için Erwan'ın parasını aldıktan sonra herhangi bir kaçakçılık parasını teslim etmek ve komisyonunu almak için Lontano'ya dönmüştü. Parayla buharlaştığına göre dördüncü bir sebebi daha olabilirdi.

Erwan devam etti – sesi hem soluk soluğaydı hem de yorgundu:

– Bu salak herif neyin peşindeydi bilmiyorum... Sonunda ortadan kaybolmak için bütün bu yolu benimle gelmesi mantıksız. Valiziyle bir uçağa binip Avrupa'ya da gidebilirdi.

Morvan onun planını tahmin ediyordu: Erwan'ın ölümü, Salvo'nun ortadan kaybolması için bir sis perdesi görevi görecekti – gözlerin başka yere çevrilmesi için bir Fransız'ın ölümünden daha iyi bir şey olamazdı. Tutsilere gelince, onlar da bu parayı kaybettiklerini kabullenmek zorunda kalacaklardı. *Kahrolası Zenciler...* Afrikalı bir Sun Tzu tarafından *Karmaşa Sanatı* artık yazılmalıydı.

– *Vintimille?*

– Beklemedi.

Morvan acımasızca güldü.

– Pekâlâ, yavrum, şanslısın; seni almak için yola çıktım.

– Ne?

– Bu vahşilerin çiğ çiğ yemesi için seni orada bırakacağımı mı sanıyorsun?

– Bu niyetinden vazgeç. Lubumbaşi'deki MONUSCO karargâhının komutanı Pontoizau'yu aradım. Birkaç saat içinde beni buradan çıkaracaklar.

Hiç de aptalca değildi: Katanga cangılında BM, yerlerinden kıpırdamamaları için kendilerine milyonlar ödenmesine rağmen insanın bel bağlayabileceği tek şeydi. Morvan Québec'liyi sadece bir kez görmüştü: Anlaşılması imkânsız bir dil konuşan, sütlacı andıran kafasıyla bir para kasası gibi yapılı bir adamdı. Adamın ettiği değeri bilmesine imkân yoktu: Bunu daha sonra değerlendirecekti.

Bunları düşünürken, manzarayı hayranlıkla seyrediyordu. Dıştan takma motor dalgaları yarıyor, pruva bodoslamasının iki yanında altın sarısı köpükler oluşturuyordu. Bütün gece bu anı beklemişti: Güneşin doğuşunu. Göz alabildiğine uzanan orman olağanüstü bir ışık tozunun içindeydi.

– Saat kaçta gelecekler?

– Öğlene kadar. Helikopterle. Beni telefonla aramaları gerekiyor.

Pontoizau Puma'yla gelmezdi–çok ağır, çok gürültülüydü– bir Apache veya bir Tigre'yle de – çok saldırgandı. Daha ziyade denizde kurtarma görevinde kullanılan bir Dauphin'i tercih edecekti. Her halükârda, savaş bölgesinde yolunu şaşırmış zavallı bir aptal için bu pahalıya mal olacaktı. Ayrıca yerden fırlatılan bir RPG'nin hedefi olma ihtimalleri de vardı – Katanga topraklarında, bütün söylentilerin doğru çıkma olasılığı yüksekti.

– Tam olarak nerede gizleniyorsun?

– Bir ağaç kovuğunun içinde.

Morvan kahkahayı bastı – Afrika'nın bu acı alayları karşısında asla suratını asma.

– Yerinden kımıldama. Öğlen olmadan önce Lontano'da olacağım.

– Baba, çabanı takdir ediyorum, ama geldiğin yere dönebilirsin.

– Benimle tartışacak durumda olduğunu sanmıyorum.

– Sana söyledim, Pontoizau'ya haber verdim ve...

– Senin kıçını silmek için iki kişi çok değil. Bulunduğun yerde kal ve sakin bir şekilde beni bekle.

– Hayır. Nehrin diğer kıyısında görmem gereken biri daha var. *Faustin Munyaseza.*

– Eğer bir köpek olsaydın, çoktan iğne yapıp seni öldürmüşlerdi. Ne zaman duracaksın, lanet olası? Obüsler her yerde vızıldarken, çayırlarda at koşturup küçük Maigret'yi[8] oynayabileceğini mi sanıyorsun? Milyonlarca avro değerindeki helikopterler senin için gelirken, zavallı baban kahrolası bir piraguayla sana doğru yaklaşırken?

Bu kez Erwan güldü: MONUSCO'nun imkânları ile babasının imkânları arasındaki karşıtlık onu eğlendirmişti.

– Bir kez daha söylüyorum, bu niyetini takdir ediyorum...

– Tanığın kim? dedi Grégoire; laf olsun diye sormuştu.

– Méphisto, Interahamwelerin komutanı. Bu isim sanırım sana bir şeyler çağrıştırıyor.

– Ondan bir şey öğrenebileceğini mi düşünüyorsun?

– Denemeye değer.

– Onu nasıl bulmayı düşünüyorsun?

– Cesetleri takip edeceğim.

– Peki, nehri nasıl geçeceksin?

Erwan cevap vermedi, kuşkusuz içinde bulunduğu durumun saçmalığını düşünüyordu. Ancak Morvan bu son zorluk üstünde fazla durmuyordu: Bu odun kafa yine bir şekilde başının çaresine bakacaktı.

– Sana kovuğundan çıkmamanı tavsiye ediyorum. Şansını zorlama. Zaten yeterince zorladın.

Birden piragua yavaşladı. Yapraklardan oluşan bir kubbenin altına giriyorlardı. Motorun homurtusuna maymunların çığlıkları, kuşların ötüşleri ekleniyordu. Tanrı'nın açık kollarından sonra onun evine giriyorlardı: Katedral'e. Kaşkemer biçiminde bir

8. Belçikalı polisiye yazarı Georges Simenon'un kahramanı detektife gönderme. (ç.n.)

mimari, ağaçların tepelerinden oluşan vitraylı çatı, çürümekte olan ağaç kabuklarından yayılan buhur kokuları. Uçsuz bucaksızlıktan öze, sonsuz gökyüzünden günah çıkarma kabininin ölgün ışığına geçtiğinde Afrika'nın gücü insanın boğazını sıkıyordu. Avrupa'da gelecek insanın el çizgilerinden okunurdu. Burada ise yaprakların damarlarından okunuyordu.

– Dosyanı okudum, baba...

Erwan'm ses tonu kaygılı, son derece ciddiydi.

– Hangi dosya?

– De Perneke'nin dosyası.

Morvan bu dosyanın var olduğunu hep biliyordu; pislik herifin kaçmasından sonra onu haftalar, aylar boyunca aramıştı. Sonunda psikiyatrın onu yanında Belçika'ya götürdüğüne kanaat getirmişti. Bir hata daha...

– Ee, yani? diye sordu ruhsuz bir sesle.

– Champeneaux hikâyesini okudum.

Morvan onu duymamak için tüm dikkatini manzaraya vermişti. Piragua yeniden güneşe kavuşmuştu. Bir Chagall tablosundaymış gibi tekne sanki ışığa doğru kanatlanmıştı. Bakır kırmızısı yakıcı güneş nedeniyle gözlerini kısıyordu. Birden oğlunun susmuş olduğunu fark etti.

– Yerinden kımıldama, diye yineledi. Seni almaya geliyorum.

Telefonu kapattı ve başını öne eğdi, kendini motorun kesik kesik gelen homurtusuna ve dalgaların gürültüsüne teslim etti. Motorun sarsıntılarının sinir uçlarına kadar yayıldığını, benzin kokusunun tenine nüfuz ettiğini, köpüklerin yüzünü kırbaçladığım hissediyordu... Salvo usulü oynayacaktı. Bir taşla (en azından) iki kuş: Oğlunu kurtaracak ve eski günlerin anısına Méphisto'yu öldürecekti. Hutu sadece rahatsız edici bir tanık değil, aynı zamanda hiç pişmanlık duymadan yüzlerce kişiyi öldürmüş gerçek bir pislikti. "Bir Hutu daha az, bir çiçek daha fazla" diyordu bir Tutsi atasözü.

Nehrin değiştiğini fark etti. Dalgalar şimdi, sıcak ve dumanı tüten bir katran akıntısı gibi kapkaraydı. Kirli bej rengi köpükler retinayı kirletiyordu. Kafasını kaldırdı: Sabah fırtınası yaklaşıyordu, etkisini yavaş yavaş gösteren bir sürü karanlık düşünce ve Kassandra usulü kehanetler.

Ölmekten korkmuyordu. Sadece yargılanmaktan korkuyordu.

Erwan, tam olarak ne biliyorsun?

Erwan, nehir kenarında, sık yüksek otların ardına gizlenmiş yeni bir patika bulmuştu. Kimi zaman ayak bileklerine kadar çamur birikintisi içinde bata çıka ilerliyor, kimi zaman da laterit, kırmızı ve kaygan kıvamını yeniden buluyordu. Hava, su yüklü bir sis tabakasından başka bir şey değildi. Kapüşonunun altında, başı öne eğik, bastığı yere dikkat ederek ilerliyor ve zaman zaman sol tarafında, nehrin yüzeyinde pıtırdayan su damlalarını görüyordu.

Yola çıktığından beri ne bir piragua görmüş ne de herhangi biriyle karşılaşmıştı. Salvo ona, eskiden bir kıyıdan diğerine geçmek için bir sal kullanıldığını söylemişti, ama bu savaş öncesiydi. Peki, şimdi nehri nasıl geçmeyi ümit ediyordu? Erwan bu düşünceler içindeyken sazlıkların arkasından gelen bir gürültü duydu.

İçgüdüsel olarak Keleş'ini sımsıkı kavradı. Sessizce yaklaştı, bir ağaç gövdesine oyulmuş, üstünde gıcır gıcır bir Enduro Yamaha 45 motor bulunan ince uzun bir piraguanın pupasını gördü. Ona gereken de tam olarak buydu. Bir adım daha attı; gördüğü şeye anlam verebilmek için birkaç saniye beklemesi gerekti.

Bir Siyahi, yükünü, motorun pervanesini, yedek yakıtını gözden geçirerek hazırlıklarını tamamlamak üzereydi. Turuncu renkli bir can yeleği giymişti – savaş alanının iki tarafı için de ideal bir hedefti, ama kuşkusuz yüzme bilmiyordu.

Bu eski dost Salvo'ydu, büyük çıkış için hazırdı...

Erwan tekneye doğru pozisyon aldı ve sert bir hareketle tüfeğin namlusuna mermi sürdü. Banyamulenge irkilip sıçradı, az kalsın suya düşüyordu.

– Patron, diye bağırdı, ellerini havaya kaldırırken.

– Kapa çeneni.

– Başka türlü davranamazdım, ben...

– Kapa çeneni dedim sana.

Kayıp düşmeden tekneye çıkmalıydı. Piraguanın sallanmalarını dikkate almalıydı. Gözlerini Siyahi adamdan ayırmamalıydı.

– Patron, diye yalvardı beriki; elleri hâlâ havadaydı. Sana açıklayabilirim.

– Bunu yolda anlatırsın.

– Yolda mı?

Erwan piraguaya tırmanmayı başardı.

– Karşı kıyıya geçiyoruz.

– Patron, bu hiç de iyi bir fikir değil. Havan topları yeniden bombalamaya başlayacak, ya da...

Erwan Salvo'nun eşyalarının arasına oturdu, bunlardan biri de şu meşhur valizdi. Bir el hareketiyle, ona yerine geçmesini emretti – kıça, dümenin başına.

– Çalıştır.

Salvo homurdanarak söyleneni yaparken, Erwan bu işi başarma olasılığını düşünüyordu.

Motor hareket ettikten sonra, Siyahi kendini temize çıkarmak için konuşmaya başladı:

– Seni orada bırakmayı planlamamıştım, patron, ben...

– Para, nereden geliyor?

– İsimleri bilmiyorum, yemin ederim. Büyük şirketler koltan istiyor.

– Silahlarla bir ilgisi yok mu?

– Hayır. O işe hiç bulaşmadım.

– Ama yine de silah teslimatından haberin vardı.

– Yolda konuşurlarken duydum. Aklıma bu fikri getiren de o oldu.

– Hangi fikir? Ölmem için beni Tutsilerin yanında bırakma fikri mi?

– Patron, kaderci olmak, zaman ve koşullara uyum sağlamak gerekir. İşlerin sarpa saracağını anladığımda, "Salvo, kendi çıkarını düşünmenin zamanı geldi" dedim kendime.

– Hangi çıkar?

– Kendi maden ocağıma, kendi CEO'larıma sahip olmak.

Afrika'nın sefaleti: Kimse sistemi –şiddet, kokuşmuşluk, toplumun bütün katmanlarında barbarlık– değiştirmeyi düşünmüyordu. Tam tersine herkes güneşin karşısında kendine bir yer tutmaya çalışıyordu.

– Yalan söylüyorsun: Bu piragua bile her şeyi önceden planladığını gösteriyor.

– Onu dün satın aldım. Yemin ederim.

– Üstünde böyle bir motorla mı?

– Maden ocaklarından çalmışlar, şef.

– Dün gece neden gitmedin?

– Devriyeler, babacım. İki taraf da sabaha kadar devriye gezdi...

Salvo, sözlerine daha da itibar kazandırmak için ciddi bir ifadeyle alnını kırıştırıyordu.

– Ya ben? Beni savunmasız bir şekilde bu kasapların eline bırakmak seni rahatsız etmedi mi?

Banyamulenge şiddetle kafasını salladı – gürültüyü en aza indirmek için motora tam yol vermeden piraguayı kullanıyordu. Şimdi tamamen açıkta seyrediyorlardı: Mükemmel birer hedeftiler. Erwan daha az görünür olmak için teknenin dibine yerleşti. Salvo, gökyüzünü terk etmeyi reddeden bulutları sırtında taşıyormuş gibi kamburlaşmıştı.

– Patron, Beyazlar, onlar hep paçayı kurtarır. Biz, bizim buralarda söylendiği gibi, "Tanrı bizi yaratırken geceymiş"...

Onu burada nehrin ortasında tepelemeliydi, akıntı gerisini hallederdi. Ama silah sesi tüm dikkatleri çekerdi. Aslında, sorun başkaydı: Erwan soğukkanlı bir katil değildi, onu seyahatin başından beri yavaş yavaş öldüren damarlarındaki kandı...

– Planın, tam olarak ne?

– Sana söyledim: Askerler satın almak ve bir maden ocağına sahip olmak. Son derece sakin, küçük bir iş.

– Bu kaos ortamında? diye şaşkınlığını belirtti Erwan.

– Bir gün savaş sona erecek ve benim ceplerim dolu olacak.

Salvo'nun yeniden kendine güveni gelmişti ve noktalama işaretleri yerine yüzüyle gözüyle şaklabanlıklar yapıyordu.

– Babam, sana para ödedi mi?

– Çok değil, şef. Çok değil. Sadece sana yardımcı olmam gerekiyordu.

– Bana yardımcı olman mı yoksa bana engel olman mı?

– Patron, diye istemeyerek de olsa güldü, elimden gelen her şeyi yaptım.

Erwan da gülümsedi. İnsan, her şeyin ertelendiği bu dünyada her anın doya doya tadının çıkarıldığını düşünebilirdi. Tam tersine: Hayat burada şaşırtıcı bir hafifliğe sahipti, değeri her saniye düşen bir paraydı.

– Oraya neden gitmek istiyorsun? diye devam etti Salvo; kaygılı bir hali vardı.

– Birini görmem gerekiyor?

– Kimi?

Hâlâ çuvalların ve benzin bidonlarının arasında büzülmüş halde duran Erwan dürbününü aldı ve karşı kıyıya baktı: Hiç hareket yoktu. Sadece ızgaralı kazamatlar, parçalanmış ağaçlar, paramparça olmuş bir cangıl görülüyordu. Tutsiler, onlar da füzeleriyle bayağı zarar vermişti. Dumanı tüten bu yıkıntıların altında, Lontano'nun diğer bölümünün olduğunu tahmin ediyordu – yıllara ve cangıla oldukça iyi dayanmış gibi görünen madenci gettoları, gecekondular.

– Faustin Munyaseza, diye cevapladı sonunda, dürbününü indirirken.

– Méphisto mu? Ama bu imkânsız! O Interahamwelerin komutanı!

Hava açılmıştı ve bu sonsuz mavi gökyüzü bir anda Erwan'ı canlandırdı. Onun yüreğini yeniden ısıtan şeyin ne olduğunu anladı: Okuduğu ve yeniden okuduğu, babasının geçmişiyle ilgili dosya. Korku ve zulüm altında geçen bu çocukluk, Erwan'm ona atfetmeyi düşündüğü en son şeyi Grégoire'a sağlıyordu: Hafifletici nedenler.

67

Oğluyla telefonda konuştuğundan beri Morvan akıl tutulması içindeydi. Fırtına henüz gökyüzünden aşağı inmemişti ve bulutlar sıcaklığı cehennemi bir dereceye yükseltecek kadar havayı boğucu hale getiriyordu. Cross'un hesaplarına göre, birazdan Lontano'da olacaklardı.

Grégoire'm buraları hatırladığını söylemek yalan olurdu: Mevsimsel bir sürü bitki her yeri tekdüze bir örtüyle kaplamıştı. Olay, eskinin geri dönüşünden ibaretti: Bu orman, Beyaz adamın kısa süren fetih rüyasından önce de sonra da hep buradaydı. Bir şekilde, Siyah adam savaşlarıyla, yağmalarıyla, şiddetiyle doğanın değişmez düzenine katkıda bulunuyordu: Bu gür ormanın, kendiliğinden yetişen bu yeşilliğin dışında burada başka bir bitkinin yetişmesi imkânsızdı.

Champeneaux... Ayrıntıların gerçekten ne olduğunu hatırlamadan bu ismi mırıldanıyordu. Bu heceler, hayatı boyunca sürekli olarak üstesinden gelmek zorunda kaldığı bir sürü kötülükten, karmaşık bir magmadan başka bir şey çağrıştırmıyordu. Artık çocuklarından biri bu taşı kaldırmış, altındaki korkunçlukları ortaya çıkarmıştı; işte onu inciten de buydu. Onu da öldürmesi mi gerekecekti? Son noktaya gelmişti: Tüm hayatı, geçmişi depreştirebilecek her şeyi yok etmekle geçmişti. Şimdi, oğlu bu işe bulaşmıştı, ki bu da köklerini inkâr etmek için gösterdiği mantıkdışı, trajik çabasının sonu demekti.

Piragua hâlâ nehirden aşağı iniyordu. Kıçtan takma bir motorla geçen bir geceden sonra, külotunun içi bile titreşiyordu.

Cebindeki İridyum çaldı. Erwan? Loïc'ti.

– Uçakta mısın? diye sordu Morvan hemen, Floransa'daki duruma odaklanarak.

– Hayır.

– Sana söylemiştim...

– Yeni bir şey var.

Morvan, küçük oğlundan esaslı bir haber beklemiyordu. Erwan ne denli derin kazarsa, Loïc de o denli yana kayardı.

– Giovanni'nin son randevusundaki ikinci adam, diye devam etti Loïc. Şu Balaghino'nun suç ortağı.

Morvan kuşkusu olsa da o sahneyi yeniden gözünün önüne getirmek için birkaç saniye bekledi: Hurdacı, bir korulukta, mafyayla ve koruma kılıklı birkaç adamla Kongo'ya kaçak yollardan sokulan silahlarla ilgili gizli bir görüşme yapıyordu. *Bütün yaygara bunun için...*

– Ee, yani? diye homurdandı.

Loïc, anlaşılması güç açıklamalar yapmaya başladı, bir metrdotelden, müşterilere tahsis edilen bir arabadan bahsetti...

– Lafı uzatma.

– 12 Kasım Pazartesi sabahı erken saatlerde, Villa San Marco Oteli bir müşterisine Marea marka bir araba tahsis etmiş. Teyit ettik: Metrdotelin korulukta gördüğü arabanın plakasıyla aynı.

Şu silah kaçakçılığı hikâyesi, sonuçta Morvan'm umurunda değildi. Hep aynı rezillikler, aynı komik para pazarlıkları...

– Kime? diye sordu yine de.

– Danny Pontoizau adında birine. Ancak oldukça garip; adam New York'ta bir adres vermiş, ama İngilizceyi güçlü bir Fransız aksanıyla ya da ona benzer bir aksanla konuşuyormuş.

Morvan artık ne motorun gürültüsünü duyuyor ne de nehrin yüzeyindeki ışıklı pullanmaları algılıyordu. Kapkara bir tür şimşek gözlerinin kararmasına neden oluyordu.

– Bana Pontoizau'nun Katanga'ya yapılan silah teslimatına bulaştığını mı söylüyorsun?

– Onu tanıyor musun?

Aslında bunda şaşırtıcı bir şey yoktu: Kanadalı, Yukarı Katanga'daki savaş lordlarını silahlandırmak için mükemmel bir yerdeydi. Zaten tepeden tırnağa silahla dolu olan sahada, birkaç silah stokunu başka tarafa yönlendirmesi yeterli olmuştu. Afrika batağında, bu o kadar da karmaşık bir iş değildi...

– Kim o? diye bağırıyordu telefona Loïc.

Motorun gürültüsüne karışan telefondaki parazitler Grégoire'ın artık onu duymasına engel oluyordu – ya da artık hiçbir şey duymak istemiyordu. Balaghino, Pontoizau... Montefiori olsaydı, "Böyle dostlarla, hiç düşmana ihtiyacın olmaz" derdi.

– Hızlan! diye emretti dümenciye.

Erwan, bu gezegen üzerinde kendisine yardımcı olabilecek en son kişiyi aramıştı. Pontoizau ya onun bombaların altında gebermesine göz yumacaktı ya da bunu bizzat yapmak için oraya gidecekti. Sonuçta Erwan, onun yasadışı silahları gönderdiği yerde, başlıca müşterilerini –Ölülerin Ruhu ve Méphisto– sorgulayarak soruşturmasına devam ediyordu.

İyice düşünüldüğünde, MONUSCO'nun subayı en güvenli çözümü tercih edecekti. Her şeye burnunu sokan bu Fransız yüzünden en ufak bir risk bile alamazdı. Helikopterle gidecek ve kendisini askeri mahkemeye yollayabilecek kişiyi ortadan kaldıracaktı. Ve bu Erwan aptalı da onu yeri saptanabilen İridyumuyla aramıştı...

Loïc telefonda sinirlenmeye devam ederken Morvan kafasında olayları yeniden oluşturuyordu, bunları daha önce düşünemediği için öfkeliydi. Pontoizau daire testereli katildi. Coltano'nun müdürü Nseko'yla bir anlaşma yapmış olmalıydı (dümen çevirmekte gecikmemişti). İşler ters gitmiş ve Québec'li, Siyahlar arasında bir hesaplaşma izlenimi verecek şekilde onu öldürmüştü. Anlaşmazlık bizzat Montefiori'ye kadar uzanmış ve Pontoizau onu da aynı şekilde öldürmüştü, ama bu kez Balaghino'dan yardım almıştı. Biraz ilerisi düşünüldüğünde, Nseko'nun halefi Mumbanza da işin içinde olmalıydı, tabii Tutsi yardımcısı Bisingye de. Grégoire hayatta olmasını, basiretsiz olmasına borçluydu. Kafasını bir devekuşu gibi maden ocaklarına gömdüğü için hayatta kalmıştı...

– Şimdi bu herifin kim olduğunu araştırmayı düşünüyorum ve...

– Loïc, derhal uçağına bin ve Paris'e dön.

– Emirlerinle canımı sıkıyorsun. Güdülme yaşımı geçtim.

– Neyle uğraştığının farkında değilsin.

– Danny Pontoizau kim?

Morvan derin bir iç çekti.

– Yukarı Katanga'da barışı korumakla görevli MONUSCO'nun karargâh komutanı. Akının biraz karışık olduğu söylenebilir.

– Silahları satan o mu?

– Boş ver. Çocuklarını ve karını al...

– Eski karım.

– Tüymeye bakın ve geri dönmeyin. Eğer Balaghino onun işlerine burnunu soktuğunu öğrenirse, senin için sıkıntı olur. Hem de ciddi sıkıntı.

Telefondaki parazitlenme, sesin yankılanmasına neden oluyordu. Oğluna talimat vermek için uygun bir ortam değildi, ama Loïc konuşmanın özünü anlamış olmalıydı. Verdiği cevap tamamen yanlış yönde olduğunu gösterse de bunun kanıtıydı.

– Senin sorunun baba, başka bir zamanda yaşıyor olman. *Il Padrino* geçmişte kaldı. Yasalar var, polis var, devlet kuruluşları var. Üstelik Montefiori'ler dokunulmaz bir aile.

– Giovanni'ye sor bakalım, o konuda ne düşünüyormuş.

– Kapatı...

– Paris'e dön ve aileni güven altına al. Eğer mafyaya karşı adalet koruyucuyu oynamak istiyorsan arenaya tek başına geri dön.

Argüman hedefi on ikiden vurmuş gibiydi, ama Loïc'in sesi yeniden parazitlerin içinde kayboldu. Oğlunun vakit kaybetmeden çocuklarıyla birlikte uçağa binmesi için dua etmekten başka çaresi yoktu.

Morvan telefonu kapattı ve dümenciye bağırdı:

– Sana hızlanmanı söyledim!

Erwan: Hâlâ bağlantı yoktu. Yeniden denedi: Sonuç alamadı. *Kahretsin...* Bu hızla giderlerse, kırk dakikadan daha az bir süre içinde Lontano'da olurlardı. En kötü şeyin olmasını engellemek için zamanında yetişebilecekler miydi?

– Afrika, diye mırıldandı Morvan, tatlı Afrika...

68

Buraya küçükken gelmişti – babasını görmek için. Biraz daha büyüyünce de ağabeyini bulmak için. Meşhur 36'da insanı orada neşelendirecek bir şey yoktu. Daracık koridorlar, gömme dolapları andıran ofisler, tavana tutturulmuş yığınla kablo. Efsanevi polisleri ve mitleşmiş olayları çekip alın, geriye sıradan bir idari ofisten başka bir şey kalmazdı.

Cinayet büroya doğru yöneldi –A merdiveni, üçüncü ve dördüncü katlar– ve ona öğlene doğru gelmesini söyleyen Audrey'nin ofisini aramaya başladı. Gaëlle 8. Bölge'den buraya yürüyerek gelmiş ve iki çam yarmasını da onu takip etmeye –ve elbette belirli bir mesafeden– mecbur bırakmıştı. Onu arabayla götürebilirlerdi ama Gaëlle dünkü gecenin korkusunu üstünden atmak istiyordu.

Audrey'nin inini bulmasının imkânı yoktu. Sonunda, Gaëlle'i Audrey'nin onu beklediği toplantı odasına yönlendirdiler. Gülümseme olmadan, kısa bir selamlaşma: Işığa arkasını vererek dizüstü bilgisayarının karşısına oturmuş olan adli polis, taş ve yağmur rengi bulanık bir haleyle çevriliydi.

Gaëlle de onun karşısına oturdu ve teklif edilen kahveyi reddettikten sonra beklemeye başladı. Audrey tahnit teknikleri, tahnitçilerin kullandığı ürünler, bu konuda uzmanlaşmış kuruluşlar hakkında araştırmalar yapmıştı. Görünen o ki, artık sadece bu soruşturmayla ilgileniyordu.

Ama neden hâlâ Éric Katz'ı tutuklamamıştı?

– Genel olarak, diye devam etti kadın polis, şahdamarından akışkan tahnit maddeleriyle birlikte formol gibi biyosit ürünler enjekte ediyorlar. O kadar karmaşık bir iş değil ve...

– Sen ne halt ediyorsun? diye lafını kesti Gaëlle. Elimize bir ipucu, bir kanıt geçer geçmez hep geri çekiliyorsun. İki günden

bu yana Éric Katz hakkında tuhaf şeyler buluyoruz ve sen gerçek bir soruşturma bile açmıyorsun.

Audrey ayağa kalktı, camı açtı ve bir sigara sardı.

– Sana daha kaç kere tekrarlamam gerekiyor? Yasalara ve kurallara uygun bir soruşturma için savcılık tarafından görevlendirme emri ve ondan önce de bir şikâyet ya da ortada kesin bir suç olması gerekiyor. Ve şimdilik elimde hiçbir şey yok.

– Bu olayı başka bir dosyayla ilişkilendirebilirsin. Hayatım boyunca babamın, sonra da ağabeyimin böyle yaptığını gördüm.

– Önemli bir noktayı atlıyorsun. Erwan Afrika'ya gittiğinden beri, biz, yani onun ekibinin elemanları başka ekiplere dağıtıldık. Her ne olursa olsun bir dümen çevirmenin imkânı yok.

– Eğer Katz hakkında suçlamada bulunacak bir şey arıyorsan, diye kötü niyetli bir tavırla karşı çıktı Gaëlle, neden tahnit işi üstünde ısrarcı olmuyorsun? Bu konuda hiçbir şey yapmıyoruz.

– Yanılıyorsun. Bu işi kimin yaptığını öğrenmek için bir araştırma yaptım. Naaşların Fransa'ya geliş tarihlerini öğrenerek Paris ve Lilas civarında bu konuda uzmanlaşmış kurumlar ile cenaze evlerini telefonla aradım. Ayrıca mezarlık yetkilisiyle de konuştum, ancak bu bilgiler gizli tutuluyormuş. Şimdilik, hiçbir şey öğrenemedim.

– Hep aynı nakarat.

Audrey duymazdan geldi. Sigarasını yaktı, dumanı Seine Nehri'ne doğru üfledi.

– Olası bir senaryo daha var, diye ekledi. Bilgili bir amatör. Bu durumda, malzemeyi kendisi satın aldı. Bu tür ürünleri tedarik eden şirketlerle temasa geçtim ve onlardan Yunanistan'daki kaza tarihinin sonrasına ait sipariş listelerini kontrol etmelerini istedim. Genellikle, sadece profesyonellere satış yapıyorlar.

Bandajların altındaki kararmış ve kurumuş iki çocuk aklına geldi. Küçük suratların sadece üst kısmını açmışlar, daha ileri gidememişlerdi.

– Yani?

– Sadece tek bir alıcı buldum, Thomas Sanzio adında biri. Eylül 2006'da formol, çeşitli sıvılar ve başka biyosit ürünler almış, ayrıca bu alımları da sanki yığının içinde kaybolmak istercesine farklı şirketlerden yapmış.

– Katz mı?

– Her halükârda, bu Sanzio nüfus kayıtlarında yok. Konuştuğum insanların, telefon görüşmeleri ve virmanlar dışında onunla hiç temasları olmamış.

– Banka hesabı?

– Banka kayıtlarını bekliyorum, ancak fazla umudum yok.

– Teslim adresi?

– Lilas Mezarlığı.

Aklına gelen görüntü onu bir kez daha ürpertti: Mezar odasından ayrılmadan önce urnalara da bakmışlar ve tanınmaz haldeki organları görmüşlerdi – hangilerinin çocuklara ait olduğunu anlamak için uzman olmak gerekirdi.

Mezardan çıkarken aklında kalan bir görüntü daha vardı: Her ziyaretinde tabutları açan ve mumyalarının karşısındaki dua kürsüsüne dizlerinin üstüne çökerek derin düşüncelere dalan Katz.

Bir üst vitese geçmeye karar verdi:

– Zaman kaybetmeyelim ve sorularımızı doğrudan Katz'a soralım.

– Sana daha önce de söyledim, onu emniyete çağırmak için...

– Ben kendimden söz ediyorum. Güzel bir akşam yemeğinde yapılacak bir sorgulamadan.

– Onu yeniden aramayı mı düşünüyorsun?

– Gerek yok. Dün gece bana mesaj bırakmış: Bu akşam beni görmek istiyor.

69

Nehir geçişi tahmininden daha zor olmuştu. Salvo akıntılardan kurtulmak için birçok manevra yapmıştı ve görünen oydu ki, bu işin uzmanı değildi. Üstelik pek istekli de değildi: Hutularm bulunduğu kıyıya ulaşmak için acele etmiyordu, Salvo...

Sonunda, akıntının oyduğu dik bir yamaca ulaştılar. Kıyıda cesetler vardı. Kollar, bacaklar suyun üstüne çıkmış bitki kökleriyle ve dikenli palmiye gövdeleriyle iç içe geçmişti, kafası olmayan cesetler acayip pozisyonlarda suyun üstünde yüzüyordu. Ayrıca suyla sürüklenemeyecek kadar ağır silahlar da vardı: Yarıya kadar suya gömülmüş toplar, kuma gömülü obüsler, tanınmayacak halde metal parçaları.

– Ne yapıyoruz? diye kaygılı bir sesle sordu Salvo.

– İniyoruz. Valizini al.

Salvo yüzünü buruşturarak suya atladı ve cesetlere dikkat ederek piraguayı bağladı. Mide bulandırıcı koku, hem bitkilerin tazeliğini hem de insan kalıntılarının kokuşmuşluğunu çağrıştırıyordu.

Laterit duvarı aştılar ve kıyı boyunca devam eden bir patikaya ulaştılar.

– Faustin neredediır, ne diyorsun? diye sordu Erwan AK-47'sine mermi sürerken.

– Her saldırıdan sonra FARDC gerideki üslerine doğru çekilir. Interahamweler, eski madenci köylerinde kalmaya devam ediyorlar. Şu an için, düzenli ordunun ölen askerlerinin silahlarını çalıyorlardır.

– Onlar müttefik değil mi?

Salvo gülmesine engel olamadı. Buradaki ortaklıklar ancak savaş süresince devam ederdi ve bir Keleş'ten veya bir çift bottan vazgeçmek söz konusu olamazdı.

– Yürü, dedi Erwan iç karartıcı bir ses tonuyla.

Yüksek otların arasından geçip bir açıklığa ulaştılar. Her şey kapkaraydı: Ağaçlar, çalılar, cesetler, laterit. Yerdeki kraterler patlama noktalarını gösteriyordu. Palmiyelerin hiç dalı kalmamıştı. Yaşayan tek bir şey yoktu. Sadece cesetler; bazıları üniformalıydı, bazılarında ise alacalı bulacalı gülünç kıyafetler vardı. İlk bakışta yüz kadar ceset olduğu anlaşılıyordu. Üzerlerinde uçuşan bir sürü sinek kara bulutlar oluşturuyordu, ama öncelik çoktan gözlerden ve cinsel organlardan başlayarak kendilerine ziyafet çeken akbabalardaydı.

Biraz uzakta, canlı ya da neredeyse canlı insanlarla karşılaştılar. Silah, mermi, bot ve üniforma toplamak üzere el arabalarını iterek tedirgin adımlarla yürüyen zombiler. Ayrıca ölülerin boynundaki fetişleri, tılsımları da çalıyorlardı; oysa çok bir işe yaramadıkları aşikârdı.

Kimse onlara dikkat etmedi. Sonunda köye ulaştılar. Farklı renklerdeki sac çatılar pas ve likenle kaplıydı. Tahtadan, briketten ya da kerpiçten duvarlar mucize kabilinden ayakta kalmış gibiydi. En can acıtıcı yer burasıydı. Kazamatlardan çığlıklar yükseliyor, gövdesi çıplak ya da yırtık pırtık cerrah önlüğü giymiş adamlar içi kan dolu leğenleri boşaltmak için dışarı çıkıyorlardı; karşıdan bakıldığında büyücüye benzeyen kukuletalı kadınlar, tek bir düşmanı –kangren– alt etmekte kullanılan kaba saba cerrahi aletleri –testere, balta, maçete– taşıyorlardı.

Tek bir üniformalı yoktu. Sadece, fişeklikleriyle Meksikalı haydutları çağrıştıran, çıplak ayaklı, yaraları pansuman edilmiş, boş gözlerle sigara içen ya da kafa çeken Hutular vardı. Yorgunlukları uykusuzluğun ve fiziksel tükenişin çok ötesine geçmişti – bu asla önü alınamayacak bir tür zihin kanamasıydı. Bununla birlikte, gözlerinin derinliklerinde yanan başka bir şey daha vardı; her an suratınızda bir kıvılcım patlatacakmış gibi korkutuyordu.

– Onlara Faustin'in nerede olduğunu sor, diye emretti Morvan.

– Patron...

– Dediğimi yap.

– Hepsi sağır, şef. Bombalar yüzünden.

Erwan bir anda kahkahalarla gülme isteği duydu.

– Yüksek sesle konuşman yeterli, dedi, hangi ses tonuyla konuşacağını göstermek ister gibi.

Salvo oradaki bir gruba seslendi. Svahili dilinde ya da başka bir lehçede bağrışmaya başladılar. Erwan, parmağı tetikte, aldığı bu kararı bir mantra gibi tekrarlayıp duruyordu: Gerçeğin son kırıntılarını öğrenmek için hayatını son bir kez daha riske atma-

lıydı; belki de işe yarardı. Uzun zamandan beri ölü olan bir yıldız, ancak ışığı hâlâ ona ulaşabilirdi, umudu bu yöndeydi.

– Orada olduğunu söylüyorlar, diye tercüme etti Sarı Mayo. Dün çok kayıp verdiklerini söylüyorlar. Méphisto çoook öfkeliymiş. Bu iyi bir fikir değil...

Kafasında beresi, elinde Keleşiyle, on iki yaşlarında bir çocuk yanlarına gelmişti. Gözleri yarı kapalı, yüzü aşırı derecede zayıftı, uyuşturucu nedeniyle boş gözlerle bakıyordu.

– Çocuk, diye açıkladı Salvo, bizi oraya götürebilir.

– Gidelim.

Madenci köyünü karşı yakadaki şehir gibi ot bürümemişti; aslında burada yaşamaya devam etmişlerdi. İç içe geçmiş daracık sokaklar, derme çatma kulübeler, kapı önlerinde çöpler, tüm bunlar dünyanın herhangi bir köşesindeki varoş mahallesini çağrıştırıyordu.

Erwan gerçek dışı bir izlenime kapılıyordu: İşsiz güçsüz satıcılar gibi sekilerin üzerinde duran, fetişlerle kaplı, şu gülünç kıyafetli savaşçılar, boş kovanlarla ve çöplerle dolu çamurlu zemin, doğanın kokusuyla karışan ceset kokusu, ağaç tepelerindeki kuşların cıvıltıları, maymunların çığlıkları dışında başka bir ses duymayan sağ kalanların sessizliği...

Bu labirentin içinde –aslanın yuvasına kendi isteğiyle girmişti– birkaç dakikalık yürüyüşün ardından üzerlerinde rengi atmış ahşap ilan panoları bulunan kulübelerle çevrili bir meydana ulaştılar.

– Bu ne böyle?

Bir grup asker bu soruyu soran adamın görüş alanını açmak için kenara çekildi –sorunun sahibi hiç kuşkusuz Faustin Munyaseza'ydı. Adam, üstünde bira şişeleri ve haritaların bulunduğu, dört ayaklı bir sıpanın üzerine oturtulmuş masa işlevi gören tahta bir levhanın –savaş karargâhı– arkasında ayakta duruyordu.

Méphisto işini bilen bir adama benziyordu: Kısa ve tıknazdı; üstünde atlet, altında eşofman vardı; parmakları altın yüzüklerle doluydu, boynunda kemikten ya da kabuktan fetişler asılıydı. Kükürt rengi gözler, suratta yara izleri. Yaşını tahmin etmek zordu, ancak ellilerinde olmalıydı, bu da ona burada bir ölümsüzlük havası veriyordu. Çevresindekilerin yaş ortalaması yirmini üstünde değildi.

Méphisto, Ölülerin Ruhu'nun tam tersi bir fiziğe sahipti. Tutsi uzun boylu ve inceydi, o ise enli ve bodurdu. YKÖC'nin liderinin suratı bir mızrak ucu gibi sivriydi, Faustin'in ise çekiçle dövülmüş sacı andıran yuvarlak bir kafası vardı. İlki ovada büyümüş,

ikincisi ise bir delikten çıkmış gibiydi. Her ikisi de kendi kavimlerinin en kötü örnekleriydi.

Erwan sessizliğin ve düşmanca bir ortamın içinden geçerek yürümeye devam ediyordu. Faustin'le arasında sadece birkaç metre kalmıştı. Kimse onun silahını almamıştı: Barışçıl niyetini göstermek için namluyu aşağıya doğru tutuyordu.

– Ne istiyor, *mzungu*?

Kötü Fransızca, heceleri bölerek telaffuz eden bir aksan. Bu konuda da Tutsilerin liderinden çok farklıydı.

– Sana sorular sormaya geldim.

Faustin hayranlık dolu bir ıslık çaldı. Gözleri o denli kanlıydı ki, bir rozbif suyunun içinde yüzüyormuş gibi görünüyordu.

– Gazeteci misin?

– Hayır, polis. Paris'te.

– Bu çok iyi!

Kalın sesi bir beton mikseri gibi gürültülü çıkıyordu.

– Karşı kıyıdan geliyorum, diye devam etti Erwan kararlı bir şekilde. Buraya gelmek için canımı birçok kez tehlikeye attım. Şimdi, cevaplar istiyorum.

– Neyle ilgili?

– Cité Radieuse, Cathy Fontana'nın ölümü.

Adamın kahkahalarla gülmesini bekliyordu, ancak kara iblis şaşkınlık içinde kaşlarını çattı. Vampir gözlerinde bir ışık yanmıştı.

– Sen Morvan'ın oğlu musun?

Bir kaos ortamının göbeğinde bile, babasına benzerliği inandırıcılığının en mükemmel güvencesiydi.

– Büyük oğlu. Lontano'da doğdum.

Méphisto'nun dudaklarına alaycı bir gülümseme yayıldı. Savaş lordunun iki önemli becerisi vardı: Kıvrak zekâ ve uyum yeteneği.

– Sana neden cevap vereyim ki?

Erwan, Salvo ile valizini işaret etti:

– Ölülerin Ruhu'nun parası nedeniyle. Onu sana getirdik.

– Tutsi öldü.

– Onun mirası diyelim o zaman.

Faustin kahkahayı bastı, hemen peşinden ağaç tepelerinden maymunların yaygaraları duyuldu.

– Bu, kardeşim, gerrrrçekten, sen...

Birden sustu: Gökyüzünde bir helikopter sesi duyuldu.

– Pontoizau, diye mırıldandı Erwan.

Yaptığı yardım çağrısını neredeyse unutmuştu. Gelen alet bir kurtarma helikopterine benzemiyordu. Makineli tüfeklerle ve fü-

zeatarlarla donatılmış helikopter başka bir denklemi gündeme getiriyordu: Yüzde yüz öldürme, yüzde sıfır kurtarma. Baştan aşağı silahlarla donatılmış bir Apache helikopteri.

– Beyaz *nkilé*, diye bağırdı Méphisto, kafasını yukarı kaldırarak.

45'liğini Erwan'a doğrulttu, son anda geri çekilen Erwan Salvo'nun arkasına gizlendi. İlk mermi Banyamulenge'nin göğsüne isabet etti. Adamları da Faustin'e uydu ve bel hizasında tuttukları Keleşleriyle ateş etmeye başladılar. Salvo ve valizi birbirlerinden ayrı düştü. Erwan tüfeğini Sarı Mayo'nun koltukaltına yerleştirdi ve hedef gözetmeden tetiğe bastı. Aynı anda, helikopter açıklığı bir çamur gayzerine dönüştürerek mermi yağdırmaya başladı.

Tüm bunlar yetmezmiş gibi, Salvo'nun valizi açıldı ve barut kokan havaya binlerce dolar saçıldı. Bir anda, Apache'nin yağdırdığı mermilere aldırmadan Hutular paraları toplamak için atıldılar.

Erwan geriye doğru çekildi ve Salvo'nun yere düşmesine müsaade etti, bir yandan da önünde sergilenen gösteriyi hayretler içinde izliyordu: Dolarların, turbanın ve kendi kanlarının içinde yerde sürünen askerler, madenci köyünün labirentine doğru var gücüyle kaçan Faustin Munyaseza.

Erwan onun peşinden, derme çatma kulübelerden ve barakalardan oluşan labirentin içine daldı. Görünürde ne asker ne yerli ne de bir yaralı vardı. Sadece araba lastikleriyle, plastik torbalarla, molozlarla, mermi kovanlarıyla dolu, kanalizasyonu andıran dar sokaklar... Méphisto, çöplüğündeki bir sıçan gibi sokaklarda koşuyordu – aslında onunla birlikte iki sıçan ediyordu: "Takes Two to Tango"[9] diyordu şarkı. AK-47'si hâlâ Erwan'ın elindeydi ve sırt çantasının koşusunun ritmine uyum sağladığını hissediyordu. Güven verici bir temas: İridyum, pasaport, dosya...

– Faustin! diye haykırdı, ancak helikopterin gürültüsü peşlerini bırakmıyordu.

Pontoizau'nun onu kurtarmaya bizzat geldiğine ikna olmuştu, sadece tek bir korkusu vardı: Kanadalının, peşinde olduğu Hutu komutanını öldürmesi.

– FAUSTIN!

Silah sesleri pervanelerin homurtusuna karışıyordu. MONUSCO komutanı, Méphisto'yu öldürmeye kararlıydı. Ölülerin Ruhu'nun ölümünün ardından çatışmaların başka topraklara sıçramasını engellemenin en iyi yolu buydu.

– Faust...

Duvarların arasında vınlayan bir mermi daha. Erwan kendini bir kulübenin içine attı. Méphisto'nun hayatta kalabilmek için tek bir şansı olduğunu anlaması gerekiyordu. Eğer Erwan onu yakalarsa hayatı kurtulacaktı: Pontoizau, kurtarmaya geldiği adamın yaralanma riskini göze alamazdı.

Fransız gizlendiği yerden çıktı ve yeniden kurşun yağmuruna maruz kaldı. Nişancının böyle ateş etmeyi nereden öğrendiğini dü-

9. "Tango yapmak için iki kişi gerekir." (ç.n.)

şündü. Faustin'den hiç iz yoktu. Henüz üç adım atmamıştı ki yeni bir yaylım ateşi çevresini yakıp yıktı. Yere atladı ve arkasına baktı: Karaltılar kazamattan kazamata zikzaklar çizerek ilerliyorlardı. *Lanet olsun.* Senyörlüğün sadık kulları onun peşine düşmüşlerdi.

Erwan peş peşe birkaç el ateş etti, ayağa kalktı, yeni bir sokağa daldı. Faustin hâlâ yoktu. Tam önünde çöken bir barakadan son anda kurtuldu, içgüdüsel olarak sağa saptı. Molozların üstünden atladı ve atletli iblisi görme umuduyla hızlandı. Gökyüzünden yeniden yaylım ateşi açıldı. Ya MONUSCO askerlerinin gözlüğe ihtiyaçları vardı ya da doğrudan onu hedef alıyorlardı...

Yeniden kaçtı. Her yönden gelen mermiler, dumana boğulmuş mahalle, barutun pis kokusu... Bu tür ortamlara alışıktı, ancak bu kez küçük bir fark vardı: Bir tuzağa çekildiği duygusu. Yan tarafına doğru yuvarlandı, sac çatılı bir kulübeye sığındı. Sığındığı yeri kalbura çeviren, toprağı bir hamur gibi kaldıran mermiler onu takip ediyordu.

Bu kez kuşkusu kalmadı: Hedef, kendisiydi. *Neden?* Bir çıkış bulmaya çalıştı. Kapıda oldukça pahalı bir karşılama töreni vardı. Tüfeğini sıkı sıkı tutarak geri çekildi, uyuşmuş gibiydi: Çok geçmeden saklandığı yeri bulacaklardı. Buradan çıkmalıydı, buradan...

Bir patlama herkesin aynı fikirde olduğunu gösterdi. Erwan bir alçı duvarı delip geçti. Bir toz dumanın içinde ayağa kalktı, afallamıştı. Kimin ateş ettiğini bilmiyordu; havadakiler mi, yoksa yerdekiler mi? Ancak hepsi onu öldürmek istiyordu. Yeni bir yol. Daha ziyade, araba lastiklerinden, bezden ve dallardan yapılmış bir çardak. Birkaç saniyeliğine güvendeydi. Mutluluk asla tek başına gelmezdi: Méphisto elli metre uzakta, görüş alanının içindeydi.

– Faustin! diye bağırdı; cevap olarak iki el silah sesi duydu. Bekle beni!

Yukarıdan atılan mermilerden, aşağıdan ateşlenen silahlardan, her yanda patlayan bombalardan sakınarak, dar sokaklarda zikzaklar çizerek hızla koşmaya başladı. Méphisto ortadan yok olmuştu. Hutular bir uçtan diğer uca Svahili dilinde birbirlerine sesleniyorlardı; Erwan hiçbir şey anlamıyordu ama "Beyaz adamı öldürün!"ün edebi çevirisinden uzak olmamalıydı. Üzerlerinde, helikopterin palalarının gölgesi dev bir yabanarısı gibi onları takip ediyordu.

– Faustin! diye körlemesine yeniden bağırdı. Seninle konuşmam gerekiyor!

Abes seslenmeler: Ona şimdi nasıl bir pazarlık önerebilirdi? Bütün bu gürültü patırtının gerçek hedefi olan adam ona nasıl

bir koruma teklifinde bulunabilirdi? Kurtarılması gereken biriyken neden öldürülmesi gereken bir adama dönüşmüştü, anlayamıyordu.

Méphisto sağ tarafında, yeniden belirdi – sırtı ter içindeydi. Erwan hemen o yöne doğru döndü, bir tahta yığınına çarptı, sendeledi ve bir avuç Hutu'yla karşılaştı. İçlerinden birinin roketatarı, diğer ikisinin Keleş'i vardı, dördüncü Hutu ise bir *sniper* tüfeği taşıyordu. Ona doğru çevrilmiş bu silahlar gerçekten gülünç bir görüntü arz ediyordu –bir çizgi roman karesi– ama Erwan dizlerinin üstüne çöktü, yenilmişti.

Elleriyle yüzünü kapattı, kendi hıçkırıklarını duyduğu sırada kulakları sağır eden bir uğultu her şeyi önüne katıp sürükledi. Kafasını kaldırdı ve dönüş manevrasını tamamlamış helikopteri, ağır makinelileri, pilotu ve motive haldeki nişancıyı gördü. Ayrıca kokpitte zırhlı camın ardında oturan Pontoizau'nun sarışın maymun suratını fark etti.

Eşzamanlı iki patlama meydana geldi; biri yerde, diğeri havada. Bu patlamalar da iki aşamada gerçekleşmişti: Önce beyaz bir top, ardından çarpmayla birlikte kırmızı alevler. Patlamaların yakıcı esintisi Erwan'ı bir kez daha geriye doğru fırlattı. Kafasını kaldırdığında, cehennemin kapıları açılmıştı. Roketatarlı Hutu, püskürme halindeki bir kraterin yanında sendelerken uzakta helikopter yavaş yavaş düşüyordu.

Silahlar aynı anda ateşlenmişti, roketatarlı adam Apache'ye nişan aldığı sırada helikopter çoktan füzesini fırlatmıştı. Erwan alevlerden uzaklaşmak için yerde süründü, helikopterin yükünün patlamasından korkuyordu. Kerosenle ıslanmış köy alevler içinde kalmıştı. Küçük gri hücreleri tek bir kelimeye odaklanmıştı: Nehir. Alev dalgaları onu ele geçirmeden önce nehre ulaşmalıydı. Daha geniş bir yol, sonra bir başkası. Çamur içindeydi, gömleğinin yakasıyla ağzını kapatmıştı; o Golem'di, Prag deviydi, insanlar tarafından büyü ve tılsımlarla kilden oluşturulmuş heykeldi.

Biraz daha hızlanmaya çalıştığı sırada, arkadan Méphisto'yu gördü, onun yüz metre önünde ortaya çıkmıştı. *Son bir gayret.* Amacı onu yakalamak değil, sadece takip etmekti: O, Hutu, Lualaba'nın nerede olduğunu biliyordu. Bu şekilde saniyelerce ya da asırlarca ayaklarını sürüye sürüye ilerlediler, Faustin bir kez bile dönüp arkasına bakmadı.

Birden, hiç kuşkusuz içgüdüsel bir davranışla, Hutu arkasına döndü. Erwan da hemen durdu. Siyahi adamın arkasında nehir görünüyordu – dingin ve çamurlu, yangım umursamayan nehir.

Méphisto tetiğe basmak için çoktan kolunu doğrultmuştu. Sadece bir klik sesi duyuldu.

Şarjör boş, enayi.

Refleks olarak Hutu kemerini yokladı, ancak Erwan tüfeğini ona doğrultmuştu.

– At silahını, Faustin.

Beriki tereddüt etmeden silahını yere fırlattı ve oyunu durdurmak için başparmağını kaldıran bir çocuk gibi kollarını havaya kaldırdı.

– Gerçek, diye bağırdı Erwan; soluk soluğaydı. Sonra savaşma geri dönebilirsin.

– Hangi gerçek?

Hutu'nun da nefesi kesilmişti, ama kan ve külle kaplanmış yüzüyle hâlâ her türlü şeyi göğüsleyebileceğini göstermek istercesine bağırıyordu. Sonuçta doğduğu günden beri bu onun işiydi.

– 30 Nisan gecesi, dedi Erwan, ıslıklı bir sesle. Cité Radieuse...

Alevler etraflarında ölümcül bir çember oluşturuyordu. Yanmakta olan evlerden çığlıklar yükseliyordu – yaralılar canlı canlı yanıyordu. Nehrin üstünde bile, alev almış yağ birikintileri piragualarının çevresine yayılıyor ve onları tutuşturuyor, kökleri ve tekneleri kemik misali çatırdatarak yakıyordu.

– Tam babanın oğlusun, dedi Siyahi; soluk soluğa kalmıştı. Sen...

Mermi şahdamarlarım delip geçti, boynunun iki yanından da kan fışkırdı. Elleriyle boğazını tutarak yüzüstü toprağın üstüne düştü. Fırtına gökyüzünü deldi. Bulutlar, rüzgârın içinde bir inci perdesi gibi dalgalanan ince bir yağmur tükürmeye başladı. Erwan şoka girmişti, hiç kımıldamıyordu.

Bir motor gürültüsü duyuldu. Alevlerin arasından bir tekne belirdi. Teknenin üstünde, kurşungeçirmez yeleği ve elinde *sniper* tüfeğiyle Morvan duruyordu.

– Eğer soracak soruların varsa, diye bağırdı oğluna doğru, onları sorman gereken kişi benim!

Şu randevu, Gaëlle tadını çıkaramıyordu.

Katz'la, birbirlerinin gözlerinin içine baktıkları samimi bir buluşma hayal etmişti, ancak Audrey meslektaşlarıyla birlikte bu buluşmayı izlemeyi istemişti. Kadın polis, psikiyatrın muayenehanesinin arandığını anlamış olmasından ve Gaëlle'in de bu işin içinde olduğundan şüphelenmesinden korkuyordu. Alman önlemler arasında doğal olarak onun sadık iki koruması da vardı. Gaëlle hoş ve sorunsuz bir randevu istiyordu, Arama ve Müdahale Birimi tarzında bir tutuklama olabileceğini de biliyordu.

Georges-Pompidou Merkezi'nin önündeki meydan geniş ve eğimliydi, etraf kalabalık olsa bile insan görülmeden görebilirdi. Gaëlle, Audrey'ye hiçbir müdahalede bulunmayacağına dair söz verdirtmişti – tek başına Éric Katz'ın ağzından laf alabileceğini hissediyordu. Ona hemen müzenin arkasında, Renard Sokağı'na dikey bir çıkmaz sokaktaki sakin bir restoranı önermeyi düşünüyordu.

Saint-Martin Sokağı'nın köşesinde durmuş, meydanı çevreleyen korkuluklara dirsekleriyle dayanmış bekliyordu, tir tir titriyor, ancak kendini kararlı hissediyordu. Sadece göğsüne tutturulmuş mikrofon onun canını sıkıyordu. Öncelikle bir rahibe gibi –yüksek yakalı beyaz gömlek, siyah kazak– giyinmek zorunda kaldığı için, sonra çekici kadın numarası yaparken dinleneceği için.

Bir sigara daha yaktı. Psikiyatrın gelip gelmeyeceğini düşünüyordu. Karşılama komitesini fark edecek miydi? Audrey'nin adamlarının yanı sıra en sevdiği ikili, meydanın dört bir köşesine dağılmıştı ve Gaëlle onların cumhuriyet muhafızları kadar dikkat çektiklerini sanıyordu. Durumu kötüleştiren bir diğer şey de biraz uzakta, eski belediye banyolarının bulunduğu tuğla binanın içindeki polis merkeziydi.

Katz hâlâ ortalarda yoktu. Müzenin rengârenk cephesini incelemeye başladı. Gülünç bir fabrikayı andıran görünümüyle, yerden çıkan dirsekli bacalarıyla ve oyuncak gibi boyanmış Saint-André haçlarıyla bu tuhaf yapıya hayranlık duyuyordu.

Birden onu fark etti. Katz, devasa Salvador Dali Sergisi afişinin altında, ana girişin önünde elleri ceplerinde duruyordu.

Sigarasını fırlattı ve ona doğru yöneldi. Daima hem demode hem şık, o tuhaf kıyafetler; bu tarz giysiler kişiye özeldi. Trençkotunun kemerini çok sıkmıştı, bu da hem belini ince gösteriyor hem de ona bir gestapo havası veriyordu. Onun gibi bir *it-girl*'ü cezbetmeyi nasıl düşünebilirdi? Ama gerçekten onu cezbetmeye mi çalışıyordu?

Aralarında birkaç metre kalmıştı ki, onu çantasını karıştırırken ya da mezarlıkta kararlı adımlarla yürürken yeniden gözünde canlandırdı. Ayrıca mezar odasındaki mumyaları, tahnit malzemeleri satın alan gizemli Thomas Sanzio'yu, psikiyatrın karanlık kimliğini düşündü. Bunları düşünürken ona el salladı: *Kimsin sen, orospu çocuğu?*

– İyi akşamlar. (Ne öpüşme ne de el sıkışma.) Geldiğiniz için çok naziksiniz.

– Beni davet ettiğiniz için siz naziksiniz.

– Burada buluşmayı teklif ettiniz: Sergiyi mi görmek istiyorsunuz? Ancak bir saat içinde kapanıyor.

– Sergiyi daha önce gezdim, teşekkür ederim. Biraz yürüyelim. Daha sonra yemek yeriz.

– Nasıl isterseniz, diye teklifi kabul etti Katz; ellerini ceplerinden çıkardı; birden silueti genişlemişti.

Onu böyle, sivil yaşam içinde görmek, Gaëlle'in üstünde bir kez daha tuhaf bir etki yarattı; sonuçta o, bir yıldan fazla bir süre boyunca sadece bir sesten ve kolları bacakları olmayan bir gövde-adamdan ibaretti. Değişimden kazanmış görünmüyordu: Sanki modern yaşama uyum sağlayamamıştı, Paris'in günlük yaşamında sakil duruyordu.

Sıkıntısını maskelemek için bir sigara daha yaktı ve Stravinsky Çeşmesi'ne doğru yürüdüler. Katz sürekli olarak çevresine bakıyordu. Gaëlle kendini ele mi vermişti? Psikiyatr tuzağın kokusunu mu almıştı?

– Meslektaşımla temasa geçtiniz mi? diye sordu kararsız bir ses tonuyla.

– Bu artık sizi ilgilendirmiyor, bay psikiyatr.

– Haklısınız.

– Onu henüz aramadım. Dinleyici değiştirme fikrine uyum sağlamam gerekiyor.

– Ama... kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

– Birkaç hafta daha dayanabilirim sanırım.

– Çok güzel.

Sesinin tınısı onu yalanlıyordu. Ya da Gaëlle'in kişisel paranoyasıydı? Torbacılar gibi, psikiyatrların da kendilerine bağımlı hastalarının olmasından hoşlandıklarına inanmıştı.

– Aileniz nasıl? diye doğrudan sordu Gaëlle.

– Ailem mi? diye yineledi Katz; şaşırmıştı. Şey... çok iyiler.

Canlı renkleri ve cilalı kabartmalarıyla çeşmenin mekanik heykelleri gecenin karanlığı içinde hemen göze çarpıyordu. Ama ne yazık ki havuz boştu ve mekanik heykellerin ayakları kuruydu.

– Hatırlamıyorum, diye ısrarcı tavrını sürdürdü Gaëlle, karımız çalışıyor muydu?

– Evet... Yani sonuçta, hayır... diye kekeledi psikiyatr, gözlerini kaçırarak. Psikoloji eğitimi aldı. Zaman zaman seminerlere katılıyor.

– Ne kadar zamandan beri evlisiniz?

– Çok uzun zamandan beri, artık saymıyorum. Yirmi yıl kadar olmuştur, sanıyorum...

Az kalsın ağzından kaçırıyordu. "Neden yalan söylüyorsun, a benim salağım?" Yarı şakacı, yarı provokatör bir tonla sorularına devam etmekle yetindi:

– Ve genç bir kadınla akşam dışarı çıkmanıza izin veriyor?

– Size daha önce de söyledim, o tarz bir ilişkimiz yok.

– Ne tür bir ilişkiniz var?

Katz savunma belirtisi olarak kollarını salladı; modern heykellerin üstüne ve Saint-Merri Kilisesi'nin gotik pencerelerine yansıyan hünsa suratı gerçekten tuhaf bir görüntü oluşturuyordu.

– Rica ederim, diye gülerek itiraz etti, sorguya çekilmek için gelmedim!

Daha yumuşak davranacağına, Gaëlle yeni bir atağa kalktı:

– Seanslarımızın nasıl başladığını hatırlıyor musunuz?

– Şey... sanırım benimle siz temasa geçtiniz.

– Hatırlamıyorum.

– Gerçekten mi? Bunun sebebi geçmişe ket vurma ve...

– Lütfen, bu akşam olmaz.

Adam yeniden güldü, git gide geriliyordu, adımlarını hızlandırdı.

– Belki de bir davette karşılaştık, diye devam etti Gaëlle, o sırada sarhoştum ya da uyuşturucu almıştım, olamaz mı?

– İkimizin aynı tarz davetlere gittiğini düşünmüyorum.

– Siz ne tür davetlere gidersiniz?

Soruyu o denli saldırgan bir ses tonuyla sormuştu ki, Katz birden durdu.

– Beni bu akşam görmek istediğinizden emin misiniz?

– Özür dilerim, diye cevapladı Gaëlle, daha sakin bir sesle.

Yeni bir sigara daha yaktı. Dışarı üflediği duman bir anda ona çok beyaz geldi. *Baskı yapmayı bırak.*

Farklı bir konuya geçti, yumuşak olmasına dikkat ettiği bir ses tonuyla:

– Çivi Adam olayım takip ettiniz mi?

– Bu sorunun sebebi ne? diye sordu psikiyatr; biraz daha gerilmişti.

– Bu olaya ne derece dahil olduğumu biliyorsunuz.

– Yani?

– Bir psikiyatr olarak bu katille ilgili düşüncenizi öğrenmek isterim.

– Öncelikle, hangi Çivi Adam'dan bahsediyorsunuz? 1970'tekinden mi? Yoksa iki ay önce Paris'e korku salandan mı?

En azından, bilmezden gelmiyordu. Bir anda her şey Gaëlle'e çok anlaşılır göründü. Katz'ın onunla ilgilenme sebebi, her iki olaya olan yakınlığıydı. Ne olursa olsun, ilk katili yakalayan polisin kızı ve ikincinin kimliğini saptayan polisin de kız kardeşiydi. *Ama onu ben öldürdüm*, diye içinden tekrarladı; sanki gerektiğinde kendini savunabileceğine inanmak istiyordu.

Psikiyatr yeniden yürümeye başladı, o denli aksayarak yürüyordu ki insan onu topal sanabilirdi.

– Size ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Bir sürü şeyi basından takip ettim ve...

– Ve?

Adam sustu. Gaëlle onun bakışlarını yakaladı ve bu kez, emin oldu: Psikiyatr, Audrey'yi fark etmişti. O da arkasına döndü ve az kalsın sövüp sayacaktı: Bir evsizi andıran görünümü nedeniyle kadın polis, devriye gezen üniformalılar tarafından sorguya çekiliyordu. Rozetini gösterdiği anda oyun bozulmuştu.

– Yanılıyorsunuz, diye mırıldandı Katz.

– Éric, diye yalvardı farkında olmadan, ben...

Psikiyatr, Renard Sokağı'na doğru kaçmaya başladı. Gaëlle bir an tereddüt etti. Audrey Gaëlle'e doğru yöneldi, adamları da peşinden. Bu karmaşa içinde, üniformalı polisler de diğerlerinin ardına takılmıştı.

Hiç düşünmeden Gaëlle psikiyatrın peşinden gitti. O esnada adam dönüp omzunun üstünden arkasına baktı, sonra koşmaya başladı. Gaëlle de koştu.

Renard Sokağı'na ulaşınca, Katz tereddüt etti –yoldan geçenler, kendi gölgesinden kaçıyormuş gibi bir izlenim veren bu uzun ve sıka adama meraklı gözlerle bakıyorlardı–, sonra yeni bir sprinte kalkarak taşıt dolu caddeyi geçti. Arabalar fren yaptı, kornalar çaldı, bir scooter kıl payı durdu.

Bir süre sonra, karşı kaldırımdaydı, Rivoli Sokağı yönüne doğru yürümeye başladı. Trafik nedeniyle durmuş olan Gaëlle de yeni bir korna konserine neden olarak arabaların arasına daldı (şansına, altı düz ayakkabılarını tercih etmişti). Kendini Saint-Merri Havuzu'nun önünde buldu, sonra Halles'in yeraltı rampası boyunca ilerledi; o sırada sirenlerini sonuna kadar açmış bir polis arabası karşı yönden geliyordu.

Polis arabası Katz'ı paniğe sevk etti. Geriye döndü ve arabaların son hızla çıktığı tünele girdi. Gaëlle de rampanın çevresini dolanırken, betonun ağzından bir fren cayırtısı –ya da bir insan çığlığı?– yükseldi.

Gaëlle her şeyin bittiğini anladı.

Karşı yönden geçide girmeye hazırlanan arabanın önüne dikilerek onu durmaya mecbur bıraktı, sonra nefes nefese rampadan aşağı indi. Yeraltmda arabalar durmuştu. Kir pas içindeki duvarların arasında yoğun bir duman bulutu ve yanık kauçuk kokusu vardı. Çıkış noktası bir 4x4'ün tamponunun altı olan kan asfaltın üzerine yayılıyordu. Katz on metre uzağa, tam Gaëlle'in ayaklarının dibine fırlamıştı, hızını alamayan genç kadın az kalsın ona çarpıyordu.

Gaëlle kısa bir çığlık attı, neredeyse bir hıçkırık. Psikiyatrın silueti, hâlâ bedenini sıkı sıkı saran yağmurluğunun içinde ona hiç bu denli kırılgan gözükmemişti. Ensesi olanaksız bir açıyla çarpılmıştı, bir servikal kırık söz konusuydu.

Genç kadın dizlerinin üstüne çöktü. Diğer sürücüler arabalarından çıkıyor ve ona doğru yaklaşıyorlardı; bu sırada arkasından koşarak gelen, kuşkusuz ellerinde silahlarıyla, polislerin seslerini duyuyordu. Saniyeler, yüreğini, düşüncelerini, hayatını baskı altına alan sert ve kırıcı sözler gibiydi. Bütün ilkyardım kurallarıyla ters düşerek, elini psikiyatrın ensesinin altına koydu –kandan dolayı yapış yapıştı ve tuhaf bir şekilde hafifti– ve kafasını hafifçe kaldırdı.

Katz bir şeyler söylemeye çalıştı, ama sadece kırmızımsı sü-

müklü bir madde püskürttü. Gaëlle, Nicolo Sokağı'ndaki ilk seanslarını düşündü. Bu gizemli hekime duyduğu aşkı. Onu baştan çıkarmak için yaptığı oyunları. Onun soğukluğu karşısında hissettiği gelip geçici hüzünleri. Şiddetle ağlamaya başladı.

Polisler, sürücüler, Audrey ve onun adamları şimdi etraflarında bir daire oluşturmuşlardı, ancak kimse yaklaşmaya cesaret edemiyordu.

Katz anlaşılmaz bir şeyler söylemeye devam ediyordu. Ağzı, kırık dişleriyle kara bir delikten başka bir şey değildi. Gaëlle biraz daha eğildi ve onun son sözlerini duyabildi:

– Çivi Adam ölmedi...

72

Tüm öğleden sonra Erwan'ın bitkinliği devam etmişti.

Hutu kıyametinden sonra, Morvan onu gömleğinin yakasından yakalamış, can yeleğiyle birlikte kurşungeçirmez bir yelek giydirmiş ve onu piraguasına atmıştı. Teknede, dümen tutan idam kaçkını bir Siyahi ile silahlı irikıyım bir koruma vardı – yüzlerinde ne korku ne de delilik belirtisi olan bu adamlar Erwan'ın gördüğü ilk suratlardı. Teknenin dibine büzülmüş ve kendini dış dünyaya kapatmıştı. Alevler tekneyi yalıyor, nehir beyaz çırpınmalarla kendini tüketiyor, yağmur yağıyor ve o, sadece kıyametin onları yok etmesini bekliyordu.

Dümenci motora gaz vermiş, Morvan, onlara hesap sormak isteyecek sağ kalmış Hutulara birkaç el daha ateş etmeye hazır bir şekilde pruvada kalmıştı. Ateşe ve kana bulanmış bu bölgeden havalanmak söz konusu olamazdı. Babasına göre, tamamen kuzeye, Şepik'in –Erwan uçağın pilotu olduğunu anlamıştı– havalanmayı kabul ettiği gizemli maden bölgesine yönelmeleri gerekiyordu.

Bundan sonrasıyla ilgili hiçbir şey hatırlamıyordu. Kuşkusuz güneş öğleden sonra yeniden kendini göstermişti. Kuşkusuz uyumuştu. Hiçbir şey görmemiş, hiçbir şey duymamıştı. Gözlerini yeniden açtığında, tek bir şey gözüne çarpmıştı: Babası elinde MK 12, teknenin önünde kımıldamadan duruyordu. Siyahların dünyasında Beyaz bir savaşçı – İhtiyar ona hiç bu denli gerçek, bu denli tutarlı görünmemişti.

Saat 18; ışıkların kapanma vakti gelmişti. Gece ve onun tuhaf dinginliği sinsi bir hastalık gibi onları çarpmıştı. Erwan hâlâ bilincinin deliğinden çıkmasını bekliyordu. Şu an için, beyninde yaşadığı paniğin etkisi devam ediyor, bedeni sarsılıyordu.

– Burada uyuyacağız, dedi babası, tekne karanlık bir kıyıya yanaşırken. Yarı yoldayız.

– Nerenin yarı yolu? diye sormayı başardı, gırtlağının derinliklerinden balgam çıkarır gibi.

– Uçak pisti. Adı lazım değil. Zaten oranın adı da yok. Her şey öngördüğümüz gibi giderse yarın öğle saatlerinde orada oluruz ve Şepik bizi uçağa alır. Şenlik bitti, evladım.

Padre adamlarına kıyıya, teknenin yanma kamp kurmalarını emretti. Oğluna yeni kıyafetler verdi ve sırt çantasından dosyayı çıkardı. Hızla sayfalarına göz gezdirdi, sonra nehre fırlattı, dosya dikine sulara gömüldü.

Erwan'm itiraz edecek gücü bile yoktu. Artık bir dedektif değil, bir hakikat dilencisiydi. Bundan böyle, ona ne vermek isterlerse onu alacaktı.

– Benimle gel, diye emretti ona Morvan.

İki Siyahi yaprakların oluşturduğu bir kubbenin altında ateş yakıyordu – akşam yağmurları başlamıştı.

– Onlarla kalmıyor muyuz?

– Sana gel dedim.

Zorlukla ayağa kalktı, her yeri ağrıyordu; babasını takip etti: İhtiyar ormanın içinde ikinci bir kamp yeri kurmak için gerekli asgari malzemeyi yanında getirmişti. Kuşkusuz VIP köşesi. Korunaklı bir açıklıkta durdular. Morvan kuru dallar toplamak için gözden kayboldu ve Erwan, içgüdüsel olarak dün geceki aynı pozisyonu almaya çalışarak bir mangrov ağacının dibine büzüldü. Çevresindeki her şey, yağmurun verdiği tedirginlik onu boğuyordu.

Bilinci açıldıkça, isimler, yüzler hatırına geliyordu. Dolar fırtınası altında ölen Salvo, kırk yıl öncesine ait bir gerçek nedeniyle öldürülen Méphisto, havaya uçmadan önce bilmediği bir sebepten dolayı onu öldürmek isteyen Pontoizau, kerosen yüzünden alevler içinde kalmış varoş mahallesinde ızgara olan adlarını bilmediği tüm yaralılar. Bu savaşın yüce galibi, bizzat Morvan'dı. Geçmişini geri almıştı.

Erwan gözlerini açtı. Padre ateş yakmış ve üzerine sapsız bir tencere oturtmuştu. Şimdi bir kutu domates sosunu içine boşaltıyordu. Tamamen gerçeküstü bir görüntüydü.

– Ne yiyoruz? diye sordu Erwan, gayet ciddi bir şekilde.

– Maymun. Ama önce, etin yumuşaması için en az yarım saat kaynatmak gerekiyor.

Morvan soğanları kesmeye başladı. Erwan bir kez daha emin

oldu: Cangıl babasının doğal biyolojik ortamıydı. Karmaşık ihtiraslar, çarpık hesaplar peşinde koşan biri olduğunu düşünerek, hakkında hep yanılmışlardı. *Beauvau Meydanı Machiavellisi, ne demezsin.* İhtiyar yalnızlığı, açık havayı ve hayvan yaşamının dolaysızlığını seven yabani bir hayvan, bir yırtıcıydı. Hayatta kalır mıydı, evet. Hatırlanır mıydı, hayır.

Usta şef önemli tek soruyu sordu:

– Tam olarak ne öğrenmek istiyorsun?

Yağmurluğunun altında Erwan, karanlığın içinde bir sesten başka bir şey değildi.

– Cathy Fontana'yı kim öldürdü?

– Ben.

Hayal kırıklığı. Uzun zamandan beri, hemşirenin hayatına mal olan şeyin babasının başvurduğu şiddet olduğunu tahmin etmişti; bu kaba güç onun, kardeşlerinin ve özellikle de annesinin hayatını mahvetmişti. Ama *ister istemez* çok daha çapraşık bir hikâye bekliyordu.

Onun şüphelerini anlamış gibi Morvan ekledi:

– Ben cinayet silahıydım, ama bu cinayeti planlayanlar Maggie ile De Perneke'ydi. Amaçlarına ulaşmak için benim deliliğimden yararlandılar. (Korlaşmış ateşin üstüne yeni dallar attı, sonra son derece gülünç teatral bir hareketle, ateşin ölgün ışığıyla bakır rengi almış ellerine baktı.) Tabii bunun bir önemi yok: Sonuçta o işi yapan bu kirli katil elleri.

Erwan gülmek istedi, ancak ses telleri acıyordu – madenci kasabasında çok bağırmış, çok çamur yutmuş, çok duman solumuştu.

– De Perneke, Lontano'da hiç işi olmayan genç bir psikiyatrdı. Neden bu delikte olduğunu asla öğrenemedim, ama bana kalırsa Belçika'da bazı sıkıntıları olmuştu. Mesleğini icra ederken kendine has bir tarzı vardı. Etkiliydi, ancak karşılığının ödenmesini istiyordu – ve sadece para olarak da değil: Güç, kadınlar, kan. Bilimsel bir başarı da kazanmak istiyordu: Hepimiz onun kobayıydık. Lontano'nun hâkimiydi: Sağda solda yatan evli kadınların itirafları, megalomani içindeki erkekler, Siyahlara karşı duyulan vicdan azabı ya da nefret, her türden nevrozlular, psikotikler, obsesifler... Herkesten bilgi topluyor, küçük şantajlar yapıyor, para alıyor ve güç kazanıyordu. Ayrıca gençleri de kontrol altında tutuyordu, özellikle de Semenderler'i, onlara Stanley Kliniği'nin bodrumunda kendi ürettiği LSD türevi psikedelik uyuşturucuları veriyordu. Onlardan para almıyor, işinin inceliklerini bilen bir psikiyatr gibi davranıyor ve minnettarlıklarını göstermek isteyen

kızlarla yatıyordu. Ama eşek, onu reddeden havucu istermiş. Bu rezil herif, gözü benden başkasını görmeyen Maggie'yi becermenin peşindeydi...

– Senin Cathy'ye yeniden kavuştuğun sırada...

Morvan cevap vermedi, sanki düşüncelere dalmıştı, sonra silkelendi ve kaldığı yerden devam etti:

– Ona daha sonra geleceğim. Durum şöyleydi: Maggie beni istiyordu, De Perneke Maggie'yi istiyordu ve ben, benim yazgım psikiyatrın elindeydi. O dönemdeki ruh halimi tahmin bile edemezsin: Halüsinasyonlar görüyor, sesler duyuyordum. Mayıs 68'de bile, beni bir kuduz köpek gibi reddetmişlerdi. Gabon'da biraz sakinleşmiştim, ama Cathy'yle karşılaşınca, krizlerim yeniden ve daha şiddetli olarak başladı. Artık ne yaptığımı bilmiyordum. Onu dövüyordum, onu bıçakla doğramak istiyordum, onu boğuyordum. Onu seviyordum, ama aynı zamanda ondan nefret ediyordum. Birçok kez, Port-Gentil'deyken, Di Greco daha kötüsünün olmasını önlemek için müdahale etti.

Di Greco: Erwan neredeyse bu hayaleti unutmuştu. O da bu hikâyenin, kendi çapında kurbanlarındandı.

– Çivi Adam bana bir çıkış kapısı gösterdi. Valizimi topladım, huzuru bulmak, sevdiğim kadını öldürmemek için Kongo'ya kaçtım. Semenderler bana iyi geldi. Maggie vardı, sonra De Perneke vardı: Bana haplar veriyor, beni dinliyordu... Ayrıca bir türlü ilerlemeyen soruşturma da beni hastalığımdan uzaklaştırıyordu: Katil bende takıntı haline gelmiş, bana kendi deliliğimi unutturmuştu. Ta ki 1970 yılbaşı arifesine kadar.

– Cathy'nin yeniden ortaya çıkışı.

Morvan kafasını salladı – soğanları tencereye atmıştı.

– Ondan kaçarak, onu korumak, onu krizlerimden uzak tutmak istemiştim, o peşimden gelmişti. Hâlâ beni iyileştirme umudu taşıyordu. Benim hastalığımın kendisi olduğunu bilmiyordu.

Rahibe Hildegarde da aynı gizemli cümleyi söylemişti. Ne demek istiyorlardı?

– Onunla Lontano'da karşılaşınca çok sevinmiştim ama ona yeniden kötülük yapmaktan da korkuyordum. Çok geçmeden onu yeniden dövmeye başladım.

– Peki, ya De Perneke'nin tedavisi?

Morvan tencereyi ağır ağır karıştırıyordu. Maymunun tırnaklı ayakları ara ara kırmızı kabarcıkların arasından yüzeye çıkıyordu.

– O adi herif beni tedavi edebilirdi, ancak ben ona çocukluğumu anlatmayı reddediyordum. Çocukluğum o denli derinlerde

gömülüydü ki, onu ortaya çıkarmak için bir kriko gerekirdi. Oysa ona göre, her şeyin sebebi olan bu geçmişten kurtulmadan herhangi bir ilerleme kaydetmek mümkün değildi. İlaçlara, psikanaliz seanslarına hipnozu da ekledi, ama bu da işe yaramadı. Bunun üzerine, bilgi toplamak için Fransa'dan kim olduğunu bilmediğim biriyle temasa geçti. Adam ona eksiksiz bir dosya yolladı. Aslında gizli olan bir şey yoktu. İsmimi bile değiştirmemiştim. Bütün hikâyeyi öğrendikten sonra, De Perneke benden istediği gibi nasıl yararlanacağını da keşfetti...

Erwan onu bir el hareketiyle susturdu:

– Hiç anlamıyorum. Senin geçmişinde, sana karşı kullanılabilecek tam olarak ne var? Ve bunu neden yapsın? Cathy'yle ilgisi ne?

– Dosyanın en önemli parçası sende eksik.

– Hangisi?

– O dönemde, benim De Perneke'den çaldığım parça.

İhtiyar elini göğüs cebine soktu ve bir vesikalık fotoğraf çıkardı – kuşkusuz Özgür Fransa arındırma mahkemesi döneminden kalma antropometrik bir fotoğraf.

– Sana Jacqueline Morvan'ı takdim ederim...

Erwan büyükannesinin yüzünü görünce şaşkınlıktan donakaldı: Catherine Fontana'nın tıpatıp aynısı. Aynı oval yüz, aynı kelebek gözler. Kleiner Bastard'ın neden Cathy Fontana'yı hem sevdiğini hem de ondan nefret ettiğini anlamak için adınızın Freud olmasına gerek yoktu. O, babasının çocukluk kâbusunun yeniden canlanmış somut bir örneğiydi.

– En tuhaf olam da diye devam etti Padre, o boktan yılları öylesine baskılamışım ki, o dönemde bu benzerliğin farkında bile değildim. Buna karşılık, De Perneke bu fotoğrafı ele geçirince benim Cathy'yle olan berbat ilişkimin sebebinin bu olduğunu anladı. Maggie'nin de etkisiyle bir plan bile yaptı.

– Tam olarak hangi plandan bahsediyorsun?

– Maggie Lontano'nun kraliçesiydi. Hiçbir isteği reddedilmemişti. Yılbaşı arifesi gecesi uğradığı hakaret onun için dayanılmaz bir şeydi – Cathy en ufak bir çaba sarf etmeden beni geri almıştı. Nasıl olursa olsun, bu kızı hayatımızdan çıkarmak istiyordu. Oysa karşılıklı iyilikte bulunma koşuluyla, bunu kolaylıkla psikiyatrdan isteyebilirdi.

– Söylemek istediğin...

– Bir anlaşma yaptılar: Cathy'nin ortadan kaldırılmasının karşılığında Maggie'yle bir gece. De Perneke, Maggie'yi önce, Cathy'yle olan ilişkimi bitirmem için beni zorlayabileceği fikrine

inandırdı. Maggie sonucu görmeyi bekliyordu. De Perneke seansları sıklaştırdı, beni annemin bu fotoğrafıyla yüzleştirdi; devamlı sorunun benden değil, Cathy'den kaynaklandığını, geçmişteki acılarım yeniden canlandıran bu imgeden kurtulmam gerektiğini söyledi... Sonunda bana gerçeği kabul ettiremeyeceğini anlayınca çok daha büyük hamleler yapmaya ve beni hasta eden öfkemi beslemeye başladı. Bana sadece arınmadan bahsediyordu. Bu yüzü yok etmem, hatta hastalığımın kaynağı olan bu imgeyi ortadan kaldırmam gerektiğine beni inandırdı. Bana hep aynı şeyleri tekrarlayıp duran sesini hâlâ hatırlıyorum. "Arınmanın yolunu bulman gerekiyor, Grégoire..."

Bir süre sustu, sonra neredeyse düşünceli bir sesle devam etti:

– Freud'un, Carl Jung'un metresi Sabina Spielrein'a ne yazdığını biliyor musun?

– Hayır.

– "Sanırım Doktor Jung'u hâlâ seviyorsunuz, hatta eskisine nazaran daha fazla seviyorsunuz ki ona duyduğunuz kini gösterememişsiniz." Bahane aramıyorum, ancak olması gereken oldu. O meşum nisan gecesi, diğerlerinden çok daha şiddetli bir kriz yaşadım. Bunun özgürlüğümün bedeli olduğuna inanarak Cathy'yi boğdum. Parmaklarımla boynunu sıkarken onun "Kleiner Bastard!" diye bağırdığını duyuyordum. Onu susturmak istiyordum, onun bana kötülük yapmasına engel olmak istiyordum, onun...

İhtiyar derin bir nefes aldı ve sonra çok yavaş bir sesle devam etti:

– Her şey Cité Radieuse'ün bir odasında oldu. Karargâhımı oraya kurmuştum. Yan odalardan çığlıkları duydular ve gece bekçisine haber verdiler.

– Faustin Munyaseza mı?

– Ta kendisi. Beni elimde bıçakla yakaladı, çoktan Cathy'nin saçlarını kazımıştım ve o sırada alnına bir gamalı haç çiziyordum. Beni durdurmayı başardı ve De Perneke'yi çağırdı.

Erwan davayla ilgili kuşku götürmez bir ayrıntıyı düşündü: Thierry Pharabot, gerçek Çivi Adam, asla kurbanlarının saçlarını kazımamıştı ama Cathy cinayeti nedeniyle bu özel durum efsaneleşmişti. Bu olguyla ilgili bir başka gerçek daha vardı: Kripo, ikinci Çivi Adam, olayın bu yönünden haberdardı –sonuçta, çocukken cinayetlerinde katile yardım etmişti–, Pharabot'nun bu ritüeli uygulamadığını biliyordu; oysa bununla birlikte, ikinci Çivi Adam geçen eylül ayında işlediği cinayetlerde kurbanlarının saçlarını kazımıştı, çünkü Morvan'a *her şeyi* bildiğini göstermek istiyordu.

Babası derin düşüncelere dalmış gibiydi, sanki öldürücü bir iksir hazırlarcasma hâlâ kaşığıyla tencereyi karıştırıyordu.

Hafifçe ürperdi ve devam etti:

– De Perneke, Cité Radieuse'e Maggie'yle birlikte geldi.

– Neden Maggie?

– Böyle bir olayın altından asla tek başına kalkamazdı. Ayrıca bu durumu bilen tek kişi de Maggie'ydi.

– Seni yakalatmak çok daha kolay olurdu.

– Senin nöronlar gerçekten iflas etmiş. De Perneke Maggie'yle yatmak istiyordu, Maggie de beni geri kazanmak. Öyleyse bu cinayeti üzerine yıkabilecekleri olası tek bir şüpheli vardı: Çivi Adam.

– Cesedi nasıl taşıdınız?

Grégoire ayağa kalktı. Kıvırcık saçları ve panço yağmurluğuyla efsanevi bir maceracıya benziyordu. Efsanesini maçeteyle ve altın külçeleriyle yontarak oluşturmuş bir adam.

– Devamına yarın bakarız. Şimdi maymununu ye ve uyu. FARDC çoktan geri dönmüş olmalı. Bugünkü katliamı Tutsilerin yaptığını düşünecekler. Birkaç saat içinde de her yeri bombalamaya başlarlar. Şafakla birlikte yola çıkmamız gerekiyor.

Erwan karavanasına razı oldu: Gözlerini yakan bir sosun içinde yüzen et parçaları. Makağın kemik gibi sertleşmiş suratı sanki nefes almak için yüzeye çıkmıştı. Sorun değildi: Bir araba lastiği yemiş olacaktı. Mağara adamları gibi elleriyle yedi ve sonra babasının itiraflarını yeniden düşünme fırsatı bile bulamadan uykuya daldı.

73

Saat sabahın üçü. Hôtel-Dieu Hastanesi'nin yoğun bakım servisi.

Beaubourg'daki kazadan sonra, Gaëlle ile Audrey, Seine Nehri'nin diğer kıyısındaki Île de la Cité'nin acil servisine kadar ambulansı takip etmişti. Tam olarak ne olduğunu ve başlarına ne tür belalar açılacağını düşünen polislerle dolu arabalar da peşlerindeydi.

Gaëlle öfkeliydi ve allak bullak olmuştu, bu fiyaskonun sorumlusu olarak Audrey'yi görüyordu. Neden bu buluşmaya tek başına gitmesine izin vermemişti? Kadın polis önlem olarak Erwan'ın ekibini –Tonfa lakaplı bir irikıyım ile saçları jöleli, dikkat çekici kıyafetler giymeyi seven Favini adında biri– harekete geçirdiğini söylüyordu. Sonuçta, karakol polisleri ile bir polis arabası olaya dahil olmuştu; tamamen şanssızlık.

Yol boyunca birbirlerine bağırıp çağırmışlar ve sonunda hastanenin iç avlusunda bir *statüko* üstünde anlaşmışlardı. Daha sonra, acildeki görevliler tarafından servis dışına çıkarılmışlardı –blokta kimse yoktu– dışarıda dağınık halde duran tekerlekli sandalyelere oturmuşlar, sigara üstüne sigara içmişlerdi.

Gaëlle sessizce yalvarmıştı –Tanrı'ya değil, kadere: Éric Katz yaşamalıydı. Elbette sorularına cevap vermesi için, ayrıca psikiyatr böyle aptalca bir şekilde ölemezdi. Onunla ilgili şüphelere rağmen o tuhaf tipe bir tür şefkat de duyuyordu. Kendine itiraf edemiyordu, ancak onunla yaptığı seanslar –duygusal hezeyanları dışında– ona iyi gelmişti. Şimdi onları denizde bir dalganın iç rahatlatan ve dinginlik veren düzenli gelgitleri gibi hatırlıyordu.

Doktorlar fazla umutlu değildi. Psikiyatr doğrudan 4x4'ün radyatör ızgarasına çarpmıştı. Darbe göğüste ve batında iç kanama-

ya neden olmuştu. Ayrıca boyun omurları da hasar görmüştü ve ciddi hayati tehlikesi vardı.

Gece boyunca, Gaëlle ve Audrey hastanede ne başka kimseyle konuşmuş ne de psikiyatrın durumuyla ilgili yeni bir şeyler öğrenmişlerdi. Bir tür şezlongu andıran rahatsız koltuklarında, cumartesi gecesi acil servise gelenlere ve Hôtel-Dieu'nün adli tıbbına yolu düşen sanıklara bakarak sigara içmişlerdi.

Saat 2'ye doğru, Gaëlle midesine kramplar girmesine neden olan sırrı –Katz'm kulağına fısıldadığı o cümleyi: "Çivi Adam ölmedi"– açıklamaya karar vermişti. Audrey en ufak bir tepki göstermemişti. Kuşkusuz onun korktuğu şeyi tasdikliyordu: Eylül ayındaki davayla, hatta 70'lerdekiyle doğrudan bir bağ vardı. Ayrıca Katz kimi ima ediyordu? Geçen sonbahardaki cinayetlerin tartışmasız faili olan Philippe Kriesler'i, yani namı diğer Kripo'yu mu? Yoksa, Yukarı Katanga'da 1969 yılından itibaren işlediği seri cinayetlerle korku salmış olan, Lontano hayaleti Thierry Pharabot'yu mu? Ama bu varsayımların hepsi anlamsızdı. Pharabot 2009 yılında, bir akıl hastanesinde beyin kanaması ve inme nedeniyle ölmüştü. Kripo'ya gelince, geçen 20 Eylül'de onun boğazını bizzat Gaëlle kesmişti.

Sonunda, üzerinde hâlâ yeşil ameliyat önlüğü olan çok zayıf bir adam onlarla konuşmaya geldi. Maskesini indirince, ortaya melankolik gözleriyle uzun bir surat çıktı. Saatlerce ameliyathanede kalmanın yorgunluğunu belli eden yüz hatlarına rağmen, çevresine sanki hem yorgunluktan hem de coşkudan beslenen, kaygı verici bir enerji yayıyordu.

– Üzgünüm, dedi sigara paketini çıkarırken, bitti.

– Adam öldü mü? diye alıkça bir soru sordu Gaëlle.

Doktor yüzünü buruşturdu, sonra bir süre sigarasını yakmakla oyalandı.

– Kalbi dayanmadı. İç kanama bütün organları etkilemiş. İmkânsızı denedik, ama baştan kaybedilmiş bir vakaydı.

– Ölmeden önce bir şey söyledi mi? diye sordu Audrey.

Cerrah bir kez daha kadına ters ters baktı – yorgun yüzünün büyüleyici bir çekiciliği vardı.

– Her şey anestezi altında gerçekleşti.

Polis arabalarının ve acil yardım ambulanslarının arasında geri geri gittiler. Tam çekip gidiyorlardı ki, doktor onları durdurdu:

– Hastane kabul formlarını doldurdunuz mu?

– Adam hakkında hiçbir şey bilmiyoruz.

– Sosyal güvenlik numarası? Ailesi?

– Hiçbir şey bilmediğimizi söyledik! diye sinirle çıkıştı Gaëlle. Bu akşam onunla bir randevum vardı. Size anlatması uzun sürecek bir sebepten dolayı adam panikledi ve koşmaya başladı, kendini bir 4x4'ün tekerleklerinin altına attı.

Doktor onlara doğru bir adım attı. Güzel yüzü gecenin sıkıntılarını dışarı yansıtıyordu.

– Siz benimle alay mı ediyorsunuz?

– Ne? dedi Gaëlle, bu kez daha yüksek bir ses tonuyla. Ne var ne oldu?

Cerrah şaşkın bir tavırla onlara dikkatle baktı.

– Neden "adam" diyorsunuz? diye sordu, bir öncekiyle yeni bir Marlboro yakarken.

Gaëlle Audrey'ye baktı ve kafasında sessiz bir şimşek çaktı: İkisi de bu işten hiçbir şey anlamamıştı.

– Ne dememiz gerekiyor?

Doktor belli etmemeye çalıştığı bir garezle sigarasının dumanını üfledi.

– Bize getirdiğiniz kazazede bir kadındı.

– İyi uyudun mu?

Saat sabahın altısıydı. Erwan ayağa kalkmaya çalıştı ama yatak görevi gören dalların arasına sıkışmıştı, tabii bir de ona vantuz gibi yapışmış çamurlu su ve yağmurluğunun altında, bokböceğininki gibi bir kabuk oluşturan kurşungeçirmez yeleği vardı. Sonunda, birkaç denemenin ardından bu yeşilimsi işkence yatağından çıkmayı başardı.

Şafak yağmurları çoktan gelip geçmişti. Güneşi en iyi gören yeri bulduğunda, bir saatten daha kısa bir süre içinde kuruyabilirdi. Yağmurluğunu, kurşungeçirmez yeleğini çıkardı ve gerindi. Bir gece evvelki felaketten sonra güneşin her zamanki gibi doğuşuna neredeyse şaşırmıştı. Işık, kokular, hayvanların gürültüsü: Her şey yerli yerindeydi. Kirpiklerini ilk kırptığı andan itibaren dünyanın doğumu bir kez daha gerçekleşiyordu.

Morvan ateşi besliyordu, sanki sönmesine hiç izin vermemişti.

– Kahvaltı.

Rüya görüp görmediğini hatırlamıyordu. Zihninde sadece bir gece evvelki kelimeler uçuşuyordu – babasının itirafları, başka cinayetlerin gölgesinde bir cinayet, bir başka delilik tarafından manipüle edilmiş delilik... Morvan *chikwangue* hazırlıyordu, Erwan mavnadayken dışkı gibi kokan bu manyok toplarının tadına bakmıştı.

– Otur.

Erwan bir taşın üzerine yerleşti. Açıklık, içinde ormanın en minik unsurlarının –toz, polenler, böcekler– yer aldığı, göz kamaştırıcı güneş ışınlarıyla yol yol aydınlanmıştı. Uzakta kuşlar ile maymunlar, kulak kabartan herkesi kolaylıkla delirtecek bir kontrapunto oluşturarak karşılıklı atışıyordu.

– Hikâyenin devamını bekliyorum, dedi Erwan; *chikwangue*'den bir parça kopardı ve yeniden ısıtılmış bir gece evvelki sosa batırdı – o da bir Afrikalıya dönüşüyordu.

Morvan gülümsedi. Yüz hatları gevşemişti, sırrını açık etmesi sanki onu özgürleştirmişti. Kırk yıldan fazla bir süre bu sırla yaşamıştı; bu sırdan bahsetmesinin tek şekli, eski günlerin anısına karısına attığı dayaklardı.

– Anlatacak fazla bir şey kalmadı, diye cevapladı, ağzına manyok toplarından atarken. O gece De Perneke bana bir iğne yaptı, Maggie'nin arabasında uyudum. Ertesi sabah uyandığımda, nehir kıyısında hâlâ arabanın arka koltuğundaydım.

– Tam olarak nerede?

– De Creeft'lerin Lontano'nun üç kilometre uzağında bir tekne hangarları vardı. Maggie ile De Perneke cesedi kesip biçmek için oraya kapanmışlardı.

– Maggie de mi?

– Özellikle Maggie. De Perneke ödleğin tekiydi. Ne fiziksel şiddete ne de kan görmeye dayanıyordu. Bütün işi Maggie'nin yaptığını sana söyleyebilirim. Çivileri çaktı, cam kırıklarını yerleştirdi, karaciğeri ve böbrekleri çıkardı, vulvayı kesti. Çivi Adam'm çalışma tarzını gayet iyi biliyordu: Benimle birlikte her şeyi görmüş, her şeye bizzat tanık olmuştu.

– Sence... yani Maggie bundan zevk almış mıdır?

– Külotunun ıslanıp ıslanmadığını mı soruyorsun?

İkinci manyok köftesi. *Kusmak yok.* Erwan ayaklarının altındaki killi balçığın ılındığını ve sertleştiğini hissediyordu. Öğle saatlerinde asfalt gibi katılaşacaktı.

– Peki, De Perneke'ye verdiği söz, tuttu mu?

– Maggie istediği şeyi elde etmişti: Aynı gece, Cathy'nin cesedini yolun kenarına bıraktıktan sonra, hangarda birlikte oldular. Onlardan birkaç metre uzakta, ben, arabanın içinde uyuyordum, iliklerime kadar uyuşturucu vermişlerdi. Ailen hoşuna gidiyor mu, oğlum?

Bu duyduklarının Erwan'da ürküntüye yol açması gerekirdi, ama o sadece kendini tükenmiş ve bitkin hissediyordu. Kötülük, diğer şeyler gibiydi: Belli bir eşiği aşınca, insan duyu yitimine uğruyordu.

– Uyanınca nasıl tepki verdin?

– Maggie beni aklamak için ceset üstünde gerekli değişiklikleri yaparak görevini layıkıyla yerine getirmişti, ama ben bu yola sapmak istemiyordum. Teslim olmaya karar verdim. Ama önce, ipin

ucunu nasıl bu derece kaçırdığımı anlamak için De Perneke'yi görmek istiyordum. Beni bir anda karşısında görünce panikledi, tüm hikâyeyi anlattı. Beni nasıl şartlandırdığını, özgürlüğümün kesinlikle Cathy'nin ölümüne bağlı olduğunu nasıl bana aşıladığım, "anımma" anahtar kelimesiyle kafamın içine ölüm emrini nasıl iyice yerleştirdiğini açıkladı. Kendi canını kurtarmak için de tüm bunların arkasında Maggie'nin olduğunu söyledi: Cathy'nin ölümünü o planlamıştı. Buna inanmamıştım. Bunun üzerine bana tüm ayrıntıları anlattı: Gizli anlaşmalarını, cesedi ormana bıraktıktan sonra birlikte geçirdikleri geceyi. Onu öldüresiye dövdüm, ama öldürmek istemedim. Sürekli bir ceza vermek istiyordum, ölüm cezası değil. Sonra aynı cezayı vermek için Maggie'yi görmeye gittim. Kendini savunmadı bile. Sonra ormanda amaçsızca yürüdüm. Hayatım mahvolmuştu: Sonsuz vicdan azabı ve öfkeyle yaşamaya mahkûm edilmiştim... İntihar etmek istedim, ancak bir görevim vardı: Çivi Adam'ı –gerçeğini– yakalamak. Bunu benden başka kimse başaramazdı. Kurbanlara ve hatta Cathy'ye borçluydum. Kendimden kurtulmadan önce bu işi bitirmeliydim. Cathy'nin ölümünü diğer cinayetlerin yanma ekleyerek soruşturmaya yeniden başladım. Bu arada De Perneke ortadan kayboldu; Maggie de gizlice hastaneye yatırılmıştı. İlaçlardan dolayı sersem gibiydim, uyuşmuş bir haldeydim, ama De Creeft'ler başıma daha ciddi sorunlar açtılar... Maggie'nin babası, kızını ne hale getirdiğimi görünce başıma ödül koydu. Kayınpederim olacak adamı sana anlatmaya vaktim olmadı, ama evveliyatı tehlikeli biriydi: Şiddet yanlısı, sadist, dediği dedik, kendi ırkını korumak için ılımlı ensest yanlısı, evrim skalasında Siyahları maymunların altına koyan, topraklarında feodal ve kanlı bir yönetim uygulayan biri. Gerçek bir insan müsveddesi. Uzun lafın kısası, peşimdeki Beyaz Kurucular'la hiç şansım yoktu. Hepsi avcıydı, tepeden tırnağa silahlıydı ve ormanı Siyahlar kadar iyi biliyorlardı. Kaderim tayin edilmişti.

Erwan dinlediği masaldan etkilenmiş bir çocuk gibiydi – bir yandan da gübre gibi kokan manyok lokmalarını yemeye devam ediyordu.

– Paçayı nasıl kurtardın?

– Değiş tokuş yapabileceğim iki şey vardı. Önce geçmişlerini araştırarak, aileleriyle ilgili bir sürü sırrı öğrendim; Mobutu öğrenirse ve uluslararası basında yer alırsa başlarım derde sokacak yığınla canavarlık. Bir diğer kozum da Çivi Adam dosyasını biliyor olmamdı. Henüz kimliğini saptayamamış olsam da onu yaka-

layabilecek tek kişi bendim, bu apaçık ortadaydı. Beyazlar bunlara karşılık benden iki konuda söz vermemi istediler: İlki, katili bulur bulmaz öldürecektim; ikincisi, dosya kapandığında De Creeft'in kızıyla evlenecektim. Düğün davetiyeleri fetişçi katilin kanıyla basılacaktı.

Erwan yemek yemeyi bıraktı: Hikâye, son derece çılgınca olsa da kendi içinde bir mantığı vardı, ancak az önce çarkları durmuştu.

– Neden senin Maggie'yle evlenmeni istiyorlardı?

– Çünkü o istiyordu ve onun istekleri babası için emirdi. Çivi Adam'a geri dönersek, her kurbandan sonra tetanos aşısı yaptıran bu kaçığı keşfetmem için iki cinayet daha işlemesi gerekti. Cathy cinayeti Pharabot'yu iyice delirtmişti. Önüne geleni öldürmeye başladı –Colette Blockx ve Noortje Elskamp, Kurucular'ın ailelerine mensup değildi– ve bu cinayetler diğerlerine göre çok daha vahşice işlenmişti. Ormanda Pharabot'yu karşımda bulunca onu öldüremedim. Kuşkusuz kuduz köpekler dayanışmasıydı. Aklını yitirmiş bu zavallı adama acımıştım. O da benim gibi yetişkinler tarafından cinsel tacize uğramış, işkence görmüş, terk edilmiş bir çocuktu. Aslında, ben de ondan daha iyi biri değildim. Linç edilmesine engel olmak için onu Lubumbaşi'deki yetkililere teslim ettim ve Maggie'yle evlendim. Beyaz Kurucular, Pharabot'nun onlarla ilgili bir şey söylemeyeceğini öğrendiklerinde hakkımda aldıkları infaz kararından vazgeçtiler. Ya da en azından ona kimsenin inanmayacağını biliyorlardı. Sonuçta *nganga* ya idam edilecek ya da ömür boyu bir akıl hastanesine kapatılacaktı, ikisi de aynı şeydi. Geriye güzel bir düğün yapmak kalıyordu.

Morvan sustu ve arıtılmış suyla dolu matarayı aldı. Konuştukça sesi değişmiş, sonunda git gide boğuklaşmıştı. Bir dikişte mataranın yarısını bitirdi.

– Soracağım başka sorular var, dedi Erwan.

Grégoire çoktan ayağa kalkmıştı, saatine bakıyordu.

– Üzgünüm, oğlum, sorularının beklemesi gerekecek. Eğer Şepik'in uçağına yetişmek istiyorsak yola çıkmamız lazım.

– Orada olacağına emin misin?

İhtiyar tenceresini topladı, sonra yıkamak için bir su birikintisinin önünde çömeldi. Tam bir ev kadını.

– Göreceğiz.

– Ya sonra?

– Sonra? diye tekrarladı, ateşi topuğuyla söndürürken. Kinşasa'ya kalkan ilk uçağa bineceğiz ve ilk uçuşla seni Paris'e yol-

layacağım. Gerçeği mi öğrenmek istiyordun? Öğrendin. Artık "aptallıklar sona erdi" ve "başlangıç noktasına geri dönüş" zamanı.

Erwan'ın aklına Monopoly oyunu geldi.

– Kodese gir karesine uğramadan mı?

– Kimin için? Benim için mi? Kodese gir karesine düşmemeye çalışacağız, diye cevapladı babası, göz kırparak, zaten bu bile hiç fena değil.

Oybirliğiyle, Sofia'nın bu sabah çocuklarla birlikte Paris'e dönmesine karar vermişlerdi. İhtiyar'ın uyarıları onu yeterince ürkütmüştü, bu nedenle Loïc 9.15 uçağma Sofia ve çocuklar için rezervasyon yaptırmıştı, ama soruşturmadan vazgeçecek kadar korkmamıştı. Balaghino ile Pontoizau'nun silah kaçakçılığı ve Montefiori cinayetindeki rolleri hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyordu.

Sabah çok zor uyanmıştı. Uyku ilaçlarına rağmen, bütün gece Sofia'nın odasına gidip kollarında ağlamamak için kendini zor tutmuştu. *Gevşemenin sırası değil.* Uyuşturucuyu bırakmış olması kontesin gözündeki imajını düzeltmişti, Loïc bunu umursamıyor olsa bile ilişkilerine zarar verecek bir şey değildi.

Saat 8'de valizler arabanın bagajına kondu, ana kraliçe ve yetim ablalarla vedalaşıldı. Villanın önünde hâlâ beklemekte olan gazetecileri atlatmak için personel kapısından çıkmak zorunda kalmışlardı. Bu tarafta, aşağı inen yol çok dar ve dolambaçlıydı, yan tarafı sarp uçurumdu, başka bir araçla karşılaştığında Loïc, diğer taşıtın geçebileceği bir yer açmak için yolun yan kısmında uygun bir yer bulana kadar geri geri gitmek zorunda kalıyordu. Hatta bazen de dış kapısı açık bir villanın sundurması altına girmesi gerekiyordu.

Sinirleri çok gergindi, kahvesiyle birlikte ilaçlarını içmediğine pişmandı. Durumu ağırlaştıran bir ayrıntı daha vardı: Condottiere'nin Jaguarlarından birini kullanıyordu. Her şeyden önce bir ölünün arabasıydı. Üstelik çok pahalı bir arabaydı. Her manevrada, taşaklarının torbasında sıkıştığını hissediyordu. Kaportoya değen otların gürültüsü, evlerin bahçe duvarına ya da uçuruma çok yakın geçmesi, iki arabanın zar zor yan yana ge-

çebilmesi onu kan ter içinde bırakıyordu. Montefiori sanki arka koltukta oturmuş, her hareketini kontrol ediyormuş gibi hissediyordu.

Bununla birlikte manzara huzur vericiydi. Göz alabildiğine uzanan arduvaz rengi dar yol, taraçalar halinde düzenlenmiş bahçeler, yamaçların eteklerinde yer alan, rüzgâr siperi işlevi gören sedir ağaçları, daha yükseklerde rüzgâra açık villalar – yazın, serin olduğundan bu villalar tercih ediliyordu. Aşağıda, Fiesole kasabası uykudaki bir asker gibi görünüyordu, Duomo'nun çan kulesi de tüfeğiydi.

Önemsiz, geçici bir ateşkes hali söz konusuydu: Ancak Loïc'in içi rahat değildi – araba, uyuşturucu yoksunluğu, yakında iki histerik cadıyla ve depresif kayınvalideyle yukarıda yeniden bir araya gelecek olma düşüncesi. Ayrıca araştırmalarının sonuçları da onu coşturuyordu. Onları hep tasasız, ağızlarında platin kaşıkla doğmuş çocuklar olarak görmüşlerdi, ama Condottiere'nin katillerini ve cinayet nedenini bulanlar onlardı!

– Midem bulanıyor, diye sızlandı arkada oturan Lorenzo.

– Benim de dedi Loïc, oğlunu rahatlatmak için.

Yola çıkmadan önce içtiği ristretto midesini ağrıtmıştı.

– Arkaya geçeceğim, dedi Sofia.

Emniyet kemerini çözdü, arabanın içinde hafifçe eğildi ve iki koltuğun arasından, hafif bir parfüm kokusu bırakarak arkaya süzüldü; bu koku Loïc'e ne olduğunu söyleyemediği bir şeyi hatırlatmıştı. *Lanet olası beyin iflas.*

Çok dar bir viraj çıkışında başka bir arabayla karşılaştılar. Geçmenin imkânı yoktu. Araç geri geri gitti, ancak sağ tarafındaki açık bahçe kapısından içeri girmedi. Bu durumda Loïc'in girmesi gerekiyordu. Nefesini tutarak, kalbinin duracağını sanarak manevra yaptı, avluya girince diğer araba da peşinden içeri girdi.

Loïc geri vitese taktığı sırada dikiz aynasından iki adamın dış kapıya doğru yöneldiklerini ve avluyu kapattıklarını gördü.

– Bu ne...

Hemen sonra heriflerden biri, kılıfının içinde duran tabancayı göstermek için ceketini açarak Loïc'in camına vurdu. Büyük bir saflıkla, Loïc adamların polis olduğunu düşündü.

– Arabadan in, diye emretti adam İtalyanca.

Loïc yerinden kıpırdamadı. Bir kez daha babası haklı çıkmıştı. Bir kez daha, bunu çok geç anlıyordu.

– Sana arabadan çık dedim...

Adam çok yavaş konuşuyordu, ama Sicilyalı aksam sözcükle-

rine uğursuz bir şiddet katıyordu. Ağzıyla Güney İtalya'nın sert ve kanlı rüzgârını üflüyordu. Loïc söyleneni yaptı; o sırada diğer mafya arka kapıyı açtı ve Sofia'nın cep telefonunu aldı. Milla ile Lorenzo, bağırmamak için kendini zor tutan annelerine sımsıkı yapışmışlar, hıçkıra hıçkıra ağlıyorlardı.

– Onlara zarar vermeyin, diye geveledi Loïc.

Adam gülümsedi ve onu tavşan yakalamış bir kaçak avcı gibi ensesinden tuttu. Eğer biraz şansı varsa sıkı bir dayakla yırtabilirdi. Onu Jaguar'ın radyatör ızgarasının önünde diz çökmeye zorladıklarında, Loïc karısının ve çocuklarının gözleri önünde öldürüleceğini anladı.

Montefiori'lere ders olacak, usulüne uygun bir infaz.

Sofia'yı görecek zamanı oldu, babalarının ön cama dağılacak beynini görmemeleri için arabanın içinde çocukları aşağı eğilmeye zorluyordu. Sofia'nın bu özeni onu gözyaşlarına boğdu.

Bir tabancanın siyah namlu deliğini görmeyi bekliyordu, ama adam pantolonunun önünü açmakla yetindi.

– Senin hakkında bilgi edindik, *garrusu*,[10] diye fısıldadı adam, ereksiyon halindeki organını çıkarırken. Anlaşılan bundan hoşlanıyormuşsun...

10. Sicilya dilinde "ibne". (ç.n.)

76

Isabelle Barraire, Hussenot'nun eski karısı. Kırk yedi yaşında, boşanmış, psikiyatr. 18 Kasım 2012 tarihinde, saat 2.47'de, Paris'te, Hôtel-Dieu Hastanesi'nde öldü.

Ölünün kimliği dünyadaki en basit yöntemle saptanmıştı: Parmak iziyle. 2000'li yıllar boyunca sokak gösterileri ve saldırılar nedeniyle tutuklanmış, birçok kez gözaltına alınmıştı – ve bu nedenle de fişlenmişti.

Tüm bunlar, her şeyin çorap söküğü gibi ortaya çıkmasına yeterli olmuştu. Audrey birkaç saat içinde kadının bütün profilini çıkarabilmişti. Medeni durumu. Adli sicil kaydındaki bir numaralı rapor. Aile mahkemesi. Yatağından alınan tanıklar. Audrey tüm bunları ne aşırı detaya inerek ne de meşru sınırlar içinde kalarak yapmıştı. Gözdağı vermiş, bağırıp çağırmış, bağlantılarını devreye sokmuştu. Ve kırk yılın ardından erkek olmuş bu kadın hakkında, mümkün olan en kısa süre içinde azami bilgiyi toplamak için elindeki bütün olanakları kullanmıştı.

Audrey saate karşı yarışıyordu: Birkaç saat içinde işine son verilecekti. Zaten 36'ya gelince peş peşe iki fırça yemişti: Önce Cinayet Büro'nun patronu Jean-Pierre Fitoussi'den, ardından da yeni ekip şefi Patrick Abreu'den. İçişleri tarafından servis edilecek ana yemek öncesi sıradan ordövrler. Tatlı ise, disiplin komisyonu tarafından süresiz açığa alınma olacaktı.

Gaëlle birkaç saat uyumak için eve dönmüştü. Kafasında birbiriyle çelişen birçok düşünce vardı, aşırı derecede vicdan azabı duyuyordu ve çok yorgundu. Audrey olayı yeniden konuşmak amacıyla Gaëlle'i bir kez daha 36'ya çağırmak için saat 10'da onu uyandırmıştı. Gaëlle bir taksiye atlamıştı. Günler geçtikçe sadece işi için –kötü– yaşayan, giyim zevki olmayan bu kadından etkilenmeye başlamıştı.

Bu kez hazırladığı rapor kusursuzdu ve ayrıntılıydı.

Isabelle Barraire 1965'te Clermont-Ferrand'da, zengin bir ailede doğmuştu. (Barraire'lerin, XIX. yüzyıldan beri, Fransa'nın her yerinde şubeleri olan çamaşırhaneleri vardı.) Parlak lise yıllarının ardından Paris'te tıp okumuş, 1992'de mezun olmuş, psikiyatri branşını seçmişti. Sainte-Anne Hastanesi'nde stajyer doktor olarak çalışırken, kendisinden beş yaş büyük Philippe Hussenot'yla tanışıp, 1994'te evlenmişti. İlk çocukları Hugo 1995'te doğmuş. Ardından 1998'de Noah. Ayrılmışlar, resmi olarak 2002'de boşanmışlardı.

İlk bakışta bir Batı başkentinde herhangi bir çiftin izlediği klasik yol gibi gözüküyordu. Yıldırım aşkı, evlilik, iş, çocuklar, sonra bıkkınlık, sıkıntılar, hınç... ta ki ilişki kopana kadar. Özgürlük yeniden kazanılır ve bir müddet sonra biraz daha yaşlanmış olarak hayata yeniden başlanırdı. Ama Hussenot'ların hikâyesi çok daha karmaşıktı.

Ergenliğinden beri, Isabelle'in mental bozukluğu vardı: Saldırgan davranışlar, kamusal alanda kavgalar, taciz... Değişik zamanlarda, Paris'in kuzeydoğusunda ikamet eden (üniversitede okurken Saint-Georges Meydanı yakınlarında oturmuştu) hastalara hizmet veren Maison-Blanche Akıl Hastanesi'ne kapatılmıştı.

Audrey uzman raporlarını da incelemişti. Şizofrenisi, paranoyak takıntıları vardı, bipolardı – bu alışılagelmiş bir karışımdı, ancak çok ileri seviyedeydi. Isabelle'in psikotik dönemleri saymakla bitmiyordu: Halüsinasyonlar, içsesler, şiddet eylemleri...

Her şeye rağmen, genç kadın Paris'te tıp fakültesi sınavını kazanmıştı – bu bir mucizeydi. Bir sakinlik döneminde Hussenot'yla tanışmış ve kendini farklı biri göstererek onu aldatmıştı – bir psikiyatra göre, Hussenot'nun güçlü sezgilerinin olduğu söylenemezdi. Isabelle o dönemde nöroleptik ilaçlarla yaşıyordu: Bir akıl hastanesinde *ad aeternam*[11] çürümemek için onlara ihtiyacı vardı. 90'lı yılların sonuna doğru –o sırada Isabelle, Villejuif Paul-Guiraud Hastanesi'nde çalışıyordu– Hussenot boşanmak istediğini söyledi; karısının krizlerine artık tahammül edemiyordu. Sonuçta, yüz seksen derece döndüler: İkinci çocuğu yaptılar. Boşa kürek çekiyorlardı: Çift iki yıl sonra ayrıldı. Yargıç karşısında çekişmeli bir mücadele oldu. Uzlaşma söz konusu değildi. Bilirkişinin psikiyatrik raporundan sonra, Hussenot oğullarının tek başına velayetini aldı – Isabelle ancak ayda iki defa onları görebilecekti.

O dönemde Isabelle çalışmıyordu ve gecelerini daha çok, hasta olarak 14. Bölge'deki I3P'de (emniyet müdürlüğünün psiki-

11. Latince "Sonsuza dek, ömür boyu, ölene kadar" anlamında deyim. (ç.n.)

yatri reviri) geçiriyordu. 2002'de Nazi subayı kıyafetiyle (saçları daha o dönemde kısacıktı) tutuklandı, üzerinde siyah bir pelerin vardı. Bir süre sonra Philippe'in penceresinin altında bağırıp olay çıkarmıştı – onun iktidarsız olduğunu ve çocuklarının babası olmadığını yüksek sesle haykırıyordu. Aynı yıl, 20. Bölge'deki bir göçmen sığınma yurdunu ateşe verirken yakalandı (Maison-Blanche'ta geçirdiği günlerden beri Paris'in bu semtine takmıştı). Avukatlar, uzmanlar, klinik: Barraire'ler olayı örtbas etmişti.

Faşizmden sonra, Isabelle Japon kaligrafisine merak saldı: Kendini bu işe o kadar çok verdi ki gözleri mahvoldu. O dönemde Faubourg-du-Temple Sokağı'nda oturuyordu. Sokakta Mağribilere, Siyahlara hakaretler ediyor, saldırıyordu. Bakire olduğunu, çocuklarının onun olmadığını ileri sürüyordu – ve Hussenot'nun onları Arnavutluk'tan satın aldığını ve üzerlerinde tıbbi deneyler yaptığını iddia ediyordu. 2003'te, bıkkınlığa ve ümitsizliğe kapıldığı bir anda bıçakla boğazını kesti; *in extremis*[12] kurtarıldı, ancak ses telleri zarar görmüştü. Vurgusuz ve metalik bir ses tonuyla konuşuyordu artık.

Sonunda Auvergne'e geri döndü, sakinleşmiş gibiydi –daha az bela, daha fazla ilaç– ama 2006 yılında Philippe çocuklarıyla beraber Yunanistan'da geçirdiği bir araba kazasında öldü. Isabelle radardan kaybolmuştu.

Tüm çabalarına karşın, Audrey onun izini bulamamıştı; ne sosyal güvenlik numarası ne bir trafik cezası ne kredi kartı ne de saptanabilir bir faaliyeti vardı. Kelimenin tam anlamıyla, Isabelle Barraire artık yoktu. Tedavi için bir yerlere mi gitmişti? Ne zaman Éric Katz olmuştu? 2009'da muayenehanesini açmıştı. Audrey Hôtel-Dieu Hastanesi'nden sonra yeniden onun muayenehanesine gitmiş, arşivine girmiş ve dosyalarını çalmıştı: Bulunduğu noktada artık bir eksik bir fazla önemi yoktu. Isabelle'in özellikle eski kocasının hastalarını topladığını keşfetmişti. Bu da gizli bir senaryoyu doğruluyordu: Cinsiyet ve kişilik değiştirerek eski Madam Hussenot kendi arınmasının mimarı olmuştu. Eski kocasının yeryüzündeki avatarına dönüşmüştü.

Özel bir olay bu metamorfozu kolaylaştırmıştı: Babasının 2008'deki ölümü. Bir anda Isabelle tek manevi destekçini kaybetmiş ama büyük bir mirasa kavuşmuştu. O andan itibaren, deliliği her konuda özgürce hareket fırsatı bulmuştu.

Bu bilgileri sindirirken, gözlerini Isabelle Barraire'in, on beş-yirmi yıl önce bir gözaltı sırasında çekilmiş antropometrik fotoğ-

12. Latince "Son anda, ölürken" anlamında deyim. (ç.n.)

rafından ayırmıyordu. Kısacık saçlarına rağmen, kadınlığından hiç şüphe yoktu. Daha sonra, çelişkili bir erkeksilik kazanana dek yüz hatları sertleşmişti.

– Kahve?

– Hayır.

Pazar öğle saatleriydi ve Gaëlle ile Audrey'nin daha şimdiden konuşacak fazla bir şeyleri kalmamıştı. Bu aptalca olay karşısında hissedilen üzüntü. Her şeye bir kez daha baştan başlayacak olmanın verdiği bıkkınlık. Cevapsız kalan birçok soru karşısında duyulan şaşkınlık. Isabelle Barraire ile Çivi Adam arasındaki bağ neydi? Söz konusu olan tam olarak hangi katildi? Afrikalı olan mı? Yoksa Parisli olan mı? Isabelle neden Anne Simoni'yi hastası olarak kabul etmişti? Neden Ludovic Pernaud hakkında elinde bir dosya vardı? Şu ya da bu şekilde Gaëlle'in muayenehanesine gelmesini mi sağlamıştı? Geri plandaki birinin emri altında mıydı?

Çivi Adam ölmedi...

Her şeye sıfırdan başlamak zorundaydılar. Psikiyatrın kimden söz ettiğini bulmalıydılar. Kripo'nun suçlu olduğunu ispatlayan Erwan'm soruşturmasının sonuçlarını şu an için tartışma konusu yapmak için herhangi bir neden yoktu. Daha ziyade bu kaçık psikiyatrı bu dairenin içine dahil etmek gerekiyordu. Isabelle, Philippe Kriesler'i tanıyor muydu? Ya da onun kemik iliğini nakletirdikten sonra kendilerini Çivi Adam sanan o dört şüpheliden birini? Soruşturma *nganga*'nın izinde giden birçok kaçığı ortaya çıkarmıştı.

Bu soruların ötesinde, Gaëlle'i son derece rahatsız eden bir olgu daha vardı. Derinden gelen bir kalp kırıklığı, neredeyse fiziksel bir acı. Bir yıldan fazla bir süre, bir sahtekâra –aslında, avını yapışkan ağına düşüren bir örümcek gibi onu dinleyen, itiraflarını, ifşaatlarını, sırlarını güler yüzle karşılayan bir kadına– anlatmış olduğunu bilmek. Yarayı depreştirmek için, her zaman gözüne takılmış olan Katz'ın kadınsı özelliklerini yeniden hatırlıyordu: Hem kadını hem de erkeği andıran o yüz, ona geçmiş zaman muhasebeci havası veren ve kuşkusuz başarısız intihar girişiminden kalma izleri gizlemek için giydiği yüksek yakalı o kazaklar, bir yırtıcı kuşun pençelerini çağrıştıran o uzun eller, asla pes mi yoksa tiz mi olacağına karar verememiş tınısı olmayan o ses... Nasıl bu denli kör olabilmişti? Éric Katz tam bir dönmeydi – tek farkla, dönüşüm... terse olmuştu.

Isabelle Barraire'in gizli hayatını, deliliğinin gizli yanlarını hayal etmeye çalıştı. Onu Lilas'daki Hussenot'ların mezar odasına

girerken, cesetleri tabutundan çıkarırken, iç organlarını boşaltırken, onları tahnitlerken, reçineye batırılmış sargılarla bedenleri sararken gözünün önüne getiriyordu; tıp bilgisini Eski Mısır hakkında öğrendikleriyle birleştirmiş olmalıydı. Ayrıca, her ziyaretinde yaptığı gibi, kapağını açtığı tabutların önünde, onu dua kürsüsünde kendinden geçmiş bir halde düşünüyordu.

En kötüsü de bu dengesizliklerin ona bu denli uzak olmadığını hissetmesiydi. Gaëlle de birçok kez geceyi I3P'de sonlandırmış, ardından da kendini Henri-Ey Hastanesi'nin tecrit odalarında, deri kayışları olan yataklarında bulmuştu. O da babası tarafından pahalı kliniklere, özellikle de Feuillantines'e kapatılmıştı.

Peki şimdi?

Durum meydandaydı. Soruşturma yapmak için Audrey'nin elinde hiç imkân kalmamıştı ve Gaëlle de olayın dışına itilmişti: Tamamen dışına. Gaëlle sadece iki şeye umut bağlamıştı: Büyük ağabeyinin geri dönmesine ve her halükârda, benzer bir cinayetin işlenmesine. Korku, soğuk gibiydi, etkilenmemek için kıpırdanmak, hareket etmek gerekirdi.

Ne olursa olsun, Gaëlle'in kabulüydü.

Öğle saatinde, öngördükleri gibi maden ocakları bölgesine varmışlardı. Kahverengi dalgaları, kenevir saplarını kesen bir bıçak gibi yaran piraguada sabah saatlerinden öğlene kadar Erwan babasının itiraflarını enine boyuna düşünme fırsatı bulmuştu. Onun mahkemede yargılanması mümkün değildi. Her şey Kongo-Kinşasa bölgesinde olmuştu. Ve kırk yıl önceydi: Hukuki açıdan bu asırlar demekti. Ama özellikle, İhtiyar'm bir daha tekrarlamayacağı o itiraflar dışında, elinde en ufak bir kanıt yoktu.

Gerçek sorun başkaydı: Suçlu muydu yoksa suçsuz mu? Tek yargıç Erwan'dı – hem mahkeme başkanıydı hem savcı hem savunma avukatı hem de jüriydi. Bu işe soyunduğunda, kafasının neredeyse patlayacak hale geldiğini hissediyordu. En beklenmedik şey, davanın tersine dönmüş olmasıydı. Babası, o rezil adam, katil ve ajan, annelerini döven o herif bir kurbana dönüşmüştü – çocukluğunun, akıl hastalığının, iki dengesiz sapkının kurbanı olmuştu... *Suçlu mu, suçsuz mu?*

– Birazdan varacağız, dedi Morvan. Kurşungeçirmez yeleğini giy.

Sıcaktan bunalmış ve şişkin can yeleğinin içinde zaten yeterince gülünç görünen Erwan yerinden kıpırdamadı. Aslında, her ne olursa olsun kaygılanmaya bile gücü yoktu.

– Giy şunu, diye üsteledi Grégoire. Gevşemenin sırası değil.

– Bu bölgede de silahlı gruplar olduğunu mu haber aldınız?

– Senin daha önce karşılaştığın gruplardan değil. Maï-Maï'ler, kadogolar, son derece tehlikeli gruplar ve çok zor fark edilirler. İskelede bize karşılama töreni yapmaktan memnuniyet duyacaklardır.

Erwan kafasını kaldırdı, başka bir MONUSCO helikopterinin

gelmesinden korkuyordu. Mavi Bereliler, komutanlarının öldürülmesinden sonra kesinlikle misilleme yapacaklardı.

Bu düşünce aklına başka bir soruyu getirdi: Neden Pontoizau onu öldürmek istemişti?

– Québec'li bir silah kaçakçısıydı, diye açıkladı Morvan; yüzünde meşum bir gülümseme vardı. Bu vahşileri silahlandırarak son iki gündeki katliamın baş mimarı oydu. Bu işi nasıl becerdi bilmiyorum ama, kendi silah stoklarını bu silahlı çetelere yönlendirdi. Bu kaçakçılık işinde parmağı olan Montefiori'yi de o öldürdü. Sen de en kötü düşmanını yardıma çağırdın. Sen onun için sadece öldürülmesi gereken bir düşmandın.

Hazmedilmesi gereken bir ifşaat daha, git gide kaotik bir hal alan bu sagada düşen maskeler.

– Tüm bunları nasıl biliyorsun?

– Erkek kardeşin. On bin kilometre uzaktan bu haberi bana telefonla verdi.

Erwan bu ölüler diyarı ile Loïc'in arasındaki bağlantıyı anlayamıyordu, ancak sormaktan da vazgeçti. Sonuçta, bu bölüm onu ilgilendirmiyordu.

– Varmamıza daha ne kadar var? diye sordu.

– Yarım saat kadar.

Çivi Adam konusuna dönmek için yeterli bir süre.

– Bana devamını anlat.

– Neyin devamını?

– Bu sabah bana "Beyaz Kurucular, Pharabot'nun onlarla ilgili bir şey söylemeyeceğini öğrendiklerinde hakkımda aldıkları infaz kararından vazgeçtiler" dedin. Çivi Adam tam olarak ne biliyordu? Rahibe Hildegarde'a göre o da bu kurucular klanına mensupmuş...

– Bunu sana daha önce de söyledim, dedi Morvan derin bir iç çekerek. O dönemde, bu aileleri iyice araştırdım. Onların uyguladıkları şiddeti, acımasızlıklarını gördüm. Ayrıca bu kokuşmuşların Yombe büyüsüne inandıklarını da keşfettim. Tamamen animizmin etkisi altındaydılar ve lanetlenmiş olduklarına inanıyorlardı. Aşağı Kongo'yu terk ederlerken başka yerde huzura kavuşmak için büyücülerle bir anlaşma yaptılar.

Erwan bir tür esriklik yaşıyordu. Bu dava, insanı bir uyuşturucu ya da alkol gibi etkiliyordu. Ne kadar çok alırsan o kadar çok ayakların yerden kesiliyordu... Ve üstelik kendini kurtaramıyordun. Bu hikâyenin sonu nereye varacaktı?

– Ne tür bir anlaşma?

– Bir çocuk vermek zorundaydılar. Animist büyücülerin klasik bir talebi. Büyücüler kavmi, körpe beden karşılığında onları özgürleştirdi.

– Söylemek istediğin...

– Mayombe'den ayrılmadan önce onlara kendi çocuklarından birini verdiler. Müstakbel Thierry Pharabot.

– Peki, o kimin oğluydu?

– Bunu hiçbir zaman öğrenemedim. Her ailenin nüfus kayıtlarını inceledim, ama Kongo'da...

– Bunu nasıl anladın?

– De Perueke sayesinde. Onun ağzını burnunu kırdığım gece, paçayı kurtarmak için başka bilgilerin yanı sıra bana bunu da anlattı. Klandaki kadınlar bu vicdan azabıyla yaşıyorlardı ve ona her şeyi anlatmışlardı. Kadınlar küçük çocuğun hayaletinin onlardan intikam almaya geleceğini düşünüyorlardı. Haklıydılar, ancak onların düşündüğü gibi bir intikam olmadı.

– Büyücüler çocuğu öldürmemiş mi?

– Tam tersine, onu yetiştirmişler. Ayrıntıları ancak, Pharabot'yu hücresinde sorguya çektiğimde öğrendim. Herkes onun anlattıklarının tutarsız olduğuna inanıyordu. Bu doğru değildi. Deliydi, ama hatıraları son derece duru, son derece sarihti. Çocuklara anlatılan masallarda olduğu gibi, klanın erkekleri onu bisikletiyle ormanda bırakmışlardı. Çocuk hiçbir şeyden kuşkulanmadan yol boyu bisikletini sürmüştü. Geri döndüğünde, yakınları ortadan kaybolmuştu. Onlara seslenmeye, ses telleri yırtılmcaya kadar bağırmaya başlamıştı, ama boşuna. Gece olmuş, *nganga*'lar onu aramaya gelmişti. Pharabot eğitimi hakkında bana hiçbir şey söylemedi; bugün sen, onun çektiği acıları hayal edebilecek kadar çok şey biliyorsun. Onun sadece öğrenme yoluyla gelişemeyecek yetenekleri vardı. Ergenlik çağındayken korkulan bir animist büyücüye dönüşmüştü.

Gerçekler de Pharabot'nun kendisine benziyordu: Hezeyanlarıyla tutarlıydı. Bu kaçığın paranoyak psikozuna, terk edilmiş çocuğun soğukkanlı kararlılığı eklenmişti.

– Büyücülerden nasıl kurtulmuş?

– Bilmiyorum. Yıllar sonra, Batı Kasai'de Cizvitler tarafından bulunmuş, ona Thierry Pharabot adını vermişler ve geri kaldığı okul hayatına dönmesini sağlamışlar. Bu isimle Lontano'daki jeoloji, mineraloji ve jitoloji fakültesine kaydoldu. Aslında, söylendiği gibi "tek ailesini, yegâne düşmanlarını" gözlüyordu... İlk cinayetinden itibaren, kurbanının yanma bir şema, bir soyağacı bırak-

tı. Bu, şehrin kurucularına yönelik bir işaretti: Mucize çocuk geri dönmüştü.

– Onlar mesajı aldılar mı?

– Hayır. Mayombe büyücülerinin sözlerini tutmadığını ve bir işçinin bedeninde cisimleşmiş bir tür iblisi özgür bıraktıklarını düşünüyorlardı. İşte bu nedenle de Aşağı Kongo'dan gelmiş bütün göçmenleri öldürmek istiyorlardı. Kara büyüye, ama daha çok da beyaz büyüye, yani .375 Holland&Holland Magnum'a inanıyorlardı.

Birden motorun gürültüsüne bir uçak uğultusu eklendi.

– Şepik, dedi Morvan, beyaz gökyüzünde rahatça görülen bir çift motorlu siluetine doğru kafasını kaldırıp bakarken. On beş dakika içinde uçakta oluruz.

Karaya ayak bastıktan sonra babasını sorgulaması söz konusu olamazdı. İhtiyar, bir kurt kapanı gibi kapanacaktı. Cevapları almak için bu son şansıydı.

– De Perneke, diye, Enduro motorun gürültüsünü bastırmak için daha yüksek sesle sordu, onu bir daha gördün mü?

– Hayır. Beyaz Kurucular tarafından kovulduktan sonra ortalarda dolanmanın bir yararı olmadığını anladı. Ayrıca Cathy olayına adının karışmasından korkuyordu.

– Neden seni ihbar etmedi?

– Aptal mısın nesin? Cinayete suç ortaklığından benimle birlikte batardı.

– Ondan hiç haber almadın mı?

– Bir kartpostal filan mı, demek istiyorsun? Hayır. Ve asla almayı da istemedim. Onun Belçika'nın Wallon bölgesinde bir yerlerde psikiyatrlığa devam ettiğini biliyorum. Birkaç sene önce de orada öldü. Bütün vücudunu saran kanser nedeniyle.

Geriye Maggie kalıyordu. Erwan, Morvan'ın ona karşı hoşgörülü davrandığını ve ailelerin öfkesinden çekindiğini kabul edebilirdi ama neden onunla evlenmişti? Neden onu manipüle etmiş bir Gorgon'la[13] yuva kurmuştu? Çünkü Maggie onu istemişti, bu ne derece doğruydu? Beyaz Kurucular'dan korktuğu için mi? *Örtüşmeyen bir şeyler var.*

Kıyıya yaklaşıyorlardı: Cross palamarı tutmuş, can yeleğini çıkarmış olan Morvan çantaları şimdiden eline almıştı, tekneden inmeye hazırdı.

– Bana her şeyi söylemedin, diye atıldı Erwan, onu kolundan tutarak.

– Daha ne kaldı ki?

13. Yunan mitolojisinde, keskin dişli, başında saç yerine canlı yılanlar olan, korkunç dişi canavar. (ç.n.)

– Neden Maggie'yle evlendin? Neden Çivi Adam yakalandıktan sonra teslim olmadın? Birçok kusurun var ama sen asla korkup sinecek bir adam değilsin.

Morvan durdu ve ona kocaman gülümsedi. Manda derisini çağrıştıran yüz hatlarında hem bir rahatlama hem de zafer kazanmış birinin ifadesi vardı. Her şeye karşın oğluna yüreğini açmış ve onun hayatını kurtarmıştı. Daha ne sormak istiyordu?

– Bu hikâyeyi anlatmaya başlarken öyle ya da böyle bitirmem gerektiğini biliyordum...

– Bana cevap ver: Neden evlendin?

İhtiyar bacağını teknenin üstünden aşırdı ve ayağını suya daldırdı – Cross çoktan kıyıya çıkmış, dümenci motoru durdurmuştu. Herkes turuncu renkli can yeleklerinden kurtulmuştu, ancak kurşungeçirmez yelekleri hâlâ üstlerindeydi.

Morvan elini oğluna uzattı ve onun karaya çıkmasına yardım etti.

– Cathy kimsenin hiç gitmediği, şehir dışındaki bir villada yaşıyordu. Cinayetin ertesi günü, henüz cesedi dahi bulunmamışken, adresini buldum ve evine gittim. Benimle alakalı bir kanıt olup olmadığım kontrol etmek istiyordum.

– Herkes sizin birlikte olduğunuzu biliyordu.

– Ben sana sorunlarımdan... bahsediyorum. Evinde günlük, ne bileyim ona benzer herhangi bir şey olup olmadığından emin olmak istiyordum... İşe yaramıştı.

– Ne buldun?

– Bir bebek. Cathy iki ay önce, benim babası olduğum bir çocuk doğurmuştu. Bu yüzden Lontano'ya gelmişti: Bana bunu söylemek için.

– Bir... bir bebek mi?

– Bana bunu söyleyecek fırsatı da, cesareti de asla bulamamıştı. Belki de bu her şeyi değiştirecekti... Son gece, nihayet bunu söylemek için Cité Radieuse'de bana randevu vermiş olmalıydı, hep bunu düşünüp durdum. Ama deliliğim çok daha baskın çıkmıştı.

– Bir bebek, ha?

Erwan *repeat*[14] moduna takılıp kalmıştı. Sazlıklar büyük bir tiyatro perdesi gibi etraflarında hareleniyordu, oyun bitmişti ama aktör aynı repliği tekrarlayıp duruyordu.

– Bebeği bulunca neredeyse benim de senin gibi keyfim kaçmıştı, diye devam etti Morvan. Bundan sonrası çok hızlı gelişti. Bir şekilde bu çocuk, bütün şüpheleri, bütün sorunları ortadan

14. İngilizce "Tekrar" anlamında. (ç.n.)

kaldırıyordu. O benim oğlumdu: Onu kabullenecektim ve ne kadar çılgınca gelse de Maggie, onun annesinin ölümünden sorumlu o kız, hemen onu yetiştirip büyütmeye talip olmuştu. Kucağında çocuk, yara bere içindeki suratı ve pansumanlarıyla bana o şaşırtıcı teklifi yaparkenki hali hâlâ gözümün önünde: Eğer onunla evlenirsem sanki kendi çocuğuymuş gibi ölene kadar onunla ilgilenecekti.

Cross su kenarındaki çalıların diğer tarafından onları uyardı:

– Acele edin, diye bağırdı Fransızca. Burada bir şeylerin ters gittiğini hissediyorum.

Morvan onu duymazdan geldi.

– Maggie, iyileşmek, kendini toparlamak bahanesiyle, Büyük Göller Bölgesi'ndeki Kisangani'ye gitti. Dokuz ay sonra, herkese doğum yaptığım haber verdi. Bu arada biz evlenmiştik. Bir daha asla Lontano'ya dönmedik.

Erwan kıyıda hareketsiz kalakalmıştı, bir temel kazığı gibi kaskatıydı.

– O çocuk, o çocuk kimdi?

Morvan sevgi dolu bir hareketle onu ensesinden tuttu.

– Sence?

O anda silahlar patladı. Herkes kendini yere attı.

– *Nî Nani?*[15] diye bağırdı Morvan, biraz ileride çalıların arasında, hâlâ ayakta duran Cross'a.

– *Maï-Maî.*

Paralı asker, elinde silahıyla, sanki yıkılması imkânsız biri gibi görünüyordu. Erwan kafasını çevirdi ve hemen yanına yere uzanmış dümenciyi fark etti, onun elinde de bir MK12 vardı. Kuşkusuz Pontoizau'nun tüfeklerinden biriydi. *Kaynaktan alım.* Geri kalmamak için o da Glock'unu kılıfından çıkardı ve ağzına mermi sürdü. Babası karşılık vermeyi mi yoksa mermilerin arasından geçmeyi denemeyi mi emredecekti, bilmiyordu Erwan.

Şimdilik, her yere sessizlik hâkimdi. Kuşlarla böcekler bile susmuştu. Sadece Cessna'nın gittikçe yaklaşan uğultusu duyuluyordu. Uçakları gelmişti, ama ona nasıl ulaşacaklardı?

– Kaç kişi görüyorsun? diye sordu Morvan, bu kez Fransızca olarak.

– En az on.

İhtiyar küfrü bastı, ancak şaşırmış görünmüyordu. Bu yağmacılar için, Morvan'ı nehrin üstünde bir piraguada yalnız ya da neredeyse yalnız kıstırma bir fırsat değil, reddedilmeyecek bir ikramdı. Erwan, babasının onu kurtarmak için göze aldığı riskleri düşünüyordu.

Yoğun ateş yeniden başladı. Herkes yeniden yere yapıştı, burunlar balçığın içindeydi. Grégoire gözleriyle sürekli olarak çevresini tarıyordu; kuşkusuz arkadan, nehir tarafından gelebilecek bir saldırıdan korkuyordu. Mermiler vınlıyor, sazlıkların tepelerini biçiyor, gökyüzünün mavi enginliğinde kayboluyordu.

15. Svahili dilinde "Kim bunlar?" anlamında. (ç.n.)

Erwan derin bir nefes aldı ve kafasını kaldırdı. Bu onun üçüncü çatışmasıydı ve artık alışmaya başlıyordu. Ve hatta bundan yararlanmaya. Nehrin ışıldayan yüzeyi, mavi tuval üzerinde iyice belirginleşen yeşil kıyı şeridi, nem ve canlı yaşamla yüklü parıltılı ve sıcak hava, hatta ahengi, senkopu ve kontrapuntosuyla ölümü vurgulayan bir ilahi söyleyen silah sesleri, tüm bunlar ona muhteşem ve son derece bakir bir heyecanmış gibi geliyordu. Sürekli ölümle burun buruna yaşadığı iki gün boyunca arınmış biri olarak belki de bakir olan oydu.

– Cross, diye bağırdı sonunda Morvan, uçağa ulaşana kadar bizi koru. Sen (sanki dümencinin bir adı yoktu), sen tekneye dön ve hemen motoru çalıştır. Maden ocaklarına kuzeyden ulaşırsınız. Adamlarla birkaç gün dayanın. Takviye güçle geri döneceğim.

Adamlar cevap vermedi – kuşkusuz Morvan kara kuvvetlerinde bu bir tür kabullenme biçimiydi. Final noktası, yeniden başlayan yoğun ateşle parçalanarak havaya saçılan yapraklar ve ağaç kabukları, küçük gayzerler halinde yerden fışkıran çamur oldu.

Erwan hiçbir şey görmüyordu, ancak uçağın uğultusunu bir anda o denli yakınında duydu ki kendini yerden havalanıyormuş gibi hissetti. O halde iniş pistiyle aralarında sadece birkaç metrelik bir mesafe vardı. Çalıların arasından koşmaları gerekiyordu: Mümkündü. Ardından sıkıştırılmış toprak pisti hızla geçmek: Bu çok daha riskliydi.

– Beni takip et!

Morvan çantasını sırtına aldı, ayağa kalktı ve Erwan'ın gözüne bile ilişmemiş bir patikaya daldı. Erwan da peşinden. Kısa ve hızlı adımlar, korkunç bir sıcak, yaprakların arasından süzülen ışık. Cessna'nın motoru, hâlâ çok yakında, koruluğun ötesinde uğuldamaya devam ediyordu. Erwan birden umutlandığını hissetti. Bu lanetli toprakları terk edecekti. Kendini toparlayacaktı. Elde ettiği bilgileri...

Gelen saldırıyı görmedi: Morvan çalıların arasından bir şarjör boşalttı. Kurşunları yiyen kamuflaj giysili askerler birkaç metre geriye savruldular, bir anda görüş alanları serbestleşti – umulmadık bir şekilde: Laterit pistin üstünde, Cessna yerden havalanmak için sabırsızca titriyordu.

Morvan çevresini gözleriyle tarayarak koruluğun sınırına kadar ilerledi ve fısıldadı:

– Gidelim.

Hızlandılar. Erwan her an bir kurşun yemeyi bekliyordu ve bu olasılığın uçağa yaklaştıkça daha da arttığını hissediyordu – san-

ki Kongo'daki tüm savaşlara katılmış gibi duran, yamru yumru olmuş bir çift motorlu.

Yüz metre. Elli. Otuz...

Uçağın kapısı açıldı. Binmek için hiçbir şey yoktu. Morvan, Ervan'a eliyle basamak yaptı, oğlan uçağın içine yuvarlandı ve elini babasına uzatmak için emekleyerek hemen ona doğru döndü. Maï-Maï'ler nişan almaksızın ateş ederek onlara doğru koşuyorlardı.

İhtiyar'ı yukarı çekmek imkânsızdı: Tam bir mamut. Erwan biraz daha destek aldı ve tüm gücüyle onu çekti, o sırada kerosen kokusu yakıcı duman sütunları halinde havaya yayılıyordu. Cessna hareketlenmeye başladığında Morvan'm bacakları hâlâ boşluktaydı.

– Kapı! diye bağırdı pilot.

Erwan babasını tamamen içeri çekmek için kendini geriye doğru bıraktı. İkisi birlikte uçağın içine yuvarlandılar: Yolcu koltuğu yoktu, kask yoktu, koltan çuvallarını taşımak için hazırlanmış ondüle metal zemin dışında hiçbir şey yoktu. Nefeslenme fırsatı bulamadan, Erwan kapıya doğru gitti, kolunu uzattı ve arkalarında kalan piste son bir kez bakarak kapıyı kapatmayı başardı.

Mandalını sabitledi ve ayağa kalkan babasını görmek için kafasını çevirdi; Morvan sabit gözlerle pilotun yanında oturan bir herife bakıyordu: Asker tıraşlı, üniformalı, yan pozisyonda geriye dönük oturan bir Tutsi.

– Bisingye? Burada ne arıyorsun?

– Mumbanza seni düşünüyor.

Asker, koltuğun arasından iki el ateş etti. Grégoire hiç bağırmadan kabinin içinde iki büklüm olurken kan zemine fışkırdı. 9 mm'liği hâlâ Erwan'ın elindeydi. Kolunu uzattı ve tetiğe bastı, Tutsi'nin beyni kokpitin ön camına yapıştı.

– *SUKA!*[16] diye bağırdı Rus.

Erwan silahını pilotun ensesine dayarken sol elini babasının kan fışkıran boynuna bastırdı.

– Havalan, lanet olası! Havalan, yoksa hepimiz gebereceğiz.

Cessna biraz daha hızlandı ve sonunda yerden tekerlek kesti. Erwan babasına baktı ve anladı. Olduğu yere yığıldı, bu hareketsiz bedene sımsıkı sarıldığı sırada uçak gökyüzüne doğru çaresizce yükseliyordu.

16. Rusça "kancık, orospu" anlamlarında. (ç.n.)

Tecavüz uzun sürmemişti.

İki pislik de sırayla üzerinden geçmiş, bereket versin ki hiçbirinin ne sertleşme ne de boşalma sorunu olmuştu. *Homoseksüel fahişe için mükemmel.*

Loïc sahneyi bir çeşit kendini unutma haline yaşamıştı – nihayet Buda öğretisinden kaynaklanan bilinçli bir kopuş olabilir miydi? Daha ziyade onu kendi bilincinin dışına taşıyan şey, yaşadığı büyük korku olmuştu. Katlanmak zorunda kaldığı bu muamele boyunca aklımda tek bir düşünce vardı: Çocuklarının bunu görmemesi gerektiği. Sofia, çocukların kafalarını kaldırmalarına izin vermeyerek ve onlara yatıştırıcı sözcükler mırıldanarak rolünü mükemmel oynamıştı.

Sicilyalılar gitmesine izin vermişti: Bu sadece basit bir uyarıydı. Kirlenmiş ve sendeleyerek direksiyona geçmiş, Sofia ona ıslak mendiller verirken o havalimanına giden, işkenceye dönüşmüş yolda araba kullanmıştı. Soruşturmaları öldürücü darbeyi almıştı. Barbarlık yatağı bu topraklar hakkında şikâyetçi olmak da, eleştiride bulunmak da söz konusu değildi. Ailesiyle aynı uçakta yer bulmuş ve hepsi birlikte Paris'e dönmüştü.

Uçuş boyunca tek kelime konuşmamışlardı. Aynı sessizlik, onları Iéna Meydanı'na götüren takside de devam etmişti.

– Bizimle kalmak ister misin? diye sordu Sofia apartmanın önünde.

Loïc onun mantosunun altında titrediğini hissedebiliyordu, ama Sofia çocuklarına belli etmemeye çalışıyordu. O anda ayakta durabiliyorlarsa onların, sadece onların sayesindeydi – ve öyle olması gerektiği içindi.

– Hayır, teşekkür ederim.

– Başa çıkabilecek misin?

Loïc hafifçe gülümsedi, "Başka şeyler de gördüm" der gibi. Bu hem doğru hem de yanlıştı. Bu sabahki seans kadar iğrenç koşullar altında birçok kez ölümden dönmüştü. Ama onlar hep uyuşturucu yüzündendi ve ne yaptığını bilmez haldeyken olmuştu. Çünki, damardan her iğne vuruşunda öldürücü olacağını düşünür ve gerçekten ölmek isterdi. Ve eğer ölürse bunun farkına bile varmayacağını bilirdi. Bir müptela ölmez, uçup giderdi.

– Seni bu akşam ararım, diye söz verdi, çocuklarını öpmekten imtina ederek.

Önce arabada, sonra Floransa-Peretola Havaalanı'nda, ardından iki defa uçakta ve en son da Paris Havalimanı'nda ağzını çalkalamıştı. Kuşkusuz, dişetlerine, tenine, ruhuna nüfuz etmiş bu hakaretin izlerini asla silemeyecekti. Şimdilik, buna takılıp kalmak istemiyordu. Zahmetli ancak yapılması gereken bir işten bir an önce kurtulmak ister gibi bu iğrenç anıya tek başına meydan okumak için sabırsızlanıyordu.

Elleri ceplerinde (eşyalarını almak için bile Fiesole'deki villaya geri dönmek istememişti), rüzgâra karşı, neredeyse dalgın bir şekilde Président-Wilson Caddesi'nin başına çıktı. XX. yüzyıl başının masif yapıları ile 1937 Evrensel Fuarı'mn daha da görkemli binaları arasında, sanki De Chirico'nun bir tablosunda, kendi ölçüsünde olmayan bir dekorun içinde kaybolmuş bir yürüyüşçü gibiydi. Işığın içinde dalgalanan her günkü Loïc'e benziyordu, ama evine giren başka bir adamdı. Yıkılmış, çökmüş küçük bir adam.

Kapı şifresini kodladı ve Fransız Uzakdoğu Okulu'nun yanındaki apartmana girdi. Holün sıcaklığının yanı sıra halıların tanıdık toz kokusu onu sardı. Güven verici bir duygu ama daha da güven verici olan kararlılığıydı. Aslında, bir süreden beri bu düşünce onda olgunlaşıyordu.

Uyuşturucudan tamamen kurtulduktan sonraki aşama: Eylem. Harekete geçmek. Vurmak. Şiddet dünyasına kendini kabul ettirmek.

Bu yolculuktan çıkan sonuç, Montefiori'nin de en az babası kadar, hatta daha fazla kokuşmuş olması ya da artık onu Sofia'ya bağlayan felaketin tuhaf ve ailevi bir bağ, Verlaine'in deyişiyle, "herhangi bir duygudan, buna aşk ve nefret de dahil, daha güçlü bir bağ" oluşturmasıydı. Floransa seyahatinin tek bir kıssadan hissesi vardı: Vakit gelmişti.

Gerçek bir Morvan olma vakti.

Her şey burada, Lubumbaşi'deki pistte başlamıştı. Ve bugün, yine burada, cehennemin son halkasını kapatarak bitecekti.

Uçuş boyunca, Erwan kasılmalarından kurtulmuş ve mevcut durumun kontrolünü yeniden ele geçirmişti. Tutsi'nin oturduğu koltuğu devirmiş, cesedi çekerek arkaya sürüklemiş, ardından yan kapıyı açarak boşluğa atmıştı. Sonra tabancasının kabzasıyla suratına vurarak onu sorguya çekmek için Rus'un yanına oturmuştu. Döküntü uçağını kullanırken Şepik Rusça itiraflarda bulunmuş ve sonunda doğruluğuna kanaat getirdiği cevapları almıştı.

Nseko, Pontoizau, Montefiori ve adını hatırlamadığı bir başka mafya, MONUSCO'nun sırtından önce Kivu'ya, ardından da Katanga'ya kaçak yollarla silah sokmuşlardı – Şepik cephaneyi taşımakla görevliydi. Ormana düzenlenecek rastgele birkaç operasyon yeterliydi; olayın sıcaklığı içinde kaybolan veya düşman tarafından çalınan silahlar kimsenin dikkatini çekmeyecekti. Hayali saldırılar, kirli subaylar, her kademeden suç ortakları ve tezgâh kurulmuştu. Savaş bölgelerinin tek bir avantajı vardı: Kimse oralara burnunu sokmak istemiyordu. Bu kolay para Pontoizau'nun başını döndürmüş, Floransa mafyasıyla işbirliği yaparak bölgesinde tek tabanca olmaya karar vermişti. Herkesi yanıltmak için de Afrika'daki en eski ve en vahşi intikam yöntemini kullanarak önce Nseko'yu, ardından da Montefiori'yi öldürmüştü.

Ormandaki bu tezgâhla bağlantılı olarak Coltano'nun başına, aynı zamanda eyalet vali adayı olan Trésor Mumbanza getirilmişti. Luba, o da kibre kapılmış, silahlı birlikleri ve Coltano'nun teknik imkânlarıyla, Morvan'ın yeni yataklarını kendi hesabına işletebileceğini düşünmüştü... Tabii bu yataklar varsa. Grégoire'ın Lubumbaşi'ye gelmesi de bu yatakların varlığını doğrulamıştı. Yerlerini belirlemek için İhtiyar'ı takip ettirmek yeterli olacaktı.

İhtiyar'ın yapacağı bu keşif gezisinin bir başka avantajı daha vardı: Kendini tehlikeye atıyordu. Kuşkusuz Mumbanza bölgede yaşanacak bir çatışmada onun ölmesini umut ediyordu. Tutsilerle, Hutularla, Maï-Maï'lerle ve kadogolarla dolu bir bölgede serseri bir kurşunun hedefi olmak, ishale veya sıtmaya yakalanmaktan çok daha olası bir durumdu. Ama maalesef *mzungu*'nun derisi kalındı. Her seferinde, çatışmaların ortasında, oğlunu o kahrolası operasyondan kurtarırken de hayatta kalmayı başarmıştı. Mumbanza işi bitirmesi için en güvenilir katilini, Bisingye'yi yollamıştı. Şepik, Fransız'ın cesedini Lubumbaşi'ye götürmekle görevlendirilmişti – uçağa binerken Morvan'ın hâlâ hayatta olmasının fazla bir önemi yoktu. Resmi açıklamada, Morvan'm tamahkârlıktan gereksiz riskler aldığı ve anlamsız bir pusuda öldüğü söylenecekti.

Dönüş yolu boyunca Erwan –babasının ölümünü düşünmektense– bu hikâyeye, isimlere, koşullara ve her birinin karanlık niyetine dört elle sarılmıştı. Eğer bunun üstünde bir saniye bile duracak olsa, boşluğa düşecekti. Morvan'm onda uyandırdığı hisler –hayranlık, nefret, tiksinme, saygı, sevgi– ne olursa olsun onu tehlikelerden koruyan daima bu irikıyım adam olmuştu.

Erwan'm ne karısı ne de çocuğu vardı. Yalnızca sevdiği ancak aynı zamanda da bir kâbus olan mesleği vardı. Ve rol model olarak da babası.

Hayatı boyunca yaptığı her şeyde bu yaşlı rezil adama duyduğu tepki kadar ona öykünmesinin de rolü büyüktü, ancak artık bunun bir önemi yoktu. Temeller sarsılmıştı, tapınağın kolonları çökmüştü: İşin içinden nasıl sıyrılacaktı? Bu düşünceleri kafasında evirip çevirmişti, üstü başı kan içindeydi, titriyor, bir yandan da Rus'un zırvalıklarına kulak kabartıyordu; gözlerini Bisingye'nin beyin parçaları ve kemik kıymıklarıyla kaplanmış ön camdan ayıramıyordu, Morvan'ın cesedine dönüp bakacak cesareti bile yoktu.

Cessna 310 iki saatten az bir sürede Lubumbaşi'ye varmıştı. Erwan, Şepik'i havaalanında bir tabut bulmakla görevlendirmişti, bunun için gerekirse bir cesedi tabutundan çıkaracaktı. Ayrıca babasına giydirecek temiz kıyafetler getirmediği takdirde, uçağını yakacağım ve devlete ihanet ettiğini açıklayacağını söyleyerek onu tehdit etmişti. Rus söylenenleri yapmıştı.

Sırada bir sonraki aşama vardı: Fransa büyükelçisini aramak – cep telefonunun numarası Morvan'm sırt çantasındaydı. Erwan Fransız uyruğundan birinin naaşını ülkeye götürmek için gerekli prosedürü biliyordu; bir polis başkomiseri olarak birçok kere yabancıların yaptığı başvuruları denetlemişti. Diplomat ön-

ce kuşkuyla, sonra kaygıyla, en sonunda da şaşkınlıkla yaklaştı. Grégoire Morvan'ın DKC topraklarında ölmesi, gerçekten bir armağan değildi.

Erwan adama yan çizme fırsatı vermedi:

– Sizden müteveffanın kimliğinin açıkça belirtildiği yerel bir ölüm belgesi istiyorum. Resmi olarak babam beyin kanaması geçirdi.

Kasım 2009'da Charcot Enstitüsü'nde beyin kanamasından ölen Thierry Pharabot'dan esinlenerek uydurduğu bir yalandı.

– Ama babanız Kinşasa'da ölmedi!

– Bunun fazla bir önemi yok: Aracıları bulun. Tabut kapalı olacak.

– Bir doktor tarafından imzalanmış bir ölüm belgesi gerekiyor!

– Onu da bulun: Kongo'da her şey satılıktır.

– Bunu yapamam.

– Elbette yaparsınız. De Dieuleveult'ü hatırlıyor musunuz?

– Susun.

Philippe de Dieuleveult 1985 yılında Kongo Nehri'nde kaybolmuş Fransız televizyon sunucusuydu. Yaklaşık otuz sene sonra bile ölümünün etrafındaki gizem hâlâ en çılgınca söylentilere konu oluyordu.

– Bu işle konsolosluk görevlileri ilgileniyor, diye cılız bir itiraz bulundu diplomat.

– Onlarla temasa geçin.

– Peki, otopsi?

– Beyin kanaması için mi? Babam altmış yedi yaşındaydı: Ölmek için makul bir yaş. Defin iznini imzalayacak bir doktor bulun. Ölüm belgesini Fransız nüfus kütüğüne kaydettirin. Bugün öğleden sonranın son saatlerinde Kinşasa'da olacağım. Aslına uygun onaylı ölüm belgesi ve cesedin nakil kâğıdıyla birlikte Hdjili Havaalanı'nm pistinde olun. Saat 22'de, babamın naaşıyla birlikte Paris uçağına binmek istiyorum. DKC'de bir gece daha geçirmeyeceğim. Bu işi sürüncemede bırakmanın kimseye yararı yok.

Diplomat suskunluğunu koruyordu, ancak bu sessizlik onama anlamına geliyordu.

– Uçağın gelişini kollayın ve indiğinizde uçağın dibinde beni bekleyin, diye konuşmasını sonlandırdı Erwan.

Telefonu kapatırken, Rus'un, tabut olarak kullanılabilecek kötü görünümlü, oldukça uzun ahşap bir sandığı taşıyan iki Siyahi'yle gelmekte olduğunu gördü.

81

Meslek yaşamı boyunca Erwan, bir bedenin çürüme evrelerini tam anlamıyla bilecek kadar cesetle karşılaşmıştı: Kanın pıhtılaşması, dokuların otolizi, kadavra katılaşması ve morluğu, çürümeyle sonuçlanan yeşilimsi renklenmenin ve cesedin şişmesinin kaynağı olan gaz oluşumuna yol açarak gönüllerince eğlenen bakteriler ve mantarlar. Bir de hızlandırıcı rol oynayan lejyonlar vardı: Ceset yiyen böcekler.

Erwan bu cehennemi sıcakta her şeyin çok hızlı gerçekleşmesinden korkuyordu. Lubumbaşi Havalimanı'nda bir soğuk oda aramak gereksizdi: Cesedi organik ürünlerin saklandığı bir depoya götürdüler; her yeri çatlamış ve kırmızı tozla kaplı, leş gibi çürük meyve kokan mozaik döşemeli bir mekân. Boş iki mazot bidonunun üstüne bir tahta yerleştirdikten sonra, Erwan su dolu kovalar ve zemin temizliğinde kullanılan deterjan istedi.

– Toz olun, diye bağırdı Şepik ile iki Siyahi'ye; babasını tahtanın üzerine uzatmışlardı.

Babasını soydu, sonra elinde sünger, işe girişti. Tam olarak ne yapacağını bilmiyordu. Belki de bu durgun su çürüme sürecini daha da hızlandıracaktı. Belki de temizlik maddesi babasının vücuduna zarar verecekti. Kesin olan tek bir şey vardı: Cesedi tabuta koymadan önce pıhtılaşmış kanları temizlemesi gerekiyordu.

Ayaklardan başladı, sonra bacaklara doğru çıktı. Süngerle ovarken, zihnen kendini kasvetli bir fırtınaya teslim etti. Hiçbir zaman, Morvan'ın gizli güdülenimlerinden şüphelenmemişti. O, hayatının her saniyesinde tepki gösteren ve mücadele eden Kleiner Bastard'dı. O, tüm hayatı boyunca kendi karısını döven, defalarca ona 30 Nisan 1971 gecesinin bedelini ödeten, Cathy'nin katiliydi. O, çocukları için para kazanmak uğruna Fransa'nın ve Afrika'nın en karanlık sularında gezinerek siyaset bataklığında

kuralına göre oynanuş, içseslere ve halüsinasyonlara maruz kalmış psikotik polisti.

Gövde. Gri ve pörsümüş cilt, bir filinki gibi kırış kırış sölpük beden. Erwan asla tamamına bakmadan önündeki her santimetrekarede özenle çalışıyordu. Otomatik pilottaydı. Her zamanki Erwan olsa düşüncelerini akışına bırakır ve babasının diğer anlattıklarıyla birleştirmeye çalışırdı. *Kolay değil.* Erwan, Maggie'nin oğlu değildi, histerik bir hippi kız ile bu hippi kızı becermenin peşindeki kaçık bir psikiyatrın manipüle ettiği babası Morvan tarafından öldürülmüş bir hemşirenin oğluydu. *Gerçekten kolay değil.*

Kollar, omuzlar – en sonunda yaralara, boyundaki kenarları siyahlaşmış oyuklara gelmekten korkuyordu. Erwan annesinin katillerinin yanında büyümüştü; tıpkı ailelerinin cellatları tarafından evlat edinilmiş, Arjantin diktatörlüklerinin çocukları gibi. Aslında bu tuhaf hikâye onu şaşırtmamıştı – her ne olursa olsun, onun eğitimine yön vermiş kaosu açıklıyordu. Babasının başvurduğu kaba güç. Karısının buna boyun eğmesi. Sözüm ona Bröton kökenli olduğunu iddia eden Morvan'm geçmişiyle ilgili en ufak bir ayrıntı vermeyi reddetmesi. İster sezgisel deyin ister bilinçaltının işi Erwan hep bu aile cehenneminin ardında ağır bir sır olduğunu düşünmüştü. Farkında olmadan, Afrika'ya sadece Cathy Fontana'yla ilgili gerçeği araştırmak için değil, ailesinin kökenleriyle ilgili gerçeği öğrenmek için de gitmişti. Ayılması zordu. Katıksız bir akşamdan kalma haliydi.

Boyun. Süngerini kirli suya batırdı, ardından kanları pıhtılaşmış yaraları temizlemek için gözlerini kapattı. Paris'e dönüşünü düşünmeye çalıştı. Neyle karşılaşacağını bilmiyordu. Onun omuzlarına binen gerçekler değil, buz kütleleriydi. Kendini, bir heyelan sonrası hiçbir acı duymayan ve en kötüsünden kurtulduğunu sanan bir dağcı gibi hissediyordu – aslında bedeni ikiye bölünmüştür.

Ölünün bakımı tamamlanmıştı. *Fena değil.* Şimdi onu yerde sürüklemeden tabuta koyması gerekiyordu: Her yeri kapalı salonun sıcaklığı sanki daha da artmıştı. Bu durum aklına uçağın – Kinşasa uçağı saat 17'de havalanıyordu– kargo bölümündeki basıncını getirdi. Aksi bir durumda ceset donabilir ya da parçalanabilirdi. O sahneyi gözünün önüne getirmek istemedi.

Ter içinde kalmıştı, soyundu ve temizlenmekten vazgeçti: Kovanın içindeki su kandan kapkara olmuştu. Şepik'in getirdiği gömlek ile kot pantolonu giydi. Babasına, paçaları fazla kısa, kö-

tü bir tergal pantolon ile Afrika motifleri olan bir tişört kalmıştı. Beceriksiz hareketlerle onu giydirdi ve küçükken Maggie'nin söylediği gibi, "Paulus'u Yakub'a uydurmak" için birkaç kez denemek zorunda kaldı.

İlerleyen zamana rağmen bu olağanüstü sahneyi bir süre seyretme fırsatı buldu: Kapalı gözleri, soluk cildi, üzerine iyi oturmamış giysileri ve çıplak ayaklarıyla babası. Bir Güney Amerika devriminde ölmüş bir *peón*.[17] Daha ziyade, Bolivya'da öldürülen Che'nin fotoğraflarını düşünüyordu: Öldüğünü ispatlamak için elleri kesilmeden önce çekilmiş, çıplak gövdesi ve boş bakışlarıyla Che'nin cesedinin fotoğrafları. Morvan, o da bir devrim kahramanı mıydı?

Tüm dikkatini yerdeki tabuta verdi. Dosdoğru cangıldan çıkmış gibi görünen eğri büğrü çakılmış tahtalar. Babasına son derece uygun bir savaşçı kabri. Sorun, cesedi içine yerleştirmekteydi – en az yüz kilo ağırlığında cansız et parçası. Yardım istemeli miydi? *Hayır: Kişisel iş.* Tabutu iki bidonun üstündeki tahtaya paralel hale getirdi, ardından cesedi yuvarlayarak sandığın içine düşürdü.

Çıkan boğuk gürültünün ötesinde başka sesler de duyuldu – çatırtılar ve parçalanma sesleri. Kırmızı bir toz bulutunun içinde, Erwan öksürdü, elini kolunu salladı, sonra manzarayı hayretle seyretti. Çiviler tutmamıştı: Cesedin çevresindeki tahtalar dağılmıştı. Tek olumlu nokta, Padre üç yüz altmış derece dönerek yuvarlanmış ve yeniden sırtüstü düşmüştü. Her zamanki Erwan olsa belki ağlar, dua ederdi ya da bir süreliğine derin düşüncelere dalardı; ama diğeri, otomatik pilottaki, tabutu üstünkörü de olsa onarmak için yeterli olup olmadıklarını düşünerek Şepik'in bıraktığı çivileri ve çekici aldı.

Enerjisini dikkatli kullanarak işe girişti. Birkaç dakika sonra, tabut tamamen kapanmıştı. Bundan sonra, uydurduğu ölüm nedenini Paris'e kadar kendisinin benimsemesi gerekiyordu – *bir beyin kanaması, hepsi o kadar.* 36'ya, güvenli yere, başka bir açıklamada bulunacaktı – henüz kafasında oluşturmamıştı, ama gerçeğe en yakın olanını söyleyecekti: Vızıldayan mermiler ve korkunç bir ölüm.

Artık bazı adamlara rüşvet dağıtması, evraklar imzalatması, arından da tabutu uçağın kargo bölümüne koyması gerekiyordu. Sonunda uçağa binecekti. Mumbanza onun hâlâ hayatta olduğunu öğrendiğinde, atış menzilinin dışında olması yararınaydı.

Ancak yapacak çok daha zor bir şey daha vardı: Diğerlerine haber vermek.

17. İspanyolca "tarım işçisi". (ç.n.)

82

Erwan onu, sadece onu aramıştı. Bu durum Maggie ile Loïc'e bildirilmeden kendisine söylendiği için Gaëlle (aralarında en güçlü oydu) kendini ilgiden neredeyse pohpohlanmış hissedecekti.

Grégoire Morvan, öldü... Telefonda Gaëlle yer sarsıntısının şiddetini tam anlayamamıştı. Erwan fazla bir açıklama yapmamıştı: Babaları bir Kongo ormanının derinliklerinde yaşanan silahlı bir çatışmada öldürülmüştü. Başka bir şey söylememişti. Geri döndüğünde Gaëlle'in ağabeyini sorgulayacak bol zamanı olacaktı. Öte yandan bu haber şaşırtıcı değildi. En başından beri, Katanga yolculuğu fazladan bir hamle gibiydi.

Sıklıkla bu sonun hayalini kurmuş, ailecek kutlayacaklarını düşünmüştü. *Kesinlikle yanılmıştı.* Şoku da ihtiyarın aynı kendisi gibiydi. Bütün hayatı boyunca onlara korku salmıştı. Ölümüyle de travma yaratmaya devam edecekti.

Gaëlle, Loïc'e telefon etmiş, sonra haberi Maggie'ye vermeye gitmişlerdi. Daha sonra Sofia, Messine Caddesi'ndeki evde onlara katılmıştı. Şimdi adsız alkolikler toplantısındaki pişman olmuş ayyaşlar grubu gibi, geniş salonda bir daire oluşturmuş, sessizce oturuyorlardı.

Mevta olmasa bile tam bir cenaze başı nöbeti.

Gaëlle pazar gününde olduklarını ve bir şekilde geleneğe saygının devam ettiğini düşünmekten kendini alamıyordu. Annesinin dayaklara, azarlamalara, kocasının bir türlü dinmek bilmeyen garezine rağmen onlara dayattığı öğle yemekleri bu akşam kimsenin ışıklarını yakmak istemediği bu salonda son buluyordu. Afallamış bir halde, sanki bu haberle donup kalmış gibi herkes anılarını ve gelecek kaygılarını kafasında evirip çeviriyordu.

Grégoire Morvan sadece bir pislik değildi. Ailenin vazgeçil-

mez kişisi rolünü de üstlenmiş, yıldırım düşmüş bir ağacın gövdesi de olmuştu. Büyük oğluna akıl hocalığı, küçük oğluna hamilik yapmıştı... Gaëlle babasının kendisi için tam olarak ne ifade ettiğini söyleyemiyordu. Kızını eğitmeye, düzeltmeye, korumaya çalışmıştı. Tamamen başarısız olmuştu, ama bu otorite Gaëlle'de sonuç itibarıyla tam tersi etki yaratmıştı. Onda sadece babasına –nasihatlerine, isteklerine, beklentilerine– karşı tepki oluşmasına yol açmıştı.

Kanatlarıyla havayı yararken devamlı havanın direncinden şikâyet eden ve boşlukta çok daha iyi uçabileceğini zanneden Kant'm güvercini gibiydi; halbuki tam aksine kuşu destekleyerek havada süzülmesini sağlayan o ters rüzgârların gücüydü. Gaëlle hep babasma karşı mücadele vermişti, aslında onu hayatta tutan da bu mücadeleydi.

Ama o hiç uçmamış mıydı?

Yemek yemeyi kesmişti. İntihara kalkışmıştı. Fahişelik yapmıştı. Tüm bunları onu utandırmak için yapmıştı. Ona zarar vermiş, ancak kendi hayatı da mahvolmuştu. Şimdi daha da kötüye gidecekti: Sırt çevireceği bir yön bile kalmamıştı. Tersine yaptığı dünya seyahati sona ermişti.

Ancak acması bir tesellisi vardı: Diğerleri de aynı boşlukla yüzleşmek zorunda kalacaktı. Açık mor tunikli, yeşil ipek eşarplı annesinin kocasından sonra yaşama şansı oldukça azdı. Morvan onun hem tanrısı ve iblisi hem de totemi ve celladıydı. Messine Caddesi'nde, karıkoca ilişkisinin yerini Stockholm Sendromu almıştı. Dizlerinin üstünde duran benekli elleri ve yuvalarından fırlamış gözleriyle Maggie daha şimdiden ölmüş gibiydi.

Loïc'e gelince, o da başka bir hikâyeydi. Bu tiranlığı başka bir esaretle ikame etmeye çalışmıştı: Önce alkol, sonra uyuşturucu. O kokaini bırakmaya çalışırken babası ölüyordu. Bu da onun çevresinde çok daha fazla bir boşluk oluşturacaktı.

Ama bu akşam Gaëlle başka bir şeyi fark ediyordu. Salonun yarı karanlığında, Loïc'in soluk ve gergin güzel yüzünün özel aurası vardı.

Erkek kardeşini çok iyi tanıyordu. O, ailenin en zeki, en duyarlı, en kaygılı bireyiydi. Oysa ne yıkılmış ne de allak bullak olmuş bir hali vardı. Tam tersine, canlı ve anlaşılmaz şekilde kararlı görünüyordu. Yeniden kokaine mi başlamıştı? Hayır, hâlâ yoksunluk semptomları gösteriyordu: Titremeler, yerinde duramama, anksiyete. Babanın ölümünü özgürlük olarak mı görüyordu? Ya da tam tersine intikam almayı gerektiren bir olay olarak mı?

Gaëlle, Loïc'in Kongo'daki savaşa katılmak için silahlanmaya karar vermiş olmasından korkuyordu...

İtalya'da bir şey olmuştu.

Birkaç gün içinde ihtiyarlar ölmüştü ve her ikisinin de ölümü korkunç olmuştu. Morvan olsaydı "Önce yenir, sonra sıçılır" derdi. İki cinayet arasında bir bağlantı var mıydı? Loïc İtalya'da kaldığı süre içinde önemli bir şey öğrenmiş olabilir miydi?

İçgüdüsel olarak, Gaëlle Sofia'ya doğru döndü. İtalyan kadının burada olması düşündüklerini doğrular gibiydi. Buraya Morvan için değil, Loïc için gelmişti – Padre'nin ölümüyle alakası olmayan bir iş ya da bir felakette ona destek olmak, ona omuz vermek için. Gaëlle, onda da korkuyla karışık aynı niyeti hissedebiliyordu.

Floransa'da ne olmuştu? Ne öğrenmişlerdi?

Birden, onu cam gibi çatlatıp kıran bir acı hissetti. İçini delip geçen şimşeğin etkisini hafifletmek için sandalyesinde kıpırdandı.

"Çivi Adam ölmedi." İsabelle Barraire-Hussenot'nun, namı diğer Éric Katz'ın vurgusuz sesi kafasının içinde yankılanıyordu. Ya bu bir uyarıysa? Ya hâlâ bir tehlike söz konusuysa? Bütün bu ölümleri birbirine bağlayıp daha başkalarının olmasını bekleten bir şeyler mi vardı? Gaëlle salondakilere baktı ve sonunda gerçek felaketin farkına vardı: Onları koruyacak Morvan artık yoktu.

Stilnox'la uyumuştu. Amfetaminlerle uyanmıştı. Roissy'ye kadar araba kullanmıştı. Gelen yolcu kapısının önünde bekliyordu. Geleceği düşünmemek ve onunla ilgili plan yapmamak şartıyla, sorun yoktu. *Önce biri, sonra öteki, lütfen.*

Kinşasa-Paris yolcuları önünden geçmeye devam ediyordu ve Erwan hâlâ ortalarda yoktu – kuşkusuz cesedin gömülmesi için gerekli formları doldurmak üzere alıkonulmuştu. Dalgın, kararsız halini korumaya çalışıyordu, ve en önemli konuyu göz ardı etmeksizin gevşemeye: Erwan bagajlarının arasında babalarının cesediyle geri dönüyordu.

Sonunda göründü. Rengi solmuş, neredeyse grileşmişti, ufalmıştı ve bir deri bir kemik kalmıştı. Komik bir ayrıntı: Kinşasa tarzı alacalı bir gömlek giymişti. Kötü gitmiş bir insani görevden dönen, saçları alabros kesilmiş, yeni tıraş olmuş, kırk iki yaşında çelimsiz bir adam. Ağabeyinin Kongo'ya ne halt etmeye gittiğini hâlâ anlamamış olsa da gerçek çok farklı değildi.

Erwan'ın bagaj olarak sadece bir sırt çantası vardı, geciktiği için özür diledi ve gümrükte kilometrelerce uzunlukta evrak imzalamak zorunda kaldığım söyledi.

– Şimdi ne yapıyoruz? diye sordu Loïc. Yani cenazeyle ilgili olarak... demek istiyorum.

– Onu karantinaya alacaklar, ardından adli tıp enstitüsüne gönderecekler. Ondan sonra da tanıdık bir şirket tabuta konmasıyla ilgilenecek.

"Şirket" kelimesi ona kötü gelmişti, ancak hiçbir yorumda bulunmadı.

– Mezarlık, defin... Neye karar vereceğiz?

– Bunu annemle konuşacağım. En iyisi yakılması olur, mümkün olduğunca çabuk.

– Otopsi yapılmayacak mı?

Erwan gözlerini Loïc'inkilere dikti. Yüzünün zayıflığı gözlerinin çok büyük görünmesine neden oluyordu.

– Yapılacak ama tamamen saçmalık. Öldürüldüğünde oradaydım. Ne olduğunu öğrenmek için karnım yarmaya gerek yok.

Sakin bir şekilde konuşuyordu ama kafatasının kemikleri derisinin altında bir silahın mekanizması gibi çalışıyordu. Gerginlik yüz hatlarının keskinliğini artırıyor, yüzüne kaygı verici şiddet dolu bir ifade kazandırıyordu. Özellikle soğuktan titriyordu, o denli üşüyordu ki Loïc ona paltosunu vermek zorunda kaldı.

– Tam olarak nasıl oldu?

– Arabada anlatırım. Nereye park ettin?

Ortamı yumuşatmak için bir şaka yapabilmeyi –benzin bitti– isterdi.

– Otoparkta, dedi sadece, anahtarlarıyla oynarken.

Otoyolda Erwan, çatlak bir sesle ona olayları anlattı, hâlâ soğuktan titriyordu. Ses tellerinin tek bir tanesi kalmıştı sanki. Önce ona DKC'deki savaşı –en azından Lontano bölgesindeki o taş taş üstünde bırakmayan çatışmayı– özetlemeye çalıştı. Ama Loïc ilgisini çabuk kaybetti. Bütün dikkatini yola, geçip giden dakikalara veriyordu. Kokain yok, panik de.

Ağabeyi gelişme bölümüne geçmişti. Piraguayla kaçış, isyancılarla yaşanan çatışma, uçağa doğru koşma, kokpitin içinde silahlı saldırı... Tüm bunlar bir macera romanı gibiydi, ancak Erwan'm sesi daha çok röportaj veren birinin sesini andırıyordu. Anlatının detayları yüzünden takibi giderek zorlaşıyordu. Bazıları tanıdık, bazıları yabancı kişilerden –Bisingye, Mumbanza, Pontoizau, Salvo...– ve bazı yerlerden –Tuta, Muyumba, Ankoro, Lontano...– bahsediyordu. Kaybolmamak imkânsızdı.

Loïc çevreyoluna çıktı, Erwan'm bu anlattıklarının sonuçta babalarının profiliyle örtüştüğünü düşünüyordu: Karanlık ilişkiler, gizli kapaklı entrikalar, şiddet içeren olaylar. Porte d'Asnières'e geldiklerinde arabanın içine sessizlik hâkimdi. Loïc soru sormadı. Soyut bir freske hayranlıkla bakar gibi, puzzle'ın parçalarını birleştirmeye çalışmadan ayrı ayrı değerlendiriyordu.

– Nereye gidiyorsun? diye sordu birden, araba Porte Maillot'dan çıkarken.

– Maggie'nin evine, öyle değil mi?

– Hayır. 36'ya uğramam lazım.

Loïc Grande-Armée Caddesi'ne saptı. Kuşkusuz olaylarla ilgili resmi rapor hazırlamak için acele ediyordu – ağabeyinin arabada

anlattıklarından çok daha net olmasında fayda vardı.

Ancak Erwan beklemediği bir cümle sarf etti:

– Bir şeyi teyit etmem gerekiyor. Gaëlle bana tuhaf bir olaydan bahsetti.

Loïc bunun ne olduğunu tahmin ediyordu – önceki akşam Gaëlle iki kelime de olsa ona bir şeyler çıtlatmıştı: Hünsa bir psikiyatr hikâyesiydi, erkek kimliğinde dolaşan ve cumartesi akşamı, ters giden bir izleme operasyonu neticesinde arabanın altında kalarak ölen bir kadın. *Ben de hiçbir şey anlamadım.*

Loïc, İtalya'dan döndüğünden beri, her zamankinden daha fazla ailenin alığı muamelesi gördüğünü hissediyordu, ama bunun fazla önemi yoktu. Tam tersine: Anlaşılmaz bir homurtu olarak gördüğü bu dünyada, sessiz ve aklı karışık biri gibi görülmek hoşuna gidiyordu.

Rıhtımlar bölgesine girerken, her şeye rağmen karşı atağa geçmeye karar verdi:

– Nerede atış talimi yapıyorsun?

– Ne?

– Herkes senin şampiyon olduğunu biliyor: Bir yerlerde antrenman yapıyor olmalısın.

– Sen de mi yapmak istiyorsun? diye sordu Erwan kuşkuyla.

– Mümkün olduğunca çabuk.

– Umarım intikam almak ya da buna benzer saçma bir düşüncen yoktur.

– Kokaini bıraktım. Şu ya da bu şekilde rahatlamam gerekiyor.

– Squash'la ilgilensen daha iyi olur.

– Böyle bir merkez biliyor musun, bilmiyor musun?

– Bana cep telefonunu ver.

Loïc, direksiyonu bırakmadan söyleneni yaptı. Erwan telefona bir numara kaydetti. Soğuktan donmuş gibi görünen Pont-Neuf'ü geçiyorlardı. Hafif bir buz tozu taş korkulukları kaplamıştı.

– Burası Épinay-sur-Seine'de. Bir atıcılık sporları merkezi. Patronun adı Gérard Combe.

– Beni polislerin atış talimi yaptığı bir yere yollayamaz mısın?

– Neden? Bir rozet ile bir tabanca da istiyor musun?

Loïc cevap vermeden telefonunu cebine koydu, sonra sola Quai des Orfèvres'e saptı. Varmışlardı ve en önemli konuya hiç değinmemişlerdi. Yol boyunca acıları ya da ölüm karşısındaki ruh halleri hakkında tek kelime bile etmemişlerdi. Ne yaparlarsa yapsınlar, onlar kendi kabuğuna çekilmiş iki yalnız insandı ve onları birbirine daha da yakınlaştıran bu mesafeydi. Morvan olmanın tek bir yolu vardı: Kalabalığın içinde yalnız olmak.

Erwan 36'ya dönmekten mutluydu. Ofis atmosferi, meslektaşlar, kahve makinesi, pazartesi gününe has tüm o konuşmalar. Her zaman sinirlerini hoplatan tüm bu şeyler bugün ona güç veriyor ve içini ısıtıyordu. Grégoire Morvan'm ölüm haberi çoktan koridorlarda dolaşmaya başlamıştı. Kimseye seyahatiyle ilgili bir şey anlatması söz konusu değildi, ayrıca yaşanılan dramın kendisi de onu dışarıdan gelecek sorulardan koruyordu. El sıkışmak, taziye dileklerini kabul etmek ve *No comment* anlamında hüzünlü bir bakış –ve tek kelime etmeden izin istemek– yeterliydi.

Odasına girince kapıyı kilitledi. Acilen yapılacak ilk şey, sıcak tutacak bir şeyler giymekti. Paris'e geldiğinden beri soğuktan titriyordu ve karnı ağrıyordu. Dolabından iki kazak çıkardı, üst üste giydi, bir yandan da sıtma ya da Afrika'ya özgü amipli dizanteri veya şigelloz tarzı bir hastalık kapmamış olmak için dua ediyordu.

Fransa'ya gelişi çok zahmetli olmuştu. Sorunlar daha Roissy'de başlamıştı: Erwan, büyük bir saflıkla, babasının tabutunun açılmayacağını ve ölüm sebebi olarak beyin kanamasıyla yetineceklerini düşünmüştü. Ancak gümrükte işler daha da çatallaşmıştı. Bir cesedin tıbbi analizler yapılmadan ülkeye girmesine izin vermeleri söz konusu olamazdı. Mutlaka karantina altına alınması gerekiyordu. Birden yalanlarında ısrarcı olmasının gereksiz olduğunu anladı, nasılsa cesetteki kurşun delikleri ortaya çıkacaktı.

Erwan sahte belgeleri yeniden cebine koymuş, babasının ölümünün ayrıntılarını özetleyerek anlatmış ve DKC'yi bir an önce terk etmek için Kongolu yetkililere yalan söylediğini kabul etmişti – bu sorun daha sonra Quai d'Orsay ile görüşülecekti. Şimdilik elde ettiği tek kazanım, adli tıp enstitüsündeki otopsinin Riboise tarafından yapılacak olmasıydı.

Artık Morvan'ın ölümünün resmi versiyonunu amirleriyle ko-

nuşması gerekiyordu; gün içinde haber medyada patlayacak ve amirleri Dışişleri Bakanlığı nezdinde bunun üstünü örtbas etmeye çalışacaktı: Kutunun içinde bir cesetle DKC'den kaçması diplomatik bir tsunamiye yol açabilirdi.

Arabayla gelirken hikâyeyi Loïc'e özetlemeye çalışmıştı: Başarısız olmuştu. Ama özellikle başka bir yüzleşme yaşayacak olması Erwan'm içini kemirip durmuştu: Maggie. Ona karşı tavrının ne olacağına karar vermemişti. Ona sarılacak mıydı? Kelepçe mi takacaktı? Yoksa her ikisini birden mi yapacaktı? Ya da en iyisi onu bir daha görmemekti.

Kendine bir kahve yaptı, ardından cep telefonunu açtı. Yığınla sesli mesaj vardı. Üçüncüden sonra artık dinlememeye, sadece çağrıları yapanların isimlerini okumaya başladı. Adli polisin kaymak tabakası, Beauvau Meydanı'nın kodamanları, kabineden bakanlar, müsteşarlar, valiler... Hôtel de Brienne –Savunma Bakanlığı– bile telefon açmıştı. Polis sendikaları başsağlığı dileklerini sunmuştu, Ulusal Jandarma Müdahale Grubu'nun, Özel Harekât Birimi'nin müdürleri, emniyetin diğer birimleri, istemediğin kadar insan...

Erwan babasının bu kadar dostu olduğunu bilmiyordu. SMS'lere gelince, onlar da aynı yoğunluktaydı: Gazeteciler, blog yazarları, kim olduğunu bilmediği her türden insan onu hep iyi hatırlayacaklarını söylüyordu. Erwan bu kadar çok insanın telefon numarasını nasıl elde etmiş olduğunu merak ediyordu. Bazıları kendilerini "tanıdık", bazıları "eski dost" olarak tanıtıyordu. Bahislerinin geçtiğini hiç duymamıştı.

Kimseyi geri aramamaya çoktan karar vermişti. Ofis telefonunu kaldırdı ve santral memuresini sorguladı: Orada da sirk kurulmuştu. Mesaj listesini istemedi bile ve ona talimat verdi: Daha gelmemişti, kimse nerede olduğunu bilmiyordu, gün boyunca telefonu kapalı olacaktı.

Sonra bilgisayarının siyah ekranına baktı: Posta kutusunu kontrol etmeye cesareti yoktu, kuşkusuz orası da mesajlarla doluydu, bilip bilmeden yazacak ve en berbat söylentileri yayacak olan sosyal ağlara ve haber sitelerine bakması da söz konusu değildi. Nespresso'sunu bitirdi, derin bir nefes aldı ve ekibini görmeden önce bir zorunluluğu –Fitoussi– yerine getirmek için odasından çıktı.

Cinayet büro müdürü, adli polisin patronuyla onu bekliyordu. Erwan onları selamladı, kısa taziye dileklerini dinledi, sonra saç-

malıklar kitabım açtı: Onlara ne maden ocaklarından ne silah kaçakçılığından ne de Cathy Fontana'dan bahsetti; sadece bunun, Coltano için bir maden arama seyahati olduğunu söyledi, babasının madencilik alanındaki faaliyetlerini daha iyi anlamak için bu seyahate katılmaya karar vermişti. Morvan, kim olduğu bilinmeyen bir Tutsi'nin açtığı ateşle ölmüştü. Bu zırvalıkları resmi jargonu kullanarak sırsız bir aynanın ardında duran ve olayla ilgisi olmayan bir görgü tanığı gibi donuk bir ses tonuyla anlatıyordu.

Polisler sessizce dinlediler, sonra ona çok daha yumuşak bir versiyon teklif ettiler. Kimliklerini belirtmeden, zaten kimsenin de tanımadığı milisler arasında çıkan bir çatışma sırasında serseri bir kurşunun hedefi olmuştu. Öncelik Kabila Hükümeti'ni her türlü sorumluluktan muaf tutmaktı: DKC'yle diplomatik ilişkileri kızıştırmanın sırası değildi, özellikle de Erwan'ın tabutuyla birlikte kaçışını onlara izah etmeye çalışırken. Ayrıca Morvan'm kendi isteğiyle bu riski aldığının duyulması da gerekiyordu – Fransa'nın vatandaşlarını korumaktan âciz olduğunun düşünülmemesi lazımdı. Sonuç olarak mümkün olan en az ayrıntıyla ve ortalığı kızıştıracak kelimeler kullanmadan: Koltan, MONUSCO, Hutulara Fransız yardımı, kavim adları vb. gibi.

Konuşan Big Boss'tu, Fitoussi ciddi bir edayla onu onaylıyordu. Kendi amirleri tek başına en ufak bir karar almaktan bile âcizdi. 36'nın koridorlarında söylenegelen bir şaka vardı: "Eğer merdivenlerde biriyle karşılaşırsanız ve yukarı mı çıktığını yoksa aşağı mı indiğini anlayamazsanız, bilin ki Fitoussi'yle karşılaşmışsınızdır."

Erwan ona önerilen bu değişikliği kabul etti. Her halükârda babasının defin törenine büyük bir katılım olacak, içi boş nutuklar atılacak, *gerçek* Morvan'm kim olduğunu anlatmayan yalanlar söylenecekti. Önemli değil. Zaten İhtiyar hep kendini, doğru ya da yanlış, yasaların ve insanların üstünde veya yanında görmüştü. Mezarında bile tüm bu resmi zevatı hor görmeye devam edecekti.

– Cenaze töreniyle ilgilenmek için birkaç gün izin ister misiniz?

– Mümkün olduğunca çabuk işe başlamayı tercih ederim.

Polisler bir an göz göze geldi: Eğer Erwan istiyorsa görevinin başına dönebilirdi. *Hemen şimdi.* Erwan sıradan bir asker gibi onları selamladı ve cinayet büronun toplantı salonuna ekibiyle buluşmaya gitti. Kapıyı vurmadan içeri girdiğinde, Audrey, Tonfa ve Favini'yi toplantı halinde buldu.

Ve ayrıca, bir köşede oturan Gaëlle'i.

– Burada ne arıyorsun? diye sordu yekten.

– Seni bekliyordum.

Sorgulayıcı bir ifadeyle meslektaşlarına baktı. Onların gözlerinde, sadece onun zayıflığı ve solgun yüzü karşısında duydukları üzüntüyü okudu.

– Şu psikiyatr konusu için mi? diye yeniden Gaëlle'e doğru döndü.

– Babamın katilinin ismini öğrenmek için.

Diğerlerine "Bizi yalnız bırakın" anlamında bir işaret yaptı. Kimsenin duygularını ifade edecek bir söz söyleme fırsatı olmamıştı. *Daha iyi.* Kapı kapandıktan sonra, Erwan sandalyesinin üzerinde büzülmüş kız kardeşine baktı. Loïc'le mukayese edildiğinde, durum Loïc için pek parlak değildi. Erkek kardeşi alüminyum folyo gibi dayanıksızdı, Gaëlle ise kadmiyumla güçlendirilmiş, su verilmiş çelikten yapılmıştı. Bir Brancusi heykeli gibiydi; ince, cilalı ve keskin, dokunulduğunda tehlikeli olacak kadar yumuşak.

– Babayı kim öldürdü?

– Katil artık hayatta değil, eğer bu seni rahatlatacaksa.

– Onu öldürdün mü?

– Evet.

– Kimdi?

– Kongo ordusundan ayrılmış bir Tutsi albayı.

– Adı neydi?

– Bu senin ne işine yarayacak?

– Bana adını söyle.

– Laurent Bisingye.

– Kimin emrindeydi?

Erwan derin bir iç çekti ve bir sandalye aldı. Ateş etmeyi öğrenmek isteyen Loïc'ten sonra, Katanga'ya karşı bir yıldırım harekâtı planlayan kız kardeş. Bir şekilde, bu karşılaşma onun içini ısıtıyordu: Her zaman iki kaçık olsalar da.

– Bunların hepsi yedi bin kilometre uzakta oldu, diye iç geçirdi. Savaşın ortasında, tasavvur edemeyeceğin bir dünyada.

– Tutsi'nin arkasında kim var?

– Yüzlerce yıllık öfke, yirmi yıldan beri devam eden savaş ve beş milyon ölü.

– Soruma cevap ver.

Tel kafes takılı pencerelerden (Richard Durn'ün 2002'deki intiharından sonra bütün katlardaki pencerelere tel kafes takılmıştı) Seine Nehri'ne baktı. Lualaba'nın karanlık sularıyla karşılaştırdı, Paris'teki nehir ona daha ziyade Briançon Kanalı'nı hatırlatıyordu.

– Bisingye'nin Trésor Mumbanza adında birine çalıştığını sanıyorum. Nseko'nun ölümünden sonra Coltano'nun müdürü olmuş Katangalı bir Luba generali. Çok güçlü mali ve siyasi ihtirasları olan bir adam.

– Babayı neden öldürttü?

– Sana söyledim ya: Para ve güç için. Nseko kötü sonuçlanan bir silah kaçakçılığına bulaşmıştı. Geçen eylül ayında öldürüldü. Mumbanza onun yerine Coltano'nun başına geçti. Aynı dönemde, yeni yataklardan söz edildiğini duydu. Bir taşla iki kuş vurabileceğini düşündü: Şirketin tarihi kurucusundan kurtulmak ve yataklara el koymak.

Erwan, kız kardeşinin maviye çalan kırağı rengi gözlerinde vicdan azabı kırıntıları fark etmişti. Yataklar hakkında tüyoyu veren oydu; bu da zincirleme bir sürü olaya neden olmuş ve Morvan'm Katanga'ya gitme kararını hızlandırmıştı. Tüm bunlar onun suçuydu. En azından o böyle düşünüyor olmalıydı...

Aslında, onun bir suçu yoktu. Tıpkı Erwan'ın olmadığı gibi. Kimse Morvan'ın kaderini değiştiremezdi, özellikle de türünün son örneğinin: Altmış yedi yaşında, yüz küsur kilo, kırk yıl boyunca Afrika'da entrikalar çevirmiş ve kanlı faaliyetlerde bulunmuş biriydi. Karanlık fikirlerle yüklü, son hızla Kongo cehennemine dalan çelikten bir tren.

– Baba, o da silah kaçakçılığına bulaşmış mıydı?

– Hayır, kesinlikle. Ayrıca Mumbanza da bulaşmamıştı. Her şey fırsat meselesi.

Gaëlle anlatılan her şeyi sanki beyninin özel bir bölümüne kaydediyordu. Ne tasarlıyordu?

– Mumbanza, ara sıra Paris'e geliyor mu?

– Buna cevap vermemeyi yeğliyorum.

– Geliyor mu, gelmiyor mu?

– Onunla görüşmek mi istiyorsun? Onu öldürmek mi? Yoksa ona teşekkür etmek mi?

Gaëlle cevap vermedi, somurtuyordu. Erwan ayağa kalktı ve pencere boyunca yürümeye başladı. Bunaldığım, güçlükle nefes aldığım hissediyordu ve üzerindeki kazaklara rağmen hâlâ titriyordu.

– Düzenli olarak Brüksel'e gidiyor, diye cevapladı sonunda.

Babama göre, son derece seks düşkünü biriymiş ve beyaz kukulara düşkünmüş, ayrıca Avrupa'da sık sık görüştüğü kadınlar varmış. Kim bilir, çalışırken belki de onunla karşılaşmışsındır.

– Salak.

Erwan bu son söylediğinden pişmanlık duymuştu, ama Gaëlle'in işi gücü onu öfkelendirmekti.

– Özür dilerim, dedi daha sakin bir şekilde. Ancak bu işe karışma.

– Anlamak için yeterince büyük değil miyim?

– Orası başka bir dünya. Babanın çok iyi bildiği ve açıkça ifade etmese de kurallarım kabullendiği bir dünya. Bu kâbustan yeni çıktım ve onu belleğimden silmek için her şeyi yapacağım.

– Mumbanza'nın Paris'te sık görüştüğü kadınlar var mı; evet mi, hayır mı?

Erwan onun karşısına dikildi, elleri ceplerindeydi.

– Kahretsin, ne zaman duracaksın? Bizi üzmekten vazgeçmeyecek misin? Tek soluklanma fırsatı bulduğumuz dönemler senin akıl hastanesinde yattığın zamanlardı!

Bu yeni söylediğini geri almak için de çok geçti. Her seferinde bu noktaya nasıl geliyorlardı? *Telafi edilemeze.*

– Soruma hâlâ cevap vermedin, dedi sıkılı dişlerinin arasından.

– Ben bu konuda hiçbir şey bilmiyorum! Katanga'ya gitmeden önce, böyle bir adamın varlığından bile haberim yoktu.

O anda, ne olduğunu anladı. Her Morvan, batan gemiden geriye kalan enkazın bir parçasına tutunacaktı. O fazla prosedürle uğraşmadan 36'da oradan buradan bir şeyler öğrenebilirdi. Loïc uyuşturucuyu bırakmıştı ve sözüm ona atış talimi yapacaktı. Gaëlle karanlık planları için Mumbanza hakkında bilgi topluyordu.

– Aldırma, dedi sonunda, onun hizasına kadar çömelerek. Orada bir soruşturma açılacak. Mumbanza devrilecek: Kabila onu desteklemeyecektir. Coltano'daki görevlerinden de alınacak. Siyaset arenasında da hiçbir şansı kalmayacaktır. Tutuklanacak ve belki de buraya gönderilecektir, neden olmasın. Bu durumda da ağır ceza mahkemesi bir yığın başka suçtan dolayı onu mangalın üstüne koyacaktır.

Gaëlle sessizce bir sigara çıkardı. Odada sigara içilmiyordu, ama Erwan itiraf etmek üzere olan katillere izin veriyordu, kız kardeşine de göz yumabilirdi.

– Peki sen, dedi Gaëlle, dumanı üfledikten sonra, sen elin kolun bağlı duracak ımsın?

– Bu artık benim sorunum değil.

– Yoksa orada senin taşaklarını mı kestiler?

Erwan ayağa kalktı ve sinirli bir el hareketiyle dumanı dağıttı. Morvan'a özgü güvenlik çemberi: Hakaretler, provokasyonlar, ama ne en ufak bir paylaşımda bulunulur ne de bir dayanışma sözcüğü söylenirdi.

– Bana Isabelle Hussenot'dan bahset, dedi konuyu değiştirmek için.

Gaëlle hafifçe omuzlarını silkti, sonra yeniden bir duman bulutu oluşturdu; sanki bitkinliğinin, üzüntüsünün, bıkkınlığının yazılı olduğu bir çizgi roman balonuydu.

– Onu Éric Katz adıyla tanıdım. Bir psikanalist gibi davranıyordu.

– Onunla nasıl tanıştın?

– Hatırlamam imkânsız. 2010 ile 2011 arasında, yaklaşık bir yıl ondan tedavi gördüm.

– Onunla son olarak sen mi yeniden temasa geçtin?

– Hayır. O... yani o kadın bana telefon etti. Sözüm ona beni merak etmiş.

Gaëlle sinirli el kol hareketleriyle ve Marlboro dumanları arasında ona tuhaf hikâyesini anlattı. Onu akşam yemeğine davet eden, çantasını karıştıran, şafak vakti mezar odasına giden bir psikiyatr... Bunlar üzerinde durulacak şeyler değildi.

Audrey'yle –sıra ona da gelecekti!– birlikte gizlice psikiyatrın muayenehanesine girmişler ve içinde Parisli Çivi Adam hakkında basında çıkmış bütün dosyaların yer aldığı bir klasörün yanı sıra Anne Simoni ile Ludovic Pernaud'nun, adresleri ile telefon numaralarının cinayetlerden *önceki* tarihlerde kaydedildiği bir ajanda bulmuşlardı. Hatta Anne, bu yarı gerçek yarı sahte psikiyatrın hastası olmuştu. Sonunda hünsanın kaçtığı ve bir arabanın altında kaldığı Beaubourg fiyaskosu meydana gelmişti. Isabelle Barraire-Hussenot can çekişirken "Çivi Adam ölmedi" diye fısıldamıştı.

Bu yeni karmaşa da neyin nesi? Ne olaylar ne de ifade ettikleri –eylül kâbusuna olası bir geri dönüş– Erwan'ı ikna ediyordu, ama yine de endişe edilecek şeylerdi.

Her halükârda, can simidini bulmuştu. Bu olayı çözecek ve en azından birkaç gün boyunca babanın ölümünü düşünmeyecekti.

– Diğerlerini çağırıyorum, diyerek konuşmayı sonlandırdı.

İyi ekip, kendisine uygun. Hayallerinin ekibi beklendiği gibiydi.

Bakımsız saçları ve asker ceketiyle dikkat çekmemeye çalışan Audrey. Gaëlle'in varlığından aşırı heyecanlandığı belli olan, Marsilyalı çapkın, Sardalye lakaplı Favini. Siyah takım elbisesinin içinde sabit duran, adalet savaşçısı gibi ciddi ve görkemli Tonfa.

Birkaç kelimeyle Erwan seyahatini özetledi. Loïc'ten, Fitoussi'den ve kız kardeşinden sonra ustalaşmaya başlamıştı: Az ve öz anlatımlar, üstü kapalı imalar ve duygusuz bir ses tonu. İhtiyarın ölümünün ayrıntılarından bahsetti ama oraya gidişinin gerçek sebebi ve öğrendiği şeyler –Catherine Fontana'nın dosyası hâlâ belleğindeydi– hakkında tek kelime etmedi.

Ardından Doktor Isabelle Barraire-Hussenot'yla ilgili tuhaf vakayı gündeme getirince konuşma sırası adamlarına geçti. Pazar günlerini, Audrey'nin ilk araştırmalarından elde ettiği bilgileri toparlamaya ayırmışlardı. Erwan, adamlarının hazırladığı dosyaya göz atarken onları dinledi.

– Aileyle temasa geçildi mi? diye ortaya sordu.

– Anne babası ölmüş ama ağabeyini buldum, adı Olivier, diye cevapladı Audrey. Clermont-Ferrand'da yaşıyor ve Domanges şirketinin sahibi.

– O ne ki?

– Bir aile şirketi. Çamaşır yıkama, ütü vb. işler yapan büyük bir zincir. Fransa'da bayilikleriyle beraber yüz kadar şubesi var.

– Sana ne söyledi?

– Hiç. Kız kardeşiyle tüm ilişkisini kesmiş, yıllardan beri görüşmüyormuş.

– Neden?

– Zihinsel rahatsızlıklarından dolayı. Onların başına açtığı dertleri anımsadığında adam kusma noktasına geliyormuş. Yanlış anlamadıysam, miras konusunda da bir sıkıntı varmış, ama adam ayrıntılara girmedi.

– Kadının şirkette hissesi var mı?

– Bilmiyorum. Ne olursa olsun, hiçbir zaman ne hukuki açıdan ehliyetsiz ilan edilmiş ne de vesayet altına alınmış.

– Çok iyi. Onu daha sonra ben de arayacağım.

Audrey yüzünü buruşturdu: Kontrol edilmekten nefret ediyordu.

– Cesedi ne yapacaklar?

– Olivier dün akşam Paris'e geldi. Cenazeyi almak için gerekli evrakı imzaladı. Onu Clermont-Ferrand'a götürmek ve aile kabrine defnetmek istiyor.

– Onu gördün mü?

– Hayır.

– Bize dava açmak gibi bir niyeti var mı?

– Bunu yapmak için bir nedeni...

– En azından bir nedeni olduğunu düşünebilir, diye lafı gediğine oturttu Erwan. Ve hatta bir sürü nedeni. Polis tacizi. Özel hayata müdahale. Yasadışı soruşturma. (Sırayla bir Audrey'ye, bir hâlâ sandalyesinde kımıldamadan oturan Gaëlle'e bakıyordu.) Eğer biraz sağduyu sahibiyse, bunlara haneye tecavüz yoluyla hırsızlığı da ekleyebilir...

Sessizlik tonlarca ağırlığıyla salona çökmüştü.

– Eğer bunu yaparsa, diye cevap verme ihtiyacı duydu Gaëlle, daha önemli bir sorunu gündeme getirir: Kız kardeşi sahte bir kimlikle çalışıyordu. Ben daha ziyade bir kurbanım ve...

Erwan tehditkâr bir el hareketiyle onu susturdu. Audrey ortamı sakinleştirmek için araya girdi:

– Telefonda konuşurken, adamın uzun süreden beri kız kardeşinden vazgeçmiş olduğunu hissettim. Kadın rantiyeydi. Parasıyla istediği her şeyi yapıyordu, hepsi bu.

– Senin ekleyecek bir şeyin var mı? diye sordu Erwan, gözlerini kız kardeşinden ayırmadan.

– Hayır.

– O zaman, güle güle.

– Ama...

– Burada işin yok: Bu bir cinayet büro toplantısı. Yokluğum sırasında yaptığın tüm bu saçmalıklarla ilgili bir durum değerlendirmesi yapmaya başlamadan önce, kaybol.

Gaëlle itiraz etmeden ayağa kalktı.

– Beni geçirecek misin?

Soruyu tartışmasız bir tonla sormuştu. Hiç konuşmadan merdivenlerden indiler ve avluya çıktılar.

– Benim koruyucu meleklerim, diye sordu Gaëlle, güvenlik kapısının yanında durarak, onları ne yapıyoruz?

– Neden bahsettiğini anlamıyorum.

– Babam yanıma yine iki Basklı koruma vermişti.

– Neredeler?

– Dışarıdalar, dedi, kapının diğer tarafındaki Quai des Orfèvres'i göstererek.

– Babanın öldüğünü biliyorlar mı?

– Elbette. Onlara evlerine dönmelerini söyledim, ancak yerlerinden kıpırdamadılar. Gerçek birer çoban köpeği. Emir bekliyorlar, ancak kimden beklediklerini bilmiyorlar.

– Burada bekle.

Erwan ana kapıdan çıkarken düşünüyordu: Gaëlle hâlâ tehlikede miydi? İntihar takıntılarından kurtulmuş gibiydi, ancak sahneye Isabelle Barraire-Hussenot'nun çıkması yeni bir tehlike işaretiydi. *Çivi Adam ölmedi...*

Sonuçta iki bekçi köpeğine yol verdi, ama adamlar daha giderlerken bu kararından pişmanlık duydu. Yarı kaçık bu kız çocuğuna güvenmek imkânsızdı. Kendini rahatlatmak için, Maggie'ye yapacağı kaçınılmaz ziyaretin ardından bu akşam ona uğramayı düşündü.

Gaëlle'i evine sivil bir polis arabasıyla yolladı ve koşar adımlarla yukarı çıktı.

– Bu boktan işe sıfırdan başlıyoruz, dedi salona girince. Isabelle Barraire ile Çivi Adam arasındaki bağlantının bulunmasını istiyorum. Gaëlle'in etrafında tuhaf bir şekilde dolanmasının dışında kurbanların adreslerinin ayrıntısı da oldukça kaygılandırıcı.

Audrey'nin dudaklarında bir gülümseme belirdi: Demek ki olayın önemi konusunda yanılmamıştı.

– Çalıştığınız ekiplere elinizdeki davaları teslim edin, diye devam etti Erwan, ve lehimize dönmeye meyilli birkaç dosya bulalım: Resmi olarak meşgul gösterecek şeyler. Barraire'in profilini açıklığa kavuşturmanız için size yirmi dört saat veriyorum. Favini, sen çiftin geçmişini araştır ve kaçık karı kaç kere akıl hastanesine yattıysa ayrıntılarını istiyorum. Tonfa, sen bir yandan sahte psikiyatrlık faaliyetini incelerken, diğer yandan da Clermont-Ferrand'a ve çamaşır yıkama şirketiyle ilişkisine yoğunlaş. Do-

kunduğu her avronun kaynağını bilmek istiyorum.

– Ya ben? diye sordu Audrey.

– Sen günlük işlerimizi idare edeceksin. Yeterince saçmaladın.

– Ama...

– Resmi emir olmadan meslektaşlarını zorla göreve çıkarma, ha? diye birden parladı; geldiğinden beri içinde tuttuğu öfkesini dışa vurmuştu. Olmayan bir davaya onları bulaştırmak? Bir tanığın ölümüne yol açmak? Kapısını zorlamak? Belge çalmak? Burnunu boka sokmak için kimseye ihtiyacı olmayan kız kardeşimi tehlikeye atmanızı saymıyorum bile.

– Ben...

– Kapa çeneni. Burada oturup İçişleri'nin seni çağırmasını kibar kibar bekleyeceksin. Beaubourg olayından sonra seni hemen kapının önüne koymamış olmaları da şaşırtıcı.

Cevap vermek ister gibi oldu, ama kendini tuttu. Erwan, Isabelle Barraire hakkında toplanmış bilgilerin yer aldığı dosyayı kolunun altına sıkıştırdı.

– Son bir şey daha, dedi odadan çıkmadan önce. Gaëlle bana "gizli tanık davası"ndan söz etti: Bunu ona kim yumurtladı?

– Bizzat kendisi, dedi Audrey tıslar gibi. Bu sözcüğe aşinaymış gibi bir hali vardı.

– Bu babamın uzmanlık alanı. Bu fikir aklına nereden geldi?

– Bazı bilgilere ulaşmakta zorlandık.

– Hangilerine?

– Philippe Hussenot ile Isabelle Barraire'i birbirine bağlayabilecek ne varsa. Ne evlilikleri ne de boşanmalarıyla ilgili en ufak bir bilgi var. Çocukların doğum belgeleri de yok. Hussenot'nun Yunanistan'da yaptığı kazadan sonra basında anneyle ilgili tek bir satır çıkmamış. Hatta sigorta şirketinin dosyasında bile adı geçmiyor. Sanki her şey bu iki ismin bir araya gelmesini engellemek için ayarlanmış.

Bu tür veriler önemli birinin dokunuşu olmadan ortadan kaybolmuş olamazdı. Ancak resmi görevlendirmeden sonra sadece savcı, sorgu yargıcı veya soruşturmayı yürüten polis müfettişi özel bir durumu olduğuna karar verebilir ve soruşturma için gizlilik talebinde bulunabilirdi. Bu durumda, bu dosyanın içeriğini bilmenin de, böyle bir dosyanın olup olmadığını öğrenmenin de imkânı yoktu.

– Favini, bir kulağın koridorlarda olsun ve bak bakalım, bize bu konuyla ilgili neler getirebilirsin. Bu akşamki toplantı saat 19'da.

– Ee, şey... yani cenaze ne zaman?

Erwan kendi önceliğini unutmuş olduğunu fark etti: Babasının cenaze töreni.

– Henüz bilmiyorum. Size haber veririm.

Hemen sıvıştı ve taziye dileklerini kısa kesmek için kapıyı çarpıp çıktı.

Saat on sekiz, Meurice Oteli'nin barı. Samimi ortam, loş ışıklar, kadife perdeler ve eski tablolar. Son derece şık, hoş, sıcak: Kokteyl içmek, piyasa yapmak ya da geceyi birlikte geçirecek bir partner bulmak için konfor ve huzur yuvası.

Evine döner dönmez, Gaëlle 16. Bölge'nin pezevengi Michel Payol'e telefon açmıştı. Soğuk karşılanmıştı: Deve dişli adam, kendisine bir parmağa mal olan Erwan'ın sorgusunu unutmamıştı.

– Bakıyorum beni arayacak kadar yüzsüzsün. (Ahizeye çok yakın konuşuyordu ve nefesinde müstehcen bir şeyler vardı.) Kendini fahişe sanan küçük burjuva karılarla hiç işim olmaz! Daha ziyade tersiyle çalışmaya alışığım.

– İş konuşabilir miyiz?

– Kesinlikle olmaz.

– Bu durumda, teneffüse çıkınca seni ağabeyime şikâyet ederim.

Kısa bir sessizlikten sonra ona randevu vermişti. Mekânı Gaëlle seçmişti. Önceden gitti, bir köşeye, yumuşak deri bir koltuğa yerleşti ve bir kadeh şampanya ısmarladı. Biraz erkendi, ama bu özel bir gündü.

Az önce yaşanan deprem nedeniyle kendini üzgün ve bitkin hissediyordu.

Nefret, öfke ve ne olduğunu tanımlayamadığı başka bir şeyden sabırla inşa ettiği dünyası biraz önce yıkılmıştı. Deprem sonrası yıkıntıların altında yaşadığını anlayan, ancak tüm yaşam şevkini kaybetmiş Sicilyalı zavallı bir kadın gibiydi.

Haydi, en azından yapacağım bir şey var...

O esnada Payol kapıda belirdi: Blazer kruvaze ceket, kırmızı cep mendili, püsküllü mokasenler... Cafcaflı şıklığı bu kibar or-

tamla uyuşmuyordu. *Ona Costes'ta*[18] *randevu vermeliydim.* Adam gülümsemeden, Gaëlle'in karşısına oturdu; huzursuzdu. Sağ elinin ortaparmağı birinci boğumda sonlanıyordu: Üzerinde sadece sıradan bir pansuman vardı.

– Ne istiyorsun? diye soğuk bir tavırla sordu.

– Önce sipariş ver.

Kısa bir tereddütten sonra garsona işaret etti ve sert bir kahve ısmarladı. Gaëlle birkaç saniye geçmesini bekledi. Bu salağın, zorlukla kontrol altında tutmaya çalıştığı korkusunu ifade şeklinden başka bir şey olmayan sinirli halinin tadını çıkarıyordu.

– Trésor Mumbanza, dedi sonunda.

– Ne, Mumbanza mı?

– Hatırladığım kadarıyla zengin Afrikalılara kızlar temin ediyordun.

– Ee ne olmuş?

İçkisinden bir yudum aldı; boğazında soğuk kabarcıkları hissetti; karşılıklı konuşmanın yarattığı gerginliğin aşırı kızışmış ortamıyla tamamen zıt, çok hoş bir duyguydu.

– Mumbanza, Paris'e geldiğinde seni arayan düzenli müşterilerinden biri.

Gaëlle blöf yapıyordu, ancak Payol tersini söylemedi. Her zaman hecin devesini andıran bir kafası, kibirli ince bir yüzü, öne fırlamış bir çenesi, kazma dişleri vardı.

– Babanın ölümüyle bir ilgisi var mı?

Medya çoktan haberi yayınlamıştı ve Payol de iki ile ikiyi toplamayı biliyordu.

– Onun hakkında ne biliyorsun? diye üsteledi Gaëlle, sorusunu duymazdan gelerek.

Payol ayağa kalktı.

– Buraya neden geldiğimi kendime soruyorum.

Gaëlle çantasını açtı, cep telefonunu çıkardı, tuşlarına bastı, sonra bir silah gibi ona doğrulttu. Muhabbet tellalı, gözlüklerini düzelterek, istemeye istemeye parıldayan ekrana doğru eğildi.

– Ne bu?

– 8. Bölge'de sana çalışan kızlar. Tek bir kelimemle bu liste ahlak bürosu patronunun masasında olur, tabii destek olarak da ağabeyimin. Afrika'dan yeni döndü, babamız öldü ve o son derece öfkeli.

Payol tekrar yerine oturdu. Kahvesi geldi. Uzun kemikli parmaklarının arasında, fincan çok minik gözüküyordu.

18. Paris'te bir bar. (ç.n.)

– Tam olarak ne istiyorsun?

– Önce soruma cevap ver: Mumbanza, nasıl bir herif?

– Eski usul bir Afrika diktatörü, diye cevapladı, omuzlarını silkerek. Bok gibi parası var, seks düşkünü, hiçbir utanması olmayan bir adam.

– Bana özel bir şeyler söyle.

Payol dirseklerini masaya dayadı ve teleskopik boynunu uzattı.

– Seropozitif olmasıyla ünlü ama sadece *bareback*, kondomsuz seks yapmayı seviyor. Risk almaya hazır kızlara iki, hatta üç katı ödeme yapıyor.

– Hepsi bu kadar mı?

Payol hınzırca sırıttı: Kırmızı dişetleri açık bir yaraya benziyordu.

– Ona hastalık bulaştırmış olabilecek bütün fahişeleri öldürttüğü söyleniyor. Öte yandan, eskortlarım aynı gece korumalarına veriyor ve kızların bütün deliklerinin kullanılmasını sağlama alıyor. Bunu da "gedikleri tıkama" olarak adlandırıyor.

– Mükemmel.

– Ne, mükemmel mi?

– Adamın hoşuma gitti. Gelecek defa seni aradığında, hemen bana haber ver.

– Kesinlikle olmaz. Ne dümenler çeviriyorsun bilmiyorum, ama herhangi bir intikam davasına bulaşmaya niyetim yok.

Gaëlle etraflarındaki korumalı ortamın tadını çıkarıyordu. İnsanı yormayan ışık, gümüş çatal bıçakların tıngırtısı, yumuşak deri ve cilalı ahşap. En fazla hoşuna gidense yatak odalarının yakınlığıydı, tam tepelerinde üst katlardaydılar. Çöken geceyle birlikte tavanların da alçaldığı izlenimine kapılıyordu. Kötülüğün devasa kanatları...

– Mumbanza'nın babamın ölümüyle bir ilgisi yok: Konu miras.

– Ne mirası?

– Benim mirasım. Erkek kardeşlerimin ve annemin mirası. Mumbanza, babamın kurmuş olduğu ve koltan madeni çıkaran Coltano şirketinin yöneticisi. Veraset sırasında bir sorun çıkmasın istiyorum.

– Neden avukatlarını yollamıyorsun?

– Bize borçlu olduğu önemli bir miktar kayıt dışı. Her şeye karşın benim ihtiyarın kendi ölüm ihtimalini göz önünde bulundurduğunu düşünebilirsin. Benim bu herifi görmem ve bazı durumları ona açıklamam gerekiyor.

Yalan inandırıcı ve yeterince muğlak olduğundan Payol zokayı yutmuştu. Bir süre Gaëlle'e baktı, şaşkındı.

– Dört ayak üstüne düştün, dedi kahvesini yuvarladıktan sonra.

– Mumbanza Paris'te mi?

– Brüksel'de. Yarın Lozan'da olacak. Kendisine eşlik edecek bir kız istiyor.

Onun orada olması bir tesadüf değildi. General, Morvan'ların ve avukatlarının peşine düşmesinden ve burunlarını Coltano'nun hesaplarına sokmasından önce kuşkusuz bir miktar parayı İsviçre'de gizlemek istiyordu. Aynı zamanda da Padre'nin ölümünün Katanga'da çıkaracağı gürültü patırtıdan ihtiyati olarak uzaklaşıyordu.

– Gerçek bir sarışın istiyor, ancak tepeden tırnağa epilasyonlu olacak.

Gaëlle cep telefonunu aldıktan sonra ayağa kalktı.

– Ona beni iblisin yolladığını söyleyebilirsin.

Erwan öğleden sonrasını babasına ve onun ölümüyle ilgili sorunlara ayırmıştı. 36'dan bir araç talep etmiş, sonra otopsiyi yapacak olanın Riboise olup olmadığını kontrol etmek için bizzat Adli Tıp Enstitüsü'ne gitmişti. Adli tabipten atış mesafesi üzerinde durmamasını istemişti – Bisingye, Morvan'ı bir metreden daha kısa bir mesafeden vurmuştu, bu da çatışma ortasında serseri kurşun senaryosuyla örtüşmüyordu. Riboise ona güvence vermişti: Raporunda ayrıntıya girmeyecekti.

Ardından Quai d'Orsay'ye koşmuştu. Dışişleri Bakanlığı kriz masası toplantısına. Kongo hükümeti, onun beraberinde bir cesetle gizlice ülkeden ayrılmasına ne az ne de çok tepki gösteriyordu. Hikâyenin Fransız medyasında yayınlanmasınaysa daha da az tepkiliydi. Bilgi kirliliği başlamıştı: Radyoda, TV'de, internette ve yarın da bütün gazetelerde çıkacaktı... Erwan diplomasi dantelasının hassas nakışçıları, bakanlığın Afrika uzmanlarının dikte ettiği, usulüne uygun bir *mea culpa*[19] yazmak zorunda kalmıştı; hepsi 8. Bölge'de I. Albert Caddesi'ndeki DKC Büyükelçiliği'ne yollanmıştı. Artık kabaran suflenin inmesi bekleniyordu.

Cenaze törenine gelince, ona aktarılan kararlar rahatsız ediciydi.

Yakma fikri çoktan unutulmuştu. Tören protokolü çok yukarılardan ayarlanmıştı: Saint-Louis des Invalides'de ayin, şeref avlusunda Savunma bakanının (ya da İçişleri bakanı, tereddüt ediyorlardı...) yapacağı mevtayı öven bir konuşmayla birlikte askeri tören, ardından Montparnasse Mezarlığı'ndaki aile kabrine defin. Büyük gösteri. Yapılacak övgüleri ve atılacak diğer nutukları düşündükçe Erwan'ın midesi bulanıyordu. Fransa'nın kahramanı. Süper polis. Devletin yüce memuru. Kimse onun ölümüne üzülmemişti, ama herkes bu ölümün sonuçlarından –ünlü dosyaların

19. Latince "Suç bende" anlamında. (ç.n.)

ortaya çıkmasından– korkuyordu. Boş bir inançla fitili, sırmalar ve söylevlerle söndürmek istiyorlardı. Gereksiz bir önlemdi. Erwan babasını, arkasında hiçbir şey bırakmadığını bilecek kadar tanıyordu. Bırakmış olsaydı bu değersiz köpeklere hak ettikleri şerefi bahşetmiş olurdu. Erwan'ın gözünde insan aşağılık ve vasat bir hayvandı, politikacılar ise çok daha aşağı bir alttürdü.

Medyaya gelince, Erwan şimdilik bir ara çözümü tercih etmiş ve amirlerinden güvence almıştı: Ne tamamen sessiz kalacak ne de basın toplantısı olacaktı, ama AFP'ye telefonda kısa ve öz bir açıklama yapmıştı. Konuşmanın ardından, cep telefonunu uçak moduna almış ve sonunda saatine bakabilmişti: 19'du. Maggie'yi ziyareti daha fazla geciktiremezdi. *Andiamo.*[20]

Yola çıkmadan önce, gizlice Audrey'ye bakmaya gitti; odasında somurtmaya devam ediyordu. Erwan diğerlerinin önünde onu azarlamıştı, ama haklı olduğunda emin değildi. Buna karşılık, ekibinin bu beşinci adamının en iyi elemanı olduğundan ve bir iş için ona ihtiyaç duyduğundan emindi. Yarım ağız özür dilemekten sonra, onu arşive kaldırılmış ikinci Çivi Adam'la, yani Philippe Kriesler'le ilgili soruşturma dosyasını A'dan Z'ye yeniden incelemekle görevlendirdi. Geçen eylüldeki seri cinayetlerin anlatıldığı yedi klasör.

Erwan soruşturmaları sırasında ne Isabelle Barraire ne de Éric Katz adıyla karşılaştıklarını hatırlıyordu. Deli kadın, Anne Simoni'nin psikanalistiydi. Ludovic Pernaud'nun adresini biliyordu. Çivi Adam'ın av sahasında dolanıyordu. Kripo'yu tanıyor muydu? Kök hücre nakli yaptırmış dört kişiyle –Çivi Adam'a dönüşmek için iliklerine nakil yaptırmış olan o dört adamla– teması olmuş muydu? Audrey satır aralarında bunun en ufak bir izini bulmak için bütün tutanakları, bütün ayrıntıları didik didik edecekti.

Ayrıca ona çok daha titizlik isteyen başka bir görev verdi: Katz'ın adreslerinin çevresinde –Nicolo Sokağı, Tour Sokağı– araştırma yapmak, psikiyatrın gündelik hayatını yeniden oluşturmak ve neden olmasın, cinayetlerin işlendiği dönemde neler yaptığını öğrenmek için komşularını ve dükkân sahiplerini sorgulamak. Audrey hiç konuşmadan kabul etti, kızgınlığı geçmemişti. *Yarına daha iyi olurdu.*

Erwan bir taksiye atladı, Bellefond Sokağı'ndaki otoparka bıraktığı arabasını aldı, sonra Messine Caddesi'ne doğru midesinde ağrıyla yola çıktı. Maggie'ye karşı nasıl bir tavır takınacağını hâlâ bilmiyordu. Ayrıca ona karşı ne hissettiğini de bilmiyordu.

20. İtalyanca "Hadi gidelim". (ç.n.)

Kapının önünde bekleyen foto muhabirlerine görünmemek için servis kapısından girdi. Loïc ona dairenin anahtarlarını vermişti. *Kriz prosedürü.* Her yer karanlıktı. Mutfağı geçti, sonra salona giden koridora girdi.

– Maggie?

Cevap yoktu.

– Maggie?

Gözleri karanlığa alıştı. Salondaydı, bir gueridon masanın arkasında oturuyordu. Gün içinde, birçok kere ona ulaşmaya çalışmıştı. Boşuna. Ancak ona gücenmemişti de: Maggie cep telefonu düşkünü değildi – ona göre çok fazla zararlı radyasyon dalgası, çok fazla gereksiz konuşma. Bugün ev telefonunu da fişten çekmiş olmalıydı.

Çok daha ağır bir sessizliğin üzerine çekili ağır perdeler. Gölgelerin ve eşyaların durağanlığı. Bir kilisenin vernikli mobilyasını anımsatan cila kokusu. Her şeye rağmen, Erwan bu mezar sükûnetinin tadım çıkarıyordu. Evin çevresindeki uğultuları tahmin edebiliyordu. Siyasetçilerin, gazetecilerin telefonla ulaşma çabaları, radyo haberleri, flaş duyurular, Twitter hesaplarından, Facebook üstünden yapılan coşkulu paylaşımlar... Hiçbiri buraya kadar ulaşmıyordu.

Bir koltuk çekti, Maggie'nin tam karşısına, küçük masanın diğer tarafına koydu ve boğazım temizledi. Onun uyanık olduğundan bile emin değildi.

– Bir şeyler içmek ister misin?

Erwan soruyla irkildi. Sesi korku doluydu, Morvan'm yakınında olduğu zamanlarda kullandığı ses tonuyla konuşmuştu.

– Böyle iyi, teşekkür ederim, dedi otururken.

– Emin misin?

Erwan sadece onun yüzünün hatlarını ayırt edebiliyordu: Oval opak bir yüz, sıcakta erimiş gibi duran bir maske. Maggie ona hiçbir şey önermediyse, bu kesinlikle yenik düştüğünün işaretiydi.

Nereden başlamalıydı?

Polis tarzını benimseyerek, olaylardan başlamayı tercih etti.

– Sana olayların nasıl geliştiğini anlatabilirim. Lubumbaşi'deki, Coltano'nun yeni yöneticisi...

– Bilmek istemiyorum.

Üzerlerine yeniden sessizlik çöktü.

– Işıkları yakabilir miyim?

Cevap yoktu. Erwan hâlâ titriyordu: Gerçek ailesi olan meslektaşlarıyla çevrili yıllanmış odasında ısınmayı başaramadıysa, bu-

nu başarabileceği yer burası, bu tapmak değildi.

– Cenaze töreni Bréhat'da olacak, dedi Maggie birden.

– Bréhat mı? Ama ulusal bir törenden bahsediliyor, onlar...

– Baban tercihini oradan yana kullanırdı. Mezar yerini seçmeye hakkı var. Bütün içtenliğiyle hep oraya gömülmek istedi.

– Ya Montparnasse'taki mezar odası?

– Aldatmaca. Grégoire'm kurnazlığı, neden, bilene aşk olsun!

Bir gün, bir delilik krizi sırasında, Morvan bir gece boyunca Maggie'yi oraya kapatmıştı.

– Peki... sen oradan kiminle temasa geçeceğini biliyor musun? diye sordu Erwan, farkında olmadan.

– Paimpol Kilisesi'yle: Cenaze için bize bir rahibin adım verecekler. Hiç davetli istemiyorum: Biz bize olalım.

Çok fazla tükürük salgıladığından konuşması ıslak gibiydi; kuşkusuz önceki günden beri yuttuğu nöroleptikler yüzünden. Bu tip ilaçlar çoğunlukla ağzı kuruturdu, ama Maggie'de tuhaf bir şekilde ağır bir konuşmaya neden oluyordu.

– Elbette, haber dışarı sızmamalı.

Erwan, mezarın çevresine toplanmış, şiddetli yağmurun altında birbirlerine iyice sokulmuş, granit kadar gri, Morvan klanını gözünde canlandırdı – titremeleri daha da arttı.

– Seninle konuştu, değil mi? diye sordu, birkaç saniyenin sonunda.

Sesi hâlâ, buz gibi dalgalar arasında gece yüzen birinin çıkardığı gürültüyü andırıyordu. Maggie akıntıya karşı yüzüyordu.

– Seçme şansı yoktu, diye cevapladı, zayıflığını belli etmemek için birden yalancı pehlivanı oynamaya başlamıştı. Benim Cathy Fontana'yla ilgili soruşturmam...

Birden sustu: Maggie kahkahalarla gülüyordu.

– Çok mu komik?

– Özür dilerim, diye mırıldandı Maggie. Gülüyorum, çünkü ortada bir gerçek yok. Ya da artık yok diyelim...

– Yanılıyorsun. Kimden geldiği...

– Seni kendi çocuğum gibi yetiştirdim, Erwan. Seni Loïc ve Gaëlle kadar sevdim. Şüphesiz onlardan biraz daha fazla. Sana karşı hep bir borcum olduğunu düşündüm...

– Çünkü annemin ölümünü sen planlamıştın!

Maggie birden kafasını kaldırdı. Yarı karanlığın içinde yerinden fırlamış gözlerini ona dikti.

– Baban sana sadece bildiklerini anlattı...

– Baban güçlüydü, cesurdu, tuttuğunu koparan biriydi, diye üzgün bir ses tonuyla konuşmaya başladı Maggie, ama içinde hâlâ korkmuş bir çocuk saklıydı. Cathy'nin yüzü onu hem ürkütüyor hem de cezbediyordu. Onun gözünde, korkuların en kötüsü olduğu gibi hiç sahip olamadığı ve her zaman arzuladığı şeydi: Anne sevgisi. Varlığının bir bölümü şefkatini, sevgisini kazanmak istiyordu. Diğer bölümü onu yok etmek istiyordu.

Erwan iki paralık bir psikanaliz dinlemeye gelmemişti.

– Onu savunmana gerek yok, dedi. Onun hakkında kendi kararımı verebilecek kadar şey biliyorum.

– Hayır. Bilmiyorsun. Sen...

– De Perneke'yi bir daha gördün mü?

Soru ağzından kaçıvermişti. Bir olayı anlayabilmek için, o olaya karışan her bir kişinin defterini tamamlamak, yani onları hayatın şu ya da bu yanma bir yerlere yerleştirmek gerekirdi.

– Hayatım, dedi yumuşak bir sesle, anlaman gerekiyor... Bunlar hoş anılar değil.

Beni şaşırtıyorsun.

– Onu bir daha gördün mü, görmedin mi?

– Hayır. Ama babandan habersiz onunla birçok kere temasa geçtim.

– Neden?

– Tamamen Grégoire'la ilgili. Onun psikozunun kaynağını bir tek De Perneke biliyordu.

Erwan bir cinayetin suç ortağının salık verdiği bu uzaktan tedavi yöntemini hayal etmekte zorlandı.

– Yani senin aracılığınla babamı tedavi mi etti?

– Hayır. Sana onlarca yıl önce yapılmış birkaç telefon görüşmesinden söz ediyorum. Grégoire Paris'te doktora gitmeyi reddetti-

ğinde, bir tavsiyede bulunması için De Perneke'yi arıyordum...

– Bu küçük oyun ne kadar devam etti?

– 90'lı yıllarda onu aramayı bıraktım.

– Ona ne olduğunu biliyor musun?

– Mesleğine Belçika'da devam etti. 1997'de Namur'da öldü. Ama önemli olan o değil.

Erwan da aynı fikirdeydi. Yine de bu konudan uzaklaşamıyordu:

– Onu seviyor muydun?

Maggie, tekinsiz bir şekilde kıkırdadı: Karanlığın içinde, bu ses acı su bataklığındaki bir sürüngenin gurultusunu andırıyordu.

– Demek hiçbir şey anlamadın... Benim için sadece Grégoire önemliydi. De Perneke onu geri kazanmam için bir araçtan fazlası değildi.

1 Mayıs 1971, gün ağarırken, Morvan, yağmurun altında, bir arabanın içinde psikotropik ilaçlarla sersemleşmiş halde. Maggie, bir mezbaha kasabı gibi tek başına Cathy'nin cesedini çivilerle, cam kırıklarıyla delik deşik ediyor. Sonra De Perneke ile cesedi yol kenarına bırakmak için gidiyorlar, ardından tekne hangarında sevişiyorlar. İşçi Bayramı'nda küçük ekip tatil yapmıyordu...

– Tüm o yıllardan sonra, diye devam etti Maggie, sanki tam olarak aynı şeyleri düşünmüş gibi, hâlâ cinayetimin kefaretini ödemedim.

Bir polis olarak altıncı hissi, Maggie'nin ona hâlâ önemli bir şey söyleyeceğine dair uyarıyordu.

– Ölmemişti, diye fısıldadı. Demek istediğim, hangarda hâlâ hayattaydı...

Suyun altında ciğerlerin nefes almasını engeller gibi tüm duyularını dış dünyaya kapattı. O şeytani sesin yeniden kulağına gelmesine izin vermeden önce birkaç saniye bu şekilde bekledi.

– Uzun süre onu seyrettim. O vücuda, o yüze hayran olmuş, büyülenmiştim. Kuşkusuz bildiğin bir şey daha var: Baban onun saçlarını tıraş etmişti. Alnına gamalı haç kazımaya başlamıştı. Hezeyanı sırasında Cathy'yi Jacqueline Morvan'a dönüştürmüştü. Cathy hareketsiz bir halde yatarken ona daha başka neler yaptı hiç öğrenemedik, ama hepsini tahmin edebiliriz...

Kıpırdamayan bedenle, hem taparcasına sevdiği kadının, hem de tiksindiği annesinin bedeniyle, uzmanlık kitaplarında bahsedilen seri katillerden biri gibi sevişen Morvan. Nasıl böyle bir adam daha sonra görünürde normal bir hayat sürebilmişti? Nasıl polis birimlerini idare edebilmiş, cinai olayları çözebilmiş, ulusal çıkarlar için operasyonları yönetebilmişti?

– Onu sen mi öldürdün? diye birden sordu Erwan.

– Sana başka seçme şansım olmadığını, Cathy'nin Grégoire'ın aleyhinde tanıklık yapacağını söyleyebilirdim, ama bu doğru olmazdı. Morvan'ı yine affedecekti, bundan eminim. Sırf kıskançlık nedeniyle onu öldürdüm. Onun kendine geldiğini görünce içimde büyük bir kin ve öfke oluştu. Bu kaltak ölmek nedir bilmiyordu. Hayatımı, Morvan'dan sahip olmam gereken çocukları benden çalacaktı... Bir çekiç aldım ve kafasına vurdum. Göğsüne. Kaburgalarına. Bu kez artık kımıldanmıyordu. Çivileri aldım ve şakaklarına çakmaya başladım. Yeniden kıpırdadı. Onu bağladım, ağzına tıkaç soktum ve...

Sanki soluklanmak için sustu, ama aslında kafasını toplamaya çalışıyordu. O geceyi hatırlamak yeniden aklını yitirmesine neden olmuştu.

– Ayrıntıları geçiyorum, dedi sonunda. Ne yapmam gerekiyorsa yaptım...

Kolunu uzattı ve bir örümceğin sessiz bacakları gibi Erwan'ın saçlarını okşamaya başladı. Erwan hiç tepki vermiyordu: Tüm sinirleri alınmış gibiydi.

"Ayrıntıları geçiyorum..." Yine de aklına Stanley Kliniği'ndeki bir doktor tarafından yazılmış otopsi raporundan pasajlar geliyordu. İçine sokulan bir cam kırığı sol gözü parçalamıştı. Bir çivi sağ yanağını diş etine kadar delmişti. İç organların hepsi alınmıştı ve abdomen yarası o denli aşağı iniyordu ki üretra tepesiyle birleşmişti. Maggie de Creeft, Thierry Pharabot'yu kendi alanında geride bırakmıştı. Ve kızıp köpüren Çivi Adam'm da cevabı çok ağır olmuştu: Colette Blockx, Noortje Elskamp... Ölümcül bir yarış.

– Çocuk, diye bir anda lafı çevirdi Erwan, o işi nasıl hallettiniz?

"Çocuk" yerine anlamsız bir "ben" kullanmak imkânsızdı.

– Çok zor olmadı. Morvan'ın bana attığı dayaktan sonra, Büyük Göller bölgesindeki Kisangani'ye yerleştim. Bugün hayal etmek zor ama, o dönemde geniş caddeleri ve çiçekli villalarıyla sessiz bir şehirdi. Giderken seni beraberimde götürdüm. Morvan soruşturmasına yeniden başladı ve sonunda Çivi Adam'ı yakaladı. Her şey düzelmişti. Benimle evlendi ve tarihlerde değişiklik yaparak senin doğumunu ilan ettik. Bu, genç kızların hayalini kurduğu bir peri masalı değildi, ama ben buna razıydım.

Maggie çıkış yolu bulmakta doğuştan yetenekliydi. Fonda seri cinayetler ve deli bir babadan dünyaya gelmiş, öz annesini öldüren kadın tarafından yetiştirilmiş bir çocuk. *Size Erwan*

Morvan'ı takdim ederim. Bir 9 mm'lik ile alabros tarzı saç kesimi arasına iyi kötü sıkıştırılmış, kâbuslarla ve tabularla dolu kırk iki yıl.

Ayağa kalkmaya çalıştı. Vücudundaki ağrılar ona fiziksel olarak hâlâ hayatta olduğunu hatırlattı – bu karanlığın içinde, gerçeklikten uzak bu sesle hipnotize olmuş ve sonunda beden bilincini yitirmişti.

– Senden beni yargılamamanı istiyorum.

– Sen kontrolünü kaybettin, Maggie. Yargılamanın ya da cezalandırmanın ötesinde bir yerdeyiz. Sen annemi öldürdün!

– O başka bir dönemdi.

Bu kez Erwan kahkahayı patlattı – bu kahkaha, lafını bıçak gibi kesmişti.

– Tedavi olmalısın.

Örümcek el başını okşamayı bıraktı, sonunda Erwan ayağa kalkabildi. Parmakları kararsızlıkla boşlukta kalan Maggie'yi şimdi daha net görüyordu. Savunduğu fikirleri kadar kurumuş kalmış, yaşlı ve zayıf hippi silueti. Flower Power'ın[21] cinayeti ve barbarlığı da kapsayıp kapsamadığını bilmiyordu...

– Ne demek istediğimi anlamıyorsun, diye fısıldadı ona bakmadan. Ben sana yer ve zamandan bahsediyorum. Lontano'da hepimiz bir fırtınaya tutulmuştuk. Çivi Adam bütün gizli kalmış deliliklerin katalizörü olmuştu. Afrika, klanınızın laneti, madenlerden gelen para, şiddet, ırkçılık...

Erwan pes etti. Boşluktaydı. Maggie'yi suçlamak, kınamak ya da bağışlamak için ne öfkesi vardı ne de en ufak bir enerjisi. Afrika'ya gitmeden önce babasına, "Zamanaşını yargıçlar içindir, insanlar için değil" demişti. Yanılıyordu. Zamanaşımı evrenin kara tahtasında yazılıydı. Zamanaşımı unutmaydı. Belleğin unutması değil, bedenin unutmasıydı: Kızmak, isyan etmek için ne hormonlar kalmıştı ne de adrenalin.

– Benimle neden şimdi konuşuyorsun? diye sordu Erwan; bitkindi. Baba yaptığı için mi? Sonuna kadar, onun kararı olduğu için mi?

Maggie sessizliğini korudu, başını öne eğmişti. Ağladığı veya düşüncelere daldığı düşünülebilirdi. Ancak Erwan, kadının kendisinin saflığıyla alay ettiğini hissediyordu.

– Bugün artık o burada değil, hiçbir şeyin anlamı kalmadı. Her halükârda benim de artık anlamım kalmadı...

21. "Çiçek gücü" anlamında İngilizce deyim. 1960-1970 yılları arasında hippiler tarafından kullanılmış slogan. Çiçek, şiddet içermeyen ideolojilerinin sembollerinden biriydi. (ç.n.)

Günler sonra yeniden evine –beyaz duvarlar, çamaşır suyu kokusu, boş buzdolabı: Yuvanın kişisel yorumu– döndüğünde hâlâ hiçbir şey hissetmiyordu: Lubumbaşi Havalimanı'ndaki aynı ruh hali içindeydi. Bunalmış ve sersemlemişti. İlgilenecek bir konu bulmak amacıyla ekibini aradı. Yeni bir şey yoktu. Audrey mesajlara yoğunlaşmıştı. Favini, Isabelle Barraire'in tedavi gördüğü hastaneleri saptamaya çalışıyordu – liste uzundu. Tonfa, Éric Katz'm hastalarıyla temasa geçmiş ve onlarla görüşmüştü. Şimdi Barraire ailesi ve çamaşırhaneler hakkında bilgi topluyordu. Her biri gece saatlerinde ona yazılı rapor gönderme sözü verdi, ama Erwan yarın sabahtan önce önemli bir bilgi beklememesi gerektiğini şimdiden anlamıştı.

Kendine bir kahve yaptı ve beklemediği bir ziyaretçisi oldu: Afrika. Cathy Fontana'nın ve Maggie de Creeft'in değil, onun Afrikası – son günlerin Afrikası. Kahve fincanını bıraktı ve ilk görüntü bombardımanı altında bir sandalyeye çöktü: Altın sarısı yansımalarıyla kahverengi nehir, kırmızı ile kıyının yeşilinin oluşturduğu çift renklilik, ellerinde kauçuk eldivenler, düşmanlarının iç organlarını boşaltan kadogolar, Ölülerin Ruhu'nun ikiye bölünmüş bedeni, alevler içindeki Soso gettosu...

Bu travmaları arkasında bıraktığını sanmıştı. Medeniyete dönüşünün, kendiliğinden silinen sihirli yazı tahtası gibi etki edeceği yanılgısına kapılmıştı. Sağlıklı bir şekilde evlerine döndükleri için, hastalığın bulaştığından ve mikropların bağırsak kıvrımlarına yerleştiğinden şüphelenmeden, sıtmadan ya da amipli dizanteriden kurtulduğunu sananlar gibiydi. Bundan böyle, Afrika'nın kara güçleri ona kendilerini hatırlatmaya devam edecekti, tıpkı Siyahları perişan eden sıtma nöbetleri gibi.

Bu hayaller yok olmaya başlar gibi olduğunda, bu kez gözünün önüne, kan fışkıran boynuyla kokpitin zemininde yatan babası geldi. Erwan iki büklüm oldu. Ağlamıyordu, havasızlıktan boğulur gibiydi. Allak bullak olmamıştı, bayılmamak için mücadele veriyordu. Afrika hatıraları, hayalperest bir melankoliden ziyade göğüs göğüse bir mücadeleydi. Tuhaf bir şekilde aklına kabinin yanıklarındaki koltan tozu geldi. Bu yakın plan ona başka bir kapıyı açtı: Miras. Hiçbir zaman bunu düşünmemişti. Kuşkusuz bir servet vardı, ancak sırlarla ve kötü sürprizlerle dolu bir servet – babası şeytanın ocağında bol tuzlu küçük yemekler hazırlamakta ustaydı.

Coltano'nun hisseleri kime kalacaktı? Sofia'yla beraberken kararlaştırıldığı gibi Loïc'e mi? İhtiyar vasiyetini gözden geçirmiş ve boşanmalarını göz önünde bulundurarak servetinin paylaşımını yeniden yapmış mıydı? Hayır. Erwan, geçen eylül ayında, şahsen bir şey anlamadığı finansal bir sorundan kurtulmak için babasının bütün hisselerini sattığını hatırladı. Geriye nakit para kalıyordu. Ve kuşkusuz, Kongo'da söylendiği gibi "kötü yollardan edinilmiş" diğer mallar da oldukça fazlaydı.

Erwan, payından vazgeçeceğine dair hep kendine söz vermişti, ama manzara değişmişti: Babasını işbaşında görmüştü, çocuklarına biraz daha fazla bir şeyler bırakabilmek için babasının Katanga'nın içlerinde aldığı riskleri anlayabilmişti. Söz konusu olan miras değil, bir var olma çabasıydı... *Göreceğiz.* Ama noterle temasa geçme, bu para ve miras meselelerine dalma düşüncesi midesine kramplar girmesine neden oluyordu.

Loïc bunu çok iyi halleder. Onu aradı, ama erkek kardeşi onu başından savmak istedi. Erwan sesini yükseltti ve onu Bréhat'daki cenaze töreninin organizasyonuyla ilgilenmekle görevlendirdi. Ne de olsa ailenin denizcisi oydu. Sonunda Loïc homurdanarak kabul etti – Erwan onu git gide daha tuhaf buluyordu. En garip olanı da hiç korkmuşa benzememesiydi, halbuki Montefiori'nin vahşice katli ile Morvan'ın öldürülmesinin onun kanını dondurması gerekirdi; Loïc daha çok "Cesaret, kaçalım!" tarzı biriydi. Gizli gizli ne planlıyordu?

Korkudan laf açılmışken, Erwan'ın da kendi kaderi için kaygılanması gerekirdi. Katanga'da gördüklerinden ve yaşadıklarından sonra, acilen ortadan kaldırılması gereken bir tanık haline gelmişti. Kimden korkmalıydı? Mumbanza'dan mı? Pontoizau'nun ortaklarından mı? Diğer katillerden mi?

Telefonu çaldı: Audrey. Tam zamanında aramıştı.

– Ne durumdasın? diye hemen sordu Erwan.

– Kriesler'in dosyasını yeniden okuyorum.

– Evet?

– İki ay önce de belirsizlikler vardı, hâlâ da öyle.

– Isabelle Barraire'le bir bağı var mı?

– Pek yok. Kripo polis olmadan önce epeyce psikiyatrik tedavi görmüş. Hastanelerin listesi bende var. Barraire'in yattığı hastanelerle karşılaştırmak gerekiyor, ama deli gömleği içinde karşılaştıklarından şüpheliyim. O dönemde Isabelle hâlâ Clermont–Ferrand'da yaşıyordu.

– Muayenehanesine girdiğinizde, hiç şüpheli bir şey bulmadınız mı?

– Ne bulduğumuzu çok iyi biliyorsun.

– Gazete kupürleri ve adresler dışında.

– Bir de Anne Simoni'nin dosyası vardı.

– O nerede?

– Sana verdiğim klasörün içinde.

– Başka bir şey yok muydu?

Audrey birkaç saniye düşündükten sonra cevap verdi:

– Kütüphanesinde, Afrika büyüsüyle ilgili bir sürü kitap vardı.

– *Nganga*'larla mı alakalı?

– Stres altındaydık, dedi kadın polis özür dilercesine. İnceleyemedim.

– Ya Nicolo Sokağı ile Tour Sokağı'ndaki kapı kapı tanık konuşmaları?

– O iş yarın sabah. Hepsini birden yapamam.

Audrey işini nasıl yapacağını biliyordu: Sabah mahallelerin, kafelerin, kapıcıların, dükkân sahiplerinin gündelik yaşamına, bu küçük dünya uyanır uyanmaz dahil olacaktı.

– Kapatalım sen çalışmaya devam et, diye teklif etti Erwan.

– Yeniden gitmemi ister misin? diye sordu Audrey.

– Nereye?

– Katz'ın oraya.

– Sen kaçık mısm?

Audrey cevap vermedi. Aslında kaçıktı ve bu yüzden de işinde iyiydi.

– Bu söz konusu olamaz, dedi Erwan, bunu sanki kendini ikna etmek için söylemişti. Çok riskli. Prosedüre göre hareket etmeye devam et. Elimizdekilerle yetinmemiz lazım. Yarın mahallede araştırmanı yap, ancak bir daha haneye zorla girme olayı duymak istemiyorum. Bütün servisin gözü senin üstünde, Tanrı aşkına!

Telefonu kapattı ve kendine yeni bir kahve yaptı. Midesi gastrik asitten dolayı yanıyordu, ancak bütün gece çalışmayı düşünüyordu. Kanepesine yerleşti, nihayet Isabelle Barraire'in dosyasına bakmaya karar verdi.

Adamları iyi iş çıkarmıştı. Hastaları kadar, hatta fazlasıyla kaçık bu psikiyatr hakkında bulabildikleri her şeyi toparlamışlardı. Onun hikâyesini okurken (Isabelle'in hezeyanları doğuştandı) Erwan, Sigmund Freud'un en iyi öğrencisi, ama aynı zamanda deli ve toksikoman olan ve sonunda sokakta donarak ölen Otto Gross'u düşünüyordu. Erwan deli psikiyatr klişesinden etkilenmişti; kendi mesleğinde de aynı mantığı görüyordu: Potansiyel bir suçlu olmadan iyi bir polis olunabilir miydi? O cehennemdekileri araştırmak ya da en azından onlara çok daha yakın olabilmek için onlara benzemek gerekiyordu. Morvan her zaman söylerdi: "Onlar hastalık, biz aşıyız: İkimizde aynı mikrobu taşıyoruz."

Dosyada fotoğraflar da yer alıyordu. Isabelle'in hüzünlü ve kaygılı bir güzelliği vardı. Aynı gizemli çekicilik, görünümünde, saç kesiminde, farklı makyajında da devam ediyordu. Bu durum çarpıcı saçları olan, bakışları sıkıntılı ve bebek yüzlü üniversiteli genç kızdan son dönemdeki hünsa yüzü –Éric Katz'm– ölümüne kadar sürüp gidiyordu. Antropometrik bir fotoğraf özellikle dikkat çekiciydi: Kısa saçları ve Nazi üniformasıyla (siyah pelerininin altından rütbeleri görünüyordu) kasıla kasıla poz vermişti. Bu fotoğraf Erwan'a 70'li yılların *Gece Bekçisi* adlı filmini hatırlattı; film, bir Nazi subayı ile toplama kampına yollanmış bir Yahudi kadın arasındaki sadomazo ilişkiyi anlatıyordu. Isabelle sanki her iki rolü de oynuyordu. Hem Charlotte Rampling hem Dirk Bogarde'tı, yani kurban ve cellat.

Bu deli, Gaëlle'den ne istiyordu? Çivi Adam'la bağlantısı neydi? Anne Simoni neden ve nasıl hastası olmuştu? Ludovic Pernaud'nun adresini nereden bulmuştu? Faşo, casus ve işine geldiği durumlarda kiralık katil olan bu paralı asker, telefon rehberinden bulunacak tarzda adamlardan değildi.

Daha genel belgelere geçti. Barraire'ler Clermont-Ferrand'm önemli bir ailesiydi. Kuşaklardan beri önce çamaşırhaneleri, şimdi de yıkama, kuru temizleme ve ütü hizmeti veren şirketleri vardı. Bugün bir imparatorluğun başındaydılar – tüm Fransa'da yüz kadar dükkân. Birçok gazete kupüründe, kuru temizlemede kullanılan, çevreye zarar verici ve kanserojen bir solvent perkloreti-

len yüzünden çevreci gruplarla ve sendikalarla başlarının derde girdiği yazıyordu.

Dosyanın karşısında içi geçmeye –tüm bunlar çok ilginç değildi– başlamıştı ki, aklına Isabelle'in erkek kardeşi Olivier geldi, ablasının cenazesini almak için Paris'teydi. Kâğıtları karıştırdı ve tutanağın bir köşesine çiziktirilmiş cep numarasını buldu.

91

Erwan onunla yüz yüze görüşmeyi umut ediyordu, ama adamın ses tonundan telefonda alacağı birkaç cevapla yetinmek zorunda olduğunu anladı. Kendini tanıttı, Isabelle'in ölümüyle ilgili adli tutanağı kapatmak için bazı bilgilere ihtiyacı olduğunu söyledi ve kararsız bir evet cevabı aldı.

– Ne zamandan beri kız kardeşinizi görmüyordunuz? diye sordu Erwan, kaygılı bir ses tonuyla.

– On yıl... Hastalığı... Bağlantıyı koparmıştık diyelim.

Favini'nin öğrendiğine göre, anne babanın ölümünden sonra ortaya çıkan küskünlük mirasla ilgiliydi.

– Isabelle şirketinizde hâlâ hissedar mıydı?

– Bu sizi alakadar etmez. Siz tam olarak neyin peşindesiniz? Onun ölümüne sebep olmanız yetmedi mi?

Sorularını yoğunlaştır: Zamanın kısıtlı.

– Ölmeden önce, diye devam etti Erwan, daha sert bir ses tonuyla, Isabelle bizim soruşturmalarımızdan biriyle alakalı olabilecek bazı sözler söyledi.

– Kız kardeşimin ciddi psişik rahatsızlıkları vardı. Onun söyleyebileceği ya da söylemeyeceği şeyler hiçbir anlam... yani makul hiçbir anlam ifade etmez.

– Yine de bir cinayet davasıyla ilgili sarih, daha ziyade şaşırtıcı bilgilere sahipti. Sizinle bazı olguları teyit etmek istiyordum.

Bir rıza anlamına gelebilecek kaderci bir iç çekişi duyuldu. Olivier Barraire hep kız kardeşinin neden olduğu birçok kötü olay duymayı beklemişti. Renard Sokağı'nda, erkek kılığında bir arabanın altında kalarak ölmesi birçok seçenekten sadece biriydi.

– 2006'da kocasını ve oğullarını kaybetmişti, dedi yeniden Erwan.

– Philippe artık onun kocası değildi. Dört yıl önce boşanmışlardı.

– Siz kazadan haberdar olmuş muydunuz?

– Elbette. Bütün aile cenaze törenine katıldı. Zavallı çocuklar...

Ses tonundaki değişiklik Erwan'ı soru sormaya teşvik etti:

– Isabelle de cenazede miydi?

– Hayır, dedi beriki, kısa bir tereddütten sonra.

– Neredeydi?

– Bilmenin imkânı yok.

Erwan, Lilas Mezarlığı'nı, Isabelle'in eski kocasını ve çocuklarını Eski Mısır usulü mumyaladığı mezar odasını gözünde canlandırdı. Defin törenine katılmamıştı, ancak gece, cesetleri mezarlarından çıkarmak ve kendi yöntemiyle tahnit etmek için geri gelmişti. Şu an için kimsenin bundan haberi yoktu.

Konuyu değiştirdi:

– Onun... yeniden hasta bakmaya başladığını biliyor muydunuz?

– Hayır.

– Sahte bir adla çalıştığını?

– Kesinlikle bilmiyorum.

– Bir erkek kılığında dolaştığım?

– HAYIR! Size bunu hangi dilde anlatmam gerekiyor? Ne benim ne de aileden herhangi birinin onunla teması vardı. Bizi reddetmişti. Bizim adımızı bile duymak istemiyordu...

– Neden?

Adam derin bir iç çekti.

– Paranoyak hezeyanlar. Onu öldürmek, mallarını elinden almak, onu bir yere kapatmak istediğimizi düşünüyordu, bu da gününe göre değişiyordu. Kız kardeşim... hastaydı. Çok hasta. Geç oldu, başkomiser.

Şirket sahibinin Auvergne bölgesine has bir aksanı vardı, ama insana daha çok bölgedeki yanardağlardan birinin tepesinden konuşuyormuş gibi bir izlenim veriyordu.

– Muayenehanesine uğradınız mı? diye sordu yeniden Erwan.

– Hayır. Şu an buraya cesedin nakli için gerekli işlemleri yapmaya geldim. Isabelle'in, her şeye rağmen Clermont-Ferrand'daki aile kabrine defnedilmesini istiyoruz.

– Tour Sokağı'na, nerede yaşadığını görmeye gitmediniz mi? Eşyalarını toplamak için?

– Defnedildikten sonra geri geleceğim. İyi akşamlar, başkomiser.

– Kapatmayın.

– Yine ne var?

– Son bir şey. Kız kardeşiniz hem evini hem de muayenehanesini Éric Katz adıyla kiralamış. Bununla birlikte, aile serveti-

ni göz önünde bulundurunca, Paris'te ona bazı taşınmazlar kaldığını ya da boşandıktan sonra bir daire almış olabileceğini tahmin ediyorum.

Olivier birkaç saniye düşündükten sonra açıkladı:

– Louveciennes'de aileme ait bir ev var. Isabelle'e miras kaldı. Boşandıktan sonra kısa bir süre orada yaşadı. Oraya çocuklarını almak istiyordu ama... olmadı.

– Sizden oranın adresini alabilir miyim? Sadece dosyayı kapatmak için.

Bu yalan hiçbir işe yaramadı ve adam bunu yutmadı:

– Saçma sapan şeyler anlatıyorsunuz. Isabelle sizin kaba yöntemlerinizin kurbanı oldu ve şimdi, siz benden özel hayatıyla ilgili bilgiler sızdırmaya çalışıyorsunuz. Buna hiçbir hakkınız, hiçbir yasal yetkiniz yok. Eğer bir soruşturma yapılacaksa sizin hakkınızda olması daha doğru olur!

Polislerin süper güçleri yoktu, ama bir kozları vardı, tehdit:

– Sizi bazı sıkıntılardan kurtarmak için bunu sizden istiyorum.

– Efendim?

– Kız kardeşiniz, Éric Katz adıyla ve sahte evrakla Tour Sokağı'nda ev kiralamıştı. Bu da bir suç oluşturuyor. Ayrıca Nicolo Sokağı'nda da yine sahte isimle mesleki bir kira sözleşmesi imzalanmış...

– Isabelle hiçbir zaman Tabipler Birliği'ndeki kaydını sildirmemişti!

– Kendi kimliğiyle doktorluk yapmıyordu. Bu da ikinci ve çok daha ciddi bir suç. Ölen kişi aleyhine dava açılamaz. Ama hastaları gerçeği öğrenirse, ailenize maddi ve manevi tazminat davası açacaklardır.

– Bunun Louveciennes'le ne ilgisi var?

– Raporumda yasal bir adres belirtmeyi tercih ederim.

Tüm bunlar son derece saçmaydı – Fransa'da, ölmüş bir sanık hakkında dava açılamazdı. Ama polislerin yüzde ellisi, sivillerin yasaları bilmemesinden faydalanırdı.

– Domaines Sokağı, numara 82, Seine Nehri'nin yakınında, dedi sonunda Olivier. Eğer aklınızdan geçirdiğiniz şey...

– Kaygılanmayın: Sadece önemsiz birkaç evrak için. Buna karşılık, Paris'e bir daha geldiğinizde sizi görmekten memnun olurum ve...

– Bakarız.

Barraire ondan telefon numarasını istemeden kapattı.

Erwan hiç vakit kaybetmeden eve girmeyi düşünmüştü: Isabelle orada onların işine yarayabilecek bir şeyler bırakmış olabilirdi. *Saçmalamayı kes.* Böyle bir keşif gezisi, özel mülke izinsiz girme, yasadışı arama, kanıt ve belgeleri çalma anlamına geliyordu... Her halükârda bulduğu hiçbir şey yasal olarak kullanılamazdı, sadece cinayet büroya kendisine karşı kullanacağı bir koz vermiş olurdu.

Buna rağmen, bu düşünce içini kemiriyordu. Aslında, böyle bir operasyon için aklına sadece bir kişi geliyordu: Audrey.

– Benimle dalga mı geçiyorsun? dedi Audrey, Erwan telefonda ona planını açıkladıktan sonra.

Bu kez, Erwan samimi özürlerini ona bildirme ihtiyacı hissetti. Audrey'nin de yeniden böyle yasadışı bir işe kalkışmak için beklediği sadece buydu; polis memurundan ziyade bir gece yırtıcısını oynamayı seviyordu.

– Ama herhangi bir aksilik çıkarsa seni koruyamam, diye uyardı Erwan.

– Şaka yapıyorsun! Sadece bir göz atacağım. Seni yarın sabah ararım.

Erwan telefonu kapattı, biraz da olsa, kaygılıydı. E-postalarına bakmaya karar verdi – en azından kimlerin yolladığına. Hâlâ çok miktarda mesaj vardı. Ölümüyle Morvan bir birlik sağlamıştı. Fransa sınırları dışında bile. İtalyan bakanlar (Montefiori'nin birkaç gün önceki cenaze törenine de katılmak zorunda kalmışlardı), Alman, İngiliz, Amerikalı diplomatlar ve elbette Afrika'nın önemli şahsiyetleri...

E-postalar arasında Erwan Trésor Mumbanza'nın adını da gördü – pislik herif oldukça cesurdu. Sırf mazoşistlikten, Erwan'm açtığı tek e-posta o oldu. Luba, aşırı derecede nazik cümlelerle üzüntüsünü ve Coltano imparatorluğunun kurucusu Morvan'a olan hayranlığını belirtiyordu. Bir an Erwan, sadece ve sadece onu tepelemek için oraya geri dönmeyi düşündü. Ama bu dokunaklı cümlelerin başka bir anlamı daha vardı: Eğer Erwan yaptığı resmi açıklamayla yetinirse, iriyarı Siyahi onu rahat bırakacaktı. Padre'nin mezarı üstünden bir uzlaşma yoluna gidilebilirdi.

E-posta adresi bir CYBH[22] kadar hızlı bir şekilde yayılmış olmalıydı; mümkün olduğunca çabuk adres değişikliği yapması gerektiğini düşünerek e-posta kutusunu kapattı. Maggie haklıydı: Cenaze töreni "sadece en yakınlar arasında" yapılmalıydı, tüm bu tarlatan takımının ayağını kaydırırdı. Demin onu donduran gö-

22. Cinsel yolla bulaşan hastalık. (ç.n.)

rüntü –Bretanya yağmuru altında granitten bir deliğin kenarında yere çakılı duran Morvan'lar– birden iç rahatlatıcı olmuştu.

Ekibinden gelen SMS'lere özel çınlama sesi duyuldu. Favini ona 90'lı yıllardan itibaren Isabelle Barraire-Hussenot'nun kapatıldığı hastanelerin listesini yolluyordu. Hızla göz attı: 2003'ten sonra hiçbir şey yoktu. Hatta daha şaşırtıcı başka bir şey vardı: Boşanma sırasında Isabelle'in dibe vurmuş olması gerekirdi. Nerede tedavi görmüştü? Erwan en kötü thriller senaryolarını kafasından uzaklaştırmaya çalıştı: Gizli bir klinik, usulsüz kilit altına alma...

Daha çok isimlere, tarihlere ve kurumların adreslerine yoğunlaştı. Psikiyatr, yetişkinlik yaşamının üçte birini akıl hastanelerinin penceresiz duvarları arasında geçirmişti. Çizginin iyi tarafındayken çalıştığı zamanlar hariç. Erkek kardeşi Tabipler Birliği'ndeki kaydının hiçbir zaman silinmediğini iddia ediyordu. Teyit edilebilirdi, ama söylediği makuldü. O düzenli olarak takım değiştirmiş bir doktordu: Bir gün hekim, ertesi gün hastaydı...

Erwan ürperdi: Adreslerden birini tanımıştı. Chatou'daki Feuillantines Kliniği. Morvan, Sainte-Anne'daki o kanlı gecenin ardından Gaëlle'i oraya yollamıştı. Zaten, İhtiyar da bir zamanlar orada tedavi görmüştü. Isabelle ile o orada karşılaşmış olabilir miydi? *Tarihler.* Mirasyedi doktor üç kez oraya yatırılmıştı: 1997 ilkbaharında bir ay, Kasım 1997'den itibaren beş hafta, 2000 yılı başında iki aydan fazla. Erwan, bütün vücudunun karıncalandığını hissediyordu. Babasının ne zaman orada yattığını bilmiyordu, ama bu araştırılmaya değer bir şeydi. Orada tanıştıkları varsayılırsa, Morvan bir anda Nazi subayı gibi giyinen paranoyak ile kadın katili *nganga* arasındaki eksik halkaya dönüşüyordu. *Bir bu eksikti.*

Her halükârda, Barraire ile Morvan aynı psikiyatrlarla görüşmüşlerdi; bu da dolaylı ve uzak bir ihtimal olsa da, bir başka bağlantı olabilirdi, ancak Erwan en küçük ayrıntının peşinden koşan biriydi.

Telefonunu aldı ve karşısına nöbetçi hemşire çıktı – saat gece yarısını geçmişti. Yavan bir ses tonuyla kendini tanıttı ve onu ilgilendiren tarihlerde Feuillantines'de görev yapmış doktorların listesinin hemen yollanmasını istedi.

– Bu imkânsız, başkomiser, dedi hemşire kırıtkan bir sesle; bu telefon onun için beklenmedik bir eğlenceydi. Size telefonda hiçbir şey veremem, bunu siz de çok iyi biliyorsunuz. Yarın yeniden aramanızı ve müdürle konuşmanızı tavsiye...

– Oraya geliyorum.

Yağmurun altında D13 karayolu, zümrüt yeşili bir denize akan gri bir nehir gibi Saint-Germain-en-Laye Ormanı'na doğru akıyordu. Bu sahne onda daha önce yaşanmışlık hissi uyandırıyordu. Belki de Bièvres'in içlerinde, gizli bir Satanist toplantıya kız kardeşini aramaya gittiği zamanı hatırlatıyordu. Ya da Çivi Adam'ın kemik iliğini kendilerine naklettirmiş fanatiklerin izinde İsviçre'deki Vallée Kliniği'ne gittiği zamanı.

Artık ne soruşturmayı ne de Afrika'yı düşünüyordu. *Gücü yoktu.* Soyunma odasında, kazanıp kazanmadığını bile bilmeyen, dermansız bir boksör gibiydi. Babasının ölümünü de düşünmüyordu. *Enerjisi daha da azdı.* Şu anda zihninde sadece belirsizlikler vardı. Kaygılar, önseziler, muğlak düşünceler. Bir kez daha, babasının izlerini takip ediyordu. Bir kez daha, onun adı yeni bir gedik açmak için anahtar görevi görecekti.

Silecekler çalıştıkça, ön camın üzerinden kayan yağmur damlacıkları yol kenarına dizili ağaçlara yapışıyordu. Görüşü pek iyi değildi, rehber köpeğine sımsıkı yapışmış bir kör gibi GPS'inin verdiği bilgileri takip ediyordu. Epeydir açlıktan midesi kazınıyordu. Bir benzin istasyonunda durdu, depoyu doldurdu, çikolatalı enerji barı aldı. Şeker, esaslı bir baş dönmesine sebep olmuştu: En azından, bu bakımdan duyumsuzlaşmamıştı.

Yeniden GPS. Rueil-Malmaison'dan sonra, devlet yolundan ayrıldı, evlerden ve bol ağaçlı bahçelerden oluşan bir labirente kadar Seine Nehri'nin kıyısında yol aldı. Feuillantines Kliniği Asile[23] Sokağı'ndaydı. *Ne ilginç.* Açıklıkları siyah renkli sacla kapatılmış parmaklıklı kapının, üstüne belirli aralıklarla ucu sivri kısa demir çubuklar konmuştu, önünde durdu. İçgüdüsel olarak, gece

23. Fransızca "akıl hastanesi, tımarhane" anlamında. (ç.n.)

yarısı kabul gören ziyaretçiler gibi davranmaktansa dışarı park etmeyi tercih etti.

Ortalığı ayağa kaldırarak gelen arabaların ve ambulansların girişinde kullanılan çift kanatlı büyük kapının yanındaki küçük kapının zilini çaldı. Kapının önü bir anda aydınlandı ve interfonda bir kadın sesi yankılandı:

– Siz telefon eden polis misiniz?

Erwan hemşirenin tatlı ses tonunu hatırladı ve baştan çıkarıcı adamı oynadı.

– Ben daima verdiğim sözleri tutarım, diye fısıldadı, rozetini kameraya gösterirken.

Kadın kikirdedi ve kapıyı açtı. Eğer Chatou polisini çağırmadıysa, kız kuşkusuz yalnızdı. Çimlerin arasına gizlenmiş projektörlerin aydınlattığı iki yanı ağaçlı yolda yürürken, telefondaki kızı ikna etmek için kendini şartlandırıyordu. Üç renkli kimliği yeterli olmayabilirdi: Hastalarına bakılırsa, klinik kesinlikle paparazzilerin ve sahte polislerin hedefiydi. Erwan'm fazladan sahip olduğu tek argüman doğal cazibesiydi.

Ağaçlı yolun sonunda, karşısına değirmen taşından inşa edilmiş görkemli bir yapı çıktı. Beyaz pencereli kuleleriyle, cephesi sıkıştırılmış topraktan bir avlunun renk tonlarına sahipti.

İçerisi dış cephenin sarımsı toprak rengi duvarlarıyla çelişiyordu: Tertemiz, aydınlık, göz kamaştırıcı. Bankosunun ardında oturan önlüklü kadın kocaman gülümsüyordu.

– Tam olarak ne istiyorsunuz?

– 90'lı yılların kayıtlarını incelemek.

– Savcılık izniniz var mı? Herhangi bir şey?

Erwan gülümsedi. Siviller her zaman televizyon dizilerinden öğrendikleri yalan yanlış terimleri kullanırlardı. Bazen eğlendirici, sıklıkla da bıktırıcı olurdu. *Dürüstü oyna.*

– Elimde ne savcılık izni ne de yasal bir belge var. Hatta resmi bir soruşturma da söz konusu değil. Size güvence verebileceğin tek şey, bunun şu anki hastalarınızla ilgisinin olmadığı. Beni ilgilendiren vakalar 1990 ile 2000 yılları arasında.

– Tam olarak hangi vakalar? diye sordu kadın, bankonun üzerine eğilerek; önlüğünün yarı açık yakasının arasından cömertçe sergilediği memeleri gözüküyordu.

Erwan gırgır yapıp eğlenecek havada değildi: En iyi bildiği rolü oynamaya karar verdi – kaybedecek zamanı olmayan sert polis.

– İşkenceyle, keserek, karnın içini boşaltarak, organları çalarak işlenmiş en az on iki cinayet. Katil, kurbanlarını Afrika totem-

lerine dönüştürmek için çiviler ve cam kırıkları kullanıyor. Daha fazla açıklama isterseniz sizi 36'ya davet etmem gerekecek.

Kadının benzi soldu ve elini memelerinin üstüne koydu. Vidayı bir tur daha sıkınca kadın kıvama gelecekti.

– Size bahsettiğim katil başka katillere örnek oldu ve içlerinden bazılarının burada kalmış olma ihtimali var. Bir kez daha söylüyorum, hasta listelerinize bir göz atacağım ve sonra yok olacağım.

Hemşire çoktan ayağa kalkmıştı: En azından akıllıydı.

– Bankonun arkasına geçin. Bilgisayarımdan hepsini görebilirsiniz.

Erwan "Isabelle Barraire-Hussenot, Grégoire Morvan" yazıp bitişik arama yaptı. Hiçbir şey bulamadı. "Isabelle Barraire", ardından da "Isabelle Hussenot" yazarak yeniden denedi. Babasıyla birlikte bir sonuç alamadı. Padre ile psikiyatr kadın Feuillantines'de hiçbir zaman aynı dönemde kalmamıştı.

Isabelle'in hastaneye yatışlarını teyit etti. Favini'nin tarihleri doğruydu: Mayıs 1996, Ekim 1997, Temmuz 2000. Erwan bu yatışları çiftin hikâyesiyle eşledi. İlk ÜKTH (üçüncü kişi talebiyle hastaneye yatırılma: Isabelle zorla hastaneye yatırılmıştı) büyük oğlu Hugo'nun doğumundan birkaç ay sonra olmuştu. Bir sonraki hastaneye yatışı, yine zorla, Noah'ın doğumundan bir yıl önceydi. En son hastaneye kapatılmasıysa çiftin ilişkilerinin geri dönülmez biçimde bozulduğu zamana denk geliyordu, resmi boşanmalarından iki yıl önce.

Grégoire'a geçeceği sırada bilgisayar ona Hussenot adıyla örtüşen başka önermelerde bulundu. Ancak bu önermeler hastalar arasında değil, psikiyatrlar arasındaydı. Bu olguyu nasıl unutmuştu? Philippe, Feuillantines'in müdürüydü. Bütün deontolojik kurallara aykırı olarak kendi karısını buraya kapatmıştı. Bu aşamada Erwan'm iki seçeneği vardı: Ya karısını yanında tutarak ona göz kulak olan merhametli bir doktordu ya da sadistlikten, kıskançlıktan veya paranoyadan karısını tımarhaneye kapatan Doktor Mabuse'dü.

Ama hâlâ Çivi Adam'la bir bağlantı yoktu.

Gitmeden önce, bilgisayara babasının adını girdi ve sadece iki sonuç elde etti: Barraire-Hussenot döneminden sonra, 2004 ve 2007 yılları olmak üzere iki kez hastaneye yatırılmıştı (Erwan onun bu ortadan kayboluşlarını hatırlamıyordu). İkisinin Chatou'da karşılaşmış olması imkânsızdı.

Saat gecenin biriydi. Şu sırada Audrey, buradan bir veya iki kilometre uzakta, Louveciennes'de, Barraire'lerin villasında arama

yapmakla meşguldü. Yanına gitmeli miydi? Onu rahat bırakmak daha akıllıcaydı: Oluruna varsındı...

Yola çıkmadan önce son bir arama. Klinik hakkında bilgi almak için giriş sayfasına geri döndü: Tarihi, sahipleri, faaliyet alanları. Kurucularla ilgili bir kutu vardı. Üzerine tıkladı ve geriye doğru sıçradı. Meslek hayatında, araştırmalarının karşılığını aldığını görmek büyük bir hazdı. 1994'te kurulan Feuillantines Kliniği'nin Philippe Hussenot ve... Jean-Louis Lassay dışında başka kurucusu yoktu.

Erwan daha iyi bir bağlantı hayal edemezdi: Jean-Louis Lassay, Thierry Pharabot'nun öldüğü TAHÜ'nün (tehlikeli akıl hastaları ünitesi) hali hazırdaki yöneticisiydi. Senaryo kendiliğinden gelişiyordu. Lassay, Philippe Hussenot'nun yanı sıra karısı Isabelle'i de tanıyordu. Lassay'nin ayrılmasından sonra da kuşkusuz ilişkilerini sürdürmüşlerdi. 1998'den itibaren adı şirket şemasından çıkarılmıştı. Psikotik Isabelle, Çivi Adam'dan söz edildiğini bizzat Lassay'nin kendisinden duymuştu.

TAHÜ'nün yöneticisinin görüntüsü gözünün önüne geldi: Altmışlı yaşlarını geçmiş olmasına rağmen, İngiliz kolej öğrencilerine benzeyen uzun boylu playboy. Onu yeniden ve bu kadar erken göreceğini düşünmemişti. Telefonundan sabahki Brest uçuşlarına bakmak için arabasına dönmeyi beklemedi.

Philippe Hussenot ile Isabelle Barraire ölmüştü; Erwan'ın bu konuyla ilgili sorularına cevap verebilecek, yaşayan tek bir kişi vardı: Lassay'nin bizzat kendisi.

– Silahın tutuşunu iyileştirmek için, bir kabza kavrayıcı taktım ve şarjör yuvasının altını genişlettim. Silah hem sağlaklar hem de solaklar için uygun hale geldi.

Gérard Combe ona sabah sekizde, Épinay-sur-Seine'deki kapalı otoparkta randevu vermişti. Loïc kalkmakta –aslında uyumakta– zorlanmıştı. Sabaha formda olmak için gece hiç ilaç almamıştı. Sonuç olarak sadece bir veya iki saat uyuyabilmişti ve kafasını polistiren bir köpüğün içindeymiş gibi hissediyordu.

Adam sanki dünyanın sekizinci harikasıymış gibi yarı otomatik silahı gösteriyordu. Silahın modelini söylememişti, Loïc de sormaya cesaret edemiyordu. Erwan'dan aldığı emirle adam ona asgari bilgi veriyordu.

– Her parçayı, diye devam ediyordu adam, mekanizmayı kayganlaştırmak için yağa batırdığım zımpara kağıdıyla parlattım...

Loïc dalgın bir şekilde dinliyordu. Zaten, kulağına gelen kelimeler hiçbir anlam ifade etmiyordu: "Ateşleme iğnesi", "besleme yatağı", "horoz"...

Sonunda Gérard, Kutsal Kâse'nin sırrını açıklıyormuş gibi gözlerinin içine baktı.

– Gereken tek şey, yayın her sarmalını temiz tutmak. Ondan sonra yağlamak, ayarım yapmak, binlerce kez ateş etmek, sonra yeniden yağlamak... Ancak o zaman esneklikten söz etmeye başlayabiliriz...

Bütün yanlış anlaşılmalara son vermek için Loïc bilgisizliğinin boyutunu gösterdi:

– Bu tür silahlar kaç atış yapıyor?

Uzman gözlerini hayretle kocaman açtı, bir anda en baştan beri konuştuğu dili muhatabının anlamadığını fark etmişti.

– Pratiğe geçelim, dedi sert bir ses tonuyla.

Duvarları ham betondan alçak tavanlı uzunca bir yeraltı bunkerindeydiler. Tam da Loïc'in hayalini kurduğu bir yerdi: Onlarca metre uzakta, beyaz üzerine siyah renkli, insan biçiminde hedefler atış pozisyonu almış onları tehdit ediyordu.

Combe nefesini boşa harcamıyordu. Birkaç harekette, öğrencisine silaha nasıl mermi süreceğini, nişan alacağını, ardından ateş edeceğini, şarjör boşaldıktan sonra silahı nasıl emniyete alacağını gösterdi.

Elinde tabanca, Loïc nihayet istediği bilgilere ulaştı: Kabzadaki logoda, R BERETTA harfleri göze çarpıyordu, namlunun üstünde ise US 9 mm M9-P BERETTA –65 490– yazıyordu, kuşkusuz bir "9 mm Parabellum"du. Ağırlığından bunun polimer bir silah değil çelik olduğunu anladı – alet bir kilodan ağır olmalıydı. Özellikle dizaynı, ona çocukken izlediği aksiyon filmlerini çağrıştırdı. Aslında bu silahı başka bir sebepten dolayı tanıyordu: Bu, babasının sürekli yanında taşıdığı ve akşam yemeğine gelirken çalışma odasına gizlediği silahın aynısıydı. Tabii bu olayın farklı bir versiyonu daha vardı: Yemeğin ortasında çenesini kapamazsa karısını öldürmekle tehdit ettiği zamanlar. *Sonra sizde anı olurdu...*

Loïc gürültü önleyici kaskı takmadı ve yerine geçti – "bekleme pozisyonu". Anladığı kadarıyla Combe özel harekât benzeri bir müdahale biriminde görev yapmıştı. Kullandığı kelimelerin sporla alakası yoktu: "Düşmanla temas", "çatışmaya girme kararlığı", "tank kulesi" dışında başka kelimeler kullanmıyordu. Tam istediği gibiydi: Zaten bunun için gelmişti.

Namluyu zemine doğru kırk beş derecelik açıyla doğrulttu. Muhtemel atış ekseninde yerini aldı. Emniyet mandalını açtı. İşaretparmağını tetik köprüsü boyunca ileri doğru uzattı. Gérard'ın işaretiyle namluya mermi sürdü ve hedeflerin karşısına geçti. Weaver duruşu. Yeni atış tekniklerinin en iyisiydi. Silah iki elle kavranırdı. Vücudun dörtte üçü hedefe dönük olurdu. Silahı tutan güçlü kol ileri doğru gergin dururken, diğer zayıf kol alttan onu desteklerdi.

Silah eğitmeni ona birkaç bilgi daha verdi, ancak Loïc çoktan tetiğe basmıştı. Combe'un hiçbir talimatına uymadı. Kesik kesik nefes almıyordu. Sabit durmuyordu. Tam tersine: Geri tepmenin etkisini ustalıkla azaltıyor. yeniden ateş etmeden önce kollarını gevşetiyordu. Her patlama sanki gerçeği parçalıyor, yerine dumanı tüten kara bir delik açıyordu. Buna bayılıyordu. Açılan her delik uyuşturucu gibiydi. İlk ve son defa olarak sanatçıların arka çıkış kapısından çıkıp defolmak...

Loïc göründüğünden çok daha sağlamdı. On yıl boyunca yoğun bir şekilde yelkenle uğraşması atletik bir vücuda sahip olmasını sağlamıştı. Eroin kullanmak başka birini bir deri bir kemik bırakabilir ya da obez yapabilirdi, ama o kas yapısını mükemmel bir şekilde korumuştu.

Silah parmaklarının arasında titriyordu ve artık o neye nişan aldığını *gerçekten* bilmiyordu. Babasını öldüren adaletsizliğe mi? Kesinlikle hayır. Uyuşturucu yoksunluğunun verdiği ıstıraba mı? Hayır. Çocuklarının gözleri ya da neredeyse gözleri önünde maruz kaldığı o iğrenç şiddete mi? Asla. Angaryalara ve üçüncü sınıf işlere koşulmasına, ikinci sırada kalmaya mahkûm rolüne, en küçük erkek kardeş olmasına ateş ediyordu. Noterle temasa geçmesi ve Bréhat'daki cenaze törenini organize etmesi için dün gece arayan ağabeyine ateş ediyordu. *Çok boktan.*

Şimdiye kadar ailesi hiç bu denli çekilmez gelmemişti. Erwan daha şimdiden kendini ailenin reisi olarak görmeye başlamıştı. Hayatı boyunca dayak yemiş olan annesi çoktan gözü yaşlı dul rolünü kabullenmişti. Loïc'in gözünde sadece kız kardeşinin değeri vardı – çok güzel, çok hüzünlü, çok kin doluydu, aynı zamanda uyuşturucu yoksunluğundan kusarken, kokain açlığından inlerken başucunda bekleyen tek kişi de oydu.

Boşalan mermi yatağının klik sesi, öfkeyle ateş eden Loïc'in durmasına neden oldu. Duruşu düzelmiş, gergindi: Daha sağlam, daha kararlıydı, öne doğru eğilmiş, sağ kolu ilerde, sol kolu geride deydi. Gülümsedi. Sanki tüm hayatı boyunca bunu yapmıştı.

Patlama sesleri hâlâ içeride titreşirken bir sessizlik oldu. Yanık barut kokusu tehditkâr bir dalga gibi havaya yayılıyordu. Silahın sarsıntısını hâlâ kollarında hissediyordu. Sıcaklamıştı, şarjörü gibi o da boşalmıştı, iyiydi. Gérard'm ağzı açık ona baktığını birkaç saniye sonra fark etti ve şaşkınlığının sebebini de yine birkaç saniye sonra anladı. Bütün mermileri –en az on beş– hedefin ortasına isabet ettirmişti. Karton siluetin gövdesi, çevresi yanmış bir delikten başka bir şey değildi.

– Bir şarjör daha, diye emretti acemi.

Combe dikkatle silahı ondan aldı, şarjörü çıkardı ve yerine yenisini yerleştirdi. Loïc dikkatle onu gözlemliyordu: Ustalığı bir anda bir meyve kabuğu gibi ayaklar altına düşmüştü; eski muharip, kuşkusuz bu çelimsiz adamın kendisiyle alay edip etmediğini düşünüyor olmalıydı – babası tarafından çalıştırılmış bir Morvan. Ama İhtiyar ikinci oğluna asla ne silahlardan bahsetmiş ne de onu bu konuda teşvik etmişti; kendi kuşağının en iyi atıcıların-

dan biri olmasına rağmen Padre silahlardan nefret ederdi. Kaderin cilvesi, ilk kez, aile yeteneklerinden birinin, Loïc'e miras kalmasını istemişti.

Combe kuşkulu gözlerle Beretta'yı ona uzattı. Loïc silahı sol eliyle aldı ve gülümsedi. Şimdi ders verecek olan oydu. Sert bir şaklamayla, sağ eliyle namluya mermi sürdü ve çok daha seri bir şekilde, yeni hedefe doğru peş peşe on altı el ateş etti. Artık düşünmüyor, hatta nişan bile almıyordu. Sadece silahla bütünleşmiş vücudunun sesini dinliyordu. Eli yanıyordu. Kulakları uğulduyordu. Bedeni yıkıcı ateşin karşısında boyun eğiyordu. Gök gürültüsünü andıran duygular onun kırılgan kişiliğinin çok ötesine geçiyordu.

O, eski alkolik, uyuşturucu müptelası, yuppi, Budist Loïc, bunun için yaratılmıştı. Morvan'ların genleri onda devam ediyor ve gerçek doğasını ortaya çıkarıyordu.

Şarjörü çıkardı. Hedefin kalbi paramparça olmuştu. Gérard öfkeyle Beretta'yı onun elinden aldı.

– Benimle dalga geçilmesinden pek hazzetmem.

– Sizinle dalga geçmiyordum.

Kontrol ettikten sonra atış hocası silahı siyah polipropilen kutusuna koydu ve kafasını kaldırıp Loïc'e baktı.

– Ah öyle mi? Demek daha önce hiç ateş etmedin, ha?

– Hiç.

– Ve her seferinde hedefi tam ortasından vurdun? Hem sağ elinle hem sol elinle?

– İki elimi de kullanabilirim.

– Tabii, ben de Örümcek Adam'ım.

Loïc elini BERETTA logolu kutunun üstünde koydu.

– Silah, çantası ve bir sürü şarjör için ne kadar?

Erwan üstlerine bildirmişti: Sonuçta Grégoire Morvan'ın cenaze töreni Bretanya'da yapılacağından ayrıntıları halletmek için oraya gitmişti. Aslında Charcot'ya ne bulmaya gittiğini pek bilmiyordu, ama Profesör Lassay'yle yapacağı yeni bir görüşmenin oraya gitmeye değer olduğunu düşünüyordu – tabii kabul edilmesi koşuluyla.

Şimdi, kabin içinde pencere tarafındaki dar koltuğuna yerleşmiş, tamamen farklı bir sorunu –Sofia– düşünüyordu. Döndüğünden beri ondan hiç haber almamıştı. Ne bir baş sağlığı telefonu ne de bir SMS. Gayriihtiyari bir hareketle cep telefonunu çıkardı ve plastik bir patlayıcıya bağlı bir detonatörü inceler gibi telefonuna baktı. İlk adımı onun mu atması gerekirdi? Tereddüt etti, ardından çoğunlukla ilişkilerin kötü sonuçlanmasına neden olan o erkeklik gururu imdadına yetişti. *Kesinlikle hayır*. Her şeye rağmen, babası yeni ölmüş olan kendisiydi.

Tam telefonunu cebine koyuyordu ki, Sofia'nm da babasını kaybetmiş olduğunu hatırladı, hatta Montefiori, Morvan'dan önce ölmüştü. Oysa Erwan onu aramamıştı. Ayrıca aklına bile gelmemişti. Kuşkusuz Javelin füzeleri ile karın deşen Siyahlar arasında hafifletici nedenleri vardı. Ama ya döndükten sonra?

Yeni bir tereddüt daha yaşadı. Aramak için çok geç değil miydi? Onun yaşında biri için, hâlâ sivilceli yeniyetmelere yaraşır sorunlarla kafasını meşgul ettiği söylenebilirdi. Aslında, kadınlarla ilişkilerinde hiçbir zaman bu eşiği geçememişti.

Bu sahte kaderciliğe sığınarak telefonunu, tozları halının altına gizler gibi cebine yerleştirdi, bir yandan da kafasında mazeret olarak kullanılabilecek şeyleri düşünüyordu: İhtiyar'ın ölümü, Çivi Adam'ın çevresinde ortaya çıkan yeni bilmeceler, Kongo'da yaşadığı travmalar, kökeniyle ilgili öğrendiği gerçekler...

Günah çıkarma olayına son vermek için, kokpit girişinin yanın-

da duran sabah gazetelerine göz atmaya gitti. Her birinin ilk sayfasında Morvan'ın resmi iyi bir yer bulmuştu. Yazılar, Fransa'ya olan sadakatini anımsatmakla birlikte isminin çevresindeki puslu haleyi de gündeme getirerek onun meslek hayatını anlatıyordu. Bütün yazılarda ölümüyle ilgili gerçeklere şöyle bir değinilmiş, üzerinde durulmamıştı – kimse gerçekleri bilmiyordu ve bilinen tek isimi olan Kongo da bir sis perdesinin arkasındaydı. Buna karşılık tüm gazeteler Morvan'ın girdiği son silahlı çatışmayı yeniden gündeme taşımıştı – komandolar gibi silahlanmış üç çılgını altmış yedi yaşındayken tek başına öldürdüğü Locquirec Fort Chabrol'daki çatışma.

Erwan bu satırları karışık bir ruh haliyle okuyordu. Aile içindeki duruma bakınca Morvan, hayatı karısına işkence etmekle ve çocuklarına korku salmakla geçmiş, yarı deli bir pislikten başka bir şey değildi. Öte yandan ülkesi için çok şey yapmıştı. Eylemlerinin çoğu, devlet menfaati için büyük bir gizlilik içinde gerçekleştirdiği operasyonlar kadar çevirdiği entrikalardan, yaptığı şantajlardan ve işlediği cinayetlerden oluşuyordu. Fransa'nın onurunu kurtarmak için ellerini kirletmişti. Politikacıların günahlarını, suçlarını, yalanlarını, düzenbazlıklarını örtmek için çirkefe batmıştı. İrikiyim iblis, cinayet azmettiricisi Morvan, kendini Beşinci Cumhuriyet'in kahramanı olarak görüyordu.

Kuşkusuz tüm bunların üstüne bir kelime daha söylemeye gerek yoktu ve bu suskunluk İhtiyar'ın hoşuna gidecekti. Kısacası, gönüllü yapılan çalışmalar gizli kalmalıydı. Grégoire, onu orada ne tür bir mahkeme bekliyor olursa olsun, hesabını öbür dünyada verecekti. Zaten en büyük suçu (her halükârda cevap vermeyi kabul edeceği tek suç) Cathy Fontana cinayetiydi. Oysa cinayeti o işlememişti.

– Yerinize oturmanız gerekiyor, bayım. Birazdan iniyoruz.

Erwan gülümseyerek yerine döndü. Kimliğini açık etmeden, plastik duvarları ve yıpranmış halılarıyla toplantı salonlarında beklenen satış mümessillerinin arasında Paris'ten uzaklaşmaktan keyif alıyordu. Onu bekleyen ofis, o salonlardan daha iyi değildi.

Uçağın tekerlekleri piste vurdu. Dışarıda, yağmur, soğuk ve asfalt vardı. Hüzünlü bir kavuşma. Dördüncü kez Brest'e geldiğine inanmakta zorlanıyordu. Diğer yolcular gibi hemen cep telefonuna saldırdı ve mesajlarını kontrol etti; önemli bir şey yoktu. En azından ekibinden arayan olmamıştı. Audrey'den de bir haber çıkmamıştı... Onun sessizliği Erwan'ı kaygılandırıyordu. Louveciennes'de bir şey bulamamış mıydı? Ya da tam tersine bir

sorunla mı karşılaşmıştı? Veya bu sabahı sadece Tour Sokağı'nda komşularla konuşmaya mı ayırmıştı?

Kızı aramaya hazırlanıyordu ki, gelen yolcu salonunun pencerelerinin ardında Yarbay Verny'nin şaşkın yüzünü gördü. Dik yakalı kazağının altından hâlâ pansumanı seçilebiliyordu – Locquirec'teki çatışmada, kurşun geçirmez yeleğinin yakasının hemen üstünden bir kurşun yemişti.

Onu böyle, her zamanki siyah yağmurluğunun içinde görünce Erwan kısa süreli bir hüzne kapıldı. O üç silahşorların sonuncusuydu: Archambault baskın sırasında öldürülmüştü; Le Guen, Kaerverec kurmay başkanlığında görevli yüzbaşı artık orada görev yapmıyordu. Görevinin başında kalmış tek jandarma oydu. Erwan, Audrey'ye hızlıca bir SMS yazdı: "Beni ara." Sonra telefonunu cebine attı.

Kaygılı gülümsemesinden, Erwan subayın kötü bir haber beklediğini anladı (Erwan ona geliş sebebini söylememişti). Kısa bir tokalaşma. Yolculuk ve hava durumuyla ilgili önemsiz konuşmalar. Bu kez ne kahve ne de Brioche Dorée söz konusuydu. Brifing TAHÜ'ye giderken arabada olacaktı.

Erwan gri ve yeşil bir manzara hatırlıyordu, bugün ise o manzaranın kış versiyonu söz konusuydu, grinin grisi. Altından kaya katmanları çıkana dek kazınmış gibi görünen ovaların üstüne demir tozu yağıyordu. Sonbaharın pasından sonra kış, yağmurun altında cilalı bir metal gibi parlıyordu.

Erwan, birkaç kelimeyle Katz-Barraire olayını özetledi. Hem hiçbir şey yoktu hem de çok şey vardı. Zaten çok aydınlık olmayan bir tabloda hep var olan bir gölgeydi. Bu da meseleyi irdeleme zahmetine değerdi. Verny itiraz etmiyordu, gözleri fırtınada dans eden sileceklerdeydi. Sonunda, hendeklerle ve duvarlarla çevrili Charcot Enstitüsü'nün penceresiz cepheleri ıslak fundalığın içinde karaltı halinde belirdi.

– Geleceğimizi haber verdiniz mi?

– Hayır, dedi Verny. Vermem mi gerekirdi?

– Bilakis vermemeniz.

Güvenlik kontrolünden geçtiler, ilk kontrol noktasında silahlarını ve kimliklerini bıraktılar, sonra TAHÜ'nün kalbine girdiler.

Verny çelik kapıdan içeri geçmeden önce, en nihayet suskunluğunu bozdu:

– Tam olarak ne arıyoruz?

– Hiçbir fikrim yok. Ama bir cevaptan daha fazlasını, umarım son noktayı koyabiliriz.

– Philippe Hussenot'yla nasıl tanıştınız?

– Paris-Descartes Üniversitesi'nde onun hocasıydım, davranışçı ve bilişsel terapi dersinde.

– Hangi yıllarda?

– 1986 veya 1987, tam olarak bilmiyorum.

– Kaç yaşındaydınız?

– Kırklarımdaydım.

Jean-Louis Lassay yaklaşık bir saat onları ağaç etmişti. Oyunu kurallarına uygun oynuyordu: Üstelik Erwan psikiyatra "dostane bir ziyaret"te bulunuyordu. Odanın dört bir köşesinde paravan, duvar, kolon yerine geçen üst üste yığılı dosya ve kitapların bulunduğu daracık ofisine oturmuşlardı.

Doktor yine kolejli bir İngiliz gibi giyinmişti, Oxford gömlek ile hazırlık sınıfı öğrencilerinin giydiği türden yeleğin üzerine önünü açık bıraktığı beyaz bir önlük giymişti, bu da gri saçları ve yaşlı playboy görünümüyle onda tuhaf bir karışım oluşturuyordu. Psikiyatr, belirli bir sebebi olmaksızın, Verny'nin dışarıda kalmasını istemişti.

– Birkaç sene sonra birlikte Chatou'daki Feuillantines Kliniği'ni kurdunuz. Sermayeyi nereden buldunuz?

– Philippe sermayeyi bulma işini üstlenmişti. Benim tecrübem nedeniyle, bankalar bizimle ilgilendi.

– Paranın kaynağı neydi? Karısı, Isabelle Barraire mi?

Lassay hafifçe gülümsedi: Sadece bu isim bile, bu yeni sorgulamanın sebebini açıklıyordu – skandalın sebebi de oydu.

– Isabelle, evet... Başlarda kliniğin yönetimindeydi.

Kaderin cilvesi: Psikiyatrlar kliniklerini, daha sonra düzenli hastalarından biri haline gelecek kadının parasıyla kurmuşlardı.

– O sırada evli miydiler?

– Evet.

– 90'lı yılların sonunda klinikten ayrıldınız. Neden?

– Artık klinikle ilgili konularda anlaşamıyorduk. Philippe Feuillantines'i git gide zengin nevrozlular için bir sığınağa dönüştürüyordu. Benim bu tarz bir... işle hiç alakam olmazdı.

Erwan pencereyi işaret etti – yeşermiş çimenlerin ötesini, dikenli telleri, güvenlik kapılarını, kırılmaz camları kastediyordu.

– Siz suçluları mı tercih ediyordunuz?

– Kesinlikle.

– Hisselerinizi sattınız mı?

– Oradan ayrıldığımda, Feuillantines'in değeri pek yüksek değildi. Bugün çok ünlü bir enstitü.

– Doğrudan buraya mı geldiniz?

– Hayır. Kamuya ait birçok kurumun psikiyatri servisinde yöneticilik yaptım. 2005 yılında bu görev teklif edildi. Benim için gerçek bir şanstı.

Erwan bir an katil kaçıklarla ilgili kırıcı bir yorumda bulunmak istedi, ancak vazgeçti. *Saldırgan bir aptal gibi davranma.*

– Bana Isabelle'den bahsedin. Onu iyi tanır mıydınız?

– Evet. 80'li yılların sonunda arkadaştık.

Nedendir bilinmez, Erwan'ın aklına üçlü bir ilişki geldi.

– Hiç evlendiniz mi? diye sordu birden.

– Hayır. Siz neyi peşindesiniz anlamıyorum.

– Hussenot'lara dönelim. Evlilikleri başlarda iyi mi gidiyordu?

– Böyle bir şey söyleyemeyiz. Birbirlerini seviyorlardı, ancak Isabelle'in akıl hastalığı çok sorun yaratıyordu. Isabelle, belki bir psikiyatri klişesi olacak ama, maalesef hastaları kadar rahatsızdı. Bu sorular, tam olarak ne için?

Lassay en ufak bir tereddüt göstermeden onu kabul etmişti, Erwan bu bilgiyi ona vermesi gerektiğini düşündü:

– Isabelle Barraire, geçtiğimiz 17 Kasım'ı 18 Kasım'a bağlayan gece öldü.

– Öldürüldü mü?

– Neden bu fikre kapıldınız?

– Siz cinayet büroda çalışıyorsunuz, değil mi?

– Paris'te, Beaubourg yakınlarında bir arabanın altında kaldı.

– İntihar mı?

– Hayır. Sıradan bir kaza.

– Bundan emin misiniz?

– Evet ve burada bulunma sebebim bu değil. (İstemeden de

olsa otoriter polislere has o otoriter ses tonuyla konuşmuştu.) Isabelle'in akıl sağlığına geri dönelim. Edindiğim bilgilere göre birçok kere Feuillantines'de yatmış.

– Ben aynı şekilde düşünmüyordum. Bu bana deontolojik gelmiyordu diyelim. Ancak Philippe beni ikna etti. Kendisinin yanında olursa onu daha iyi tedavi edeceğini söylüyordu. Onun yeniden doktorluğa başlayabileceğini umut ediyordu.

– Ama olmadı.

– Isabelle bir sürü psikozdan mustaripti, ama en önemli sorun onun paranoya eğilimli bir şizofren olmasıydı.

– Thierry Pharabot gibi?

– Bana neden ondan bahsediyorsunuz?

– O konuya daha sonra geleceğiz. Siz devam edin.

– Tedavilerin sonuçları rastgeleydi. Ayrıca çoğu zaman Isabelle tedavilere riayet etmiyordu.

– Bir psikiyatr olarak, Hussenot onunla evlenirken öngörüden yoksunmuş.

– Ne demek istiyorsunuz? Sadece sağlıklı insanlardan başkasına âşık olunamaz mı?

– Ne demek istediğimi gayet iyi anlıyorsunuz. Philippe'in, Isabelle'le birlikte yaşamanın imkânsız hale gelebileceğini tahmin etmesi gerekirdi.

– Düzeleceğine inanmıştı... (Sesinde bir kabullenmişlik vardı.) Hepimiz inanmıştık...

– İlk karşılaşmamızda, bana bir akıl hastalığının hiçbir zaman iyileşmediğini söylemiştiniz.

– Doğru. Sadece bir düzelme... hedeflenebilir.

– Öyleyse neden Philippe ondan çocuk yaptı?

– Hep aynı sebepten: Her şeyin yoluna gireceği umudu.

– Anneliğin onu tedavi edeceğini mi düşünüyordu?

– Bilmiyorum. Bizler psikiyatrız. Bu tür boş şeylere inanmamak için bize para ödüyorlar, diye tuhaf bir hırçınlıkla karşı çıktı; sanki o da uzak bir geçmişte bu tür basmakalıp düşüncelerin kurbanı olmuştu. Hayır, birlikte bir aile kurmayı başaracaklarını düşünüyordu, o...

Soğuk nevale birden sustu.

– Bu anlamsız sorgulamanın sonu nereye varacak? diye öfkelendi, çalışma masasının üstündeki bir bloknotun yerini değiştirirken. Buraya neden geldiğinizi, bana on yıldan fazla bir süredir görmediğim insanlar hakkında neden sorular sorduğunuzu söyleyecek misiniz?

Erwan açıklama yapmaktan kaçınabilirdi, ancak güçlü bir pozisyonda değildi ve sormak istediği hâlâ pek çok soru vardı. Boğazını temizledi ve küçük bir açıklama yapmaya karar verdi.

– Isabelle kaza geçirdiğinde, Éric Katz adını kullanıyordu ve Paris'te, erkek kılığında psikanaliz yapıyordu. Eski kocasının hastalarını toplamıştı. Hatta az çok kendini onun yerine koyuyordu diyebiliriz. Bu sizi şaşırtıyor mu?

– Hayır.

– Bu tür insanlar nasıl topluma salmabilir?

– Sizinle bu tür meseleleri tartışmak istemiyorum, dedi Lassay kibirli bir tavırla. Yüzyıllık araştırmaları, uzmanlıkları, psikiyatri bilgisini yargılıyorsunuz ve...

Erwan gülümsedi – henüz cephanesi tükenmemişti.

– Ayrıca Isabelle'in eski kocası ile çocuklarının cenazesine katılmadığını ve daha sonra onları mezarlarından çıkarmak için mezarlığa geldiğini de biliyoruz.

– Siz neden bahsediyorsunuz?

– Onların iç organlarını çıkarmış, sonra balsamlar sürerek ve bandajlayarak onları Eski Mısır usulünde tahnit etmiş. Lilas'daki mezar odasında onları düzenli olarak ziyaret ediyordu.

Psikiyatr biraz teatral bir hareketle başını ellerinin arasına aldı.

– Bütün bunları bana neden anlatıyorsunuz?

– Isabelle Barraire'i en son ne zaman gördünüz?

– 2000'li yıllarda... boşandıkları zaman.

Saniyenin onda biri kadardı ama olmuştu, Lassay tereddüt etmişti. Yalan söylüyordu ve bu yalanın ardında Erwan'ın aradığı bilgi vardı.

– O dönemde, nerede tedavi görüyordu?

– Ama... benim o konuda bir bilgim yok.

Bir anda Erwan olan biteni anladı: Karısını kendi kliniğine kapatan Hussenot'dan sonra Lassay onu TAHÜ'ye kabul etmişti.

– Çok iyi biliyorsunuz, diye bağırdı Erwan, elinin içiyle masaya vurarak, çünkü burada, Chatou'da onunla siz ilgilendiniz!

Lassay koltuğunda büzüldü, kıpkırmızı olmuştu. Erwan, kaçık Nazi ile Beyaz *nganga* arasındaki bağlantıyı saklı tutuyordu.

– Boşandıktan sonra onun sorumluğunu almamı benden Philippe istedi, diye mırıldandı sonunda doktor. Çocuklar için tehlikeli bir hale gelmişti.

– Buraya ne zaman yattı?

– 2003'te.

– Burada ne kadar kaldı?

– Üç yıl... diyebilirim.

Erwan'ın kanı donmuştu: Bu küçük dünyanın birbirini tanımasından daha şaşırtıcı bir şey yoktu.

– Thierry Pharabot'yla görüşüyor muydu?

– Elbette hayır!

Lassay, sanki kızgınlığın verdiği enerjiyle doğrulmuştu. Psikiyatr kuşkusuz abartıyordu. Birkaç saniye, biraz gülünç bir sessizlik içinde geçti.

– Bunu size daha önce de söyledim, dedi sakin bir ses tonuyla, Pharabot'nun diğer hastalarla teması yoktu. Zaten Isabelle tehlikeli hastalar bölümünde tedavi görmüyordu. Daha doğrusu, hep enstitünün hastane bölümünde kaldı: Yani şu anda bizim bulunduğumuz kısımda.

Yeni bir yalan daha. *Sıkıştırmaya devam et.*

– Doktor, Isabelle'in Thierry Pharabot'yu tanıdığına dair elimizde kanıt var. Ve hiç şüphesiz, geçen eylül ayında Paris'te cinayetler işleyen adamı da tanıyordu.

– Bu imkânsız.

– Bana ne kadar erken gerçeği söylerseniz o kadar çabuk beterinden kurtuluruz.

Lassay, dosya yığınlarının arkasında kaybolacak kadar, yeniden koltuğunda büzülmüştü.

– Doktor, diye yineledi Erwan, bu kez daha yüksek sesle. Er ya da geç bu bilgileri elde edeceğim. Hem zaman kazanalım hem de bu bilgileri siz verin. Bu da sizin iyi niyetinizin göstergesi olsun.

– Beni tam olarak neyle suçluyorsunuz?

– Henüz hiçbir şeyle, ama beni böyle oyalamaya devam ederseniz, sizi cinayetlere suç ortaklığı yapmakla itham etmek zorunda kalabilirim.

Beriki kafasını salladı, yenik düşmüş bir hali vardı.

– Bizim alanımızda, araştırmalar bazen çok hızlı gelişir. Moleküller...

– Konumuzun dışına çıkmasak.

– Ama bu hikâyenin en önemli kısmı. İlaçlar sayesinde, Isabelle iyileşme belirtileri gösterdi ve ben... sonunda onu yanına aldım.

Erwan şaşkınlığını gizlemedi:

– Charcot'da sizinle birlikte mi çalıştı?

– Tabii gayriresmi olarak... Ama işbirliği mükemmel sonuçlar verdi. Isabelle parlak bir psikiyatrdı. Onun yaklaşımı...

– Bu şekilde mi Pharabot'yu tanıdı?

– Her zaman onun yanında değildim, diye soruyu geçiştirdi psi-

kiyatr. Thierry özel bir vakaydı ve personelden çok az kişinin ona yaklaşma izni vardı. Vizitelerden yararlanarak, belki...

Lassay bir sürü ayrıntıyla ana konudan uzaklaşmaya çalışıyordu, buna rağmen Erwan müdahale etmeden dinliyordu. Doktor epeyce risk almıştı. Barraire ile Pharabot arasında bir tanışıklığa meydan vermek, barut deposunda kibrit çakmak demekti.

Buradan yola çıkarak her türlü tahminde bulunulabilirdi. Isabelle'in Çivi Adam'a hayranlığı. Güzel kadınla temasa geçen canavarın uyanması. Yombe büyüsüne giriş dersi. Charcot'nun dikenli tellerinin ardındaki fetişist faaliyetler. Hatta daha da ileri gidilebilirdi. Kripo mesajlarını kilit altmda tutulan kişiye iletmesi için kadınla yakınlık kurmuş olabilir miydi? Ya da tam tersi mi olmuştu? Çivi Adam belki de Isabelle'in aracılığıyla bir dizi cinayete kılavuzluk yapmıştı. Eylül ayında işlenen cinayetlere? Hayır. Pharabot 2009'da ölmüştü. Ama Barraire, ne de olsa yeni bir kâbus konusunda hâlâ açık bir pencereydi. *Manzaranın güzelliğine bakın.*

– Sizin yanınızda ne kadar kaldı?

– 2006'ya kadar. Philippe çocuklarıyla birlikte araba kazasında ölünce ortadan kayboldu.

– Onu bulmaya çalışmadınız mı?

– Elbette çalıştım. Kaygılıydım. Size söyledim: Çok özel bir tedavi protokolüyle daha iyiye gidiyordu, ancak çocukları ölünce tedaviyi kesti. Ona telefon ettim, onu aradım, onunla yeniden ilişkiye geçmek için elimdeki bütün imkânları kullandım. Bana hiç cevap vermedi...

Erwan'ın aklına basit bir gerçek daha geldi:

– Ne zamandan beri onunla yatıyordunuz?

Lassay, oturduğu koltuk fırlatmalıymış gibi birden ayağa sıçradı. Öfkeden titriyordu, yumrukları sıkılıydı, sanki çevrede kıracak bir şeyler arıyordu. Ama aynı zamanda da son derece kırılgan görünüyordu. Erwan onun bam teline basmıştı.

– Sizi... sizi men ediyorum... diye kekeledi doktor.

– Sadece basit bir soru sordum.

Psikiyatr küçük ofisinde yürümeye başladı: Üç adım bir yöne, üç adım diğer yöne...

– Bilmiyorum, artık bilmiyorum.

Erwan üstelemedi. Isabelle kendi çıkarları için ona boyun eğmiş olmalıydı. Ama tam olarak hangi çıkarlar söz konusuydu?

– Pharabot'nun ölümünden sonra yeniden ortaya çıkmadı mı?

– Hayır. Sizi temin ederim: Nerede olduğunu bulmak için her

şeyi denedim. Size bir kez daha söylüyorum: Durumu beni kaygılandırmıştı ayrıca... ona çok bağlanmıştım.

Polis de ayağa kalktı. Boğazı kurumuştu. Gırtlağındaki nem oranı sıfıra inmişti. Buraya son noktayı koymaya gelmişti, ama yeni bir hikâye için yeni bir sayfa açılıyordu.

– İlk karşılaşmamızda bana neden bundan bahsetmediniz?

– Bu yıllar önceydi: Ben düşünemedim...

– Hem de Pharabot'yu taklit eden bir katil arıyor olmamıza rağmen?

– Ne demek istiyorsunuz? Isabelle'in eylül ayındaki cinayetleri işlediğini mi?

Erwan bıkkın bir el hareketiyle bu varsayımı reddetti: Böyle düşünmüyordu. Şizofren kadın ile *nganga* arasında başka bir adam vardı – Kripo ya da daha başka biri.

Konuşmayı sonlandırmak için resmi bir ses tonu takındı:

– Yarbay Verny ve adamları, hastalarınız ile hastane personelini sorgulamak için gelecekler. Isabelle'in kimlerle dostluk kurduğunu, o dönemde birilerinin bir anormallik hissedip hissetmediğini öğrenmek istiyorum.

– Anormallik mi? Nerede olduğumuzu unutuyorsunuz:

– Charcot'dan ayrıldıktan yıllar sonra ve deliliğine, çocuklarının ölümüne, yaptığı kimlik gaspına rağmen Isabelle, Pharabot'yu unutmamıştı. Belki de burada suç ortakları vardı. Serbest bırakılma ihtimali olan hastalar ve...

– Size söyledim: Hastalarımız tedavi edilebilir hastalar değil.

– Hepsi bu duvarların ardında mı ölüyor?

– Ya da başka yerlere nakledildiyorlar, ancak sizin uluslararası Çivi Adam fikriniz son derece gülünç.

Erwan aslında Isabelle'i bir aracı olarak düşünüyordu. Pharabot sadece bu kadın psikiyatra konuşuyor ve Isabelle de diğerlerine söylüyordu. Sonunda akıl hastanesinden ayrılmış, belki de Lassay'ye rağmen Charcot'dan çıkmış başka hastalarla ilişkisini sürdürmüştü. Ya da tam tersine, Çivi Adam'ın dışardaki yandaşları ona gelmişti. Erwan Di Greco'yu, Lartingues'i, Redlich'i ve Irisuanga'yı düşündü, ama onlarla arasında bir bağ hissetmiyordu. Daha başkaları da olabilir miydi? Korkutucu bir manzaraydı: Toplumun içine sızmış kötülük dolu tilmizler. Hâlâ toplumun içinde gizlenmekte olan ve... her an öldürmeye hazır bir tür tarikat.

Lassay kapıyı açmıştı: Görüşme sona ermişti. Playboy artık öfkeli görünmüyordu, daha ziyade yıkılmış gibiydi. Kuşkusuz onda

hep var olan bu düşüncelere, Erwan'm gelmesi bir anda tehlikeli bir gerçeklik kazandırmıştı.

– Bana hâlâ en önemli şeyi söylemediniz, başkomiser. Isabelle'in ölümü ile Çivi Adam'ın cinayetleri arasında nasıl bir bağ var?

Bu tehdidi Bay Oxford'la paylaşmamak için herhangi bir neden yoktu.

– Isabelle'in son sözleri "Çivi Adam ölmedi" oldu.

– Ondan yaşayan bir varlık olarak bahsetmiyordu, diye karşılık verdi Lassay, hiç tereddüt etmeden. Onun ruhundan, onun yarattığı etkiden bahsediyordu.

– Belki de ama bu yine de kötü bir haber. (Kapıdan çıktı.) Pharabot'yu burada tutarak, yayılmaya devam eden bir virüsü kuluçkaya yatırmış oldunuz.

Psikiyatrın beti benzi attı.

– Siz... siz cinayetlerin devam edeceğini mi söylemek istiyorsunuz?

Erwan cevap vermeden uzaklaştı. Susuzluk gırtlağını kavuruyordu. Gözünün önünde kâbus gibi görüntü belirdi. Gecenin karanlığında, son derece aydınlık kompartımanlarıyla yol alan bir tren. İçinde de ceplerinde çiviler ve cam kırıkları bulunan, ruhları Yombe inancıyla dolu bir sürü kaçık.

Gaëlle, *Ölüler Adası*'nın ressamı Arnold Böcklin'e atfedilen bir sergiyi görmek için daha önce de Lozan'a gelmişti. Mumbanza'yla olan randevusu, Ouchy semtinde, XIX. yüzyıl neoklasik mimari örneği büyük bir yapı olan Château Rappaz'daydı – yeniden ortaya çıkmak için iki dünya savaşının bitmesini kendilerinden emin bir şekilde bekleyen kurnaz kişiliklerin yaşadığı şu İsviçre saraylarından biri. Otelin, İsviçre'ye özgü huzur ve sükûnet dolu bir atmosferi vardı: Göz alabildiğine uzanan Leman Gölü, yükseklerde Alp Dağları ve ikisinin ortasında da sis. Otel pencerelerinin altındaki marinada salınan yelkenlilerden gelen tıngırtalara kendinizi teslim ederek oyalanmaktan başka yapacak bir şey yoktu.

Babası, sık sık Edgar Allan Poe'dan alıntı yapardı: "Görünmemek için en iyi yöntem saklanmamaktır." Lozan'a gitmek için 8.02'deki yüksek hızlı trene binmiş ve üç saat sonra gümrükten geçmişti. Pasaportuna bakmışlar, çantasını kontrol etmişlerdi. Herhangi bir sorun yoktu. Kendisine benzeyen bir arkadaşının belgelerini almıştı ve Parisli *it-girl* gibi giyinmişti: Lacivert kaban, kot pantolon, bere ve Tom Ford gözlükler, *lütfen yani.* Gün içinde, onun gibi en az elli kız sınırdan geçiyordu. Küçük sokak sürtükleri ya da milyoner kocalarının nakit paralarını taşıyan genç kadınlar.

11.30 taksi. 11.45 otele giriş. Araba yolculuğu şehrin dümdüz ve doğru bir çizgi halinde uzandığını keşfetmesine yeterli olmuştu, oysa göle doğru inen hafif eğimli yokuşlarıyla sanki şehrin hiçbir şeyin yumuşatamayacağı dik başlı ve mağrur bir havası vardı. Gaëlle İsviçre'yi seviyordu. Onun gözünde şehir bir tür saflıkla bezenmişti: Paranın, irtifanın, egoizmin saflığı burada yasaydı. Gaëlle burada, insan doğasına ilişkin taşa ve arduvaza yontulmuş bir içtenlik, bir açık yüreklilik görüyordu.

Neden diğer pislikle aynı otele yerleşiyordu? Babasının söylediği başka bir söz daha vardı: "Gelirken görünmemenin en iyi yolu, önceden orada olmaktır." Odasına geldiğinde, belboyu 50 İsviçre frangıyla –neredeyse 50 avroya eşdeğer– defettikten sonra, temiz İsviçre havasını ciğerlerine çekmek için penceresini açtı.

Öğle yemeğini odasında yiyecek, ardından da şehrin yeni sosyetik mahallesi Flon semtinde alışverişe çıkacaktı. Daha sonra otelin spa'sında, yaptığı alışverişler hakkında estetisyenlerle laflayarak vakit geçirecekti. Yumuşak, parlamış ve masum. Arından güvenlik kameralarının yerlerini tespit etmek için, otelin koridorlarında ve katlarında kaybolacaktı.

Ve nihayet saatler 18'i gösterecekti.

İkindi kahvaltısı zamanı, hazinem...[24]

24. Trésor Mumbanza'nın adına gönderme; *trésor*'un Türkçedeki anlamı "hazine"dir. (ç.n.)

Dönüş yolunda, Erwan hiç konuşmadı. Öğrendiği bu yeni bilgileri kafasında evirip çeviriyor ve eylül ayındaki soruşturmasıyla birleştirmeye çalışıyordu. Olmuyordu. Her şekilde Philippe Kriesler çerçevenin dışında kalıyordu. Sonbahardaki soruşturmada yanılmış mıydı?

Çivi Adam ölmedi.

– Geldik.

Ön camın ardında, büyük gri bir vatozu çağrıştıran ondüle çatısıyla havaalanının terminal binası görünüyordu. Hâlâ yağmur yağıyordu; arabanın tavanına vuran damlaların tıpırtısı bir kronometrenin düzenli işleyişini anımsatıyordu. Arabadan çıkarken Erwan Verny'yi kısaca bilgilendirdi: Bir manga jandarmayla gidecek, Charcot'daki hastaları ve hemşireleri Thierry Pharabot ve Isabelle'le olan ilişkileri, bağlantıları konusunda sorgulayacaktı.

– Lassay kabul etti mi?

– Belki de eylül katilinin suç ortağı olan, en az hastaları kadar deli bir psikiyatrın hastanesinde çalışmasına müsaade etmiş. Daha da kötüsü, onunla yatıyormuş. Zorluk çıkaracak durumda değil.

Verny ikna olmamış gibiydi.

– Size her zaman yardım etmeyi kabul ettiğimi biliyorsunuz, dedi ihtiyatlı bir ses tonuyla. Hatta hukuk kurallarımn dışına çıktığımızda bile...

– Ee yani? diye sabırsızlandı Erwan.

– O dönemde, elimizde yine de bir dava vardı. Bugün hiçbir şey yok. Ne bir suç ne bir soruşturma. Adamlarımı bu durumda nasıl görevlendirebilirim? Ayrıca elimdeki işlerden vazgeçmemi mi istiyorsunuz?

– Bana güveniyor musunuz, güvenmiyor musunuz?

– Elbette güveniyorum ama...

– En iyi adamlarınızı seçin: TAHÜ'ye geri dönün, personeli, hastaları iyice silkeleyin. Sorularla bunaltın. Ayrıca tüm telefon çağrılarını, interneti inceleyin. Enstitüden hangi bilgiler dışarı çıkmış ve kimlere gönderilmiş görelim. O duvarların arasında gizli kapaklı bir şeyler döndü ve her neyse, suratımızda patlamadan onu bulmanız gerekiyor.

Terminalin önünde, onları yağmurdan koruyan çatı sundurmasının altında duruyorlardı. Yüzü rüzgâra dönük, elleri yağmurluğunun ceplerinde, Verny rıza gösteriyordu, coşkulu olduğu söylenemezdi.

– Özellikle, diye devam etti Erwan, Jean-Louis Lassay'yi elinizden kaçırmayın.

– Ondan tam olarak niçin kuşkulanıyorsunuz?

– Ya çok aptal olduğu ya da bizden hâlâ bir şeyler sakladığı için.

Verny kapüşonunun altında bir sigara yaktı.

– Bu enstitüye çok fazla entrika yüklüyorsunuz.

– Sadece zenginlere yüklüyoruz ve Charcot'da da bu potansiyel var. Ayrıca bir katili, bir tür (Erwan TV dizilerinin klişesine düşmekten korkarak doğru kelimeyi aradı, sonra buldu) kötülük gurusunu barındırdılar.

Jandarma hâlâ aynı şüpheci tavırla kımıldamadan duruyordu. Bununla birlikte, hiç kuşkusuz Locquirec'teki çatışmayı ve Archambault'nun ölümünü unutmamıştı. Bölgede bir kötülük kaynağı düşüncesi kulağına doğru geliyordu.

– Elinizden gelenin azamisini yapın, dedi Erwan, Verny'nin omzuna dostça vururken. Bu akşam sizi ararım. Her halükârda, Bretanya'ya en kısa zamanda geri geleceğim.

– Ne için?

– Babamı toprağa vermek için.

Terminal binasına girdi ve kayıt bankosuna doğru giderken, cep telefonuna bir numara girdi. Charcot'nun gizli komplosu içinde, aklına muhtemel bir oyuncu –seçkin bir parça– gelmişti.

– Tonfa? Erwan. Nasıl gidiyor?

– Katz'ın hastaları tarafından sürekli reddediliyorum.

Tam bir açmaz. Bu insanlar seansların gizliliğiyle korunma altındaydı – Tabipler Birliği buna "mutlak profesyonel gizlilik" diyordu.

– Boş ver. Zaten yeterince boka batmış durumdayız. Barraire ailesi?

– Onlar da pek hevesli değiller. Paris'te "Domanges" tabelalarını belki daha önce görmüşsündür. Önce petrol, daha sonra trikloretilen kullanarak, kuru temizleme yöntemini XIX. yüzyılda neredeyse onlar icat etmiş.

Her kelimede, Tonfa sanki esneyecek gibiydi. Erwan ona hak veriyordu: Bakir bir erkeğin coşkusuyla bile, bu tür bilgilerle hiçbir halt yapılamazdı.

– İlginç tek nokta, Isabelle Barraire'in hâlâ grubun hissedarı olması.

– Ne kadar hissesi var?

– Bilmenin imkânı yok: Anonim şirket. Ama kararları dikkate alınıyormuş.

Bu, ne psikiyatrın profiliyle ne de onunla artık hiçbir ilişkisi kalmadığını iddia eden erkek kardeşinin ifadesiyle örtüşüyordu. Onun herhangi bir aile toplantısına ya da şirket genel kuruluna erkek kılığında katılmış olduğunu düşünmek, çok saçma görünüyordu.

Erwan asıl acil konuya geçti:

– Senin için bir işim var. Eylül ayında, Charcot TAHÜ'sünde çalışan hastabakıcılardan birini tutukladık, José Fernandez adında biri.

– Plug? Onu çok iyi hatırlıyorum.

İlik nakillerinin ikincil suç ortağı. Yakılmadan önce Thierry Pharabot'nun cesedinden hücreleri o almıştı.

– Hâlâ hapiste mi yoksa serbest mi bırakılmış öğrenmek istiyorum. Son haberlere göre, mahkemeye çıkmadan önce Fleury'ye nakledilmiş.

Erwan, Plug'ün Kasım 2009'da beyin kanaması ve inme intibaı vermek için Thierry Pharabot'yu yatağında bizzat boğduğuna inanıyordu. Ama bu suç için elinde kanıt yoktu, "yasal olmayan yollarla kadavradan hücre çalma" suçlamasıyla yetinmek zorundaydılar; bununla da fazla ileri gidilmezdi. Ve ayrıca adamın itirafları zor kullanarak alındığı için, bir avukat kolayca bu suçlamayı düşürebilirdi.

– O tarafta yeni bir şey var mı? diye sordu Tonfa; uyanmış gibiydi.

– Bilmiyorum. Isabelle Barraire Charcot'da kalmış. Kuşkusuz orada tonla bağlantı kurmuştur. Bana Plug denilen o götvereni bul ve mümkün olduğunca çabuk sorgulayabilmem için acele et. Audrey'den haber var mı?

– Hayır. Bu sabah gelmedi. Ama dün ona attığın fırçadan sonra...

Erwan'm ona verdiği görevden kimsenin haberi yoktu. Eğer o tarafta bir şeyler ters gittiyse kendini bu konuda hiçbir zaman affetmeyecekti.

Tonfa'dan saklamayacaktı. Birkaç kelimeyle ona Louveciennes'deki villa olayını açıkladı. Belki hiçbir şey yoktu, belki de Katz-Barraire'in gizli iniydi.

– Audrey'yi dün gece oraya gönderdim, diye itiraf etti.

– Yalnız mı?

Erwan cevap vermedi. *Saf düşüncesizlik.* Kimse tam olarak psikiyatrın deliliğinin nereye kadar uzanabileceğini ya da suç ortakları olup olmadığını bilmiyordu. Audrey'yi aslanın ağzına atmıştı. Marjinal yeteneklerini kanıtlamak isteyen hazır ve nazır bir Audrey...

– Adresi not et, dedi sonunda. Domaines Sokağı, 82 numara. Elindeki her şeyi bırak ve oraya git.

– Yanıma kimseyi alayım mı?

– Favini. Beni de hemen arayın.

– Saat kaçta iniyorsun?

– 17.40'ta.

– Seni almak için orada olacağız. Audrey'yle beraber, diye ekledi Tonfa, kuşkusuz havayı rahatlatmak için.

Telefonu kapatırken Erwan bir SMS geldiğini fark etti. Riboise'dan. Padre'nin otopsisi bitmişti. Onun versiyonu teyit edilmişti. *Gömülebilir.*

Saat 16'ydı. Yolcular uçağa biniyordu. İki gün sonra Morvan'ın cenazesiyle geri döneceğini düşünerek adımlarını hızlandırdı. İhtiyar sözüm ona Kelt kökleri hakkında onlara hep maval okumuştu. Kadavra olarak da olsa, Morvan sonunda gerçek bir Bröton olacaktı.

Saat 18, Château Rappaz Oteli. Gaëlle, odası ile Trésor Mumbanza süiti arasındaki iki katı çıkmak için servis merdivenlerine yöneldi. Gece elbisesi masrafı yoktu: En iyi kısım derindeydi. Vücudunu sımsıkı saran siyah streç elbise, yüksek topuklu ayakkabılar, gümüş küpeler ve parlak taşlı el çantası.

Ayrıca hepsinin üstüne bir de manto giymişti: Ne Mumbanza ne de adamları onun otelde kaldığından şüphelenmeliydi. Sözüm ona dışarıdan geliyormuş gibi, kendini tanıtmadan resepsiyon bankosunu geçmiş ve doğrudan odaya çıkmıştı. Ziyareti gizliydi, ve kimse ne denli gizli olduğunu tahmin edemezdi.

Gözlem yapabildiği kadarıyla (penceresi otelin ana girişine bakıyordu) Mumbanza güruhuyla birlikte saat 16 civarında otele gelmişti. Beyefendi şatafatlı bir şekilde seyahat ediyordu: Bir veya iki eş, bir sürü çocuk, dadılar, oda hizmetçileri ve bir koruma ordusu; Payol'ün dediğine göre, korumaların arasındaki iki Luba bir an bile peşinden ayrılmıyordu. Maiyeti ikinci kata, Gaëlle'in katma yerleşmişti: Gaëlle onların gürültüyle odalara girdiklerini duymuştu. General ise dördüncü kattaki, gölü ve Alpler'i panoramik bir şekilde gören 418 numaralı süite yerleşmişti.

Gaëlle ile Boss (Mumbanza'nın Lubumbaşi'deki lakabı) arasında en ufak bir temas olmamıştı. Payol, Gaëlle'e ödemeyi Paris'te yapmıştı; öngörülen 3000 avronun yarısını peşin vermişti, kalanını döndüğünde ödeyecekti. Eğer hizmetinden memnun kalınırsa, her zaman elden ek ödemeler yapılabilirdi.

Dördüncü kattaydı. Gaëlle ne gergin ne de tedirgindi. Koridorun lâl rengi duvar kaplamaları ona Ingmar Bergman'ın *Çığlıklar ve Fısıltılar* filminin dekorlarını çağrıştırdı – İsveçli yönetmen kırmızı için "ruhun derinliğinin rengidir" demişti.

Dördüncü katın batı köşesinde yer alan 418 numaralı süit servis merdivenine yakındı. Yolunun üstünde herhangi bir güvenlik kamerası yoktu. Oda kapısının önünde iriyarı iki koruma bekliyordu, her hallerinden ölesiye sıkıldıkları anlaşılıyordu. Gaëlle'in gelişi onlara eğlence oldu. Âdeta saldırırcasına, orasını burasını mıncıklayarak uzun uzun ve açgözlülükle üstünü aradılar – sonuçta onların da malın tadına bakmaya hakları vardı.

İki cehennem zebanisinden biri Gaëlle'in çantasını açtı ve içindeki küçük naylon torbayı aldı.

– Kondom yok dendi.

– Bunlar ameliyat eldivenleri.

– Ne yapmak için?

– Sence?

Siyahi kikirdedi. Kapıya vururken poşeti Gaëlle'e geri verdi. Kapıyı Mumbanza'nın bizzat kendisi açtı. Elinde cep telefonu, tek kelime etmeden Gaëlle'i içeri aldı, keyifsiz olduğu her halinden belliydi. Gaëlle de ona ayak uydurarak hiç konuşmadı ve sessizce mantosunu çıkardı.

General hakkında araştırma yapmış ve fotoğraflarını internette görmüştü. Üçboyutlu versiyonu çok daha ürkütücüydü: Boyu en az bir metre doksan santimdi, yüz yirmi ya da yüz otuz kilo olmalıydı. Bu boyutu babasından dolayı çok iyi biliyordu ama süitindeki bu yarma çok daha iriyarıydı. Koyu renkli bir takım giymişti, odanın içinde dolaşırken elbisesinden boğuk kumaş hışırtıları ve belli belirsiz metal şıngırtıları geliyordu – kuşkusuz bir yığın kasaya ait anahtarların sesi. Sivri uçlu ayakkabıların içindeki ayakları Gaëlle'e çok büyük göründü.

Mumbanza ona en ufak bir ilgi göstermeden telefonunun tuşlarında geziniyordu. Ekranın ışığı adamın bazalt rengi yüzünde dans ediyordu. Gaëlle onu tahrik etmekten kendini alamadı:

– Madem böyle, ben de film izleyebilir miyim?

Siyahi onu hatırlamış gibi yaptı. Böyle anlarda, uzun süre bedeninden tiksinmiş olduğu için Tanrı'ya şükrediyordu. Sonra adım adım bu mutsuzluğun üstesinden gelmiş ve kendine saygısını kazanmıştı. Bugün vücudunun her bir milimi seviyordu. Ya da daha çok bir asker gibi sahip olduğu silahlardan emindi. Onun cazibesini, gücünü, baştan çıkarıcı etkisini çok iyi biliyordu.

Generalin bağıracağını düşündü ama yüzünü her an gülümsemeye dönüşebilecek bir şekilde buruşturdu.

– Küstahlıkta üstüne yok.

– Bütün kışı burada geçirecek değiliz, değil mi?

Adam sırıttı. İşte, Afrikalı karşısında nasıl biri olduğunu anlamıştı. Bu küstah küçük Beyaz fahişeyi yola getirmesi gerekiyordu. Şimdiden salyaları akmaya başlamıştı.

– Bir şeyler içmek ister misin? diye sordu telefonu cebine koyarken.

– Şampanya.

Adam kadife kanepenin önündeki sehpayı işaret etti: Üzerinde bir buz kovası duruyordu; kovanın içinde, üzeri boncuk boncuk parlak su damlalarıyla kaplı bir şişe vardı. Onun az ilerisinde, bir arena kadar geniş bir yatak bulunuyordu.

– Ben hallederim! dedi Gaëlle, yıllanmış şişeyi eline alırken.

Mumbanza bu kızın tarzından hoşlanmış gibiydi, ama gözbebeklerinde sadizmin pırıltısı görülüyordu. Esaret altında, horlanarak, ırkçılığa maruz kalınarak geçen yüzyıllarla beslenmiş bir acımasızlık. Gaëlle, süt beyazı dolgun küçük bedeniyle Beyaz adamın kibrinin bedelini ödeyecekti. Mumbanza halkı için savaşan türde adamlardan değildi. Sadece Beyaz adamın ağırlıklı hâkimiyetini kendi lehine çevirmek istiyordu. Bakışlarıyla "Seni arkadan becereceğim, ve bunu BM'nin şerefine yapacağım" diyordu.

Gaëlle şişe mantarının çevresini saran küçük teli açarken, sahte bir neşe içinde sordu:

– Bekçi köpeklerinin silahları var mı?

– Elbette.

– Silahlarıyla gümrükten geçebildiler mi?

– Ben Kongoluyum, yavrum.

– Ya sen, sen de silahlı mısın?

Mumbanza elini erkeklik organının üstüne koydu.

– Bundan şüphen mi var, güzelim?

– Hayır. Yani gerçekten... silahın var mı, demek istiyorum.

Bu soru artık fazlaydı. Siyah adamın gözlerinde bir şüphe kıvılcımı yandı.

– Sen neyin peşindesin, yosma?

– Bana senin general olduğunu söylediler.

– Ee, yani?

– Üniformalı değil misin? Madalyaların yok mu?

Adam, içinde yarı otomatik bir silah bulunan deri kılıfı gösterecek şekilde ceketinin eteğini hafifçe araladı.

– Seni tahrik mi ediyor? Külotunu mu ıslatıyor?

Gaëlle diliyle dudaklarını yaladı.

– Hmmmm... Bayılıyorum, diye cilve yaptı mantarı patlatırken.

En aptal, en iğrenç bayağı tavırlarla davranmayı seviyordu, Özellikle de bugün. Her seferinde babasını düşünüyordu. Onu eğitimli, kibar bir kız yapmak için babasının gösterdiği despotça çabayı. Babanın umutlarını boşa çıkarmış, hayallerini yıknuştı. İntikamından emin bir şekilde, dişlerini sıkarak en kötüsü olmaya çalışnıştı. Ama bugün tam tersiydi: Buraya onurunu kırmaya değil, onurlandırmaya gelmişti. Sırf onun intikamını alacaktı. Sanki bütün yollar babaya çıkıyordu...

Şampanya kadehlere akıyordu. Mumbanza ceketini çıkardı, sonra silahını, Gaëlle'in uzağındaki bir koltuğun üstüne koydu. Silahı tamamen unutturmak amacıyla, Gaëlle uzun elbisesinin omuz askılarını indirdi. Bir erkeği baştan çıkarmak için bilgece hesaplara gerek yoktu. Erkek somut bir bilinıdi. Öngörülebilir bir bahisti.

Mumbanza hâlâ ayakta, aç gözlerle onu seyrediyordu. Kadehi sağ elindeydi, sol eliyle pantolonunun üstünden, fütursuzca aletini sıvazlıyordu.

Gaëlle, boğazının derinliklerinden bardak içinde sallanan zarların sesi gibi çıkan bir kahkaha attı, adama göz kırptı. Korku, soğuk bir serum gibi damarlarına nüfuz etmeye başlıyordu.

Avucunun içinde, mantar tıpayı sımsıkı tutuyordu.

Cinayet silahını.

Birkaç dakika sonra, banyoya kapanmış Gaëlle, *Ekselansları*'nın küçük orjisi için hazırlanıyordu.

Cezayir Savaşı sırasında, Fransız askerlerinin tecavüzünden korunmak için Cezayirli kadınların vajinalarına patatese gömülü bir jilet yerleştirdiklerine dair bir efsane vardı. Doğru ya da yanlış, bu söylentiler Asya'ya kadar yayılmıştı: Vietnam Savaşı'nda Vietnamlı kadınların da aynı şeyi yaptıkları söyleniyordu. Son olarak da DKC'de –2007'de dakikada bir tecavüz– kurbanların çekirdekli meyvelerle aynı tekniği kullandıkları iddia ediliyordu; bu teknikte çekirdek, jileti bloke edip derine gömülmesini engelliyordu.

Listeye İsviçre'nin de eklenmesi gerekecekti.

Gaëlle pudralığından yarım jileti çıkarmıştı. Hızla ileri geri yaparak, jileti mantara oturttu, ardından vulvayı hafifçe ıslatmak için eline tükürdü. Gözlerini kapattı, doğal bir yer bulana kadar mantarı içeri yerleştirdi ve külotunu çekti.

Hareket kabiliyetini kontrol etmek için birkaç adım attı. *Mükemmel.* Aynada kendine baktı ve korkunun tüm bedenine yayıldığını gördü: Beti benzi atmıştı. Vücudu boncuk boncuk terle kaplanmıştı, her tarafı karıncalanıyordu. Elleri kolları hafif titremelerle sarsılıyordu. Kaslarını gerdi: Korkunun onu ele geçirmesine izin veremezdi. *Kesinlikle olmaz.* Parfümlenmiş, soyunmuş bir halde –payetlerle süslü iç çamaşırları vardı (Mumbanza'ya da gereken buydu: Cristal Roederer'in[25] şık, parıltılı, seksi versiyonu)– banyodan çıktığında bildiği en müstehcen rahat tavırları sergiliyordu. Yarma, zevkle homurdandı. Gömleği ve pantolonu üstündeydi, ama bir av borusu gibi kıvrık kocaman aletini çıkarmıştı. Dimdik duran pembe başıyla *golligow*'ları XIX. yüzyılın ko-

25. Ünlü şampanya imalatçısı Louis Roederer'in en ünlü şampanyası; ilk 1876'da, Rus Çarı II. Aleksandr için özel olarak imal edilmeye başlamış efsanevi şampanya. (ç.n.)

caman palyaço dudakları olan şu Siyahi oyuncak bebeklerini andırıyordu, daha sonra bu bebeklerin bisküvileri de üretilmişti.

Dosdoğru emretti:

– Gel beni em, kaltak.

Donuk bakışlar, titreyen dudaklar; sanki kan göz aklarına hücum ediyordu. Gaëlle korkunun midesini kemirdiğini hissetti. Birden dikkati başka yere çekmek için, tüysüz ve şişmiş vulvasını gösterdi.

– Rolleri değişsek nasıl olur? diye sırıttı. *All you can eat,*[26] pislik.

Adam Gaëlle'e bir tokat attı ve onu yatağın üstüne fırlattı. Homurdanarak sırtına bastırdı, hareketsiz kıldı, parçalarcasına külotunu çıkardı, sonra dans okulu öğrencilerinin ısınma hareketlerinde yaptıkları gibi kalçalarını ayırdı.

– Pis Beyaz orospu, diye kükredi, birazdan AIDS'imin tadına bakacaksın...

Hoyratça Gaëlle'in içine girdi ve birden durdu, sanki kendi çığlığıyla soluğu tıkanmıştı. Gaëlle iki ayağının var gücüyle onu itti. Mumbanza duvara doğru savruldu, kafası duvara asılı plazma ekrana çarptı. Şimdi, elleri apış arasında, boğazlanmakta olan bir domuz gibi böğürüyordu. Korumalar çoktan kapıya vurmaya başlamıştı.

Birkaç saniye daha.

Gaëlle banyoya koştu, ameliyat eldivenlerini giydi, yeniden odaya dönerek Mumbanza'nın koltuğun üstünde duran silahını aldı, aleti kan içindeki herif hâlâ yerde kıvranıyordu. Saniyenin onda biri kadar bir süre içinde, silahın üstündeki HK USP harflerini nedensiz yere belleğine kaydetti.

Cehennem zebanileri şimdi kapıyı kırmaya çalışıyordu: *Bam, bam, bam!* Birkaç omuz darbesi sonunda kapının kilidi kırılacaktı. 9 mm'liğin emniyetini açtı, namluya mermi sürdü –geçen eylül ayından beri bu tür silahları kullanmayı öğrenmişti– ve her darbede zıvanaları üstünde titreyen kapıya doğru gitti. Pervazın sol tarafında durdu, serbest elini uzattı, kilidi açtı.

İki Luba, ellerinde silahlarla hızla odaya daldılar, az kalsın sehpaya çarpıyorlardı. Gaëlle ilk adamın kafasına ateş etti. İkinci adam ona doğru dönerken mermiyi suratının ortasına yerleştirdi. Her şey durdu – ya da en azından ona öyle geldi. Zamanda ve mekânda bir kara delik oluşmuştu.

Kendini toparladı, durum değerlendirmesi yaptı. Pahalı takım giymiş iki zebani, kırık kadehlerin, etrafa saçılmış buz parçala-

26. İngilizce "İstediğin kadar ye", "yiyebildiğin kadar ye" anlamlarında. (ç.n.)

rının arasında, patlamış kafalardan, bir kısmı çiçekli yatak örtüsünün eteğine bulaşmış beyin parçalarından oluşan bir yığındı. Odanın dip tarafında Mumbanza sümüklüböcek gibi duvar dibinde sürünüyordu.

HK USP'yi yatağın üstüne fırlattı, ata biner gibi generalin en yakınındaki Luba'nın üstüne oturdu. Eldivenli iki eliyle, hâlâ silahını sımsıkı tutmakta olan ölünün parmaklarını kavradı. Hareketsiz kolu havaya kaldırdı, namluda mermi olup olmadığını kontrol etti, emniyet mandalı açıktı, işaretparmağını tetik köprüsünün içine soktu. Barut ve kan kokusu bir snif kokain gibi başını döndürüyordu.

Mumbanza kanlı gözlerle ona yalvarıyordu. İkiye bölünmüş devasa bir solucan gibi kıvranıyordu; terden parlayan yüzüne, olan bitene inanamayan bir sırıtma hâkimdi.

Gaëlle gülümsedi, namluyu ona doğrulttu.

– Ben Morvan'ın kızıyım, salak herif...

Adamın dökme demiri andıran yüzünde bir şaşkınlık ifadesi belirdi: Gaëlle bu ifadeyi değerli bir tılsım gibi ömrü boyunca belleğinde muhafaza edecekti. Tetiğe bastı. İlk kurşun erkeklik organını parçalamak içindi. İkincisi kalbini patlamak için. Üçüncüsüyse suratını tanınmaz hale getirmek için. Cesedin elini bıraktı, yatağın üstündeki HK'yi aldı, generalin avucuna yerleştirdi ve nişan almadan yeniden ateş etti – Kongolunun parmaklarındaki yanık barut kalıntıları onun da üç kez ateş ettiğini kanıtlayacaktı.

Banyoya koştu, kan sıçramış yüzünü yıkadı, bu akşam için özellikle seçtiği, fermuarı ve kopçası olmayan siyah elbisesini giydi, eşyalarını topladı, eldivenlerini çıkarırken koridora yöneldi.

Kimse yoktu. Bu duvarların arasında hâlâ şaşkınlık verici bir sessizlik hüküm sürüyordu. Servis merdivenine ulaştı, iki katı indi. Hiçbir kamera tarafından kayda alınmadığını biliyordu. Cinayet mahalli, efendi ile köleleri arasındaki bir hesaplaşmayı akla getirecekti. Ondan şüphelenmeyeceklerdi, o sadece bu oteldeki diğer müşterilerden biriydi.

Dahası, Mumbanza'nın odasına çıkan kadın müşteri bile değildi.

İkinci kat hareketlenmeye başlıyordu. O da paniğe kapılmış gibi yaptı. Müşteriler oda kapılarında ne olduğunu anlamaya çalışıyordu, kat garsonları koşuşturuyordu. Hiç dikkat çekmeden odasına ulaştı. Ürkmüş kalabalık etrafa bakmıyor, ancak özel hiçbir şey görmüyordu.

Sırtıyla kapıyı kapattı, kalp atışlarının normale dönmesini bekledi. Şampanya mantarı hâlâ vajinasmdaydı. Virüs kapmamış olmak için dua etmekten başka yapacak bir şeyi yoktu.

100

Paris'e dönüşü tam bir kâbusa dönüşmüştü.

Her şeyin bir anda çullandığı ve her ne olursa olsun insanın engellemekte yetersiz kaldığı türden rüyalar. Orly gelen yolcu salonunda, Tonfa mahvolmuş bir yüz ifadesiyle, kan dondurucu haberi vermişti: Louveciennes'de, Domaines Sokağı 82 numarada, Audrey'nin cesedini bulmuştu. Boğazı kesilmiş, gözleri oyulmuştu. Kuşkusuz gecenin karanlığında, villada kalan kişiye hiç beklemediği bir anda yakalanmıştı. Silahını çekecek zamanı bile olmamıştı – üstelik Glock'u da kayıptı.

Erwan yol boyunca hiçbir şey duymadı. Ne arabanın ciyak ciyak çalan sirenini ne moral olarak çökmüş meslektaşının yaptığı yorumları ne de amirlerinden gelen telefonları. Kafasının içinde tepinen tek bir gerçek vardı: Audrey'yi savaş alanına yollayan kendisiydi, sadece kendisi. Onu yasal olmayan bir görev için tehlikeye atmıştı. Daha da kötüsü, aynı saatlerde o da villadan birkaç kilometre uzaktaydı. Eğer oraya gitmiş olsa kurtarabilir miydi?

İsabelle Barraire'in konutu bakımsız bir parkın dip tarafında, küçük bir gölün yakınında düzayak bir evdi. Çimenliğin üstüne yerleştirilmiş devasa bir karavanı andıran uzun bir bina. Eğreti bir rengi –kırık beyaz– ve görünümü vardı. Her şeye rağmen, Trianon tarzı mimarisi dikkat çekiyordu: Tek kat, İtalyan usulü bir korkulukla çevrili düz bir çatı. Cephesi bir uçtan diğer uca çatlamıştı ve sarmaşıklar köklerinin altındaki her şeyi kemirmeye hazır halde pencerelerin çevresini sarmıştı.

– Hiçbir şeye dokunulmadı, diye belirtti Tonfa, polis arabalarıyla dolu ağaçlı yola girerken. Savcı yardımcısını bekliyoruz. Riboise'a da haber verildi.

Çimenlerin üstüne park ettiler ve eve doğru yürüdüler. Güvenlik şeridi, evin etrafında elli metre yarıçapında bir çember oluşturuyordu. Polis arabalarının tepe lambalarının ksenon ışığı ağaçların altında, kalp atışları gibi sürekli bir düzenlilik içinde yanıp sönüyordu. Yanıp sönen bu ışık seli içinde beyaz tulumlu kriminal büro teknisyenleri çok daha dikkat çekici hale gelirken diğer üniformalılar bu dekor içinde kayboluyordu.

Erwan, kâğıt kapüşonun altında koşuşturan kriminal büro koordinatörü Levantin'i gördü. Diğer adamlar da tanıdıktı. 36'nın polisleri, diğer rütbeli ya da rütbesiz polisler, resmi cenaze görevlileri. Aşina olduğu bir gece toplantısı.

– Emin olduğumuz tek bir şey var, dedi Tonfa eve girmeden önce, burada biri yaşıyormuş.

– Isabelle Barraire mi?

– Hayır. Daha ziyade bir işgalci.

Audrey'nin boğazını kesen yersiz yurtsuz bir sokak serserisi miydi? Pek akla yatkın bir varsayım değildi. Audrey de kaldırımlardan geliyordu ve sokak reflekslerini kaybetmemişti. Asla bu şekilde hazırlıksız yakalanmazdı. Ayrıca, böyle bir tesadüf, hem de şüphelinin evinde mümkün değildi.

Holde galoşları ve eldivenleri giydiler, ardından ana koridora girdiler: Her oda girişi güvenlik bandıyla kapatılmıştı; avizelerden, lambalardan ve diğer abajurlardan modası geçmiş tozlu mobilyaların üstüne çiğ bir ışık yansıyordu. XV. Louis taklidi kötü kaliteli bir mobilya takımı, kartonpiyerler ve yer yer boyası dökülmüş lambriler, lime lime olmuş halılar ve perdeler. Her şey dışardan görünen manzarayı doğruluyordu: Eski ve bakımsız bir yer. Ne oturulan ne de terk edilmiş.

– Dip tarafta, diye belirtti Tonfa; önden yürüyordu.

– Fitoussi'ye haber verdin mi?

– Mecburen: Sen uçaktaydın.

– Onu bu kadar çabuk bulmanı nasıl açıkladın?

Polis omzunun üstünden hafifçe gülümsedi. Ailesinin ölümüne sebep olan yangından fotoğraf kutusunu kurtarmayı başarmış adamın mutsuz gülümsemesiydi.

– Gelince Audrey'nin cep telefonunu açtım ve yerini bu şekilde saptadığımızı söyledim.

Bu yalan –tabii saat uyumuna çok fazla dikkat edilmemesi koşuluyla– Erwan'ın kıçını kurtarmasını sağlayabilirdi. Resmi versiyonunsa: Audrey inatçı ısrarı sonucunda Isabelle Barraire'in gizli adresini bulmuş ve buraya tek başına bir göz atmaya gelmişti.

Erwan ikincisinde karar kıldı. Şu an için boş vermeli ve tüm sorumluluklardan sıyrılmalıydı: Soruşturmasını kurallar dahilinde yürütebilmesinin tek çaresi buydu. Eğer doğruyu söylerse, onu hemen açığa alırlardı ve meslektaşının katilinin peşinde koşmak yerine İçişleri'nde uzun süreli tatsız sorgulamalara maruz kalırdı.

Cinayetin işlendiği odaya girdiler. Duvarlar kitaplarla kaplıydı; deri koltuklar ve cilalı ahşaptan küçük çalışma masası odanın köşelerine itilmişti. Tuhaf bir şekilde, Erwan'ın, her zaman olduğu gibi, gözüne çarpan ilk şey, çok güçlü bir gerçeği –korkunç bir ölüm– gözler önüne seren bu oda, bir film platosunu andırıyordu. Projektörler, zeminde kablolar, ellerinde örnek toplama tüpleri ve cımbızlarıyla çalışan kriminal büro teknisyenleri, her şey bir film çekimini çağrıştırıyordu.

İkinci olgu, birinin buraya kamp kurmuş olduğuydu: Bir uyku tulumu odanın bir köşesinde kıvrılmış halde duruyor, yemek artıkları aynı parkenin üzerinde çürüyordu, koltukların üstünde ise eski püskü giysiler vardı.

Ama bu tablonun en acı kısmı –dehşet uyandıran kısmı– Audrey'nin cesediydi, şarap rengi bir birikintinin içinde sırtüstü yatıyordu. Dirsekten kıvrılmış iki kolu ve sıkılı yumruklarıyla, bedenin duruşu uykudaki bir bebeğin pozisyonuna benziyordu. Tek farklılık, sol bacağının imkânsız bir açıyla yukarı dönmüş olmasıydı; ayağı kalçasının hizasındaydı, bu da onun can çekiştiğini gösteriyordu.

Cinayetlerle, cesetlerle ve her türlü sadist vakayla geçen yirmi yılın ardından yine de bu olay insanın sinirlerini altüst ediyordu. Başkomiser cesede yaklaştı ve bir kulaktan diğerine uzanan, çenenin altındaki yarayı inceledi. Katilin eli titrememişti. Kendinden emin ve soğukkanlıydı.

– Cinayet silahını bulduk mu? diye sordu Erwan, kendisine bile yabancı gelen bir sesle.

– Hayır.

Bu kasaplığa alet olan bıçağı düşündü. Kuşkusuz gözler için de aynı bıçağı kullanmıştı. *Biraz daha gayret, bu senin işin...* Saldırıya uğramış göz çukurlarına odaklandı ve bir an bayılacağını sandı. Gözkapakları, gözyuvarları, kesilmiş, parçalanmış, çekilerek koparılmış kasları midesini bulandırıyordu.

Göz çukurlarında bol miktarda kandan başka bir şey yoktu, bu sırada Audrey'nin hâlâ hayatta olduğu anlaşılıyordu: Kalp atımı, her ne kadar zayıflamış da olsa, atardamarlarda kalan tüm kanı bu çukurlara pompalamıştı.

Ama daha beteri de vardı.

Audrey'nin boğazında sapkınca bir ayrıntı dikkati çekiyordu: Katil dili aşağı doğru çekmiş, iğrenç, son derece kinayeli bir sırıtma meydana getirmek için kesikten dışarı çıkarmıştı.

Erwan odadan çıktı ve tuvalet bulmaya gitti. Kapılar, gizli köşeler, kör noktalar. Atık su kokan bir gelin odasını çağrıştıran duvarları kadife kaplı tuvaleti buldu. Kusarken, safra, gırtlağından sinüslerine kadar her tarafı yaktı.

Kafasını akan suyun altına soktu –küçük bir lavabo dekoru tamamlıyordu– ve aynada kendine baktı. Suçlu görüntüsünü gözler önüne seren kırmızı bir yansımadan başka bir şey görmedi. Yeniden yüzüne soğuk su çarptı ve kendini toparladı. Av çantasıyla gezen o ufaklığa objektif ve son derece profesyonel bir soruşturma borçluydu. Pisliği yakaladığında hatalarını itiraf edecek ve bu vahşetteki sorumluluğunu ortaya çıkaracaktı.

Cinayet mahalline geri döndüğünde, yeniden Başkomiser Morvan'dı, 36'da son üç yıldır olay aydınlatma rekorunu elinde tutan ekibin amiriydi. Asla akan kanı geri getiremese de katilleri yakalayan, kötülükle iç içe geçmiş, aynı hareketlere, aynı sözcüklere mahkûm cinayet büro memuru.

Sahneyi gözleriyle yeniden dolaştı, bu kez burada kalan vahşi kişinin ardında bıraktığı dikkatini çeken bulgulara yöneldi. Buruşuk ve pis yorgan. Küflenmiş yemek artıkları – cips, salam, kamamber peyniri... Sonuçta Tonfa'yla aynı fikirdeydi: Burada yaşayan bir evsizdi. Bir işgalci ya da Barraire'in koruması? Isabelle evini sadist ve kaçık bir serseriye mi açmıştı? Yoksa eski bir hastası mıydı? Hastaneden eski bir dostu olabilir miydi? Neden kütüphaneye yerleşmişti?

– Başka yerde iz buldunuz mu?

– Mutfakta. Isabelle Barraire'in bir odası varmış, ancak mobilyaların üstündeki toz onun uzun zamandır buraya ayak basmadığını gösteriyor.

Kanısı doğrulanıyordu; Isabelle kendisinin artık yaşamadığı bu villada birini saklıyordu.

– Uyku tulumunun yanında bir de bunu bulduk, dedi Tonfa, teknisyenlerin kanıt olarak topladıkları her parçayı koydukları çalışma masasının üstünden bir naylon torbayı aldı.

Poşetin içinde yüzlerce hap, kapsül, üzerinde ne isim ne de etiket bulunan küçük şişeler vardı. Hastanelerde verilen anonim ilaçlar gibi. Kuşkusuz adam kaçarken ilaçlarını unutmuştu. Erwan'm senaryosu git gide geçerlilik kazanıyordu. Kötülük yap-

maması için ilaçlarla zapt edilmeye çalışılan bir akıl hastası...

KİM?

Éric Katz bunun cevabını vermişti: "Çivi Adam ölmedi."

Erwan bu varsayımı aklından kovmaya çalıştı: Thierry Pharabot hâlâ hayattaydı ve geçen eylülden beri psikiyatrın evinde saklanıyordu. Kafasını kaldırdı ve sezgisel olarak başka bir gerçeği anladı: Bu kütüphanede kalmayı seçen "misafir"in kendisiydi. *Kitaplar için.* Çelişkili profili ortaya çıkıyordu: Bir villada kalan ama tek bir odada yaşayan bir adam, elleriyle yemek yiyen ama kitap okumaya doymayan bir vahşi, rahatsız ettiğinizde boğazınızı kesen ama Montaigne'in *Denemeler*'i üstünde kafa yoran bir psikopat.

– Bütün kitapları elden geçirin, diye emretti Erwan. Onlarda bulacağınız en ufak bir izin, kalıntının analizini istiyorum.

Yeni bir çıkarım daha yaptı: Isabelle onu yoklamaya gelmiyordu –üç gün önce ölmüştü–, bir anda karşısında Audrey'yi görünce de kaçık paniklemişti. Fazla düşünmeden harekete geçmişti: Düşmanı bıçakla etkisiz hale getirmiş, doğrama ve kesip biçme ritüelini yerine getirmişti.

ÇİVİ ADAM ÖLMEDİ.

En başından beri yanlış mı yapmışlardı?

Bunu öğrenmenin tek bir yolu vardı:

– Evin her tarafını arayın.

– Bunu zaten yaptık...

– Hayır, evin altını üstüne getirin, tepeden tırnağa bodrumdan tavan arasına kadar her yeri arayın.

– Tam olarak ne arıyoruz?

– *Minkondi*'ler.

İlk anda anlayamayan Tonfa sordu:

– Afrika zımbırtılarını mı kastediyorsun?

– Şu kahrolası evi arayın ve bana o heykelcikleri bulun.

İrikıyım polis, galoşlarının içinde huzursuzlandı.

– Bu bir sürü kırtasiye işi demek. Ben bu konuda pek emin değilim...

– Evde boğazlanmış bir polis varken bile mi? Gerekirse tüm mahalleyi aramak için izin alacağız.

Onlara yeni katılan Favini, arkasına dönmesi için elini Erwan'ın omzuna koydu.

– Bu konuyu bizzat kendin konuşabilirsin, savcı yardımcısı burada.

– Tabutu kapatacağız, son bir kez mevtayı görebilirsiniz.

Loïc herhangi bir risk almak istemiyordu.

– Görülebilecek durumda mı?

– Elbette. Sonuçta dikişleri var...

Adli Tabip Yves Riboise, Adli Tıp Enstitüsü'nün holündeki koltuklardan birinde oturan Maggie'ye bakıyordu. Farkında olmadan Loïc bakışlarıyla onu takip ediyordu. Hippi tarzı eski püskü kıyafetlerinin içinde büzülmüş halde, dizlerinin üstüne koyduğu jüt bezinden çantasını iki eliyle tutuyordu. *Tam bir evsiz.*

Aslında yirmi dört saatten beri içinde bulunduğu durum buydu. Hayatı elinden alınmış, başıboş gezen bir ruh. Tüm yaşamı boyunca sadece tek bir kerteriz noktası olmuştu: Morvan. Onun ölümüyle birlikte her şeyi kaybetmişti.

Sabah Loïc onu aramış, ceset görülebilir olduğunda onu almaya geleceğine söz vermişti. Onu perdeleri çekili salonda, karanlıkta otururken bulmuştu. Sanki önceki günden beri kımıldamamıştı. Buna karşılık Loïc gün boyu koşuşturmuştu. Cenazenin nakli için başvuru. Bréhat Belediyesi'yle görüşme. Paimpol Kilisesi'ne telefon. Sonraki hafta için noterden randevu alma. Öncelikle de *Le Monde*'da çıkacak ölüm ilanını hazırlama. Tüm bunlar onu son derece öfkelendiriyordu. O klanın çömeziydi. O ailenin ayakçısıydı.

– Ağabeyimin anlattıklarını teyit ediyor musunuz?

– Kesinlikle. Ona mesaj yolladım. Boynuna iki mermi isabet etmiş. Balistik raporu, kalibresini tespit edecek. Karotis arterler delinmiş, bu da dış kanamaya iç organlarda ölümcül lezyonlara sebep olmuş.

Erwan'ın kelimeleri. Cessna'nın kokpiti. Önde oturan Tutsi. Koltuğundan arkaya dönerek açılan ateş. Loïc, ağabeyinin katili öldürüp öldürmediğini bile hatırlamıyordu.

– Defin kâğıdım hazırladınız mı?

– İşte.

Riboise en ufak bir üzüntü emaresi göstermeden kâğıdı ona uzattı. Yine de Loïc, doktorun sıklıkla baba ve oğul, iki Morvan'la da çalışmış olduğunu anlamıştı. Kayıtsızlık mı? Profesyonel soğukkanlılık mı? Kuşkusuz daha ziyade bıkkınlıktı. Sonuçta tabip, polisleri olağan müşteriler olarak görüyordu.

Altmışlı yaşlarda ufak tefek bir adamdı, yeşil kâğıt bir önlük giymişti Kocaman gözlükleri ve papyonu vardı. Loïc, nedenini bilmeden bu ayrıntıların onun meslek grubuna özgü olduğunu düşündü, tıpkı Alpler'e özgü bereleri ve teberleriyle Vatikan'ın İsviçreli muhafızları gibi.

– Dayanabilecek mi?

Riboise, koltuğunda kımıldamadan oturan Maggie'ye bakmaya devam ediyordu. Adli Tıp Enstitüsü'nün eski müdürlerinin büstlerinin ortasındaki koltukta, o seriden biriymiş gibi duruyordu. Diğerlerinin arasında alçıdan bir mask.

– Aldırmayın, dedi Loïc, hafif alaycı bir ses tonuyla. "Daha başkalarını da gördü" der gibiydi.

Verdiği cevaptan dolayı anında pişman oldu ve elindeki kâğıdı un ufak parçalara ayıracağından korkarak annesinin elinden almaya gitti. Haberi aldığından beri on yaş birden almıştı – bedeli önceden ödenmiş, yalnızlık ve çöküş yılları. Son derece iç açıcı ve havadar bir koridorda Riboise'ı takip ettiler. Bir hastanenin boğucu havasıyla hiçbir alakası yoktu: Burası daha çok, Sofia ile onun *ispettore superiore* Sabatini tarafından sorgulandığı, Allori Mezarlığı'mn ağaçlı yollarına benziyordu.

Şu anda ne babasının ne Montefiori'nin ölümünü düşünüyordu. Annesinin üzüntüsü de değildi aklını kurcalayan. Atış talimi gözünün önünden gitmiyordu. Ellerinin arasında patlayan o güç, parmaklarının ucundaki o ustalık hiç aklından çıkmıyordu. Bu yeni güçten, bu yeni adamdan nasıl yararlanacaktı? Balaghino'yu tepelemek için İtalya'ya geri mi dönmeliydi? Bu ona gereğinden çok şeref bahşetmek olurdu. Babasının intikamını almak için Afrika'ya mı gitmeliydi? Erwan geri döndüğüne göre, iş hallolmuştu – ya da o zahmete değmezdi. *Biraz daha beklemeli.* Ailenin laneti mutlaka ona öldürmek için bir fırsat verecekti, buna emindi.

– Önden siz.

Riboise frigorifik bir kapıyı açmıştı. Loïc, Maggie'yle birlikte beyaz yer karoları olan odaya girdi. Ortada, metal bir sedyede ceset boylu boyunca yatıyordu, üzerinde bir örtü vardı. Adli tabip tem-

kinli, neredeyse törensel hareketlerle örtüyü açtı ve Morvan'ın yenik düşmüş aslan suratı ortaya çıktı.

Odada kimse tepki vermedi. Babasının yüzü bir mengenenin arasındaymış gibi görünüyordu – sanki kaygı, korku, heyecan şakaklarını iki yandan sıkıştırmıştı. Maggie kıpırdamadan duruyor, kafasından dışarı fırlamış gözleriyle pusuda bekleyen bir kertenkele gibi görünüyordu.

– Sizi bir süre yalnız bırakayım, dedi Riboise, cep telefonunu kontrol ederken. Birkaç çağrı gelmiş.

Loïc, bir eskici dükkânında küflenmiş bir mobilyaya alelacele bir cila sürermiş gibi babasının başına ve omuzlarına hayranlıkla baktı. Onun görkemini zihninde diriltmeye çalışıyordu. Boşuna. Bu bedeni terk eden sadece yaşam değildi, asalet, güç ve kibir de terk etmişti. Geriye değersiz ve karizması olmayan bir ceset kalmıştı.

Sonunda üzüntü onu da ele geçirmişti. Bir iğne beyninin yumuşak katmanlarını delip geçiyordu. Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlıyordu ki duyduğu boğuk bir çarpma sesiyle kafasını kaldırdı. Maggie ortadan kaybolmuştu. Masanın çevresini dolandı ve onu yerde, sedyenin dibinde buldu; nöbet geçiriyordu.

Bir bu eksikti. Hemen eğildi ve elini annesinin kırışık boynunun üstüne koydu. Sadece dokunmayla bile kanın atardamarlarının içine boks eldivenleri gibi vurduğunu hissedebiliyordu. Göğsünün üzerine eğildi: Kalbi çok hızlı atıyordu.

Doğruldu ve boş salonda bağırarak yardım çağırdı. Tek bir tıbbi acil durum biliyordu: Aşırı doz. Bu epilepsi kriziyle alakası yoktu. Maggie'nin soluğu tıkanıyor, dudakları titriyordu.

Loïc bağırmaya devam ediyordu. Görünürde kimse yoktu. *Kahretsin.* Ayağa kalktı ve sedyeye çarparak kapıya doğru koştu, kapı kolunu yakaladı, ama açamadı. Bir an, gece boyunca can çekişen annesi ve fayans kadar soğuk babasıyla burada kapalı kalacağım düşündü.

Bir *memento mori*[27] kâbusu.

Sonunda kapıyı açmayı başardı.

– Burada canlı birini tedavi edecek gerçek bir doktor yok mu? diye koridorda avaz avaz bağırıyordu.

Hiç ses veren yoktu. Her yer ıssızdı. Ter içinde kalmıştı, soluk soluğaydı, telefonunu çıkardı ve en son aramayı düşüneceği numarayı tuşladı: Sofia.

27. Latince "Fani olduğunu hatırla", "Öleceğini hatırla", "Bir gün öleceksin, bunu hatırla ve şimdi yaşa" veya "Ölümünü hatırla" gibi anlamlara gelen deyim. (ç.n.)

Savcı yardımcısıyla görüşme bir saatten fazla sürmüş ve beklenmedik bir durum ortaya çıkmıştı: Kurban, Erwan'm ekibinin bir üyesiydi, savcı yardımcısı her türlü kişiselleştirmenin önüne geçmek için olayı başka bir başkomisere vermek istiyordu. Erwan buna önemli bir argümanla karşı çıkmıştı: Soruşturmayı her kim üstlenirse üstlensin olay kişisel bir durum alacaktı. "Bir polisi öldürdüler, kahretsin!" Île-de-France'ta nefes alan ve üniforma giyen her polis işini yaparken öldürülen otuz iki yaşındaki Audrey Wienaswski'nin katilini öldürmek isteyecekti. Audrey'ye şaşırtıcı bir şekilde benzeyen, oldukça sıkıcı bir kadın olan savcı yardımcısı ayak sürümeye devam etmişti. Tek seferle alışkanlık olmaz, diye düşünen Erwan, Fitoussi'yi yardıma çağırmıştı, sonuçta adamın polisin kodamanlarıyla ilişkisi vardı: Paris Adli Polisi, Nanterre'deki Adli Polis Müdürlüğü, Beauvau Meydanı.

Nihayetinde Başkomiser Morvan'm öne sürdüğü savlar kabul edilmişti; Erwan, Isabelle Barraire ve psikiyatr geçmişi hakkında bir soruşturma başlatmak istiyordu, ancak bunun için öncelikli olarak "arama" izninin verilmesi gerekiyordu. Evi işgal eden ve Audrey'yi bir anda yakalayan evsiz varsayımı ön plana çıkıyordu. Şu an için kimse kadın polisin eve zorla girmesinin ve tamamen yasadışı bir şekilde bir ölünün evini aramasının üstünde durmuyordu. Konu bu değildi. İvedi olan, kurbanın silahını çalan kaçığın bir an önce yakalanmasıydı.

Bu insan avı için roller dağıtılmış, görev paylaşımı yapılmıştı. Louveciennes çoktan çember altına alınmıştı: Kuzeyde Port-Marly'den batıda N186'ya ve doğuda D913 ile Seine Nehri'nden güneydeki ormana kadar bütün bölge taranmıştı. Kütüphanede bulunan giysiler köpeklere koklatılmıştı. Ayrıca ilçe polisi, organize suçla mücadelenin adamları, her türlü üniformalı polis, sey-

yar jandarma birimleri de olay yerine intikal etmişti. Kapı kapı dolaşma görevi –komşularla konuşma, dükkân sahiplerini sorgulama, mahalledeki güvenlik kameralarını inceleme– Rueil-Malmaison, Saint-Germain-en-Laye ve Nanterre karakollarındaki adli polis birimlerine verilmişti.

Herkesin kafasında, kalabalığın arasına karışabilecek, kaçmak için bir araba çalabilecek uygar bir katilden ziyade cebinde Opinel bıçağıyla sokaklarda dolanan Francis Heaulme[28] tarzı bir evsiz katil vardı. Ama yol barikatları yine de çevredeki ana arterler –otoyollar, devlet yolları, şehirlerarası yollar– üzerine kurulmuştu. Devriyeler batı banliyösünü, Versailles'dan Saint-Germain-en-Laye'ye kadar, küçük bölgelere ayırarak tarıyordu. Ulusal jandarmanın özel harekât grupları, denetim ve müdahale birimi de (DMB) destek olarak gelmişti – helikopterleri hazır bekliyordu. Hayvanın yüzerek kaçma ihtimaline karşı da nehir polisi Seine'de devriye geziyordu.

Erwan kontrolü kaybetmişti. Komiserler, başkomiserler, jandarma yarbayları, villanın savaş karargâhına dönüştürülmüş bahçesinde bir araya gelmişti. Bazıları tanıklara çağrı yapılmasını istiyordu – iyi de neyin tanıklarına? Bazıları da son haftalarda civarda meydana gelmiş olayların araştırılmasını salık veriyordu – katil belki de civarda taşkınlıklar da bulunmuştu. Sonunda olay mahalline şahsen gelmiş olan savcısı ise sadece iletişim sorunlarıyla ilgilenmişti: Medya kuruluşları için bildiri hazırlanmalı, internet ortamındaki dedikodular sınırlandırılmalı, ertesi sabah hiç vakit kaybetmeden bir basın toplantısı düzenlenmeliydi...

Erwan'ın içi içini kemiriyordu. Ona göre tüm bu telaş gereksizdi: Katil dün gece, yani yirmi dört saat önce öldürmüştü ve şu anda cinayet mahallinin çok uzağında bir yerdeydi. Onun kimliğinin anahtarı Isabelle Barraire'in geçmişinde gizliydi. Ev işgal edilmiş değildi. Bu deliyi duvarlarının arasına kabul eden oydu, psikiyatrın ta kendisiydi. Erwan'm bu konuda bir fikri vardı –*Çivi Adam ölmedi*– ama elinde sağlam bir kanıt olmadan bundan bahsetmek çok çılgmcaydı. Ayrıca katil, polis tarafından her an yakalanabilirdi – ne parası ne de temas kurabileceği biri vardı, akıl sağlığı bozuktu ve kılık kıyafetiyle bir evsize benziyordu: Böyle bir kuşun çabuk yakalanacağı umut edilebilirdi.

İki saat geçmişti ve hâlâ Riboise ortalarda yoktu. Kimse Er-

28. 1984-1992 yılları arasında en az 9 kişiyi öldürmekten ömür boyu hapse mahkûm edilmiş Fransız seri katil. (ç.n.)

wan'ın "mavi"nin[29] cesedinin kaldırılması için standart bir doktorun görevlendirilmesine neden karşı çıktığını anlamıyordu. Hayır: Sadece onun, Riboise'ın Audrey'nin "fiilen ve kesin" ölümünü teyit etmesini istiyordu. Ayrıca doğal ortamında ayrıntıları saptama konusunda da ona güveniyordu. Projektörleri kapattırmış, analiz işlemlerini de durdurmuştu, çevre ısısının cesedin bozulmasını hızlandırmasından ve ölüm saatinin saptanmasını zorlaştırmasından korkuyordu.

Saat 21'di, tüm yetkililer gece boyunca haberleşme vaadinde bulunarak arabalarına bindiler – Erwan kabul etti, ama zaten umurunda değildi: Bu görevi, Versailles'dan işini bildiği Pierre Sandoval adında bir komisere havale etmişti.

Ellerini sıktı, telefon numaralarını not etti, bir barbekü sonrası arkadaşlarını uğurlar gibi adamları uğurladı. Artık titremiyordu ama bu iyiye işaret değildi: İçten üşüme evresine geçmişti – her üç dakikada bir vücut ısısı bir derece düşer, kalp atışları yavaşlar, kollara ve bacaklara kan akışı kesilirdi, bu da felce ve soğuk ısırmalarına yol açardı. Dışarısı o kadar soğuk olmamasına rağmen Erwan kendini çok daha kötü hissediyordu. Düşmanca davranan gece değil, kendi bedeniydi.

Üstelik bir migren ağrısı beynine yayılıyor, gözkapakları yanıyordu. İki saatten beri bahçe sadece parlak led lambalarla, iyotlu farlarla ve polis arabalarının ve minibüslerinin tepe lambalarıyla aydınlanmıştı. Sonunda adamlarını, küçük bir göletin yakınındaki meşe ağacının altında topladı ve nihayet kendi gerilla hareketinin organizasyonunu başlattı. Ekibi artık Tonfa ve Favini'den ibaretti, ancak her ikisi de Isabelle Barraire'in geçmişini biliyorlardı. Araştırmaya yeniden başlayabilirler, çalıştığı veya tedavi gördüğü hastanelerin birinden –özellikle de Chatou Louveciennes'den sadece bir kilometre uzaktaki Feuillantines'den– bir akıl hastasının salıverilip verilmediğini öğrenebilirlerdi.

Ama önce, Erwan daha önemli bir meselenin halledilmesini istiyordu.

– Audrey'nin ailesine kim haber veriyor?

– Onun kimsesi yoktu, dedi Favini. Zaten bu konudan hiç bahsetmedi.

Marsilyalı doğru söylüyordu: Slav kökenli olan Audrey hep yetim olduğunu ifade etmiş, sokakta yaşama sınırına gelmiş o karanlık yıllarını hiç gizlememişti.

29. Polis jargonunda "polis". (ç.n.)

– Siz yine de araştırın.

İki adam, hüzünlü bir tavırla kafalarını salladılar; yapraklar ve çalılar çevrelerinde hışırdıyordu. Ayakları göletin kıyısındaki killi balçığa gömülüyordu.

– Arama, ondan bir sonuç çıktı mı? diye sordu Erwan.

– Şimdilik bir şey yok, adamlar devam ediyor.

Gayriihtiyari binaya doğru baktı: Bir moloz yığını halinde çöktüğünü, bir toz bulutunun içinden bütün sırrının ortaya çıktığını hayal ediyordu.

– Nicolo Sokağı'na geri dönün. Kapıyı kırın, bütün hasta dosyalarını alın. Sonra Tour Sokağı'na gidin. Katz'la ilgili işimize yarayacak ne varsa toplayın. Buralara her seferinde bir çilingir, bir manga polis ve namluda bir mermiyle gidin. Bundan böyle en ufak bir risk almak söz konusu değil. Adamımızın bu iki yerden birinde saklanabileceğini düşünüyorum.

– Anlamıyorum, diye araya girdi Tonfa, onda anahtar olabilir mi?

Erwan soruya cevap vermedi – emin değildi.

– Ayrıca telefon çağrılarını ve mesajlarını iyice inceleyin.

– Isabelle Barraire'in hiçbir telekomünikasyon şirketi aboneliği yok, diye itiraz etti Favini.

– Ben Katz'dan bahsediyorum.

– Onu zaten kontrol ettik: Bütün çağrılar hastalarıyla alakalı.

– Ben mi anlatamıyorum? Katil de belki hastalarından biriydi! Psikiyatrın bu deliyi tedavi ettiğine eminim.

Favini kaşlarını kaldırdı. Tonfa bütün cesaretini topladı:

– Bunun için elimizde herhangi bir savcılık izni...

Başının ağrısı git gide artıyordu. *Şu ışıklar, lanet olsun...*

– Son defa söylüyorum, bizim iznimiz, suçüstü, cürmü meşhut. İhtiyatlı davranmak sona erdi. Her yere giriyoruz, canımız nereyi isterse orayı arıyoruz.

– Ama Barraire ailesi bize...

– Canları cehenneme. Isabelle, adı dosyalarında olan bir deliyi saklıyordu.

O esnada, Rueil bölgesinden, yüzünden yorgunluk akan, lateks eldivenler giymiş bir polis yanlarına geldi ve onlara bir cisim uzattı.

– Bunu bodrumda bulduk, kalorifer kazanının altına gizlenmişti.

Erwan yeniden eldivenlerini giydi ve tuhaf nesneyi aldı. Çamurdan yapılmıştı, Afrika naif-ekspresyonizmi üslubunda yaklaşık yirmi santimetre boyunda bir insan heykelciğiydi. Fetişin üstü paslı çiviler ve cam kırıklarıyla doluydu.

Yaratıcısının elinden yeni çıkmış bir *nkondi*. İmza değeri taşıyan bir figür.

Bu bulgu ölümcül bir sessizliğe neden oldu. Tonfa ve Favini için bu, iki aydan beri unutmaya çalıştıkları kâbusun içine yeniden dalmak gibiydi.

Erwan için daha farklıydı: O bu kâbustan hiç uyanmamıştı.

Ona en kötü kanıt gerekiyordu, şimdi o kanıt ellerinin arasındaydı. Katangalı katilin mirasına yeni bir aday. Ya da daha çılgınca bir düşünceyle, ölüler diyarından geri gelmiş Thierry Pharabot'nun bizzat kendisi.

– Bunu mühürlü kanıt torbasına koy ve bana ver, diye emretti Erwan, Rueil bölgesi polisine.

Adli polis gözden kayboldu. Diğer ikisi hâlâ susuyordu. Suratları karanlığın içinde, mavi beyaz turuncu ikaz ışıklarının ritmiyle iyice belirgin bir hal alıyordu.

– Bana bir saniye izin verin.

Yanlarından uzaklaştı ve Yarbay Verny'nin numarasını tuşladı. Jandarma telefonu açar açmaz Erwan Charcot TAHÜ'sünün personeli ve hastalarının sorgulanmalarının ne durumda olduğunu sordu.

– Şimdilik bir şey yok. Ancak yarısını sorgulayabildik...

– Hâlâ orada mısınız?

– Herkes evine döndü. Saat 21'i geçiyor. Yarın yine geleceğiz. Profesör Lassay oldukça uzlaşmacı ve...

– Oraya geri dönüyorsunuz ve onu gözaltına alıyorsunuz. Hemen şimdi.

– Ne? Hangi sebepten?

Erwan alaycı bir kahkaha attı.

– Şöyle diyelim: Kanıtları saklama, soruşturmanın doğru seyrine engel olma, yalancı tanıklık ve neden olmasm, adam kaçırma ve cesetleri gasp etme.

– Siz neden bahsediyorsunuz, ben hiçbir şey anlamadım.

– Önemi yok. Onu benim için taze tutun.

– Buraya mı geleceksiniz?

– Onu bu gece alın. Ne zaman geleceğimi söylemek için yarın sizi arayacağım. Onu deliğe tıkın, lanet olsun!

Telefonu kapattı, hikâyedeki bir sürü tutarsızlığa rağmen bir mantık çerçevesinin oluştuğunu düşünüyordu. Her şey Charcot TAHÜ'süyle alakalıydı. Isabelle Barraire enstitüde çalışmaya başlamadan önce 2000'li yılların başında orada tedavi görmüştü. Thierry Pharabot 2009'da –güya– orada ölmüştü. Dört kaçık, seri ka-

tilin hücrelerini oradan çalmıştı – ya da çaldıklarını sanıyorlardı. *Nganga*'nın eski bir çırağı –Kripo– kendini akıl hocasının yerine koyana kadar bu enstitünün etrafında dolanıp durmuştu.

TAHÜ'de Pharabot ışık saçıyordu. Çevresinde diğer gezegenlerin döndüğü karanlık bir yıldız. Demir parçalarını çeken bir mıknatıs gibi kötü niyetleri çeken, ilkel içgüdülerin ve öldürme dürtülerinin somutlaşmış hali.

Ruhunun derinliklerinde Erwan da bu çekimi hissediyordu. Tüm olayı düzenleyen bu karanlık manyetizmaydı.

Toprak tümseklerin arasında sendeleyerek adamlarının yanma döndü. Kendini bir uçuş simülatöründen inmiş gibi hissediyordu.

Yine de Tonfa'ya soru sorabilecek kadar soğukkanlıydı.

– Peki José Fernandez, onu soruşturdun mu?

– Kim?

– Plug. Charcot'nun hastabakıcısı.

Polis alnına bir şaplak attı, gerçekten üzülmüş bir hali vardı.

– Kahretsin, unuttum! Audrey'nin olayıyla, ben...

– O işi hallet. Şimdi. İster hapiste ister Bretanya'da ya da Mars'ta olsun, yarın sabah onunla konuşmak istiyorum.

Resmi olarak, Thierry Pharabot 23 Kasım 2009 gecesi beyin kanaması ve inme neticesinde ölmüştü. Cavale Blanche Hastanesi'nden bir doktor gelerek ölüm kâğıdını hazırlamıştı. Şafakta, José Fernandez ve bir meslektaşı cesedi Vern serbest bölgesindeki Brest Krematoryumu'na nakletmişti. Yakılmadan hemen önce, Plug kemik iliği nakli için cesedin uyluklarından fibroblastlar almıştı. Ardından da Çivi Adam duman olup uçup gitmişti.

Tüm bunlar yalandı.

Birkaç saat içinde olayın düğümü çözülecekti. Plug'ü silkeleyecekti. Bretanya'ya geri dönecekti. Lassay'yi sorgulayacaktı. Defin kâğıdı imzalamış olan doktorun yakasına yapışacaktı. Ve bu tezgâhı düzenleyenleri teker teker yakalayacaktı.

Kollarını göğsünde çaprazlamış Erwan bir deli gibi mırıldanıyor ve ısınmak için omuzlarına vuruyordu, o sırada Riboise nihayet göründü. Başkomiser ona doğru bir adım attı ve yekten bağırmaya başladı:

– Kahretsin, nerelerde sürtüyorsun? İki saattir seni bekliyoruz!

Doktor, elinde çantası, cevap vermedi. Buldok yüzünde, Erwan'ı burada bulmaktan dolayı şaşkın bir ifade vardı.

– Anlamıyorum, diye cevap verdi. Senin annenden haberin yok mu?

Şeytan benimle...

418 numaralı süitteki kargaşanın ardından yaşanan her evre bunu ona ispatlamıştı. Önce Château Rappaz yönetimi, müşterilerinden, oteldeki konferans salonunda davet edilene kadar odalarından çıkmamalarını istedi. Personel yarım ağız dördüncü katta bir "kaza" olduğundan bahsediyordu.

Saat 19'dan önce, kontrol altına alınmaya çalışılan bir korku ortamında Gaëlle'i giriş katına yönlendirmişlerdi – çekingen birkaç soru sorarak ve durumdan yakınarak oteldeki kalabalığı takip etmişti (her şeyin ötesinde, otelin müşterisiydi ve bu gürültü patırtıdan bir şey anlanuyordu). Artık cinayeti düşünmemek için rolüne konsantre olmuştu. Ameliyat sonrası uyanma odasında gibiydi. Henüz hiçbir şey net değildi, bilinci yerine geliyordu ama hâlâ gerçekle arasındaki mesafeyi koruyordu.

Sorgulaması bir formaliteden ibaretti. Polislerin bir havalimanındaki gümrük memurlarından farkları yoktu, son derece meraksızdılar; gözlerini büyük bir ciddiyetle isimlerin üstünü markörle çizdikleri bir listeden ayırmadan ona birkaç temel soru sormuşlardı. Pasaport. Seyahat nedeni. Gün içinde ne yaptığı ve oteldeki programı.

Benzerlik dışında, Gaëlle'in pasaportunu aldığı kızın bir avantajı daha vardı: Birçok çevreci kuruluşa üyeydi ve bu kuruluşlardan biri de Avrupa ormanlarında yok olma tehdidi altındaki hayvan türlerini koruma altına almayı hedefleyen örgüttü ve merkezi de Lozan'daydı. Gaëlle iki alışveriş arasında (gittiği her butiğin adreslerini ve ziyaret saatlerini vermişti), sakallı akbaba türünün koruma altına alınması için bir proje sunmak üzere örgütün bürosuna da gitmişti. "Mücadeleye devam etmek gerekiyor!"

Yalanını desteklemek için çantasından, evvelki gün bastırdığı türü yok olmakta olan bu yırtıcı kuşla ilgili bir broşür çıkardı. İki polis birbirine baktı: Adı duyulmamış yırtıcı kuşları korumaktan başka bir işi olmayan zengin kızı. Bir kalem hareketi: "Mersi, matmazel."

Gaëlle küstahlığını daha da ileri götürerek, oteli en kısa zamanda terk etmek istediğini de söylemişti. İzin verilmişti. Soruşturma tamamen bir formaliteydi. Her şey Katanga'nm nüfuzlu şahsiyetlerinden, eyalet başkan adayı Trésor Mumbanza'ya karşı düzenlenen suikastın bir kıyıma dönüştüğünü gösteriyordu. Bu beyinsiz kızdan mı şüpheleneceklerdi?

Şeytan benimle.

Saat 20.45'te kalkan yüksek hızlı treni yakalamayı başarmıştı. Her şey kusursuz bir şekilde gerçekleşmişti, artık kendini gelecek vaat eden profesyonel bir katil olarak görebilirdi. Fakat trende sinirleri boşalmıştı. Tren İsviçre gecesinin içinde 300 km hızla yol alırken Gaëlle Petrarca pınarı gibi ağlıyordu.

Tam olarak ne için ağlıyordu? Bir öfke transı içinde öldürdüğü o üç herif için ağlamadığı kesindi. Açıklanamaz bir nedenle intikamını almak istediği Padre için de ağlamıyordu. Daha çok kendine ağlıyordu. Babasına duyduğu nefret bugüne kadar onu ayakta tutmuştu. İhtiyar ölünce, babasını öldürenleri cezalandırmak için acele etmişti. *Who's next?*[30] Hedefte artık kendinden başkası yoktu.

Cama yaslanmıştı. Beresi kaşlarına kadar inmiş, yüzünün geri kalan kısmı atkısına gömülmüş bir halde gözyaşları kendiliğinden akıyordu. Birden, vagonun ilgi odağı durumuna geldiğini fark etti; yolcular ona rahatsız bakışlar atıyor ya da acıyan gözlerle önünden geçiyorlardı.

Hareketsiz kalan bacaklarını oynattı. Vagon barda bir kahve içecek ya da sadece tuvalette yüzüne su çarpacaktı. Ayağa kalktı ve her şeyin yolunda olduğunu göstermek ister gibi cep telefonunu eline aldı. İki vagonun ortasındaki kapı aralığında, cebini açmaya karar verdi. Ekranda gördüğü şey canını sıktı: On iki çağrı vardı, Loïc bir saat içinde üç kez aramıştı. *Kahretsin.* Kardeşine koçluk yapma görevini unutmuştu.

Her arayışında Loïc biraz daha umutsuzluğa kapılmış olmalıydı – ya da yeniden uçurumun kıyısına gelmişti.

SMS'lere geçti, diğerlerinden tamamen farklı bir mesaj vardı: Başkomutanın başucunda toplandıkları sırada, Maggie saat 19

30. İngilizce "Sonraki kim?" (ç.n.)

sularında Adli Tıp Enstitüsü'nde kriz geçirmişti. Georges-Pompidou Hastanesi yoğun bakım servisine kaldırılmıştı. Loïc reanimasyondan, atriyal fibrilasyondan, tiroitten söz ediyordu.

Gözyaşları bir anda kesildi. Ağabeyinin numarasını tuşladı ve boğazını temizledi. Birkaç saniye içinde, yeniden demir matmazel olmuştu. Morvan klanına mensup olmanın tek bir avantajı vardı: Birkaç saatliğine de olsa kendini koyuvermek imkânsızdı.

Lanet, tam zamanlı bir işti.

– Anneniz bir tirotoksik kriz geçirdi.

– O nedir? diye sordu Loïc.

Erwan cevap verebilirdi. Bu Maggie'nin başına iki defa daha gelmişti. Rastlantı eseri o sırada erkek kardeşi yoktu. O ise yakından görüp tanık olmuştu: Kalpte aritmi, nöbet, ateş... İkinci krizden sonra, 2000'li yılların başında doktorlar tiroit bezinin bir kısmının ameliyatla alınmasını salık vermişlerdi. Bu durumda yeterince almadıkları düşünülebilirdi.

– T3 veT4 hormonlarının hücumu kalpte şiddetli bir atriyal fibrilasyona neden olur, diye açıkladı doktor. Görünürde, zaten bir kalp sorunu var... Kardiyak arresti kıl payı önledik.

Haberi Riboise'dan alır almaz Erwan Loïc'i aramıştı. Maggie, Pompidou'daki hastaneye kaldırılmıştı. Kardeşini azarlamamış – sıra ona da gelecekti– ve hemen oraya doğru yola çıkmıştı. Nerede olduğunu bilmiyordu, hatta bir yerlerde olup olmadığını bile bilmiyordu. Babası öldürülmüştü. Audrey kurban edilmişti. Yeni bir katil –ya da hâlâ aynı katil– elini kolunu sallayarak dolaşıyordu. Ve şimdi de Maggie...

– Somut olarak, diye doktorun sözünü kesti, durumu nasıl?

– Entübe ettik ve kardiyoversiyon uyguladık.

– Lütfen anlayacağımız dilde, doktor.

Nazik olmak için en ufak bir çaba sarf etmiyordu, doktor da bu durumdan rahatsız olmuyordu. Ölümün eşiğinde, kibarlık geçerli değildi.

– Kalbi stabil hale getirdik. ateşini düşürdük. Yavaş yavaş yüksek miktardaki tiroit hormonlarını düşürüyoruz, ayrıca her türlü enfeksiyonu önlemek için geniş spektrumlu antibiyotikler veriyoruz.

– İyi de o nasıl?

Erwan yine sesini yükseltmişti. Sinirliliği her kelimede biraz daha artıyordu. Bu kez doktor hoşnutsuzlukla yüzünü buruşturdu. Önlüğünün içinde, hiçbir kızgınlık belirtisi göstermeden, profesyonel bir gözle Erwan'ı tepeden tırnağa süzdü. Titremeler, kıpkırmızı bir yüz, terleme: Erwan da acil servis için iyi bir müşteri olabilirdi.

– Onu komaya sokmak zorunda kaldık.

– Komaya mı? yineledi Loïc karşılık olarak.

– Geri çevrilebilir bir durum, diye onlara güvence verdi doktor. Onu stabil kılmanın başka yolu yoktu. Sadece kalp değil... Tüm metabolizması düzensiz çalışıyor. Tiroit hormonlarının normale dönmesi ve vücudunun yatışması için en az bir hafta gerekiyor. Kesinlikle burada, yoğun bakımda kalması lazım.

Erwan duvara dayandı. O ve kardeşi, onlar da kâğıt önlük giymiş, başlarına büzgülü bone takınış, ayaklarına galoşlar geçirmişlerdi. Üçü de tipik bir hastane koridorunda ayakta duruyorlardı. Beyazdı ama insanın aklına karanlık düşünceler sokan bir koridordu. Sıcaktı, ama insanı boğacak kadar sıcaktı. Mikropsuzlardan arındırılmıştı, ama her yerine ölüm bulaşmıştı. Tek bir iyi haber vardı: Erwan artık üşümüyordu.

– Tıbbi dosyasını bekliyoruz, diye kaldığı yerden devam etti endokrinolog. Daha önce tiroidektomi oldu mu?

– Kısmi. 2002'de.

– Durumu iyiye gitmeye başlar başlamaz, korkarım yeniden ameliyat edilmesi gerekecek. Artık en ufak bir risk alamayız...

Erwan başıyla onu onayladı, ama çoktan dikkatini kaybetmişti. Başka bir şey içini kemiriyordu: Servise girdiğinde, Loïc'i Sofia'nın kolunda görünce şaşırmıştı, iki ürkmüş hayvan gibi koltuklarında büzülmüşlerdi. Barışmaları üzerine bir avroya bile bahse girmezdi, ama bir konudan emindi: Birbirlerine yakışıyorlardı. Kendi kendilerine yarattıklarından başka hiç sorun yaşamamış şımarık çocuklardı. Bu manzara Erwan'a dokunmuştu: Her zaman onlara göz kulak olmuştu, onların korumasıydı, onların koruyucu meleğiydi. Ve böyle davranmaktan vazgeçecek de değildi.

İtalyan kadın ona bakmamıştı bile. Bu bir dram değildi. Aslında o da ruhunun derinliklerinde, *canzonetta*'yı[31] çoktan arşive kaldırmıştı. Ama Loïc onu neden aramamıştı? Neden boşanmakta olduğu, kendini bir şey sanan bu kadını aramıştı? Erwan aile reisi statüsünün yara aldığını hissediyordu.

31. İtalyan edebiyatında kısa dizelerden oluşan lirik şiir; hafif aşk şiiri. (ç.n.)

Bu çağrışım, aklına Gaëlle'i getirdi. Loïc ona ulaşmaya çalışmış, ancak sonuç alamamıştı. Nereye kaybolmuştu? Yine neler icat etmişti? Louveciennes katili tarafından tehdit mi edilmişti?

Yeniden doktorun sesini duydu:

– Bu krizin nedenini arıyoruz. Glisemi düzeyini kontrol ettik. Herhangi bir diyabet belirtisi yok – bu tetikleyici bir faktör olabilirdi. Öte yandan, düzenli olarak uyguladığı tedaviye vücut uyum sağlamış görünüyor. Düşünüyorum da... (Bir Erwan'a, bir Loïc'e bakıyordu.) Son günlerde bir travma yaşamış olabilir mi?

Loïc rahatsızlığa neden olan durumu açıklama fırsatı bulamamıştı.

– Kocası, diye atıldı Erwan, babamız, evvelki gün öldü. Kriz geldiği sırada Paris Adli Tıp Enstitüsü'nde kocasına veda ediyordu.

– Anlıyorum. (Hekim kâğıt bonesini çıkardı, sonra gri saçlarını eliyle havalandırdı.) Sizinle başka bir şey daha konuşmak istiyorum... Meslektaşlarım bana annenizin vücudunda çok sayıda yara izi olduğunu söyledi. (Bu konuya değinmekten rahatsız olmuş gibiydi.) Ben de bu izleri gördüm. Yıllar süren anormal bir şiddetin neticesi gibi. Kendini kesme, kendine zarar verme tarzında bir şey...

İki Morvan hiçbir şey söylemeden doktora bakıyorlardı. Sessizlikleri neredeyse düşmancaydı.

Sonunda, Erwan cerahati patlattı:

– Kocası onu dövmekten asla vazgeçmedi. Yakıyordu, işkence ediyordu, aşağılıyordu. Artık geberdiğine göre, yokluğunun üstesinden gelip hayatta kalabilirse hiç fena olmayacak. Bir parça olsun hayatın tadını çıkarır...

Loïc, bu rahatsız edici tiradını sonlandırması için omzunu dürttü:

– Onu görebilir miyiz?

Saat 23 olmuştu, iki kardeş hâlâ annelerinin başucundaydı.

Maggie boruların ve kabloların altında yatıyordu, çevresi ışıklı ekranları olan karmaşık makinelerle doluydu, yarı yarıya küçülmüş gibiydi. Sadece hafifçe sararmış alnı ve ürkütücü derecede içeri gömülmüş göz çukurları ayırt ediliyordu; yüzünün alt kısmında onun yerine nefes alıyormuş gibi görünen bir maske vardı.

Loïc ve Erwan konuşmuyorlardı. İçerisi sıcaktı, acıkmışlardı, usanmışlardı. Ama bekliyorlardı: Gaëlle sonunda onları aramış ve gece yarısına doğru geleceğine dair söz vermişti. Nereden geliyordu? Hiçbir açıklama yapmamıştı.

Her on beş dakikada bir, Erwan mesajlarını gizlice dinlemek için koridora çıkıyordu – hastane içinde cep telefonu kullanmak yasaktı. İnsan avında bir ilerleme yoktu. Kapı kapı dolaşmalardan birbiriyle çelişen bilgiler elde edilmişti. Yapılan tanık çağrılarından, şu an için sadece yalan ya da saçma ihbarlar dışında başka bir şey çıkmamıştı. Yollara kurulan barikatlar, trafik tıkanıklığına sebep olmaktan başka bir işe yaramamıştı. Erwan yarından itibaren alınan tüm bu tertibatın etkisini yavaş yavaş yitireceğini biliyordu: Kimsenin eşkâlini bilmediği bir katili yakalamak için polis güçlerini sonsuza dek seferber etmeyeceklerdi.

Ekibinin soruşturmalarından da bir şey çıkmamıştı. Isabelle Barraire'in enstitüde çalışırken tedavi ettiği hastaları hâlâ orada kalmaya devam ediyorlardı ya da kimyasal tedavi koşuluyla denetimli olarak taburcu edilmişlerdi. Feuillantines'deki hastalar –isimlerine ulaşmak imkânsızdı– dingin bir şekilde uyuyorlardı ve zaten Erwan buradaki hastaların hiçbirinin katilin profiline uyduğunu düşünmüyordu. Katz'ın muayenehanesine gelen hastaların ise şiddet eğilimiyle hiçbir alakaları yoktu. Hepsi kibar ve standart nevrozlu hastalardı.

Geriye bir tek, yakılıp kül haline getirilmiş katil, Charcot hayaleti Çivi Adam kalıyordu.

Onunla ilgilenmeye yarın sabahtan itibaren Lassay'yi sorgulamakla başlayacaktı. Yola çıkmadan önce José Fernandez'i, namı diğer Plug'ü sorgulamayı umut ediyordu, ama Tonfa hâlâ onun yerini bulamamıştı.

Ayrıca adamları Nicolo Sokağı ile Tour Sokağı'na da uğramışlardı. Çevrede herhangi bir ev işgalcisinden ya da şüphe çeken birinden en ufak bir iz yoktu. Erwan yanılıyordu: Kuşkusuz katilde Isabelle'in anahtarları yoktu ve onun diğer adreslerini de bilmiyordu. İyi de bu adam nasıl böyle buharlaşıvermişti?

Hayal kırıklığı yaratan bu kadar işin arasında, kaygı verici başka bir telefon daha almıştı: Épinay-sur-Seine'deki atış kulübünden Gérard Combe onu aramış ve üzerinde özenle kişiye özel uyarlamalar yaptığı Beretta 92'yi Loïc'in satın almak istediğini söylemişti. Koridoru arşınlarken, Erwan aralık oda kapısından erkek kardeşinin Maggie'nin başucunda uyuklamakta olduğunu görüyordu.

– Umarım, reddettin?

– Yani...

– Ne?

– Bana bir servet teklif etti.

– Silah kullanma ruhsatı yok.

– Bununla birlikte, bugüne kadar gördüğüm en iyi atıcılardan biri.

– Loïc mi?

– Her seferinde hedefi tam on ikiden vurdu üstelik her iki eliyle de.

Kardeşi iki elini de kullanabilirdi ama bu atış konusundaki ustalık da nereden çıkmıştı? Kafasında ne vardı? Sadece Matignon ile Trocadéro arasında gidip gelen birisi silahı ne halt edecekti?

– Silahı geri alacağım, demişti Erwan. Eğer almayı başaramazsam, seni yasadışı yollarla silah satmakla suçlayacağım.

– Morvan, ben...

Odaya dönünce erkek kardeşini haşlamıştı, tabii bir sonuç alamamıştı. Loïc silahı alma sebepleri konusunda kaçamak cevaplar vermiş ve tabancayı iade etmeyi reddetmişti. Annelerinin yatağının dibinde alçak sesle tartışmışlardı – bilek güreşi için gerçekten uygun bir yer değildi.

Bir saat sonra, gelen yeni bir telefon yeni bir sıkıntı kaynağı olmuştu. Fitoussi ona haberi vermişti: Trésor Mumbanza, Lozan'da, çakırkeyif bir haldeyken, saat 18 sularında odasında, iki koru-

ması tarafından tepelenmişti, korumalar da çıkan çatışmada Lubumbaşi'nin Boss'u tarafından öldürülmüştü. Fitoussi kurnaz biri değildi, ama bu olayı Morvan'ın öldürülmesine bağlayacak kadar veriye sahipti: Coltano, Katanga, Nseko ve Montefiori cinayetleri. Quai d'Orsay'yle görüşmeden önce, hep ihtiyatlı davranmış olan Erwan'ın fikrini almak istemişti: Ne babasının cinayetinden Mumbanza'nın sorumlu olduğuna dair tek bir kelime etmişti ne de Coltano ve yeni damarlar çevresinde dönen dolaplardan bahsetmişti.

Aslında Erwan hiçbir şey bilmiyordu ama bu ölüm en uygun zamanda olmuştu. Doğrusunu söylemek gerekirse, biraz da fazla uygun bir zamanlamaydı. Balaghino tarafından başlatılan süpürme harekâtının devamı mıydı? Pontoizau'nun ölümünün ardından yapılan bir misilleme miydi? Coltano'nun merkezinde oynanan müzik eşliğinde sandalye kapmaca oyununda yeni bir tur mu başlıyordu? Yoksa babasının deyişiyle, "zenciler arası bir mesele" miydi?

Telefonu henüz kapatmıştı ki, kat holünde yankılanan topuk sesleri duydu. İki yöne de açılan çift kanatlı kapıların lombozundan, pembe yanakları ve siyah bonesiyle Gaëlle göründü.

– Neredeydin? diye sordu Erwan, ona doğru yürürken.

– İsviçre'de.

– Kahretsin, diye dişlerinin arasından tısladı Erwan.

– Anne nasıl?

Onu kolundan tuttu ve servis merdivenlerine doğru itekledi.

– Kötü bir şey mi var?

– Yürü.

Onu basamaklardan aşağıya indirdi; birkaç saniye içinde boğucu havadan, antiseptik kokulardan, pul pul kabarmış duvar boyalarından uzakta dışarıdaydılar.

– Mumbanza'nın senin işin olduğunu sakın söyleme.

– Ee, ne olmuş?

– Sen tamamen aklını mı kaçırdın?

– Babayı o öldürtmedi mi?

Erwan elleriyle yüzünü sıvazladı, perişan haldeydi.

– Ne kim olduğunu ne de gerçekten suçlu olup olmadığını bildiğin bir adamı küçücük ellerinle öldürmeye mi karar verdin?

– Bunu bana sen söyledin...

– Ben sana olası bir varsayımdan bahsettim. Bu onu yargılaman, hele de öldürmen için yeterli sebep değil. Sen kendini ne sanıyorsun? Adaletin kılıcı mı?

Gaëlle cevap olarak suratını astı.

– Sen göze aldığın riskin farkında mısın? Sen iyice aklını oynatmışsın!

Yavaş hareketlerle çantasını açtı ve içinden bir sigara çıkardı.

– Her ne olursa olsun, o bir pislikti, dedi sigarasını yaktıktan sonra.

– Sen bunu nereden biliyorsun?

– En azından kadınlara karşı.

Erwan beyninde normal bir kan akışı olup olmadığını düşündü; çok hızla ayağa kalkıldığında yaşanana benzer bir baş dönmesi hissetti. O alçağın kız kardeşine elini sürmüş olma ihtimalini düşündükçe, kendi elleriyle öldürmek için onu diriltemeyecek olmasına hayıflanıyordu.

– İşi nasıl tezgâhladın? diye sordu sonunda Erwan.

Gaëlle ona uyguladığı planı –bir kız arkadaşının pasaportundan, şampanya şişesi mantarından, jiletten, silahlarla yaptığı oyundan oluşan olağanüstü hikâyeyi– anlattı. Erwan'm aklına polislere özgü kaderci bir düşünce geldi: Meslektaşları ile onun ömürleri katilleri yakalamak için sokakları arşınlamakla geçiyordu ve gel gör ki karşılarına bu tür olaylar –çizgi roman ile şeytani plan arasında kararsızlık gösteren kaçıklıklar– çıkıyordu.

En delice kısmı ise Gaëlle'in bu planının başarıya ulaşmış olmasıydı. "Yalan ne kadar büyük olursa, o kadar işe yarar" derdi Morvan. Soruşturma çoktan rafa kaldırılmış olmalıydı. Mermi yolları hesaplaşma varsayımını doğrulayacaktı. İsviçreli polisler araştırmalarını daha ileri götürmeyecekti. Ayrıca, 2001 yılında DKC'nin başkanı Laurent-Désiré Kabila da kendi korumaları tarafından öldürülmüştü. Erwan, Gaëlle'in bunu bildiğinden emindi.

Konuşmayı kapatmadan önce cinayetin kusursuz olup olmadığını öğrenmesi gerekiyordu:

– Güvenlik kameraları?

– Koridorun o köşesinde kamera yoktu. Oda hemen servis merdiveninin yanındaydı.

– Emin misin?

– Kesinlikle. Kimse beni görmedi. Odasına bir kız beklediğini korumaları dışında kimse bilmiyordu.

– Buluşmayı kim ayarladı?

– Payol.

Elbette. Zengin müşterilere hizmet veren bu pezevengin konuşma tehlikesi yoktu. Hatta işin ona kadar ulaşmaması için gerekli önlemleri de almış olmalıydı.

– Gar, gümrükler?

– Biletimi arkadaşımın kimliğini kullanarak aldım.

İsviçreli polislerin kulağına kar suyu kaçıracak tek ayrıntı, iki gün önce Mumbanza'nın çöplüğünde öldürülen Morvan'ın adı olabilirdi. Ama ödünç pasaportuyla, Gaëlle bu tehlikeyi de bertaraf etmişti. Erwan eşeledikçe tüm bunların çok güzel kotarılmış olduğunu görüyordu.

Dişlerini sıkarak bitirdi:

– Böyle bir olaydan nasıl sağ salim kurtuldun anlamakta güçlük çekiyorum.

– Acemi şansı.

– Bu seni eğlendiriyor mu?

Gaëlle yeni bir sigara yaktı. Yüzü yeniden soluklaşmıştı.

– Ama sen beni eğlendirmiyorsun, diye karşılık verdi, sigarasını dudaklarının arasına sıkıştırarak. Sonuçta senin işini yaptım.

– Beni kışkırtma.

– Kongo'dan babamızın cesediyle geliyorsun ve onun intikamını almak için küçükparmağını bile kımıldatmıyorsun.

– Katilini öldürdüm, sana hatırlatırım.

– Ben onun infaz emrini veren adamı öldürdüm.

Erwan bıkkınlık ifade eden bir el hareketi yaptı. Ne kendini aklamak ne de bu konuşmaya devam etmek istiyordu.

Bununla birlikte, alışkanlık icabı çenesini tutamadı:

– Seni de tanıyamıyorum. Babamdan hep nefret ettin ve şimdi onun intikamını almak için akıllara ziyan bir sürü riski göze alıyorsun? Aslında Mumbanza'ya teşekkür etmeliydin, yalan mı?

– Erwan, diye karşılık verdi Gaëlle, bir duman bulutunun içinden, olduğundan daha fazla aptal görünmene gerek yok.

Erwan yelkenleri indirdi. Loïc, Gaëlle ve o babalarından hep nefret etmişlerdi, ama onun ölümünden beri içlerinden hiçbiri ne sevinmiş ne de en ufak bir rahatlama hissetmişti. Tam tersine, ufukta beliren bir tsunami gibi geçen her saat çok büyük, güçlü ve derin bir üzüntüye neden oluyordu. Duyguları konusunda hep yanılmış olabilirler miydi?

Lontano bataklıklarında öğrendikleri düşünülürse, haklı olarak babasıyla ilgili kararını ve düşüncesini değiştirebilecek tek kişi Erwan'dı. Ama diğerleri? İhtiyar'ın "hafifletici nedenleri"ni tahmin ediyorlar mıydı? İçten içe, karısına attığı dayaklara rağmen Grégoire'ın aslında iyi biri olduğunu mu hissediyorlardı?

Ve o, Kongo'da keşfettiği gerçeği açıklamalı mıydı? Bu ana kadar, bu düşünce aklından bile geçmemişti. Ama aslında, Gaëlle

ile Loïc'in, onların da Padre'nin köklerini öğrenmeye ve Cathy Fontana'nın ölümüyle ilgili gerçeği bilmeye hakları vardı. Sonra birden durdu: Morvan'ı aklamak için Maggie'yi karalamak söz konusu olamazdı. Ayrıca "aileye sonradan katılmış kişi" statüsünü üstlenmenin de gereği yoktu.

Durumu düzeltmek için anlamsız bir cümle sarf edecekti ki, Gaëlle sigarasını attı ve binaya doğru hareketlendi.

– Anneyi göreceğim, dedi; buzdan bir heykel kadar soğuktu.

Erwan da peşine takıldı. Henüz hole girmişti ki, cep telefonu yeniden titredi: Favini.

– Ben sana yetişirim, dedi kız kardeşine, gerisingeri dönerken.

– Plug'ü buldum, diye belirtti polis.

– Nerede?

– Sud Mezarlığı'nda, Reims'te, Dieu-Lumière Bulvarı.

Adres şaka gibiydi.[32] Dışarıda onu rahatlatan soğuğa yeniden kavuştu – insana mücadele gücü veren eski bir dost.

– Anlat.

– Geçtiğimiz ekim ayında, Condé-sur-Sarthe Merkez Cezaevi'nde bağırsaklarını deşmişler. Mahkûmlar arasında çıkan bir kavgada.

– Cezasını yüksek güvenlikli bir hapishanede mi çekiyormuş?

– Tuhaf, ama öyle. Sebebini öğrenmem gerekiyor. Cesedi, ailesinin hâlâ yaşadığı, doğduğu şehre nakledilmiş.

– Suçlu bulunmuşu mu?

– Patrick Benabdallah adında biri. Oldukça uzun bir sabıka listesi var. Gerçek bir psikopat. Zaten TAHÜ'ye yerleştirilmiş.

Bu artık bir soruşturma değil, bir deliler gemisiydi.[33]

– Bana Charcot'ya gönderildiğini söyleme.

– Tam tersi: Oradan geliyor. Sana söyledim, Benabdallah'ın ağır bir suç geçmişi var. Cinayetler. Tecavüzler. İşkence. Ensest. Her zaman olduğu gibi uzmanlar birbirleriyle çelişkiye düşmüşler ve herif Condé-sur-Sarthe'a gelmeden önce bir süre Charcot'da kalmış.

32. *Dieu-Lumière*: Tanrı ve ışık, Kitabı Mukaddes'te çok sık kullanılan iki kavramdır: Tanrı'nın ışığında yürümek, Tanrı'nın ışığına yürümek, ışığın oğlu İsa vb. gibi. Yazar mezarlığın bulunduğu bulvar ile Hristiyanlıktaki Tanrı ve ışık kavramları arasında ironik bir bağ kurmuş. (ç.n.)

33. Rönesans Dönemi'nin delilerle, meczuplarla dolu hayali gemisine gönderme. (ç.n.)

– Hangi tarihlerde Charcot'daymış?

– 2005-2007.

– O halde Plug'ü tanıyordu?

– Kuşkusuz. Aralarında eski günlerden kalma bir hesaplaşma olabilir.

– Şimdi nerede?

– Bekle, bakak...

Favini sürekli lehçe taklidi yapardı, her zaman tat vermezdi. Ama bu akşam, tansiyonu biraz düşürmek iyi gelmişti. Audrey'nin ölümü alışıldık bir trajedi değildi.

– Villejuif'teki Henri-Colin. Bölüm 94D00, yoğun tedavi kısmı. Ne tür bir herif olduğunu anlıyorsun...

Erwan, Henri-Colin'i biliyordu. Fransa'nın en eski TAHÜ'süydü, alanında bir tür referans merkeziydi. Saat on ikiyi geçmişti, birkaç saat uyumak için eve dönebilir ve sabah kahvaltısı için oraya gidebilirdi.

– Onlara haber ver, sabah erkenden orada olacağım. Louveciennes'de hâlâ bir ilerleme yok mu?

– Levantin ve adamları evi hâlâ didik didik arıyorlar.

– Ya kapı kapı sorgulama, barikatlar?

– Maalesef. Herif çoktan uzaklaşmıştır. Ölünün arkasından ıslık çalmak gibi.

Erwan telefonu kapatmaya hazırlanırken Sardalye ekledi:

– Senin için başka bir şeyim daha var. Philippe Hussenot. Benden olası bir gizli dosya konusunda kulaklarımı açık tutmamı istemiştin...

Gaëlle'in saçmalaması, kontrol edilmesi gereken bir bilgiye dönüşecek derecede şişirilmişti.

– Yani?

– Narkotikte çalışan arkadaşlarımdan biri bu ismi biliyor. 2006'da, o dönemde hırsızlık ve gasp büroda çalışıyormuş, ondan bir kazayla ilgili olarak Yunanistan'daki irtibat memurumuzla temas kurması istenmiş... Hussenot'nun olayı.

– Kim istemiş?

– O dönemdeki amiri, Pascal Viard.

Kötü haber. Viard parlak ve ihtiraslı bir polisti, meslektaşlarını kaldırımdaki bir sigara izmariti gibi ezerek kariyer yapmış eski bir cinayet büro elemanıydı. Muğlak bir profili vardı: Bohem takılan, çevreci görünen ve sempatik biriydi ama beyni soğuk suya batırılıp sertleştirilmiş silisyum bıçaktan farksızdı.

– Sonra?

– Hepsi bu. Arkadaşım başka bir şey bilmiyor. Ama eğer biri Hussenot'nun nüfus kaydını gizlediyse, bu Viard'dır.

Birkaç yıl önce, bu burjuva bohem Beauvau'ya geçmek için Quai des Orfèvres'den ayrılmıştı. Erwan oradaki görevinin ne olduğunu bilmiyordu, ama "alçaklıklar, şantajlar ve entrikalar" departmanını yönetmek için, Morvan'm yerine en iyi aday o gibi görünüyordu.

– Bana ev adresini bul, ona kruvasan götürmek istiyorum.

Telefonu kapattı, ambulansların gelmeye devam ettiği asfalt zeminli avluda soğuk havayı ciğerlerine doldurdu. Uykusuzluk kendini hissettirmeye başlıyordu. Şiddetli sıcağa ve soğuğa dayanır hale gelmişti. Afrika'nın boğucu sıcağından sonra yağmuru ve kırağısıyla Paris.

Aileye hoşça kal demeden önce cep telefonuna bir göz attı. Duymadığı bir çağrı vardı: Cyril Levantin. *Kahretsin.* Louveciennes'deki villada çalışırken gördüğü kriminal büro koordinatörü.

– Parmak izleri evin her yerinde, dedi teknisyen neredeyse neşeli bir ses tonuyla.

– Kimin?

– Sence? Thierry Pharabot, Lazar[34] gibi dirilmiş!

Karın boşluğunda bir sancı hissetti. Hiç olmazsa Levantin olayı başından sonuna kadar biliyordu.

– Saçmalama.

– Saçmalamıyorum. Eylül ayında onun el izlerini istetmiştim. Bu gece yaptığım karşılaştırmalar hiçbir şüpheye mahal vermiyor. Eğer hâlâ şüphen varsa, elimde bizi doğrulayacak kadar DNA örneği var. Senin büyücünün capcanlı olduğunu, Louveciennes'deki kitaplıktan onlarca kitap okuduğunu ve camembert'ini elleriyle yediğini söyleyebilirim.

Onun korkarak aklına getirdiği şey böylece resmiyet kazanıyordu: Kongo katili hayattaydı. Soruşturmayı tamamıyla yanlış kapamışlardı. Eylül kurbanlarının katili ne Kripo ne de diğer dört kaçıktı.

Erwan ondan hemen ayrıntılı bir rapor yazmasını istedi.

– Ancak, diye devam etti uzman, dil için...

– Ne?

– Audrey'nin yarası.

Alışılmışın dışında ilk kez Levantin saygılı bir ses tonu takınmıştı. Audrey'nin çenesinin altından dışarı çıkmış dili Erwan'ın gözünün önüne geldi.

34. Yuhanna İncili'nde, İsa tarafından ölümünden dört gün sonra diriltilmiş kişi. (ç.n.)

– Bunun Kolombiya'ya has bir yöntem olduğunu biliyor musun? Buna *corte de corbata*, "kravat kesimi" diyorlar.

Erwan bu yöntemi biliyordu, ama bağlantıyı kuramıyordu. Bunun Kolombiya'yla hiçbir alakası yoktu: Erwan'ın daha önce tanık olduğu Afrika'ya özgü canavarlıkların bir başka çeşidiydi ya da Çivi Adam'm yeni bir sapkınlığıydı. Pharabot'nun bütün bir ritüel gerçekleştirecek zamanı olmamıştı. Sadece kurbanı ile Aşağı Kongo *minkondi*'leri arasında bir benzerlik oluşturmaya çalışmıştı. Kocaman açılmış korku dolu gözler, sırıtan bir ağızdan dışarı sarkmış dil...

Birkaç kelime daha geveledi, hoşça kal bile demeden telefonu kapattı. Sırtını bir minibüse dayadı, bu yeni haberden çıkarılabilecek ilk gerçek olguları düşünmeye başladı. 23 Kasım 2009 gecesi başka birinin cesedi Çivi Adam'ın cesedi gibi gösterilmişti. Pharabot 2012'ye kadar tecrit altında tutulmuştu. 7 Eylül 2012 Cuma günü kaçmış ve fundalıkta Wissa Sawiris'i öldürmüştü. Kaçık katil kaçmaya devam etmiş ve Isabelle Barraire'in evinde gizlenmişti.

Karın boşluğundaki ağrının boğazına kadar çıktığını hissetti. Nasıl bu kadar yanılgıya düşebilmişlerdi? Bu çok önemli bir adli hataydı. Kendine polis diyen herkesin meslek hayatı boyunca yapmaktan korkacağı bir hataydı. İnsanlardan kuşkulanmışlar, peşlerine düşmüşler, öldürmüşlerdi; gerçek masum olmayabilirlerdi ama hiçbiri asıl suçlu da değildi.

Charcot'nun müdürü Lassay'nin görüntüsü zihninden gitmiyordu. Şu veya bu şekilde, her şey ondan kaynaklanıyordu. Pharabot'nun sahte ölümüne göz yummuştu ya da bizzat organize etmişti. Yıllar boyunca *nganga*'yı saklamıştı. Bu dalavereden onun çıkarı neydi? Üç yıl sonra neden serbest bırakmıştı? Pharabot kendisi mi kaçmıştı? Lassay ile Barraire görüşmeye devam etmemişler miydi?

Ertesi sabah bir uçağa atlamalıydı. Psikiyatrı köşeye sıkıştırmalıydı. Gestapo usulü sorgulayıp gerçeği itiraf ettirmeliydi. Bu kez giderken, Erwan yanında kendi totemini de götürecekti: Babasının cenazesini. *Bir taşla iki kuş.* Altmışlık playboydan hikâyeyi söküp alacak, Grégoire'ı denize nazır defnedecekti.

Elinde çalan cep telefonunu birkaç saniye sonra fark etti. Ekibine özgü SMS çınlaması. Pascal Viard'ın 12. Bölge'deki evinin adresi. Burjuva bohemlerin şampiyonu benzerlerinin yanında, Aligre pazarının yakınlarında yaşıyordu.

Maggie'nin yanına çıkmaktan vazgeçti ve koşar adımlarla ara-

basının yanma gitti. Bu pisliği ziyaret etmek için sabahı bekleyemeyecekti. Ne kruvasan ne de uygun ziyaret saati, hiçbiri umurunda değildi. Bu ziyareti Morvan usulü, elindeki vazelin yerine avucundaki çakıl taşlarıyla yapacaktı.

– Erwan?

Arkasına döndü ve yüzyılların zarafetini yansıtıyormuş gibi duran siyah mantosuyla Sofia'yı gördü. Görünen o ki, kontes bir akşam yemeğinden dönüyordu ve Maggie'ye uğramaya karar vermişti. Çekik gözleri sokak lambalarının altında normalden daha fazla parlıyordu. Ya çok içmişti ya ağlamıştı ya da öfkeliydi.

Şüphesiz her üçü de olabilirdi.

– Beni araman için daha kaç kişinin ölmesi gerekiyor? diye sordu, mantosunun yakalarını kaldırırken.

III

Pharmakon

Erwan Doğu Paris'e doğru ekspres yolda ilerliyordu. Sofia'yla birlikte birkaç saat daha kaybetmişti, ama "kaybetmek" doğru kelime değildi. Henüz ne olduğunu bilmese de bilakis bir şeyler kazanmıştı. Çok güçlü bir teselli, çok zayıf bir suç ortaklığı.

André-Citroën Parkı'na gitmek için Pompidou Hastanesi'nin çevresini dolanmaya karar vermişlerdi. Ayın altında harelenen çimenlikler ve seralar boyunca yürürken sürekli konuşmuş, konuşmuşlardı. Hayır, ne iki âşık ne de iki dost. Çökmekte olan bir ailenin, son yıkımı engellemek amacıyla dayanışma içine girmiş aile bireyleri gibiydiler. Bir çözümleri yoktu, zamanda geri gitmek ve korkunç ölümleri unutmak imkânsızdı. Ama babaların ölümü otları yakılmış bir tarla olabilirdi: Verimlilik daha sağlıklı, daha katıksız olarak yeniden artabilirdi.

Erwan bekleyen tehlikelerden bahsetmeye cesaret edememişti: Sarf ettiği her kelimede, Sofia'nın söylediği her cümlede, konuşmalarım bozan bir parazit, araya karışan bir ses duyuyordu: "Çivi Adam ölmedi..." Onu daha fazla sarsmanın gereği yoktu: Loïc'e karşı tutum değiştirmeye ve ailelerine duyduğu kini gömmeye karar vermişti. Sonunda bir banka oturmuşlar, ancak birbirlerine dokunmamışlardı. Şu kâbus hallolduktan sonra bedeninin ve yüreğinin nasıl davranacağım görecekti.

Şimdi, rıhtımlardaydı, tünellerin sodyum lambalarının ışığıyla Seine Nehri'nin camsı siyah yüzeyi sürekli yer değiştiriyordu. Işığın ve karanlığın güçlü karşıtlığını yaşarken Erwan, Levantin'den gelen mesajı dinliyordu. Louveciennes'den alman DNA örneklerinin *hepsi* Pharabot'ya ait. *Bir de bu ihtimal var*: Bir beşinci katil, eylül ayındaki şüpheliler gibi Çivi Adam'm kemik iliğini kendine naklettirmiş ve böylece de katilin genetik imzasına sahip ol-

muş olabilirdi; ancak Erwan buna ihtimal vermiyordu. Öncelikle, ameliyatı gerçekleştiren İsviçreli doktor başka bir transmütasyon adayından söz etmemişti. Ayrıca Audrey cinayetindeki ayırt edici özellikleri de –katil evsizdi, vahşiydi ve gizleniyordu– paralı bir fetişistin profiline uymuyordu.

Böylece bütün yollar eski dost Çivi Adam'a çıkıyordu. Wissa Sawiris'in fundalıkta barbarca öldürülmesi: Pharabot. Anne Simoni ile Ludovic Pernaud: Yine oydu, bu kez Isabelle Barraire'den yardım almıştı. Gaëlle'in Sainte-Anne'da saldırıya uğraması daha az örtüşüyordu: Her şeyden önce zentai tulumu giymiş atletik yapılı biri, akıl hastanesinden kaçmış altmışlık bir deli olamazdı. Tıpkı Marsilya limanında, konteyner gemisinin ambarında kovaladığı kişinin Çivi Adam olmadığı gibi.

Önemli değil. Bir açıklama bulacaktı. Mümkünse mantık dışı. Zira, şu ana kadar mantık onu yanlış yollara sürüklemişti. *Ona uyum sağla, kemanını bu hayalete göre akort et.* Tüm bunların ardında, Jean-Louis Lassay'nin, Isabelle Barraire'in, Philippe Hussenot'nun –ve şimdi de Pascal Viard'ın, yani bizzat Fransız yönetiminin– karıştığı bir entrika sezinliyordu. Beauvau'nun burjuva bohemi neden Hussenot olayının üstünü örtmüştü? Psikiyatr ile eski karısı arasındaki bütün bağı neden silmişti?

Cevabı birkaç dakika içinde alacaktı. Lyon Garı yakınında, Erwan rıhtımlardan ayrıldı ve sola Diderot Bulvarı'na doğru saptı. Cevabı olmayan soruları zihninde evirip çevirmekten çok yorulmuştu; kafasını rahatlatmak amacıyla biraz mola verdi, tüm dikkatini uyandırmaya gittiği pislik üzerinde yoğunlaştırdı.

Grégoire Morvan'ın tarihi hasmı. Mitterrand'cılığm boş hayalleriyle beslenmiş bir sonraki kuşaktandı; Padre'nin gözünde Pascal Viard, sosyalizmin sol davaya getirdiği her türlü nefret edilesi ve ne idüğü belirsiz melezi –riyakâr vicdan rahatlığı ile kurnaz burjuva mantığının karışımı– temsil ediyordu. Morvan'a göre ikiyüzlülükle sistemden yararlanmaktansa, Maocular veya Troçkistler gibi içtenlikle aldanmak çok daha iyiydi. Pascal Viard entel, sosyalist, çevreci, altermondiyalist[1] bir sahte sanatçı karikatürüydü... Bay Riyakâr'ın ta kendisi. Gerçeklik ilkesinin ağır bastığı Paris Emniyet Müdürlüğü'nde ve Adli Polisi'nde, onun ilginç kişiliği tam bir merak konusuydu: Fular takan, eskimiş mokasenler giyen, organik beslenen, bisikletle dolaşan, elinde elektronik

1. Fransızca *altermondialiste*'ten. Küreselleşmeye karşı olmayan, ancak bu küreselleşmenin neoliberal kapitalizm çerçevesinde değil de çevre, eşitlik ve insan haklarına saygıyı kapsayacak şekilde var olmasını savunan bir akımın (altermondiyalizm) yandaşı. (ç.n.)

sigarasıyla tumturaklı nutuklar atan, bilerek dağıttığı saçları ve birkaç günlük sakalıyla kadife ceketli bir polis, gerçekten merak uyandıran bir tip.

Bu tarz bir adamın işinde tam bir pisliğe dönüşmesi 36'daki herkesi şaşırtıyordu. Alçakça davranmaktan, sopa kullanmaktan çekinmeyen, kaba kuvvet yanlısı bu polis, arkasında hem gerçek hem de mecaz anlamda azımsanmayacak kadar ceset bırakarak basamakları tırmanmıştı. Bir zamanlar adli polisin en iyi nişancılarından biriydi, elde ettiği sonuçlar kadar gizli bağlantılarının da desteğiyle kırk yaşına gelmeden emniyet amiri olmuştu. Mitterrand zamanında parlamış, Chirac döneminde kendine iyi bir yer edinmiş, Sarkozy iktidarına sabırla katlanmış ve Hollande'ın gelişiyle de patlama yapmıştı. Emniyet müdürlüğünde sempatik olmaya çalışmıyordu: Özel hayatında zaten öyleydi.

Erwan Temmuz Sütunu'nun dibine geldi; saat sabahın üçüydü ve semt son ışıklarıyla parlıyordu. Bastille Operası'ndan hemen sonra, sağa Charenton Sokağı'na saptı. GPS'e ihtiyacı yoktu: Bu sokak ile Ledru-Rollin Caddesi'nin kesiştiği yerde oturan bir "*sex friend*"i (bu kelimeden nefret ediyordu) olmuştu. Onunla ilgili ne cinsellik ne de arkadaşlık konusunda en ufak bir anısı vardı. Buna karşılık, bir zamanlar park yeri bulmak için çok dolandığı bu semtte gözleri kapalı araba sürebilirdi.

Sağa Traversière Sokağı'na döndü, Trousseau Meydam'nı geçti, Aligre Pazar Meydanı'na ulaştı. Uykudaki semtte eski tarz brasseriler, Prévert'in şiirlerindeki sokak lambaları, kasaplar ve camekânlarında "organik" ve "ev yapımı" yazan fırınlar, istemediğin kadar dükkân art arda sıralanıyordu. Tüm bunlar ona bir panayır yeri kadar otantik görünüyordu. Sonunda Pascal Viard'ın ikamet ettiği dar çıkmaz sokağı buldu. Sanatçı atölyeleri, yenilenmiş imalathaneler, yan yana küçük bahçeler.

Erwan arabasından çıkarken aklına acilen halletmesi gereken bir şey geldi: Eğer Louveciennes katili gerçekten Pharabot'ysa eşkâlini sadece o biliyordu. İnsan avını yürüten Versailles Emniyeti'nden Sandoval'ı aradı ve ona açıklamaya çalıştı. Kolay değildi: Otuz yılı aşkın bir süre önce akıl hastanesine kapatılmış, üç yıl önce ölmüş ve yakılmış, şimdi yeniden hayata dönmüş ve yeni avlar peşinde banliyöde dolanan Afrikalı bir katilden bahsediyordu. Ona birkaç saat içinde bu akıl almaz şüphelinin bugünkü haline uyarlanmış bir resmini yollayacağına söz verdi. Sandoval hiçbir şey anlamadan telefonu kapattı.

Hemen ardından Tonfa'yı aradı ve evine gitmesini istedi (evi-

nin otoparkında bir anahtar ile apartmana giriş kodu saklıydı). İçinde Pharabot'nun yirmili yaşlarında çekilmiş bir fotoğrafının olduğu soruşturma dosyasını nerede bulacağını açıkladı, bu arada soruşturmanın aldığı yeni boyutu da özetledi.

– Fotoğrafı ne yapacağım? diye sordu polis; şaşırmıştı.

– Çocuk büro amirliği ile jandarma suç araştırma ve önleme birimini ara. Onlarda yaşlandırma programı var.

– Sen o programlara güveniyor musun?

– Ne senin fikrini soruyorum ne de kendi fikrimi biliyorum. Bu işi hemen hallet ve sonucu, sana SMS'le yollayacağım numaraya gönder.

Erwan öfkeyle telefonu kapattı. Birkaç saniye boyunca Çivi Adam'ın yüzünü hatırlamaya çalıştı; ellerinde tek bir antropometrik fotoğraf vardı; bir melek suratı, çekingen ifade, oldukça dingin ve dalgın bakışlar... Onu hiçbir zaman, altmış yaşını geçkin olarak, Charcot'da eşofmanlarıyla dolaşırken hayal etmemişti.

Erwan, kapıya vurarak gürültü çıkarıp tüm sokağı uyandırmaktansa Viard'ı cep telefonundan aradı. Telefon üç kez bile çalmadan açıldı – saat göz önüne alındığında hiç de fena değildi.

– Alo?

– Viard, ben Erwan Morvan. Seni hemen görmem gerekiyor, acil.

– Aklını mı kaçırdın?

– Philippe Hussenot. Isabelle Barraire. Jean-Louis Lassay. Sakın bana bu isimleri tanımadığını söyleme.

– Hiçbir şey anlamıyorum. Saatten haberin var mı?

– Kapının önündeyim.

Bir dakika sonra polis kapıyı açıyordu, sağ elini arkasına gizlemişti. Elinden gelen tek önlem, tokalaşmak yerine bir tabancayı tercih etmekti.

– Burada ne arıyorsun? Kafan mı iyi?

– İzin ver, içeri gireyim.

Viard çıkmaz sokağa bir göz attıktan sonra geri çekildi. Yataktan kalkmış burjuva bohemin suratı, öğle saatlerinde bürodaki suratıyla tamamen aynıydı: Kirpi gibi saçlar, üç günlük sakal, aşırı özensizlik.

– Çocuklar uyuyor, diye ikaz etti. Eğer birini uyandırırsan sopayı yersin.

Erwan gülümseyerek atölyeden bozma eve girdi. Loftun içi de sürprizden uzaktı: Ham, endüstriyel, geri dönüştürülmüş. Altmış metrekarelik tek bir mekân. Solda açık mutfak. Dipte, odalara

ayrılmış asmakata çıkmak için metal bir merdiven. Ortada, 30'lu yılların stilinde uzun bir yemek masası. Tavanda, olmazsa olmaz New York stili gri metal lambalar. *Elle Déco* dergisi için ideal.

Erwan doğal olarak tezgâha doğru ilerledi; loş da olsa aydınlık tek yer orasıydı.

– Beş dakikan var, dedi misafirini takip ederken. Evime paldır küldür gelmiş saygısız bir Morvan'la uğraşamayacak kadar çok derdim var, ayrıca...

Cümlesini bitiremedi: Bir anda Erwan ocağın üstündeki vintage çaydanlığı kapmış, kolunu açıp var gücüyle savurarak dönmüştü. Darbe Viard'ı hazırlıksız yakalamıştı; adam yere düştü, odanın ortasına kadar yuvarlandı, silahı da kanepenin altına savrulmuştu. Erwan hemen ata biner gibi adamın gövdesinin üstüne oturdu ve onu omuzlarından yere bastırdı.

– Viard, dedi kendi silahını adamın burnuna dayarken, babam Afrika'da öldürüldü ve en iyi polisim daha yeni vahşice katledildi. Bana ters gitmek için hiç de iyi bir zaman değil.

Beriki "Teslim oluyorum" dercesine kollarını kımıldattı. Yanağı şimdiden morumsu bir renk almaya başlamıştı.

– Ne öğrenmek istiyorsun? diye fısıldadı ayağa kalkarken.

– Philippe Hussenot psikiyatrdı, diye başladı Viard kahveyi hazırlarken. 2006'da Yunanistan'da bir araba kazasında öldü.

– İki çocuğuyla birlikte. Bana bilmediğim bir şey söyle.

– Bizim için çalışıyordu.

Erwan mutfak tezgâhına yaklaştı. Polis Nespresso makinesini kullanmıyordu –çok gürültülüydü, çaydanlığı yerden toplamıştı– az biraz hayal gücüyle çaydanlığın üstünde çenesinin izi hâlâ görülebilirdi.

– "Bizim için mi"? Kendini CIA mi sanıyorsun?

Suyun ısınmasını beklerken Viard yanağını ovalıyordu.

– Ne demek istediğimi çok iyi anlıyorsun: Ceza davalarında bilirkişilik yapıyordu.

– Psikiyatr olarak mı?

– Hayır. Yıldız dansçı olarak.

– Onlarca bilirkişi var.

– O bu türden değildi. Hussenot kendisine söyleneni yapıyordu. Bizi çok uğraştıran... davalarda onu gizlice yönlendirebiliyorduk.

Uyumlu bilirkişiler: Koca fil fare doğuruyordu. Emniyet amiri, usta şef havalarında kafeteriyle uğraşıyordu. Hematomu, ters çevrilmiş hokkadan boşalan mürekkep gibi yanağına yeni yayılıyordu.

– Viard, sen de ben de bu işlerin böyle yürümediğini biliyoruz. Bir psikiyatrın zırvalığı hiçbir halta yaramaz. Bir karşı bilirkişi raporu onu geçersiz kılar. Ve bu böyle devam eder.

– Dosyanı iyi bilmiyorsun, ahbap: Hussenot branşının en önemli psikiyatrlarından biriydi. Ona karşı çıkmak kolay değildi.

Bu Lassay'nin çizdiği profille hiç örtüşmüyordu: İyi bir evlilik yapmış ve kliniğini zengin depresifler için bir sığınağa dönüştürmüş bir psikiyatr.

– Ne tür davalarda size yardımcı oluyordu?

Viard elektronik sigarasını aldı. Buhar tüttürmenin saati yoktu.

– Kuşkusuz, olaylar sırasında sanığın akli melekeleriyle ilgili 122-1 ve 122-2 maddeleri biliyorsun, değil mi?

– Ağzındaki baklayı çıkar.

– Hussenot, müvekkillerinin "akli melekesinin yerinde olmadığını" ispatlamak isteyen bazı avukatların stratejisini bozmamızı sağladı. Ama çoğunlukla da tam tersi bir rol üstlendi.

– Anlamıyorum.

– İşler yolunda gitse de savcı risk almamak için gözaltı veya yargılama süreci sırasında acilen bilirkişi raporu talep eder...

Viard doğru söylüyordu: Bir psikiyatr görüşü almadan bir katil ya da bir tecavüzcü mahkûm edilemezdi. Mahkeme şenliğine başlamadan önce bile şüphelinin akıl sağlığının yerinde olup olmadığının ya da tedavi gerektirip gerektirmediğinin belirlenmesi gerekirdi – deliğe mi yoksa akıl hastanesine mi gitmeliydi.

– O dönemde terörle mücadelenin başındaydım. Sakallılardan birini ele geçirdiğimizde, bize onunla ilgili bir rapor hazırlaması için Hussenot'yu çağırırdık. Bu kaçık dinci aşırılıkçılar her şeye, dayağa ve tehditlere direnç gösterirler, ama kimyasallar kullanıldığında çözülürler.

Dumanı elektronik sigarasından bir mate kamışı gibi içine çekerken, Viard işini bilen hareketlerle kahveyi hazırlıyordu – ölümsüzlük içkisi hazırlayan bir profesyonel.

– Hussenot'nun, adamların akli melekelerinin yerinde olmadığını ve rahatlıkla sorgulayabileceğiniz bir akıl hastanesine nakledilebileceklerini belirten bir rapor hazırladığını mı söylemek istiyorsun.

– Doğru. Hussenot imzalardı ve iş biterdi. Konuşturabilmek için onlara her tür pisliği enjekte ederdik. Bu şekilde bayağı iyi bilgi topladık.

– Bu şekilde alman bilgiler mahkemede geçerli olmaz.

– Sana mahkemeden bahseden kim? O salakları mahkûm etmek istemiyorduk ki, amacımız sadece suç ortaklarının isimlerini öğrenmekti.

Cihatçıların her türlü yargılamadan uzak, işkencelere ve kimyasal ilaçlara maruz kaldıkları, CIA'in gizli hapishanelerinin daha yumuşak bir versiyonu.

– İzin ver tahmin edeyim, verilecek kimyasallarla Hussenot ilgileniyordu, değil mi?

– Hatta sakallılar, onun kliniğinde ek bir bölümde tutuluyordu.

– Feuillantines'de mi?

– Bakıyorum çok çalışmışsın. Enstitü, kapalı bir üniteye koyduğu tutukluları "tedavi etme" konusunda yetenekliydi. Çoğunlukla karşı bilirkişi raporundan önce, onları birkaç gün alıkoyuyorduk ve bu da bize, herifin nöronlarını pelte haline getirmek ve bildiği şeyleri öğrenmek için yeterli zamanı veriyordu. Tamamen cezadan muaf.

Açıklamalar ilginç bir şekilde kulağa gerçek geliyor ve Viard'la ilgili söylentilerle örtüşmeye başlıyordu: O ukala hümanist tavırlarının ardında, her türlü hayâdan yoksun mücadelesinden emin bir polis vardı.

Asıl konuya dön.

– Buraya senin karanlık işlerini konuşmaya gelmedim, diye adamı susturdu. Isabelle Barraire'in, Hussenot'nun eski karısının ve çocuklarının bütün resmi kayıtlarını neden sildiğini öğrenmek istiyorum.

– Karmaşaya yol açıyordu. Şeker?

Erwan başını hayır anlamında salladı – onun bu kibar salon erkeği davranışları sinirini bozuyordu.

– Nasıl yani?

– 2005 yılında, gazeteciler bizim küçük sistemimizle ilgilenmeye başladı. Avukatlar da bize karşı cephe aldı. Şef psikiyatrımızın Charcot'nun delisiyle evlenmiş olduğunun duyulması söz konusu olamazdı.

– Bu o kadar da önemli değildi, zaten Hussenot 2006'da bir kazada ölmüştü.

– Aptal mısın? Bazı avukatlar, gazeteciler yeni bir kanıt olarak deli karısını gösterip, Hussenot'nun raporlarına dayanarak hazırlanmış dosyaları yeniden açmak ve bizim sakallıların itiraflarıyla verilmiş mahkûmiyetleri bozmak isteyebilirlerdi. Adamı zorlayan şey şöhretiydi. Kendi ayağına sıkan bir *sniper*'a güvenebilir misin?

Erwan ikna olmamıştı: Viard'm yanında psikiyatrın rolü ona biraz puslu görünüyordu, tıpkı mahkemede adamın özel hayatının taşıdığı önem gibi. *Bir kanıya varmadan önce bekle.*

– Bana hâlâ buraya gelme sebebini söylemedin, diye devam etti Viard; bir Sioux şefi gibi dumanı içine çekiyor, sonra dışarı üflüyordu. Aniden Hussenot'larla ilgilenme nedenin ne?

Dosyanın bu kısmını paylaşmaması için hiçbir sebep yoktu.

– Geçen hafta Paris'te, Isabelle Barraire bir arabanın altında kalarak öldü.

– Şimdi mi araştırmaya çıktın?

– Hayatının son dönemlerinde, sahte bir isimle ve erkek kılığında psikiyatrlık yapıyordu.

– Bunun senin işinle ne alakası var?

Erwan tereddüt etti, sonra açıkladı – önemli olan, onun ağzından laf almaktı.

– Onun Çivi Adam'la bağlantısı olduğunu düşünmemizi sağlayacak bir sürü sebep var. Şu eylül ayı katiliyle.

– Ne tür sebepler?

– Ekibimin beşinci elemanı, Louveciennes'de onun evlerinden birinde öldürüldü.

– Haberim var.

– Suçlunun bizim eylül katili olma ihtimali oldukça yüksek.

– Onu öldürdüğünü sanıyordum.

– Doğru kişi değilmiş belki de.

– Poliste hâlâ aptallar var demek.

Birden buraya neden geldiğini anladı.

– Sende Isabelle Barraire'in dosyası vardır. Ajanlar onun vakasına ciddiyetle eğilmiş olmalılar.

– Mümkün, ancak ben o dosyayı hiç görmedim.

Emniyet amiri fincanını bıraktı ve kapıya doğru yöneldi. *Görüşme sona ermişti.* Viard, sonunda bütün polislerin benzeyeceği o gece kuşuna benziyordu. Diğer insanlarla ve onların sıradan yaşamlarıyla saat farkı olan bir tür.

– Zaten çok şey anlattım. Bunların hepsi geçmişte kaldı. Hussenot öldü. Diğer kancığın da öldüğünü senden öğrendim. Önümüze bakalım! Sakallılara başka yöntemler uygulamaya başlayalı çok oldu. Artık kodese tıkılmadan önce avukatlarını arayabiliyorlar.

Tezgâhın yanında ayakta duran Erwan kımıldamıyordu. Kahvesine dokunmamıştı.

– Isabelle Barraire'in, Lilas'daki mezar odasında Hussenot ile çocuklarını mumyaladığını biliyor muydun?

Viard, New York stili gri metalden süspansiyonlu lambalarının altında hareketsiz kaldı, eli kapının kulpundaydı.

– Hayır.

– Ya Thierry Pharabot'nun, Çivi Adam'ın uzun yıllar yaşadığı TAHÜ'de tedavi gördüğünü?

– Hayır.

– Daha sonra enstitünün psikiyatrlarından biri olduğunu?

– Anlattığın bu zırvalıklardan hiçbir şey anlamıyorum. Hussenot'nun ölümüyle birlikte temizlik yapıldı, hepsi bu. Onun ölümünden sonra karısının yaptıkları beni ırgalamaz.

Sonunda Erwan harekete geçti – o ana kadar Viard'a şüpheli gözüyle bakmıyordu.

– Bana o dosyayı bul. Aksi takdirde seni taşaklarından tutup 36'ya kadar yerde sürükleyerek götürürüm.

Beriki gülümsedi ve bir dizi yeni duman işareti çıkardı. Eğer korkuyorsa, "duygularını gizleme Oscarı"m kazanırdı.

– Sakin ol, dedi sonunda. Beni tehdit etmek için biraz hafif kalırsın. Baban öldü diye aklına eseni yapabileceğini sanma.

– Soruşturmada ilerledikçe Isabelle'in gırtlağına kadar eylül cinayetlerine bulaştığını düşünüyorum.

– Bu neden beni ırgalasın ki?

Erwan blöf yapmaya karar verdi; bir yandan da haklı çıkmak için dua ediyordu:

– Seni adalete engel olmakla ve kanıtları gizlemekle suçlayabilirim. Çevirdiğiniz dolaplar gerçek suçluyu yakalamamıza engel oldu.

Viard cevap vermeden kapıyı açtı.

– Senden haber bekliyorum, diye ısrarım sürdürdü Erwan, kapının ağzında. Aksi takdirde, yemin ediyorum Beauvau Meydanı için bir arama emri çıkartırım.

Burjuva bohemin kahkahaları arasında uzaklaştı, ama kahkahaların tınısı bu kez farklıydı. Solcu polis pantolonun içinde en az Erwan kadar korkudan titriyordu.

Erwan Pompidou'dan bir mesaj almıştı: Doktorlar Maggie'yi yavaş yavaş suni komadan çıkarmışlar ve bedeni doğal dinginliğine yeniden kavuşmuştu. Şimdilik konuşmuyordu, ama en fazla birkaç saat içinde bilinci tamamen açılacaktı. Buna karşılık, endokrinolog olabildiğince çabuk ameliyat olmasını istiyordu. Erwan üstünü değişmek için eve gitmeden önce ona uğraması gerekip gerekmediğini düşündü. *Zaman yok.*

Saint-Antoine Sokağı. Châtelet. Saat sabahın altısı olmuştu, Paris'te hâlâ karanlık hüküm sürüyor, ama gündüze ait bir şeyler karanlığın içine şimdiden nüfuz etmeye başlıyordu: Çöpçülerin uğultusu, fırınların ışıkları, metro istasyonuna doğru yürüyen erkenci işçiler... Erwan çoktan kararını vermişti: Brest'e uçmadan önce bir durum değerlendirmesi yapmak için ekibini 36'ya toplayacaktı. Lassay'nin ona anlatacağı daha çok şeyi vardı...

Opéra Caddesi yönüne kıvrıldığında, acil başka bir işi tamamen unuttuğunu fark etti: José Fernandez'in katili Patrick Benabdallah, Villejuif'teki Henri-Colin Tehlikeli Akıl Hastaları Ünitesi'nde sıcak odasında onu bekliyordu. Bir zamanlar Charcot'da kalmış olan bu kaçığı sıkıştırarak, ondan Lassay'ye karşı kullanabileceği yeni bilgiler öğrenebilirdi – Benabdallah kuşkusuz TAHÜ'de maruz kaldığı kötü muamelelerin intikamını almak için Plug'ü öldürmüştü. *Her zaman öğrenmekte yarar var.* Ani bir manevrayla Opéra Caddesi'ne döndü ve Louvre'un önünden hızla devam etti. Sol Yaka yönüne, tamamen güneye doğru.

13. Bölge'yi geçerken açlık kendini hissettirdi. Villejuif'e gitmeden önce kısa bir mola verebilirdi. Maison-Blanche Metro İstasyonu'nun yanında bir kafe gördü. Bu ironik isim ona semtin

çirkinliğini daha fazla vurguluyormuş gibi geldi.[2] Çınar ağaçlarının altında, sadece çirkin yapılar göze çarpıyordu; sanki buruşuk bir kâğıt üzerine çizilmiş ve çöplükten toplanmış malzemelerle inşa edilmiş binalardan oluşan bir bölgeydi. Salonun en dibine oturdu ve kahve ile kruvasan ısmarladı. Siparişleri geldiğinde, bir lokma bile yiyecek hali kalmamıştı. Uykusuzluğun verdiği mide bulantısı. Boğazında düğüm. Yeniden bir deliyle daha karşılaşacak olma düşüncesinin neden olduğu anksiyete. Sadece çamur gibi kahvesiyle dilini yakmayı başardı. Hem çok yorgun ve bitkindi hem de içinde cızırdayan çarpmaya hazır elektrikli enerjiyi hissedebiliyordu.

Otururken birkaç telefon görüşmesi yapmayı düşündü, ama içerisi çok sessiz olduğundan vazgeçti. Masanın üzerine avrolarını bıraktı ve dışarı çıktı. İlk telefonu Verny'ye açtı, Lassay'nin hücresinde olup olmadığını öğrenmek istiyordu.

– Burada değil, diye yanıtladı jandarma.

– Ne?

– Avukat ve bir telefon hakkı vardı. Ayrıca gözaltı sebebini tam olarak söylememiştiniz...

– Kime telefon etti?

– Bilmiyorum, ama yarım saat sonra savcı onu serbest bırakmamı emretti. Bu maceradan tek kazancım, üstlerimden yediğim fırça oldu.

Erwan özür dilemeliydi, ama buna ne isteği ne zamanı vardı.

– Numarayı saptayabildiniz mi?

– Gizli numara.

– Bana SMS'le yollayın.

– Hemen. Siz ne zaman geliyorsunuz? Duruma bakılırsa, ben bilemiyorum gelmeniz...

Verny havlu atmış gibiydi. Erwan onu motive etmek için hiçbir şey yapmadı ve son gelişmeler –hayatta olan Pharabot'nun git gide büyüyen gölgesi– hakkında en ufak bir ipucu vermedi.

– Saati bildirmek için sizi ararım.

– Emin misiniz? Lassay sizi...

– Size daha önce de söyledim: Oraya gelmemin başka bir sebebi var. Babamı defnedeceğim.

Telefonu yeni kapatmıştı ki, psikiyatrın gözaltındayken aradığı numara SMS olarak geldi. Numaranın kime ait olduğunu araştırtmanın gereği yoktu. İki saat önce bu numarayı aramıştı: Pascal Viard'ın cep numarası. Mister Bobo'nun ona anlattığının tersi-

2. Maison-Blanche: Yazar, hem Washington'daki Beyaz Saray'a hem de "temiz ev" anlamına gönderme yapıyor. (ç.n.)

ne, hikâye o kadar da geçmişte kalmış değildi, Hussenot'nun adına şimdi bir de Lassay'ninkini eklemek gerekiyordu. İçinden çıkılamaz durum, Gordion düğümüne dönüşüyordu.

Bunların hepsini aklının bir köşesine not etti ve Porte d'Italie yönüne doğru saptı. Patrick Benabdallah'a konsantre olmalıydı. İntikam alma sebepleri. Finistère'de yaşadıkları. Belki de bu yeni bilgileri genel tabloda bir yere yerleştirebilirdi.

Kremlin-Bicêtre. Villejuif. Erwan karanlığın içinde, uzay gemisindeki bir pilot gibi yol alıyordu. Artık hiçbir şey düşünmüyordu, azıcık bile enerjisi kalmamıştı. Sonunda, République Caddesi üzerinde Paul-Guiraud Hastaneler Grubu'nun binaları belirdi. At nalı biçiminde yüksek bahçe duvarları, bej rengi binalar, kırmızı çatılar, bugün Jules-Ferry veya Jean-Macé olarak adlandırılan laik okullarda da kullanılmış XIX. yüzyıl ortalarının eskimeyen mimarisi.

Açık camından kimliğini gösterdikten sonra, kendisi gibi hâlâ uyanamamış olan bekçinin açıklamalarını dinledi. Tek bir kelimesini bile aklında tutamadı, ama tecrübeli polis içgüdüsüne güveniyordu. Ayrıca bazı cinayet vakaları için buraya daha önce de gelmişti. Değirmentaşından yapılmış küçük binalar boyunca yol aldı. Gece hâlâ insanı titretecek kadar soğuktu, bunu ön camının ardından hissedebiliyordu. Sonunda, bir sıra aydınlık pencereyi –yemekhane– ve metal arabaları iten beyaz önlüklü görevlileri gördü. *Kahvaltı*. Park alanına arabasını bıraktı; daha uzağa gitmesi imkânsızdı. Demir parmaklıklar, kilitler, kameralar: Gelmişti.

Kontağı kapattığı sırada beyninde bir zonklama hissetti. Gözünün önüne Audrey'nin oyulmuş gözleri, boğazındaki kesikten dışarı çıkmış dili geldi. Doğrudan doğruya bedene yontulmuş bu korkunç yüz, Mayombe büyüsünün güçlü objelerini taklit ediyordu. Bu organ kesme işinin bir anlamı vardı. Pharabot, eğer oysa, bıçak darbeleriyle bir mesaj vermişti. Erwan bu tür bir lisanı çözmek için yardım alabileceği tek bir kişi biliyordu: Rahip Félix Krauss, Belçikalı psikiyatr ve etnolog, ona Nono'dan –Arno Loyens, namı diğer Philippe Kriesler– bahseden ilk kişiydi.

Beyaz rahibi bu saatte uyandırması gibi bir tehlike yoktu. Sesi berrak ve zindeydi. Birkaç kelimeyle durumu anlattı ve lafı dolandırmadan arama nedenini söyledi:

– Dün Paris'in banliyösünde bir cinayet işlendi. Afrika büyüsüyle bağlantısı olabilecek tüyler ürpertici bir cinayet. Her halükârda Afrika büyü heykelleriyle bir bağlantısı olabilir.

– Katil yakalanmamış mıydı?

– Peder, beni dinleyiniz. Katil tarafından yapılan kesiklerin gizli bir anlamı olduğunu düşünüyorum.

– Bana cesedin fotoğraflarını yollamak ister misiniz?

Rahip Krauss seksen yaşına merdiven dayamıştı ama kafası kusursuz çalışıyordu.

– O fotoğrafları görmeye dayanabilir misiniz, bilmiyorum. Son derece... tahammül ötesi resimler.

– Yakın zamana kadar, Kongo'da savaşın göbeğinde dolaşıyordum. Orada gördüklerimi tahmin edebilirsiniz, üstelik onlar fotoğraf değildi.

Erwan az kalsın kendisinin de oradan yeni döndüğünü söyleyecekti, ama konuyla alakası olmadığı için vazgeçti.

– Resimleri size e-posta yoluyla gönderirim. Bana ne düşündüğünüzü söyleyiniz. Ayrıca cinayet mahallinde bir heykelcik de bulduk.

– Bir *minkondi* mi?

– Sizin bana gösterdiklerinizden veya eylül katilininkilerden biraz farklı. Size onların da birkaç fotoğrafını yollarım.

– En kısa zamanda size dönerim.

– Teşekkür ederim. Rahatsız ettiğim için kusura bakmayın.

– Rahatsız etmediniz: Ben de sizi aramak istiyordum.

– Ne için?

– Kuzey Katanga'da savaş yeniden başladı. Misyonumuz derhal boşaltılmış. Yaklaşık bir asırdan beri Kalemie-Kirungu Piskoposluğu'na bağlıydı...

Erwan'ın aklına bir başka misyoner, yağmurluğu ve kauçuk çizmeleriyle Rahip Albert geldi; o da bu piskoposluğa bağlıydı. Hâlâ hayatta mıydı? Sormamak için kendini zor tuttu. TAHÜ'nün kapısı ona kollarını uzatıyordu. *Telefonu kapat.*

– Rahiplerimizi ülkeye getirdik, diye devam ediyordu Krauss, malzemeleri ve arşivleriyle birlikte. Meraktan, o belgelerin içine daldım ve içinde Lontano'yla ilgili eski fotoğrafların olduğu bir paket buldum. Sizin ilginizi çekebileceğini düşündüm...

Erwan az kalsın o lanet şehir hakkında artık hiçbir şey duymak istemediğini söyleyecekti. Bugün onu ilgilendiren, şimdiydi ve oradaydı. Ama rahip çoktan onun için kopyalarını yaptırttığını ve kolilediğini söyledi.

– Çok naziksiniz, dedi başkomiser yarım ağız. Onları evime yollayabilirsiniz.

Adresi yazdırdıktan sonra (zarfı hiç açmayacaktı), ilgilendiği tek konuya yeniden döndü:

– Yollayacağım fotoğraflara baktıktan sonra peder, beni arayınız.

Birkaç saniye sonra dışarıda, interfonun önünde hazır ol durumundaydı. Zile basarken birden, yaklaşık yetmiş yaşında, ölüler krallığından geri gelmiş Pharabot'nun yaşlandırma programında yeni portresinin oluşturulup oluşturulmadığını düşündü. Neye benziyordu acaba?

– Bu konuda ondan bir şey öğrenemeyeceksiniz.

– Yine de beni kabul ettiğiniz için size teşekkür ederim.

Nöbetçi psikiyatr, gri saçlı iriyarı biriydi; ensesi düz, bakışları tasalıydı; Erwan'ı gülümseyerek kabul etmiş ve ne bir açıklaması ne de savcılık izni olan bu sabah görüşmesi fikrine hiçbir şekilde tereddütle yaklaşmamıştı. Adam ona ismini söylemiş ama Erwan aklında tutamamıştı: Çapaklı aksanıyla uyumlu Slav ses düzeninde bir soyadı vardı.

94D00 bölümünün koridorlarında yürüyorlardı ve Erwan kafasında bu hastane ile Charcot'daki TAHÜ'yü mukayese ediyordu. Hiç ilgisi yoktu. Burası sıradan bir hastaneydi: Issız koridorlar, soluk ışıklı tavan lambaları, mum gibi sararmış duvarlar. Kuşkusuz burada da sürüyle kâbus ve psikoz yaşanmıştı ama Bretanya'mn hapishaneyi çağrıştıran dünyasından uzaktı; Charcot'daki tüm ergonomik gayretlere rağmen insan kendini *sonsuza dek* oraya kapatılmış gibi hissediyordu.

Hekim kilitli bir kapıyı açtı – elektronik kart değildi, hantal tıkırtısını iliklerinize kadar hissettiğiniz eski bir anahtar kullanmıştı. Yeni bir koridor. Bu kez pencerelerde demir parmaklıklar vardı. Doğan günün ışığı elektrik lambalarının ışığıyla birleşiyor, mide bulandırıcı bir karışım ortaya çıkıyordu. Boğucu derecede sıcaktı.

Doktor sürekli olarak bu bölümün eskiliğinden dolayı özür diliyor ve onarım çalışmalarının başlayacağını söylüyordu. Onun Slav aksam, Erwan'a milis üniformalarını beyaz önlüklerinin altına gizleyen hemşirelerin çalıştığı akıl hastaneleriyle komünizmin baskıcı yıllarını hatırlatıyordu.

Erwan bir anda doktorun sözünü kesti:

– Bana Patrick Benabdallah'tan bahsedin.

Psikiyatr bu otoriter ses tonu karşısında yüzünü buruşturdu, sonra yeniden gülümsedi.

– Bize Condé-sur-Sarthe'taki olaydan sonra geldi.

– Cinayetin ayrıntılarını biliyor musunuz?

– Patrick kurbanın boğazını kesmiş, sonra etleri, kasları, iç organları ters çevirip dışarı çıkarmak için göğüs kafesini açmış. O sırada zaten benzer bir cinayet nedeniyle çarptırıldığı on yedi yıl ağır hapis cezasını çekmekteymiş.

– Ne tür bir silah kullanmış?

– Kendi yaptığı bir bıçak. Sözüm ona yemekler sırasında tavuk kemiklerini toplamış ve onları bilemiş. Hapishanelerde başvurulan klasik yöntem. Ama dosyasının hiçbir yerinde bu konuyla ilgili tek bir satır okumadım.

– Olay nerede olmuş? Avluda mı?

– Hayır, hücrelerinde.

– Aynı hücreyi mi paylaşıyorlarmış?

– Öyle olmalı.

Bunun bir rastlantı olması imkânsızdı. Öğrendiği yeni durum göz önüne alındığında bütün aşamalarda parmağı bulunan aynasızlar ile ipleri elinde tutan bir Viard varken Benabdallah'ın kasten Plug'ün yan ranzasına yerleştirildiği düşünülebilirdi. İntikam hırsıyla başı dönen bir akıl hastasıyla yapılan bir tür anlaşma. Ayrıca Fernandez kadavraya saygısızlıktan sanık olarak mahkemesini beklerken burada kalıyormuş, onun gibi birinin ağır hapis cezasına çarptırılmış mahkûmların yattığı bir cezaevinde yeri yoktu. *Her şey önceden tasarlanmış.*

– Benabdallah'ın psikiyatrik profili nasıl?

– Bunu anlatabilmem için bir gün gerekir. Dosyası *Vidal*'den[3] daha kalın!

– Bana özetleyin.

– Ergenliğinden bu yana, hapse atılana kadar durmadan hastaneye yatırılmış, çıkmış, yeniden yatırılmış. Her seferinde ilaçların yardımıyla, bir süre her şey yolunda gitmiş, sonra yeniden hastalığı depreşmiş. Psikoz epizotlarının, zıvanadan çıktığı dönemlerin haddi hesabı yok. Patrick paranoit şizofreniden mustarip. Bazen insanları kandırmayı başarıyor. Bazen de çok şiddetli bir dekompansasyon yaşıyor.

– Özür dilerim, bu "dekompansasyon" kelimesinin ne olduğunu bilmiyorum.

3. Fransa'da, içinde bütün ilaçlar hakkında bilgi bulunan bir tür ilaç sözlüğü. (ç.n.)

– Bu organik tıptan arakladığımız bir kelime. Hasta olduğunuzda, bir süre vücudunuz, dengeler bozulup çarpıcı semptomlar ortaya çıkana kadar kendi işlev bozukluklarını tolere eder. Psikiyatride de aynı şey geçerlidir: Hasta hezeyanına engel olmayı, duyduğu sesleri bastırmayı başarır, sonra birden, sistem çöker ve gemlediğinden çok daha şiddetli eyleme geçer.

– Bana daha önce de cinayetten hapse atıldığını söylediniz...

– 2007'de, Auxerre yakınlarında on iki yaşında bir kız çocuğu. Hep aynı yöntem: Boğazı kesilmiş, parçalanmış, iç organları çıkarılmış, hepsi büyük bir özenle yapılmış. Fotoğrafları gördüm. Deriyi, kasları, iç organları ters çevirerek bir tür... ürkütücü bir çiçek oluşturmayı başarıyor. Bu yöntemi daha önce hayvanlar üstünde denemiş. Bunu "iç güzelliği ortaya çıkarmak" olarak adlandırıyor.

Yeni bir koridor. Yeni anahtar tıkırtıları. Deliliğin ağır atmosferi git gide baskısını artıyordu. Penceresiz duvarlar sanki insanın üstüne üstüne geliyordu. Hücrelerin metal kapıları bir zırh gibi yankılanmalar yapıyordu.

– Böyle bir geçmişi olan kişi nasıl normal bir cezaevine konur?

– Her zaman olduğu gibi bilirkişi raporlarında tersi söylenmiş. Sonuçta kamu güvenliğinin savunması kazanmış. Herkes kodese!

Bir akıl hastasını, güvenlik önlemlerinin daha az olduğu bir akıl hastanesine kapatma riskini göze almaktansa onu standart bir cezaevine yollamayı tercih ediyorlardı.

Doktor durdu, sonra bir kapıya vurdu. Yeni anahtar tıkırtıları, ama bu kez iç taraftan geliyordu.

– Tehlikeli mi?

– Korkmanıza gerek yok. Solian'ın etkisinde. Bir tür anksiyolitik...

– Biliyorum.

– Yani siz de...

– Benim de bazı dönemlerim oldu, diye onu onayladı Erwan.

Eşikte bir hastabakıcı belirdi. Kapı gibi iriyarıydı: Göğüste çaprazlanmış kollar ve idam kaçkını gibi bir surat.

– Patrick bağlı, diye gülümsedi psikiyatr. Geldiğinden beri AIDS olduğunu iddia ediyor ve herkesi ısırmaya çalışıyor. Ama bu saatlerde, hep sakin olur: Az önce kahvaltısını yaptı.

Salona girerken Erwan böyle bir canavarın kahvaltısının ne olabileceğini düşünüyordu: İnsan *carpaccio*'su veya uyku ilaçlarıyla çırpılmış yumurta.

111

Önce kokuyu aldı. Elbette ezelden beri var olan leş gibi ilaç kokusu, ama tek başına geçen günlerin, boşu boşuna harcanan saatlerin verdiği sıkıntının, kimsenin asla temizleyemediği manevi bir tozun kokusu da vardı. Duvarların, zeminin, tavanın dokusuna da bu umutsuzluk işlemişti.

Sonra odanın ortasındaki adamı gördü, tekerlekli bir sandalyede oturuyordu. Aslında, kayışlardan ve halkalardan oluşan karmaşık bir düzenekle bağlanmıştı. Gövdesi karın bölgesini saran bir kemerle ve iki omuz askısıyla koltuğun arkasına sabitlenmişti, kolları sandalyenin kolçaklarındaki iki sabitleme oluğunun içindeydi, bacakları bez şeritlerle sandalyesine bağlanmıştı. Sanki tüm bunlar yeterli değilmiş gibi, başı kafasının tepesine kadar yükselen bir minervanın içindeydi.

Her şeye rağmen, pijamalı mahkûm debeleniyor, bedeninin her bir milimini bağlarından kurtarmaya çalışıyordu.

– Günaydın, Patrick, dedi psikiyatr neşeli bir sesle, bu sabah bir ziyaretçin var. Sana Erwan'ı tanıtayım. Kendisi polis, sana birkaç soru sormak istiyor.

Adam kımıldanmayı kesti. Erwan bir bakışta onu bir daha hiç unutmamak üzere belleğine kazıdı. Görünüşe göre, parmakları romatizmadan boğum boğum olmuş, saçları dökülmekte olan ufak tefek bir Mağribi'ydi. Yaşını tahmin etmek zordu: Yüzünde sadece yaşlanmanın neden olduğu yıpranma izleri vardı. Yumrukları sıkılı, kalçaları asimetrik, eğri bir şekilde oturuyordu. Bedeninin bu duruşu tehditkâr bakışma uyuyordu – cin çarpmışlara, kötü niyetli adamlara has ürkütücü bir şaşılığı olan siyah gözler.

– Sizi bırakıyorum, diye mırıldandı Slav. Hastabakıcılar sizinle kalacak.

Erwan konuşmayı mümkün olduğunca rahat bir şekilde ger-

çekleştirmeye kendini koşullandırdı. Etrafları tamamen kör duvarlarla çevriliydi: Ne geceydi ne de gündüz.

– Nasılsın? diye sordu Erwan, biraz saçma bir şekilde.

Cevap yoktu. Sadece onu inceleyen, iki matkap ucunu andıran, eksenleri belirsiz o gözler.

– Senin yüzünden beni bu hale getirdiler, dedi sonunda deli, bileklerini oynatarak.

– Üzgünüm.

– Genelde beni ıslak çarşaflara bağlayıp içinde boğulmamı izlerler.

– Patrick, sakin ol.

Uyarı, arkasındaki hastabakıcıların birinden gelmişti.

– Eskiden, diye devam ediyordu Mağribi, götüme elektroşok uyguluyorlardı. Buna da "manyeto lavmanı" diyorlardı.

– Patrick!

Benabdallah, kabuğunun içine çekilen bir hayvan gibi minervasının içinde büzüldü. İnce bir ter katmanı, bir delilik cilası gibi suratının yüzeyini parlatıyordu. Erwan böyle bir kaçıktan hiçbir şey öğrenemeyecekti. *Bir kez daha, kötü seçim.*

İhtiyar olsaydı dansı nasıl idare ederdi, diye düşündü ve acımasızca emretti:

– Söyle bakalım, José Fernandez'i neden öldürdün?

– Hak ettiğini buldu.

– Cezalandırmak mı istedin?

– İçindekini göstermek istedim...

– İç güzelliğini mi?

Benabdallah sırıttı – ağzı ince bir çizgi gibiydi.

– Ondaki daha çok iç çirkinliğiydi.

Plug bir metre seksen santimden daha uzun bir kas yığınıydı. Böyle bastı bacak bir herif onun gırtlağını kesmeyi nasıl başarmıştı?

– José tam olarak sana ne yapmıştı? Condé'ye daha yeni gelmişti...

– Condé'den değil. Onu daha önceden tanıyordum.

– Nereden?

– Charcot'dan. Orada da kaldım.

– Plug gardiyanlardan biri miydi?

Benabdallah donup kaldı. Surat ifadesi değişti, birden kuşkulu bir tavır takındı.

– Onun lakabını nasıl biliyorsun?

– Charcot'yu biliyorum.

– Neden?

– Ben polisim, Patrick. Oraya mahkûmlar götürdüm.

– Öyleyse sen kalpsizin tekisin.

– En azından sizi orada tedavi ediyorlar.

– Hiçbir şey bilmiyorsun, diye fısıldadı. Bize orada neler yaptıklarını bilmiyorsun.

– Anlat o zaman.

Benabdallah, Erwan'ın ayağına tükürdü.

– Plug ördeklerin yaşadığı göletle ilgileniyordu.

– O ne?

Deli suratını ekşitti. Çenesinin altından, minervasmın boyun kısnundan aşağı tükürüğü akıyordu.

– Charcot'da, diye mırıldandı sonunda, iki bina vardır... Karşılıklı olarak: Biri hapishane, diğeri hastane.

Erwan aralarında geniş bir çimenlik olan iki modern binayı gözünde canlandırdı.

– En dipte de bir gölet vardır... Bizi tedavi merkezine gitmek için hücrelerimizden çıkardıklarında, suyun üzerindeki küçük bir köprüden geçmek zorundaydık. Gölette kuğular, balıkçıllar, ördekler var...

Oraya yaptığı ziyaretlerde Erwan bu ayrıntıyı fark etmemişti, ama böyle bir fikir genel dekorasyonla örtüşüyordu. Doktor Lassay'yi, bir dizi yerde, Japon bahçesi tarzında ekilmiş bambuların ve hasırotlarımn arasında kuşları beslerken hayal etti.

– Sizi Plug mü bu yoldan götürüyordu?

– O cellattı. Bizi ölüme götürüyordu.

Erwan delinin raşitik bacaklarına, cılız omuzlarına, minervanın içinde küçücük gözüken tavuk boynuna bakıyordu. Delilik, bir devin hayvan karkasının kemiklerini emmesi gibi onun tüm bedenini kemirmişti.

– O ünitede size tam olarak ne yapıyorlardı?

Benabdallah kafasını boyun kıskacının cidarlarına çarpa çarpa salladı. Dudakları titriyordu. Erwan yaklaştı ve onun elini tuttu. Hemen hastabakıcılardan biri müdahale etmeye çalıştı:

– Ona dokunmamanız gerekiyor.

– Patrick... Size ne yapıyorlardı?

Benabdallah'ın gözleri gözkapaklarının altında dönüp duruyor ve sanki dikkatini toplayamıyordu.

– Patrick...

Kaçık daldığı düşüncelerden uyanmış gibiydi ve gözlerini polise dikti.

– Bana hiçbir şey yapamazsın! diye nefretle bağırdı.

– Patrick... (Erwan ona doğru eğilmişti, hastabakıcılar müdahale etmeye çekiniyorlardı.) Sana yardım etmek için buradayım. İçinde tuttuğun şeyi söylemek istersen...

– İçimde hiçbir şey yok, diye birden sırıttı... Ötekinin, Plug'ün içindeki organlarda çok şey vardı... Cesedini görmeliydin...

– Hastanede size ne yapıyorlardı?

Deli kafasını öne eğdi, inat ediyor gibiydi.

– Bana hiçbir şey yapamazsın. Ben zaten öldüm. Beni orada öldürdüler...

– Tanrı aşkına, Patrick: sana ne yaptıklarını söyle bana!

Bu kez hastabakıcılardan biri, delinin bileğini kurtarmak için Erwan'ın elini tuttu: Erwan, adamın bileğini, eklemlere kan akışını engelleyecek kadar sıkmakta olduğunu fark etti. Hastabakıcı, bir cesedin sıkılı parmaklarını açar gibi Erwan'ın parmaklarını teker teker açtı, delinin bileğini kurtardı. Polis geri çekildi ve giysisinin koluyla alnını sildi.

– O Üstadımızı öldürdü, diye fısıldadı beriki.

Benabdallah, *Dracula* romanındaki vampir kontun ruhunun boyunduruğu altına girmiş, sinek yiyen manyak katil Renfield gibi konuşuyordu.

– Plug kimseyi öldürmedi.

– Sen hiçbir şey bilmiyorsun...

Erwan, José Fernandez'i yakaladığında, hastabakıcının Çivi Adam'a dönüşmek isteyen dört fanatiğe satmak amacıyla kök hücrelerini çalmak için Thierry Pharabot'yu boğduğuna inanmıştı. Bugün yanıldığını biliyordu: Plug sadece fibroblastları çıkarmış ve sözüm ona yakma işlemini gerçekleştirmişti.

Erwan ısrarlı sorularına kaldığı yerden devam etmeye hazırlanırken arkasındaki kapı açıldı.

– Bu görüşmeyi burada sonlandırmak zorundayım, dedi psikiyatr. Onu heyecanlandırıyorsunuz.

Erwan kendisi de sakinleşmeye çalışarak, boyun eğmek zorunda kaldı. *Yine kaybedilmiş zaman.* Bir el hareketiyle şimdiden nevrasteni belirtileri göstermeye başlamış mahkûma veda etti ve koridorda doktorun peşine takıldı.

– Neden onu sorgulamamı kabul ettiniz? diye sordu Erwan, birkaç adım yürüdükten sonra. Bana neyle ilgili olduğunu bile sormadınız. Normal koşullarda, Patrick'e yaklaşabilmek için on beş gün evrak işiyle uğraşmam gerekirdi, üstelik sonuç alacağım bile kesin değildi.

– Benim de geçerli sebeplerim var.

– Neler?

– Gazeteleri okuyorum. Sizin Çivi Adam ve Charcot Enstitüsü hakkında bir soruşturma yürüttüğünüzü biliyorum.

– Yani?

– Patrick'i dinlemediniz mi? Ördekli gölet... Psikiyatri bütün aşırılıkların içinde dengesini kaybedebilir ve ben Bretanya'da tuhaf şeyler olduğuna inanıyorum.

Erwan aynı profesyonel dünyaya ait insanların yaptıkları eleştirilere kuşkuyla yaklaşırdı: Kıskançlık, rekabet, kötü niyet... Ama bu psikiyatrın sözleri minervalı adamın tanıklığını destekler nitelikteydi.

– Tam olarak ne biliyorsunuz?

– Hiç. Ama Benabdallah'ın Charcot'yla ilgili takıntısı bana tüm bunların altında bir gerçek yattığını düşündürüyor.

– Sizin hastabakıcılarınız hakkında da korkunç şeyler söyledi.

Dışarı çıkmışlardı. Hava aydınlanıyor ve buna rağmen hastane bahçesindeki binalar gün ışığına kavuşamıyordu.

– Haklısınız. Onlarla görüşe görüşe ben bile paranoyak oldum.

– Jean-Louis Lassay, onu tanıyor musunuz?

– Sadece ismen. Çok iyi bir ünü var.

– O halde?

Psikiyatr saatine baktı, sonra hararetle Erwan'ın elini sıktı:

– Dönmem gerekiyor. Umarım bu görüşme yine de işinize yarar.

Erwan, ayaklarının altındaki ölü yaprakları hışırdatarak arabasına döndü. Mesajlarını kontrol etti ve Favini'nin iki kez aradığını gördü. Geri aradı.

– Belki umurunda değil ama, dedi jöleli, Audrey'nin babasını buldum.

112

Hiç düşünmeden, yaşlı adama kızının "görev başında öldüğünü" bildirmek için Noisy-le-Sec'e gitmeye karar verdi. Ona kızının emrinde çalışan en mükemmel polis olduğunu söyleyecekti. Meslektaşları ve o, en azından profesyonel alanda onun yokluğunu hissedeceklerdi – zaten başka kimse bu adli polisin gizli yeteneklerini gerçekten bilmiyordu. Evet, Brest pekâlâ bekleyebilirdi.

Aldığı telefonları kafasında evirip çevirerek yol alıyordu. Kaçaktan haber yoktu. Aramalardan da bir şey çıkmamıştı. Barraire gizemi bir mezar gibi kapanıyordu. Mezar aklına babasını getirmiş, Erwan da tabutun ertesi güne yollanma işini halletmiş olan kardeşini aramıştı. Cenaze töreni de saat 16'da Bréhat Mezarlığı'nda olacaktı.

On beş dakikadan beri, sıvaları dökülmüş apartmanları ve değirmentaşmdan evleriyle standart bir banliyö manzarasının içinden geçiyordu. Sonunda Romainville Sokağı'na ulaştı. En kötüsünü bekliyordu, ama bakımlı bahçesi olan küçük bir evle karşılaştı. Görünen o ki, yaşlı Wienawski Audrey'den hep işittikleri gibi bir sokak serserisi değildi.

Arabadan ineceği sırada Tonfa'dan bir SMS aldı. Tek bir yorumla tanımadığı birinin fotoğrafı: "Lady Frankenstein bir tüp bebek dünyaya getirmiş. Sandoval'a yollayayım mı?"

Erwan bir an Tonfa'nın neden söz ettiği anlamadı, sonra uyandı: Altmışlık Thierry Pharabot. Mühendisin uyumlu yüz hatları tanınıyordu, ama yıllara göre yaşlandırılmış ve kırışıklar oluşturulmuştu. Seyrelmiş saçlar ve donuk gözler. Böyle bir portre ne işe yarardı ki? Bilgisayar programı bu yaşlandırmayı yaparken hangi koşullarda yaşanmış yılları dikkate almıştı? Telefonunda birkaç tuşa bastı: "At gitsin."

Arası dolgulu demir parmaklıklı kapıya doğru yürüdü, sonra zili çaldı. Ne köpek havlaması ne de bangır bangır televizyon sesi vardı: Evde kimse yok muydu? Audrey'nin babası yetmişlerini geçmiş olmalıydı. Hâlâ fabrikada kart basmak için biraz geç, ülkesinde gömülmek için biraz erken bir yaştı.

Birden kapı açıldı, beyaz saçlarını arkadan bağlamış uzun boylu, yapılı bir adamla karşılaştı. Erwan yılların verdiği alkol alışkanlığıyla sersemleşmiş yaşlı biriyle karşılaşacağına bahse girebilirdi, halbuki ev sahibi tam anlamıyla bilge bir Viking'e benziyordu.

Hazırlıksız yakalanan Erwan gayriihtiyari kimliğini gösterdi. *İlk hata.*

– Bu ne için?

Adamın, bir katedralde Johann Sebastian Bach'ın bir aryasını söyleyebilecek kadar olağanüstü bas bir sesi vardı. Jakar desenli bir kazak, denim kumaşından bir yelek, iri fitilli bir kadife pantolon giymişti. Hayatı Woodstock'ta takılıp kalmış bir hippi.

– Sizinle Audrey hakkında konuşmaya geldim.

– Tanımıyorum.

– Audrey, kızınız.

Adam birkaç saniye boyunca Erwan'ı inceledi. Gözlerini çok hızlı kırpıştırdığından titriyormuş gibi görünüyordu.

– Onun adı Edeltruda, dedi sonunda, derin bir iç çekerek. Polonyalı adı.

Erwan meslektaşının nüfus bilgilerinin yer aldığı dosyasını incelemeye bile zaman ayıramamıştı. *İkinci hata.*

– Adım Piotr. (Bileği hâlâ, Yukarı Silezya'nm tuz madenlerinden ya da Gdansk tersanelerinden miras kalma gücünü ele veriyordu.) İçeri girin.

Adam, misafirinin içeri girmesi için kenara çekildi, sonra onun arkasından parmaklıklı kapıyı kapattı: Demir kapıdan en ufak bir gıcırtı sesi gelmemişti. Yer çakılla değil, tenis kortlarındaki gibi reçineli özel bir kille kaplıydı. *Papaski*[4] sessizliği seviyordu. Ve temizliği: Erwan salona girdi, koltuklar ve kanepe o denli kusursuz görünüyordu ki oturmakta tereddüt etti. Dekorasyon tamamen Slav'dı: Renk tonları, kumaşlar, mobilyalar, hepsi meşhur Solidarność döneminin işçi mahallesindeki bir evin içini hatırlatıyordu.

– Kahve?

Erwan teşekkür etti ve oturmak için deri bir koltuk seçti. Polonyalı birkaç saniye ortadan kayboldu. Duvarlarda haçlar, Lech Walesa'nm ve Papa II. Johannes Paulus'un resimleri vardı. Audrey'nin tek bir fotoğrafı bile yoktu. Abajurun ışığı dışarının cimri ışığıyla birleşiyor, içeriye dini ikonalara özgü altın parıltılı esmer bir renk veriyordu.

Erwan kendini git gide huzursuz hissetmeye başlıyordu: Tamamen farklı hayal ettiği bu babaya haberi nasıl vereceğini bilmiyordu.

– Öldü, değil mi?

Adam salonun girişinde duruyordu, elinde gümüş bir tepsi vardı – beş para etmez heykeller gibi duran fincanlar, kafetiyer ve porselen şekerlik.

4. Lehçede "baba". (ç.n.)

Şaşkınlıkla Erwan yeniden ayağa kalkmıştı.

– Ben... (Nefesini tuttu ve kaderine razı oldu.) Dün akşam, görev başında.

– Tam olarak ne tür bir görev?

– Paris Cinayet Büro'da, benim ekibimde çalışıyordu. En iyi elemanımdı.

Adam hiç gürültü çıkarmadan tepsiyi sehpanın üstüne bıraktı. Güneş ışını saçlarına vuruyor ve tepesinde gümüşi bir hale oluşturuyordu. Erwan'ın aklına bir deyim geldi: Tıpkı eskiden "Beyaz Rus" dendiği gibi, adam da bir beyaz duldu. Her şeyini kaybetmiş ama asaletini koruyan bir sürgün.

– Yine de bir kahve içersiniz, değil mi? (Şimdi Erwan'ın karşısına oturmuştu, Polonyalı cevabı beklemeden fincanları doldurdu.) Bana haberi vermeye bizzat geldiğiniz için size teşekkür ederim, ama bana mendil uzatmaya mecbur olduğunuzu düşünmeyin.

– Asla, ben...

– Kızımın cesedi nerede?

– ATÜ'de. Yani Adli Tıp Enstitüsü'nde. Aynı adı taşıyan metro istasyonunun yakınında, Quai de la Rapée'de.

– Biliyorum. Kızım, o ne durumda?

Erwan sonunda yeniden oturdu ve ellerini meşgul etmek için fincanını aldı.

– Audrey... son derece korkunç yöntemleri olan bir adam tarafından katledildi. Ben...

Cümlesinin ağzının içinde kaybolduğunu hissetti. Muhatabı acelesi yokmuş gibi ona bakıyordu. Cildi çok beyaz ve kuru görünüyordu, dokunulduğunda parmaklarda alçı tozu bırakacak gibiydi. Kırışıklarında, kumun üzerinde bırakılan izler gibi gelip geçici tuhaf desenleri andıran karmaşık kıvrımlar vardı.

– Onu teşhis etmem gerekiyor mu?

– Hayır. Biz teşhis ettik. Biz... Doğrusunu söylemek gerekirse biz, Audrey'nin Paris'te hâlâ bir ailesi olduğunu bilmiyorduk.

Bir sessizlik oldu. Sanki bir soru işareti tüm odanın içinde yankılanıyordu.

Piotr bu sıkıntılı duruma son verdi:

– Edeltruda'nın doğumuyla ben Fransa'ya geldim. Hayır, sorumluluklarımdan kaçmak için değil. Tam tersine. Annesiyle birlikte yanıma gelebilmesi için zemin hazırlıyordum On yıl boyunca Polonya'ya hiç gitmeden, çünkü kâğıtlarım yoktu, şantiyelerde hiç dinlenmeden aralıksız çalıştım. Sonunda oturma iznimi aldım, Krakow'a geri döndüm. Karım ölüm döşeğindeydi. Kan-

ser tüm vücudunu sarmış. Aptal kadın bana hiçbir söylememiş, kâğıtlarım olmadan buraya gelmeyi göze alacağımdan ve bunun sonucunda da emek verdiğim yılları mahvedeceğimden korkmuş. Kısacası kendimi, tanımadığım, tek kelime Fransızca bilmeyen ve hiçbir şekilde benimle konuşmayan bir kız çocuğuyla buldum. Onu buraya getirdim. Ona vatandaşlık hakkını aldım. Birkaç yıl içinde, Fransızcayı öğrendi, bakaloryasını aldı, ama sürekli evden kaçıyordu... Sonunda, reşit olunca tamamen ortadan kayboldu. Onu bulmaya çalışmadım. Ya da en azından bağlantı kurmaya. Montparnasse yakınlarında, sizin "köpekli punklar" dediğiniz genç evsizlerle yaşadığını biliyordum. Daha sonra yine buharlaştı. Kaygılanmıyordum: Edeltruda güçlü bir kızdı. Acımla ve büyük bir boşluk duygusuyla tek başıma kaldım. Bütün yaptıklarım artık olmayan, hatta hiç olmamış bir hedefe ulaşmak içinmiş. Şimdi bana onun öldüğünü söylüyorsunuz. Onu sadece, omurgası kin ve öfkeden oluşmuş, hiç konuşmayan bir varlık olarak hatırlıyorum. Ben Katolik'im; Tanrı'mn beni neden böyle bir şeyle sınadığım bilmiyorum, ama küçük kızımın bugün özgür olduğunu hissediyorum.

Erwan, Louveciennes'deki gözleri oyulmuş, dili boğazından çıkarılmış cesedi düşündü. Yaşlı Polonyalının Tanrı yolunu seçmeye hakkı vardı, ama kendisi Audrey'nin intikamını bu dünyada alacaktı. Suçlu için ya iki kaşının arasına bir mermi ya da ömür boyu hapis cezası.

Ekleyecek başka bir kelime bulamıyordu, ama büyük bir empati hissediyordu. Kendini, Loïc'i ve özellikle de Gaëlle'i düşünüyordu. Morvan ailesinde de her çocuk kin ve öfkeyle büyümüştü.

– Bir kez, diye devam etti Polonyalı, beni görmeye geldi. O dönemde sizinle çalışıyordu, öyle sanıyorum. Ona verdiğim her şey için bana teşekkür etmek istiyordu. Ona hiçbir şey vermediğimi, buna fırsatım olmadığını söyledim. "Doğru, senin mirasın sadece bir kara delik oldu" dedi. Her gün doldurmaya çalıştığı bir delik. Bu hayatının anlamıydı.

Erwan başıyla onu onayladı, hâlâ suskundu. Bu hayaller kuyusunu, bu düşler çukurunu o da biliyordu. Onu öfkesiyle, hıncıyla, tiksintisiyle doldurmuştu, artık bugün tüm çabalarının boş olduğunu anlamıştı: Uçurumun dibi yoktu.

– Cenaze töreninin nerede ve ne zaman olacağını bana haber verin, dedi Erwan ayağa kalkarken. Hepimiz orada olacağız.

– Çok düşüncelisiniz, ama benim tercihim bu değil.

– Siz...

– En azından bu son anında onunla yalnız bırakılmayı istiyorum. (Piotr gülümsedi ve yüzündeki kırışıklar yeniden motifler oluşturdu.) Aynı zamanda bu bir şekilde ilk olacak.

Erwan arabasına doğru yürüdü. Saat 11'i geçmişti. Gün, ulaşmak istediği kıyıdan –Brest– sürekli olarak onu uzaklaştıran bir akıntıya benziyordu. Halbuki bu lanet işin anahtarı oradaydı ve...

Arabasının kapısını açarken telefonu çaldı. Cyril Levantin. Kriminal büro koordinatörü. Laboratuvarların efendisi.

– Seni ilaçlarla ilgili olarak aradım.

– Hangi ilaçlar?

– Louveciennes'de naylon torbanın içinde bulduğumuz şu ilaçlar...

– Anladım. Nedir?

– Hiçbir şey bilmiyoruz. Kimyagerlerim molekülleri tanımıyor. Bunlar ilaç pazarında bulunan ürünler değil. Şüphesiz deney amaçlı kullanılan zımbırtılar.

Ördekli gölet. Bir süreden beri Erwan'ın aklını meşgul eden varsayıma yaklaşıyorlardı: Korunaklı bir hastanede klinik deneyler yapılıyordu. TAHÜ kobaylar kullanıyordu.

– Bu kapsüllerin hangi alanla alakalı olduğunu da bilmiyor musunuz?

– *Öncelikle* bunlar analog ilaçlar.

– Anlayacağım dilde konuş.

– Nöron alıcılarını bloke etmeye veya uyarmaya yarayan nöromedyatörlerin yerine kullanılan ürünler.

Erwan konu hakkında hiçbir şey bilmiyordu ve derinlemesine ders dinleyecek zamanı da yoktu.

– Beyne etkisi nedir?

– Bu değişir. Bazı durumlarda sistem bloke olur. Bazı durumlarda da aşırı faal hale gelir.

– Bu tür ilaçların psikiyatri de kullanıldığını mı söylüyorsun?

– Daha çok nörolojide. Ama etkileri akıl hastalıklarını tedavide kullanılan psikotroplara yakın. Aslında bu duygudurum bozukluklarını düzeltmekte kullanılan yeni bir yöntem ve...

Teorisi kesinlik kazanıyordu: Tedavi kisvesi altında suçlu deliler üzerinde gizli testler yapılıyordu. Kim fark edecekti? Kimin umurunda olacaktı?

– Senin adamlar hâlâ üzerinde çalışıyor mu? diye sözünü kesti Erwan.

– Elbette.

– Daha spesifik bir şeyler bulma umudu?

– Çok az. Daha fazlasını öğrenmek için üretildikleri laboratuvarı bulmamız gerekiyor. Tahmin edebildiğimiz tek şey, bizim katilin cinayeti işlerken bu ilaçların etkisi altında olduğu, öyleyse bu meretler şiddet eğilimini artırmıştır; ya da onları sakinleşmek için aldığını düşünebiliriz, o zaman da bu ilaçlar olmadan bir sonraki kurbanına ne yapacağını hayal etme cesaretini kendimde bulamıyorum...

Acilen yapılması gereken şey değişmemişti: Bir an önce o manyağı bulmak. Artık kimliğinin fazla önemi yoktu: Ne pahasına olursa olsun onu durdurmak gerekiyordu. Aklına gelen başka bir şey daha vardı: TAHÜ, çok sıkı bir şekilde sürekli gözetim altmda tutulmalıydı. Kaçık tedavi olmak amacıyla oraya gitmeye kalkabilirdi.

– Yeni bir şey bulursan beni ara. İlaçlar için elinden gelenin azamisini yap.

Yeniden otoyola çıktı, aklında doğrudan Orly'ye gitmek; kendisini Brest'e, Lassay'ye ve çılgınca deneylerine yaklaştıracak ilk uçağa binmek vardı. Ama o anda, tüm bu karmaşık olayların bizzat devlet tarafından onay verilmeden yapılamayacağını anladı.

Bu durumda Pascal Viard yeni bir ziyareti hak ediyordu.

Zaman nehri hâlâ akıyordu.

– O dönemde iş tutmaya her an hazır olduğunu söyleyebilirim...

İki kız onun yanında kikirdeşiyordu; bacakları kıçlarına kadar meydanda, kendilerini zafere doğru fırlatacak bir roketin kabinine yerleşmiş gibi portatif iskemlelerine kurulmuşlardı. *Siz öyle sanın, orospular.*

Hiçbir kuşku uyandırmamak için Gaëlle her zamanki hayatını sürdürmeye çalışıyordu; bu da teklif edilen bütün kastinglere gitmek demekti. İşte bu sebeple, burada Plaine-Saint-Denis'deki bu boğucu salondaydı, etrafı kendi alanındaki düşük kaliteli orospularla çevriliydi. Bu kamuflaj işi, kendisini bir şeylere inandırmak olarak da kabul edilebilirdi: Hayat devam ediyordu.

Daha öncesinde Payol'e randevu verme riskini göze almıştı. Saçma bir inatla, ücretinin kalan kısmını almak için ısrar etmişti.

– Sen kafayı mı yedin? demişti muhabbet tellalı, şaşkın gözlerle çevresini tararken.

Alma Meydam'ndaki Chez Francis'teydiler. Gaëlle, soğuğa rağmen dışarıda oturmuştu. Sigara içememektense donmak daha iyiydi.

– Paramı istiyorum.

– Seni bu işe hiç yollamamalıydım.

– Param.

Kemik çerçeveli koca gözlüklerinin ardından Gaëlle'e bir tür dehşetle karışık şaşkınlıkla bakıyordu.

– Bu katliamda senin parmağın olduğuna inanamıyorum.

– Seni ilgilendirmez, bana paramı öde!

Çok sevdiği Françoise Sagan'ın *Çarpıntı* adlı kitabının bir bölümüne hürmeten bu *brasserie*'yi Gaëlle seçmişti. Bir katliamla

sonuçlanmış orospuluk parasını edebi yan anlamı olan bir yerde almak, işte bu, onun "türleri karıştırmak" diye adlandırdığı şeydi.

Payol bin beş yüz avroyu avucuna saymıştı.

– Bu ailede herkes kaçık. Senin suratını bir daha görmek istemiyorum.

– Aynı şeyi düşündüğümüz için memnunum.

Pezevenk, Alma-Marceau İstasyon girişinde, bir balina tarafından yutulan balık sürüsü gibi gözden kaybolmuştu. Onun ardından Gaëlle emektar çantasından ücretinin diğer yarısını da çıkarmış ve bu parayla ne yapacağını düşünmüştü. Babasına son bir saygı gösterisi yapabilirdi. Montaigne Caddesi'ne kadar yürümüş ve cenaze töreni için kendine *Black is black* muhteşem bir giysi almıştı.

Bu kısa süreli coşku anı geçince, fazla bir umut bağlamadığı kasting görüşmesine gitmeden önce aldıklarını bırakmak için eve uğramıştı. Artık hiçbir şeye istek duymuyor, kendini son derece tükenmiş hissediyordu. En kötüsü de Lozan'dan bu yana hiçbir şey yememişti. İştah kaybı başkaları için endişe, üzüntü, hatta depresyon belirtisiydi. Onun içinse hastalığının depreşmesi. Bedeni dümeni eline almış, en iyi bildiği yaşam biçimiyle barış yapmıştı: Harikulade bir yıkım süreci.

Bu şekilde ne kadar dayanmıştı? En az on yıl. Bir ampütasyona maruz kalmış gibi anoreksiyayı alt etmişti. Bir yandan da kangrenleşmiş, tehlike arz eden bir parçasından kurtulmuştu, ama bugün bütün belirtiler işte yine buradaydı. Yeniden zayıflamaktan zevk almaya, bilincini kaybedene kadar açlıktan titremeye başlayacaktı.

Yeniden bir deri bir kemik kalacak, kırılganlaşacak, saldırgan birine dönüşecekti. Bu iğrenç beden, içinde ne varsa ortaya dökecekti: Sivri köşeleriyle, delik deşik bir varlık. Sadece ezilmeyi isteyen küçük kırılgan kemiklerle dolu bir tapınak.

– Kasting müdürünü tanıyor musun?

Gaëlle irkildi: Asyalıya benzeyen, seksi bir salak, takma kirpiklerinin altından ona bakıyordu.

– Hayır, diye cevaplamayı başardı.

– Ben, epey bir süre önce onunla yattım. Bu belki benim işime yarar ya da hiç yaramaz. (Geğirtiyi andıran bir sesle alaylı alaylı güldü.) Olsun umurumda değil. Başka projelerim var.

Gaëlle tüm dikkatini muhatabına vermişti. Bir restoranda cebinden para tomarını çıkaran bir yeni zengin gibi, kuşkusuz boya olan siyah ve parlak gür saçlarını sergiliyordu, ayrıca Côte

d'Azur'ü ve onun şatafatlı aylaklığını anımsatan abartılı bir bronzluğa sahipti. Asyalı köklerine gelince, şakaklarına kadar çektiği bir eyeliner çizgisiyle sınırlıydı.

– Bu iş dışında ne yapıyorsun?

Gaëlle kendinden bahsetmemek için soru sormuştu; yanında oturan kıza haddini bildirecek takati bile yoktu, ki bu da onun için aşırı derecede bir zayıflık belirtisiydi.

– Sanatsal...

Artık devamını dinleme gereği bile duymadı. Kız bu kelimeyi "sosis" der gibi söylemişti. Büyük bir ihtimalle Le Corbusier'nin bir konyak olduğunu, müziğin Beatles'la başlayıp Shakira'yla bittiğini, resmin mali bir yatırım, Pasolini'nin bir İtalyan makarna adı olduğunu düşünüyordu. "Sanatsal..."

Gaëlle kendini tamamen yenilmiş hissediyordu. Kariyeri duvara tosluyordu; aslında uzun zamandan beri duvarın içine gömülmüştü. Hiçbir geleceği, hatta cep harçlığını çıkarmak için saatlik müşteriler bulacak kadar bile gücü yoktu. Ve üstüne üstlük ne bir arkadaşı ne de dostu vardı.

Yalnızdı. Kemikleriyle yalnızdı. Açlığıyla. Anılarıyla yalnız.

– Peki ya sen?

– Ben ne?

– Sen ne yapıyorsun bu işin yanı sıra?

Kongoluların tavana sıçrayan beyni. Éric Katz'ın tünelin içinde söylediği son sözler. Bıçağı boğazına sapladığında koluna doğru akan Kripo'nun kanı. Kendini üçüncü kattan aşağı attıktan sonra düşerken gördüğü çınarların yaprakları.

– Enteresan bir şey değil.

Pascal Viard çalışma odasının kapısını açtığında, Erwan elinde silahla onu eşikte bekliyordu.

– Beni kahvaltıya mı davet etmeye geldin?

– Geri bas.

– Sen hiç bıkmaz mısın? Sen...

Erwan tabancasının namlusuyla suratına vurdu, ardından ayağıyla kapıyı kapattı. Viard çalışma masasına çarptı. Doğrulana kadar Erwan çoktan onun silahını almıştı. Burnu kanıyordu. Çaydanlığın neden olduğu yanağındaki morlukla birlikte, altermondiyalistin kış makyajı tamamlanmıştı.

– Bağırırsan, kımıldarsan, herhangi bir şeye teşebbüs edersen seni gebertirim.

– Sen kafayı mı yedin? En azından nerede olduğumuzun farkında mısın?

– Kurdun ininde, diye sırıttı, onu ceketinin yakalarından tutup bir koltuğun üzerine fırlatırken (pisliği itirafa zorlamak için abartılı bir şekilde kontrolsüzü oynuyordu). Şu terörist hikâyelerinle benimle iyi kafa buldun. Şimdi Jean-Louis Lassay, Charcot TAHÜ'sü, Isabelle Barraire, Philippe Hussenot hakkında ne biliyorsan bana anlatacaksın. Ve bir sürü saçmalık da dinlemek istemiyorum: Bu sabahki istihkakımı doldurdum.

– Meslek hayatın bitti, götveren herif, diye tısladı Viard, kanamayı durdurmak için bir kâğıt mendil alırken.

– Hangi meslek? Önce işimizi yapmaya çalışalım da. Seni dinliyorum.

– Neden söz ettiğini anlamıyorum.

Erwan, iki eliyle sımsıkı kavradığı silahını hâlâ adamın yanağına doğrultmuş haldeydi:

– Sana saçmalıklar istemediğimi söyledim. Lassay. Hussenot. Barraire. Bağlantıları ver ve çenemi kapatıp gideyim.

– Sen gerçekten bir şey anlamamışsın.

– Onun için buradayım.

– Yanlış ata oynuyorsun, evlat. Adalet benimle.

– Şu an için, bir sürü alçaklık tezgâhlayan bir pislikten başka bir şey görmüyorum.

– Bu sana tanıdık geldi, değil mi?

Erwan bu durumu özellikle kişiselleştirmek istemiyordu: Viard ile Morvan arasındaki ezeli kin, iki cephenin çevirdiği tonlarca entrika. Ayrıca Erwan ne birinin ne diğerinin tarafındaydı.

Erwan olta atmalı, balık oltaya takılmalıydı:

– Dün akşam, Jean-Louis Lassay gözaltına alınınca sana telefon etti. Bir saat sonra Quimper savcısı onun tahliye emrini imzalıyordu. Bana bu mucizeyi açıkla.

Viard derin bir iç çekti. Burnuna tıkıştırdığı kâğıt parçası yüzünün yarısını kaplıyordu. Son derece komikti. Sonunda ayağa kalktı ve çalışma masasına doğru yöneldi.

– Oraya değil. Kanepeye.

Nispeten büyük olan odanın bir bölümü yuvarlak bir masa, birkaç sandalye ve bir kanepeden oluşan mobilyasıyla toplantı köşesi olarak düzenlenmişti. Viard kendini yastıkların arasına bıraktı, kafasını arkaya doğru yatırmıştı. Gömleği ve kazağı kanlanmıştı.

Sessizlik. Erwan silahını ev sahibine doğrultmaya devam ederek bir sandalye çekti ve masanın diğer tarafına oturdu. İçişleri Bakanlığı'nın içindeki polisler arası bu çatışma, densizlik rekorlarını altüst edecek düzeydeydi. Aslında, hep bunu hayal etmiş olduğunu düşündü Erwan. *Babayı öldürmek. Nihai dokunulmaza meydan okumak. Azizlerin azizini çıfıt çarşısı gibi dağıtmak.* Ama öfkesi çoktan kedere dönüşmüştü. *Bir ölüye ateş edilmezdi.*

– Lassay bizim için çalışıyor, dedi sonunda Viard, gözlerini Erwan'ın gözlerine dikerek.

– Aynı şeyi sabah Hussenot için de söyledin.

– Bu uzun bir hikâye.

– Zamanımız var.

Beriki hafifçe gülümsedi.

– 90'lı yıllarda, Lassay ile Hussenot, Charcot'da bir klinik açtılar.

– Bunu daha önce de konuştuk.

– O dönemde ilaç laboratuvarlarıyla ortak çalışmalar yapıyorlar, gönüllü hastalar üzerinde çeşitli testler uyguluyorlardı.

– Gönüllüler mi? Bir akıl hastanesinde?

– Ne söylemek istediğimi anlıyorsun. Aslında, kendi araştırmalarını yürütüyorlardı. Bu konuda bir şey bilmiyorum ama o dönemde, en büyük eğilim nöromedyatörlereydi.

– Bu sabah beni, Feuillantines'in radikal İslamcı teröristlerin sorgulandığı gizli bir hapishane olduğuna inandırmaya çalıştın. Şimdi de bana, oranın yüksek teknolojiye sahip bir laboratuvar olduğu teranesini mi yutturmaya uğraşıyorsun? Orası sadece akıl hastalarının kaldığı bir tımarhane.

– Evet, hepsi bir aradaydı. Ama bu durum çok uzun sürmedi. 2000'lerin ortasında Hussenot işi bozdu. Boşanması onu çok hırpalamıştı, paradan başka bir şey düşünmüyordu. Yaptığı işi kâr getiren bir yatırıma dönüştürdü. Sonunda, çocuklarıyla birlikte Yunanistan'da bir kazada öldü.

– Ya Lassay?

– O araştırmalara devam etmek istiyordu. Charcot'daki görevi̇yle devlet bünyesine katıldı, ama laboratuvarlar ona güvenmiyordu: Nörolog olan Hussenot'ydu.

Viard sonunda, burnundaki patates külahını andıran tıkacı çıkardı ve ayağa kalktı. Erwan namluya mermi sürdü. Silahtan çıkan klik sesi her zaman etkili olurdu, Viard gibilerinde bile.

– Kahve, alabilir miyim?

Yine aynı numara: Rafine tatlara düşkün burjuva bohem. Üniformalı bir faşodan daha tehlikeli ne vardır? Üniformasız faşo.

– Sen de ister misin? diye sordu, makinenin yanından.

– Ben devamını anlatmanı istiyorum.

– Ristretto intenso,[5] lütfen...

– Eğer dilini açacaksa istersen lama sütü iç ama şu hikâyeyi bitir. Lassay ile Hussenot ne üstünde çalışıyorlardı?

Viard fincanını aldı, gelip tekrar kanepeye oturdu: Yeniden eski kişiliğine dönüyordu. Erwan'a gelince, silahını kılıfına yerleştirmeye karar verdi. Gereken gözdağını vermişti, artık kovboyculuk oynamanın lüzumu yoktu.

– Ayrıntıları bilmiyorum. Bir şiddet regülatörü, sanıyorum. Buna "ketleyici" diyorlardı. Saldırganlığa karşı bir tür aşı geliştirmeyi tasarlıyorlardı. Programın adı Pharmakon'du.

– O ne demek?

– Hiçbir fikrim yok. Teknik olarak, bunun nasıl işlediğini hiçbir zaman tam manasıyla öğrenemedim. Tüm bildiğim, sonuçta bu programın gerçekten bir işe yaramadığı. Hussenot'nun ölümüyle

5. Kapsül ristretto. (ç.n.)

program kesin olarak sonlandırıldı. Sadece onun arkasından temizlik istendi.

– Devlet bu işe nasıl müdahil oldu?

– Fon sağlayarak ve bu iki Profesör Nimbus'u[6] destekleyerek. Çalışmaları olumlu sonuçlar verseydi mucizevi uygulamalar yapılabilirdi. Tıpkı hapisteki suçluları sakinleştirmek veya dışarıdaki sabıkalıları yumuşatmak gibi.

– Peki, özel laboratuvarların bundan çıkarı neydi?

– Tecavüzcülerde işe yarayan şey, farklı dozlarda saldırgan bireyler veya tepkilerini ayarlama sorunu yaşayanlarda da kullanılabilirdi. Buraya kadar, Erwan olayın seyrini dikkatle takip etmişti ve bundan sonraki bölümleri tahmin edebiliyordu:

– Aslında Lassay 2006'da çalışmalarını sonlandırmadı. Araştırmalarına devam etti ve ürünlerini Charcot'da yatanlar üstünde test etti.

– Eğer bunu yaptıysa, devletin izni olmadan yaptı demektir. Kimse onun zırvalıklarının üstünü örtmeyecektir. Bir kez daha söylüyorum, bu dansta kavalye Hussenot'ydu. O olmadan, Lassay delilerin arasındaki bir deliden başka bir şey değil.

Viard aptalı oynuyordu; Charcot'da yapılan bu bireysel araştırmalar hakkında çok daha fazlasını biliyordu. Önemli değil: Erwan bunun hesabını bilgin doktora bizzat soracaktı.

– Pharabot'yla ne oldu?

– Hey, bu konuda hiçbir şey bilmiyorum! Kuşkusuz Pharmakon programının kurbanlarından biriydi. 2009'da öldü. Büyük ihtimalle Lassay dozun ölçüsünü kaçırdı... Olayın üstü örtüldü: Pharabot'nun ailesi yoktu, yıllardan beri devlete yük olarak yaşıyordu. Hadi sana iyi yolculuklar.

– Pharabot ölmedi. Eylül katili, o. Ekibimin beşinci adamını o öldürdü.

– Sen iyice keçileri kaçırmışsın.

Hikâyeyi zihninde mantıklı bir şekilde detaylandırıp geliştirince Erwan kesin doğru bildiklerinin tersiyle karşılaşıyordu.

– Lassay herkesi kandırdı. Üzerinde deneylerine devam edebilmek için Pharabot'yu resmi olarak öldürdü. Tek bir sorun vardı: Kobay eylül ayında eşyalarını toplayıp gitmiş ve anında yine öldürmüştü. Charcot'da onu tedavi etmiş Isabelle Barraire'in yardımıyla gizlendi ve babama yakın olan insanları katletti. Pharabot intikam arzusundan hiçbir zaman vazgeçmemişti. Kırk yıl önce

6. 1934 yılında, André Daix tarafından çizilmeye başlanan ünlü bir çizgi roman bandı; tuhaf bilim adamı anlamında kullanılır. (ç.n.)

kendisini yakalayan adamı yok etmek istiyordu. Saklandığı yer, Louveciennes'deki villaydı. Audrey Wienawski onu orada yakaladı, o da kızı öldürdü.

Viard olayların bu takdire şayan bir gayretle sıralanışı karşısında alaycı bir ıslık çaldı. Mister Burjuva Bohem uzun süreden beri polisti, gerçeğin genellikle daha basit ve bir film senaryosundan bile daha az tutarlı olduğunu biliyordu.

– Tüm bunları ispatlamakta zorluk çekersin, dedi, kendine yeni bir kahve hazırlamak için ayağa kalkarken.

– Hiçbir şeyi ispatlamak niyetinde değilim, sadece bu kaçığın öldürmeye devam etmesini engellemek istiyorum. Pharabot sakinleşmekte kullandığı ilaçları kaçarken evde bırakmış. Şimdi o, kana susamış bir deli ve bir an önce bulunması gerekiyor.

– Hâlâ ağzımdan laf almaya çalışıyorsun. Akıl almaz hikâyelerinden vazgeç ve sahaya dön. Her halükârda katil Pharabot değil. O öldü ve yakıldı, inan bana. Ölüm nedenini örtbas etmek, ardından hastane ve cezaevi yönetimleriyle birlikte dosyasını kapatmak zaten rezil bir işti. Çayırda otlayan polislerinle birlikte işinin başına dön. Tanık çağrıları, barikatlar vesaire sayesinde herifi yakalarsınız...

Erwan onun lafını keseceği sırada cebindeki telefon titredi. Loïc. *Aç.*

– Annem bir kriz daha geçirdi.

Hiç böyle bir şey görmemişti. Yatakta yatmakta olan Maggie'nin bedeni, kocaman beyaz çikolata tabletlerini andıran kareli büyük kompreslerle sarılmıştı. Gövdesi, karnı ve bacakları bu tuhaf bantlarla kaplıydı. Sadece yüzü ve kolları çıplaktı.

– Soğutma pedleri, diye açıkladı doktor. Hastanın vücut ısısını birkaç derece düşürmeye yarıyor. Annenize tedavi amaçlı hipotermi uyguladık. Şu anda vücut sıcaklığı otuz dört derece.

– Bunu ne için yaptınız? diye sordu Loïc.

Erwan ile aynı anda gelmişler ve Gaëlle'i yatağın ucunda oturmuş ağlarken bulmuşlardı.

– Bu, metabolizmanın biyokimyasal sürecini yavaşlatıyor, diye cevapladı hekim, özellikle de oksijen tüketimini. Öte yandan soğuk, beyni sekeller bırakabilecek veya annenizin uyanmasını engelleyecek olası iç saldırılarından da koruyor. Eğer bir karşılaştırma yapmam gerekirse, annenizi kış uykusuna yatırdık diyebilirim.

Erwan biraz gecikmeyle de olsa karşılarındaki adamın bir gün önceki hekim olmadığını anladı. Kuşkusuz bir reanimasyon uzmanıydı.

– Hiçbir şey anlamadım, diye yeniden araya girdi Loïc. Önce onu komaya soktunuz, sonra uyandırdınız, şimdi de bilincini kaybetti, öyle mi?

– Benimle gelin. Dışarıda daha rahat konuşuruz.

Gaëlle'i koltuğunda bitkin bir halde bırakarak doktorun peşinden gittiler. Erwan Villejuif'teki psikiyatrın kullandığı "dekompansasyon" kelimesini hatırladı. Haftalardan beri kız kardeşi maruz kaldığı travmaları telafi etmişti. Şimdiyse yeniden o eski patolojisi içine düşüyordu: Anoreksiya ve kronik depresyon.

Koridorda durdular, şekerleme kâğıtlarını andıran kâğıt önlükler içindeydiler.

– Size telefonda söyledim: Annenizin genel durumu stabildi, uyandırabileceğimizi düşündük. Ama maalesef çok geçmeden miyokart enfarktüsüne bağlı bir kardiyak arrest meydana geldi; bu da beynin birkaç saniye oksijensiz kalmasına, ardından anoksik komaya girmesine neden oldu.

– Çaresi yok mu?

Bu aptalca soruyu bu sefer Erwan sormuştu.

– İlk testler pek umutlu değil. Glasgow skoru çok düşük. Gözbebekleri tepki vermiyor. Yarın çekilecek elektroansefalogram bize gelişimi hakkında daha iyi bilgi verecek.

– Kurtulacak mı, kurtulamayacak mı?

– Size hikâye anlatmayacağım: Durumu klinik olarak kritik.

Loïc yine sesini yükseltti, git gide saldırganlaşıyordu:

– Sizin gözetiminizdeyken nasıl kalp krizi geçirebildi?

Bunu söylerken eli cep telefonunda avukatını aramaya hazır biri gibiydi. Doktor kaderci bir el hareketi yaptı.

– Zaman içinde tiroit sorunları organizmayı yıpratmış. Tirotoksik krizi durumu daha da kötüleştirdi... Her şeye rağmen, bu komplikasyonu beklemiyorduk...

Erwan'ın içinden ona gerçeği söylemek geçti: Maggie geri gelmek istemiyordu, Morvan'sız bir dünya onu ilgilendirmiyordu.

Birden kardeşinin yanlarında olmadığını fark etti. Doktora veda etti, servis merdivenine yöneldi, basamakları dörder dörder indi ve hışımla holü geçti.

– Loïc! (Güneşin altında ayna gibi parlayan arabaların arasında onu görmüştü.) Nereye gidiyorsun? Beni bekle.

Ona yetişti ve bir kez daha onun görünüşü Erwan'ı şaşırttı. Onda değişen bir şeyler vardı. Gaëlle çökerken –verilen kilolar, sinirli haller– Loïc güçleniyor ve kendine güveni artıyordu. Morvan'ların akışkanlar mekaniği. Gaëlle katilleri oynamıştı, erkek kardeşinden neler çıkacaktı?

– Cenaze işleri ne durumda?

Loïc başını sallarken, "İşte onu ilgilendiren tek şey" dercesine acı acı gülümsedi.

– Yarın sabah uçağıyla gidiyoruz. Tabut Lannion'a kadar bizimle yolculuk edecek. Sonra bir minibüs gelip alacak, Arcouest Burnu'na kadar götürecek.

– Tabutun nakliyle kim ilgileniyor?

– Senin bana telefonunu verdiğin şirket.

– Ya oraya varınca?

– Motorlu bir tekne tabutu Bréhat'ya götürecek.

Babasının naaşı uçaktan cenaze arabasına, sonra arabadan tekneye, sonunda da insanların sırtında kiliseye taşınacaktı. Gözünün önüne, Lubumbaşi Havalimanı'nda üzerinde Afrika kıyafetleri, ayakları çıplak bir halde dört tahtanın arasında yatarken geliyordu. *Her şey bunun için.*

– Onu giydirdiler mi?

– Onlara takımlarından biri ile Charvet gömleği götürdüm.

Grégoire Morvan yıllardan beri hep aynı tarz giyinirdi: Ermenegildo Zegna takım elbise, beyaz yakalı gök mavisi gömlek, Y biçiminde pantolon askıları. Bu şekilde de gömülmesi gerekiyordu: Üniforması içinde bir general.

– Sizi Arcouest'te bulurum.

– Bizimle gelmiyor musun?

– Hayır. Ben hemen gidiyorum. Orada bir randevum var. Özel sebepler.

Loïc ağabeyine şüpheyle baktı: Onun o bölgede hiç tanıdığı yoktu ve yirmi yıldan beri Bréhat'ya hep zoraki gelirdi.

– Sana açıklarım, diye fısıldadı Erwan, onu oyalamak için. Şimdi odaya dön ve Gaëlle'i bul. Onu bu halde bırakamayız.

– Sen?

– Üzgünüm: Acil başka bir işim var.

Sanki onu haklı çıkarırcasına cebindeki telefonu titredi. Ekrana göz attı. Krauss, Louvain-la-Neuve'ün psikiyatr rahibi.

– Hadi git, dedi Erwan, telefonu açmadan önce. Sizi daha sonra ararım. Gaëlle'le ilgilen.

– Kesiklerin özelliği konusunda hiç şüphe yok, diye doğrudan lafa girdi Rahip Krauss; bu da Erwan'ı memnun etti. Yombe büyüsüne göre güçlü anlamları var. Öncelikle gözler. Katilin kurbanını bir adak heykelciği olarak gördüğünü farz edelim. Bu durumda, öteki dünyada ne olduğunu görmek için kızın gözlerini "açtı". Bu son derece belirleyici bir davranış, zira bu geçiş ancak bir kez olur... *Nkondi*'nin gözleriyle katil ruhlar dünyasına girdi.

Erwan kendini verebilmek için azami çaba gösteriyordu. Bir anda büyücülerin ve *nganga*'ların ikinci dünyasına savrulmuştu.

– Ya dil?

– Bir başka karakteristik sembol. Ruhlar evreninde kelimeleri, büyülü dilini temsil eder. Yani çok sık bir şekilde heykelcikler güçlerini göstermek için dillerini çıkarırlar. Hatırlayınız, *nganga*, fetişine yerleştirmeden önce çivileri ve çam kırıklarını yalıyordu. Tükürük şifacının talebini güçlendirir ve...

Krauss, söz konusu olan şeyin her şeyden önce katilin ritüelini anlamak olduğunu unutmuşa benziyordu.

– Somut olarak, diye sözünü kesti Erwan, katilin dili boğazdaki kesikten dışarı çekmesinin sebebi ne?

– Bunu size net olarak söyleyemem, ama katilin kurbanıyla yoğun... bir büyü anını paylaştığı besbelli. Yapması gereken şeyi ona fısıldaması için kurbanına bel bağlıyordu. Sembolik olarak onun her hareketini "emip", sizden kaçma ve uzaklaşma çabalarını destekleyecek olan bu fetişti. Bu yara, bir tür yoğunlaştırılmış büyüydü. Bu organların kesilmesi büyüyü daha güçlü kılıyordu. Artık ona rehberlik edecek gözlere ve sözcüklere sahipti. Ruhların iki süper gücüne.

Tüm bunlar son derece çılgıncaydı, ama bir polis olarak altıncı

hissi ona, katilin –Pharabot ya da bir başkası– bu mantığa riayet ettiğini fısıldıyordu. Çivi Adam'ın deliliğiyle birlikte hareket eden babasının yaptığı gibi katili bu inanışlarından yola çıkarak takip etmek gerekiyordu.

– Büyücü avcısı geri döndü! diye bağırdı misyoner.

Bu yeni haberle coşkuya kapılmış gibiydi, ama Erwan onun bu duygu durumunu paylaşacak halde değildi. Audrey'nin cesedinin üstünde dans etmek söz konusu olamazdı.

– Şunu da unutmayın, diye devam etti etnolog, *nkondi*'nin öfkesini belirleyen yaraların şiddetidir. Yara ne denli derin olursa fetişin tepkisi de o denli korkunç olur. Katil burada korkunç bir öfkeye uyandırmak istemiş. Gözlerin çıkarılması özellikle Yombe heykelciliğinde nadir rastlanan bir durumdur: Ruhu en kutsal mahremiyetinden kışkırtarak çekip almak anlamı taşır.

Erwan *nganga*'ların tuhaf yöntemini hatırlıyordu: Heykelciklerini, üzerlerine tükürerek ya da böğürlerine çiviler çakarak, içlerindeki ruhu uyandırıyorlardı. Bunu da "intikam çakma" olarak adlandırıyorlardı. Katilin niyeti konusunda hiçbir şüphe yoktu...

– Katil sizinle ölümüne bir düello yapıyor, diye tamamladı Krauss. Bundan başka çarpışma olmayacak.

Yapma ya... Tüm bunlar Pharabot'yla ve onun kırk yıldan beri kafasını meşgul eden intikamıyla son derece örtüşüyordu.

– Teşekkür ederim, peder, ben...

– Bekleyiniz. Bana başka fotoğraflar da yollamıştınız: Çamurdan yapılmış *minkondi* fotoğrafları.

– Doğru. Sizi dinliyorum.

– Bu heykelin kendisiyle ilgili söyleyecek özel bir şey yok, katilin Yombe geleneklerini iyi bildiğini göstermesi dışında. Sanıyorum bu toprağın analizini yaptırmışsınızdır.

DNA örneklerine ve esrarengiz ilaçlara takılmış, bunu düşünememişti.

– Yapılıyor, dedi mecburen. Neden?

– Sizce, şüpheliniz bu toprağı nereden buldu?

– Gizlendiği evin bahçesinden.

– Orada sulak bir yer var mı?

Erwan'ın gözünün önüne Louveciennes'deki evin hemen yakınındaki gölet geldi. Ekibiyle kısa bir toplantı yaparken ayakkabılarının altına yapışan çamuru hâlâ hissediyordu.

– Küçük bir gölet var, evet.

– *Nganga* malzemesi için suyu buradan aldığına eminim.

– Neden?

– Orası ölülerin ruhlarının olduğu yer. Orada yaşıyorlar. Bu topraktan bir *nkondi* yapmak ona korkunç bir güç kazandırıyor. Şüpheliniz artık... kitle imha silahları kullanıyor.

– Teşekkür ederim, peder.

– Son bir şey, belgelerimi size normal gönderi olarak yolladım ve...

– Hangi belgeler?

– 70'li yılların Lontano'sundaki misyonumuza ait fotoğraflar.

Krauss arşivleriyle gerçekten Erwan'ın sabrını taşırmaya başlıyordu. Ona bir kez daha teşekkür etti ve telefonu kapattı.

Arkasında ayak sesleri duydu: Loïc.

– Burada ne arıyorsun? Sana dedim ki...

– Gaëlle beni kovdu. Maggie'nin yanında kalmak istiyor.

Erwan derin bir iç çekti. Elindeki telefonu yeniden titredi. Bu kez arayan Tonfa'ydı.

– Bir şey var, dedi polis, soluk soluğa bir sesle. Son derece heyecanlıydı. Isabelle Barraire'in, Paris'te bizim kaçığın saklanabileceği başka evi var mıdır, diye düşündüm.

– Ee, yani?

– Yok, ama aklıma kuru temizlemeciler geldi. Isabelle de bu yerlerin adreslerinin olması gerekirdi. Saklanılabilecek bir sürü yer.

Hiç fena değil, Tonfa. İçgüdüsel olarak, Erwan polisin bu düşüncesinin doğru olduğunu hissetti.

– Île-de-France'taki, sanayi sitelerindeki *franchise* çalışan kuru temizlemecilerin listesini çıkardım. İki telefon görüşmesinin sonunda bir şey öğrendim. Gennevilliers'de, hastane giysilerini temizleyen büyük bir tesis var. İki günden beri birileri içeride gizlice kalıyormuş izlenimi veren tuhaf bazı ayrıntılar teknisyenlerin dikkatini çekmiş.

– Kilitlerde zorlama var mı?

– Hayır.

– Polise haber vermişler mi?

Tonfa kısa bir kahkaha attı:

– Orada çalışanların yarısı kaçak işçi olmalı. Tesiste Çinlilerden başka çalışan yok gibi görünüyor. Domanges şirketine tebrikler!

– Seninle konuşmayı neden kabul ettiler?

– Onlara oturma izinleriyle ilgilenmediğimi, cinayet büroda çalıştığımı söyledim, bu da onları etkiledi. Ama aynı zamanda da korkuttu, kıvama geldiler. Arama yapmamız için izin verecekler. Gidelim mi?

Erwan düşündü. Ucunda kaybetmek de vardı, kazancı ikiye katlamak da. Karşılarına ısınmak için içeri girmiş bir evsiz de çıkabilirdi, canavarın kendisi de. Saatler geçiyordu ve kaçağı kıstırmak için alman önlemlerden hâlâ haber yoktu. *Kaybedecek bir şey yok.*

– Gidelim, diye kesin kararını verdi. Sadece sen ve ben.

– Emin misin?

– Yarım saat içinde orada olabilirim. Bana kesin adresi yolla. Bu arada adamlar sanki hiçbir şey yokmuş gibi çalışmaya devam etsinler.

Arabasına doğru koşacaktı ki, Loïc'in kımıldamadan durduğunu fark etti.

– Onu buldular, değil mi? diye sordu kardeşi.

– Gidip bir göz atacağım.

– Seninle geliyorum.

– Aklını mı kaçırdın? Seni asla sahaya götürmem, sen...

– Anlamadın galiba, Erwan. Bu hikâye, bir aile meselesi.

– Eğer bu yine bir kokain hezeyanıysa, ben...

– Bir aydan beri temizim.

Erwan kısa süreli bir tereddüt yaşadı, sonra arabanın kapılarını açtı.

– Eğer arabadan çıkarsan, gebertirim seni..

A86 otoyolu ile Seine Nehri arasında yer alan Marais Sanayi Bölgesi eski tarz sanayi sitelerine benzemiyordu: Testere dişi çatıları ve tuğla bacaları yoktu. Ağaçlar arasında, gece bekçileri olan modern ve kusursuz bir sanayi parkıydı. Tonfa girişte, arabasının yanında ayakta bekliyordu, gözle görülür derecede sinirliydi; Louveciennes'deki o hatadan sonra desteksiz ve görevlendirilmeden buraya gelen bir polis olmak onu heyecanlandırmıyordu.

Erwan'ın arabasını görünce onu karşılamaya geldi.

– Beni takip eder misin? diye sordu pencereye doğru eğilerek. Arkadan gireceğiz.

– Neden?

– Tesisisin patronu bu şekilde dikkat çekmeyeceğimizi söyledi.

Konuşurken bir yandan da yolcu koltuğunda oturan Loïc'e bakıyordu. Bir başka sıkıntı konusu daha, diye düşündü, ama soru sorma cesareti bulamadığından arabasına döndü. Giriş bariyerindeki güvenlik görevlisi nazlanıyordu. Tonfa onunla tartışırken, Erwan arabadan çıktı ve öfkeyle kulübeye doğru yürüdü: Dikkat çekmemek tamamdı, ama pantolonu suya indirmek söz konusu olamazdı.

Kimliğini cama dayadı ve bekçiyi üzerinde yazılanları yüksek sesle okumaya zorladı: "Sivil ve askeri yetkililer kart sahibinin GEÇMESİNE VE SERBESTÇE DOLAŞMASINA İZİN VERMEK..."

Yön tarifini aldıktan sonra anayoldan içeri girdiler. Düşük viteste yol alırken, Erwan üretim birimlerini barındıran renkli küp sıralarını inceliyordu. Dev Legoları andıran bu yapılarda ne üretiyorlardı?

2F binası –Domanges tesisleri– en görkemli olanıydı. Burada tam tersine her şey bir sınai faaliyeti çağrıştırıyordu: Beyaz buhar dumanları püskürten bacalar, arkada krom sıvı tankları, fir-

manın renklerini taşıyan kamyonların park ettiği yükleme-boşaltma alanları. Binanın çevresini dolandılar ve araçların yanına park ettiler.

Kapının önünde önlüklü işçiler sigara içiyordu. Tamamı Çinliydi. Gergin yüz hatları ve güvensiz bakışlarıyla buram buram kaçak işçi kokuyorlardı. Erwan Barraire'lerin yasaları bu denli çiğneyeceğini beklemiyordu. Özellikle de sanayinin onurlu kaptanı rolünü oynayan erkek kardeşle konuştuktan sonra.

– Buradan kımıldama, diye emretti Loïc'e arabadan çıkarken.

Koltuğunda "I" harfi gibi dimdik oturan kardeşi hiç konuşmayan Asyalıları dikkatle inceliyordu. Hafifçe kafasını salladı. Kangren olmuş bir bacağa göz dikmiş bir sırtlan kadar kendinden emin görünüyordu. *Onu neden yanında getirdin ki, lanet olası?*

Tonfa'yla birlikte topluluğa yaklaşırken, işçilerin gözünde kaçak işçilerin alışılmış korkusundan farklı bir korku olduğunu fark etti. Başka bir şeyden korkuyorlardı. Bu salakların, onların gelmesini beklerken işlerinin başından ayrılmadığını umuyordu.

Pharabot da o duvarların içindeydiyse eğer, hiçbir şeyden kuşkulanmamalıydı.

Uzun boylu bir herif onlara doğru yaklaştı: Yapılı biriydi, kot pantolon giymişti; önü açık önlüğünün arasından üzerinde Gangnam Style'ın yaratıcısı Psy'nin bir portresi bulunan sweatshirt'ü görünüyordu. Görünüşe göre grup şefi olmalıydı.

– Size çalışmaya devam etmenizi söylemiştim, diye homurdandı Tonfa.

– Bu sadece ekibin bir bölümü, diye gülümsedi adam. Diğerleri işlerinin başında.

– Toplamda kaç kişisiniz? diye sordu Erwan.

– Yüz kadar.

Polisler birbirlerine baktı: Bu iyi değildi, tehlike ibresi en üst seviyeye çıkmıştı. Erwan, Audrey'nin Sig Sauer'ini düşünüyordu. Eğer Çivi Adam burada gizleniyorsa, şarjörde on beş, bir tane de namluda on altı mermisi vardı.

– Beni izleyin, dedi Çinli, bir fiskeyle sigarasını fırlatırken.

– Bekleyin, dedi Erwan, buranın kaç çıkışı var?

– Bu kapı ve bir de öndeki kapı, ayrıca beş tane de acil çıkışı var.

– Onları kapatabilir misiniz?

– Ama kilitli olmamaları gerekiyor.

– Sadece biz içeriyi ararken. Onları dışarıdan bloke edebilirsiniz. Dışarı çıkamaması gerekiyor.

– Peki, benim adamlarım?

Kuru temizlemeciler ile katili aynı yere kapatmak da yılın fikri değildi: Erwan başka bir çare buldu.

– Korkmayın, dedi, Pharabot'yu hedef gözetmeksizin ateş ederken hayal ediyordu, bu tip durumlara alışkınız. Onları yavaş yavaş ön kapıdan çıkaracağız: Bunu onlara duyurun. Ön kapıdan acele etmeden teker teker çıkmalarında anormal bir durum yok.

Adam bir kahkaha patlattı: Sanki burada korkmayan tek kişi oydu. Dekupaj testeresinin gürültüsünü çağrıştıran vurgulamalarla Mandarin dilinde emirler verdi.

– Bir tur at ve giriş kapısında bekle, dedi Erwan yardımcısına. Herkesin binadan olaysız çıktığına emin ol. Cep telefonlarımız açık ve çekiyor olsun. Adamımızı kim önce görürse diğerini arasın. Tek başına harekete geçmek yok. Hiçbir şekilde silahını kullanmıyorsun, anlaştık mı? Eğer bize ateş açarsa, destek çağırıyoruz.

Tonfa kafasını salladı, koşar adım uzaklaştı.

Erwan bin metrekareden daha fazla bir alanı kaplayan binaya yeniden dikkatle baktı; işçiler su tanklarını acil çıkış kapılarının önüne itmeye başlamışlardı bile. Fare kapanı oldukça genişti ama kaçık katil buradaysa, içeride tamamen hapis kalacaktı.

– Meslektaşıma bahsettiğiniz şu gürültüler, diye sordu başkomiser Çinliye, tam olarak nedir?

– Ben, ben onları duymadım. Sesler sanki bodrum katından geliyor gibiymiş, solventleri koyduğumuz yerden.

– İşçilerinizden biri olamaz mı?

– Kimse perklo stoklarının durduğu yerde vakit geçirmez. Aramızda oraya "ölü odası" deriz.

Perkloretilen. Kanserojen maddeler arasında yer alan, kuru temizleme zehri. Domanges şirketi yavaş yavaş öldüren bu rezil ürünü demek hâlâ kullanıyordu. İnsanın önce solunum yollarını ve gözlerini tahriş etmekle başlıyor, işini kemoterapi servisinde bitiriyordu. Bu maddeyle ilgili çarpıcı bir olay bile vardı: 1997 yılında, Chatou'daki bir kuru temizlemecide meydana gelen bir kaçak sonrası yerde gölcük yapan ürünü işletmenin müdürü sabırsız davranarak bir paspasla temizlemeye kalkışmış ve on dakika içinde ölmüştü.

– Gidip baktınız mı?

– Hiçbir şey bulamadık ama adam belki de oldukça zeki biri. Orada bir sürü merdiven ve gizlenecek yer var. Birinden diğerine geçebilir.

– Bu sesler ne zamandan beri devam ediyor?

– Salıyı çarşambaya bağlayan gece başladı.

Timing[7] örtüşüyordu: Eğer Pharabot Audrey'yi öldürdükten sonra doğrudan Gennevilliers'ye kaçtıysa yaklaşık olarak o saatlerde burada olurdu.

– Bekçiler bir şey görmemiş mi?

– Adamlar tın tın, dünyadan haberleri yok.

– Bu gürültüler dışında, içeride yabancı birinin olduğunu düşündürecek başka ayrıntılar var mı?

– Soyunma odalarından sefertasları çalındı.

Nedendir bilinmez Erwan'ın aklına tüymekte olan kızarmış bir ördek geldi. Zoraki öksürerek sinirli ve saçma bir kahkaha attı. *Kafayı yiyorsun.*

– Akşanı kaçta kapatıyorsunuz?

– Kapatmıyoruz. Ekipler vardiyalı çalışıyor. Haute-de-Seine'deki hastanelerin ve kantinlerin yarısının çamaşırı burada yıkanıyor.

– Beni stokların durduğu yere kadar götürün.

Tavan yüksekliği üç metreden fazla olan, parlak betondan ilk küpe girdiler. Zemin ve duvarlar, cilalı gümüş levhalar gibi parlıyordu. Üstlerinde, mekânı küçük karelere bölen borular, bir su ve hava labirentini çağrıştırıyordu. Her yer temiz ve ruhsuzdu; her adımda yoğunlaşan ılık hava dalgası olmasa "soğuk" bile denebilirdi. Salon asılı giysilerle doluydu: Önlükler, ceketler, iş tulumları, hepsi tavana sabitlenmiş bir rayın üzerinde hareket ediyordu.

– Paketleme ünitesi, diye açıkladı yönetici, bir yürüyen bant önünde duran ve her parçayı raya asmadan önce naylon bir kılıfa yerleştiren kadınları göstererek.

Onlara kendi dillerinde bazı talimatlar verdi. İşçi kadınlar vardiyalarını bıraktılar ve peş peşe salondan çıktılar.

– Adamın gizlendiği yere doğru ilerliyorum, dedi Erwan, cep telefonuna. Dikkat çekici bir şey yok. Sen de?

– Aynı. Adamlar çıkmaya başladı.

Sonraki yer ütü salonuydu. Vınlamalar, tıslamalar ve hışırtılar buhar yüklü mekânı delip geçiyordu. Maskeli erkekler ve kadınlar cerrahlar gibi çalışıyordu, her birinin elinde, arkalarında kangal halinde duran kabloya bağlı bir ütü vardı. Diğerleri beyaz su buharı püskürten pres ütülerde çalışıyordu. Erwan'ın aklına tüketilmeye hazır *dim sum*'lar[8] geldi. Yine saçma sapan mutfak esprileri. *Lanet olası, kendine gel!*

7. İngilizce "zamanlama". (ç.n.)

8. Bir tür Çin mantısı. (ç.n.)

Yeni emirler. İşçiler hiç nazlanmadan çıkışa doğru tek sıra halinde ilerlediler.

– Yaklaşmaya devam ediyorum, dedi Erwan, Tonfa'nm dikkatine. Her şey yolunda mı?

– Benim tarafta sorun yok. Her şey yolunda.

Kâğıt bonelerinin ve maskelerinin altından işçiler kuşkulu gözlerle başkomiseri inceliyorlardı. Çekik gözlerinden duydukları düşmanlık belli oluyordu.

– Onlara maskelerini indirmelerini söyle, dedi yardımcısına.

– Bunu bana Çince söyleyebilir misin?

– Boş ver ve her surata iyice bak.

Yürürken rehberi, bir yandan da çamaşırhanenin asla soğumamasını sağlayan çalışma saatlerini açıklıyordu. Polis araması, rehberli bir fabrika ziyaretine dönüyordu. Erwan ter içinde kalmıştı. Buhar sıvı haline geliyor ve gömleğinin kumaşını geçerek içine nüfuz ediyordu. En azından artık üşümüyordu.

– Mahzen nerede? diye adamın sözünü kesti.

– Daha ileride.

Bir yangın kapısı. Devasa tamburlar burada son hızla dönüyordu. Lombozlarında buruşuk kumaşlardan ve köpüklerden oluşan fırtınalar kopuyordu. Tepeleme çamaşır dolu yük arabaları sıralarını bekliyordu. *Yıkama...*

– Hâlâ ilerliyorum, dedi Tonfa'ya. Dikkat çekici bir şey var mı?

– Asyalılar panikliyor. Gidip içeri bakacağım.

Polisin sesi artık aynı değildi: Gergin ve nefes nefese geliyordu.

– Kahretsin, diye bağırdı Erwan, dışarıda kal! Stoklar nerede, lanet olası? diye sordu Çinliye.

Sırık, işaretparmağını uzattı:

– Bir salon daha var, sonra...

O sırada bir el silah sesi duyuldu.

Erwan silahını çekti ve silah sesinin geldiği yöne doğru koştu, aynı esnada işçiler kumaşlara dolanarak, arabaları devirerek ters yönde kaçışıyordu. Artık mahzeni aramaya gerek kalmamıştı: Davetsiz misafir yüzeye çıkmıştı. Yeni bir kapı eşiğine gelince, Erwan sırtını duvara dayadı ve cep telefonunun hâlâ sol elinde olduğunu fark etti.

– Tonfa, diye fısıldadı.

Cevap yoktu.

– Tonfa?

Hiç ses yoktu. Telefonu cebine koydu ve namluya mermi sürdü. O anda, diğer mermilerle birlikte şarjöre sıkıştırılmış olan ve namlu yatağına çıkan bir mermiyi bedeninde hissettiğini sandı. *Ölüm süreci başladı.*

Soldaki duvar boyunca, dizleri hafif bükük bir şekilde ilerleyerek yeni bir salona girdi. Kurutma alanı; biçerdövere benzeyen bir makine eğik bir manşon yardımıyla temiz çamaşırları dışarı püskürtüyordu. Birkaç işçi emekleyerek veya yüzükoyun sürünerek geriye doğru kaçıyordu. Erwan birini önlüğünden yakaladı. Ürkmüş haldeki Çinli işaretparmağıyla sağ taraftaki demir kapıyı gösterdi.

Var gücüyle kapıyı iten Erwan karanlık bir koridora çıktı: Çıplak duvarlar, her yerde borular. Nerede olduğunu anlamak için gözlerini kıstı – karanlığın içinde sadece kırmızı acil durum ışıkları yanıyordu. Hava körüğünün uğultusu insanı sağır edecek kadar yüksekti.

Yüzü buhar nedeniyle ıslaktı, ihtiyatla ilerledi, henüz en kötüyü düşünmek istemiyordu: Felakete dönüşen ikinci bir izinsiz operasyon. Yeni bir kapı. Birkaç metre ötede, ekibinin üçün-

cü adamı, silahından uzak bir mesafede, büzülmüş bir halde yerde yatıyordu.

Erwan tedbiri bırakıp hızla yanına koştu. Bir kan gölüyle karşılaşmayı bekliyordu: Hiçbir şey yoktu. Tonfa arkaya döndü ve ceketinin altına giydiği kurşungeçirmez yeleği gösterdi. Bir kez daha, en az kurnaz adamı en akıllı adamı çıkmıştı.

– Karın bölgemde bir kurşun var, ama her şey yolunda sanırım.

Bu iriyarı adam için bile, 9 mm'lik bir merminin kinetik enerjisi dayanılması güç bir etki yaratıyordu. Kibarca "artçı etkiler" denilen şeydi. Kurşun içeri girmiyordu ama iyi bir dayaktan sonra ortaya çıkan lezyonlar gibi akciğerlerde kanamaya yol açabilecek birkaç kaburga kırığına yol açabiliyordu.

– Peşinden git! diye bağırdı Erwan'a, arkasındaki kapıyı işaret ederek. Herif içeride. Fare gibi kapana kısıldı.

Erwan destek istemek için cep telefonunu çıkardı.

– Sana peşinden git, dedim! diye tekrarladı polis. Ben başımın çaresine bakarım.

– Ben onunla ilgilenirim, dedi bir ses.

Titremekte olan Çinli müdür Erwan'ı takip etmişti. Yüz hatları yanmış bir mum gibi akmıştı, ama hâlâ azimli bir hali vardı. O anda iki el silah sesi daha duyuldu.

– Kahretsin!

Erwan koşar adım içeri girdi, sauna odaları kadar büyük makineler boyunca ilerledi. Hasmını görmek için bir sonraki salona daldığında adam diğer uçta bir kapıyı kapatmaya çalışıyordu. Vurduğu işçilerden birinin kafasının kapının arasına sıkıştığını fark edene kadar kapıyı birkaç kez daha zorladı. Ardından hedef gözetmeden ateş ettikten sonra gözden kayboldu.

Erwan, sokak serserileri gibi kapüşonunu kafasına geçirdiği siyah eşofman ceketi giymiş, oldukça yapılı ve formda bir fiziğe sahip bir siluet gördü. İlaçlarla kurumuş ve on yıllarca tımarhanede kalmış bir ihtiyarla hiç alakası yoktu. Daha çok Fos Limanı'ndaki maskeli o pisliğe benziyordu. Bu kez, patlayarak keskin parçalarını damarlarına ve sinirlerine doğru fırlatan bir cam şişe gibi içinde bir korku patlaması oldu. Bu herif kimdi?

Dokuma tezgâhlarını andıran ütü makineleri boyunca ilerledi, ardından aralık kapıya birkaç metre kala yavaşladı. Katil kapının arkasında onu bekliyor olabilirdi. Yerde yatan işçinin yanma diz çöktü. Göğsünde ezilmiş domatesleri çağrıştıran kocaman iki delik vardı. Hâlâ sıcaktı, ama ölmüştü. Erwan doğruldu, kapıyı hafifçe itti ve cesedin üstünden atladı. Sağa sola hızlıca bir göz attı:

Boş dönen yürüyen bandın arkasına gizlenmiş boneli birkaç kafa dışında kimse yoktu.

Üzeri çamaşır dolu bir araba kaptı ve kalkan olarak kullandığı arabanın ardına gizlenerek ilerledi. Silah sesleri kesilmişti, sıcak buhar tıslamaları dışında en ufak bir gürültü yoktu. Ayakkabılarının tabanı yapış yapış olmuştu, ceketi tenine yapışıyordu; korku cildinin gözeneklerini genişletiyor, etrafındaki buğuyu emiyormuş gibi bir hisse kapılıyordu. Kafasında tek bir düşünce vardı: Nasıl olursa olsun kan dökülmesine bir son vermek.

Yeni bir kapı. Yeni bir alan. Tavana asılı, üzerinde numaralar bulunan bez torbalar art arda geçiyor ve son bir dönemeçten önce içindekileri diğer rayların üzerinde yoluna devam eden büyük teknelere boşaltıyordu. Bu mekanik balede hiçbir işçinin olmayışı, ortamın sürrealist yanını daha da güçlendiriyordu.

Uçta başka bir çıkış yoktu, sadece bodruma inen bir merdiven boşluğu vardı. Erwan yaklaştı, bu kez teknelerin ritmine göre ilerliyordu. Tabandaki merdiven girişi, poligonlardaki kahrolası bir atış kabinine benziyordu. Herif hiç kuşkusuz basamakların dibinde pusuya yatmış, trap atışlarında kullanılan bir kil hedef gibi Erwan'a nişan almış bekliyor olmalıydı.

En fazla birkaç metre kalmıştı... Nefesini tuttu ve iki eliyle tabancasını sımsıkı kavrayarak merdivenin tam karşısında pozisyon aldı. Bir gölge ona doğru hamle yaptı. Erwan parmağı tetikte, tam zamanında durdu: Paniklemiş alelade bir işçi kendi dilinde bir şeyler söyleyip duruyordu.

Bununla birlikte Erwan, konuşma ishali olmuş gibi sürekli bir şeyler geveleyen adamın dediklerinin ancak bir kelimesini anladı:

– Perklo! Perklo!

Erwan kokuyu aldı. Adam buram buram leş gibi eter kokuyordu. Yeniden aşağı bakma riskini göze aldı. Basamakların dibinde alacakaranlığın içinde bir sıvı birikintisi parlıyordu. İmdat çıkışlarından kaçmayı denedikten sonra, katil deliğine kapanmış ve düşmanı püskürtmek için bidonları açmıştı. Tam bir intihar. Aşağıda sıkışmış bir haldeydi, ilk geberen kendisi olacaktı.

Korunmak için burnunu ve ağzını ceket koluyla kapattı ve silahını doğrultmaya devam ederek merdivenden indi. Aşağıda başka bir kapı daha vardı. Kapının tam karşısında durdu ve sert bir tekmeyle kapıyı açtı, ardından sağ taraftaki duvara sırtını verdi; kurşun yağmuruyla karşılanmayı bekliyordu. Hiç silah sesi gelmedi. İçeri hızla göz attı: Karanlığın içinde, sadece bidonlar ayırt ediliyordu.

Bidonları siper alarak içeri süzüldü. Gözleri karanlığa alıştı, ancak çift görmeye başlamıştı. Bir baş ağrısı musallat olmuştu ve her nefes alışında –ağzından, azar azar soluyordu– öksürüyor ve tükürüyordu.

– Pharabot! diye bağırdı, boğuk bir sesle. Gebermek istemiyorsan oradan çık.

Cevap yoktu. Biraz daha ilerledi, belki kendisi de buradan çıkmalı, katili içeri kilitlemeliydi. Ama *gerçekten* burada mıydı?

– Pharabot! Şenlik bitti. Silahını at ve ortaya çık.

En ufak bir hışırtı bile duyulmuyordu. Mekân sanki bidon duvarlardan ibaretti. Ayakkabılarının tabam zemine yapışıyor, zehirli buharlar beynine hücum ediyordu. Birkaç metre daha ilerledi. Erwan tek bir şey düşünüyordu: Ormanın derinliklerine kadar Pharabot'yu kovalamış olan babasını. En az onun kadar güçlü olmalıydı. Katili yakalamalıydı. Bunu İhtiyar'a, Audrey'ye borçluydu...

Sağ tarafında bir gürültü duydu. Döndü ve yüzünü öldürücü perkloretilen kokusuna karşı savunmasız bırakarak, refleks hareketle silahını iki eliyle kavradı. Hiçbir şey göremedi. Tam tersine bütün duyuları git gide bozuluyordu. Gözlerinden yaşlar boşanıyordu. Boğazı yanıyordu. Migren ağrısı balta gibi kafasını yarıyor, yavaş yavaş bilincini kaybediyordu. Ve hâlâ görünürde kimse yoktu.

Şimdi etrafı bidonlarla çevrili bir halde deponun tam ortasındaydı. Kıyıdan uzaklaşan bir yüzücü gibi kapıdan uzaklaşmıştı. Pharabot ya da değil, artık ayakları yere değmiyordu. Her soluk alışı onu biraz daha zehirliyordu...

Perklonun böbrekler ve sinir sistemi üzerinde toksik etkilere sahip olduğu kadar zihinsel rahatsızlıklara da neden olduğunu ve şizofreninin etkenlerinden biri olarak görüldüğünü biliyordu... Sanki Pharabot'nun buna ihtiyacı vardı. O...

Erwan yüz seksen derece döndü: Kapüşonlu adam kapının aydınlık dörtgeninde durmuş ona nişan alıyordu. Düşünceleri ile refleksleri çakışıyordu. Kendini yere atması gerekirdi, ama bu öldürücü sıvıyı yutmak demekti. Düşmana nişan alması gerekirdi, ama kolu uyuşmuştu. Ateş etmesi gerekirdi, ama perklonun tutuşabilir bir madde olup olmadığını hatırlamıyordu. Aslında artık hiçbir şey görmüyordu, düşünceleri bulanıktı. Her şey gözlerini önünde ve kafasının içinde parçalanıyor, dağılıyordu.

Sonunda Erwan namluya mermi sürdü ama çok geçti: Hayalet merdivenden geri geri çıkarken tetiğe basmıştı. Mermi karanlıkta

kaybolurken Erwan kendini ölmüş olarak gördü. Akabinde başka bir görüntü diğerinin üstüne bindi. Aydınlık eşikte bir itişme kakışma vardı. Bir adam hasmının üstüne atlamıştı. İki adam dengelerini kaybettiler ve çözeltinin içine yuvarlandılar.

Gözleri yanarken nişan almak imkânsızdı, özellikle de bu kora kor mücadelenin ortasına. Sendeleyerek yaklaşmaya çalıştı. Gelen son bir öksürük nöbetiyle dizlerinin üstüne çöktü. Perklonun içindeki yansıması ona her şeye rağmen kabul etmesi gereken bir davetmiş gibi geldi.

İki el silah sesi duyuldu. Ne olduğunu anlamak için gözkapaklarını kıstı ama her şey altüst oldu. Son anda yere kapaklanmadan önce gözlerini korumaya çalıştı. O esnada bir el onu tuttu ve çıkışa doğru sürükledi. Hiçbir şey görmüyor, bağırarak debeleniyor, can çekişirken bir parça temiz hava arıyordu. Merdivenin ışığı. Omurlarına çarpan basamaklar ardından sırtının altında kayan parlak beton.

Birden, farklı seslerin yankısı kulak zarlarını titretti: Tuvaletler. Bu gürültülerin ne olduğunu henüz anlamıştı ki başka bir şey hissetti. Buz gibi soğuk su. Bağırmaya çalıştı ama ağzı suyla doluydu. Doğrulmaya çalıştı ama bir el onu lavabonun içine bastırıyordu.

Sonunda biri onun kafasını kaldırdı. Refleks bir hareketle onu tutan kişiden kurtuldu ve gözkapaklarını ovuşturdu. Henüz bir kartal bakışına sahip değildi, ama kurtarıcısının yüzünü tanıdı.

– Küçük kardeşe teşekkür etmek yok mu?

Ölümü alt etmişti. Onu kollarıyla tutup sıkmış ve (neredeyse) çıkıp üstüne oturmuştu. Çamaşırhanedeki o çatışmadan beri bu düşünce Loïc'in aklından çıkmıyordu. Hep tanık olduğu güç oranındaki mucizevi değişim. Yirmi yıllık müptelalık döneminde, hep Azrail tarafından kucaklanmıştı – her yeni snifte ya da damardan her eroin vurduğunda onun kanını emmeye, kulağına tatlı sözler mırıldanmaya geliyordu. Bugün sayaçları sıfırlamıştı.

Ve ayrıca ağabeyinin hayatını kurtarmıştı.

Bu zafer duygusunu hiçbir şey bozamazdı. Ne katilin kaçmış olması – sonuçta ondan kurtulmuş, merdivene ulaşmış, ardından birkaç kez ateş ederek, başkalarını öldürmeden, *aleluya*, çıkışı bulmuştu. Ne ağabeyinin ve onun sinüslerindeki en küçük boşluğuna dek nüfuz eden perklo. Ne çoktan ölüme mahkûmlarmış gibi bir duygu yaratan ambulans ortamında Lariboisière Hastanesi'ne nakilleri. Ne de tüm öğleden sonra maruz kaldıkları şok tedavi: Bol suyla yıkama, komple çekap (kan, bronşlar, retina ve diğer tahliller), ilaç bombardımanı...

Bu sıkıntılı saatler boyunca bile Loïc kazandığı zaferin keyfini yaşamıştı. Rubicon'u[9] geçmişti: O, ailenin korkağı, müptela, çıtkırıldım, kavgaya girmiş ve galip gelmişti. Pharabot'ya değil, kendine karşı.

Öğleden sonranın son saatlerinde tetkikler zaferini teyit etmişti: Sonuçlar negatifti. Ne zehirlenmişti ne de solventten etkilenmişti. Bir zamanlar burnunun iç çeperine taktırdığı titanyum plakalar –teşekkürler kokain– ona umulmadık bir koruma sağlamış-

9. Roma döneminde, İtalyan Galyası'nı İtalya'dan ayıran nehir. Sezar'ın kuvvetleri MÖ 49'da bu nehri geçerek Roma'ya hâkim oldu. Rubicon'u geçmek, geri çekilemeyecek bir adım atmak anlamında kullanılan bir deyim olmuştur. (ç.n.)

tı. Buna karşılık ağabeyi birkaç teste daha tabi tutulacaktı – depoda kuşkusuz epey miktarda solvent solumuştu.

Saat 18'de, Loïc Président-Wilson Caddesi'ne dönmüştü. Ovularak yıkanmış, kusturulmuş, solventin etkisi bedeninden temizlenmişti ve mutluydu. Bir tür kuru temizlemeye maruz kalan kendisiydi, Anka kuşu gibi hüzünlü küllerinden yeniden doğuyordu.

Gerçek dünyaya bakışı bile değişmişti. Dairesi ona cilalı parkeleri ve muhteşem tablolarıyla masalsı bir mücevher kutusu gibi görünüyordu. Seine Nehri'ni ve Eiffel Kulesi'ni gören manzarası hoşuna gidiyordu. Hepsi her zamanki yerlerindeydi ama onlara bakış açısının değişmesinde yaşadığı dönüşümün –ya da sadece onlara yeniden kavuşmanın– etkisi vardı: Önceleri uyuşturucuyla, sonra da yoksunluk krizleriyle körleşmiş olduğundan bu muhteşem manzarayı hiç görmemişti.

Hastanenin kokusundan kurtulmak için yeniden duşa girdi. Bedenine hızla çarpan suyun altında aklına bugünkü çatışmada gösterdiği cesaret geliyordu. Gennevilliers'deki otoparkta arabanın içinde otururken içine doğmuş gibi arabadan inmiş, küçük adımlarla buharın içinden geçmiş, merdivenlerden ineceği sırada pisliğin ağabeyine nişan aldığını görmüştü. Hiç düşünmeden üstüne atlamıştı. Bu gerçeklik anı, bu birkaç saniye, eski Loïc'le tüm köprüleri kesin bir şekilde atmasına yeterli olmuştu.

Duştan çıkınca, geniş lavabonun üstündeki aynada çıplak vücudunu inceledi. Fiziksel olarak da değişim gözle görülür durumdaydı. Büroda geçirdiği saatlerin neden olduğu yağları yakmıştı. Zayıflamış, kasları sıkılaşmış, sertleşmişti. Omuzları dikleşmişti. Yeniden sert, sağlam ve kuvvetliydi. Gücü, enerjisi geri dönüyordu; bu metabolizma on beş yıl önce ona bir sürü önemli yelken yarışını kazanmasını ve kuşağının en ünlü yelkenli kaptanlarından biri olmasını sağlamıştı.

Bir pantolon ile bir tişört giydi, çok sevdiği kahve hazırlama seremonisini unutarak kendine şıpınişi çok sert bir espresso hazırladı. Bundan böyle o, sert bir adamdı... *Haydi, fondip.*

Birden farklı bir duyguya kapıldı. Sevincini haykırmak, yaşadığı bu mutluluğu paylaşmak istiyordu. Anna kiminle? Ağabeyi hâlâ hastanedeydi ya da yaptığı bu yeni fiyaskodan yakasını kurtarmak için ofisindeydi (Loïc'in orada olmadığı konusunda, kayıtsız şartsız anlaşmışlardı). Kız kardeşinin fazladan heyecanlara ihtiyacı yoktu. Sofia'ya gelince onun kapısını çalmak söz konusu olamazdı: Fiesole'deki tecavüz olayından sonra teselli bulmaya geldiğini düşünecekti.

Geriye arkadaşları kalıyordu ama tam olarak hangileri? İçlerinden yarısı sadece uyuşturucuyla kafayı bulmak için yaşıyordu, diğer yarısı da para için ve uyuşturucu ile paranın yolları sürekli kesişiyordu. Yaşadığı bu gerginlikten aldığı zevki, hayatını tehlikeye attığı o anda kendisini ele geçiren o heyecan duygusunu ne dereceye kadar onlara açıklayabilirdi ki?

Saatine baktı –21'i geçiyordu– aklına bir fikir geldi. Gérard Combe her akşam Épinay'deki kulübünde atış müsabakaları düzenliyordu. Atış hocası telefonda sesini duyunca bir kahkaha patlattı, ama zoraki bir kahkaha. Loïc tahmin etti: Erwan onunla konuşmuştu.

– Senin için tek seansın yeterli olduğunu sanıyordum, diye takıldı atış hocası.

– Daha yeni başlıyor.

– Loïc nerede?

– Benim durumumu öğrenmek için aradığını sanıyordum.

– Öncelik daha güçsüz olanlarda.

– Bugün bana hiç de o kadar güçsüz gelmedi...

– Ne oldu? diye sordu Sofia, sesini yükselterek. Gaëlle bana bütün öğleden sonra ortadan kaybolduğunuzu söyledi.

– Ee yani... bir sorun vardı diyelim.

– Aranızda mı?

Erwan ahizeye doğru derin bir iç çekti. Sofia'yla aralarında daimi bir anlaşma vardı: Erkek kardeşini dış dünyadan ve kendi kötülüklerinden koruyacaktı. Ve onu sahaya götürerek verdiği söze ihanet etmişti.

– Hayır, işle ilgili.

– Onu yanında mı götürdün?

– Oradaydı işte...

– Bu ailede herkes kaçık. Kaç kez...

Müdahale etme. Aslında, haklıydı. Duruma bakılırsa, daha da sert konuşabilirdi. Erwan'ın canı sıkılmıştı. Lariboisière'den çıkarken, soruşturmayı yeniden ele almaya çalışmıştı. Boşa zahmet. Sadece kızağa alınmak üzere değildi, bundan böyle yeri sanık sandalyesiydi.

Hastanedeyken gelen ilk telefon Fitoussi'dendi. Yaptığı hata nedeniyle aforoz edilmişti. Sağduyudan yoksun bir şekilde yürütülen, hiçbir yasal dayanağı olmayan saçma sapan bir operasyon. Bir işçi ölmüş, bir polis yaralanmış (birkaç çürük vardı, kırık yoktu), hayatı tehlikeye atılmış yüz kadar sivil. Üstelik katil de hâlâ firariydi.

Patronu, bu küçük fantezisinin yol açtığı büyük sıkıntıların hiçbirinden onu mahrum bırakmamıştı. İçişleri Bakanlığı'nın bütün kodamanları tarafından aranmıştı, tabii bir de bu olay karşısında zil takıp oynayan medya vardı. Tüm bunlar başına buyruk davranan, küçük bir aptal yüzündendi!

Erwan büyük bir ıstırapla sonuna kadar tahammül etmişti, ama önemli bir unsur onu koruyordu: Babasının cenazesi. Cenaze arabasına ateş açılmazdı. Alçakgönüllülükle Erwan hatalarını kabul etmiş, sonuçlarına katlanmaya hazır olduğunu belirtmiş, ama önce babasını toprağa vermek istediğini söylemişti. Fitoussi öksürmüş, ardından homurdanarak kabul etmişti. Erwan, ailesinin ve kendisinin, Paris'te düzenlenecek büyük bir cenaze töreninden vazgeçtiklerini, Commandeur'ü[10] Bréhat'da, aile arasında düzenlenecek bir törenle toprağa vermeyi istediklerini bir kez daha hatırlatmıştı. Fitoussi'nin, Erwan'a ertesi sabah (bu akşam artık uçuş yoktu: Erwan sonuç olarak erkek ve kız kardeşiyle yolculuk edecekti) uçağa binmesine izin vermekten başka çaresi yoktu. Döndüğünde de başka bir cenazeyle ilgilenecek bol vakti olacaktı: Kendi mesleğinin cenazesiyle.

Daha sonra, yeni insan avıyla görevlendirilmiş Komiser Sandoval'ı aramıştı. Doğal olarak, batı banliyösündeki polis birlikleri, Gennevilliers ve çevresini didik didik aramak için kafileler halinde kuzeye kaydırılmıştı. Nefes alan ve üniforma giyen kim varsa kısaca bilgilendirilmiş, motive edilmiş ve ellerinde dolu bir tüfekle doğaya salınmıştı. Tek bir emir vardı: Canı bağışlanmayacaktı. Şu ana kadar bir netice vermemişti. Ne bir iz ne bir ipucu. Tek bir tanık yoktu. Katil doğada kaybolma konusunda yetenekliydi.

Bunun yanı sıra, bir zamanlar Charcot'nun bodrumunda gizlemiş, sonra Isabelle Barraire tarafından eve alınmış, hâlâ canlı ve kaçak olan Thierry Pharabot senaryosu uzun süre inandırıcılığını korumuştu. Oysa şimdi, elleriyle camembert yiyen ve Audrey'nin beylik silahını –saat 18'de balistikten sonuç gelmişti: Gennevilliers'deki mermiler ve kovanlar Matmazel Wienawski'nin Sig Sauer SP 2022 silahına aitti– çalmış olan gerçek Louveciennes katiliyle karşılaşmıştı, onun kırk yıl boyunca psikotrop ilaçlarla beslenmiş bir ihtiyarla uzak yakın ilgisi olmadığını kabul etmeliydi. "2009'da yakılmış yatalak bir şizofrenden başka bir ipucu bulmanı tavsiye ederim" demişti Fitoussi. Kuru temizleme fabrikasındaki adam daha çok Fos Limanı'ndaki maskeli saldırganı ya da Sainte-Anne'daki zentai tulumlu katili çağrıştırıyordu.

10. Fransa'da şövalyelik unvanında bir aşama. (ç.n.)

Erwan'm röntgen çekilirken ve tahliller için kan verirken, Sandoval Lariboisière'e bizzat gelmişti.

– Yüzünü gördün mü?

– Hayır. Perklo nedeniyle maske takıyordu.

– Bana yolladığın şu robot portre hâlâ geçerli mi?

– Emin değilim.

– Dikkate alayım mı, almayayım mı?

– Alma.

– Öyleyse adamımız Pharabot değil.

– Bilmiyorum.

– Senin işinden bir şey anlamadım.

– Kulübe hoş geldin.

Sandoval ağırbaşlı, deneyimli, yöntemli bir polisti. Bir manyağı Île-de-France'ın bütün yollarında kovalamak için mükemmeldi. Kökeni kırk yıl öncesinin Zairesi'ne dayanan ve bugün Morvan ailesini hedef alan, üstelik başroldeki şüphelisi fetişçi bir hayalet olan bu esrarengiz korku hikâyesine inanmak içinse oyuncu seçimini bir daha gözden geçirmek daha uygundu.

Erwan daha tarafsız öğelere konsantre olmuştu:

– Herifin üstünde kapüşonlu siyah bir sweat vardı.

– Pantolonu?

– Yanlarında çizgileri olan bir eşofman altı.

– Kaç çizgi vardı?

– Dalga mı geçiyorsun?

– Üç çizgi Adidas. Tek çizgi Puma. İki çizgi...

– Çok iyi göremedim, diye cevapladı Erwan. Herif açmazda, onu yakalamaya mecbursunuz.

Polis acı acı gülümsemiş ve konu hakkında onu haberdar edeceğine dair söz vermişti.

Saat 19'da servis doktorları Erwan'a iyi haberi vermişti: Görünürde ne bir dermatoz ne de herhangi bir zehirlenme belirtisi vardı. Yine de önlem olarak, birkaç gün boyunca Belloc kömürü, öksürük şurubu ve göz damlalarına dayanan bir tedavi uygulayacaktı. Hemen evine dönmüş, bu şekilde hareket etmesiyle ilgili geçerli açıklamalar veya mazeretler bulmaya çalışarak Gennevilliers fiyaskosu hakkında raporunu hazırlamış ve "ilgili kişiye" e-posta yoluyla göndermişti. Şimdi ikinci azar salvosunu bekliyordu. Şu an için herhangi bir geri dönüş olmamıştı.

Açığa alınmış ya da hakkında soruşturma başlatılmış olsa da hâlâ yapabileceği tek bir şey vardı, o da ertesi gün Lassay'yi sorgulamaya gitmek. Bunu, onurunu kurtarmak için yapacaktı: Eğer

oradan bir şey elde edemezse kovulmaya karşı da artık mücadele etme imkânu kalmayacaktı. Polis kuvvetleri kaçağı yakalayacaktı, öyle umuyordu ve diğer profesyoneller dosyayı kapatmak için bayrağı devralacaktı.

Sofia'nın sesi hâlâ telefonda yankılanıyordu. Rahat on dakikadan beri Erwan onu dinlemiyordu. Onun konuşmalarını ezbere biliyordu: İster Loïc bir trenin altında kalsın, ister Erwan Yukarı Katanga'da milisler tarafından çiğ çiğ yensin umurunda değildi, onun için önemli olan sadece çocuklarıydı. Oysa iki çocuk da Morvan'dı ve Milla ile Lorenzo'nun doğru dürüst bir babaya ve amcaya sahip olmaları için büyüklerinin de sakin olmaları gerekirdi.

Erwan âdet yerini bulsun diye cevap veriyordu. Bu konuşma daha çok bir içini boşaltmaydı – Sofia için. Genç kadın her ne kadar kontes olarak doğmuş olsa da, her koşulda küçümsemeye dek varan bir ilgisizlik örneği sergilese de sinirlendiğinde histerik bir Napolili kadına dönüşüyordu. Birden gereksiz bir şekilde sürekli konuşan kişinin kendisi olduğunu fark etti.

– Ne olduğunu bana anlat.

– Şimdi değil. Telefonda olmaz.

– Bu akşam, dedi Sofia. Benim evde. Seni bekliyorum.

Erwan'ın cevap vermesine fırsat tanımadan telefonu kapattı. Erwan gülümseyerek buzdolabından bir bira aldı: Kontes onu ebediyen bekleyebilirdi. Uçağa binmeden önce gücünü toplamak için sadece birkaç saati vardı – bu kısa süreyi boşa harcaması söz konusu olamazdı.

Yatmaya giderken beklediği son hissi de yaşadı: Açlık. Bu ona acıması geldi. İnsan babasını kaybedebilir, annesini ölüm döşeğinde görebilir –Georges Pompidou Hastanesi'ni aramıştı: Yeni haber yoktu, kötü haber de yok demekti– masumların ölmesine neden olabilir, hayatının en çılgın soruşturmasını yürütebilirdi, ancak mide belirli saatlerde size sefil organik durumunu hatırlatırdı. O sırada en son on dört saat önce yemek yediğini hatırladı.

Normal zamanda McDonald's'a veya aşağıdaki Çin lokantasına giderdi ama dışarı çıkacak takati yoktu. İstemeye istemeye buzdolabını açtı ve içinde –mucize– yumurta, süt ve başka temel gıdalar olduğunu gördü, kuşkusuz ev işlerine gelen kadın bunları onun döndüğü gün satın almıştı. Fazla bir heyecana kapılmadan, İspanyol omleti hazırlamaya girişti.

Dolabın dibinde kalmış eski patateslerin kabuklarını soydu, kesti, sonra onlardan biraz daha yeni tarihli olan bir soğanı doğ-

radı. Patatesleri halka halka, soğanları küçük küpler halinde kesmişti, hepsini içinde kızgın yağ bulunan bir tavaya attı. Yumurtaları çırparken, bu karışımın içinde başarısızlığının gerçek manzarasını gördü: Katil avına katılmak ya da elde ettiği bilgilerin de ışığında katili şaşırtacak bir ayrıntı bulmak istemiş ama uçurumun kenarına gelmişti. Artık ne araştıracak ne de üzerinde düşünecek bir şey vardı. Dağınık bir şekilde gözünün önüne gelen yüzler dışında: Morvan, Audrey, Salvo, Bisingye, kafası yangın kapısının arasına sıkışan Çinli işçi...

Tavada çıtırdayan patatesleri ve soğanı pişmeye bırakarak birkaç telefon görüşmesi yapmak üzere salona geçti. Önce Tonfa'yı aradı: Polis evine dönmüştü. Aldığı ağrı kesiciler nedeniyle kendinden geçmiş bir haldeydi, anlaşılan gece onun için çoktan başlamıştı. Ardından Sandoval'ı aradı: Hâlâ hiçbir şey yoktu. Katil her seferinde alman önlemlere rağmen kaçmayı nasıl başarıyordu? Hâlâ birilerinden yardım alıyor olabilir miydi? Her yerin tutulmasını sağlamak amacıyla Verny'yi aradı ve adamlarını kimseye belli etmeden Charcot çevresine yerleştirmesini istedi: Her şeye karşın hayvan baba evine dönebilirdi.

Bir yanık kokusu konuşmasını böldü. Patatesler! Telefonu kapattı ve mutfağa koştu, hepsi yanmıştı. Tavayı ocağın üstünden almak üzereyken interfon çaldı.

Sofia, siyah mantosu, süet çizmeleri ve aksesuvar olarak taktığı kocaman kırmızı eşarbıyla eşikte duruyordu: Aşırı derecedeki rafine şıklıklarını anlamak için ikinci kez bakmayı gerektirecek kadar koyu renk giysiler. Bir ayrıntı: Asla makyaj yapmayan kadının dudakları bu gece eşarbıyla aynı renkteydi, sanki eşarbı dudaklarına değmiş de izini bırakmıştı. Sofia bir davete gelmiş gibiydi, ama Erwan onu davet ettiğinden emin değildi.

– Rahatsız olmana gerek yoktu.

– Ben olmasam başka kim olacaktı?

– Yarın sabah yola çıkacağım için erken kalkmam gerekiyor ve...

– Doğru, ama konuşmamız gereken bir mesele var. Beni içeri almayacak mısın?

Erwan gülümsemeden kenara çekildi. O yukarı çıkana kadar yanık kokusunun çıkması için pencereleri açmış ve ayağına bir kot pantolon geçirmişti. Hatta banyo aynasında kendini inceleyecek zamanı bile bulmuştu: Albino gözler, şişmiş ve kızarmış bir surat, gün içinde yaşadığı farklı acılardan dolayı yıpranmış bir cilt. Korkunç.

Ama Sofia'yı bu denli güzel, bu denli erişilmez görünce, bütün bunların önemli olmadığını düşündü. Her halükârda ilişkileri imkânsızdı ve herkes kendi rolünü oynamak zorundaydı. Güzel ve çirkin. Kraliçe ve ilkel adam.

– Hangi mesele? diye sordu Erwan, kapıyı kapatırken. Hâlâ neyi konuşmamız gerekiyor?

– Yemek yapmaya mı çalıştın? diye soruyu geçiştirdi Sofia, girişiminden artakalanları işaret ederek.

Erwan cevap vermeden, mutfak katliamının yaşandığı yere

gitti ve davlumbazı çalıştırdı. Otomatik hareketlerle iki Cola Zero aldı. Sofia, onun tatlandırıcıyla yumuşatılmış içecek tutkusunu paylaşıyordu. Kutuların açma halkaları bir silahın namlusuna mermi sürülürken duyulan sesi çıkardı.

– Bréhat'ya gelmemi istiyor musun? diye sordu oturduktan sonra.

– Ne? dedi Erwan; şaşırmıştı. Hayır. Kesinlikle. Biz... yani, Maggie biz bize olmamızı istiyordu...

– Maggie benim orada olmamı isterdi.

Erwan kolasından bir yudum aldı ve onun karşısına bir tabureye oturdu. *Kafanı topla.*

– Tam olarak neyin peşindesin? diye sordu. Babamdan nefret ederdin. İki yıldan beri Loïc'le kavga ediyorsun ve benimle ne halt etmek istediğini hâlâ bilmiyorum. Bréhat'da ne işin var? Daha bir hafta öncesine kadar, bizim iki ihtiyarı mahvetmek istiyordun ve...

– Bir hafta önce hayattaydılar. Şimdi her şey çok hızlı değişti. Uyum sağlamaya çalışıyorum.

Sofia ayağa kalktı ve mantosunu çıkardı. Üzerinde dümdüz, koyu renkli, bir tür havlu kumaşı andıran tuhaf bir elbise vardı. Gerçekten tuhaftı, aynı zamanda açıklanamaz bir zarafete sahipti. Erwan ruh durumunu değiştirdi. Dairesinde bu güzel kadının varlığı bir işaretti. Ne olursa olsun soruşturmasına devam etmeliydi. Geceyi notlarını yeniden inceleyerek geçirmeliydi. Bitkin düşene kadar direnmeliydi. Ve belki de gitmeden önce gecelikli bu güzel kadınla sevişmeliydi.

– Sofia, dedi uzlaşmacı bir ses tonuyla, hepimiz bu işin içindeyiz, ama senin bu pislikten uzak durman daha iyi. Şu an için, hiçbir şey çözüme kavuşmadı.

Sofia ona doğru yaklaştı ve onunla aynı hizaya gelmek için bir dizini yere koydu. Hep kendisinden beklenebilecek en son hareketi yapıyordu ve bu davranış güneşin doğması kadar doğalmış gibi bir izlenim veriyordu.

– Seni yakan ve seni her bakımdan yiyip bitiren bir şey var, diye mırıldandı, işaretparmağıyla Erwan'ın göğsüne bastırarak.

– Patatesleri mi kastediyorsun?

Kadın, bu espriye cevap verme gereği duymadan onu ensesinden tuttu ve kendine çekerek öptü. Erwan az kalsın taburesinden düşüyordu. El yordamıyla sehpanın üstündeki kolasını ararken aklına gelen şeyi söyledi:

– Loïc'in hâlâ seni sevdiğini düşünüyorum.

Her zaman çok yaratıcısın.

Sofia gülerek ayağa kalktı.

– Gerçekten hiçbir şey anlamıyorsun?

– Neden olmasın? diye sordu, aceleyle kolasından bir yudum alırken.

– O artık beni sevemez. O, beni sevdiği zamanki kişi olmayı artık istemiyor. Anlıyor musun?

Erwan kolasından kocaman bir yudum daha aldı. Kabarcıklar, soğuk, şeker ya da en azından taklidi. İnanmasa da kafasını salladı.

– Loïc son günlerde değişti. Bunda İhtiyar'ın ölümünün etkisi var mı bilmiyorum ama...

Sofia yeniden onunla aynı hizaya gelmek için sehpanın köşesine oturdu.

– Sana Loïc'le ilgili söylemem gereken bir şey var.

Erwan sonunda onun neden geldiğini anladı. Genç kadın Erwan'm ellerini tuttu –bir aşk göstergesi değildi, sadece küçüğü korumak için eskiden yaptıkları anlaşmanın yeniden gündeme getirilmesiydi– ve derin bir nefes aldı:

– Floransa'da oldu.

123

Lannion uçağı kırk kişilik küçük bir uçaktı, yolculuğa samimi gezi havası katan bir ATR 42-300. Gösterişli bir cenaze alayıyla alakası yoktu, az da olsa kitle turizmine yönelik bir charter uçuşuna benziyordu.

Sabah saat sekizde, Gaëlle kötü uyanmıştı – uyuduğundan bile emin değildi. Buna karşılık yol arkadaşları istim üstündeydi. Erwan elinde telefon, bekleme salonunda bir aşağı bir yukarı gidip gelerek uçağa alınmayı bekliyordu, çalar saat yutmuş gibiydi. Loïc, uçuş harekât görevlisiyle cenazenin son ayrıntılarını ayarlıyordu. Cenaze için siyah giymesi gerektiğini son anda hatırlamış gibiydi, beli bedenine oturan züppe işi bir İtalyan takım giymiş, idam ipini çağrıştıran ince bir kravat takmıştı. İki ağabeyi de akşamdan kalma bodyguard'lara benziyordu.

Genel itibarıyla biraz hüzünlü, biraz sevgi dolu bir uçuş oldu. Gaëlle ağabeylerinin yanında kendini iyi hissediyordu: Bu ona, hep ağabeylerinin iyi kötü koruması altında geçmiş çocukluğunu hatırlatıyordu.

Uçağın tekerlekleri piste değdiğinde, sıçradı ve uyumuş olduğunu fark etti. Küçük bir kız çocuğu gibi kolunu Erwan'm kolunun altına soktu ve ön koltukta oturan Loïc'in saçlarını elleriyle karıştırarak dağıttı. İnsan destek anlarının tadını en iyi bir yıkımın kenarındayken çıkarırdı.

Bagaj alma bandında beklememek için çantalarını kabinde muhafaza etmişlerdi. Boşuna çaba: Özel yükleri nedeniyle terminal binasından en son onlar ayrıldı.

Erwan ile Loïc park alanında tabutun nakline nezaret ederken Gaëlle sigara içmeye dışarı çıktı. Havaalanı o kadar küçüktü ki, ovada kaybolmuş bir tren istasyonuna benziyordu. Kontrol kule-

sinin dibinde durdu ve bir sigara sardı – tam bir Bröton olmak için tütün ve sigara kâğıdı almıştı. Ama bu ayrıntı ona Audrey'yi hatırlattı. Titreyen parmakları yüzünden sigarasını birkaç kez yeniden sarmak zorunda kaldı.

Sigarasını yakacağı sırada, neden bu hüzünlü yolculuğa önem verdiğini anladı. Ağabeyleri onu korkunç yalnızlığından çekip kurtarmıştı. Bir kayanın ucunda babasını toprağa vermek, evde yemek yemeden tek başına oturmaktan daha iyiydi. Onu yemek yemeye zorlayamazlardı, ama en azından bayıldığında onu yerden toplamak için yanında olacaklardı. Onların yanında, hastaneye yatırıldığı dönemlerdeki gibi kendini akışa kaptırıp koyverebilirdi. Artık düşünmeyecekti, artık karar vermeyecekti, artık mücadele etmeyecekti. Bir anoreksik için, her şey, başta hayatın kendisi olmak üzere fazla kiloydu, yüktü.

Cenaze arabası hareket ediyordu, çok geçmeden iki Dupont[11] da yanında biterdi. Ama tuhaf bir şekilde arkasından geldiler. Tek bir bakışta, onların yine birbirleriyle atışmış olduklarını anladı. Erwan son derece enerjikti, Loïc ise ışığı arkadan alıyormuşçasına solgundu. Gerçekten de tencere yuvarlanmış kapağını bulmuştu.

– Siz bir taksiye binin. Benim yapacak bir işim var, dedi büyük ağabey.

– Ne?

– Bu salak bizi bırakıyor. Beyefendinin randevusu varmış.

Gaëlle bir ona bir diğerine baktı:

– Saçmalamayın!

– Bir araba kiraladım, dedi Erwan anahtarı göstererek. Size saat 14'te katılırım.

Gaëlle o denli şiddetli titredi ki sigarası elinden düştü. Artık soğuğa karşı direnecek yeterince çabası kalmamıştı.

– Bu randevunun babamla bir alakası var mı?

– Boş ver.

Öfkelenme sırası ondaydı:

– Bize tepeden bakmayı bırak. Nereye gidiyorsun?

– Soruşturmam için psikiyatrı sorgulamam gerekiyor.

– Bugün yapmamız gereken şeyden daha önemli olduğunu mu düşünüyorsun?

– Hâlâ etrafta dolaşan bir kaçık var.

– Ben başka birini daha tanıyorum.

Erwan ona doğru yaklaştı; ağabeyinin babasına olan benzerliği

11. Yazar, çizgi roman *Tenten*'deki siyah takım elbiseli ve şapkalı ikiz dedektiflere gönderme yapıyor. (ç.n.)

Gaëlle'i ürkütmüştü. Sanki rüzgâr ağabeyine ait ne varsa alıp götürmüştü. Geriye sadece çıplak kemikler ve İhtiyar'ın kireç bağlamış kişiliği kalmıştı. Bu benzerlik, tuhaf bir şekilde Gaëlle'in içini rahatlattı.

– Vaktinde gelirsen iyi olur, pislik.

– Bekleyin. Geliyorum.

Jean-Louis Lassay'nin sesi, TAHÜ'nün ilk kontrol noktasındaki interfondan geliyordu. Erwan işlerin bu şekilde olacağım düşünmemişti. Gözaltı olayından, peş peşe sorgulamalardan sonra, bilmem kaçıncı ziyaretini onun dikkate almasını önemli buluyordu.

Park alanında sabırla bekledi, gecesini mahveden o haber aklından çıkmıyordu: Erkek kardeşi Fiesole tepelerinde fellasyon yoluyla tecavüze uğramıştı. Er ya da geç makarnacıların sırası da gelecekti. Özellikle Loïc'e göz kulak olmak gerekiyordu. Ateşli silahlara karşı bu ani hevesi hiç de iyi şeyler söylemiyordu. Lozan'daki otel odasında intikamcılık oynamış olan Gaëlle'den sonra kuşkusuz Loïc de Floransa mafyasına aynı şeyi yapmaya hazırlanıyordu. Bu artık yedili aile oyunu[12] değil, köyü zorbalardan koruyan *Yedi Samuray* filmiydi. Tüm bunlar ne zaman sona erecekti?

Sofia gece kalmamıştı: İtalya'da yaşanan o kâbus aralarındaki tüm arzuyu öldürmüştü. Erwan yeğenlerinin yakınında gerçekleşen bu olayı düşünmek istemiyordu. Bu yeni acının kendisini ele geçirmesine de izin veremezdi – her şeye rağmen Loïc biseksüeldi, AIDS veya hepatit C gibi bulaşıcı hastalıkları olan sevgililerinin yanında çoğu kez ateşle oynamış olduğunu düşünerek kendini rahatlatmaya çalışıyordu. Sakinleştirici ilaçlardan sersemlemiş haldeyken belki de başına ne geldiğini anlamamıştı. *Hepsi saçmalık.*

Geceyi gözlerini yıkayarak ve aktif karbon yutarak geçirmişti. Verdiği ağır uyuşukluğa rağmen (doktorlar onu uyarmıştı: Perklo narkotik bir etki de yaratıyordu) uyumayı başaramamıştı. Saat sabahın üçünde, içine hem eylül hem de Kongo soruşturmalarıy-

12. Ülkemizde Mutlu Aile oyunu olarak da bilinir. (ç.n.)

la ilgili notlarının yer aldığı iki okul defterini bir araya getirmiş; fotoğrafları, raporları, tanık tutanaklarını ekledikten sonra hepsini buzdolabı poşetlerinin içine koymuş ve apartmanının yanındaki otoparkta yer alan bir depoya gizlemişti. Viard'ın, gizemli programlarıyla ilgili olabilecek ve hükümetin de bu pisliğe bulaştığını kanıtlayabilecek her şeyi toplatmak için evinde resmi (ya da tercihen gayriresmi) bir arama yaptırmasını bekliyordu.

– Yine ne istiyorsunuz?

Jean-Louis Lassay TAHÜ'nün parmaklıklı kapısının ardında, elleri kabanının cebinde duruyordu. Kabanının altında lacivert blazer ceketi ile çizgili kravatı seçiliyordu: Göz kamaştırıcı Oxford tarzıyla yakışıklı JL.

– Birkaç sorum daha var.

– Bana yeterince soru sordunuz.

– Pascal Viard'la konuştum.

Herhangi bir şaşkınlık belirtisi göstermedi: Yüksek alnı, kamçıyı andıran kaşları ve şehvetli dudaklarıyla ona Dominique de Villepin'e veya Richard Gere'e benzediği sıklıkla söylenmiş olmalıydı. O da her seferinde bu komplimanları farkındaymış ama neredeyse bu benzerlikten hazzetmiyormuş havasında karşılamıştı herhalde.

– Tüm bunların benim için artık bir önemi yok.

Erwan onun önüne dikildi, aynı anda kontrol noktasındaki güvenlik görevlileri ona doğru yaklaştı: Patronu korumak gerekiyordu. İnce ince çiseleyen yağmur, havayı kâğıt hamuruna çevirmişti.

– Beni iyi dinleyin, Lassay, bir daha tekrarlamayacağım. Üç gün önce bir kaçık, ekibimdeki bir komiseri vahşice katletti. Dün gece, bir diğer adamımı da yaraladı ve yoluna çıkan bir işçiyi öldürdü.

Lassay üzüldüğünü belli etti: Kuşkusuz bunların hiçbirinden haberdar değildi.

– Birkaç saat içinde babamı toprağa veriyorum, diye devam etti Erwan, karısı da (artık "annem" diyemiyordu) her an ona kavuşabilir ve şüphesiz işimi kaybettim. İnanın bana, şimdi, burada benimle asgari bir işbirliği yapmazsanız sizi de kendimle birlikte batırırım ve bundan çok fazla zarar görürsünüz.

Yaşlı *preppy* ıslak zeminde hafif adımlarla –dans adımları bile denebilirdi– yürüdü. Sonunda kabanının yakalarını kaldırdı ve çenesiyle park alanını işaret etti:

– Benim arabayı alalım.

Yol boyunca tek kelime etmediler. Manzara sileceklerin ardın-

da saçak saçak damlalar halinde eriyordu. Lassay onu belki de yüksek bir falezden aşağı atmaya, yaratıklarından birine, iliklerine kadar o meçhul ilaçla yüklü bir zırdeliye –ya da sadece jandarmaya– teslim etmeye götürüyordu.

Bir veya iki kilometre bir futbol sahasına benzeyen bir fundalığın içinde yol aldılar. Sonunda deniz göründü, gri ve iç karartıcıydı. Etrafta falez yoktu: Toprak denize doğru ihtiyatla sokuluyordu. Uzakta fıstıkçamları vardı, bu mesafeden kuma ekili brokoli kolonisine benziyorlardı.

Arabadan çıktılar ve kayalıklara doğru yöneldiler. Erwan Lassay'nin hem yenilmezlik duygusuyla hem de araştırmacı kişiliğinin kibriyle –ama vicdan azabıyla değil– her şeyi anlatacağım anlamıştı.

– Burada bazen hastalarımla uzun yürüyüşler yapardım, dedi sonunda psikiyatr.

– Pharabot da bu şekilde mi kaçtı?

Doktor hafifçe güldü, her hareketi gibi bu da yapmacıktı. Yağmur saçlarını ıslatmıyordu. Sugeçirmez model. Her koşulda, profesör ruhsuz espri anlayışını muhafaza ediyordu.

– Çok yanılıyorsunuz. Beni izleyin. Kumsal boyunca uzanan bir yol var. Umarım ayakkabılarınız kaymıyordur.

– Uzun yıllardan beri, diye başladı Lassay, şiddet üzerine odaklı ulusal bir program var. Bu programın istatistiklere, polis gözlemlerine, siyasi spekülasyonlara, mahkeme kararlarına dayanan ve hiçbir işe yaramayan resmi bir bölümü ile özel örneklerin, yani suçluların bilimsel olarak incelendiği gizli bir bölümü var.

– Hapiste olanlar mı?

– Diğerlerini incelemek çok zor. Bizim yelpazemiz katilleri ve tecavüzcüleri, yani Fransız cezaevlerindeki klasik suçluları içeriyor ve tabii bir de bizim Charcot'da tedavi ettiğimiz, tehlike arz eden içgüdüleri olan psikotikler var. Onları testlere tabi tutuyoruz, onlardan örnekler alıyoruz ve saldırganlık mekanizmalarını daha iyi anlamak için gelişmiş inceleme teknikleri kullanıyoruz.

– Daha da ileri gitmiştiniz: Pharmakon programını başlatmıştınız.

Erwan'ın bu konudaki bilgisini takdir eder gibi başını salladı.

– Bakıyorum buraya eli boş gelmemişsiniz.

– Bana çalışmalarınızdan bahsedin, sizin ve Hussenot'nun çalışmalarından.

Lassay derin bir nefes aldı. İnce yağmurun altında, gür saçları ve muzaffer edasıyla, Antik Roma'daki hatiplerin modern versiyonunu andırıyordu.

– Philippe'te, bende olmayan nöroloji bilgisi vardı. Beni bu yeni alana yönlendiren de o oldu: Şiddetin nöronal döngüsü. Yavaş yavaş, saldırganlık dürtüsünü barındıran beyin bölgelerini saptamayı başardık, sonra insan vücudundaki bu nöronların hareketini. Hussenot daha da ileri gitti. Pharmakon programını başlattı.

– Bana açıklayın.

Denizin kıyısından fıstıkçamlarının olduğu yöne doğru yürüyorlardı. Yağmur perdesine rağmen, bölge Côte d'Azur'ü ve Akdeniz'in dinginliğini anımsatıyordu. Sadece ağustosböcekleri-

nin cırlamaları eksikti. Onun yerine, insana kemikleri bıçakla kazınıyormuş gibi bir his veren martı çığlıkları vardı.

– Bu oldukça karmaşık.

– O kadar aptal değilim. Önce isimden başlayın: Pharmakon'un anlamı ne?

– Bu Eski Yunan'dan geliyor. Şehri sembolik olarak her türlü şiddet tehdidinden arındırmak için şehrin çevresinde feda edilen kefaret kurbanları bu şekilde adlandırılıyordu. Sonra git gide hem "ilaç" hem de "zehir" anlamında kullanılmaya başlandı. Bu çift anlamı bizim programımızda da bulabilirsiniz.

– Yani?

– Nöronların nasıl çalıştığım biliyor musunuz?

– Az çok.

– Her duygu, alınan her karar, her hareket beyinde bir dürtüye neden olur, bu da bütün vücutta belirli bir döngüye bağlı kalarak zincirleme bir tepki başlatır. İlk stimulustan başlayarak her nöron, elektrik akımıyla bir nöromedyatörü harekete geçirir, o da bir sonraki nöronun alıcısına ulaşır, ki bu da baştakiyle aynı işlevi görür ve emir, fiziksel olarak gerçekleşene kadar döngü bu şekilde devam eder. Bizim düşüncemiz, şiddet döngüsü boyunca bir veya birkaç nöron alıcısını bloke etmekti.

– Somut olarak, bunun nasıl bir etkisi olması gerekiyordu?

– Beynin verdiği emir hiçbir zaman hedefine ulaşamıyordu. Yolda ölüyordu.

– Bu alıcılar nasıl bloke ediliyordu?

– Onları bir ikame maddesiyle doyurarak, biz ona kendi jargonumuzda "analog" diyorduk; bu madde, nöromedyatörün mesajını iletmesine engel oluyordu.

"Analoglar", bu Levantin'in kullandığı bir kelimeydi. Louvecienes canavarının isimsiz ilaçlarının içeriğinde bulunan madde.

– Doldurulacak mikroskobik boşlukları düşünün, diye devam ediyordu Lassay. Bu maddeyle, nöron alıcıları tıkanıyordu ve deneğin şiddet eğilimleri kısıtlanıyordu, belli bir eşiği asla aşamıyordu.

– Bu ikame maddeleri hangileriydi?

– Büyük laboratuvarlar tarafından üretilen kimyasal moleküller.

– Sizinle birlikte mi çalışıyorlardı?

– Elbette. Bu maddeler gerçek suçlular için kullanılabildiği gibi agresif davranışlar sergileyen veya dürtülerine hâkim olamayan hastalarda da yarar sağlıyordu. Laboratuvarlar bize analogları veriyor, biz de dozajları ayarlamak için ilaç protokollerini uyguluyorduk; en önemli kısmı da burasıydı.

Tüm bunlar tuhaf bir şekilde bugüne uyuyordu. İnsan ruhu bir yığın ilaçla veya uzmanla düzene sokulabiliyorsa, tedavi edilebiliyorsa, uyarılabiliyorsa adaletin de bundan nasipleneceği –hiç katilin olmadığı, en azından yeni cinayetler işlemediği bir dünya– ve laboratuvarların da beklenmedik bir para kaynağına kavuşacağı düşünülebilirdi: "Aşırı sinirliler" için bireysel kullanımdan diktatörlük kurmak için halkı toptan boyunduruk altına almaya kadar geniş bir kullanım alanı bulabilirdi. Kimyasal savaşlar bitti, hoş geldin moleküler boyunduruk sistemleri.

– Aşısı, bunun aşısı var mı?

– Var: Geliştirdik. Hussenot, Chatou Kliniği'nden laboratuvarlarla doğrudan ilişkiye geçmişti. Ben, analogları hastalarımda... gönüllülerde tabii test ediyordum.

Ördekli gölet. Charcot Enstitüsü karanlık deneylerin yapıldığı bir merkez haline gelmişti ve sözüm ona gönüllüler, 1914 savaşında düşman hatlarına geçen askerlerden daha fazla hevesli değillerdi.

– Testler acı veriyor muydu?

– Bu tür tedaviler, ilgili nöron alıcılarını doygun hale getirmek için başlangıçta çok miktarda ilaç enjekte etmeyi gerektirdiğinden sorun yaratır. Bu da ilk zamanlarda denekte şiddet artışı görülmesine yol açar, ancak sonra her şey sakinleşir.

Erwan'm gözünün önüne korkunç bir görüntü geldi: Daha çok şiddete meyilli hale getirilen şiddete meyilli deliler, ardından daha iyi dindirebilmek için hastalığı ağırlaştırılan hastalar. Deli gömlekleri, tecrit hücreleri, sakinleştiriciler: Bu testler ve uygulamalar, adına son derece layık "canavar fabrikası"nın bodrumunda sürüp gitmişti.

– Bana tarihleri verin.

– Çalışmalarımız 2000'li yıllarda kesin bir dönüm noktasına gelmişti. Aldığımız sonuçlar doğru yolda olduğumuzu gösteriyordu. Ama ne yazık ki, Hussenot artık güvenirliliğini kaybetmişti.

– Yani?

– Mizacı değişmişti. Boşanması bütün zamanını alıyordu, hatta kafasından hiç çıkmıyordu. Çocuklarından, kliniğinden ve oradan para kazanmaktan başka bir şey düşünmüyordu. Bir anda temel araştırmalarımıza karşı tüm ilgisini kaybetmişti. Sonra kader ağlarını ördü: Çocuklarıyla birlikte bir araba kazasında öldü.

– Siz tek başınıza mı devam ettiniz?

Lassay ıslak havayı derin derin ciğerlerine çekti, sonra kollarını denize doğru açtı. Komik bir hareketti ama Erwan'm gülme isteği yoktu. Bu fiyakalı gülünç herif, eylülden beri artarak devam eden cinayetlerin sorumluluğunu taşıyordu.

– Seçme şansım yoktu. Araştırmalarımız dünyanın çehresini değiştirebilirdi!

– Ellerinize bulaşan kanın farkında mısınız?

Psikiyatr inanmaz bir edayla dudak büktü.

– Bilimsel ilerlemelerin tarihi...

– Gerçekler, kahrolası, diye sözünü kesti Erwan sabırsızca.

– Devlet beni yarı yolda bıraktı: Daha çok Hussenot'ya güveniyorlardı.

Bu son kelimeleri, gırtlağından yukarı çıkan bir gastrik asitmiş gibi tiksinerek söylemişti. Erwan oldukça şaşırmıştı: Pharmakon hikâyesi Viard'ın anlattıklarıyla kelimesi kelimesine örtüşüyordu. Bir kez daha, Aligre pazarının riyakâr şarlatanı ona dürüst davranmıştı. Kuşkusuz, psikiyatr gibi o da cezalandırılmayacağına emindi.

– Analoglarım vardı. İlaç protokollerim vardı. Ama param yoktu ve para meselesi yüzünden her şeyin bittiğini düşündüğüm anda...

– Deneylerinizi TAHÜ'nün fonlarıyla finanse edebilirdiniz...

– Bu imkânsızdı. Sürekli bütçemizi kırpan müfettişler ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yüzünden zaten berbat bir haldeydik.

Erwan bir anda ne olduğunu anladı:

– İşte tam o sırada Çivi Adam'ın hayranları kapınızı çaldı.

– Doğru. 2009 yılıydı. Lartigues ve arkadaşları, Thierry Pharabot'nun kemik iliği için bana bir servet teklif etti. Bu beklenmedik bir durumdu. Hemen kabul ettim.

– Size ne kadar teklif ettiler?

Psikiyatr hemen cevap vermedi. En tehlikeli malzemeyi –insan beynini– manipüle etmiş ve on kadar ölüme sebebiyet vermiş olan adam, para konusuna gelince bir anda saçma bir utanma duygusuna kapılmıştı.

– Ne kadar, Lassay?

– Beş milyon avro.

– Hem de vergisiz.

– Rica ederim. Tüm bunları yapma sebebim, ben...

– Hepsini bilim uğruna yaptınız, biliyorum. Sonra ne oldu?

– Protokolü yeniden başlattım. Düzenlemeleri yapmak, enjeksiyon tekniklerini geliştirmek, yan etkileri analiz etmek için iki yıl daha çalışmam gerekti, ama geçen yıl Pharmakon tam olarak hazır hale geldi.

Erwan bir kez daha hikâyenin karanlık mantığını kavradı:

– Ve böylece, paranın size gelmesini sağlayan kişiyi seçtiniz: Pharabot'nun kendisini.

– Bu, şüphesiz, şimdiye kadar vermiş olduğum en kötü karardı.

Yağmur durmuştu. Şimdi küçük bir koyda yürüyorlardı, kumsal parçalanmış deniz kabukları ve kıyıya vurmuş çöplerle kaplıydı: Ağ parçaları, polistiren kalıntıları, cam kırıkları... Denizin çöpleri.

Bu çerçöp bile manzaranın güzelliğini bozamıyordu: Hava kabarcıklarını andıran kayalar pembe ve mor yansımalar yaparken arka plandaki çam ağaçları ve eğreltiotları koyu yeşil bir şerit oluşturuyordu.

– Kimyasal anlamda saf bir katile ihtiyacım vardı, dedi Lassay, hemen yakınlarındaki denizin gürültüsünü bastırmak için yüksek sesle. Sadece kandan zevk aldığı için öldüren biri.

– Bu Pharabot'nun profili değil.

– Evet. Onun şiddeti, korku ve inançla beslenmişti. Öldürmekten ve insanların uzuvlarını kesmekten hiç zevk almıyordu.

– O halde, neden onu seçtin?

– Çünkü elimin altında o vardı, ayrıca 2009'da onu resmi olarak öldürtmüştüm. Öte yandan birinci sınıf... bir katil gibi görünüyordu, ancak bu şekilde ifade edebiliyorum. Saldırganlık dürtüleri hiç bozulmamıştı. Uyguladığı şiddet sınır tanımıyordu. Ne ahlaki değerleri ne de acıma duygusu vardı. Pharmakon'un böyle bir birey üstündeki etkileri test açısından kesin bir değer taşıyordu.

Beni şaşırtıyorsun: Zoru başaran kolayı da yapar.

– Bir noktayı netleştirmek istiyorum: 2009'da Pharabot'nun yakılma iznini kim imzaladı?

– Buradaki yaşlı bir doktor. Cesede şöyle bir göz gezdirdi. Charcot'da ölülere alışıktı.

– Peki, Vern Krematoryumu'nda onu kim yaktı?

– Kimse. Plug tabutu bizzat kapattı. Görevlilere biraz para verdi ve tabut dosdoğru alevlerin içine gitti.

– Pharabot'yu nereye gizlediniz?

– Wallonie Bölgesi'nde çok iyi bildiğim bir enstitüye. Pansiyon parasını ben ödüyordum: Hiçbir sorun çıkmadı. Pharmakon Şubat 2012'de hazır olunca da onu geri getirttim. Onu tecrit hücresine koydum ve bu bölümdeki personeli yeniledim. Sadece bir kişi onunla ilgileniyordu.

– Plug.

– Doğru. İlkbaharda, tedaviye başladım. Pharabot oldukça iyi tepki vermişti. Sorun, ilacın yan etkilerindeydi. Bu durumda, daha ziyade birincil etkilerinden bahsetmem gerekiyor. Saldırganlığı... önüne geçilemez bir hal almıştı.

– Yani onu daha da delirttiniz.

Lassay'nin yüzünde üzgün bir ifade belirdi – ailelere bir ölüm haberini vermeden ya da sermaye sahiplerine yatırımlarının sonuçsuz kaldığını bildirmeden önce aynanın karşısında çalışılmış bir yüz ifadesi. Arkasında, bulutlar yeniden beliriyordu. Gökyüzü, zirveleri denizin siyah ve kavisli hattını işaret eden ters dönmüş dağ kütlelerini andırıyordu.

– Bu ilk belirtiler... ne kadar devam etti?

– Bilmiyorum...

– Nasıl yani?

– Pharabot tedavi sonlanmadan kaçtı.

Şimdi her şey aydınlanıyordu: Bu salak, hayvanı kimyasal olarak uyarmış ve ağzından köpükler saçarak kaçmasına izin vermişti. "Asla kötülüklerden korunamayız" derdi Morvan.

– Pharabot yumuşamıştı. Öfke nöbetleri seyrekleşmişti. Hata yaptım, ikinci evreye geçtiğimizi düşündüm: Dürtüleri gemleme evresine. Kısacası, eylülde kaçmayı ve kaçarken hastanenin Zodyak'ını çalmayı başardı.

Bir hata daha. Charcot'nun denizle bağlantısı olmasına rağmen hiçbir zaman bir tekneleri olup olmadığını kontrol etmemişlerdi.

– Lanet olası, neden bana bundan bahsetmedin?

– Ben... ben tutuklanmaktan korktum. Öte yandan araştırmalarıma devam etmek istiyordum.

Suçlunun korkusu ile araştırmacının deliliği aynı hastalıklı beyinde, içinden çıkılması imkânsız bir şekilde birbirine bağlanmıştı. Ceza kanununun 122-1 ve 122-2 maddeleri ile bentleri bu piroman itfaiyeci için tamamıyla geçerli olacaktı. Sorumluluklarına rağmen, kuşkusuz sorumsuz davranış kararı verilecekti.

– Pharabot denizden Kaerverec yönüne doğru gitti, diye devam etti doktor. Fundalığın civarında karaya yanaştı ve Wissa

Sawiris'le karşılaştı. Karşısına çıkan ilk kişiyi *nkondi*'ye dönüştürdü.

Halka kapanmıştı: İlk cinayete geri dönülüyordu. İç karartıcı dansı başlatan, zavallı öğrencinin paramparça olmuş bedeniydi.

– Bu pek akla yatkın gelmiyor. Çivileri, aynaları nereden buldu? İç organları nasıl çıkarabildi?

– Siz anlamıyorsunuz: *Nganga* geri döndü. Analoglar sadece onun şiddete olan eğilimini artırmadı, onun ruhunu da alevlendirdi. Çivi Adam, kendini korumak için eski korkularıyla, radikal yöntemleriyle yeniden barışıyordu. Neye ihtiyacı varsa hepsini çaldı: Çiviler, sivri uçlar, demir parçaları.

Erwan intibak eğitimini, fundalığa bırakılan acemi pilot öğrencilerini –onlara Sıçanlar deniyordu– ve ellerinde güçlü fenerleriyle onları avlamaya çalışan Tilkileri hatırlıyordu. Pharabot görünmeden nasıl geçebilmişti? Cinayetini nerede işlemişti?

Lassay onun ne düşündüğünü tahmin etti:

– Sanıyorum, kumsalda bulunan bir zırhlı enkazında işini gördü...

– *Narval* mi?

– Adım bilmiyorum.

– Wissa'yla karşılaştığım ve onu enkaza kadar sürüklemeyi başardığını ya da *zaten* oradayken yakaladığını kabul edelim. Kendisi firariyken, cesedi Sirling Adası'na taşıma riskini neden göze aldı?

– Cesedi oraya o götürmedi, Plug ve ben birlikte taşıdık. Hastaneden kaybolduğunu fark edince aramaya çıkmıştık. Sadece cesedi bulduk ve ben hemen gizlemeye karar verdim. Cesedin mümkün olduğunca geç bulunacağını düşünüyordum. Bu arada da Pharabot'yu bulmayı umut ediyordum.

– Sonra ne oldu?

– Onu bütün bölgede aradık. Sonunda vazgeçtik. Geri döneceğini düşünüyordum.

– Neden?

– Nöromedyatörler yüzünden. Tedavinin aniden bırakılmasının sonuçlarını tam olarak bilmiyordum ama Pharabot yoksunluk yaşayacaktı.

Hava hantal bir enkaz gibi iyice kararmıştı. Deniz öfkesini köpürtmüştü. Karanlık su kütleleri kayalıklara çarpıp patlıyor ve taşların arasından kamçı gibi aşağı dökülüyordu.

– Jandarmalar kaçak bir hastamız var mı diye sormaya geldi. Ben onlara olumsuz cevap verdim ve bir daha da üniformalı kim-

seyi görmedim. Unutmayın: Pharabot 2009 yılından beri ölüydü. Daha sonra siz geldiniz ve ben yeniden panikledim...

– Pharabot bu şekilde radarlardan nasıl kayboldu?

– Isabelle Barraire-Hussenot sayesinde. Dışarıdan yardım almadan böyle bir kaçışı asla beceremezdi. Ayrıntıları bilmiyorum ama onu bir yerlerden almış olmalı. Hatta cinayete bile yardımcı olmuş olabilir. Isabelle gerçekten...

Katz-Barraire ortamı hazırlamış, Pharabot'yu fundalıktan almış, Anne Simoni, Ludovic Pernaud cinayetlerini, Gaëlle'e karşı cinayet teşebbüsünü organize etmişti; Gaëlle kurtulmuş ancak bu teşebbüs başka hayatlara mal olmuştu... Senaryonun çarkları hâlâ takılıyordu: Pharabot neden yarı yolda durmuştu? Sainte-Anne saldırısından sonra cinayetler kesilmişti. Bu sessizlik dönemi Kripo'nun suçluluğunu teyit etmişti.

Erwan, Lassay'ye bu belirgin noktayı sordu:

– Cevap basit: Pharabot'nun tedavisine yeniden başladığı dönem bu. Nöron alıcıları sonunda bloke oldu. Saldırganlığı baskılandı.

– İlaçlarını nereden buldu?

– Isabelle Barraire eylül sonunda beni görmeye geldi. Pharabot kontrolden çıkıyordu. Yaşadığım şaşkınlık iki katma çıktı. Isabelle'i bu olayın içinde görmek kanımı dondurmuştu. Öte yandan beni görmeye gelen tanıdığım kişi artık kadın değil, erkekti. Isabelle bütün hikâyeyi çözmüştü: Deneylerim, Pharmakon, yıkıcı etkileri. Isabelle sakinleştiriciler ve tedavi için analoglar istiyordu.

– Pharabot'yu görmek istemediniz mi?

– Isabelle onunla ilgili hiçbir şey duymak istemedi.

– Ona ilaçları verdiniz mi?

– Seçme şansım yoktu. Pharabot'yu zapt etmek gerekiyordu ve beni, her şeyi polise ve medyaya anlatmakla tehdit etti. İlaçların pozolojisini de alarak ortadan kayboldu ve bir daha da ortaya çıkmadı.

Sonunda çamlığa ulaştılar. Yeşil iğneyapraklar, gri kabuklar, kırmızı toprak: Hepsi, çok yakından bakılan bir tablonun görüntüsü gibi soyut, anlaşılması güç bir nitelik kazanıyordu.

– Audrey Louveciennes'deki evde Pharabot'yu hiç beklemediği bir anda yakaladığında, diye devam etti Erwan, hiç de sakin bir hali olmadığı anlaşılıyor. Haplarınız hiçbir şekilde onu sakinleştirmemiş.

Lassay öfkeli bir hareket yaptı.

– Isabelle iki gün önce ölmüştü. Pharabot hangi ilacı hangi sı-

rayla alacağını bilmiyordu. Ben veya Isabelle olmadan yalnız başına tedavi olamazdı.

Dediğin gibi olsun. Bir üst vitese geçti:

– Son haftalarda, Isabelle Barraire-Hussenot, Éric Katz kimliğiyle kız kardeşim Gaëlle'le yeniden ilişkiye geçti. Onu bir tuzağa çekmek için mi?

– Belki. Pharabot hiçbir zaman intikamından vazgeçmedi, ona başka bir av gerekiyordu.

Erwan, Isabelle'i efendisini memnun etmek için her şeyi yapmaya ve kurbanları bir tepside ona sunmaya hazır bir tilmiz olarak hayal etti.

– Size göre şimdi nerededir?

– Hiçbir fikrim yok.

– Yuvasına geri dönerse, siz...

– Hiç merak etmeyin, size haber vereceğim. Bu katliamı durdurmak için her şeyi yapacağım. Bu ölümlerden, bu şiddetten, sorumluluktan kaçmaktan yoruldum... Ve sizin de söylediğiniz gibi, sorumluluklarımı kabul etmeye hazırım. Eğer bana güvenmiyorsanız adamlarınızı TAHÜ'nün çevresine yerleştirebilirsiniz.

– Bu zaten çoktan yapıldı. (Pis kokan bir ayrıntı daha vardı.) Bu son haftalarda Pharabot'yla birçok kez karşılaştım: Yaşından beklenmeyecek fiziki bir görünümü var. İlaçlara boğulmuş bir akıl hastanesi sakininden çok eski bir atletin fiziğine sahip.

– Bu da tedavinin başka bir etkisi. En azından ilk evresinde. Bir kez daha söylüyorum, nöron alıcıları aşırı uyarıldı. Pharabot en yüksek hıza geçti diyebilirim.

– Siz, siz ondan korkmuyor musunuz?

– Hayır. Her şeyi bana borçlu. Asla bana el kaldırmayacaktır.

Doktor Frankenstein da nişanlısı kendi eseri yaratık tarafından öldürülmeden önce böyle düşünüyor olmalıydı. Ama Plug konusunda tartışmaya girdiklerinde Erwan onun bir özelliğini fark etmişti: Yakışıklı JL ciddi bir fiziksel cesarete sahipti. Belki hapse girmekten veya başarısız olmaktan çok korkabilirdi, ama aşırı ilaç yüklenmiş, zincirlerinden boşalmaya hazır bir deliyle kavga etmekten asla.

– Beni tutuklayacak mısınız? diye sordu; sanki başkomiserin düşüncelerini takip ediyordu.

– Şimdilik hayır: Hâlâ benim işime yarayabilirsiniz. Ama hesaplaşma zamanı geldiğinde sizi unutmayacağım. Hatırlı dostlarınıza rağmen hapse gireceksiniz. Hatta onları uyarmanızı bile tavsiye ederim: Çünkü onlara kadar uzanacağım.

– Anlıyorum.

– Uzun zamandan beri hiçbir şey anlamıyorsunuz. Sonunda hastalarınızla birlikte, demir parmaklıkların arkasında olacaksınız.

– Yapılan bu yatırımı asıl siz anlamadınız ve...

Psikiyatr cümlesini tamamlayamadı: Erwan onu kabanının yakalarından tuttu ve bir çam ağacının gövdesine yapıştırdı.

– Sükûnetimi geçekten kaybetmeden çenenizi kapatın! diye, birden bağırdı. Bu hikâyede beni şaşırtan tek bir şey var, o da kafanızı, hemen burada, kayanın üstündeki bir yengeç kabuğu gibi neden kırmadığımdır.

Lassay gülümseyecek enerjiyi buldu.

– Bunu yapmazsınız, diye mırıldandı. Sizin gibi biri ile Pharabot arasındaki bütün fark da bu. Benim hayata geçirmeye çalıştığım ket vurma da...

Erwan tiksinerek adamı bıraktı ve söylediklerini duymamak için uzaklaştı.

– Aklı başında olduğu zamanlarda, diye devam etti Lassay, Pharabot sık sık babanızdan bahsederdi. Onun da olağanüstü bir *nganga* olacağını söylerdi.

Erwan birden durdu: Yağmurun ve çamların altında, bu alçakça darbeyi beklemiyordu.

– Bana Cité Radieuse'ü anlatıyordu, diye devam etti psikiyatr, ve Grégoire Morvan'ın ikinci evrene kavuştuğu o nisan gecesini. Alnında, babanız tarafından kazınmış gamalı haç bulunan genç bir kadından söz ediyordu...

– Lanet olası çenenizi kapatın!

Erwan yumruğunu kaldırmıştı ki, bir gök gürültüsüyle durdu, sanki aynı anda her yerde yankılanmıştı.

– Sizin yerinizde olsam, dedi Lassay, Pharabot konusunda fazla kaygılanmam.

– Neden?

– Siz onu bulmayı düşünüyorsunuz, ama asıl o sizin peşinizde. Birkaç saat içinde üzerinize çullanacak.

Paimpol'ü geçip Arcouest Burnu'na doğru yönelmişti, şimdi kıyı boyunca yol alırken denizin nereye gizlendiğini düşünüyordu. Côte d'Azur'de, bu denli yakınken Akdeniz'i görmemek imkânsızdı. Burada, burnunuzun dibindeki Manş Denizi'ni görmek mümkün değildi. İçinden geçtiği yeşermiş kırlar Limousin'de veya Alsace'taymış gibi hissettiriyordu.

Artık soruşturmayı düşünmek istemiyordu; çok fazla bilgi, çok fazla delilik vardı. Şu an için tek bir kaygısı vardı: Cenazeye geç kalacaktı. Saat çoktan 14 olmuştu ve Bréhat'ya giden teknelerin saatlerini bile bilmiyordu.

Tahmin ettiği gibi, Arcouest'e sadece birkaç metre mesafede deniz yeniden ortaya çıktı. Bir viraj döndü ve birden, büyük oyun sahnelenmeye başladı: Solda göz alabildiğine uzanan arduvaz renkli dalgalar, sağda bir eğe kadar sarp granit bir falez. Hava kapalıydı, ince bir yağmur çiseliyordu: Olağandışı bir şey yok, kaptanım. Yine de bir ayrıntı dikkati çekiyordu: Çevresinde bir bar-tütüncü, bir otel ve hatıra eşyaları satan bir dükkân bulunan iskele, bir sürü jandarma minibüsü ve polis arabasıyla kuşatılmıştı. Sanki bir sonraki tekneyi ya da daha çok tekneden inecek bir numaralı halk düşmanını bekliyorlardı.

Erwan arabasını tepedeki otoparka bıraktı, sonra omzunda çantası, ağır adımlarla yürüyerek kumsala indi. Yine ne olmuştu? Neden bu kadar çok mavi üniformalı vardı? Yaklaşırken şaşkınlığı bir kat daha arttı: Bu insanlara komuta eden *bizzat* Viard'dı. Bu karşılama merasimi onun içindi. Parisli emniyet amiri, cenaze töreninin bittiğini ve Erwan'ın anakaraya dönmekte olduğunu düşünüyor olmalıydı.

– Benim için mi buradasın? diye bağırdı Erwan, Viard'a doğru.

Onun bakışından, varsayımının doğru olduğunu anladı.

– Seni kaçırdım diye korkmuştum, dedi polis, şaşkınlığını belli etmemeye çalışarak.

– Burada ne halt ediyorsun?

– Bana verilen yetki gereğince gözaltına alındığını... (saatine baktı), saat 14.40'ta sana tebliğ ediyorum. 63-2 maddeye göre bir yakınına haber verebilirsin. Ayrıca bir avukatla temasa geçebilirsin...

Hâkim yakalı kapitone ceketi, kulaklı beresi ve yandan cepli asker pantolonuyla Viard bir üniversitenin basamaklarında yarenlik eden bir profesöre benziyordu. Erwan herkesi buraya onun topladığını anlamıştı: Büyük tutuklama gösterisine biraz etki kazandırmak için.

– Hangi sebeple?

– Şimdi, dedi beriki ilerlerken, elimde o kadar fazla sebep var ki. Hangisinden başlayayım? Evime yaptığın o ziyaretten mi? Yoksa büroma yaptığından mı? Bir polis memurunu darp etmenden mi? Domanges çamaşırhanesine yaptığın komando harekâtından mı? Patrick Benabdallah'ı izinsiz sorgulamandan mı? Afrika'dan döndüğünden beri hiç işsiz kalmadığın söylenebilir.

Tek bir iyi haber vardı: Jean-Louis Lassay'ye sabah yaptığı ziyaret hakkında tek bir kelime etmemişti.

– Ne yaptımsa, diye karşılık verdi Erwan, olabildiğince ciddiyetle, hepsini ekibimin beşinci adamının cinayet soruşturması çerçevesinde yaptım ve...

– Boşuna nefes tüketme, nefesini ifadene sakla. Şimdi, rozetini ve silahını bana ver. Bize direnmediğin ve "tek kişilik haçlı seferine çıkması engellenmiş kahramanı" oynamadığın için çok kibarsın.

Erwan belindeki kılıfı çıkardı, cebinden kimliğini aldı ve hepsini jandarmalara teslim etti. Bu bölgede yetkisi olmadığını ileri sürmek gereksizdi: Viard hep işini sağlama alırdı.

– Sırf benim için mi buraya kadar geldin?

– Bir Morvan'ı kelepçeli görmek, her şeye değer.

Emriyle iki sivil aynasız Erwan'a doğru ilerledi. Uzakta, mavi ve beyaz renkli –tam olarak Québec bayrağının renkleri– bir tekne kıyıya doğru yaklaşıyordu.

– Bekle. Burada ne aradığımı merak etmiyor musun?

– Biliyorum: Babanı defnetmekten geliyorsun.

– Hayır. Tam da defnetmeye gidiyordum. Cenaze töreni saat 16'da.

Viard kaşlarını çattı. Feribotun motorunun homurtusu her yeri doldurmuştu.

– Henüz yapılmadı mı? diye sordu, cep telefonunu çıkardı ve ekranına baktı. Tabut adaya üç saat önce gitmişti.

– Çok güzel bilgi toplamışsın, diye gülümsedi Erwan, ama önce notere uğramam gerekiyordu. Cenaze için beni bekliyorlar.

– Özürlerimi sunuyorum. Sana eşlik edelim.

– İhtiyar'ın defnedilirken görmek isteyeceği son surat seninki.

Polis elektronik sigarasını çıkardı ve tüttürmeye başladı.

– Ben de Morvan'ın tabutuma işemesinden hoşlanmazdım.

– İşte sana teklifim: Beni bırakıyorsun adaya gidiyorum, babamı toprağa veriyorum ve gece onun evinde kalıyorum. Yarın sabah ilk gemiyle geliyorum ve sana teslim oluyorum.

– Başka bir arzun?

– Ciddiyim. Oraya gittikten sonra nasıl kaçacağını düşünüyorsun?

– Teknelerle?

– Bu gece sular alçalıyor. Bu son feribot, yarın sabaha kadar başka gemi yok. Adada hapis kalacağım.

Aslında Erwan'ın alçalma-kabarma saatleri hakkında en ufak bir fikri yoktu, Bréhat asla tamamen kuru olmazdı. Yine de bahanesi hedefi on ikiden vurmuştu.

– Tamam, dedi Viard, bir duman bulutunun içinden. Yarın sabaha kadar seni rahat bırakıyoruz. Sana söz veriyorum.

Gemi yanaşıyordu.

Birden Erwan kolunu dostane bir şekilde hasmının omzuna attı ve kulağına fısıldadı:

– Söz mü veriyorsun? Su tüttüren bir adama nasıl güvenilir?

Bréhat her zamanki gibi sıkıntılıydı: İnsanı boğuyordu. Tüm bu sahil şeridi boyunca oturanlar, sakin görünümlerine rağmen, ona bir deniz kazası sonrasında kara parçasına sığınmış, yardım bekleyen insanlar gibi görünüyordu. Bugünkü tek tesellisi, kasım ayında olduklarından adanın ıssız olmasıydı.

Gemide, cep telefonu çaldı: Gaëlle. Öğlenden beri bu beşinci mesajıydı. Telefonun sesi sanki git gide daha sinirli, daha saldırgan bir hal alıyor, kız kardeşinin öfkesini yansıtıyordu. Telefonu açmadı, ama SMS'le haber verdi. "Feribottayım."

Geminin Ferlas Kanalı'nı geçmesi sadece on beş dakika sürüyordu. Cenaze törenine vaktinde yetişecekti. Loïc rahiple ve mezar kazıcılarla işleri halledebilecek kadar büyüktü. Ne olursa olsun, her şey İhtiyar'm arzusuna göre cereyan ediyordu. *Pazar gününe rast gelmemesi çok yazık...*

Yağmur yeniden hızını artırmıştı, ama Erwan kapalı güvertedense geminin pruvasında durmayı tercih etmişti. Dirseklerini korkuluklara dayamış, Viard'ı ve onun berbat suratını aklından çıkarmıştı. Padre'yi toprağa verdikten sonra meseleyi yarın sabah düşünecekti.

Bununla birlikte e-postalarını ve SMS'leri kontrol etti. Sandoval'dan herhangi bir haber yoktu, demek ki Pharabot hâlâ serbestti. Aklına Lassay'nin kehaneti geldi: "Asıl o sizin peşinizde." *Şeytan duysun...* Eğer katil gelirse, sorgusuz sualsiz onu tepeleyecekti. Eğer bir şekilde yakalanırsa da öldürmek için onun yanma gidecekti; açıklaması ne olursa olsun, kimse onun hakkında ceza davası açmazdı. Kuduran köpeği öldürmek gerekirdi.

Kafasını kaldırdı ve yüzünü yağmura verdi. Gemide tek bir yolcu dahi yoktu. Bu hantal feribot insanı zaruri olana indirgi-

yordu: Hava, deniz, demir. Yağmur damlaları, arkasındaki çatıda tıpırdıyordu. Dalgalar, sanki bir buzkıran gemisindeymiş gibi ayaklarının altında parçalanıyordu. Boyalı metal korkuluk, deniz serpintisiyle yüklü rüzgârla uyum içinde ona duygusuzluk ve sertlik veriyordu.

Demek Morvan zamanında Pharabot'nun canını bağışlamıştı... Erwan bu hoşgörüyü göstermeyecekti. Belki Pharabot Lassay'nin deneylerinin kurbanıydı ama yine de öldürülmeliydi. Audrey Wienawski, Jacques Sergent, Wissa Sawiris, Anne Simoni, Ludovic Pernaud ve diğerleri için öldürülmeliydi...

Ardından Lassay'yle ilgilenecekti. Onunla ilgili hâlâ tereddütleri vardı. Viard ve tayfasının karşısına çıkaracağı engellere rağmen onu yargıya teslim edecekti. Ya da Bretanya yöresinin pembe granitleri önünde karnına üç mermi sıkacaktı. Yapabilirdi... Erwan yeni kararlarını sıralamayı kesti... Aslında babasını gömdükten sonra yapacağı tek şey, anakaraya dönmek, kelepçe takmaları için bileklerini uzatmak ve kendisine yöneltilen suçlamaları dinlemekti.

Cep telefonu yeniden çaldı. Georges-Pompidou Hastanesi. Kapalı güverteye döndü ve telefonu açtı. Arayan önceki gün konuştukları doktordu.

– Evet? dedi, Erwan kaba bir şekilde.

– Size iyi haberlerim yok. Bu sabah başka testlerle birlikte elektroansefalografi yaptık. Beyin aktivitesi neredeyse hiç yok.

Ne hissettiğini söylemekten âcizdi. Ve de kim için hissettiğini. Onu yetiştiren kadın için miydi? Cathy Fontana'nın katili için miydi? Morvan'ın kefaret kurbanı için miydi?

– Ayrıca, diye devam ediyordu doktor, elektroansefalogramdaki çizgiler bir burst supresyonun ayırt edici özelliğini gösteriyor... Genellikle bu işaretler en kötüsü anlamına gelir: Geri döndürülemez koma.

– Ne kadar zaman var?

– Ne söylemek istiyorsunuz?

Rüzgârın taşıdığı yağmur sığındığı yere kadar gelmişti: Erwan ensesine hızla çarpan damlaları hissediyordu. Bu gri perdenin ötesinde, Bréhat yaklaşıyordu.

– Bu şekilde ne kadar yaşayabilir?

– Söylemesi imkânsız. (Doktor cesaretlendirici bir ses tonuyla konuşmaya başlamıştı.) Ama umudu kesmemek lazım. Her zaman uyanmak mümkün.

– Bu koşulda, durumu ne olacak?

Doktor tereddüt etti, ama Erwan adamın gerçeği söylemekten çekinmediğini hissediyordu. İnsan gün boyu ölüme karşı savaşınca, canlılar sizi korkutmuyordu.

– Sorun nörolojik sekeller. Majör bir beyin disfonksiyonu riski var...

Erwan bir bitkiye dönüşmüş Maggie'yle ilgilenmekte zorlanacağını hissediyordu; ayrıca Gaëlle ve Loïc için bunun daha da zor olacağını düşünüyordu.

– Ancak size göre, diye devam etti Erwan, bu ihtimali kafasından silmek ister gibi, gelişebilecek en olası durum beyin ölümü mü?

– Evet.

– Bu durumda, onu makineden çıkarma hakkımız olacak mı?

Erwan bu soruyu âdet yerini bulsun diye sormuştu: Ötanaziyle ilgili bir sürü soruşturma yürütmüştü. Bu tür kesin durumlarda yasaların yeşil ışık yaktığını biliyordu.

– Bu çözüm de göz önünde bulundurulabilir, evet.

Erwan, babasını gömmek için Bretanya'da olduğunu ve yarın döneceğini söyleyerek konuşmayı sonlandırdı. O zamana kadar Maggie'nin durumunda herhangi bir değişiklik olursa kendisini arayacağına dair doktordan söz aldı. Yinelenip duran kalıplaşmış sözler, kelimeler, neredeyse Maggie'yi hayatta tutan makineler kadar mekanikti.

Telefonu kapattı ve yeniden feribotun baş kısmına gitti. Port-Clos, Bréhat'mn ana iskelesi sadece birkaç yüz metre mesafedeydi. Sağanağın ardında, rüzgârda savrulan çamlar, ilk evlerin gri damları, serası ve iki mavi yıldızıyla küçük Bellevue Oteli görünüyordu. Bir anda, Erwan'ın ruh hali değişti, kendisinin büyüdüğünü görmüş bu manzaraya karşı bir gönül bağı hissetti. Her şeye rağmen Bréhat öyle olduğunu düşünmekten hoşlandığı kâbus değildi. Her seferinde buraya kapkara bir ruh haliyle gelmiş, biraz açılıp grisiyle dönmüştü – adanın bazı iyi yanları da olmalıydı.

O sırada, mendirekte bekleyen Gaëlle'in siluetini tanıdı. Her zamankinden daha kırılgan, daha zayıftı. Dalgalara ve sünger gibi gökyüzüne rağmen, kızgın güneşin altında yanmış gibiydi. *Maldoror'un Şarkıları*'mn kahramanını, kurbanlarının bağırsaklarını deşerken hipnotize eden veya *Yabancı*'da tetiğe basarken Meursault'nun gözlerini kör eden güneş. Ölümün büyük beyaz güneşi. Bu ateşi Mumbanza ve adamlarını öldürürken tanımıştı. Şimdi o ateş içini eritip bitiriyordu.

Görüntü kayboldu ve Erwan onun gülümsediğini fark etti. Bir-

den kız kardeşinin ona kızmadığını anladı. Ayaklarının altında, adanın kırmızı kayaları donup kalıyordu ve onun yontularak yapılmış bir bakire güzelliği vardı – adanın koruyucu azizesi.

Olası sitemlere karşı kendini savunmak için hep yaptığı gibi birkaç boktan söz söylemeye hazırlanmıştı, ama birden olduğu gibi davranmaya karar verdi: Sadece gidip kız kardeşine sıkıca sarılacak ve kiliseye gideceklerdi.

"Zambaklara bakın, nasıl büyüyorlar; ne çalışıyorlar, ne de iplik eğiriyorlar; ve size derim, Süleyman bile, bütün izzetinde, bunlardan biri gibi giyinmiş değildi."

Loïc bu sözlerin hangi İncil'den çıktığım bilmiyordu, ama bir Budist sutrasında da bu sözcükler yer alabilirdi. Sadeliğe yapılan aynı övgü, dış görünüşlere gösterilen aynı ilgisizlik. Rahip, hüzünlü bir ironi olarak, Afrika kökenliydi. Loïc ona birkaç kelimeyle Morvan'm hayat hikâyesini anlatmış, ama Kongo'daki geçmişinden bahsetmesini yasaklamıştı. Din adamı da anlamlı, evrensel, havarilerden yaptığı alıntılarla konuşmasını sürdürüyordu.

Şimdi Grégoire'm, ağırbaşlı karakterinden, paradan veya güçten daha fazla önem verdiği ahlaki değerlere olan inancından bahsediyordu. İnsan bu sözler üzerine gülmekten ölebilirdi; ayini yöneten rahip ne derece yanıldığından habersizdi. Bununla birlikte, çok büyük bir farkla da olsa, doğruyu söylüyordu: Yine çamuru altma dönüştürmek isterken ölen Morvan, hayatını "ne çalışıyorlar ne de iplik eğiriyorlar" saflığı içinde yaşamıştı – çocuklarının uğruna.

Üzerinden bakınca göl gibi gri ve derin küçük bir koya bakan alçak duvarlarla çevrili Bréhat Mezarlığı, Notre-Dame Kilisesi'nden fazla uzakta değildi. Yağmur kısa bir ara vermişti, ama onun boşluğunu rüzgâr doldurmuştu.

Morvan'm üç çocuğu içinde ruhen Bröton olan bir tek oydu. Bu kimliği yelken yarışlarında, uzun deniz gezilerinde ve barlardaki içki âlemlerinde kazanmıştı. Onun için gözlerde rüzgârla şişen yelkenlerin şaklaması, dudaklarda tuz yanıkları demekti: Hayatında sahip olduğu en değerli şey olmuştu. Bugün bile hâlâ, gün sonunda bir tekne gezisinden veya denizde yaptıkları bir pik-

nikten dönen aileleri görünce, denizin insana verdiği o özel ışığı yüzlerde fark etmek onu şaşırtıyordu.

O da bu tadına doyulmayan gezi dönüşlerini, bu gümüşi pembe alacakaranlıkları yaşamıştı. Sorun, o yıllarda hep sarhoş gezmesi ve bu duyguları hangisine borçlu olduğunu pek fazla bilmemesiydi. Tüm bunları hep bir şişenin dibinden görüp hayran olmuştu. O dönemde hayatın kollarına doğru atıldığını düşünüyordu, ama çoktan limana demirlemişti.

İç karartıcı bir gıcırtı sesi onu hayallerinden uyandırdı: Tabutu indiriyorlardı. Yaklaştı. Cilalı kapak karanlığın içine sallandırılıyordu: Loïc hâlâ kavrayamıyordu. Cenaze töreniyle en ufak ayrıntısına kadar ilgilenmişti ve bu da onu tuhaf bir şekilde işin özünden uzaklaştırmıştı. Ailesinin değerli yardımı da unutulmamalıydı: Annesinin komaşı, ağabeyinin komando görevleri...

Şu an için, bu ahşap kutu sadece lojistik sorunlarıyla eşanlamlıydı. Bugün bile tabutu mezarlığa kadar götürmek için gönüllüler aramak zorunda kalmıştı – evleriyle ilgilenen Kuzey Adası'ndan Bréhatin'den emektar Mahé ile birkaç sağlam adam. Tabutu kasabanın dar sokaklarında –ve elbette yağmurun altında– omuzlarında taşımışlardı. *Demek her şey bitti.*

– Birkaç kelime söylemek ister misiniz?

Rahip Erwan'a sormuştu – Loïc ile Gaëlle bir şey söylemeyeceklerini daha önce belirtmişlerdi. Ağabey geçirdiği kötü günlerin verdiği suratsızlıkla kafasını hayır anlamında salladı. En ufak bir veda hareketinde bulunmadan herkes mezarın başından ayrıldı. Loïc herkesin tabutun üstüne şefkatçiçeği atmasını –bir fidanlıktan almıştı– öngörmüştü, ama Erwan buna karşı çıkmıştı: "Duygusallığa gerek yok." Ardından da tartışma çıkmıştı. Her zamanki gibi küçük kardeş boyun eğmişti. Ayrıca Morvan mezarının üstüne çiçek ister miydi? *Kesinlikle istemezdi.*

Mezarcılar göründü. Çukuru kapattılar. Diğerleri ne düşünüyordu? Kuşkusuz onlar da aynı durumdaydılar. Bilinç kaybı yaşıyorlardı; hissettikleri sadece rüzgâr, sıkıntı, boşluktu. Gözyaşları daha sonra gelecekti. *Ya da gelmeyecekti.*

Loïc özellikle kız kardeşini izliyordu. Bugün bütün pırıltısını kaybetmişti. Kirli çamaşırların hüznünü hatırlatan gri bir teni vardı, eskiden bir buz parçası kadar açık renk olan gözleri kararmıştı. Her zaman yontulmuş birer elması andıran gözbebekleri ıslanmıştı. Gözyaşı değildi, hayır, nemli gözlerle bir kadere boyun eğişti. Ama yüzü hâlâ çekiciliğini koruyordu: Yüz hatları süzüldükçe dokunaklı bir hal almıştı. Ne düşündüğünü, ne hissetti-

ğini bilmek imkânsızdı ve Loïc böyle bir riske girmeyi istemiyordu. Karın altında gizli bir kurt kapanı olabilirdi.

Erwan için, bu çok daha basitti. Üniforması yoktu ama aklı oradaydı. Siyah palto, ölü gömücü kıyafeti. Cinayet mahallerinin giysisi. Militer bir ruhu yoktu ama koşullar onu yetenek sahasının dışına ittiğinde –mesela duygularını ifade etmek zorunda kaldığında– hemen zırhına bürünür ve hiç tepki vermezdi. Bu tutumu, bu ifadesi herhangi bir resmi tören için uygun olabilirdi. Standart ve kişiliksiz bir tür ölüler anıtı. Bununla birlikte, Loïc'in gözünün önüne başka bir imge geldi: Yağmur altında dimdik duran ağabeyi, ailedeki parçalanmaları kendine çekip toprağa ileten bir paratonerdi.

– Gidelim mi?

Loïc silkindi: Gaëlle yanında duruyordu; beresi, onun üzerine geçirdiği kapüşonu alnında bir çifte taç oluşturmuştu. Loïc çevresine bakındı: Mezarcılar gitmiş, mezar taşı yerine oturtulmuştu, mezarlıkta kimse kalmamıştı. Her şeye karşın başarmışlardı: Ailenin muteber üç ferdi dışında, ünlü Grégoire Morvan'ın cenaze töreninde kimse yoktu. İhtiyar olsaydı "Cehenneme kadar yolları var!" derdi.

Mezar taşına bunu yazdırmalıydılar.

İki erkek kardeş ve kız kardeşleri bisikletle Bréhat Takımadaları'nı dolaşıyordu; ada bu zahmete değerdi. Kuzey Adası'na geçmek için Ar Prat Köprüsü'ne kadar gittiler, sonra batıdaki Rosédo noktasına kadar Corderie Körfezi boyunca ilerlediler. Hiç konuşmadan pedal çeviriyorlar, ilerleyen gecenin içinde sadece tekerleklerin sesi yankılanıyordu. Uzakta, öfkeyle kıyıya vurarak çatlayan dalgaların sesi duyuluyordu.

Akdeniz bitki örtüsü ve dirsek dirseğe evleriyle Güney Adası'ndan sonra, el değmemiş fundalığa, hazır olda beklenmiş gibi duran granit bloklara, sadece eğreltiotlarının bulunduğu ışıltılı ovaya kavuştular. Denizden esen sert rüzgârları ve dişleri takırdatan soğuğuyla bu ıssız ve yabanıl bölge Gaëlle'in en sevdiği yerdi.

Gezinti –kıyı boyunca üç kilometre hiç de fena değildi– onları kızıştırmıştı. Baba evine döndüklerinde ekolojik müzeden fırlamış gibi duran, tam bir Bröton yaşlı Mahé üzgün bir yüz ifadesiyle onları karşılamıştı. O bile, evin emektarı, mezarlıkta kalma cesaretini gösterememişti.

Adam şömineyi yakmıştı; şömine eve rüstik bir hava katıyordu, ama içerisi kesinlikle öyle döşenmemişti. Grégoire köy hayatından hiç hoşlanmıyordu, evi Amerikan mutfağı ve son sistem elektrikli aletleriyle bir Paris loftu gibi donatmıştı. Herkes bundan dolayı ona minnet duyuyordu: Evin hiçbir köşesinde ne küf ne de güherçile kokusu vardı, ne soğuk hava akımı ne de nemli çarşaflar. Şehirli yaşamın bütün gerekliliklerine titizlikle riayet edilmişti: Sıcak ve kuru.

Dekorasyon kısmına gelince, Morvan bu kez Bröton sadeliğini ön plana çıkarmıştı: Boyalı ahşap bölmeler, duvarlarda eski tablolar ile adanın havadan çekilmiş fotoğrafları, açık denizleri ve korsanları çağrıştıran bir sürü biblo. Gaëlle bunlara artık en

ufak bir ilgi göstermiyordu – çocukluğu bu birbirinin aynısı aptalca şeyler arasında geçmişti. Ama bunun altında çok daha dokunaklı bir şey yatıyordu: Köklerinin denizcilere dayandığına inandırmak için babasının gösterdiği bitmez tükenmez gayreti – kıçtan takma Boston Whaler'ini kullandığı zamanlarda kendini usta denizci göstermesi gibi.

Sıcak bir duş yaptıktan sonra Gaëlle, salonda, içinde kemik gibi çıtırdayan odunların yandığı şöminenin karşısındaki bir koltuğa oturdu. Sakinleşmek niyetindeydi, ama ağabeyleri mutfakta yeniden tartışmaya başlamışlardı. Bu sefer sebep evin satışıydı. Fazla saldırgan olmayan bir tavırla Erwan mümkün olduğunca hızlı bir şekilde bu "mavi panjurlu boktan evi" elden çıkarılmasını istediğini söylerken Loïc, Milla ile Lorenzo'nun yaz tatillerini burada geçirmekten hoşlandıklarını ifade ediyordu.

– Brötonca öğrenmelerini de istiyor musun?

Gaëlle ayağa kalktı ve sırtına bir yağmurluk geçirdi: Özellikle acılarını yaşamamak için birbirlerine horozlanan iki ağabeyinden gına gelmişti. Kimseye haber vermeden evden çıktı ve kendini iyot kokulu lacivert gecede buldu.

Dolunay çıkıyordu ve çivit mavisi gökyüzünde siyah çamların tırtıklı profilleri seçiliyordu. Bréhat bu açıdan bakıldığında Japonya'ya özgü bir manzarayı çağrıştırıyordu. Henüz görmüyordu ama denizin çekildiğini hissediyordu. Evin arkasındaki küçük koydan çoktan iyot ve yosun kokuları yayılmaya başlamıştı. Dalgalar küçük kahkahalarla geri çekiliyordu.

Bahçeyi geçti, ayakları istiridye ağlarına ve yengeç sepetlerine takıldı (İhtiyar balıkçılık da yapıyordu), küçük tepeye tırmandı, sonra ıslak kumlar ve ayın altında yer yer harelenen su birikintilerinden oluşan bu büyük gösteriye baktı. Denizin çekilmesi sadece çocukların hoşuna giderdi – yalınayak balık avlamak için en ideal zaman. Ama o, hâlâ seviyordu: Tabanda kalmış yosunlarıyla, kocaman gelgit düzlükleriyle canlı canlı derisi yüzülmüş bir suratı andıran bu manzara hoşuna gidiyordu. Denizin, kıyıyla hüzünlü birleşmelerinden geriye sadece ıslak tahta parçaları bırakıp reverans yaparak çekildiği bu saatleri seviyordu.

Tepede yüksek bir yere oturdu ve bir sigara sardı, bu ona yine Audrey'yi ve onun korkunç ölümünü hatırlattı. Hemen ardından, kendini İsviçre'deki otel odasında o üç herifi öldürürken gördü. Tüm bunlar ona son derece gerçek dışı –ve saçma– geliyordu. Uçurumun kıyısında bu kadar kandan sonra boşluk dışında geriye ne kalıyordu?

Sigarasını yaktı ve hemen sıkıldı. Hep sosyopatlık sınırındaki bir mizantrop gibi davranıyordu, ama yalnız kaldığı anda sıkılıyordu, özellikle de doğada. Ayağa kalktı ve âdet yerini bulsun diye küçük koyun çevresinde tur attı, sonra rüzgârda dalgalanan çam ağaçları boyunca yürüdü. En tuhaf olanı da sessizlikti: Deniz uzaklaşıyor, geriye sadece taşlar kalıyordu. Sigarasını attı ve eve dönmeye karar verdi; sadece sıkıldığı için değil, korktuğu için de eve dönüyordu.

Eve girdiğinde iki ağabeyi sofrayı kurarken Mahé mutfakta uğraşıyordu. Sıcak bir çay almak için Gaëlle mutfağa gitti; termosta her zaman çay olurdu. Yaşlı Bröton eviyenin içinde gerçek bir katliama girişmişti: İstiridyeler, denizçakıları, kabukları açılmış halde eviyenin dibinde dururken, o yengeçlerin kabuklarını kırmakla meşguldü.

– Eğer deniz ürünü yemek istemezseniz, dedi yengecin sularını her yere sıçratarak, kan sosisi de aldım.

Gaëlle çay almaktan vazgeçti ve kusmak için, giriş katında, odasının hemen yanındaki banyoya koştu. Ağzını çalkaladı. Safra hâlâ gırtlağını yakıyordu ve bağırsaklarının cidarı sanki asetonla temizlenmiş gibiydi; ama kendini hafiflemiş, boşalmış ve huzurlu hissediyordu. Aynada kendine baktı: Yüz hatları gevşemiş, rahatlamıştı. Bir anoreksik tek bir şey isterdi: Soyutlaşmak, çocuk kitaplarındaki minik periler gibi bir yağmur damlasının üstünde uçmak.

Akşam yemeği iç karartıcıydı. Ağabeyleri hâlâ surat asıyordu ve Gaëlle arabuluculuk yapmak istemiyordu. Ara sıra yapılan bütün konuşmalar tekneler üstüne dönüyordu: Mahé Boston'u çıkarmıştı, neden çıkarmış olabileceğini düşünüyorlardı, Loïc kışın yaşanan mekanik sorunlardan bahsediyor, Erwan tek hecelik kelimelerle cevap veriyor, Gaëlle hiçbir şey anlanuyordu.

Gaëlle yemek sonrası artık yatmaya gideceklerini düşünüp masadan kalkmaya hazırlanırken Erwan lanet okur gibi bir ses tonuyla emretti:

– Salona geçelim, sizinle konuşmam gerekiyor.

Gaëlle dudaklarını ısırdı, Loïc homurdandı. Erwan kuşkusuz miras olayını gündeme getirecekti: İsviçre bankalarındaki para, karanlık şirketlerdeki hisseler, sert kayaların içinde açılmış maden ocaklarındaki paylar –en zoru da bu maden ocaklarının bulunduğu bölgelerin adlarını telaffuz etmekti–, hepsi yasadışı yollarla ve entrikayla elde edilmişti. Ayrıca Morvan arkasında para

kadar düşman da bırakmıştı; bu baba mirasını almak için mücadele etmek gerekecekti.

Oysa, bu konuda hep mutabık kalmışlardı: Bu paraya dokunmak söz konusu olamazdı. İçlerinden hiçbiri bir hayvanın sırtında asalak gibi yaşamayı istemiyordu: Ölmüş ve lanetlemiş bir hayvanın sırtında. Ama Gaëlle bu akşam, kendini eskisi kadar kararlı hissetmiyordu. Akşam yemeğinden önce oturduğu koltuğa yerleşti. Şimdilik tüm yapabileceği, ateşin yanında kedi gibi mır mır etmek ve dinlemekti.

Birden içini başka bir korku kapladı: Maggie'nin komasından mı bahsedilecekti? Onu makineden çıkarmaktan mı? Yoksa makineye bağlı kalmasından mı? Böyle bir ikilem herkesin görüşünü söylemesini gerektiriyordu, bu da onun gücünü aşan bir şeydi. Mezarlıkta bu melodramdan kaçınmışlardı. Bu akşam burada konuşmak doğru muydu?

Elbette Erwan tatlı olarak onlara başka bir şey hazırlamıştı:

– Afrika'ya neden gittiğimi hiçbir zaman bilmediniz.

Gaëlle bir anda bu defin olayının sadece bir formalite olduğunu anladı; asıl şimdi allak bullak olacaklardı. Şöminenin yanında ayakta duran ağabeyi, içinde gerçeklerin yandığı büyük bir kazanı besler gibi ocağa odunları doldurarak, tekdüze, neredeyse kendine ait olmayan bir sesle konuşmaya başladı.

Yağmur damlalarının ve yanan odun çıtırtılarının böldüğü bir sessizlik içinde, iki saat boyunca Erwan onlara babalarının kökeniyle ilgili tuhaf hikâyeyi anlattı. Kuşkusuz herkes Padre'nin Bröton kökeninden ve Birinci Cumhuriyet'e karşı ayaklanmış kral yanlısı bir hanedanın mirasçısı olduğundan hep şüphe etmişti, ama kimse Özgürlük Hareketi tarafından saçları kazınmış bir kadın, eve hapsedilmiş bir çocuk, Kleiner Bastard'ının yanında ölüp çürümüş, öz oğluna cinsel istismarda bulunan, alnına gamalı haç kazılı sapık ve ahlaksız bir anne beklemiyordu.

Gaëlle altüst olmuştu; babasını hiç anlamamış –hatta gerçek konusunda hiç şüphe etmemiş– olmanın üzüntüsü ile ondan hep şikâyet etmiş olmanın utancı arasında kalmıştı; babasının o biricik kızının yüreği parçalanmıştı. Aynı zamanda da ona hiçbir şey söylememiş olan İhtiyar'a, Afrika'dan döner dönmez gerçeği onlara anlatmamış olan ağabeyine –en azından bunları bilerek babasını toprağa verecekti– kızıyordu.

Loïc tepki vermeden dinliyordu. Aslında her zamanki haliydi; aile toplantılarında, köşesinde uyuklayacak derecede sessiz kalırdı. Bununla birlikte, bu akşam Gaëlle bir şeyden emindi: Loïc

uyumuyordu. Onun, odanın ortasında şimşek çaktıracak bir fırtına gibi gergin olduğunu hissediyordu.

Erwan ikinci olaya geçti. Lontano, 1969. Bu da olabilecek en çılgınca hikâyeydi. Çivi Adam, Gaëlle tanıyordu. Ve onun Katanga'daki madenci kentinde saçtığı dehşeti. Gerçek çok daha karmaşıktı. Yedinci kurban, Cathy Fontana, babalarının sevgilisi, Çivi Adam tarafından değil, bizzat Morvan tarafından öldürülmüştü. En azından işe Morvan başlamış ve Maggie ile De Perneke adındaki karanlık bir psikiyatr tarafından tamamlanmıştı. O sırada Gaëlle kalkmak istedi, ama hâlâ ayakta duran Erwan, "Yerinden kımıldama" dercesine bir hareket yaptı.

Erwan tam bir kâbustan –öz annelerinin masum bir hemşireye işkence ettiği makyaj seansından– melodrama geçti. Cathy Fontana'nın kimsenin bilmediği bir çocuğu vardı. Bu çocuk Morvan'dandı. Bu çocuk Erwan'dı.

Bu kez Gaëlle sıçrayarak koltuğundan kalktı.

– Otur oturduğun yerde!

– Hayır. Benim için bu kadar yeter.

– Hikâyenin devamını bilmek istemiyor musun?

– Devamı mı, hepimiz onu yaşadık, sersem.

Gaëlle odasına gitti ve ışığı yakmadan kendini yatağa attı. Hayır, sadece gelecek değil, artık geçmiş de yoktu. Her şey sahteydi, güdüktü, aldatmacaydı. Boşuna bağnaz bir alçağın kızı değildi. Hayatları tamamen bir yalandı.

Kendini boğmak ister gibi yüzünü yastığın içine gömdü. Yatak örtüsünün üstünde büzülmüş halde yatıyordu; ağlama krizi modunda olduğunu fark etti, bunun bir sonraki aşaması da derin bir uykuydu. Ama hayır: Ne gözyaşlarından eser vardı ne de en ufak bir yorgunluktan. Sadece çok büyük bir ıstırap yaşıyordu, çok içtikten sonra yatmış ve çevresindeki her şey bir anda dönmeye başlamış biri gibi şiddetli bir mide bulantısı hissediyordu. Burada sallanan zemin değil, kendi hayatıydı. Zaten kırılgan olan bütün dayanak noktaları altüst olmuştu. Ağabeyi, gerçek anlamda ağabeyi değildi. Babası bir kurbandı. Annesi ise bir katil...

Rahatsız edici baş dönmesinden kurtulmak için gözlerini sımsıkı yumdu. Ruhunun derinliklerinde, sadece büyük bir uçurum, bir çöl kuraklığı vardı. Uçurumun dibi de yoktu, çölün suyu da. Sadece sonsuza kadar devam edecek kupkuru bir düşüş söz konusuydu. Başı yastığına gömülü, ses telleri yırtılana kadar bağırdı.

Ömür boyu hapse mahkûmdu ve cezası affedilmeyecekti.

Bir çarpma sesiyle sıçrayarak uyandı.

Erwan bir an nerede olduğunu, hatta *kim* olduğunu bilemedi. Sonra her şeyi hatırladı: Cenaze, Bréhat'daki ev, ateşin etrafındaki konuşma. Ama bütün öğeler hâlâ flu, bölük pörçük ve düzensizdi.

Saatine baktı: 6.40. Rüya görmeden ve hiçbir şey düşünmeden deliksiz uyumuştu. Şimdi soğuğu hissediyordu ve rüzgâr pencere pervazlarından usul usul üflüyordu.

Yeni bir çarpma sesi daha duydu.

Giriş katındaki panjurlardan biri olmalıydı. Kalkmaya karar verdi – huysuzluk eden panjur kanadını kapatmaktan çok kendine bir kahve hazırlamak için. Her halükârda, tekrardan uyuyamayacaktı. Yatağında oturdu ve yüzünü ovuşturdu. Burun derinliklerinde hâlâ is kokusu vardı ve boğazı çok konuşmaktan tahriş olmuştu. Onlara her şeyi anlatmakla iyi mi etmişti?

Başucundaki komodinden cep telefonunu aldı ve fener konumuna getirdi. Timberlandlarını buldu ve cep telefonu dişlerinin arasında, bağcıklarını bağlamadan ayağına geçirdi. Koridora çıktığında, dışarıda her şeyin sakin olduğunu fark etti. Ne fırtına ne de yağmur vardı; Bretanya'da hiç görülmeyecek kadar bir sessizlik hâkimdi, kırmızı kıyılar bile sanki insanın soluklanması için uyukluyordu.

Ama yine de panjur kanadı çarpmaya devam ediyordu. Anlaşılmaz bir şekilde hem beynine kadar ulaşan hem de midesini ağrıtan bir korku tüm bedenini sardı. Merdivenden indi. Karanlığın içinde, beyaz boyalı ahşap kaplama duvarlarda deniz manzaralı resimler ve hayaleti andıran fotoğraflar göze çarpıyordu.

Tekrardan bir gürültü duyuldu. Bir patlama kadar güçlüydü. Salondan veya mutfaktan mı geliyordu? Hayır: Oralardaki bütün

panjurlar kapalıydı. Sol tarafındaki giriş kapısının aralık olduğunu fark etti. Yeniden korkuya kapıldı. Yatmadan önce bizzat kendisi kilitlemişti. Loïc? Aklına onun uykusuzluk ve yoksunluk sorunları geldi.

Kapıya doğru ilerledi: Dikkati çeken bir şey yoktu. Bir süre dışarıdaki manzarayı seyretti. Gece, evin içinden daha aydınlıktı. İkiye kesilmiş bir limon kadar sarı olan ayın altında, fundalık ışıldayan bir manzara arz ediyordu. Gece, yağmuru ve bulutları süpürerek temizlik yapmıştı; milyonlarca yıldızla dolu gökyüzü çivit mavisi bir fayansı andırıyordu. Uzakta, bu ışığın altında beyaz mermer blokları çağrıştıran kayaların ilerisinde, düz ve parlak bir deniz alabildiğince uzanıyordu.

Erwan kapıyı kilitledi, üşümüştü ve yeniden mutfağa döndü. Işığı yakacaktı ki, yeniden bir çarpma sesi duydu. *Fuck.* Geri döndü, kız kardeşinin oda kapısının açık olduğunu fark etti. Gün ağarırken dışarı mı çıkmıştı?

– Gaëlle, diye seslendi fısıltıyla.

Cep telefonunu hâlâ fener gibi kullanıyordu, ama yere doğru tutmuştu.

– Gaëlle?

Odaya girince, açık pencerenin mavi çerçevesini gördü. Yavaşça telefonun ışığını yukarı kaldırdı: Gaëlle yatağında yoktu. Kurulmuş bir makine gibi, ışığı yatağın çevresinde gezdirdi sonra...

Öylece kaldı. Kalbi atmıyordu. Kanı donmuştu. Beyni bile en ufak bir şey düşünmeyi reddediyordu. Gördüğü en son şey Erwan'ı tamamen bloke etmişti.

Gaëlle ölmüştü.

Yatağın dibinde yatan bedenine bir kez bakması yeterli olmuştu. Yirmi yıldan beri cesetlerle haşır neşirdi, o nedenle bu konuda herhangi bir kuşkusu yoktu. Işığı Gaëlle'in bedenine doğru tutmak zorunda kaldı. Gaëlle yatağa çapraz olarak duruyordu, başı banyo kapısına doğru dönüktü. Pozisyon olarak Louveciennes'deki Audrey'nin pozisyonuna benziyordu –avuçlar açıktı, kollar dirsekten yukarı dik açıyla kıvrılmıştı– ama bütün vücudu bu hızlı ölümün etkisiyle geriye doğru kavislenmişti.

Boğazı kesilmişti. Gırtlağa inen net bir Opinel bıçağının darbesi bir veya daha fazla karotis arterini kesmiş, kalbi kız kardeşinin bütün hayatını yer karolarının üstüne boşaltmıştı. Vücudu, çini mürekkebi gibi parlak, ölümcül bir haleyi andıran bir kan birikintisinin içindeydi.

Geç de olsa, Erwan bağırmamak için elini ısırmakta olduğunu

fark etti – Loïc'i uyandırmak istemiyordu. Şimdi değil. Hemen değil. *Biraz daha incele.*

Katil bir avcı ustalığıyla çok hızlı çalışmıştı. Gövdeyi soyduktan sonra, kendinden emin bir hareketle karnın ortasında otuz santimetrelik dikey kesi oluşturmuş ve yarayı kenarlarını kanırtarak genişletmişti. Aslında, kan ve bağırsakların arasını karıştırıp altüst etmişti – bunu neden yapmıştı? İçine bir şey yerleştirmek için mi? Korkudan arınma ritüeli için mi? Organları almak için mi?

– Ne oluyor?

Loïc arkasında duruyordu. Erwan ışığı indirdi ve kapıya doğru gitti.

– Yaklaşma!

Loïc ağabeyini itti. Dolunay cesedi görmek için yeterliydi, ama o Erwan'ın elinden telefonu kaptı ve cesede doğrulttu. Işık demeti birkaç saniye titredi, sonra kayboldu: Loïc dizlerinin üstüne çökmüştü.

Şimdi. Erwan şu anda, ne yapması gerektiğini biliyordu. O bir polisti. O bir dedektifti. Yeni parmak izleri bırakmamak için elektrik düğmesine giysisinin koluyla bastı. Ceset ışıkla birlikte iyice ortaya çıktı. Loïc ulur gibi bağırdı, *bunu* görmemek için başını ellerinin arasına almıştı.

Katilin beyaz duvara Gaëlle'in kanıyla yazdığı yazıyı gördü.

İKİ KİŞİ DAHA KALDI

Bu kırmızı harfler onlara yönelikti: Kardeşlere, lanetlilere, yaşamak için hiçbir nedenleri kalmamış olan onlara. *İntikam alma dışında.*

"Siz onu bulmayı düşünüyorsunuz, ama asıl o sizin peşinizde..." demişti Lassay. Erwan bu uyarıyı yeterince ciddiye almamıştı. Pharabot'yu, ilk fırsatta öldürülecek kovalanan bir hayvan olarak düşünmüştü. Bir kez daha yanılmıştı.

Asıl kovalanan kendisiydi. Kendisi ve ailesinden geriye kim kaldıysa.

Şimdiye döndü, mesleği gerisini hallederdi. Harfler sıvanın üstünde parlıyordu, yerdeki kan kurumamıştı: Pislik herif buradan ayrılalı en fazla birkaç dakika olmuştu.

– Silahını yanında getirdin mi? diye sordu, hâlâ dizlerinin üstünde duran Loïc'e.

– Ne... ne dedin?

– Satın aldığın 9 mm'liği getirdin mi diye soruyorum.

Erwan gözlerini iğrenç yazıdan ayırmıyordu. Katil iyi bilgi toplamıştı – Maggie'nin çoktan öte tarafın yolunu tutmuş olduğunu düşünüyor olmalıydı.

– Odamda.

– Yukarı çıkıp al; dışarıda buluşalım. Onu geberteceğiz.

Loïc odaya çıkarken o pencerenin dışındaki zemini kontrol etti (mutfaktaki çekmeceden büyük bir el feneri almıştı). *Lanet herifte en ufak bir iz bile yok.* Toprak donmuştu, bir kutup toprağından daha sertti.

– Dinle! diye bağırdı Loïc.

Erwan kulak kabarttı ve sanki bir buz tabakasının arasındaymış gibi, bir motorun homurtusunu duydu. Aşağılık herif teknesiyle adayı terk ediyordu. Tek kelime etmeden, iki kardeş Rosédo noktasına doğru atıldılar. Birkaç saniye boyunca koştular ve güneydoğu kıyısındaki deniz fenerinin dibine ulaştılar.

Yıldızlı gökyüzünün altında köpükler çıkararak uzaklaşan bir Zodyak gördüler.

– Kaçırdık, diye mırıldandı Loïc.

Erwan, Grégoire'ın Boston Whaler'ini hatırladı, ama teknenin suya indirilmesi en az on dakika sürerdi, bu da eğer katil Arcouest Burnu'ndan karaya çıkmaya karar verdiyse oldukça uzun bir süre demekti.

Bu düşünceler içinde başını kaldırıp baktı, ancak hiçbir şey görmedi: Zodyak dolunayın altında gözden kaybolmuştu; bu da herifin Güney Adası'na değil, tamamen batıya yöneldiğini gösteriyordu.

– Adi götveren, diye fısıldadı Erwan. Yuvasına, Charcot'ya dönüyor.

Bu düşünce aklına başka bir fikir getirdi. Cebinden cep telefonunu çıkardı. Mücadeleyi bırakmadan önce son bir girişimde daha bulunmak istiyordu.

Saat sabahın yedisi olmuştu: Askerlerde kahvaltı saatiydi. Kaerveec'in K76'nın numarasını tuşladı. Kısaca telefonu açan nöbetçi onbaşıya durumu açıkladı ve sihirli ismi telaffuz etti: Bruno Grace.

Sonunda, "İlerle ya da Öl" teğmen, üçüncü yılında da döneminin en umut vaat eden askeri telefona geldi.

– Benim, Erwan Morvan.

Kısa bir sessizliğin ardından, hayranlık ile ironi arası bir ıslık sesi duyuldu.

– Ooo, eski dost.

Her şeye rağmen, yaşadığı derin acıyı unutarak Erwan gülümsedi: Kaerverec'teki banyoda onu sabolarla öldürmeye kalkışmış pislik karşısındaydı. Hayatı haki, ölümü üç renkli Fransız bayrağı olarak gören tam bir asker. Omuzları altın sırmalı birkaç rütbeyle süslü gerçek bir ölüm makinesi.

– Rövanş maçı için mi arıyorsun?

– Sana bir tepsi içinde Wissa Sawiris'in katilini sunuyorum.

– Benimle dalga mı geçiyorsun?

– Di Greco'yu intihara sürüklemiş adam.

Çok uzun süren yeni bir sessizlik oldu. Erwan şüpheye düştü. Telefonun ekranına baktı: Hat kesilmemişti.

– Kim? diye sordu, sonunda asker.

– Anlatması çok uzun sürer. Yarısını eylülden bu yana işlediği yirmi kadar cinayetin sorumlusu bir kaçık.

– Bunu neden kendin halletmiyorsun?

– Amirlerim beni görevden aldı.

Gorce bir kahkaha patlattı.

– Anlaşılan, bütün imkânlarıyla seni durdurmaya çalıştıklarını söylemek istiyorsun!

– Doğru.

– Peki, sana neden yardım edeyim?

– Çünkü herif senin üssünden birkaç kilometre uzakta.

– Tam olarak nerede?

– Önce bizi almaya gel. Bréhat'da Rosédo deniz fenerinin dibindeyiz.

– "Biz" derken?

– Erkek kardeşim ve ben.

Yeniden güldü. Eğer Gorce karşısında olsaydı, hiç kuşkusuz ona bir yumruk patlatırdı, ama mesafe en kötüsünün olmasından onu koruyordu ve –belki de– bir anlaşma zemini bulmayı sağlıyordu.

– Çaylakların kıçını temizleyecek yaşı geçtim.

Erwan küfretmemek için dudaklarını ısırdı. Dolunayın altında manzara bir analog fotoğrafın negatifine benziyordu. Kara hareleniyor, deniz titreşiyordu. Rüzgâr insanın vücuduna işliyordu. Tüm bedeni asit etkisi yaratan bir üzüntüyle yanıyordu.

– Gorce, herif az önce kız kardeşimi öldürdü. Bréhat'daki baba evimizde. Bir Zodyak'a atlayarak son anda elimizden kaçtı. Şu anda Locquirec'e doğru gittiğini düşünüyorum. Charcot TAHÜ'süne ulaşmaya çalışacak.

– Yaratık fabrikasına mı? diye sordu teğmen, sıkıntılı bir ses tonuyla.

– Oradan geliyordu. Yaratıldığı yer de... orası.

Gorce yeniden anlaşılır ve sert bir ses tonuyla konuştu – bayrağın altında sabah yoklamasını alırken kullandığı ses tonuyla:

– Şanslısın demek istemiyorum ama elimizde eğitim manevralarında kullandığımız bir Super Puma var. Bana borçlanıyorsun, ahmak. Borcuna sadık olanın düşmanı da sadıktır.

Helikopterin palalarının gürültüsü sinirlerini bozuyordu. Çıplak duvarları, metal zemini, orta bölümde yer alan ve emniyet kemerleriyle donatılmış oturma sırasıyla kabinin babasının öldürüldüğü, VIP yolcular için deri koltuğu olan Cessna'yla hiç alakası yoktu. Helikopter yaklaşık on iki asker alabilirdi ama içeride önde oturan iki pilotla birlikte, sadece sırt sırta oturmuş, tam teçhizatlı, savaşmaya hazır sekiz asker vardı.

Erwan, Gorce'un bu koca helikopteri (bir AS332 Super Puma) üstlerinin gözünün önünde nasıl havalandırdığım bilmiyordu, ama bunun için Tanrı'ya şükretmesi gerekiyordu. Ve adamların bu kadar çabuk gelmiş olmasına – telefon görüşmesi ile helikopterin Boston'un üzerinde belirmesi arasında geçen süre yirmi dakika bile değildi.

Eğer öngörüleri doğru çıkarsa, Pharabot'yu denizde veya karada TAHÜ'ye varmadan yakalamaları mümkündü.

Loïc Zodyak'ın modelinden ve motorunun gücünden tam olarak emin değildi, ama kaçağın elli kilometre kadar yol gidecekti, bu da en az bir saat demekti. Bu durumda onların da herifin yerini belirlemek ve onu öldürmek için yarım saatten az zamanları kalmıştı – görevin nihai hedefi konusunda herkes hemfikirdi. Pharabot'yu yakalamak ve son günlerini sıcak bir akıl hastanesinde ılık çorbasını içerek ve TV seyrederek geçirmesine izin vermek söz konusu değildi. Lombozun ardından kıyıyı dikkatle inceleyen Gorce dürbünlerini bıraktı ve gelip Erwan'ın yanma oturdu, kaskının mikrofonlu kulaklığını geriye doğru çekti ve bağırdı:

– Burada gördüğün adamlar dönemlerinin en iyi pilotları. Karada da canımı teslim edebileceğim en güvenilir savaşçılar. Benim için kollarını feda ederler.

– Aynen öngörüldüğü gibi, değil mi?

Bu, *no limit* programını ve Gorce'un adamlarından istediği kendi kendilerini kesmelerini ima eden provokasyon cümlesi ağzından kaçmıştı.

– Aptallıklarına yeniden başlama! diye bağırdı teğmen, gözlem mevkiine geri dönerken.

Erwan sessizce boyun eğdi. Aslında, kurnazları oynamanın zamanı değildi. Loïc'le birlikte ev sahipleri gibi giyinmişlerdi: Sututmaz ve yanmaz kumaştan, gerilla tipi asker ceketi ve pantolonu, taktik saldırı yeleği, telsiz alıcı-verici kulaklığı... Sadece temel malzemeleri eksikti: 5.56 x 45 mm'lik dürbünlü FAMAS F1 tüfeği ve 9 x 19 mm'lik yarı otomatik HK USP Para tabanca. Gorce bu konuda hiçbir şey duymak istememişti: Morvan'lar çatışmaya katılabilirlerdi ama geride durmak zorundaydılar. Eğer hayvanla karşılaşırlarsa sadece havlayacaklardı, yani telsizle diğerlerine haber vereceklerdi. Tüm bunlar halihazırda hiç de fena değildi – ve mucizevi bir gerçek olduğu da söylenebilirdi.

Bréhat ile Locquirec arasındaki mesafenin üçte ikisini kat etmişler ve Yedi Adalar Doğal Rezervi'ni geride bırakıyorlardı, görünürde hâlâ Pharabot'nunkine benzer bir tekne yoktu. Kuşku: Katil doğuya, Saint-Brieuc Körfezi'ne doğru kaçmış olabilir miydi? Bu durumda, kesin olarak ters istikamete gidiyorlardı.

– Lannion Körfezi'ne yaklaşıyoruz! diye bağırdı Gorce, motorların gürültüsünü bastırmak için. Kıyıya yaklaşacağız ve alçalacağız. Deniz çekilmiş durumda: Senin herif çok uzağa gidemez. Onu gördüğümüzde birkaç el ateş edeceğiz ve yere ineceğiz.

Erwan teğmene karşı büyük bir minnettarlık –ve hayranlık– duyuyordu: İki ay önce onu öldürmeye kalkışmış bu asker, bir telefon üzerine bütün kırgınlıkları bir kenara bırakmıştı. Ondan daha iyi bir partner bulamazdı: Bir askeri lider olarak nitelikleri ve acil durumlarda harekete geçme yeteneği olağanüstüydü.

– Ya onu göremezsek? diye sordu Erwan, kararsızlığının bir yansıması olarak.

– Bir polis için bile bunun anlamı, sen göründüğünden daha salaksın demek.

– Hepsi bu kadar mı?

– Hayır. Ayrıca tahminimizden daha hızlı gitti ve Locquirec çevresinde karaya çıktı demek oluyor. Bu durumda bölgenin üstünden uçacağız ve herifi tepeleyeceğiz.

– Ya TAHÜ'ye ulaşmayı başarırsa?

– Oraya onu bulmaya gideceğiz.

– Rehineleri olsa bile mi?

Gorce kahkahayı patlattı:

– Pislik herifi yakalamak istediğinden emin misin? Emin değilsen hemen geri dönebiliriz.

Erwan oturduğu sıranın üstünde büzüldü. Direnmeyi ve beynine işkence etmeyi bırakmalıydı. En ufak bir soru sormadan maceraya atılan bu savaşçıları örnek almalıydı.

Ayağa kalktı ve lombozların birinden kıyıya bakmaya gitti. Doğmakta olan güneş, kıyı boyunca tamamen ortama uygun haki yansımalar oluşturuyordu. Çamur birikintileriyle kuşatılmış siyah kayalar mazot kalıntılarını çağrıştırıyordu. Laminaryalar, yosunlar ve diğer algler ıslak kuma yayılıyordu.

Erwan, Pharabot'yu siyah kapüşonu ve tabancasıyla bu ıssız ve hüzünlü manzarada koşarken gözünde canlandırdı. Mükemmel bir mezar. Kaç mermisi kalmıştı? Çamaşırhanede ve Zodyak'ta kaç el ateş edilmişti, hatırlaması imkânsızdı.

Pilotun sesi onu yeniden gerçeğe döndürdü:

– Locquirec Burnu'nu geçmek üzereyiz. Hiçbir şey yok...

– Charcot daha uzakta.

– Şimdi botu görmezsek... Kahretsin!

Herkes başını, Gorce'un gözlerini dürbününden ayırmadan, işaret ettiği noktaya çevirdi:

– Botunu terk etmiş...

Erwan dürbünü elinden kaptı ve ucunu otuz derece güneybatıya sabitledi. Orta büyüklükte bir Zodyak, büyük sarı bir şamandıranın yakınındaki bir su birikintisinin içinde duruyordu; GPS burayı "Moulin de la Rive Kumsalı" olarak gösteriyordu. Botun siyah ve parlak yüzeyi, bir fokun yağlı bedenini çağrıştırıyordu.

Kayalarla ve yeşil küçük tepelerle kaplı bir hattın ötesinde bir yol, ardında da tarlalar vardı. Ağaçların arasından çok sayıda gri çatılı beyaz ev ışıldıyordu, hepsinin panjurları kapalıydı. Pharabot'dan iz yoktu. Bir elinde dürbünü, diğerinde konumlarını ve TAHÜ'nün konumunu gösteren bir GPS cihazı bulunan Gorce takımına açıklamalar yapmaya başladı:

– Akıl hastanesine ulaşmak için üç veya dört olasılık var. (İşaretparmağıyla, gri ve yeşil yüzeyler arasında çok net görülen yolları işaret ediyordu.) Kumsala ineceğiz ve ikişerli gruplara ayrılacağız. Karanın üstünde uçmak gereksiz: Herif evlerin bahçelerine, ormana, yol kenarındaki ağaçların altına gizlenebilir. Artık yayanız ve kaplan avı başlıyor.

Super Puma şamandıraların ve plaj bayraklarının arasına inerken Erwan bölgede yaşayan insanların şaşkınlıklarını düşünüyordu.

– Nereye gittiğini ve bizden çok ileride olmadığını biliyoruz. Azami altı veya yedi dakika önde.

– Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun? diye sordu Erwan.

– Gelgit nedeniyle, diye araya girdi Loïc.

– Kardeşin senden daha donanımlı, diye alay etti Gorce, GPS ekranını uzatarak. Bu aletle denizin çekilmesi saniyesi saniyesine hesaplanır. Zodyak işaret noktası olarak alınırsa, onu ne zaman terk etmek zorunda kaldığı tahmin edilebilir.

Erwan çenesini kapattı: Etrafında ondan daha etkili, daha akıllı savaşçılar vardı, Loïc de dahil olmak üzere.

– Koşmaktan ve onu yakalamaktan başka yapılacak bir şey yok, diye devam etti Gorce. İkişerli gruplar halinde peş peşe ilerleyeceğiz. Hedefi ilk görenler diğerlerine haber verecek. Kolay, öyle değil mi?

– Peki, biz?

– Sen dediğimi anlamıyor musun? Kardeşinle birlikte siz de ikili bir ekipsiniz: Pislikle karşılaşma olasılığınızı en aza indirgemek için sizi en uzaktaki yolda bırakacağız. Pisliğin götünün titrediğini görürseniz telsizle haber verin, hemen geliriz.

– O silahlı. Bize de donanım gereki...

– Bir telsiz ve bir GPS Morvan: Alabileceklerin bu kadar. Şüphelini öldürmen için sana ordu silahı vermem söz konusu olamaz.

Biraz daha ısrarcı ol – Loïc pilotların silahını aldığını ona söylemişti. Erwan eğildi ve bakışlarını Gorce'un M16 mermileri kadar sert gözlerine dikti.

– Gorce, bu herifin nasıl biri olduğunu biliyorsun, o...

Beriki konuşmanın sonlandığının bir ifadesi olarak yarı otomatik silahına mermi sürdü.

– Beni çağırdın, ben de geldim. Bundan sonrası bizim işimiz. Salak bir polisin bir askeri operasyona dahil olmasına asla müsaade etmeyeceğim. Bırak bu işi profesyoneller halletsin.

Helikopter alçalıyordu. Manzara iyice netleşiyordu. Kıyıdaki ormanlar. Asfalt yol. Tarlalar ve yazlık evler. Tam bir labirent.

– Geldik, dedi Gorce. Anladığım kadarıyla daha yakından görmek için ineceğiz.

Adamlarına yaptığı anlaşılmaz birtakım işaretler üzerine oturdukları sıra sarsıldı. Askerlerin suratları bir silahın mermi yatağı gibi kapandı. Erwan kardeşine baktı, onun da Richter ölçeği birkaç derece yükselmişe benziyordu.

Savaş başlıyordu. Tabii düşman oradaysa.

Birkaç dakika sonra, Erwan ile Loïc sahil yoluna ulaşmak için ayak bileklerini çakılların üstünde burkarak tepenin yamacını zorlukla tırmanmaya başladılar. Sonunda tek bir arabanın geçmediği asfalt yola ulaştılar, sonra ormanın içine giren patikaya saptılar. Erwan gayriihtiyari kumsala son bir bakış attı, Super Puma, çevresindeki denizden su sütunları havalandırarak homurtuyla çalışmaya devam ediyordu.

Birkaç metre ağaçların altında ilerledikten sonra başka türlü bir denizi andıran fundalığa çıktılar. Buz tutmuş otlar yağ dalgaları gibi yer yer parlıyordu. Granit küçük tepeler yerden resifler gibi fışkırıyordu.

Yeni bir tepenin üstüne vardılar, yüz seksen derecelik bir görüş açıları vardı: Ağaçlar, tarlalar, kapalı evler. Etrafta tek bir insan görünmüyordu. Askerlerden ve Pharabot'dan da hiç iz yoktu. Birbirlerine baktılar, nefes nefese kalmışlardı: Üşümüyorlardı –su geçirmez giysiler sağ olsun– ama şimdiden yorgun düşmüşlerdi.

Tek kelime konuşmadan yeniden yola düştüler. Özellikle ne durdular ne de bir şey düşündüler. Erwan'ın GPS ekranı sıradan bir turistik harita kadar bilgi veriyordu. Gorce ve adamlarının yeri hakkında en ufak bir bilgi yoktu. İzlemeleri gereken yol hakkında da. Sadece Işıklı bir nokta Charcot Enstitüsü'nün yerini gösteriyordu: Hedefin güneydoğusunda, TAHÜ'ye yaklaşık bir kilometre mesafedeydiler.

Erwan bir karar verdi: Patikadan ayrılacaklar ve tarlaların içinden geçeceklerdi, böylece zaman kazanacaklar ve avlarına yetişebileceklerdi. Pharabot enstitüye birkaç yüz metre mesafede olmalıydı. Hiçbir şey söylemeden ekranı Loïc'e gösterdi ve açıklayıcı birkaç işaret yaptı. Ayaklarının altındaki sert otları ezerek koştular.

Bir çamlık. Ölü iğneyapraklara gömülen ayaklarından şimdi hiç ses çıkmıyordu. Ağaçların aralarında hatırı sayılır bir mesafe vardı, ama dallarının oluşturduğu sıkışık dokunun arasından ışık bir örümcek ağında olduğu gibi saçaklanarak sızıyordu. O anda Erwan, pisliğe bulanıp yarı çıplak halde fundalığa bırakılan zavallı çaylakları ve peşlerindeki Gorce ile avcılarını hatırladı. Bugün biraz daha şanslılardı, ayrıca Pharabot'yla karşılaşırlarsa olayın *paintball*'la çözümlenmeyeceği açıktı.

Birden gerçek kafasına dank etti: Gorce onlara yardım etmeyi asla düşünmemişti. İntikam alma düşüncesi hâlâ geçerliydi. Onları silahsız ve desteksiz bir halde bırakmıştı, Erwan'ın Pharabot'yu enstitüye varmadan yakalama isteğinden vazgeçmeyeceğini tahmin ediyordu. Silahlı bir Pharabot tereddüt etmeden onları öldürürdü. Askeri bir stratejist olarak Gorce onları kaderlerine terk etmişti – yani katillerinin ellerine. *İki kişi daha kaldı...*

Ormanın bitiminde manzara tamamen değişti. Önlerinde, dört bir tarafı ağaçlarla çevrili, içinde kendi halinde iri sığırların otladığı yüksek otlarla kaplı bir çayır uzanıyordu. Bu sessizlik hayra alamet değildi: "Buraya kadar iyi başardınız, durun artık" diyen bir davet daha. Dikenli tellerin altından geçti ve emredici bir hareketle Loïc'i durdurdu.

– Sen, sen burada kalıyorsun.

– Ama...

Erwan çitin üstünden ona telsizi verdi.

– Pharabot buralarda bir yerde saklanıyor olabilir. Eğer onun çıktığını görürsen, telsizi kullan. Ben, ben ilerlemeye devam ediyorum.

– Neden yalnız?

– Çünkü o alçağın nerede olduğunu bilmiyoruz. Herhangi bir yerden herhangi bir zamanda fırlayabilir. İkimizin birden hedef olmasına gerek yok. Karşıdaki çite ulaşınca sana işaret vereceğim, sen de yanıma gelirsin.

Loïc yüzünü ekşiterek kabul etti.

– Çamların altında dur ve ben karşı çite doğru yürürken sen çayırın etrafını kolla.

Loïc'in cevabını beklemeden, kardeşini çitin arkasında bırakarak hızla yürüdü. Birkaç adım sonra denizi, kumsalı, kayaları unutmuştu. Fransa'nın ortasında herhangi bir otlakta da olabilirdi. Aynı zamanda bütün tehlikeler de yok olmuşa benziyordu. Öbek öbek bulutlarla kaplı gökyüzünün altında, besili süt inekleriyle çevrili bir halde psikopat bir katilin hedefi olduğu-

na inanmak zordu. Şu an için en büyük risk, ayağının bir tezeğe basmasıydı.

Bununla birlikte, tarlanın ortasına gelince yeniden çok açıkta olduğunu –ve gözetlendiğini– hissederek yavaşladı. Ayrıca ormana ulaşması için yaklaşık iki yüz metre daha vardı. O mesafeden vurulması imkânsızdı.

Mantıken olası bir tehlikeye yaklaşarak, karşısındaki çite doğru yürüdü. Ama aslında Pharabot'yla karşılaşma şansı neydi? Eğer yollarının üstünde piknik yapmaya karar vermediyse, böyle bir şansı yoktu.

Dikenli tele ulaştığında tüm kararlığını kaybetmişti. Çitin altından geçmek için eğildiğinde göğsüne bir mermi isabet etti.

Erwan, tuhaf bir şekilde yere düşmeden kendi etrafında döndü. Gizlenmeye çalıştı, ama ayakta sallanmaktan başka bir şey yapamadı. Tam olarak kim ateş etmişti? Nereden ateş edilmişti? Aklına Gorce ile *sniper* askerleri geldi. Hayır, Gorce değildi: Onun şeref anlayışı karşısındakini bir tavşan gibi avlamaya izin vermezdi.

Dikenli telden destek aldı; soluk almasını engelleyen şiddetli bir acı göğsünü yırtıyordu.

İkinci mermi.

Kendini arkaya attı ve sırtüstü düştü. Patlama güneşin altında yankılanıyordu. Loïc duymuş olmalıydı. Öyleyse? Tek yapabileceği telsizle Gorce'u uyarmak ve beklemekti. Geri dönmeleri kaç dakika sürerdi? İki? Üç? Beş? Yedi? Bu da ölmesi için yeterli bir süreydi.

Erwan vücudunu topladı ve emekleyerek çite doğru ilerledi. Bir direğe tutunarak ormanın sınırına doğru baktı – Pharabot birkaç metre uzakta gizleniyordu, buna emindi. Acı tüm göğsüne yayılıyordu. Hâlâ yarasına bakmamıştı. Daha çok taktik yeleğinin kurşungeçirmez özelliğinin olup olmadığını hatırlamaya çalışıyordu. Sonunda elini göğsüne götürdü. Kumaşın kıvrımları yapış yapış ve ılıktı: Kana bulanmıştı.

Yaprak hışırtılarıyla kafasını kaldırdı. Thierry Pharabot, sağ tarafında, yirmi-otuz metre mesafede ortaya çıkmıştı. Bir kovboy gibi, kolunu, dirseği hafif geride bükük olarak tutuyordu. Ağaçların altından ateş etmişti ve nişancılığı ateşli silahlar konusunda deneyimi olduğunu gösteriyordu – Zaire'deki avcı geçmişinden kalma yetenekler.

Erwan başını gayriihtiyari omuzlarının arasına çekti ve Phara-

bot'yu dikenli tellerin altından geçerken gördü. Bir saniyeden daha kısa bir süre boyunca ringe çıkan bir pankreas güreşçisini düşündü. *Asrın maçı.*

Koluyla karnına bastırarak, sağ böğrünün üstüne kendini bıraktı ve ağır hareketlerle yaklaşan hasmına baktı. Yüzünün yaşlandırma programıyla yaptırdığı robot resimle alakası yoktu. Gözünde, sosyal güvenlik kurumunun verdiklerine benzeyen kocaman gözlükler vardı. Orantısız bir şekilde büyük olan sağ gözü, yuvasından fırlayacakmış gibi duruyordu. Diğeri ise tam tersine, yumruk yemiş gibi yarı kapalıydı. Yüzünde et kalmamış, keskin hatlarıyla inişli çıkışlı bir dağlık bölge oluşmuştu: Sivri elmacıkkemikleri, çukura kaçmış yanaklar, çıkıntılı çene. En kötüsü de dudaklarını çevreleyen o sırıtmaydı ve sapsarı dişlerini ortaya çıkarıyordu.

Bir mermi daha.

Büyücü bu kez kolunu iyice uzatıp ateş etmişti.

Erwan sıçradı, debelenen başı arkaya, nemli otların arasına düştü. *Çayırda ölüm...* Omuzları yerdeydi, artık sayım başlayabilirdi. Bir, iki, üç... Ölmeden önce gökyüzünün sonsuzluğunda boğulmak. Dört, beş, altı... Pisliğin kaç mermisi kalmıştı? Yedi, sekiz, dokuz... Görüş alanına girdi ve silahını Erwan'm yüzüne doğrultarak güneşini kapattı.

Kaç mermin kaldı, bok herif?

Pharabot yeniden tetiğe bastı. Bir klik sesi duyuldu; ya silah tutukluk yapmıştı ya da şarjör boşalmıştı. Sabit gözlerle silahına baktı, sonra uzağa fırlattı; Erwan'ı yakasından tuttu, çite doğru sürükledi. Onu dikenli tellere doğru itti, bir bacağını üstünden aşırdı, homurdanarak en yakındaki direğin en üstteki dikenli telini kopardı. Adamın kuvveti, afallamış haldeki Erwan'ın dikkatini çekti: *Babadook*[13] perişan bir evsize benziyordu, ama iyi kalpli Doktor Lassay'nin verdiği vitaminler ona doğaüstü bir güç kazandırmıştı.

Pharabot tek harekette metal dikenlerle dolu teli Erwan'ın boğazına doladı ve dizini yaralı göğsüne bastırarak olanca gücüyle çekti. Erwan yukarıdan aşağıya bütün vücudunu saran karanlık bir acıdan başka bir şey hissetmiyordu.

Pharabot iki eliyle sımsıkı tuttuğu teli yeniden çekti. Erwan'm can çekişmekte olan bir balık gibi soluğu kesiliyordu: Kanı artık beynine ulaşmıyor, boğazının hizasından dışarı boşalıyordu. Hayatının hızlandırılmış bir film şeridi gibi gözünün önünden geçti-

13. 2014 yılı Avustralya-Kanada ortak yapımı korku filmi *Karabasan*'daki masal kitabının ve bu kitaptaki canavarın adı. (ç.n.)

ğini bile göremeyecekti. Üzerine salyaları akan bu pisliğin suratıyla yetinmek zorundaydı.

Dikenli tel batmaya devam ediyordu. Kollarını oynatmasının imkânı yoktu. Ölümün soğukluğu kemiklerine ulaşıyordu. Kalp atışları yavaşlıyordu. Kalıplaşmış sözler, volkanik kabarcıklar gibi bilincinin yüzeyine çıkıyordu: "Kesici alet glotis hizasında larenksi kesmiş", "Sivri uçlar özofagus ile dış jugular venleri delmiş", "Yara sternokleidomastoit kasların arasında"... kendi otopsi raporu...

Ve birden Pharabot'nun yüzünün yarısı mavi gökyüzü fonunda parçalara ayrıldı. Etler, kemikler ve gözler sabahın parlak ışığında dağıldı. Bir anda boğazım sıkan tel gevşedi. Erwan'ın kafası düştü, çenesi göğsünün üzerindeydi. Son bir gayretle kafasını kaldırdı ve çamların arasından ona doğru koşan Loïc'i net bir şekilde gördü. Daha net olarak gördüğü bir şey daha vardı: Elindeki silah. Askerlerin aslında bulamadığı ve Loïc'in kız kardeşinin katilini öldürmek için gizlice muhafaza ettiği silah.

Erwan kanının son damlalarını harcamamak için artık nefes almamaya çalıştı. *Kolay değildi.* Bir kez daha aklına saçma sapan sözcükler geldi: "Atış menzili", "Merminin aldığı yol", "Dağılan enerji", "Rüzgârın şiddeti" ve anlamlarını unuttuğu daha bir sürü balistik terim. Bu bir yığın parametre, bu mesafeden atılan bir merminin kaderini belirlerdi.

Bunlar Loïc için geçerli değildi.

Ustalığının mucizesi olarak, iki yüz metreden daha uzak bir mesafeden –ve belki de çok daha uzaktan– hedefini vurmayı başarmıştı: Herifin doğrudan beynini patlatmış olması gerçeği merminin maksimum enerjisini koruduğunu ve sapma yapmadan yoluna temiz bir şekilde devam ettiğini gösteriyordu. Loïc kurşunla ve silahla bir anlaşma yapmıştı.

Bayılmadan hemen önce Erwan başının üstünde bir uğultu duydu. Kımıldamaya çalıştı, ama boynundaki dikenli tel kolyesi bütün hareketlerini kısıtlıyor, gözkapakları ağırlaşıyordu. Yine de git gide yavaşlayan, git gide zorlukla duyulmaya başlayan kalp atışlarına rağmen Super Puma'yı tanımıştı.

Yerlerini saptamışlardı. Onlara ulaşmışlardı. Onun hayatını kurtaracaklardı. Kısa süreli bir canlanmayla, Erwan gözlerini açtı ve güneş nedeniyle kırpıştırdı. Güneşin beyaz parlaklığı içinde, bir saniye boyunca gördüğü şeyin ne olduğunu anlamaya çalıştı: Helikopter palalarının rüzgârıyla yatmış otların arasında, Loïc, Pharabot'nun başına diz çökmüş, yüzünden geriye ne kalmışsa, Gaëlle'in adını haykırarak parçalıyordu.

Loïc, Gaëlle'in cenazesinde, Gaëlle de Montparnasse'taki mezar odasında yalnızdı.

Sofia dışında kimseye haber vermemişti. Sofia eşlik etmek istemiş, Loïc reddetmişti. Bu cenaze töreni, dört gün boyunca, önce Brest'te, Cavale Blanche'm morgunda, ardından Paris'teki bir cenaze evinin –babalarını tabuta yerleştirdikleri aynı şirket– frigorifik odasında tek başına sürdürdüğü bir hac yürüyüşüne dönmüştü. Otopsiden sonra, Gaëlle'e eski güzelliğini (Gaëlle'in kafasını tıraş etmemesi için Bröton Adli Tabip Clemente'la kavga etmişti) yeniden kazandırması için Paris'ten en iyi *thanatopracteur*'ü[14] getirtmişti. Ardından bir şapel kadar soğuk ama en azından tütsü kokusunun olmadığı bir odada, onu bizzat kendisi giydirmiş, sonra uçağa kadar götürülmesine nezaret etmişti. Ters yöne bir yolculuk olmuştu, kendisinin düzenlediği babasının cenaze töreniyle birkaç küçük ayrıntı dışında aynı şeyleri yapmıştı.

Pharabot olayından beri Loïc, kâbusunun tutsağı bir uyurgezer gibiydi. Kız kardeşine zarif ve kusursuz bir cenaze töreni yapma hedefine kilitlenmiş, başka hiçbir şey düşünmemiş, bu işle alakalı olmayan bütün düşünceleri kafasından kovmuştu. Kafasını bütün düşüncelere açmak, onun infilak etmesine sebep olmak demekti. Gündüz olduğu gibi gece de bütün yelkenler inik, motor düşük hızda, onu pusuda bekleyen umutsuzluğun ve deliliğin güçlü rüzgârından korkarak, öylece dolanıp durmuştu.

Mucize eseri, Erwan hayatta kalmıştı. Helikopter onu Cavale Blanche'a götürmüştü – o sırada komadaydı. Doktorlar "Daha iyi" demişlerdi. Durumunun gerektirdiği müdahaleler yapılırken, bilin-

14. Fransızca sözcük. Defınden önce güzel görünmesi için ölüyü tahnit eden, kozmetik uygulayan kişi. Bu işlem Hıristiyanlıkta yaygın olarak uygulanır. (ç.n.)

cinin kapalı olması daha iyiydi. Erwan üç mermi yemişti. İlki sol köprücükkemiğine isabet etmiş, dokuları delerek vücuttan çıkmadan önce kürekkemiğinden sekmişti. Bu yara, kalbe çok yakın olmasına rağmen en az ciddi olanıydı. İkinci mermi karından girmiş, on ikinci kaburgaya çarptıktan sonra yön değiştirmiş, sonra da mideye saplanmıştı. Merminin çıkarılması iki saatten fazla sürmüştü. Üçüncü mermi sağ kasığa saplanmış, kasları ve dokuları parçalanuş ama hiçbir organa zarar vermemişti.

En kritik müdahaleler iç kanamayı durdurmak ve boğazı onarmak olmuştu. Dikenli teller solukborusunu, gırtlağı yırtmuş ve yemekborusuna zarar vermişti. Yaralar dikildikten sonra doktorlar ses telleri, tiroaritenoit kaslarla ve bant ventriküllerle ilgilenmişlerdi. Bu müdahaleler için fazladan birkaç saat daha gerekmişti ve cerrahlar –ikisi Val-de-Grâce'tan gelmişti– fazla iyimser değillerdi.

Yaşayacağından emin olabilmek için yirmi dört saat daha beklenmişti, ama sekel kalması sorunları hâlâ devam ediyordu: Karaciğer hasar görmüştü ve Erwan'm yeniden konuşabilmesi zayıf bir olasılıktı. Loïc bu son haberi kaderci bir yaklaşımla karşılamıştı: Önemli olan ağabeyinin hayatta kalmasıydı. Öte yandan, yaşadığı akıl tutulması içinde bile bir teselli sebebi bulmuştu: Erwan zaten pek geveze biri olmamıştı.

Loïc, Brest'te bir otelde oda tutmuş ama oraya hiç ayak basmamıştı. Hastanede kamp kurmuştu ve ağabeyinin başında beklemediği zamanlarda, iki kat aşağıda kız kardeşinin cesedinin yanında duruyordu. Gözleri yuvalarından fırlamış halde, orada duruyor ve kız kardeşini inceliyordu. Kimi zaman onunla alçak sesle konuşuyor ya da ona Cat Stevens'ın eski bir şarkısının sözlerini mırıldanıyordu:

My Lady D'Arbanville
You look so cold tonight
Your lips feel like winter
Your skin has turned to white...[15]

Loïc silkindi. Rahibin ölüye saygı konuşması sona eriyordu. Neden bir rahip? Bu klasik tercihi reddetme gücünü kendinde bulamamıştı. Buna karşılık, rahip ondan kız kardeşini kişiliğini, tanımlamasını istediğinde, "Özel hiçbir şeyi yoktu. Kısa keselim" diye cevap vermişti.

15. Kadınım D'Arbanville/ Öyle soğuk görünüyorsun ki bu gece/ Dudakların sanki kışı andırıyor/ Derin beyaza dönmüş... (ç.n.)

Daha başka ne söyleyebilirdi? Bütün yeniyetmeliğinin yemek yemeyerek kendini harap etmekle geçtiğini mi? Daha sonra fahişelik yaparak, aykırı bir hayat yaşamak istediğini mi? Tek hayali olan sinemanın onu istemediğini mi?

– Bu taraftan lütfen.

Rahip onu mezar odasına girmeye ve ona verilen gülü atması için çukurun yanında durmaya davet ediyordu. *Daha önce yaşanmışlık hissi.* Erwan babalarının mezarına çiçek atılmasına karşı çıkmakta haklıydı. Loïc de bugün aynısını yapacaktı.

– İsterseniz saygı duruşunda bulanabilirsiniz.

– Hayır, dedi elindeki gülü yere atarak.

Din adamı, onu daha da sinirlendiren merhametli bir yüz ifadesi takındı. Ne yaparsa yapsın, adam seri üretim bir ürüne benziyordu. Çevresine ne özgün ne de samimi duygular yayabiliyordu.

– Her şeyi kapatın, diye emretti Loïc, mezar odasının kapısında bekleyen mezarcılara. Size de teşekkür ederim, peder.

Bunları söyledikten sonra arkasını döndü, mezar odasından çıktı, başını döndüren boşluğa kapılmamak için dimdik duruşuyla mezarlığın ağaçlı tenha yollarından geçip Edgar-Quinet Bulvarı yönüne doğru gitti. Gaëlle toprağa verildiğine göre artık yapacak ya da düşünecek bir şeyi yoktu. Ya da tam tersine, Locquirec'ten beri onu korkutan umutsuzluk dalgasına karşı kendini korumak için bir şeyi vardı.

Bulvara varınca, eve yürüyerek gitmeye karar verdi. Artık Aston Martin'ini kullanmıyordu. Artık oynamaktan zevk alınmayan bir oyuncak gibi evinin otoparkına terk edilmişti. Yaklaşık bir aydan beri, Firefly Company'ye, kendi şirketine adım atmıyordu. Ortakları çok zeki ve nitelikli adamlar değildi ama birkaç hafta boyunca onsuz yapabilecek kadar parlaktılar.

Montparnasse Bulvarı. Invalides'ye doğru yöneldi, sonra Trocadéro'ya kadar rıhtımları takip etti, bir saatten daha kısa bir süre içinde evinde olabilecekti. Gaëlle'le ilgili bütün düşünceleri kilit altına aldı ve son günlerdeki olayları düşünmeye karar verdi.

Çivi Adam'ın öldürülmesinden sonra geçerli bir senaryo uydurmak gerekmişti. Bir ölü her zaman bir sorundu. Ama üç yıldan beri zaten resmi olarak ölüyse durum daha da içinden çıkılmaz lanet bir hal alırdı. Açıkça bu pisliğe bulaşmış olan Pascal Viard, sözüm ona Charcot Enstitüsü'nden kaçmış yeni bir katil yaratarak Thierry Pharabot'yu ikinci kez gömme görevini üstlenmişti. Zaten cesedin suratı tanınmaz haldeydi.

Olayın resmi versiyonu ise şöyleydi: Erwan Morvan adamların-

dan birini –bu durumda bir kadın, Audrey Wienawski– öldürmüş bir kaçağı günlerdir takip ediyordu. Kaçak ilk olarak Marais de Gennevilliers'deki sanayi sitesinde Morvan'ın elinden kurtulmayı başarmış, ama o katili Bretanya'ya kadar izlemiş ve meşru müdafaa olarak onu öldürmüştü. Kaerverec Deniz Havacılığı Okulu pilotlarının olaya müdahil olmasına gelince, Viard, Morvan'ın deyişiyle "boynuzlu erkeği boynuzlarından" tutmuş ve çatışma mahalline en yakın konumda bulunan askerleri ivedilikle yardıma çağırdığını açıklamıştı.

Gazeteciler, Viard'ın Brest'te *bizzat* düzenlediği basın toplantısında bu bir yığın saçmalığa inanmışlardı; 24 Kasım Cumartesi günü düzenlenen bu toplantıya Quimper cumhuriyet savcısı, jandarma araştırma bölümü komutanı Yarbay Verny, Kaerverec Deniz Havacılığı Okulu Müdürü Albay Vincq'in yanı sıra Charcot Enstitüsü'nün patronu, tek kelime konuşmadan sadece üzgün bir ifadeyle duran, kuşkonmaz gibi uzun boylu, tuz-karabiber karışımı gri saçlı Jean-Louis Lassay adında biri daha katılmıştı.

Toplantıyı gizlice izleyen Loïc kulaklarına inanamamıştı. Üstelik gerçeğin bomba gibi patlamasını kendisi de istemiyordu; adamı öldüren kendisiydi, hem de kayıt dışı bir silahla ve taşıma ruhsatı bile yoktu.

Gözler hemen Charcot Enstitüsü'ne çevrilmiş ve bu tür sağlık kurumlarındaki güvenlik önlemleri tartışılmaya başlanmıştı. Tıpkı 2004'teki "Pau Dramı"[16] sonrasında olduğu gibi, akıl hastalarının tehlike arz edip etmedikleri yeniden tartışma konusu yapılmıştı. Ayrıca Locquirec'teki çatışma ile iki ay önce Fort Chabrol'da işlenen cinayet arasında bir bağ olup olmadığı da sorgulanmıştı, ikisi de aynı bölgedeydi. Savcının cevabı kesindi: Hiçbir bağ yoktu.

Olayın gizli yanlarını bilmese de Loïc iki şeyden emindi. İlki: Viard ile Lassay, Pharabot'nun o tuhaf ikinci doğum olayına iliklerine kadar bulaşmışlardı. İkincisi: Erwan onların bu tehlikeli oyununu keşfetmiş ve rahatsız edici bir tanık durumuna gelmişti. Bu yüzden ağabeyine Cavale Blanche'ta verilen bütün serumlara, yapılan iğnelere nezaret etmiş ve pazar gününden itibaren atmosferi gözüne daha "sağlıklı" görünen Paris'e nakli için mücadele etmişti.

Erwan'ın evine gittiğinde de şüpheleri doğrulanmıştı. Her yer aranmıştı, mobilyalar didik didik edilmiş, duvarlar delinmiş, par-

16. 2004 yılında 17 Aralığı 18 Aralığa bağlayan gece, Pau'daki bir akıl hastanesinde Romain Dupuy adlı bir hasta iki sağlık görevlisini öldürdü. Olay basında Pau Dramı olarak yer aldı. (ç.n.)

ke lataları yerlerinden sökülmüştü. Hiçbir yer ihmal edilmemişti. Viard'm adamları aradıklarını bulmuşlar mıydı?

Hem evet hem hayır. Evet, çünkü Erwan kemirmeleri için onlara bir kemik bırakmıştı: Dizüstü bilgisayarında ve hard diskinde soruşturmanın ana hatları ile kanıt oluşturan belgelerin birtakım parçaları ve tanık ifadeleri vardı. Hayır, çünkü gerçek belgeler ile Erwan'ın soruşturma ayrıntılarını kaydettiği defterler başka yerdeydi.

Hepsi apartmanının bitişindeki kapalı parkın havalandırma sisteminin kumanda kutusuna saklanmıştı. Loïc ağabeyinin talimatlarına titizlikle riayet etmiş, peşinden ayrılmayan iki polisi ayaküstü ekmişti. Görünen o ki, Viard ve tayfası Erwan'm gerçekten bir şey bulup bulmadığından emin değildi.

Loïc kumanda kutusunu bir tornavida yardımıyla açmış, defterleri ve belgeleri almıştı: Poşet dosyalara itinayla yerleştirilmiş veya aralarına konan karton parçalarıyla tasnif edilmiş tanık tutanakları, soruşturma belgeleri, ekindeki fotoğraflar, okul çocuğu malzemeleri yüreğini burmuştu. Sonra da evine kapanmış ve hepsini pazar gecesinden pazartesiye kadar okumuştu. Erwan hepsini, takıntısını ele veren minicik bir yazıyla yazmıştı. Doksan altışar sayfalık iki defter. Loïc onun hem Fransa'da hem de Afrika'da yaptığı soruşmaların her evresini takip etmişti. İlave olarak tanıklıkları, fotoğrafları, topladığı ipuçlarını eklemiş, bunlara da açıklamalar ve numaralarla notların farklı bölümlerinden göndermeler yapmıştı. Ayrıca, Erwan'm İhtiyar'ın cenazesinden birkaç saat önce Jean-Louis Lassay'yle yaptığı görüşmeyi yazdığı üçüncü bir defter daha vardı, Loïc onu Bréhat'da bulmuştu. İlk başta alakasız gibi duran bu metinden bir şey anlamamıştı, ama şimdi bu defterdekilerle birlikte puzzle mükemmel bir şekilde tamamlanıyordu.

Şimdi kendi evindeydi, bu ardışık soruşturmaları bir film şeridi gibi en başa sarmaya hazırdı. Yağmurdan sırılsıklam olmuştu, duşun altında yeniden ısındı ve ağabeyinin defterlerine yeniden daldı; bu esnada Bréhat'dan beri bir kez bile uyuşturucuyu düşünmediğini, yoksunluk hissetmediğini fark etti: Şimdiye dek hem hava hem su hem de yiyecek yerine geçen zehrin yerini aşırı öfkeli bir gerginlik almıştı. Daha açık söylemek gerekirse, onu harekete geçiren intikam arzusuydu.

Pharabot'nun infazı Loïc'i yatıştırmaktan uzaktı. Ona, Erwan'ın dosyasında, ortaya çıkarılması gereken bir suçlu daha varmış gibi geliyordu. En azından o böyle olmasını umut ediyordu. Sonuçlanmamış olan soruşturma değil, bizzat kendisiydi. Hâlâ kan akıt-

mak istiyordu. Öfkesini yatıştırmak için öldürmek istiyordu. Jean-Louis Lassay? Pascal Viard? Yetkili kişiler skalasında en yukarıda yer alan başka isimler? Sorun değildi. Bu alçaklar suçluydu, ancak kelimenin gerçek anlamıyla değil: Doğrudan kimseyi öldürmemişlerdi – en azından bu olayda.

Sabır... Susuzluğunu gidermek için başka bir düşman mutlaka bulacaktı. Ancak o zaman sayaçları sıfırlayabilir ve sıradan insanların dünyasına katılabilirdi.

Erwan, Loïc'ten kartlı iki ucuz cep telefonu almasını istemişti. Böylece karşılıklı otururken mesajlaşabilirler ve anında iletişim kurabilirlerdi. Ama herhangi bir cep telefonunun klavyesini tuşlamaktan âciz olduğu çok çabuk anlaşılmıştı – üç kurşun yarası ve lime lime olmuş bir gırtlak, minicik tuşlarla konçerto vermesini imkânsız kılmıştı.

İlkokuldaki gibi, eski dost sihirli yazı tahtasına dönmüşlerdi – yine de Erwan keçeli kalemini kullanmakta zorlanıyordu: Konuşmaları birkaç cümleyi geçemiyordu.

– NASIL GEÇTİ?

Erwan yoğun bir tedavi görüyordu, her yeri serumlardan ve kaptörlerden dolayı delik deşikti; etrafı onu kontrol altında tutan, besleyen, idrarını boşaltan cihazlarla çevriliydi, kendini cephe gerisindeki bir savaşçı olarak düşünüyordu. Maggie'yle karşılaştırıldığında çok daha iyiydi. *Onun durumu nasıldı?* O konuyla daha sonra ilgilenecekti. Öncelik Gaëlle'in cenazesindeydi.

– Hüzünlü, diye yanıtladı Loïc, fazla uzatmadan.

Artık konuşamayan Erwan, kardeşinin daha ayrıntılı anlatacağını umuyordu. Ama hayır, keçeli kalemi tutarken titreyen eliyle ve morfinden pelteleşmiş beyniyle konuşmayı başlatması gereken yine oydu.

– SOFIA ORADA MIYDI?

– Gelmek istiyordu. Reddettim. Gaëlle'le yalnız kalmak istiyordum.

Oksijen maskesinin üstünden kardeşine baktı. Birkaç saat içinde, Loïc iki defa hayatını kurtarmıştı. *Guinness Kitabı*'na girecek kadar mükemmel bir atışla Çivi Adam'ı öldürmüştü ve canavarın yüzünü çıplak elleriyle parçalayarak büyük vahşet örneği

sergilemişti. Bu şiddet onun şaşırtıcı cesaretiyle at başı gidiyordu. Ödlek ve müptela Loïc'e güle güle. Soğukkanlı katile hoş geldin. Bu başkalaşım yüzünden okunuyordu. Taştan kabuğunu kırarak ortaya çıkarılan bir fosilin çizgileri gibi kazınmış, sertleşmiş yüz hatları vardı.

Erwan kendine geldiğinde, başucunda bekliyordu, bir kozmonot gibi giyinmişti. Güç veren ve tamamen tersine evrilmiş bir görüntü. Ailenin toksikomanı temel direğine dönüşürken, o, klanın güçlü erkeği, damarları uyuşturucuyla dolu bir keş olmuştu.

Acı çekmiyordu. Aslında hiçbir şey hissetmiyordu, üstünkörü onarılmış bir bedende askıda duran minicik bir beyne indirgenmişti. Üzüntüye boyun eğmek de söz konusu olamazdı. Gaëlle'in ölümünü düşünmek için tam formunda olmak gerekirdi. Soruşturmanın öğelerini yeniden ele almaya gelince, parçaları birleştirme konusunda, tuhaf bir şekilde Loïc'e güveniyordu. O miadını doldurmuştu. Klanın köklerini öğrenmek istemişti ama sonuçta hiç Morvan kalmayacaktı, yani neredeyse.

İntikam arzusu da morfinle birlikte şiddetini kaybetmişti. Pharabot ölmüştü. Jean-Louis Lassay'yi cezalandırmak neye yarardı? Doktor sonuçta ilaçlarını ve nöromedyatörlerini rafa kaldıracaktı. Tüm bunlar da devlet tarafından finanse edilen gizli bilimsel araştırmaların kayıplar hanesine yazılacaktı. Tüm bu ölümlerin de gerçeğin ortaya çıkmasını sağladıkları için en azından bir gösterge değeri olacaktı: Yakışıklı JL'nin araştırmaları tehlikeliydi.

Bu katliamda gizlisi saklısı olmayan tek bir kişi vardı: Kendisi. Bu durumdan kurtulacaktı. Bunu bedeninin derinliklerinde hissediyordu, ama sesini geri kazanması söz konusu değildi. Ona daha şimdiden protezden, yapay gırtlaktan, pek hoş olmayan ve polislik mesleğiyle bağdaşmayan bir sürü şeyden bahsetmişlerdi.

– MAGGIE? diye, zorlanarak yazı tahtasına yazdı.

– Onu daha sonra göreceğim. Durumunda bir gelişme yok. Doktorlara göre, artık düzelme ihtimali söz konusu değil.

Erwan bandajların altında bunalıyordu. Birden annesine uygulanan buz tedavisinin kendisine de uygulandığını düşündü.

Son bir yolluk:

– DEFTERLER?

– Yeniden okumam gerekiyor.

Loïc yatağın karşısında ayakta, bir İsviçreli muhafız gibi kımıldamadan duruyordu. Önceki günden beri okuduklarıyla ilgi tek bir kelime etmemiş, ortaya çıkardığı ayrıntılar hakkında tek bir yorumda bulunmamıştı. Erwan onun her şeyi bilmesini istemişti.

Bu gerçek onun tek vasiyetiydi –her halükârda da en iyi soruşturması– ve erkek kardeşinin, ayaktaki tek Morvan'ın onu koruması gerekiyordu.

Sonunda Erwan dayanamadı. Yazı tahtasını aldı. Keçeli kalemin gıcırtıları duyuldu:

– NE DÜŞÜNÜYORSUN?

– Sana bir cevap vermek için çok erken, sana söyledim. Hepsini yeniden okuyacağım, hepsini olgunlaştıracağım.

Eğer ilaçlardan sersem gibi olmasa, bandajlar omuzlarından kulaklarına kadar onu sarıyor olmasa Erwan kahkahalarla gülerdi. Loïc şimdi dilini yutmuş bir polis gibi duruyordu ve karşısındakinin yorumlarını bekleyen kendisiydi.

Şimdilik oluruna bırakıyordu, tıpkı diğer şeyler gibi. Artık zaman kavramı kalmamıştı: Genişletilmiş bir zaman yelpazesinde yaşıyordu, sabahın altısı ile öğlen arasında fark yoktu, dakikalar saatler kadar tahammülü zor (ya da kolay, ona verilen morfinin dozuna göre değişiyordu) bir hal alıyordu. Ayrıca zayıf bilincini ondan habersiz uzun ve sessiz tünellerin içine sokan uyku vardı.

Kardeşinin kendisine doğru eğildiğini fark etti. Geldiğinden beri ilk kez gülümsüyordu.

– Gidiyorum, diye fısıldadı Loïc, onu öperken (Morvan'larda, bu tür güzel davranışlar ileri yaşlarda öğreniliyordu). Yapacak işlerim var.

Erwan yazı tahtasını aldı:

– HANGİ İŞLER?

– Temizlik, diye bir kez daha gülümsedi Loïc. Senin evinde.

– Mösyö Morvan! Kardeşiniz için posta var!

Kapıcı onu girişin camlı kapısını açarken durdurdu. Loïc ona gülümseyerek zarfları aldı. Yaşı belirsiz kadın ona hemen Erwan'ı sordu, ama Loïc anlaşılmaz birkaç kelime homurdanarak merdivenlerde kayboldu.

Altı üstüne getirilmiş dairede hiçbir şeye dokunmamıştı. Sadece hiçbir şey duymamış olan kapıcı kadını sorgulamakla yetinmiş, defterleri ve belgeleri almak için otoparka gitmiş, sonra da ganimetiyle evine dönmüştü.

Şimdi evi eski durumuna getirecekti, yani daireye Erwan'ın sevdiği o soğuk mikropsuzlaştırılmış halini kazandıracaktı. Şantiye tarzı iki yüzer litrelik çöp torbaları, kalın bulaşık eldivenleri, toz maskeleri, takım kutusu: Soyundu ve çalışmaya koyuldu.

İlk iş: Artık kullanılamayacak şeyleri toplamak. Bu şekilde beş torbayı doldurdu, içlerinden ikisinde sadece molozlar vardı. Erwan yeni bir mutfak ile banyo yaptırmak zorunda kalacaktı. İkinci iş: Hemen hemen hasarsız giysileri, çamaşırları gruplandırmak ve hepsini bir köşeye yığmak. Evi arayanlar yatak takımını yırtmışlar, somyayı parçalamışlar, mobilyaları kullanılamaz hale getirmişler, televizyonu kırmışlardı: Hepsini antreye yığdı ve şilteyi apartmanın sahanlığına çıkardı.

Alçı tozunu temizlemek için sanayi tipi bir elektrik süpürgesi kiralamıştı. Dairenin içi tozdan arındırılınca daha net gördü. Şimdi sıra en zor kısma gelmişti: Tamirat. Bu korkunç bir işti, çünkü hayatında hiç çivi çakmamıştı.

Parke latalarını döşeme kirişlerine oturtmaya çalıştı. Boşuna çaba. Kapıları yeniden zıvanalarına geçirmeyi denedi. İmkânsız. Koparılmış perdeleri yerlerine asmak için sökülmüş perde çu-

buklarını sembolik olarak yeniden yerlerine sabitlemek istedi. Yapacak bir şey yoktu.

İki saatlik boşuna bir gayret sonunda vazgeçti. Profesyonelleri çağıracaktı. Fizik gücünü yeniden kazanmak için daha çok jimnastik yapmayı ve tempolu yürüyüşü tercih etmişti.

En azından bugün litrelerce ter dökmüş ve üç saat boyunca kapı çerçevelerinden, sıvalardan ya da vida boylarından başka bir şey düşünmemişti. Gece olmuştu. Işığı yakmak istedi, ama banyonun dışında başka hiçbir lamba çalışmıyordu: Daire kapısını sonuna kadar açtı, apartman sahanlığının ışığı salonu mutfağa kadar aydınlattı.

Loïc antreye geri döndü, çöp torbalarından birini karıştırdı, içinde sapsız bir tencere ile ailenin bütün bireylerine ikram ettiği baharatlı çaydan birkaç tutam buldu. Bu tuhaf yarı aydınlık ortamda, su ısıttı, temiz bir kupa bardak ile küçük bir süzgeç buldu. Bir bez yardımıyla kaynar tencereyi tuttu, kupanın üzerine yerleştirdiği çay dolu süzgecin üzerine suyu akıttı.

Birden bu yalnız seremoni midesine kramp girmesine neden oldu: Artık geldiklerinde Shangri-la çaylarını ikram edecek ve içi yak kılı kaplı terliklerini verecek fazla insan kalmamıştı. Artık karşılıklı bağıraşacağı, sonra da barışacağı kimse yoktu. Bu düşüncelerin yaptığı çağrışımla, Maggie'yi görmeye gitmeyi unuttuğunu fark etti. Ama artık kime ne yararı vardı?

Mutfak tezgâhının üzerine bıraktığı Erwan'a gelen postaya doğru eğildi ve dalgın gözlerle baktı. A4 formatındaki kraft zarf dikkatini çekti. Bir köşesi renkli Belçika pullarıyla doluydu. Loïc zarfı aldı ve bir anda ağzının kupkuru olduğunu hissetti – zarfın üzerindeki baş harfler "Louvain-la-Neuve Katolik Üniversitesi"nin kısaltmasıydı. Bu kısaltma Erwan'm notlarından aklında kalmıştı: İlk soruşturması burada çözülmüştü. Hem psikiyatr hem de etnolog olan Beyaz bir rahibin tanıklığı Çivi Adam'ın yardımcısının, daha sonra Philippe Kriesler'e, yani namı diğer Kripo'ya dönüşecek travmatik çocuk Nono'nun kimliğinin belirlenmesini sağlamıştı.

Erwan bu din adamıyla yeniden mi temasa geçmişti? Loïc zarfı yırttı ve siyah beyaz fotoğraflarla birlikte kargacık burgacık bir yazıyla yazılmış bir mektup buldu. Işıktan yararlanmak için banyoya gitti.

Mektupta, Katanga'daki Beyaz rahipler dispanserlerinden birinin kapanması sonucu Rahip Krauss'a (mektubu yazan kişi) ulaşan arşivlerden bu fotoğrafların çıktığı ve soruşturmasında Erwan'a yardımcı olabileceği belirtiliyordu. Psikiyatrın mektubu savaş son-

rasında gelmişti, ama Loïc yine de kartpostal formatındaki fotoğrafları gözden geçirdi.

Çoğu, Lontano'nun şaşaalı döneminde çekilmiş hastane fotoğraflarıydı. Özellikle Stanley Kliniği ile Kilometre 5 Dispanseri personelinin grup fotoğrafları vardı. Doktorlar ile hemşirelerin arasında duran ufak tefek esmer kız Catherine Fontana'dan başkası olamazdı, Erwan'm gerçek annesi. Loïc titriyordu. Boğazı sanki yanıyordu. Fotoğrafları yeniden incelemek için küvetin kenarına oturmadan önce lavabo musluğundan soğuk su içmek zorunda kaldı.

Bugüne kadar, Erwan'm doğumuyla ilgili bu akıl almaz gizemli hikâye sadece isimlerden, tarihlerden ve yerlerden ibaretti. Bu sıradan fotoğraf, bu badem suratlı genç kızla birlikte ağabeyinin hikâyesine karşı çıkılamaz bir gerçeklik kazandırıyordu.

Diğer fotoğraflara geçti – "Beyazların hastanesi" Stanley Kliniği'nin doktorları, aralarında Siyahi pratisyenler de vardı. Tüm ekibe hükmedermiş gibi –sadece iri cüssesi nedeniyle değil kasıntılı duruşundan dolayı– bir ifadesi olan iriyarı uzun boylu bir adam Loïc'in dikkatini çekti, sanki yüzü hiç yabancı değildi.

Evet, bu suratı tanıyordu. Işığa biraz daha yaklaştırdı. Hiç şüphesi yoktu: Çok daha genç haliyle, bu o playboydu, birkaç gün önce Brest'te karşılaştığı adam. Erwan Lontano'da bulunmuş olduğundan asla söz etmemişti... Fotoğrafın arkasında, gruptaki kişilerin adları ayrıntılı bir şekilde yazılmıştı. Loïc doktorun adını görünce, hikâyeyi oluşturan tüm temellerin yerinden oynadığını hissetti. Fotoğraflar elinden düştü ve karoların üzerine çarparken yumuşak bir gürültü çıktı. *Tanrım. Olayın bir başka çekmecesi daha var...*

Saat geç olsa da sonunda Maggie'yi ziyaret etmeye karar verdi. Saatler artık ne onun için ne de Maggie için bir şey ifade ediyordu. Her seferinde bunun son ziyareti olacağını ve Maggie'nin de sessiz konuşmasıyla ona veda edeceğini düşünüyordu. Bu akşam Maggie'ye veda etmeye gidiyordu: İlerleyen günlerde hayatta kalacağından emin değildi.

Bir yığın kablonun altında, etrafı ekranlarla ve saydam torbalarla (serumların yanı sıra idrar ve dışkı toplama poşetleri) çevrili olarak yatan annesi, parçaları dağıtılmış bir robotu andırıyordu. Çökmüş yüzü yastığı ile oksijen maskesi arasına kıstırılmıştı. Yatak örtüsünün altında kolları ile bacakları, kumun altındaki bir iskelet gibi kabarıklıklar oluşturmuştu. Tüm bunlar yakında kaybolup gidecekti. Önlüklü, boneli ve galoşlu Loïc odadaki tek koltuğa oturdu. Bu ölümü bekleme odasında daha şimdiden boğulacakmış gibi hissediyordu.

Can çekişen annesinin durumu karşısındaki gerçek duyguları neydi? Üzüntü? Acıma? Kayıtsızlık? Rahatlama? Cevabı yoktu, ama iki günden beri annesini neredeyse bir kefen gibi saran bu örtü bir sinema perdesine dönüşmüştü. Orada konser veren Semenderler'i görüyordu. Trans halindeki Morvan'ı bulmaya gelen Maggie ile De Perneke'yi. Can çekişen Cathy Fontana'yı. Onun bedenini Çivi Adam'm bir kurbanına dönüştüren ve onu öldüren Maggie'yi. Grégoire uyku ilaçlarının etkisi altında uyurken, kanlar içindeki bir tekne hangarında sevişen iki âşığı...

– Gerçeği biliyorum anne, diye fısıldadı Loïc, onun elini tutarak (bir yılanınki kadar kuruydu), ama seni yargılamıyorum. Bunu yapacak durumda değilim. Ve zaten bugün, bunun hiçbir anlamı yok. Baba öldü. Gaëlle öldü. Çivi Adam bile artık hayatta de-

ğil. Yine de yapılması gereken bir şey daha var... (Gözlerini annesinden ayırmadan ayağa kalktı.) Görmem gereken son bir hesabımız daha var. Çünkü geçmişte *gerçekten* ne olduğunu biliyorum.

Bir an annesinin yüzünün titrediğini sandı. Hayır. Monitörlerin veya en kısığa ayarlanmış tavan lambalarından gelen ışığın basit bir yansımasıydı.

– Bana inan, dedi odadan çıkmadan önce. Herkes bir gün ödeyecektir.

Otoparkta, Erwan'a haber vermeye gidip gitmemeyi düşündü. Gereği yoktu. Ziyaretçisi olmadan bir veya iki gün kalabilirdi. Hikâyenin sonunu ya bizzat Loïc ona anlatacaktı ya da ağabeyi gazetelerden öğrenecekti.

140

Kokocuların dünyasına geri dönüş.

Uyuşturucunun tek bir avantajı vardı: Değişmez bir dünyaydı. Semtler, torbacıların pis suratları, tarifeler, göstermelik zulalar ve gizlilik, hiçbir şey asla değişmezdi. Yeniden bu dünyanın içine girme fikri Loïc'i ürpertti. *İyi bir sebep için.* Planı sadece belirli bir miktardan itibaren işleyecekti.

Cep telefonunu kullanmadı –hatta evinde bıraktı– ve bir taksiye bindi. Alışverişini ilkel usullerle yapacaktı. Bu güvensiz semtlerden, otoparklarda yapılan karanlık buluşmalardan hep hoşlanmıştı. Taksiden Aubervilliers Sokağı ile Crimée Sokağı'nın kesiştiği yerde indi. Demiryolunun altındaki bir tünel market işlevi görüyordu.

Torbacıları turladı ve onlara durumu anlattı. Karşılığında cevap olarak sadece küfürler işitti ve uyarılar aldı.

– Yanlış yoldasın, adamım.

Loïc kahkahayı bastı. Tek başına, yayan olarak, cebinde beş bin avroyla yolunacak mükemmel bir kazdı. Buna karşılık, en ufak bir korkusu yoktu. Bilakis son derece coşkuluydu. Her an katliama dönüşebilecek, içten içe bir öldürme arzusu duyuyordu – silahını yanında getirmişti.

– Tavsiyeye ihtiyacım olduğunda, diye karşılık verdi adama, kapını çalarım. Mickey'yi nerede bulabilirim?

Torbacı omuzlarını silkti: Kırış kırış yazlık bir takım giymişti, kafasında altından üstüpüyü andıran saçlarının göründüğü bir panama şapka vardı. Guatemala'nın kara büyü yapan şu iblislerine benziyordu. Fular ve şapkalı iskeletler, dişlerinin arasında sigara. Giysilerinin çok özenli olduğu söylenemezdi. Özellikle de kasım için.

– Demiryolunu geçince, diye mırıldandı. Şantiye barakalarından biri...

Loïc teşekkür etmeden uzaklaştı: Kuşkusuz o da Mickey için çalışıyordu. Yeniden Aubervilliers Sokağı'ndan yukarı çıktı ve yüzlerce metre uzunluğundaki dümdüz bir duvar boyunca yürüdükten sonra aralık bir kapının önüne geldi. İçeriye süzüldü, sokak lambalarının ancak kendini aydınlatan ışığından karanlığa geçmişti. Ağır tonajlı kamyonların sıralandığı park alanını geçti, bir açıklık gördü ve demiryoluna girdi. Raylar, balast, terk edilmiş vagonlar.

Planının aciliyetinin etkisiyle, Loïc yeniden kokaine kavuşacak olmanın ürpertisini hissediyordu. Bir toksikoman her zaman toksikoman kalırdı. Kokainle ilk buluşmalar birkaç gramla olurdu. Ardından iğneye geçilirdi. Onu boyunduruğu altına alan her türlü zehre kendini teslim eden bir köle olunurdu. Kendini bu ölümcül ve keyif verici maddeye teslim eden keşi sadece ölüm beklerdi.

Şantiyenin barakalarını gördü. Katran ve pasla karışmış nemli kil kokusu burun deliklerini yakıyordu. Dudaklarında gülümseme, ceplerinde uyuşturucularıyla damarlarına zerk etmek için deliklerine dönmekte olan cılız birkaç tip yürüyordu. Molozlar, su birikintileri, döküntüler: Tüm bunların burada özel bir önemi, değiştirilemez bir ağırlığı vardı, bir toplumun geri dönüştürülemeyecek biyoçözünür olmayan ürünleri. Loïc hiç kendini bu kadar iyi hissetmemişti.

Mickey'nin karavanı hemen tanınıyordu – diğerlerine göre nispeten daha iyi durumdaydı; işçilerin barakaları uykudayken ve fahişelerin karavanları hafif hafif sallanırken onun karavanının ışıkları yanıyordu.

Kapıyı çalmadan içeri girdi. Bir Çingene dekorasyonuyla veya bakımsız bir evin dağınıklığıyla karşılaşmayı bekliyordu, ama rakamlarıyla titizlikle ilgilenen küçük bir muhasebecinin ofisiyle karşılaştı. Torbacı bilgisayarında bir futbol maçı izlerken kahvesini tadını çıkara çıkara yudumluyordu.

Tek gözünü kaldırdı, irkilmemişti bile ve gülümsedi:

– Gerçekten büyük aşk hikâyeleri bitmiyor.

– Kapa çeneni, diye karşılık verdi Loïc. Otuz gramlık bir paket istiyorum. Elindekilerin en safından, ayrıca bikarbonat ile bir adet sulu pipo.

– Sen kendini nerede sanıyorsun? Step salonunda mı?

Mickey –adı Michel olmalıydı– tekerlekli koltuğuyla birlikte ona doğru döndü. Çoktan dökülmeye başlamış sarı saçları, pör-

sümüş bir hindibayı andıran kafası, akları bembeyaz mavi gözleri, gevşek bir ağzı vardı. Turta hamurundan yoğrulmuş bir kuklayı andırıyordu. Parmaklarının çevresindeki irinli iğrenç kabartılardan dolayı, keşler arasındaki lakabı Dolama'ydı.

– Bu istediklerim sende var mı, yok mu?

– Bakmak lazım.

Loïc yüzlük banknotlardan oluşan üç bin avroyu masanın üstüne fırlattı. Bu hareketi seviyordu. Bu parayı seviyordu. Gerçek bir film sahnesi gibiydi.

– Hop, dedi beriki, yerinde doğrulurken; rahatsız olmuş bir hali vardı. Yaşadığın burjuva semtlerinde görgü kurallarını unutmuş gibisin. Para böyle çıkarılmaz...

– Bana istediklerimi verebilecek misin, evet ya da hayır?

Mickey cevap vermeden koltuğunda geriye doğru yaslandı. Müptelalarla deneyimi vardı. Bekletmek işkenceye, yani pazarlığa katkı sağlardı. Ama Loïc'e karşı nasıl davranacağını bilmiyordu. Gerçekten harman mı olmuştu? Yoksa tam tersine zaten kokainin etkisi altında mıydı? Ya da sadece paranın sağladığı o egemenlik duygusunun zirvesini mi yaşamak istiyordu?

Uyuşturucu kaçakçısı onun silahlı olmasından korkuyordu – kendisi de silahlıydı, ama bu ılıman kış gecesinde kimsenin bu tür bir vahşet istemediğini biliyordu.

– Ne yapıyorsun? diye sordu Loïc; öfkesi burnundaydı.

Torbacı cep telefonunu almıştı.

– Stokları kontrol edeceğim.

Mickey, aslında yandaki karavanların birinde iş tutmakta olan adamlarını çağırıyor olabilirdi. Bütün ışıklar kırmızı alarm durumundaydı, ama Loïc şansını azamiye çıkarıp bütün sınırları zorlamak istiyordu.

Birkaç saniye geçti ardından sordu:

– Evet, mal var mı, yok mu?

– Geliyor.

Mükemmel bir zamanlamayla, arkasındaki kapı açıldı ve iki herif içeri dalarak onu kollarından tuttu. Ancak tuhaf bir ayrıntıyı fark edecek kadar zamanı oldu: Heriflerden biri ne derece iriyse diğeri o derece küçüktü. İriyarı olan midesine bir yumruk attı. Loïc iki büklüm oldu, ağzından safra geldi. Kusmaya vakit bile bulamadı: Tıknaz olanı çenesine dizini yerleştirdi. Tam bir modern dans gösterisiydi.

Acıyla kıvrandı, darbeyle gözleri karardı, beyninin derinliklerinde yıldız patlamaları meydana geldi. Bununla birlikte, kasları-

m gerdi ve iki kiralık katili itmeyi başardı. Çoktan silahını çekmiş ve Dolama'ya doğrultmuştu bile.

– Benim kim olduğumu unuttun sanırım, götveren? dedi tabancasına mermi sürerken.

Karavanın içinde herkes taş kesmişti ama Mickey soğukkanlılığını kaybetmemişti. Ringde iki boksörü ayıran bir hakem gibi, tek bir hareketle iki köpeğini sakinleştirmekle yetindi.

– Baban öldü, kardeşin hastanede, dedi soluk soluğa, gözlerini Loïc'ten ayırmadan. Ne sanıyordun? Televizyonum olmadığını mı? Eğer ateş edersen, sıradan bir serseri gibi hapiste yirmi yıl yatarsın. Artık bir hiçsin, Morvan.

Masanın üstündeki paraları topladı – "masraflarım için" – sonra iki hödüğe emretti:

– Bu pisliği dışarı atın.

Loïc silahıyla beraber kendi çevresinde döndü: İlk kımıldayan ilk kurşunu yer. Tom ve Jerry tereddüt etti.

– Ben aileme güvenerek değil, dedi, parama güvenerek konuşuyorum. Artık mesleğini icra etmiyor musun yoksa? Üç bin, sadece ordövr olarak.

– Tam olarak ne istiyorsun?

– Kimlik belgeleri, kan grubu kartıyla birlikte. İsteyeceğin fiyat kabulüm.

Torbacı ellerini çırptı ve bir kahkaha patlattı.

– Vay, desene bu yıl Noel Baba erken geldi!

Bazen bir kâbusun ortasında ışığa, hayata, gerçek dünyaya kavuşmak umuduyla insan birden gözlerini açardı. Şaşkınlık: Odanın duvarları kapalı yeni gözkapaklarıydı, onları açmak imkânsızdı ve korku sizinle birlikte bir kafese kapatılmış gibi her yerdeydi.

Morfinin de etkisi aynıydı.

Zihninin kimyasallardan kurtulduğu ve bilincinin açıldığı hissine kapıldığında bile, bu düşünce bir yanılsama, uyuşturucunun neden olduğu bir hayalden başka bir şey değildi. Morfinin ardında yine morfin ve zayıf algısı ile kararsız mantığı vardı.

Loïc nerede? Odasının karanlığında, Erwan sürekli olarak kendine bu soruyu soruyordu. Kardeşinin bu akşam uğrayıp uğramadığını hatırlaması mümkün değildi. Kaygılanması için de herhangi bir neden yoktu: Kardeşi yarın sabah, ailenin yeni koruyucusu olarak sağ salim orada olacaktı. Ama Viard ve suç ortakları hâlâ etrafta dolamp duruyordu ve o, Loïc'in akli dengesinden emin değildi. Yıllar süren kırılgan bir hayattan sonra, bir anda demir adama dönüşmenin ardında her an ortaya çıkabilecek bir depresyon gizli olabilirdi ya da büyük bir öfke patlamasının habercisi. Villejuif'te dedikleri gibi bir "dekompansasyon"...

Aslında, onu kaygılandıran şey çok daha derindi. Kimyasal rüyalarından fırsat buldukça, Erwan sürekli olarak bütün hikâyeyi –sıklıkla kaybolduğu o labirenti– yeniden düşünüyordu. Artık her şey sonuca bağlanmıştı, ama hâlâ aydınlığa kavuşmamış bir belirsizlik vardı. Defterlerinin her satırını yeniden gözünün önüne getiriyor, olayları sıralıyor, nedenleri analiz ediyordu, ama sıkıntısı büyümeye devam ediyordu. Çünkü her şeyden önce alkaloitler doğru düzgün düşünmesini engelliyordu. Sonra bu yatağa çakılı

durumdaydı. Nihayetinde araya takılan bir ayrıntı daha vardı. Ne olduğunu saptayamadığı bir unsur bir hata olduğunu söylüyordu.

Zorlukla kımıldadı. Pansumanlarının altında sıcaktan geberiyordu. Loïc neredeydi? Kafasına koyduğu şey neydi? Bu soruşturmada hâlâ aksayan ne vardı? Doğrulmaya çalıştı ve şiddetli bir acı hissetti. Belki yaralarıydı. Belki de kapıldığı kanıydı: Defterleri okuyan kardeşi kum tanesini bulmuştu.

Ve olayı bizzat kendisi çözmeye karar vermişti.

Sırtından aşağı ter boşandı. Erwan gözünün önünden yanardağların, kızgın lavların, kaynar sıvıların geçtiğini görüyordu. Yastığının üzerinde sanki eriyor, beyni kulaklarından dışarı akıyordu. *Dikkatini topla. Her ipucunu, her tanık ifadesini, her olayı yeniden ele al. Çatlağı bul.*

Düşünceleri, biçimlendiremediği yapışkan bir çamur gibiydi. Karaltılar, şekiller, kuşkular, ama kesin herhangi bir olgu, öne çıkan herhangi bir ayrıntı yoktu. İnsanüstü bir gayret sarf ederek bütün hikâyeyi ayrıntılarıyla, ama tersten, yani sondan başlayarak yeniden ele almaya karar verdi. Jean-Louis Lassay'nin en son sorgusuna yoğunlaştı – Bréhat katliamından önceki son buluşma. Psikiyatrın açıklamalarını, aşı olayını ve Pharabot'nun pelteleşmiş beyni üstünde yaptığı kimyasal deneyleri yeniden düşündü. O...

Birden, fırının dibinde bir şeyin parladığını fark etti. İtiraflarının sonunda, Lassay ona Cathy Fontana'nın ölümünden bahsetmişti, ona da güya Pharabot anlatmıştı: "Alnında, babanız tarafından kazınmış bir gamalı haç bulunan genç bir kadından söz ediyordu..." Erwan onun sözünü kesmiş ve onu dövmekle tehdit etmişti ama en önemli kısmı gözden kaçırmıştı: Thierry Pharabot ona Cathy hikâyesini anlatmış olabilirdi (en azından bildiği kadarıyla) ama ne olursa olsun alnına kazılı gamalı haçtan bahsedemezdi.

Bunun basit bir nedeni vardı: Bu ayrıntıyı bilmiyordu.

Kimsenin bu yaradan haberi yoktu – Maggie, Çivi Adam'ın yaralarının benzerlerini ceset üstünde uygularken onu değiştirmişti. Kimse bilmiyordu, Grégoire Morvan, Maggie de Creeft ve... Michel de Perneke dışında.

Morfine rağmen, Erwan yeniden dikkatini toplamayı başardı. Bu tutarsızlığı tek bir varsayım açıklayabilirdi: Lassay ile Michel de Perneke aynı kişiydi. *Hayır, imkânsız, çok abartılı, çok kaçık!* Erwan ilk şaşkınlığı atlatınca ikisinin arasındaki ortak noktaları ve benzerlikleri düşünmeye başladı. Yaş, vücut yapısı, meslek. Grégoire ile Maggie, De Perneke'nin mesleğine Belçika'da

devam ettiğini ve 90'lı yıllarda öldüğünü söylemişlerdi, ama bu konuda gerçekten ne biliyorlardı?

Başı döndü. Uyuşturucunun etkisi altında bütün gücü tamamen tükenmişti. Böyle bir senaryonun sonuçlarını düşünmesinin imkânı yoktu. Uzun süreli bir intikam. Bilimsel ilerleme kisvesi altında, başka bir amacı kovalayan araştırmalar: Pharabot'nun diriltilmesi ve Morvan ailesinin yok edilmesi.

Lassay'yle hesaplaşma düşüncesi hep hoşuna gitmişti, ama şimdi bu yatağa çakılıydı, ne yapabilirdi? Özellikle de karşısındaki ne düşünüyordu? Eğer varsayımı doğruysa, De Perneke ile Lassay tek bir kişiyse ve aynı adamsa, son bir eylem mi beklemek gerekiyordu? Başka bir tuzak?

Bu düşünce, aklına bu iki adamı birbirinden ayıran önemli bir farkı getirdi: De Perneke eyleme geçemeyecek kadar gevşek ve korkak bir adamdı (Cathy'yi doğrayan Maggie'ydi), Lassay ise fiziksel şiddetten korkmayan sert biriydi. Böyle bir değişiklik nasıl açıklanabilirdi? Yaşla birlikte zorluklara alışmış, pişmiş miydi? Kendi buluşu olan bir uyuşturucu veya herhangi bir madde mi kullanıyordu?

Kolları ve bacakları karıncalanıyordu: Yakışıklı JL, on yıllarını şiddet konusunda çalışarak geçirmişti. İnsanlardaki şiddet dürtüsünü bastırmak istediğini ileri sürüyordu, ama belki de kendi saldırganlığını özgür bırakmak amacıyla başka yöntemler keşfetmişti.

En kötüsü de Erwan hiçbir şeyden emin değildi ve ne kımıldayabiliyor ne de birilerini arayabiliyordu – kimse ona inanmazdı. Bu karanlık odada, ölümden çok daha kötü bir şey vardı: Canlı canlı gömülmüş olmak.

Gözlerini kapattı –gözkapakları üstünde gözkapakları, karanlık üstünde karanlık– Loïc için dua etmeye başladı.

Gece yarısından sonra yola çıkarak ve hız sınırlamalarına riayet ederek, sabah saat 7 sularında Brest'e vardı. Aston Martin'i kullanması söz konusu değildi: Bir zamanlar işe giderken kullandığı Audi A3'le idare etmişti.

GPS. Locquirec. Denizin karşısındaki otel. Birkaç katlı, yeşil çimenli, mavi panjurlu beyaz bina. Sezon dışıydı, otel düşük kapasiteyle çalışıyordu ve sadece birkaç oda müsaitti: Loïc zorluk çıkarmadı. Saat 9'da uyandırılması gerektiğini buyurucasına ifade etti. Konuşurken sinirsel tikler yapıyor ve yüzünü gözünü oynatıyordu. Resepsiyondaki kadın yan gözle ona bakıyordu – otele geliş saati, solgun yüzü, ajite hali: Loïc sorunlu bir müşteriye benziyordu. Kadın ona doktor çağırmayı bile teklif etti; Loïc kırıcı bir tavırla lafı kadının ağzına tıktı ve nakaratına devam etti:

– Beni saat 9'da uyandırın! Çok önemli!

Hemen odasına çıktı, işe koyuldu: *Overdose* olmak için iki saati vardı. Yatağın örtüsünü kaldırdı ve bütün malzemeyi çarşafın üstüne yaydı: Çorba kaşığı, kokain, bikarbonat, çakmak, serum fizyolojik şişesi, alüminyum folyo ve kokain piposu. *Haydi, şef.*

Kaşığın içine üç parça kokain, bir ölçü bikarbonat, biraz da serum koydu. Isıttı. Yanlarından kabarcıklanmaya başlayınca ateşten çekti – özellikle kaynamaması gerekiyordu. Bu şekilde bekledi. Az sonra yüzeyde bir yağ damlası belirdi: Baz kokain. Tekrar ısıttı, sonra çarşafın bir köşesiyle kaşığın dibindeki suyu emdirdi. Sertleşen yağı soğutmak için biraz su serpti. Yeniden suyu emdirdi "kaya"yı temizledi: *Free base* hazırdı. İlk pipo için gerekli malzeme üretilmişti.

Kafasındaki planı gerçekleştirebilmek için böyle en az yirmi parça hazırlamalıydı. Onları içtiğinde beyni koca bir çatlağa, kal-

bi ölü bir cisme ve damarları kurşun borulara dönüşecekti. Eğer her şey yolunda giderse, telefonlara cevap vermemesi üzerine kaygılanan resepsiyonist tam vaktinde onu odasında bulacaktı.

Onuncu kayada, ısınan bikarbonatın pis kokusu odayı dolduruyor, yanan çakmağı zorlukla tutan başparmağı yanıyor ve vücudunun her yerinin karıncalandığım hissediyordu. Uyuşturucunun çağrısı. Planı riskliydi ama bir yanıyla da zevkliydi: Öldürücü silah olarak *overdose*, kim daha mükemmelini söyleyebilir?

Hep aynı malzemeleri kullanıyordu: Kokain, bikarbonat, serum, ateş... Bütün keşler *free base*'i bilirdi: Damarlarınız kurumuş sarmaşanlara benzediğinde, deriniz kollarımızdan işemeye başlayacağınızdan korkacak kadar delik deşik olduğunda duman çekmeye koyulurdunuz. Loïc hiçbir zaman *crack*'ı sokaktan almamıştı: Bizzat kendisi pişirmeyi tercih ediyordu. Böylece insan küçük bir kimyagere dönüşür ve saf mal içtiğini iddia ederdi. Aslında, dışarıda size satılanla aynı pislikti, ama keş kendini yanılsamalarla uyuturdu, bu da çok iyi bilinen bir şeydi.

On beşinci kayada, pişirmeye devam ederken bir yandan da duman çekmeye başlayabileceğini düşündü. Hayır. Üçüncü dumandan sonra, bir sonraki dumandan başka bir şey düşünemeyecekti ve bu böyle sürüp gidecekti. Birkaç dumanda, *crack* insanı bağımlı yapar ve hayatım şiddetli bir zincirleme tepkimeye dönüştürürdü.

On altı, on yedi, on sekiz, on dokuz... Nihayet, en son kayayı da suyla yıkadı ve çarşafın üstündeki ganimetini hayranlıkla seyretti. Dönüşü olmayan bir gidiş için yirmi taş, Parmak Çocuk gibi. Karıncalanmaları titremelere dönüşmüştü. Baz kokain şiddetle onu davet ediyordu, alkaloidin buharı, bir sakatın hayalet uzvunun kaşınması gibi burun deliklerini gıdıklıyordu.

Kokain piposu. Alüminyum kâğıt. İlk parçaları kırdı ve ateşi yaktı. Birkaç saniye içinde duman akciğerlerin mukozası yoluyla kana karıştı, sonra kan patlama gerçekleşene kadar beyne hücum etti. BAM! Huzur, piposunu saran alüminyum kâğıt gibi içini kapladı. Yoğun, yakıcı, pırıldayan bir duygu. Kendini arkaya doğru bıraktı ve başı pencereye çarptı. Hiçbir şey hissetmedi.

Geçen zaman hakkında hiçbir fikri yoktu, ama yaşadığı bu huzur duygusu çok kısa sürdü. Hızla yeni bir kaya daha hazırladı. *Kır, yerleştir, yak.* Tıpkı boşaldıktan sonra yeniden uyarılmak gibiydi, hazların birinden diğerine sürüklenirkenki kendini kaybetme duygusu. Her solunum bir lütfa, her kalp atımı bir mutluluk sıçramasına dönüşüyordu. Bedeni evrende genleşmişti: Her

şeye kadirdi, tüm bilgiye sahipti. Hızlanmış beyninde altın yaldızlı şimşekler çakıyordu. Zihninde dâhice sezgiler ortaya çıkıyordu. Aklına borsayla ilgili olağanüstü fikirler *–bunları not etmeliyim–*, Vajrayana üzerine güçlü vahiyler *–dua etmeliyim–*, çocuklarının bakımı konusunda karşı çıkılması imkânsız çözümler *–Sofia'yı aramalıyım–* geliyordu... Her şey çözüme kavuşmuştu. Her şey kararlaştırılmıştı.

Yeni bir kaya daha. Loïc şimdi bir kilisenin kubbesi altında bir melekti. Duvarlardaki freskler onunla konuşuyor, Tanrı hakkında onu sorguluyordu ve o sakince, inanarak onları cevaplıyordu. Bir pipo daha. Artık başka bir kattaydı. Alacalı bulacalı, kakım kürkü kadar yumuşak bir kadifeye sarılı hoş, güzel anıların katında. *Gözlerini kapat ve içine dal.* Kollarını uzatıyor ve gökyüzünü düşmesin diye tutuyordu. Bulutları burnuna çekiyor ve evrenle konuşuyordu. *Her şey yolunda.*

Suratını mobilyanın köşesine vurdu. Önemli değil. Tam tersine: Kozmik bir yılanı özgür bırakarak beyni berraklaşmıştı. Ona bir dans lütfediyordu – Meksika'da Chihuahua eyaletinde "bakır vadisi"nde yaşayan Tarahumaraların, "hızlı koşanlar"ın yaptığı ölüler valsi. *Sayıkla, sayıkla, sayıkla...*

Şimdi kan içindeydi – ensesi, yüzü, elleri. Yara neresindeydi? Gidip banyoda bakmak yerine bir kaya daha yaktı. Ani iyileşme. Yeni bir düşüşün ardından, artık kımıldayamadığını ve sürekli öksürdüğünü fark etti. Duman, kan her yerdeydi. Daha kaç tane kaya kalmıştı?

Ne ayağa kalkabilir ne de mallarını alabilirdi. Yatağa kadar süründü ve çarşafa kadar kendini yukarı çekti. Öksürük git gide şiddetleniyordu. Boğazı ateş gibi yanıyordu ama susamamıştı – *crack* bütün ihtiyaçları yok ediyordu. Beyaz çarşafın üstünde kendi kanıyla şeytani bir işaret çizilmiş olduğunu dehşetle fark etti.

Sonunda, son bir kaya almayı başardı. Bir kez daha dumanı soludu ama mucize gerçekleşmedi. Sadece gözlerini yuvalarından fırlatan şiddetli bir öksürük krizine tutuldu. Kalp atışları o denli hızlanmıştı ki, artık yalnızca tek bir ses duyuluyordu. Ölüyordu, ölü... Birden zihni berraklaştı: Vakit tamamdı; aşağıdaki kadın ona telefon edecek ve saati haber verecekti. Saatine baktı ve akrep ile yelkovanın, bir Dalí tablosu gibi iç içe geçmiş olduğunu gördü. Kadrana vurdu, gözlerini ovuşturdu, felaketi gördü: 9.20. Uyandırma saati geçmişti. Kız onu aramamıştı, artık kızın gelip kapıyı çalma ihtimali de ortadan kalkmıştı.

Hiçbir şey duymamış olabilir miydi? Telefonun zilini. Kapının vurulmasını. Belki de Tanrı'yla konuşurken veya çarkındaki bir hamster gibi bir mandalanın içinde dönerken cevap bile vermişti... Boku yemişti: Nefes alamama, taşikardi, sadece birkaç saniyesi kalmıştı ve on saat içinde odada cesedini bulacaklardı.

Ayağa kalktı: Duvarlar sallanıyor, zemin çöküyor, tavan suyla dolan bir tente gibi üstüne doğru sarkıyordu. Çakmağı: Yangın alarmını çalıştırmak için ateşi duman sensörüne tutabilirdi. Çakmağı bulamadı, hiçbir yerde görmüyordu, ayakta durmasının imkânı yoktu. Bağırmak istedi ama kupkuru olmuş ağzından tek bir ses çıkmadı. Ya da çıkan gırtlağını parçalayan inlemelerdi. Hıçkırıklar. İniltiler. Hırıltılar. *Buradan çık.*

Acılarının ötesinde aklına bir fikir geldi, değişmez bir gerçek: Odası birinci kattaydı. Birkaç metre, sonrası çimenlik... *Gayret sarf et, ayağa kalk, pencereye git.* Gaëlle'i düşünerek kendini boşluğa bıraktı. Havadayken fikir değiştirdi: Kurtulmak istemiyordu, ona kavuşmak istiyordu.

Gözlerini yeniden açtığında tanımadığı bir odadaydı. Soluk renkli duvarlar, bir dolap, başucunda bir komodin – serumlar ve hasta takip cihazları. Nerede olduğunu biliyordu. Nakledilirken, pelteleşmiş beynine ve ağrıyan bedenine rağmen, bazı kelimeleri ve güzergâhı anlamıştı. Onu en yakındaki hastaneye, en hızlı şekilde götürmeleri gerekiyordu. Locquirec'ten sadece birkaç kilometre uzaktaki Charcot Enstitüsü'ne...

Böylece planı işlemişti. TAHÜ'nün kapılarını zorlamak için *overdose*. Jean-Louis Lassay'nin onu görmeyi asla kabul etmeyeceğini biliyordu. Onu görmek için en ufak bir teşebbüste bulunsa, doktor, Viard'a haber verecek ve onu ağırlıklarla beraber bir çuvala koyup denize atacaklardı.

Geriye ana bölüme ulaşmak kalıyordu: Hastaların bölümüne. Canavar fabrikasından birkaç kilometre uzakta *overdose* yaparken, Loïc bir kamu hastanesi olmamasına rağmen kendisini acil vaka olarak buraya getireceklerini biliyordu. Artık istediği yerdeydi, hayattaydı, bilinci açıktı, kırığı yoktu ve sahte bir kimlikle, Mickey'den satın aldığı pasaportla buraya yatmıştı. Firefly Capital'de adamlarının söylediği gibi: "Geriye bir tek."

Acildeki doktorların yorumlarına göre, ciddi bir vasküler kaza meydana gelmişti. Hiçbir şeyin geçmesine olanak vermeyecek derecede damarları daralmıştı. Ciğerleri, aşırı şişirilmiş araba lastikleri gibi bloke olmuştu. Elektrik şokuyla defibrilasyon uygulamışlardı. Onu entübe etmişlerdi. Sürekli serum yüklemesi yapmışlardı. Makine yeniden çalışmıştı.

Ne kadar uyuduğunu bilmiyordu. Saatlerce. Gecelerce. Günlerce. Uyandığında, her şey daha kötülemişti. Altına pislemiş ve hiç bitmeyecekmiş gibi kusmuştu. Aklında kalan tek bir görün-

tü vardı: Tuvaletler çok büyük ve çok beyazdı (engelli model tuvalet), klozetin yanına çökmüş, ensesini çekiçle döven migreniyle birlikte bütün içindekileri boşaltıyordu. Sonra onu yatağa götürmüşlerdi ve sonra tüm gücüyle krampların, nöbetlerin sırası gelmişti. Yatağmda yay gibi gerilmiş halde, kimi kez titriyor, kimi kez de bir sokak lambası kadar kaskatı kesiliyordu.

İğne. Yeniden kendini kaybediyordu, en ufak bir zaman kavramı yoktu: Saatini almışlardı. Her şey damarlarından geçiyordu ve vitaminlerle, sakinleştiricilerle, çözeltilerle onu semirtmelerine izin veriyordu. Uyandığında hissettiği etkiler de değişiyordu: Yoksunluk krizleri, panik ataklar, burun kanamaları, onu ter içinde bırakan çırpınmalar ve onu yerinden kıpırdayamaz hale getiren kas ağrıları. Ona, hiç değişmeyen tek şey beynindeki dejenerasyonmuş gibi geliyordu. İster uyanık ister uyuyor olsun nöronlar ortadan yok oluyordu.

Şimdiyse, ilk kez kendini, sahip olduğu olanaklar nispetinde iyi hissediyordu. Koridorda sesler, karanlığın içinde kimyasal kokular. Suyun altındaki bir dalgıç yüzeydeki dünyayı nasıl algılıyorsa o da gerçeği öyle algılıyordu.

İçinde bulunduğu bu hassas duruma rağmen, başarısından dolayı mutluydu. İblisin inine girmişti ve düşmanı gerçek kimliğini bilmiyordu. Öyleyse en iyi stratejiyi hazırlarken dinlenebilirdi.

Kendini Machiavelli sanarak bu memnuniyet gerekçesini kendi kendine yinelerken (kokainin coşkusuna geri dönüş), odasının kapısı usulca açıldı. Uzun boylu bir siluet akvaryumuna girdi ve Loïc koridordan yansıyan ışık huzmesinin içinde, ziyaretçisinin elindeki tabancayı şaşkınlıkla fark etti.

– Seninle konuşmamızın vakti geldi, Loïc.

Machiavelli'nin daha çok ekmek yemesi gerekiyordu. Michel de Perneke, namı diğer Jean-Louis Lassay ona kalkmasını ve giyinmesini emretti. Hâlâ yatıştırıcıların etkisi altında olan Loïc, üzerine bir sweatshirt ile bir jogging pantolonu giymek için kolundaki serumu çıkarıp attı. Her hareketi onu çok zorluyordu, birkaç kez düşmekten son anda kurtuldu. Lassay tabancasıyla ona koridoru işaret etti. *Geriye bir tek...*

Hastanenin karşısındaki TAHÜ binalarına gitmek için kampüsü sessizce geçtiler. Lassay arka kapıya yöneldi: Etrafta onları görecek ne bir bekçi ne de hastabakıcı vardı. Demir parmaklıkları, kapıların kilitlerini açtı; tamamen gece çökmüştü ve Loïc'in saatin kaç olduğu hakkında en ufak bir fikri yoktu. Gırtlağı kurumuştu, sanki damağı yanıyordu.

Asansörle bodruma indiler. Kabinde hiç konuşmadılar. Durum gün gibi ortadaydı: Morvan'lara duyduğu bastırılamaz kinle beslenen De Perneke-Lassay, ailenin her bireyinin yüzünü tanıyordu. *Elbette.* Hayatta kalmış son kişiyi de ona tepsi içinde sunmuşlardı.

Hermetik bir kapı açıldı. Silahın namlusuyla yeniden emretti: "Önce sen." Loïc koridorda yürümeye başladı. Çıplak duvarlar, açıkta duran borular, kilitli kapılar: Zincirli delilerin katı. Loïc zorlukla yürüyordu. Burnuna çok güçlü bir "odun toplatma"[17] kokusu geliyordu. Lassay buradaki tecrit hücrelerinden birinde onu öldürecek ve cesedini de enstitünün kazanında yakarak yok edecekti. Buna karşın, Loïc susuzluğundan başka bir şey düşünmüyordu.

Binanın içinde iki hayalet gibi dolaşmaya başladıkları andan itibaren bir ayrıntı aklını meşgul ediyordu. Lassay güvenlik ka-

17. Fransızca *Corvée de bois*: Fransa'nın Cezayir Savaşı sırasında Fransız askerler tarafından uygulanan ve bir esiri ateş yakmak için odun toplamaya yollayıp arkasından da kaçıyor bahanesiyle yaylım ateş açarak infaz etme biçimi. (ç.n.)

meralarından çekinmiyor gibiydi – güvenlik önlemlerine bir çeşit karartma kuralı mı uygulanıyordu? İmkânsız. Bunun cevabını başka bir kapının önünde öğrendi. Psikiyatrın cebinde kromajlı bir uzaktan kumanda vardı – gerekli gördüğünde istediği kamerayı kapatıyordu. Her şeye rağmen, buranın patronu oydu...

– Dur.

Loïc söyleneni yaptı. De Perneke elindeki manyetik kartı kullandı ve göz kamaştırıcı beyazlıkta bir odaya girdiler: Dört duvar, zemin, tavan hepsi uyum içindeydi ve hepsi bu kadardı. Ne bir pencere ne bir mobilya vardı, ulaşılması imkânsız bir tavan lambası zırhlı camla koruma altına alınmıştı. *Bir fare gibi davran, ama bir laboratuvar faresi gibi.*

Loïc arkasını döndü ve bütün bu işleri organize eden adamı dikkatle inceledi: Kır saçlı, uzun boylu biriydi, hâlâ yakışıklıydı ve karşısındakinde hemen güven uyandıran bir tipi vardı. Her şeyi bilen doktor arketipi. İhtiyar hep söylerdi: "İlk intiba dikkati dağıtmaktan başka bir işe yaramaz."

– Sana bir hikâye anlatacağım, diye başladı psikiyatr.

İşini bitirmeden önce infazcısı demek son itirafta bulunacaktı. Ona uyardı. Amacı onu mezara yollamak olsa da buraya onu dinlemeye gelmişti.

– Oturabilir miyim?

– Evindeymiş gibi davran.

Loïc yere oturdu, sırtını duvara dayadı. Bacaklarını yukarı göğsüne çekti, kollarını dizlerinin çevresine sardı, bu boş odanın içinde boyun eğmiş makul bir deliyi oynuyordu. Yakışıklı bir ceset olacak mıydı? *Susuzluk, devam.*

– Hikâye, diye yeniden konuşmaya başladı Lassay, arzuyla dolup taşan ama asla eyleme geçemeyen bir adamın hikâyesi. Kendi güdülerinden rahatsız olan bir tür iktidarsız. Yavaş yavaş bu adam bir çözüm buldu ya da en azından bulduğunu sandı. Tutkularını vekâleten yaşadı. Hastalarına rehberlik ederek, tavsiyelerde bulunarak, onları harekete geçirdi ve kendi ihtiraslarını onların vasıtasıyla tatmin etti. Bu son derece zavallı, küçük düşürücü bir şeydi, ama ona var olduğunu hissettiriyordu. Sana söylemediğim bir ayrıntı var: Bu adamın arzuları sadece şiddet ve ölüm üzerineydi. Cinayetler, işkenceler, ıstıraplar hayal ediyordu. Sadece, ya da neredeyse bunları düşünerek ereksiyon oluyordu, ama harekete geçemiyordu. Ahlaki değerlerden dolayı değil, ödleklikten. Sadece korkudan: Kurbanından, polisten, cinayetlerinin sonuçlarından korkuyordu. Bir şiddet hadımı. Şiddeti hayal ediyor-

du, ama bu tarz içgüdüleri göze alacak kadar donanımlı değildi. İçindeki şiddet duygusunu tatmin etmek uğruna en ufak bir riski bile göze almaktan âciz bir zavallı. Bu gerçeği, kırk yıl önce ne yasaların ne de merhametin olduğu, Beyaz öncülerin sadece kendi damgalarını vurmak istediği bir ülkede keşfetti. O siyah ve kırmızı şehirde, adam önce bir kadınla tanıştı. Onun dayanılmaz... cazibesine kapıldı. Daha sonra yolu bir polisle kesişti: Gençti, ruhen örselenmişti, akıl sağlığı bozuktu. Adam hemen kendisinde eksik olan şeyin poliste olduğunu anladı: Güç, cesaret, öldürme yeteneği. Böylece onu tedavi etmeye başladı ve onun ruhunun derinliklerinde çok daha kıymetli bir şey olduğunu öğrendi: Bu deli, sadece öldürme yeteneğine sahip biri değildi, elinin altında, bulunmuş bir kurban vardı.

Duvarlar ışığın şiddetini kırarak yansıtıyordu. Lassay beyaz önlüğüyle dekorla uyum içindeydi.

– Maggie, Cathy Fontana'mn hayatının karşılığı olarak bana bedenini sundu, diye devam etti psikiyatr, ama ben zaten Morvan'ı onu öldürmesi için teşvik edecektim.

– Buraya, bu eski zırvalıkları dinlemeye gelmedim.

– Yanılıyorsun: Ben sana bugünden bahsediyorum. İki aydan beri meydana gelen her şeyi açıklayan kurucuların olaylarını anlatıyorum. O gece, aslen kim olduğumu anladım...

Elini belli etmeden organının üstüne götürürken iç karartıcı bir şekilde sırıttı.

– Maggie, tekne hangarında Cathy'yi doğrarken onu gözlüyordum. Bu benim için bir... bir tür aydınlanmaydı. Daha sonra, işkencenin, cinayetin gerçekleştiği aynı yerde sevişirken, vücudunun artık benim için önemi yoktu. Beni tahrik eden, hâlâ sıcak kan kokan bu yerde, katille sevişmekti.

– Buradan nereye varmak istiyorsunuz? diye bağırdı Loïc. Öyleyse bütün başarınız Kongo'dan kaçmak ve ortadan kaybolmak. Adınızı değiştirdiniz, kaçık psikiyatr olarak mesleğinize Belçika'da devam ettiniz. Bunun son yıllardaki deneylerle alakası ne?

Lassay-De Perneke derin bir iç çekti ve birkaç saniye sessiz kaldı. Işık her saniye etkisini artırıyordu. Loïc'in kafasının içinde beyaz yanık gibiydi, gözkapaklarının altında siyah çizgiye dönüşüyordu.

– Avrupa'ya dönünce başkalarının nevrozlarını tedavi ettim ve onları inceledim. O nevrozların içinde kendimi daha iyi anlamaya, neden öldürebilmek ve acı çektirebilmek için bu denli ıstırap çektiğimi analiz etmeye çalıştım.

– Sizi kötülük yapmaktan alıkoyanın o korku olduğu hiç mi aklınıza gelmedi?

– Bu söylediğinizde kitlelerin ağır basan ve dar görüşlü önyargısını görüyorum...

– Ben alkoliktim, eroinmandım, kokainmandım. Biseksüelim ve Budistim. Pharabot'yu ben öldürdüm. Yüzünü ellerimle parçaladım. Kitlelerin rol modeli olduğumu düşünmüyorum.

– Sen intikam için öldürdün. Kardeşini kurtarmak için öldürdün. İyilik yaptığın saf inancıyla öldürdün. Kötülüğe olan bağımlılık, seni istila eden ve tamamen tüketen ölümcül arzunun şiddeti hakkında hiçbir şey bilmiyorsun.

– Size eroin bağımlısı olduğumu söyledim.

– Şırınganın yerine bıçağı koyarsan yıllardan beri çektiğim ıstırap hakkında bir fikrin olabilir.

Overdose'dan sonra, Loïc yeniden uçurumun dibine bakmak istemiyordu. Ama Lontano'da Maggie'yi becermek isteyen küçük pislik ile tehlikeli patolojilerin uzmanı büyük profesör arasındaki bağı görmeye başlıyordu: Lassay-De Perneke hep kendini tedavi etmeye çalışmaktan başka bir şey yapmamıştı.

– Tüm bu zaman zarfında, sakinleştiricilerle kendimi sakinleştirmek, kimyasallarla kendimi hadım etmek ve dürtülerimi, ne ustalık ne de zekâ gerektiren kötülükler yapan hastalarım vasıtasıyla yaşamak zorunda kaldım.

Loïc onun yaşantısını tahmin edebiliyordu. Başkalarının cinayetlerinin artıklarıyla beslenmek zorunda olan bir sırtlan, çakal hayatı. Onu en tehlikeli delilerin itiraflarını zevkle dinlerken, işledikleri cinayetlerin otopsi raporlarını okuyarak mastürbasyon yaparken, sevişme sırasında mırıldandıkları itiraflar karşılığında lehte rapor hazırladığı veya birkaç hap karşılığında konuşturduğu katil kadınları becerirken gözünde canlandırıyordu. Afrika'dan kovulmuş olan De Perneke, geceleri mezarlıkları ziyaret eden ölü soyucular gibi, başkalarının acımasızlıkları etrafında dolanıp durmuştu.

– Hussenot'yla karşılaşmanız her şeyi değiştirdi, öyle mi?

– Nihayet yerinde bir saptama. Evet, bu öğrenci bana tahmin edilemeyecek bir yarar sağladı: Kötülüğe tamamen fizyolojik bir yaklaşım, nörolojik bir analiz.

– Bunu siz hiç düşünmemiş miydiniz?

– Benim formasyonum değildi. Hussenot hem psikiyatr hem de nörologdu. Şiddet döngüsünü inceliyordu. Ben de hemen ona ayak uydurdum. Fakülteye döndüm. Konuyla ilgili uzmanlık bilgileri edindim. Bir klinik açmak için böylece bir araya geldik.

– Les Feuillantines.

– Les Feuillantines, evet. Sadece resmi bir vitrindi...

Loïc, Pharmakon olayını biliyordu: Fazla önemi yoktu. Onu asıl ilgilendiren, Lassay'nin kişisel gerekçeleriydi. O zamana kadar, psikiyatrın ölümcül dürtülerini hafifletmek için sadece iki olanağı vardı: Sakinleştiricilerle hastalarının dürtülerini bastırmak ya da onları eyleme geçmeye teşvik etmek. Hussenot'nun çalışmaları onun önüne bir üçüncü yol daha çıkarıyordu. Bir içsel ket vurma.

Lassay teyit etti:

– İnsandaki şiddet dürtüsünün nöronal dolaşımını analiz ederken, klinik açıdan benim hastalığımı da betimlemekte olduğumuzu biliyordum. Aynı zamanda başka bir şebeke daha keşfetmiştim: Korkunun kini. Dürtülerime kısa devre yaptırıyordu. Saldırganlık nöromedyatörlerinin serbest kalmasını engelleyen bendeki bu nöronların yok edilmesi gerekiyordu.

O anda ve sadece tam o anda, Loïc'te bir aydınlanma oldu. Yanılmıştı: De Perneke-Lassay kendini tedavi etmek değil, özgür olmak istiyordu.

– Hiçbir zaman şiddete karşı bir aşı bulma arayışında olmadınız. Sizi ilgilendiren, deneyin ilk bölümü, analogların birincil etkisiydi: Saldırganlık dürtüsünün artması.

Psikiyatr yeniden sırıttı.

– Diyelim ki bu fikir kendine bir yol bulmuştu.

– Korkunuzun önündeki engeli kaldırmaktan başka bir şey istemediniz... (Bu kelimeleri söylerken Loïc, en başından beri belli olan şeyi anladı.) Tek bir kobay vardı, o da sizdiniz.

Lassay yaklaştı. Bu ses geçirmez hücrenin içinde, Loïc kendini delinin beyninin içindeymiş gibi hissediyordu. Beyaz ve kilit altında bir delilik. Keskin ve aşırı sıcak bir ışık.

– İlk testleri kendi üstümde yaptım, evet. Pharmakon beni özgür bıraktı. Yıllardan beri korkuyla ve kimyasallarla bastırılmış içimdeki şiddet bir tür ilkel güç olarak geri döndü. Doktor Jekyll görevini yapmıştı. Hoş geldin Mister Hyde.

Aynı süreci Loïc de yaşamıştı, ama hiçbir ilacın yardımı olmaksızın. Özgürlüğünü, cesaretini Lassay gibi pisliklere borçluydu.

– Eylül ayında, Wissa Sawiris'e işkence yapan ve onu öldüren sizdiniz.

– Birkaç günden beri yeni molekülleri alıyordum. Nöromedyatörlerin alıcıları doyurması için zaman gerekiyordu. Bir tür trans içindeydim. İskeleye kadar yürüdüm ve Zodyak'ı aldım. Kayıkhanede bulunan takım çantasını yanımda getirmiştim. Çivi Adam fikri hiçbir zaman aklımdan çıkmamıştı. Tam olarak, benim için 1971'de bir tekne hangarında kalmış şeyleri yeniden ele alacaktım.

– Neden Wissa?

– Akşam karşıma çıkan o olmuştu. Çaylak deneyimi sırasında eski öğrencilerden kaçıyordu. Tekneyle yanaştım ve onu saklamayı teklif ettim. Bu fikir hoşuna gitti: Diğerlerinden korkmuyordu, sadece onlardan daha zeki olduğunu ispatlamak istiyordu. Tekneye adımını atar atmaz bir çekiç darbesiyle onu bayılttım ve Sirling Adası'na götürdüm. Bir koruganın içine yerleştik ve birlikte sabaha kadar oynama fırsatı bulduk. Hayatımda hiç bu kadar zevk almamıştım. Bir tür yeniden doğuştu.

Loïc, Charcot'daki psikiyatrın Michel de Perneke'den başkası olmadığını keşfettiğinde, bunun uzun süren bir intikam olduğunu düşünmüştü. Yıllar süren araştırmalar, deneyler sadece Çivi

Adam'ı, gerçek Çivi Adam'ı diriltmek ve onu çok eski düşmanı Grégoire Morvan'm ellerine teslim etmek içindi. Pharabot'nun sıradan bir yem, acil durumlarda polisin önüne atılacak bir korkuluk olabileceğini asla hayal edememişti.

Lassay devam ediyordu; itiraflar, öksürük gibiydi: Boğazınızı kaşındırdığında durdurması imkânsızdı.

– Cesedi orada bıraktım, bulunmasının birkaç hafta süreceğine inanıyordum. Füze durumu değiştirdi, ama planlarını değiştirmedi. Yeni gücümü Morvan'm yakınlarım katlederek icra etmeye çoktan karar vermiştim. Geçmişin geri döndüğünü –ve bu geçmişin onu kanla boğacağını– anlamasını istiyordum.

Loïc, Erwan'm defterlerindeki her satırı yeniden gözünün önüne getiriyordu. En ufak bir ayrıntı bile zihninde yer etmişti.

– Aslında, Kaerverec cinayetini önceden planlamıştınız. Cesedin içinde bulunan Anne Simoni'nin saçları bunu kanıtlıyor.

– Molekülleri almaya başladığımda, eyleme geçmeye hazırdım, ama kendi belirlediğim doğrultuda. Sadece kesin krizi bekliyordum, yine de bütün fetişlerimi yanımdan ayırmıyordum: Morvan'ın yüzüğü ile Anne Simoni'nin saçları ve tırnakları.

Tablo tamamlanıyordu: Tatlı dilli, kibar, katil hastalarının iyiliğinden başka bir şey düşünmeyen psikiyatr, seri katile dönüşmek için ölümcül dürtülerinin ortaya çıkmasını bekleyen bir krizalitten başka bir şey değildi. *Durgun sudan sakının...*

– Neden Çivi Adam'ı örnek aldınız?

– Pharabot bende, zamanla yok olmayan bir etki bıraktı. Lontano bana ebelik yapmıştı. Ayrıca babanı dehşete düşürmek, dolaylı olarak beni maruz bıraktığı aşağılanmayı ona hatırlatmak istiyordum. Sevişmek için öldürmek zorunda kalmıştım, ben!

Gerekçeler açısından, parçalar yerlerine oturuyordu, ama hâlâ açıkta kalan bazı parçalar vardı. *Yeniden puzzle'a dönelim.*

– Diğer cinayetler, onları nasıl işlediniz?

– Planımı çoktan yapmıştım.

– Isabelle Barraire'in yardımıyla.

– Elbette. Kardeşine, onun Pharabot'yu taparcasına sevdiğini söylediğimde hiç itiraz etmeden bu yalanı yuttu. Bu da iyi bir polisin tamamen psikolojiden yoksun olduğunun ispatıydı. Isabelle bu çökmüş, yaşlı deliye hayran olacak, öyle mi? Böyle bir saçmalığa kim inanabilir? Hayır, Isabelle benim hem hastam hem sevgilim hem de ortağımdı. Kocasınınkilerin uzantısı olan araştırmalarıma büyük ilgi duyuyordu.

– Aşk?

Lassay kahkahayla güldü.

– Epeydir bundan çok daha karmaşık evrenlerde yol alıyoruz.

Katil âşıklar. Tamamen şiddete ve deliliğe adanmış bir ilişki. Kötülüğü daha da şiddetlendiren bir aşı. Doğrusu, gazetelerdeki *gönül postası* köşelerinde yer alan aşklardan değil.

– Bana Anne Simoni'den bahsedin.

– Isabelle onu sapık eğilimleri için tedavi ediyordu. Tuzağa çekmekte hiç zorlanmadı. Arcole Köprüsü altında tekneye aldık. Ben yeniden Çivi Adam'a dönüştüm. Yeni uyarılmalar, yeni doğrulamalar. Pharmakon bendeki ketlenmeleri ortadan kaldırmıştı.

Loïc beyazlamış kafatasları, unutulmuş cesetleri ve öldürücü sıcağıyla kendini kızgın bir çölde gibi hissediyordu. Anne Simoni'nin otopsi raporunu ve Lassay'nin ona yaptığı korkunçlukları gözünde canlandırıyordu. Üzerinde uzun uzun konuşmanın gereği yoktu.

Lojistik ayrıntılara gelince –cinayet mahalli, Zodyak'ın kullanılması, cesedi yerleştirmedeki maharet– onları polise bırakıyordu, yani hiç kimseye. Lassay asla durmayacaktı. İster ölsün ister bir bakirenin kıçı gibi hiç zarar görmeden buradan kurtulsun, her şey burada, bu gece, bu dört duvar arasında halledilecekti.

– Ludovic Pernaud?

– Ona yaklaşmak çok zor oldu. Bu vesileyle, Éric Katz yeniden kadın oldu. Anestezi ilacını da ona Éric enjekte etti. Ben onu kurban etmeye geldim.

– Onun kanında herhangi bir kimyasala rastlanmadı.

– Bu da benim mesleğim. Kullandığım maddelerin özelliğini ve vücutta bıraktıkları kalıntıları tam olarak bilmemin bana mesleğimin sağladığı bir avantaj olduğunu kabul edin.

Görüntüler Loïc'in kafasında altüst oluyordu. Kendi kocasını ve çocuklarını mumyalamış bir kadın-erkekten yardım alan çekici bir psikiyatr. Bir karşı serumla özgür bırakılmış ölümcül bir güç. Gerçek hayatta bir korku boşalmasıyla kendini gösteren nöron tahribatı.

– Gaëlle Sainte-Anne'daydı, dedi Loïc, yeni bir doz ihtiyacı olan bir müptela gibi.

– Bir yılan gibi git gide daralan çemberler halinde Morvan'a yaklaşmam gerekiyordu. Kız kardeşini öldürmem kesin bir sonuca ulaşma aşamasıydı, ama kız çocuğunu hafife almışım. Gaëlle tam babasının kızıydı. Herhangi bir fanatik savaşçıdan daha çılgın ve daha mücadeleciydi.

Loïc ürperdi. Gaëlle. Mücadeleciliği, kırılganlığı, varlığı, artık hepsi sonsuza dek yok olmuştu. Şimdi Loïc'in gözleri yanıyordu

–gözyaşları. *Yeniden olaylara dön. Zayıflık gösterme.* Zihinsel faaliyeti şu an, Erwan'ın notları ile Lassay'nin itiraflarını karşılaştırmaktı. *Çivi Adam'a geç.*

– Pharabot'nun işteki rolü neydi? Onu neden Belçika'dan getirttiniz?

– Kardeşin beni sorgulamaya gelince bir suçluya gereksinim olduğunu düşündüm. Aklıma ondan yararlanmak geldi.

– Tam olarak onu ne zaman getirttiniz?

– 15 Eylül Cumartesi günü, Marsilya'dan dönünce.

– Fos'taki kişi de siz miydiniz?

– Her kurban töreni Afrika'dan gelen çivilerle kurallar içinde gerçekleştirilmeliydi. O gece bir konteyneri soymak için limana gittim ve kardeşinle karşılaştım. Beklenmedik bir terslik. Charcot'ya dönünce, öldürmeye devam edebileceğimi anladım, ama tek bir koşulla: Bu cinayetlerin bedelini biri ödemeliydi.

– Erwan'ın notlarına göre, Fos Limanı saldırganı sıra dışı bir koşucuydu.

– Üniversitede şampiyondum. Hayatım boyunca antrenman yaptım. Tabii bir de Pharmakon ve onun ateşleyici gücü vardı.

Loïc sorgusuna yeni bir yön verdi:

– Pharabot'yu ne zaman yem olarak kullandınız?

– Hiçbir zaman. Onu Louveciennes'de, Isabelle'in evinde elimin altında tutuyordum. Isabelle benim talimatlarımı beklerken onu sakinleştirmekle görevliydi. Sonuçta ona ihtiyacım olmadı. Kardeşin önce, bir kulübeye kapanmanın iyi fikir olduğunu sanan ve kendilerini orada öldürten ilik nakilli dört adam üstünde yoğunlaştı...

Loïc, Erwan'ı yanılgıya sürükleyen olayları düşündü: Sainte-Anne'ın katilinin, madalyalı koşucu Joseph Irisuanga'yı işaret eden atletik yapısı, Lartigues'in fetiş gecelerini çağrıştıran zentai tulumu... Başka rastlantılar da vardı: Sébastien Redlich'in Pernaud'yu atış kulübünden tanıması, Anne Simoni'nin Ivo Lartigues'in fikirlerinden etkilenmiş olması... Gerçekten de insanı yanılgıya düşürecek şeyler.

– Ne büyük mucize, diye devam etti Lassay. Ve sanki bunlar yetmezmiş gibi, şapkadan başka bir hayran daha çıkıverdi: Philippe Kriesler, hayaletin küçük asistanı. Pharabot kuşkusuz kaçıklardan oluşan takdire değer bir hayran kitlesi oluşturmuştu.

Loïc hâlâ kendinden emin tavırları ve inandırıcı bir gülümsemesi olan bu uzun boylu adamı inceliyordu. Dikkatle bakıldığında her şeyin sahte olduğu anlaşılıyordu. Baştan çıkarıcı, çekici cilanın altında, delilik her an kendini belli ediyordu.

– Olay kapanınca, neden Pharabot'yu öldürmediniz?

– Tedbir olarak. Henüz Morvan'larla işim bitmemişti. Gerektiğinde, bilinen bir suçluya ihtiyacım olabilirdi. Her şeyin yatışmasını bekledim ve Isabelle'i Gaëlle'in peşine saldım. İntikamını almak için ailenin güçlü erkeklerinin Afrika'ya gidişinden yararlanmak istiyordum.

– Hakkımda böyle düşündüğünüz için teşekkür ederim.

– Senin zayıflığın ve korkaklığın kimse için bir sır değildi. Ayrıca senin bu şekilde aslanın ağzına atılmana ne sebep oldu diye düşünmekten kendimi alamıyorum...

Bu konu üstünde inceden inceye düşünmesine izin vermesi mümkün değildi.

– Ama Isabelle Barraire öldü ve Erwan geri döndü, diye ekledi Loïc.

– Bu durumla başa çıkabilirdim: Ama o kadın polis Louveciennes'e gelerek her şeyi berbat etti. Pharabot'nun DNA'sı evin her yerindeydi. Ertesi gün Erwan hemen Locquirec'e geldi. Her şey yeniden başladı. Hükümetin bu pisliğe bulaştığının ortaya çıkmasından korkan Viard, José Fernandez'i, çok şey bilen hastabakıcıyı öldürttü. Ama en büyük sorun, Pharabot'nun etrafta dolaşmasıydı...

Loïc bu son olayın bir başka yanını daha anladı:

– Ona yardım ettiniz mi?

– Benimle temasa geçti. İlaca ihtiyacı vardı. Onu Gennevilliers çamaşırhanesini salık veren bendim. İşi tamamlayabileceğini düşündüm. Her şeye rağmen, neden olmasındı? Gerçek Çivi Adam meşaleyi devralıyordu...

– Onu Bréhat'ya geri getirttiniz?

– Hayır. Kendi başının çaresine baktı: Yoksunluk çekiyordu.

– Ne yoksunluğu? Tedavi görmemişti ki?

– Doğru, ama uzun zamandan beri benim bileşimim olan bir kokteyl sayesinde yaşıyordu.

Demek ki Louveciennes'de bulunan ilaçların aşıyla hiçbir ilgisi yoktu. *Yanlış bir ipucu daha...*

– O sırada, diye devam etti psikiyatr, Viard bana babanızı Bréhat'da defnedeceğinizi haber verdi. Bundan daha iyi bir tesadüfü hayal bile edemezdim. Köpeğimi aileden artakalanın üzerine saldım.

Odasında boylu boyunca yatan Gaëlle'in cesedi. Onun intikamını almadan ölmeyecekti. Farkında olmadan Loïc, hâlâ üzerine doğrultulan silaha yoğunlaşmıştı. Çok daha hızlı olmalıydı... ama en elverişli zamanda.

– Onunla beraber değil miydiniz? diye sordu, sesini kontrol etmeye çalışarak.

– Hayır. Charcot gözetim altındaydı. Resmi rolümü oynamam gerekiyordu. Sadece Pharabot'ya bir Zodyak ayarladım. Silahlıydı. Beklenmedik bir ziyaret olmasından yararlanacaktı. O gece için her şey ayarlanmıştı. Son Morvan'lar da öldürülecek, suçlu bir tepsi içinde adalete teslim edilecekti.

Dizlerini göğsüne toplamış halde Loïc hâlâ dinliyordu, ama sürüngen beyni üstünlüğü ele geçirmişti. Geri sayımın başladığını gösteren havadaki titreşimi, gerilimi hissedebiliyordu. Lassay ateş edecekti. Delilerin sebze bahçesine gömülmek istemiyorsa Loïc çok daha hızlı olmalıydı.

– Peki şimdi? dedi düşüncelerinden uzaklaşarak.

– Pharmakon etkisini sürdürmeye devam edecek: Çok yakında şiddet dürtülerim iyileşecek. Alıcılarım bloke olacak. Tıpkı bir araba gibi ayarlarım düzene girecek.

Loïc adamı provoke etti:

– Hayatınız boyunca, size hâkim olan korkuydu ve şimdi bir kimyasalın işini yapmasına umut bağlıyorsunuz. Bu olayın önemini anlayamıyorum.

– En önemli şeyi unutuyorsun. Şiddete karşı gerçek bir aşı buldum. İstenmeyen ilk etkileri ortadan kaldıracağız ve çok yakında her türlü suçun tekrarını önlemek için suçlularda kullanmaya başlayacağız.

Külahıma anlat. Lassay'nin suç istatistikleri düşürmek umurunda değildi, zaten devlet uzun zamandan beri bu işin ucunu bırakmıştı. Aşısı ve deliliğiyle birlikte tek başına kalmıştı.

– Araştırmalarım meyvelerini verdi, diyerek düşüncesini açıklamayı sürdürdü. Ayrıca kişisel açıdan zafer kazandım. Fiziksel şiddetin menderesinde, özgürleştirilmiş kötülüğün bakir alanlarında yolculuk ettim. Sonuçta Morvan ailesinin kökü kazındı. Geriye bir tek sen...

De Perneke'nin tetiğe basacak zamanı olmadı: Boğazı kesilmişti. Fışkırarak beyaz duvara sıçrayan ve Jackson Pollock tarzı bir desen oluşturan kana hayranlıkla bakan Loïc geri çekildi, bu kadar hızlı olmasına ve psikiyatrın da bu denli saf olmasına şaşırmıştı.

Onun zekâsında bir adam, avının böyle bir kapana silahsız gelebileceğini nasıl düşünmüş olabilirdi? Troya Atı'nı oynamak için *overdose* yapma riskini bile göze almış eski bir toksikomanın? Katledilmiş bir ailenin hayatta kalan ferdinin? Korkunç Grégoire'ın oğlunun? Doktorun megalomanisi ona kaybettirmişti. Loïc'in sah-

te pasaportu bir yemden başka bir şey değildi: Bir an bile Lassay'yi aldatabileceğini düşünmemişti. Doktorun onu tanıyacağını ve gözlerden uzak bir yerde onu öldürmek isteyeceğini biliyordu.

Lassay dizlerinin üstüne düştü, dudaklarında olanlara hâlâ inanamayan bir sırıtış vardı. Zavallı aptal böyle bir şeyi beklemiyordu. Tabancası elinin erişebileceği bir yerde önünde duruyordu, ama kendisi çok meşguldü; parmaklarıyla yarasına bastırıyor, birkaç saniye daha hayata tutunmaya çalışıyordu.

Bütün toksikomanların bir B planı, bir saldırıdan kurtulmak için bir kurnazlıkları vardır. Yıllar boyunca, Loïc'in gizli silahı ensesine, saçlarının altına yapıştırdığı jilet olmuştu. O kısmı bir metro bileti büyüklüğünde tıraş etmeyi alışkanlık haline getirmişti; bunu da "bikini epilasyonu" olarak adlandırıyordu. Jileti bu dikdörtgenin içine yerleştirmek yeterliydi ne kimse görüyor ne de biliyordu. Elbette hiçbir zaman kullanmayacaktı –çok korkaktı– ama jiletin varlığı güven veriyordu. Locquirec'e gelmeden önce bu yöntemi tekrar işler hale getirmişti. Doktorlar onu naklet-mişler, yeniden hayata döndürmüşler, tedavi etmişler ama silahını asla bulamamışlardı. *Sokak okulu, tek gerçek bilgi.*

Sonunda, Lassay tepeüstü Loïc'in ayaklarının dibine düştü. Son bir spazmla bedeni kendi kan gölü içinde kasıldı. Loïc kenara çekildi, elindeki jilete baktı ve gülümsedi: Bir *overdose*'dan ve kimyasal tedavilerle geçen gecelerden sonra, reflekslerinde en ufak bir dalgalanma olmamıştı. Bu basit ayrıntıda cesaret verici bir işaret gördü. Hâlâ elden ayaktan düşmemişti. Ölümün içinden doğmuştu, önünde hayat vardı.

Çömeldi ve pisliğin eline jileti yerleştirdi. Parmakların, kanın, metalin birbirine karıştığı bir kan balçığı içinde iğrenç bir iş... 9 mm'liği aldı ve cesedi hayranlıkla seyretmek için geri çekildi. Umudu bunun bir intihar olarak görülmesiydi – kaçan hasta dramından sonra, TAHÜ'nün müdürü hayatını sonlandırmaya karar vermişti. Aslında umurunda da değildi. Viard ile ortakları olayın üstünü örtecekler ve iyi söndürülmemiş bu közün yeniden canlanmaması için çaba sarf edeceklerdi.

Ölünün ceplerini karıştırdı ve güvenlik kameralarının uzaktan kumandasını buldu. Yenik düşmüş hasmına bakmadan koridora çıktı. Tuhaf bir ruh hali içindeydi, bir tür sanrılı trans yaşıyordu, ama hafif ve dağınık bir trans, bu da ona yürümekten çok uçuyormuş gibi bir his veriyordu.

Önemli olan buradan çıkmak ve fundalığa kaçmaktı. Sonun takdimi için güzel bir plandı.

146

Otların ve tuzun kokusu, meşe ağacının mor gölgesi, bahçenin sonunda yükselen deniz. Aylar sonra Bréhat'ya geri dönüş. İlkbahar her yerde kendini gösteriyordu. Işığın tembelliği ve kokuların taşkınlığı. Bir şezlongda oturan ağabeyin yaraları sonunda iyileşmişti, hatta sesini bile geri kazanmıştı. Saat 15. Loïc bir tepside ayurvedik çay ile seramik fincanları getirdi. Erwan yüzünü buruşturdu. Gülmeleri güneşte eriyip kayboldu, sonra sessizce tadını çıkara çıkara çaylarını içtiler.

Loïc herhangi bir sorunla karşılaşmadan Charcot Enstitüsü'nden ayrılmıştı. Hatta elbiselerini ve pasaportunu almak için odasına bile uğramış, sonra karanlığın içinde kaybolmuştu. Jean-Louis Lassay soruşturması, Loïc'in beklediği gibi intihar olarak görülmüş, dosya kapatılmıştı. Viard bütün olayın üstünü örtmek için büyük çaba sarf etmiş, sonra da Morvan'ların küçük oğluna bir ziyarette bulunmuştu. Hiçbir şey konuşmaya gerek duyulmadan bir anlaşmaya varılmıştı. Kardeşlerin sessiz kalmaları karşılığında barış. Mister Burjuva Bohem geldiği gibi gitmişti, hâlâ Beauvau'da İhtiyar'ın yerine geçmek için uğraşıyordu.

Maggie 21 Aralık 2012'de ölmüştü. Loïc bir kez daha cenaze işleriyle ilgilenmek zorunda kalmıştı. Erwan'ın da olurunu alarak, Maggie'yi Bréhat'ya Grégoire'ın yanına defnetmişti – her biri diğerinin kâbusu olacak, birlikte rüya görmeye devam edeceklerdi. Gaëlle'i, Lady D'Arbanville'lerini, onunla toprağın altında yeniden buluşuncaya kadar Montparnasse'ta yalnız bırakmışlardı.

Loïc bir daha Firefly Capital'e dönmedi. Orada çalışan salaklar, haftalar boyunca Loïc olmadan şirketi çekip çevirmişlerdi: Bu hızla devam edebilirlerdi. Aylarını ağabeyiyle ilgilenerek ve yavaş yavaş çocuklarına yaklaşmaya çalışarak geçirmişti. Sofia onun

gayretini takdir ediyordu ve bu arada boşanma protokolü en ince ayrıntısına kadar hazırlanıyordu. Her ikisi de yeniden birlikte yaşamayı asla gündeme getirmemişti: Loïc kokaini bırakmıştı ama yine de ideal bir koca olamazdı. Zaten aklı fikri hep Milla ile Lorenzo'daydı: Onları anlamak, onların dünyasını paylaşmak ve artık onların yanında sıkılmamak istiyordu. Bunun için, bu işe bütün yüreğini vermek zorundaydı; bir kadınla bölünmek istemiyordu. Çocukları yanında olmadığında spor yapıyordu ve Elmas Taşıt[18] öğretilerini okuyordu.

Erwan'a son yolculuğunu ayrıntılarıyla anlatmıştı: Ağabeyi onu takdir etmişti. Güç ve iktidarın bundan böyle iki kardeş arasında paylaşılacağı anlaşılmıştı. O zamandan beri, bir daha asla olaydan söz etmemişlerdi. Bazen istemeyerek de olsa Gaëlle'den bahsediyorlardı, onların içinde hâlâ kanayan bir yaraydı. Kimi zaman da bir ayrıntı, bir anekdot vesilesiyle İhtiyar'ı anıyorlardı, ama asla, sırrını mezara götürmüş olan Maggie'den bahsetmiyorlardı. Katil, kurban, manipülatör, uysal, sevgi dolu, kinci: Resmi bir yere oturtmanın imkânı yoktu.

– Bir fincan daha?

– Böyle iyi, sağ ol.

Artık ne aynı sesti ne de aynı adamdı. Belki de yeni bir başlangıcın boğazı yakan pütürü, geliştirilmesi gereken yetenekti. Loïc fincanını yeniden doldurdu ve baharatlı çayının tadını çıkardı. Aldığı her sıcak yudum ona Himalayalar'daki manastırda geçirdiği dingin günleri hatırlatıyordu.

Otların içine oturmuş, sırtını meşenin gövdesine dayamış olan Loïc, dünyanın kavisli ufkuyla öpüşen ve yüzeyinde, bir altın arayıcısının eleği gibi, güneşin milyarlarca pırıltısını toplayan denizi hayranlıkla seyrediyordu.

– Ne yapacağımızı biliyorum, dedi birden ayağa kalkarak ve Erwan'm şezlongunun arkasına geçti. Zhongdian'a gideceğiz, sen ve ben.

– Orası neresi?

– Zhongdian, Tibet sınırında. Vajrayana Budizmi'ni orada keşfettim. Küçük bir ruhsal kür yapabiliriz.

Erwan cevap verdi – pek sevimli gelmemişti.

Loïc açıklamalarına devam etti, boşluğu doldurma hikâyesi:

– Çinliler şehrin adını değiştirdiler: Bugün Shangri-la diyorlar,

18. Vajrayana Budizmi. (ç.n.)

Frank Capra'nın eski bir filmine, Amerikalıların Himalayalar'da gizli bir kent keşfettiği *Lost Horizon*'a referans olarak bu ismi koymuşlar. Yani Çinliler, onlardan esinlenen Conilerden esinlenmişler.

Sustu: Ağabeyinin sessizliği kıyılardaki granit kayalardan daha sertti.

Israr etmesinin gereksiz olduğunu düşünürken Erwan cevap verdi:

– Tamam.

Ardından da yeni yeni akıcılığım kazanmış bir sesle ekledi:

– *Yitik ufuklar*... Bizim için tam zamanı.

"LONTANO" DEVAM EDİYOR!

Bütün yollar cehenneme çıkıyor...

Afrika'da, Floransa'da, Paris'te...

Düşman aynı: Çivi Adam!

İblisle son düello başlıyor!..

Jean-Christophe Grangé 1961'de Fransa'da doğdu. Çeşitli haber ajansları ve gazeteler için çalıştı. *Paris-Magazine* için bilimsel röportajlar hazırladı. Bütün dünyada ve Türkiye'de aylarca çok satanlar listesinden inmeyen *Kızıl Nehirler, Taş Meclisi, Leyleklerin Uçuşu, Kurtlar İmparatorluğu, Siyah Kan, Şeytan Yemini, Koloni, Ölü Ruhlar Ormanı, Sisle Gelen Yolcu, Kaiken* ve *Lontano* adlı kitapları Doğan Kitap tarafından yayımlandı.

Çeviren: Tankut Gökçe

tavsiye edilen satış fiyatı
₺32

Sertifika no: 11940

ISBN 978-605-09-4452-5

9 786050 944525

DK DOĞAN KİTAP